

Korisničko uputstvo za calibre

Издање 9.16.0

Kovid Goyal

октобар 09, 2026

Contents

1	Grafički korisnički interfejs	3
2	Dodavanje omiljenog sajta s vestima	35
3	Pregledač e-knjiga	55
4	Konverzija e-knjiga	63
5	Uređivanje e-knjiga	81
6	Calibreov server sadržaja	115
7	Poređenje e-knjiga	123
8	Uređivanje metapodataka e-knjiga	127
9	Često postavljana pitanja	131
10	Vodiči	155
11	URL šema calibre://	255
12	Prilagođavanje calibre-a	259
13	Interfejs komandne linije	307
14	Podešavanje razvojnog okruženja za calibre	347
15	Upravljanje digitalnim pravima (DRM)	379
16	Rečnik pojmova	381
	Python Module Index	383
	Индекс	385

calibre je program za upravljanje bibliotekom e-knjiga. Može da prikazuje, pretvara i katalogizuje e-knjige u većini poznatih formata. Takođe može da komunicira sa mnogim uređajima za čitanje e-knjiga. Može da preuzme metapodatke o vašim knjigama sa interneta, kao i novine koje pretvara u e-knjige radi lakšeg čitanja. Radi na operativnim sistemima Linux, Windows i macOS.

Upravo ste pokrenuli calibre. Šta dalje? Pre nego što calibre može da radi sa vašim e-knjigama, morate da ih dodate u biblioteku. Prevucite nekoliko fajlova e-knjiga u calibre ili kliknite na dugme "Dodaj knjige" i izaberite e-knjige sa kojima želite da radite. Dodate knjige će se pojaviti u glavnom prikazu, otprilike ovako:

110	The Trouble With Physics	Lee Smolin	18 Mar 2011	0.9	★★★★★
111	The Wise Man's Fear	Patrick Rothfuss	08 Mar 2011	1.4	★★★★★
112	The Heroes	Joe Abercrombie	08 Mar 2011	1.2	★★★

Pošto pogledate spisak knjiga koje ste upravo dodali, verovatno ćete poželeti da pročitate neku od njih. Da biste to uradili, knjigu treba pretvoriti u format koji vaš čitač podržava. Pri prvom pokretanju programa calibre otvara se *Čarobnjak dobrodošlice*, koji će podesiti calibre za vaš uređaj. Pretvaranje je jednostavno: izaberite knjigu, pa kliknite na dugme "Pretvori knjige". Za sada zanemarite ostale opcije i kliknite na "U redu". Mala ikona u donjem desnom uglu počće da se okreće. Kada se zaustavi, pretvorena knjiga je spremna. Kliknite na dugme "Prikaži" da biste je čitali.

Ako želite da čitate knjigu na svom čitaču, povežite ga sa računarom, sačekajte da ga calibre prepozna (10–20 sekundi), pa kliknite na dugme "Pošalji na uređaj". Kada ikona ponovo prestane da se okreće, odvojte čitač od računara i počnite da čitate! Ako knjigu niste pretvorili u prethodnom koraku, calibre će je automatski pretvoriti u format koji vaš čitač podržava.

Za naprednije korišćenje pročitajte odeljak *Grafički korisnički interfejs* (Stranica 3). Ako želite još više mogućnosti, upoznajte se sa *Interfejs komandne linije* (Stranica 307). Koristiće vam i spisak *Često postavljana pitanja* (Stranica 131).

Ako imate dodatna pitanja, želite da razgovarate sa drugim korisnicima programa calibre ili vam je potrebna pomoć, posetite [forume i druge izvore pomoći](https://calibre-ebook.com/help)¹.

Odeljci

¹ <https://calibre-ebook.com/help>

Grafički korisnički interfejs

Grafički korisnički interfejs (*GUI*) pruža pristup svim funkcijama za upravljanje bibliotekom i konverziju formata e-knjiga. Osnovni tok rada za korišćenje calibre-a je da prvo dodate knjige u biblioteku sa vašeg čvrstog diska. calibre će automatski pokušati da pročita metapodatke iz knjiga i doda ih u svoju internu bazu podataka. Kada se nađu u bazi podataka, možete obavljati razne *Akcije* (Stranica 4) nad njima, što uključuje konverziju iz jednog formata u drugi, prenos na uređaj za čitanje, pregled na vašem računaru i uređivanje metapodataka. Ovo poslednje uključuje menjanje korica, opisa i oznaka, između ostalih detalja. Imajte na umu da calibre kreira kopije datoteka koje mu dodate. Vaše originalne datoteke ostaju netaknute.

Interfejs je podeljen na različite sekcije:

- *Akcije* (Stranica 4)
- *Postavke* (Stranica 11)
- *Katalozi* (Stranica 11)
- *Pretraga i sortiranje* (Stranica 12)
- *Interfejs za pretragu* (Stranica 12)
- *Čuvanje pretraga* (Stranica 17)
- *Pretraga celog teksta svih knjiga* (Stranica 18)
- *Virtuelne biblioteke* (Stranica 18)
- *Privremeno označavanje knjiga* (Stranica 19)
- *Pogađanje metapodataka iz imena fajlova* (Stranica 19)
- *Detalji o knjizi* (Stranica 21)
- *Pregledač oznaka* (Stranica 23)
- *Mreža korica* (Stranica 26)
- *Prikaz police za knjige* (Stranica 27)

- *Pregledač naslovnih strana* (Stranica 28)
- *Dodavanje beleški za autore, serije, itd.* (Stranica 29)
- *Brzi prikaz* (Stranica 30)
- *Poslovi* (Stranica 31)
- *Prečice na tastaturi* (Stranica 31)

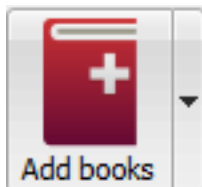
1.1 Akcije

Traka sa alatkama za akcije pruža praktične prečice do često korišćenih akcija. Ako kliknete desnim tasterom miša na dugmad, možete izvršiti varijacije podrazumevane akcije. Imajte na umu da će traka sa alatkama za akcije izgledati malo drugačije u zavisnosti od toga da li imate čitač e-knjiga priključen na vaš računar.

- *Dodaj knjige* (Stranica 4)
- *Uredi metapodatke* (Stranica 5)
- *Pretvaranje knjige* (Stranica 6)
- *Prikaz* (Stranica 6)
- *Pošalji na uređaj* (Stranica 7)
- *Preuzmi vesti* (Stranica 7)
- *Biblioteka* (Stranica 8)
- *Uređaj* (Stranica 8)
- *Sačuvaj na disku* (Stranica 9)
- *Poveži/deli* (Stranica 9)
- *Ukloni knjige* (Stranica 10)

1.1.1 Dodaj knjige

Akcija *Dodaj knjige* ima mnogo varijacija kojima se pristupa desnim klikom na dugme.

1. **Dodaj knjige iz jedne fascikle:** Otvara dijalog za izbor datoteka i omogućava vam da odredite koje knjige u fascikli treba dodati. Ova akcija je *zavisna od konteksta*, tj. zavisi od toga koji *catalog* (Stranica 11) ste izabrali. Ako ste izabrali *Biblioteka*, knjige će biti dodate u biblioteku. Ako ste izabrali uređaj za čitanje e-knjiga, knjige će biti otpremljene na uređaj, i tako dalje.

2. **Dodaj knjige iz fascikli i podfascikli:** Omogućava vam da izaberete fasciklu. Fascikla i sve njene podfascikle se rekurzivno skeniraju, a sve pronađene e-knjige se dodaju u biblioteku. Možete izabrati da li će calibre dodati sve datoteke prisutne u jednoj fascikli u jedan zapis o knjizi ili u više zapisa o knjigama. calibre pretpostavlja da svaka fascikla sadrži jednu knjigu. Pretpostavlja se da su sve datoteke e-knjiga u fascikli ista knjiga u različitim formatima. Ova akcija je obrnuta od akcije *Sačuvaj na disk* (Stranica 9), tj. možete *Sačuvaj na disk*, izbrisati knjige i ponovo ih dodati u režimu jedna knjiga po fascikli, bez izgubljenih informacija osim datuma (ovo pretpostavlja da niste promenili nijedno od podešavanja za akciju Sačuvaj na disk).
3. **Dodaj više knjiga iz arhive (ZIP/RAR/7z):** Omogućava vam da dodate više e-knjiga koje su sačuvane unutar izabranih arhivskih datoteka. To je zgodna prečica koja izbegava potrebu da prvo raspakujete arhivu, a zatim dodate knjige preko dodavanja knjiga iz fascikli.
4. **Dodaj praznu knjigu (Zapis o knjizi bez formata):** Omogućava vam da kreirate prazan zapis o knjizi. Ovo se može koristiti za ručno popunjavanje informacija o knjizi koju možda još nemate u svojoj kolekciji.
5. **Dodaj iz ISBN-a:** Omogućava vam da dodate jednu ili više knjiga unosom njihovih ISBN-ova.
6. **Dodaj datoteke u izabrane zapise o knjigama:** Omogućava vam da dodate ili ažurirate datoteke povezane sa postojećom knjigom u vašoj biblioteci.
7. **Dodaj datoteke u izabrane zapise o knjigama iz ostave:** Omogućava vam da dodate ili ažurirate datoteke povezane sa postojećom knjigom u vašoj biblioteci iz trenutnog sadržaja ostave
8. **Dodaj datoteke sa podacima u izabrane zapise o knjigama:** Omogućava vam da dodate bilo koji broj dodatnih datoteka koje će biti sačuvane u data poddirektorijumu u direktorijumu knjige. Pogledajte *Dodavanje dodatnih datoteka sa podacima u knjigu* (Stranica 129) za detalje.
9. **Dodaj praznu datoteku u izabrane zapise o knjigama:** Omogućava vam da dodate praznu datoteku navedenog formata u izabrane zapise o knjigama.

Akcija *Dodaj knjige* može da čita metapodatke iz različitih formata e-knjiga. Pored toga, pokušava da izvede metapodatke iz imena fajla. Pogledajte odeljak *Pogađanje metapodataka iz imena fajlova* (Stranica 19) da biste naučili kako se to podešava.

Da biste dodali dodatni format za postojeću knjigu, možete uraditi bilo koju od tri stvari:

1. Prevući i pustiti fajl na panel Detalji o knjizi na desnoj strani glavnog prozora
2. Kliknuti desnim tasterom miša na dugme *Dodaj knjige* i izabrati *Dodaj fajlove izabranim knjigama*.
3. Kliknuti na dugme *Dodaj knjige* u gornjem desnom delu dijaloga *Uredi metapodatke*, kojem se pristupa akcijom *Uredi metapodatke* (Stranica 5).

1.1.2 Uredi metapodatke

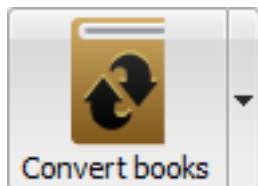
Akcija *Uredi metapodatke* ima mnogo varijacija kojima se može pristupiti desnim klikom na dugme.

1. **Uredi metapodatke pojedinačno:** Omogućava vam da uređujete metapodatke knjiga jednu po jednu sa opcijom preuzimanja metapodataka, uključujući korice, sa interneta. Takođe vam omogućava da dodate ili uklonite određene formate e-knjiga iz knjige.
2. **Grupno uređivanje metapodataka:** Omogućava vam da istovremeno uređujete uobičajena polja metapodataka za veliki broj knjiga. Primenjuje se na sve knjige koje ste izabrali u *Prikazu biblioteke* (Stranica 12).

3. **Preuzimanje metapodataka i korica:** Preuzima metapodatke i korice (ako su dostupni) za knjige koje su izabrane na listi knjiga.
4. **Kopiraj metapodatke:** Kopira metapodatke za trenutnu knjigu u sistemsku ostavu
5. **Nalepi metapodatke:** Nalepi metapodatke iz sistemske ostave na trenutno izabrane knjige
6. **Spoji zapise o knjigama:** Daje vam mogućnost spajanja metapodataka i formata dva ili više zapisa o knjigama. Možete izabrati da obrišete ili zadržite zapise na koje niste prvo kliknuli.
7. **Upravljanje datotekama sa podacima:** Upravlja dodatnim datotekama sa podacima povezanim sa izabranim knjigama.

Za više detalja, pogledajte [Uređivanje metapodataka e-knjiga](#) (Stranica 127).

1.1.3 Pretvaranje knjige

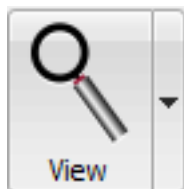
E-knjige se mogu konvertovati iz brojnih formata u format koji vaš čitač e-knjiga preferira. Mnoge e-knjige dostupne za kupovinu biće zaštićene [Digital Rights Management](#) (Stranica 379) (*DRM*) tehnologijom. calibre neće konvertovati ove e-knjige. Lako je ukloniti DRM iz mnogih formata, ali pošto to može biti nelegalno, moraćete sami da pronađete alate za oslobađanje vaših knjiga i zatim koristite calibre da ih konvertujete.

Za većinu ljudi, konverzija bi trebalo da bude jednostavna stvar na jedan klik. Ako želite da saznate više o procesu konverzije, pogledajte [Konverzija e-knjiga](#) (Stranica 63).

Akcija *Pretvaranje knjige* ima tri varijacije, kojima se pristupa desnim klikom na dugme.

1. **Pretvori pojedinačno:** Omogućava vam da odredite opcije konverzije kako biste prilagodili konverziju svake izabrane e-knjige.
2. **Grupno pretvori:** Omogućava vam da odredite opcije samo jednom za masovnu konverziju više e-knjiga.
3. **Napravi katalog knjiga iz calibre biblioteke:** Omogućava vam da generišete kompletan spisak knjiga u vašoj biblioteci, uključujući sve metapodatke, u nekoliko formata kao što su XML, CSV, BiBTeX, EPUB i MOBI. Katalog će sadržati sve knjige koje se trenutno prikazuju u pregledu biblioteke. Ovo vam omogućava da koristite funkcije pretrage da ograničite knjige koje će biti katalogizovane. Pored toga, ako izaberete više knjiga pomoću miša, samo te knjige će biti dodate u katalog. Ako generišete katalog u formatu e-knjige kao što su EPUB, MOBI ili AZW3, sledeći put kada povežete vaš čitač e-knjiga, katalog će automatski biti poslat na uređaj. Za više informacija o tome kako katalozi funkcionišu, pročitajte [Pravljenje kataloga u formatima AZW3 • EPUB • MOBI](#) (Stranica 248).

1.1.4 Prikaz

Akcija *Prikaz* prikazuje knjigu u programu za pregled e-knjiga. calibre ima ugrađen pregledač za mnoge formate e-knjiga. Za ostale formate koristi podrazumevanu aplikaciju operativnog sistema. Možete podesiti koji formati treba da se otvaraju sa internim pregledačem preko [Podešavanja](#) → [Interfejs](#) → [Ponašanje](#). Ako knjiga ima više od jednog formata, možete pregledati određeni format desnim klikom na dugme.

1.1.5 Pošalji na uređaj

Akcija *Pošalji na uređaj* ima osam varijacija, kojima se pristupa desnim klikom na dugme.

1. **Pošalji u glavnu memoriju:** Izabrane knjige se prebacuju u glavnu memoriju čitača e-knjiga.
2. **Pošalji na karticu (A):** Izabrane knjige se prebacuju na memorijsku karticu (A) na čitaču e-knjiga.
3. **Pošalji na karticu (B):** Izabrane knjige se prebacuju na memorijsku karticu (B) na čitaču e-knjiga.
4. **Pošalji određeni format na:** Izabrane knjige se prebacuju na izabranu lokaciju za skladištenje na uređaju, u formatu koji navedete.
5. **Izbaci uređaj:** Odvaja uređaj od calibre-a.
6. **Postavi podrazumevanu akciju slanja na uređaj:** Omogućava vam da odredite koja od opcija, od 1 do 5 iznad ili 7 ispod, će biti podrazumevana akcija kada kliknete na glavno dugme.
7. **Pošalji i obriši iz biblioteke:** Izabrane knjige se prebacuju na izabranu lokaciju za skladištenje na uređaju, a zatim se **brišu** iz biblioteke.
8. **Preuzmi beleške (eksperimentalno):** Prebacuje beleške koje ste možda napravili u e-knjizi na vašem uređaju u metapodatke komentara knjige u calibre biblioteci.

Možete kontrolisati ime datoteke i strukturu fascikli datoteka poslatih na uređaj postavljanjem šablona u *Podešavanja* → *Uvoz/izvoz* → *Slanje knjiga na uređaje*. Takođe pogledajte *Jezik šablona u programu calibre* (Stranica 163).

1.1.6 Preuzmi vesti

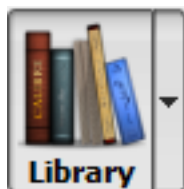
Akcija *Preuzmi vesti* preuzima vesti sa raznih veb sajtova i konvertuje ih u e-knjigu koja se može čitati na vašem čitaču e-knjiga. Obično se novostvorena e-knjiga dodaje u vašu biblioteku e-knjiga, ali ako je čitač e-knjiga povezan u trenutku kada se preuzimanje završi, vesti se takođe automatski otpremaju na čitač.

Akcija *Preuzmi vesti* koristi jednostavne recepte (10-15 linija koda) za svaki sajt sa vestima. Da biste naučili kako da kreirate recepte za sopstvene izvore vesti, pogledajte *Dodavanje omiljenog sajta s vestima* (Stranica 35).

Akcija *Preuzmi vesti* ima tri varijacije, kojima se pristupa desnim klikom na dugme.

1. **Zakaži preuzimanje vesti:** Omogućava vam da zakažete preuzimanje izabranih izvora vesti sa liste od stotina dostupnih. Zakazivanje se može podesiti pojedinačno za svaki izvor vesti koji izaberete, a zakazivanje je fleksibilno omogućavajući vam da izaberete određene dane u nedelji ili učestalost dana između preuzimanja.
2. **Dodaj prilagođeni izvor vesti:** Omogućava vam da kreirate jednostavan recept za preuzimanje vesti sa prilagođenog sajta sa vestima kojem želite da pristupite. Kreiranje recepta može biti jednostavno kao navođenje URL-a RSS feed-a, ili možete biti precizniji kreiranjem koda baziranog na Python-u za taj zadatak. Za više informacija, pogledajte *Dodavanje omiljenog sajta s vestima* (Stranica 35).
3. **Preuzmi sve zakazane izvore vesti:** Odmah pokreće preuzimanje svih izvora vesti koje ste zakazali.

1.1.7 Biblioteka

Akcija *Biblioteka* vam omogućava da kreirate, prebacujete se između, preimenujete ili uklonite biblioteku. calibre vam omogućava da kreirate onoliko biblioteka koliko želite. Možete, na primer, kreirati biblioteku fikcije, biblioteku nefikcije, biblioteku stranih jezika, projektnu biblioteku, ili bilo koju strukturu koja odgovara vašim potrebama. Biblioteke su najviša organizaciona struktura unutar calibre-a. Svaka biblioteka ima svoj sopstveni skup knjiga, oznaka, kategorija i osnovnu lokaciju za skladištenje.

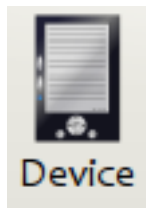
1. **Promeni/kreiraj biblioteku...**: Omogućava vam da; a) se povežete na već postojeću calibre biblioteku na drugoj lokaciji, b) kreirate praznu biblioteku na novoj lokaciji ili, c) premestite trenutnu biblioteku na novo navedenu lokaciju.
2. **Brza promena**: Omogućava vam da se prebacujete između biblioteka koje su registrovane ili kreirane unutar calibre-a.
3. **Preimenuj biblioteku**: Omogućava vam da preimenujete biblioteku.
4. **Izaberi nasumičnu knjigu**: Bira nasumičnu knjigu u biblioteci za vas
5. **Ukloni biblioteku**: Omogućava vam da odjavite biblioteku iz calibre-a.
6. **Izvezi/uvezi sve calibre podatke**: Omogućava vam da izvezete calibre podatke za migraciju na novi računar ili da uvezete prethodno izvezene podatke.
7. **<ime biblioteke>**: Akcije 7, 8 itd... daju vam trenutni pristup za prebacivanje između više biblioteka koje ste kreirali ili prikazali. Ova lista sadrži samo 5 najčešće korišćenih biblioteka. Za kompletnu listu, koristite meni za brzo prebacivanje.
8. **Održavanje biblioteke**: Omogućava vam da proverite trenutnu biblioteku na probleme sa konzistentnošću podataka i da vratite bazu podataka trenutne biblioteke iz rezervnih kopija.

Белешка

Metapodaci o vašim e-knjigama, npr. naslov, autor i oznake, čuvaju se u jednoj datoteci u vašoj fascikli calibre biblioteke pod nazivom metadata.db. Ako se ova datoteka ošteti (veoma redak događaj), možete izgubiti metapodatke. Srećom, calibre automatski pravi rezervnu kopiju metapodataka za svaku pojedinačnu knjigu u fascikli knjige kao OPF datoteku. Korišćenjem akcije Vрати базу података под Одржавање библиотеке opisane iznad, možete naložiti calibre-u da ponovo izgradi datoteku metadata.db iz pojedinačnih OPF datoteka za vas.

Možete kopirati ili premeštati knjige između različitih biblioteka (kada imate podešeno više od jedne biblioteke) desnim klikom na knjigu i odabirom akcije *Kopiraj u biblioteku*.

1.1.8 Uređaj

Akcija *Uređaj* vam omogućava da pregledate knjige u glavnoj memoriji ili na memorijskim karticama vašeg uređaja, ili da izbacite uređaj (odvojite ga od calibre-a). Ova ikona se automatski pojavljuje na glavnoj traci sa alatkama

calibre-a kada povežete podržani uređaj. Možete kliknuti na nju da vidite knjige na vašem uređaju. Takođe možete prevući i otpustiti knjige iz vaše calibre biblioteke na ikonu da biste ih preneli na vaš uređaj. Obrnuto, možete prevući i otpustiti knjige sa vašeg uređaja na ikonu biblioteke na traci sa alatkama da biste preneli knjige sa vašeg uređaja u calibre biblioteku.

1.1.9 Sačuvaj na disku

Akcija *Sačuvaj na disku* ima pet varijacija, kojima se pristupa desnim klikom na dugme.

1. **Sačuvaj na disk:** Čuva izabrane knjige na disk organizovane u fascikle. Struktura fascikli izgleda ovako:

```
Author_(sort)
  Title
    Book Files
```

Možete kontrolisati ime datoteke i strukturu fascikli datoteka sačuvanih na disk postavljanjem šablona u *Podešavanja* → *Uvoz/izvoz* → *Čuvanje knjiga na disk*. Takođe pogledajte *Jezik šablona u programu calibre* (Stranica 163).

2. **Sačuvaj na disk u jednu fasciklu:** Čuva izabrane knjige na disk u jednu fasciklu.

Za 1. i 2., svi dostupni formati, kao i metapodaci, čuvaju se na disk za svaku izabranu knjigu. Metapodaci se čuvaju u OPF datoteci. Sačuvane knjige se mogu ponovo uvesti u biblioteku bez gubitka informacija korišćenjem akcije *Dodaj knjige* (Stranica 4).

3. **Sačuvaj samo *<vaš željeni>* format na disk:** Čuva izabrane knjige na disk u strukturi fascikli kao što je prikazano u (1.) ali samo u vašem željenom formatu e-knjige. Možete postaviti vaš željeni format u *Podešavanja* → *Interfejs* → *Ponašanje* → *Željeni izlazni format*
4. **Sačuvaj samo *<vaš željeni>* format na disk u jednu fasciklu:** Čuva izabrane knjige na disk u jednu fasciklu ali samo u vašem željenom formatu e-knjige. Možete postaviti vaš željeni format u *Podešavanja* → *Interfejs* → *Ponašanje* → *Željeni izlazni format*
5. **Sačuvaj jedan format na disk...:** Čuva izabrane knjige na disk u strukturi foldera kao što je prikazano u (1.) ali samo u formatu koji izaberete iz iskačuće liste.

1.1.10 Poveži/deli

Akcija *Poveži se/deli* vam omogućava da se ručno povežete sa uređajem ili folderom na vašem računaru. Takođe vam omogućava da podesite vašu calibre biblioteku za pristup preko veb pregledača ili e-pošte.

Akcija *Poveži se/deli* ima četiri varijacije, kojima se pristupa desnim klikom na dugme.

1. **Poveži se sa fasciklom:** Omogućava vam da se povežete sa bilo kojim folderom na vašem računaru kao da je uređaj i koristite sve mogućnosti koje calibre ima za uređaje sa tim folderom. Korisno ako vaš uređaj ne može biti podržan od strane calibre-a ali je dostupan kao USB disk.

2. **Pokreni server sadržaja:** Pokreće ugrađeni veb server calibre-a. Kada se pokrene, vaša calibre biblioteka će biti dostupna preko veb pregledača sa Interneta (ako izaberete). Možete podesiti kako se pristupa veb serveru podešavanjem opcija u *Podešavanja* → *Deljenje* → *Deljenje preko mreže*
3. **Podesi deljenje knjiga e-poštom:** Omogućava deljenje knjiga i vesti putem e-pošte. Nakon postavljanja adresa e-pošte za ovu opciju, calibre će slati ažuriranja vesti i knjiga na unete adrese e-pošte. Možete podesiti kako calibre šalje e-poštu podešavanjem opcija u *Podešavanja* → *Deljenje* → *Deljenje knjiga e-poštom*. Kada postavite jednu ili više adresa e-pošte, ova stavka menija će biti zamenjena stavkama menija za slanje knjiga na konfigurisane adrese e-pošte.

1.1.11 Ukloni knjige

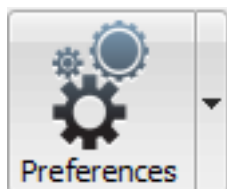
Akcija *Ukloni knjige* **trajno briše knjige**, pa je koristite pažljivo. Ona je *osetljiva na kontekst*, tj. zavisi od toga koji *katalog* (Stranica 11) ste izabrali. Ako ste izabrali *Biblioteka*, knjige će biti uklonjene iz biblioteke. Ako ste izabrali uređaj za čitanje e-knjiga, knjige će biti uklonjene sa uređaja. Da biste uklonili samo određeni format za datu knjigu koristite akciju *Uredi metapodatke* (Stranica 5). Remove books takođe ima pet varijacija kojima se može pristupiti desnim klikom na dugme.

1. **Ukloni izabrane knjige:** Omogućava vam da **trajno** uklonite sve knjige koje su izabrane na listi knjiga.
2. **Ukloni fajlove određenog formata iz izabranih knjiga...:** Omogućava vam da **trajno** uklonite fajlove e-knjiga određenog formata iz knjiga koje su izabrane na listi knjiga.
3. **Ukloni sve formate iz izabranih knjiga, osim...:** Omogućava vam da **trajno** uklonite fajlove e-knjiga bilo kog formata osim određenog formata iz knjiga koje su izabrane na listi knjiga.
4. **Ukloni sve formate iz izabranih knjiga:** Omogućava vam da **trajno** uklonite sve fajlove e-knjiga iz knjiga koje su izabrane na listi knjiga. Ostaće samo metapodaci.
5. **Ukloni korice iz izabranih knjiga:** Omogućava vam da **trajno** uklonite fajlove slika korica iz knjiga koje su izabrane na listi knjiga.
6. **Ukloni odgovarajuće knjige sa uređaja:** Omogućava vam da uklonite fajlove e-knjiga sa povezanog uređaja koji odgovaraju knjigama koje su izabrane na listi knjiga.
7. **Vrati nedavno obrisano:** Omogućava vam da poništite uklanjanje knjiga ili formata.

Белешка

Imajte na umu da kada koristite *Ukloni knjige* da obrišete knjige iz vaše calibre biblioteke, zapis o knjizi se briše, ali se knjige privremeno čuvaju, nekoliko dana, u fascikli za otpatke. Možete poništiti brisanje desnim klikom na dugme *Ukloni knjige* i biranjem opcije *Vrati nedavno obrisane* knjige.

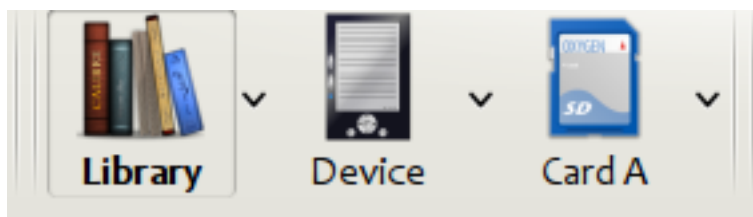
1.2 Postavke

Akcija *Podešavanja* vam omogućava da promenite način na koji različiti aspekti calibre-a rade. Ima četiri varijacije, kojima se pristupa desnim klikom na dugme.

1. **Podešavanja:** Omogućava vam da promenite način na koji različiti aspekti calibre-a rade. Klik na dugme takođe izvršava ovu akciju.
2. **Pokreni čarobnjaka za dobrodošlicu:** Omogućava vam da pokrenete *Čarobnjak za dobrodošlicu* koji se pojavio prvi put kada ste pokrenuli calibre.
3. **Preuzmi priključke za poboljšanje calibre-a:** Otvara novi prozor koji prikazuje priključke za calibre. Ove priključke razvijaju treće strane kako bi proširile funkcionalnost calibre-a.
4. **Ponovo pokreni u režimu za otklanjanje grešaka:** Omogućava vam da omogućite režim za otklanjanje grešaka koji može pomoći programerima calibre-a u rešavanju problema na koje naidete sa programom. Za većinu korisnika ovo bi trebalo da ostane onemogućeno osim ako programer ne zatraži da ga omogućite.

1.3 Katalozi

Katalog je kolekcija knjiga. calibre može upravljati sa dva različita tipa kataloga:

1. **Biblioteka:** Ovo je kolekcija knjiga sačuvanih u vašoj calibre biblioteci na vašem računaru.
2. **Uređaj:** Ovo je kolekcija knjiga sačuvanih na vašem čitaču e-knjiga. Biće dostupna kada povežete čitač sa računom.

Mnoge operacije, kao što su dodavanje knjiga, brisanje, pregledanje itd., zavise od konteksta. Tako, na primer, ako kliknete na dugme *Prikaz* kada je izabran katalog **Uređaj**, calibre će otvoriti datoteke na uređaju za pregled. Ako je izabran katalog **Biblioteka**, otvoriće se datoteke u vašoj calibre biblioteci.

1.4 Pretraga i sortiranje

Search:

	Title	Author(s)	Size (MB)	Date	Rating	Publisher	Tags	Series
1	The Complete Works of William Shakespeare	William Shakespeare	2.4	02 Jan 2007	★★★★★	manybooks.net		
2	Stalky and Co.	Rudyard Kipling	0.2	19 Jan 2007	★★★★★	manybooks.net		
3	The Comedies of William Shakespeare	William Shakespeare	2.1	15 Mar 2007	★★★★★			
4	The Histories of William Shakespeare	William Shakespeare	1.5	15 Mar 2007	★★★★★		england, historical fiction	
5	The Tragedies of William Shakespeare	William Shakespeare	1.6	15 Mar 2007	★★★★★			
6	War and Peace	Leo Tolstoy	3.1	22 Aug 2007	★★★★★	gutenberg.org	classic	
7	Anna Karenina	Leo Tolstoy	1.9	22 Aug 2007	★★★★★	gutenberg.org	classic	
8	Guns, germs, and steel: the fates of human societies	Jared Diamond	0.4	29 Nov 2007	★★★★★	New York : W.W. Norton, c1997.		
9	A Game of Thrones	George R. R. Martin	1.3	23 Jan 2007	★★★★★		fantasy	
10	A Clash of Kings	George R. R. Martin	1.4	25 Jan 2007	★★★★★		fantasy	
11	A Storm of Swords	George R. R. Martin	1.9	27 Jan 2007	★★★★★		fantasy	
12	A Feast for Crows	George R. R. Martin	1.7	29 Jan 2007	★★★★★		fantasy	Song of Ice and Fire [4]
13	Requiem	Isaac Asimov	0.0	00 May 2007	★★★★★		fantasy	The Foundation [1]

Odeljak Pretraga i sortiranje vam omogućava da izvršite nekoliko moćnih radnji na vašim kolekcijama knjiga.

- Možete ih sortirati po naslovu, autoru, datumu, oceni itd. klikom na naslove kolona. Možete ih i dodatno sortirati, tj. sortirati po više kolona. Na primer, ako kliknete na kolonu naslova, a zatim na kolonu autora, knjige će biti sortirane po autoru, a zatim će svi unosi za istog autora biti sortirani po naslovu.
- Možete pretraživati određenu knjigu ili skup knjiga koristeći traku za pretragu. Više o tome u nastavku.
- Možete brzo i praktično uređivati metapodatke tako što ćete izabrati unos koji želite da promenite na listi i pritisnuti taster E.
- Možete izvršiti [Akcije](#) (Stranica 4) na skupovima knjiga. Da biste izabrali više knjiga, možete:
 - Držite pritisnut taster `Ctrl` i kliknite na knjige koje želite da izaberete.
 - Držite pritisnut taster `Shift` i kliknite na početnu i krajnju knjigu opsega knjiga koje želite da izaberete.
- Možete podesiti koja polja želite da se prikazuju koristeći dijalog [Postavke](#) (Stranica 11).
- Da biste izvršili složeno sortiranje zasnovano na više kolona, dodajte alatku *Sortiraj po* na traku sa alatkama preko *Podešavanja* → *Trake sa alatkama i meniji*.

1.5 Interfejs za pretragu

Možete pretraživati sve metapodatke knjiga unosom termina za pretragu u traku za pretragu. Na primer:

```
Asimov Foundation format:lrf
```

Ovo će pronaći sve knjige u vašoj biblioteci koje imaju Asimov i Foundation u svojim metapodacima i dostupne su u LRF formatu. Još nekoliko primera:

```
author:Asimov and not series:Foundation
title:"The Ring" or "This book is about a ring"
format:epub publisher:feedbooks.com
```

Vrste pretrage

Postoje četiri vrste pretrage: *sadrži*, *jednakost*, *regularni izraz* (videti [regularne izraze](#)²) i *varijanta karaktera*. Vrstu pretrage birate pomoću prefiksnog karaktera.

Pretrage 'Sadrži'

Pretrage bez prefiksnog karaktera su *sadrži* i podrazumevano ne razlikuju velika i mala slova. Stavka se podudara ako se string za pretragu pojavi bilo gde u naznačenim metapodacima. Pretrage *sadrži* možete učiniti osetljivim na velika i mala slova tako što ćete označiti opciju *Pretraga osetljiva na velika i mala slova u Podešavanja / Pretraga*. Ako je opcija pretrage *Karakteristi bez akcenta se podudaraju sa akcentovanim karakterima i interpunkcija se ignoriše* označena, onda će se karakter podudarati sa svim svojim varijantama (npr. *e* se podudara sa *é*, *è*, *ê* i *ë*) i sva interpunkcija i razmaci se ignorišu. Na primer, ako je opcija *Karakteristi bez akcenta se podudaraju...* označena, onda s obzirom na dva naslova knjiga:

1. Big, Bothéred, and Bad
2. Big Bummer

onda ove pretrage pronalaze:

- `title:"er"` se podudara sa oba ('e' se podudara i sa 'é' i sa 'e').
- `title:"g "` se podudara sa oba jer se razmaci ignorišu.
- `title:"g,"` se podudara sa oba jer se zarez ignoriše.
- `title:"gb"` se podudara sa oba jer se ',' ignoriše u knjizi 1, a razmaci se ignorišu u knjizi 2.
- `title:"g b"` se podudara sa oba jer se zarez i razmak ignorišu.
- `title:"db"` se podudara sa #1 jer se razmak u 'and Bad' ignoriše.
- `title:" ,"` se podudara sa oba (zapravo se podudara sa svim knjigama) jer se zarezi ignorišu.

Ako opcija *Unaccented characters match ...* nije označena, onda su varijante znakova, interpunkcija i razmaci značajni.

Možete postaviti samo jednu od opcija pretrage *Case sensitive searching* i *Unaccented characters match accented characters and punctuation is ignored*.

Pretrage 'jednakosti'

Pretrage jednakosti su označene dodavanjem znaka jednakosti (=) ispred niske za pretragu. Na primer, upit `tag:"=science"` će se podudarati sa *science*, ali ne i sa *science fiction* ili *hard science*. Varijante karaktera su važne: *é* se ne podudara sa *e*.

Dve varijante pretraga jednakosti se koriste za hijerarhijske stavke (npr. A.B.C): pretrage hijerarhijskog prefiksa i pretrage hijerarhijske komponente. Prva, označena jednom tačkom posle znaka jednakosti (=.) podudara se sa početnim delovima hijerarhijske stavke. Druga, označena sa dve tačke posle znaka jednakosti (=..) podudara se sa unutrašnjim imenom u hijerarhijskoj stavci. Primeri, koristeći oznaku `History.Military.WWII` kao vrednost:

- `tags:"=.History"` : Tačno. `History` je prefiks oznake.
- `tags:"=.History.Military"` : Tačno. `History.Military` je prefiks oznake.
- `tags:"=.History.Military.WWII"` : Tačno. `History.Military.WWII` je prefiks oznake, iako nepravilan.
- `tags:"=.Military"` : Netačno. `Military` nije prefiks oznake.
- `tags:"=.WWII"` : Netačno. `WWII` nije prefiks oznake.
- `tags:"=..History"` : Tačno. Hijerarhija sadrži vrednost `History`.
- `tags:"=..Military"` : Tačno. Hijerarhija sadrži vrednost `Military`.
- `tags:"=..WWII"` : Tačno. Hijerarhija sadrži vrednost `WWII`.
- `tags:"=..Military.WWII"` : Netačno. Pretraga .. traži pojedinačne vrednosti.

² https://en.wikipedia.org/wiki/Regular_expression

Pretrage 'Regularnim izrazima'

Pretrage regularnim izrazima su označene prefiksom tilda (~) ispred niske za pretragu. Bilo koji **Python-kompatibilan regularni izraz**³ se može koristiti. Obrnute kose crte koje se koriste za izbegavanje specijalnih karaktera u regularnim izrazima moraju biti udvostručene jer će pojedinačne obrnute kose crte biti uklonjene tokom parsiranja upita. Na primer, da biste uparili doslovnu zgradu morate uneti `\\(` ili alternativno koristiti *super-navodnike* (videti ispod). Pretrage regularnim izrazima su 'sadrži' pretrage osim ako izraz nije usidren. Varijante karaktera su značajne: `~e` se ne poklapa sa `é`.

Pretrage 'Varijantama karaktera'

Pretrage varijantama karaktera su označene prefiksom kapica (^) ispred niske za pretragu. Ova pretraga je slična pretrazi *sadrži* (iznad) osim što:

- veličina slova se uvek ignoriše.
- varijante karaktera se uvek podudaraju.
- interpunkcija i razmaci su uvek značajni.

Opcije pretrage *Karakteri bez akcenta se podudaraju sa akcentovanim karakterima* i *interpunkcija se ignoriše* i *Pretraga osetljiva na veličinu slova se ignorišu*. One nemaju uticaja na ponašanje ove pretrage.

Sledeće upoređuje ovu pretragu sa pretragom koja sadrži, pod pretpostavkom da je opcija *Karakteri bez akcenta se podudaraju...* označena (videti iznad) za ista dva naslova knjiga:

1. Big, Bothéred, and Bad
2. Big Bummer

onda ove pretrage varijanti karaktera pronalaze:

- `title:"^er"` pronalazi oba ('e' se podudara i sa 'é' i sa 'e')
- `title:"^g"` pronalazi oba
- `title:"^g "` se podudara sa #2 jer je razmak značajan
- `title:"^g,"` se podudara sa #1 jer je zarez značajan
- `title:"^gb"` se ne podudara ni sa čim jer su razmak i zarez značajni
- `title:"^g b"` se podudara sa #2 jer je zarez značajan
- `title:"^db"` se ne podudara ni sa čim
- `title:"^,"` se podudara sa #1 (umesto sa svim knjigama) jer je zarez značajan

Sintaksa izraza za pretragu

Izraz za pretragu je niz termina za pretragu opciono razdvojenih operatorima `and` i `or`. Ako se dva termina za pretragu pojave bez operatora razdvajanja, podrazumeva se `and`. Operator `and` ima prioritet nad operatorom `or`; na primer, izraz `a or b and c` je isto što i `a or (b and c)`. Možete koristiti zagrade da promenite prioritet; na primer `(a or b) and c` da bi se `or` procenio pre `and`. Možete koristiti operator `not` da negirate (invertujete) rezultat procene izraza za pretragu. Primeri:

- `not tag:foo` pronalazi sve knjige koje ne sadrže oznaku `foo`
- `not (author:Asimov or author:Weber)` pronalazi sve knjige koje nisu napisali ni Asimov ni Weber.

Gore navedeni primeri prikazuju primere *search terms* (pojмова za pretragu). Osnovni *search term* je niz karaktera koji ne uključuje razmake, navodnike ("), obrnute kose crte (\) ili zagrade (()). Može mu opciono prethoditi specifikator imena kolone: *lookup name* (ime za pretragu) kolone praćeno dvotačkom (:), na primer `author:Asimov`. Ako pojam za pretragu mora da sadrži razmak, onda ceo pojam mora biti pod navodnicima, kao u `title:"The Ring"`. Ako pojam

³ <https://docs.python.org/library/re.html>

za pretragu mora da sadrži navodnike, onda oni moraju biti *escaped* (izbegnuti) obrnutim kosim crtama. Na primer, da biste pretražili serijal pod nazivom *The "Ball" and The "Chain"*, koristite:

```
series:"The \"Ball\" and The \"Chain\""
```

Ako vam je potrebna stvarna obrnuta kosa crta, što se često dešava u pretragama sa *regular expression* (regularnim izrazima), koristite dve (\\).

Ponekad je teško pravilno postaviti sve izbegavajuće karaktere kako bi rezultat bio onakav kakav želite, posebno u pretragama sa *regular expression* i *template*. U ovim slučajevima koristite *super-quote* (super-navodnike): `"""sequence of characters"""`. Karakteri pod super-navodnicima se koriste neizmenjeni: ne vrši se obrada izbegavanja.

Više informacija

Da biste pretražili string koji počinje znakom jednakosti, tildom ili znakom za umetanje (caret); stavite obrnutu kosu crtu ispred stringa.

Stavite stringove za pretragu pod navodnike (") ako string sadrži zagrade ili razmake. Na primer, da biste pronašli knjige sa oznakom *Science Fiction* morate pretražiti `tag:"=science fiction"`. Ako pretražujete `tag:=science fiction` pronaći ćete sve knjige sa oznakom *science* i rečju *fiction* u bilo kojim metapodacima.

Možete lako kreirati napredne upite za pretragu koristeći *Dijalog za naprednu pretragu* kojem se pristupa klikom na dugme

sa leve strane polja za pretragu.

Dostupna polja za pretragu su: `tag`, `title`, `author`, `publisher`, `series`, `series_index`, `rating`, `cover`, `comments`, `format`, `identifiers`, `date`, `pubdate`, `search`, `size`, `vl` i prilagođene kolone. Ako je uređaj priključen, polje `ondevice` postaje dostupno prilikom pretrage prikaza calibre biblioteke. Da biste pronašli ime za pretragu (zapravo nazvano *lookup name*) za prilagođenu kolonu, predite mišem preko zaglavlja kolone u prikazu biblioteke.

Datumi

Sintaksa za pretragu datuma je:

```
pubdate:>2000-1 Will find all books published after Jan, 2000
date:<=2000-1-3 Will find all books added to calibre before 3 Jan, 2000
pubdate:=2009 Will find all books published in 2009
```

Ako je datum dvosmislen, za poređenje datuma se koristi trenutni lokalitet. Na primer, u lokalitetu `mm/dd/yyyy` `2/1/2009` se tumači kao 1. feb 2009. U lokalitetu `dd/mm/yyyy` se tumači kao 2. jan 2009. Dostupni su neki posebni stringovi za datume. String `today` se prevodi u današnji datum, koji god da je. Stringovi `yesterday` i `thismonth` (ili prevedeni ekvivalent na trenutnom jeziku) takođe rade. Pored toga, string `daysago` (takođe preveden) može se koristiti za poređenje sa datumom pre određenog broja dana. Na primer:

```
date:>10daysago
date:<=45daysago
```

Da bi se izbegli potencijalni problemi sa prevedenim stringovima kada se koristi verzija calibre-a koja nije na engleskom, stringovi `_today`, `_yesterday`, `_thismonth` i `_daysago` su uvek dostupni. Oni se ne prevode.

Pretraga datuma i numeričkih vrednosti sa relacionim poređenjima

Datumi i numerička polja podržavaju relacione operatore `=` (jednako), `>` (veće od), `>=` (veće ili jednako), `<` (manje od), `<=` (manje ili jednako), i `!=` (nije jednako). Polja za ocenu se smatraju numeričkim. Na primer, pretraga `rating:>=3` će pronaći sve knjige ocenjene sa 3 ili više.

Možete pretraživati knjige koje imaju format određene veličine ovako:

- `size:>1.1M` će pronaći knjige sa formatom većim od 1.1MB

- `size:<=1K` će pronaći knjige sa formatom manjim ili jednakim 1KB

Možete pretraživati broj stavki u poljima sa više vrednosti kao što su oznake koristeći karakter # a zatim koristeći istu sintaksu kao za numerička polja. Na primer, da biste pronašli sve knjige sa više od 4 oznake koristite `tags:#>4`. Da biste pronašli sve knjige sa tačno 10 oznaka koristite `tags:#=10`.

Indeksi serija

Indeksi serija se mogu pretraživati. Za standardne serije, ime pretrage je `series_index`. Za prilagođene kolone serija, koristite ime pretrage kolone praćeno sa `_index`. Na primer, da biste pretražili indekse za prilagođenu kolonu serije nazvanu `#my_series`, koristili biste ime pretrage `#my_series_index`. Indeksi serija su brojevi, tako da možete koristiti relacione operatore opisane iznad.

Sačuvane pretrage

Posebno polje `search` koristi se za *sačuvane pretrage* (Stranica 17). Ako sačuvate pretragu pod imenom "My spouse's books", možete uneti `search:"My spouse's books"` u polje za pretragu da biste je ponovo upotrebili. Više o čuvanju pretraga pročitajte u nastavku.

Virtuelne biblioteke

Specijalno polje `v1` se koristi za pretragu knjiga u Virtuelnoj biblioteci. Na primer, `v1:Read` će pronaći sve knjige u *Read* Virtuelnoj biblioteci. Pretraga `v1:Read and v1:"Science Fiction"` će pronaći sve knjige koje su u obe virtuelne biblioteke, *Read* i *Science Fiction*. Vrednost koja sledi nakon `v1`: mora biti ime Virtuelne biblioteke. Ako ime Virtuelne biblioteke sadrži razmake, stavite ga pod navodnike.

Da li polje ima vrednost

Možete pretraživati odsustvo ili prisustvo vrednosti za polje koristeći "true" i "false". Na primer:

- `cover:false` pronalazi sve knjige bez korica
- `series:true` pronalazi sve knjige koje su u seriji
- `series:false` pronalazi sve knjige koje nisu u seriji
- `comments:false` pronalazi sve knjige sa praznim komentarom
- `formats:false` pronalazi sve knjige bez fajlova knjiga (prazni zapisi)

Da/ne prilagođene kolone

Pretragom prilagođene kolone Da/ne pomoću `false`, `empty` ili `blank` pronalaze se knjige bez definisane vrednosti u toj koloni. Pretragom pomoću `true` pronalaze se knjige sa definisanom vrednošću. `yes` ili `checked` pronalazi knjige sa vrednošću `Yes`, a `no` ili `unchecked` knjige sa vrednošću `No`. Reči `yes`, `no`, `blank`, `empty`, `checked` i `unchecked` se prevode; možete koristiti njihov srpski ili engleski oblik. Reči `true` i `false` i posebne vrednosti `_yes`, `_no` i `_empty` ne prevode se.

Identifikatori

Identifikatori (npr. ISBN, DOI i LCCN) koriste proširenu sintaksu. Identifikator ima oblik `type:value`, kao u `isbn:123456789`. Proširena sintaksa omogućava da zasebno odredite tip i vrednost za pretragu. Za oba dela upita možete koristiti bilo koju od *vrsta pretrage* (Stranica 12). Primeri:

- `identifiers:true` će pronaći knjige sa bilo kojim identifikatorom.
- `identifiers:false` će pronaći knjige bez identifikatora.
- `identifiers:123` će tražiti knjige sa bilo kojim tipom koji ima vrednost koja sadrži *123*.
- `identifiers:=123456789` će tražiti knjige sa bilo kojim tipom koji ima vrednost jednaku *123456789*.
- `identifiers:=isbn: i identifiers:isbn:true` će naći knjige sa tipom jednakim ISBN koje imaju bilo koju vrednost
- `identifiers:=isbn:false` će naći knjige koje nemaju tip jednak ISBN.

- `identifiers:=isbn:123` će naći knjige sa tipom jednakim ISBN koje imaju vrednost koja sadrži 123.
- `identifiers:=isbn:=123456789` će naći knjige sa tipom jednakim ISBN koje imaju vrednost jednaku 123456789.
- `identifiers:i:1` će naći knjige sa tipom koji sadrži i i ima vrednost koja sadrži 1.

Kategorije vidljive u Pregledaču oznaka

Pretraga `in_tag_browser:true` pronalazi sve knjige koje su u kategorijama (oznake, autori, itd.) trenutno prikazanim u Pregledaču oznaka. Ovo je korisno ako postavite dve opcije *Podešavanja* → *Izgled i osećaj* → *Pregledač oznaka* → *Sakrij prazne kategorije* i *Pronađi prikazuje sve stavke koje se podudaraju*. Sa te dve postavljene opcije, obavljanje *Pronađi* u Pregledaču oznaka prikazuje samo kategorije koje sadrže stavke koje se podudaraju sa *Pronađi*. Zatim, pretraga `in_tag_browser:true` dodatno pronalazi knjige sa ovim kategorijama / stavkama. Ovu pretragu možete lako pokrenuti pritiskom na taster `Ctrl+Alt+Shift+F` ili klikom na dugme za konfiguraciju u Pregledaču oznaka i biranjem stavke *Prikaži samo knjige koje imaju vidljive kategorije*.

Pretraga pomoću šablona

Možete pretraživati pomoću šablona u *Jezik šablona u programu calibre* (Stranica 163) umesto polja metapodataka. Da biste to uradili, unesite šablon, tip pretrage i vrednost koju tražite. Sintaksa je:

```
template: (the template) #@#: (search type) : (the value)
```

`template` je bilo koji važeći šablon jezika šablona calibre. `search type` mora biti jedno od `t` (tekstualna pretraga), `d` (pretraga datuma), `n` (numerička pretraga) ili `b` (postavljeno/nije postavljeno (logičko)). `value` je šta god želite i može koristiti *vrste pretrage* (Stranica 12) opisane iznad za različite tipove pretrage. Morate staviti pod navodnike ceo niz za pretragu ako u njemu ima razmaka.

Primeri:

- `template:"program: connected_device_name('main')#@#:t:kindle" --` je tačno kada je povezan uređaj kindle.
- `template:"program: select(formats_sizes(), 'EPUB')#@#:n:>1000000" --` pronalazi knjige sa EPUB datotekama većim od 1 MB.
- `template:"program: select(formats_modtimes('iso'), 'EPUB')#@#:d:>10daysago" --` pronalazi knjige sa EPUB datotekama novijim od 10 dana.
- `template:""program: book_count('tags:^[^& $series & \']', 0) != 0#@#:n:1"" --` pronalazi sve knjige koje sadrže ime serije u oznakama. Ovaj primer koristi super-citiranje jer šablon koristi i jednostruke (') i dvostruke navodnike (") prilikom konstruisanja izraza za pretragu.

Možete lako praviti upite za pretragu šablona koristeći *Dijalog za naprednu pretragu* kojem se pristupa klikom na dugme

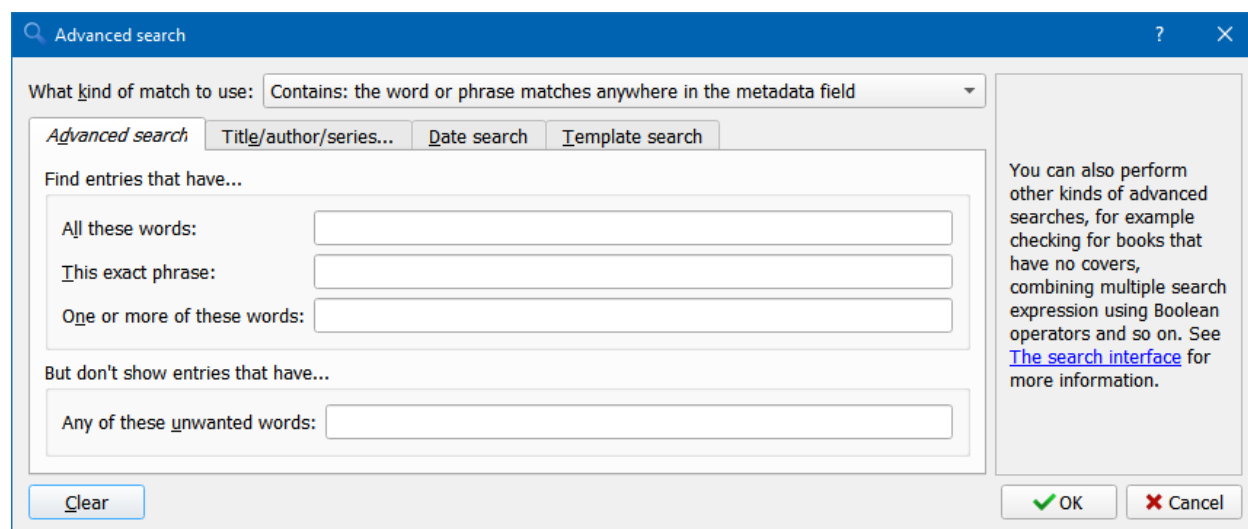

. Možete testirati šablone na određenim knjigama koristeći calibre *Provera šablona*, koji se može dodati na trake sa alatima ili menije preko *Podešavanja* → *Trake sa alatima i meniji*. Takođe mu se može dodeliti prečica na tastaturi preko *Podešavanja* → *Prečice*.

Dijalog za naprednu pretragu

1.6 Čuvanje pretraga

calibre vam omogućava da sačuvate često korišćenu pretragu pod posebnim imenom i zatim je ponovo upotrebite jednim klikom. Da biste to uradili, kreirajte svoju pretragu bilo kucanjem u traku za pretragu ili korišćenjem Pregledača oznaka. Zatim ukucajte ime koje želite da date pretrazi u polje Sačuvane pretrage pored trake za pretragu. Kliknite na ikonu plus pored polja za sačuvane pretrage da biste sačuvali pretragu.

Сл. 1: Дијалог за напредну претрагу

Sada možete pristupiti svojoj sačuvanoj pretrazi u Pregledaču oznaka pod *Sačuvane pretrage*. Jedan klik će vam omogućiti da lako ponovo upotrebite bilo koju proizvoljno složenu pretragu, bez potrebe da je ponovo kreirate.

1.7 Pretraga celog teksta svih knjiga

calibre može po želji da indeksira pun tekst knjiga u biblioteci kako bi omogućio trenutnu pretragu reči unutar bilo koje knjige. Da biste koristili ovu funkcionalnost, kliknite na dugme *FT* na levoj ivici trake za pretragu.

Zatim, omogućite indeksiranje za trenutnu biblioteku. Kada se indeksiranje završi, možete pretraživati sav tekst u celoj biblioteci. Kada dodate nove knjige u biblioteku, one će automatski biti indeksirane u pozadini. Ova pretraga vam omogućava da brzo pronađete sve knjige koje sadrže reč ili kombinaciju reči. Možete čak pretraživati reči koje se nalaze blizu drugih reči, kao što je prikazano u primerima u iskaćućem prozoru za pretragu. Imajte na umu da će ovaj alat za pretragu pronaći samo jedno pojavljivanje upita za pretragu u određenoj knjizi, a ne izlistati svako pojavljivanje; za to je najbolje pretraživati unutar knjige koristeći calibre *Čitač e-knjiga*.

Možete ponovo indeksirati pojedinačnu knjigu desnim klikom na *Panel sa detaljima o knjizi* u calibre-u i odabirom *Ponovo indeksiraj knjigu za pretragu celog teksta*.

1.8 Virtuelne biblioteke

Virtuelna biblioteka omogućava da prikazete samo deo knjiga iz svoje calibre biblioteke. Ovo je odličan način da podelite svoju veliku kolekciju knjiga na manje, upravljive delove. Da biste naučili kako da kreirate i koristite virtuelne biblioteke, pogledajte tutorijal: *Virtuelne biblioteke* (Stranica 252).

1.9 Privremeno označavanje knjiga

Možete privremeno označiti proizvoljne skupove knjiga. Označene knjige biće označene ikonom pribadače i mogu se pronaći pretragom `marked:true`. Da biste označili knjigu, pritisnite `Ctrl+M` ili idite na *Podešavanja* → *Trake sa alatkama i meniji* i dodajte dugme *Označi knjige* na glavnu traku sa alatkama.

Možete označiti knjige određenom tekstualnom oznakom desnim klikom na dugme *Označi knjige* i odabirom *Označi knjige tekstualnom oznakom*. Knjige označene tekstualnim oznakama mogu se kasnije pronaći koristeći pretragu `marked:"=the-text-you-entered"`.

1.10 Pogađanje metapodataka iz imena fajlova

Normalno, calibre čita metapodatke iz samog fajla knjige. Međutim, može se podesiti da umesto toga čita metapodatke iz imena fajla, preko *Podešavanja* → *Uvoz/izvoz* → *Dodavanje knjiga* → *Čitaj metapodatke iz sadržaja fajla*.

Takođe možete kontrolisati kako se metapodaci čitaju iz imena fajla koristeći regularne izraze (pogledajte [Sve o korišćenju regularnih izraza u programu calibre](#) (Stranica 220)). U sekciji *Dodavanje knjiga* u dijalogu za konfiguraciju, možete navesti regularni izraz koji će calibre koristiti da pokuša da pogodi metapodatke iz imena fajlova e-knjiga koje dodajete u biblioteku. Podrazumevani regularni izraz je:

```
title - author
```

to jest, pretpostavlja da su svi karakteri do prvog – naslov knjige, a naredni karakteri autor knjige. Na primer, ime fajla:

```
Foundation and Earth - Isaac Asimov.txt
```

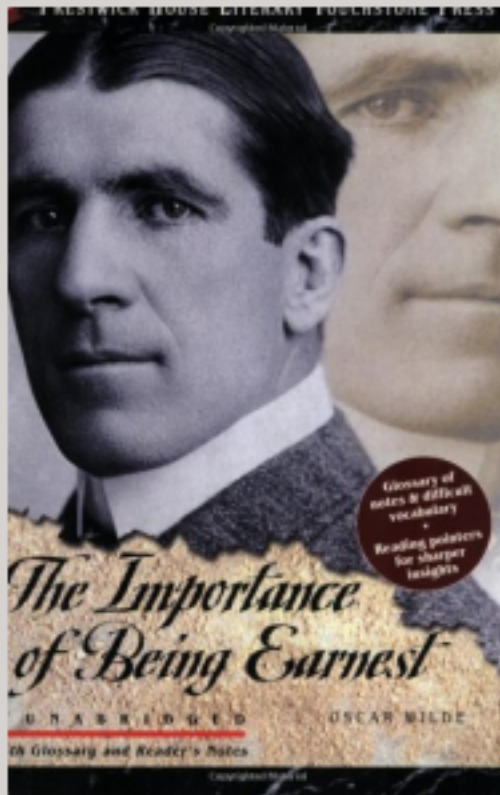
biće protumačeno tako da ima naslov: Foundation and Earth i autora: Isaac Asimov

Савет

Ako ime fajla ne sadrži crticu, gornji regularni izraz neće uspeti.

1.11 Detalji o knjizi

Authors: [Oscar Wilde](#)

Formats: [EPUB](#)

Ids: [9781580495806](#)

Tags: [lit 101 homework](#)

Path: [Click to open](#)

SUMMARY:

This Prestwick House Literary Touchstone Edition includes a glossary and reader's notes to help the modern reader appreciate Wilde's wry wit and elaborate plot twists. Oscar Wilde's madcap farce about mistaken identities, secret engagements, and lovers' entanglements still delights readers

Prikaz detalja o knjizi prikazuje korice i sve metapodatke za trenutno izabranu knjigu. Može se sakriti preko dugmeta

Raspored u donjem desnom uglu glavnog calibre prozora. Imena autora prikazana u panelu sa detaljima o knjizi se mogu kliknuti, podrazumevano će vas odvesti na Wikipedia stranicu za autora. Ovo se može prilagoditi desnim klikom na ime autora i izborom Upravljaj ovim autorom.

Slično tome, ako preuzmete metapodatke za knjigu, panel sa detaljima o knjizi će vam automatski prikazati linkove koji vode do veb stranica za knjigu na Amazonu, WorldCat-u, itd. odakle su metapodaci preuzeti.

Možete kliknuti desnim tasterom miša na pojedinačne formate e-knjiga u panelu sa detaljima o knjizi da biste ih izbrisali, uporedili sa njihovim originalnim verzijama, sačuvali na disk, otvorili u eksternom programu itd.

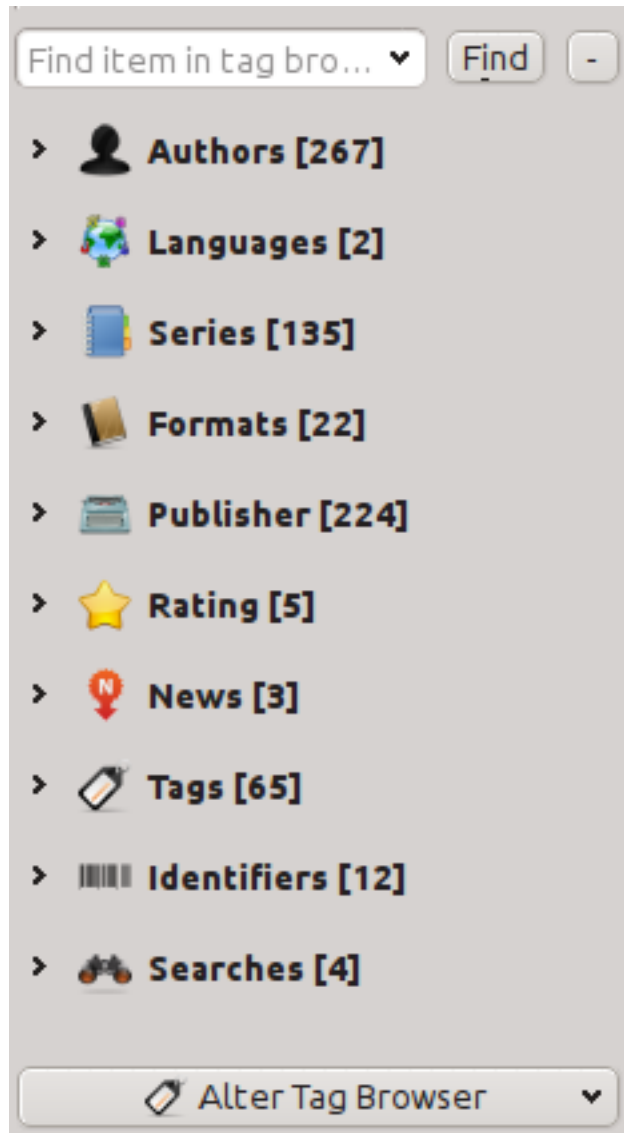
Možete promeniti korice knjige jednostavnim prevlačenjem i puštanjem slike na panel sa detaljima o knjizi. Ako želite da uredite sliku korica u eksternom programu, jednostavno kliknite desnim tasterom miša na nju i izaberite *Otvori pomoću*.

Takođe možete dodati fajlove e-knjiga trenutnoj knjizi prevlačenjem i puštanjem fajlova na panel sa detaljima o knjizi.

Dvostruki klik na panel sa detaljima o knjizi otvoriće ga u zasebnom iskaćućem prozoru.

Na kraju, možete tačno prilagoditi koje informacije se prikazuju u panelu sa detaljima o knjizi preko *Podešavanja* → *Interfejs* → *Izgled* → *Detalji o knjizi*.

1.12 Pregledač oznaka

Pregledač oznaka vam omogućava da lako pregledate svoju kolekciju po autoru/oznakama/serijalima/itd. Ako kliknete na bilo koju stavku u pregledaču oznaka, na primer ime autora Isaac Asimov, onda je lista knjiga sa desne strane ograničena na prikazivanje knjiga tog autora. Možete kliknuti i na imena kategorija. Na primer, klikom na "Series" prikazaće se sve knjige u bilo kom serijalu.

Prvi klik na stavku će ograničiti listu knjiga na one koje sadrže ili se podudaraju sa stavkom. Nastavljajući gornji primer, klik na Isaac Asimov će prikazati knjige tog autora. Ponovni klik na stavku će promeniti ono što je prikazano, u zavisnosti od toga da li stavka ima podređene elemente (pogledajte potkategorije i hijerarhijske stavke ispod). Nastavljajući primer sa Isaac Asimov, ponovni klik na Isaac Asimov će ograničiti listu knjiga na one koje nije napisao Isaac Asimov. Treći klik će ukloniti ograničenje, prikazujući sve knjige. Ako držite pritisnute tastere `Ctrl` ili `Shift` i kliknete na više stavki, onda se kreiraju ograničenja na osnovu više stavki. Na primer, mogli biste da držite `Ctrl` i kliknete na oznake History i Europe da biste pronašli knjige o evropskoj istoriji. Pregledač oznaka funkcioniše tako što konstruiše izraze za pretragu koji se automatski unose u traku za pretragu. Gledanje onoga što pregledač oznaka generiše je dobar način da naučite kako da konstruišete osnovne izraze za pretragu.

Stavke u pregledaču oznaka imaju delimično obojene ikone. Količina boje zavisi od prosečne ocene knjiga u toj kategoriji.

Tako na primer, ako knjige autora Isaac Asimov imaju prosek od četiri zvezdice, ikona za Isaac Asimov u pregledaču oznaka biće obojena 4/5. Možete preći mišem preko ikone da biste videli prosečnu ocenu.

Stavke spoljnog nivoa u *Pregledač oznaka*-u, kao što su Autori i Serije, nazivaju se kategorije. Možete kreirati sopstvene kategorije, nazvane *Korisničke kategorije*, koje su korisne za organizovanje stavki. Na primer, možete koristiti *Uređivač korisničkih kategorija* (kliknite na dugme *Podesi* u donjem levom uglu *Pregledač oznaka*-a i izaberite *Upravljaj autorima, oznakama itd. → Korisničke kategorije*) da kreirate korisničku kategoriju pod nazivom *Favorite Authors*, a zatim stavite stavke za vaše omiljene u tu kategoriju. Korisničke kategorije mogu imati potkategorije. Na primer, korisnička kategorija *Favorites.Authors* je potkategorija od *Favorites*. Takođe možete imati *Favorites.Series*, u kom slučaju će postojati dve potkategorije pod *Favorites*. Potkategorije se mogu kreirati desnim klikom na korisničku kategoriju, biranjem *Dodaj potkategoriju u...* i unosom imena potkategorije; ili korišćenjem *Uređivač korisničkih kategorija*-a unosom imena kao u primeru *Favorites* iznad.

Možete pretraživati korisničke kategorije na isti način kao i ugrađene kategorije, klikom na njih. Postoje četiri različite pretrage koje se smenjuju klikom:

1. "sve što se podudara sa stavkom u kategoriji" označeno jednim zelenim znakom plus.
2. "sve što se podudara sa stavkom u kategoriji ili njenim potkategorijama" označeno sa dva zelena znaka plus.
3. "sve što se ne podudara sa stavkom u kategoriji" prikazano jednim crvenim znakom minus.
4. "sve što se ne podudara sa stavkom u kategoriji ili njenim potkategorijama" prikazano sa dva crvena znaka minus.

Takođe je moguće kreirati hijerarhije unutar nekih tekstualnih kategorija kao što su oznake, serije i prilagođene kolone. Ove hijerarhije se prikazuju sa malim trouglom, omogućavajući da se podstavke sakriju. Da biste koristili hijerarhije stavki u kategoriji, prvo morate otići na *Podešavanja → Interfejs → Izgled* i uneti ime(na) kategorije u polje "Categories with hierarchical items". Kada se to uradi, stavke u toj kategoriji koje sadrže tačke biće prikazane pomoću malog trougla. Na primer, pretpostavimo da kreirate prilagođenu kolonu pod nazivom "Genre" i naznačite da sadrži hijerarhijske stavke. Kada to završite, stavke kao što su *Mystery.Thriller* i *Mystery.English* će se prikazati kao *Mystery* sa malim trouglom pored. Klikom na trougao prikazaće se *Thriller* i *English* kao podstavke. Pogledajte *Managing subgroups of books, for example "genre"* (Stranica 155) za više informacija.

Hijerarhijske stavke (stavke sa podređenim elementima) koriste iste četiri pretrage na klik kao i korisničke kategorije. Stavke koje nemaju podređene elemente koriste dve pretrage: "sve što se podudara" i "sve što se ne podudara".

Možete da prevlačite i puštate stavke u Pregledaču oznaka na Korisničke kategorije da biste ih dodali u tu kategoriju. Ako je izvor Korisnička kategorija, držanje tastera *Shift* tokom prevlačenja će premestiti stavku u novu kategoriju. Takođe možete prevlačiti i puštati knjige sa liste knjiga na stavke u Pregledaču oznaka; puštanje knjige na stavku uzrokuje da se ta stavka automatski primeni na puštene knjige. Na primer, prevlačenje knjige na Isaac Asimov će postaviti autora te knjige na Isaac Asimov. Puštanje na oznaku *History* će dodati oznaku *History* u oznake knjige.

Možete lako pronaći bilo koju stavku u Pregledaču oznaka klikom na dugme za pretragu u donjem desnom uglu. Pored toga, možete kliknuti desnim tasterom miša na bilo koju stavku i izabrati jednu od nekoliko operacija. Neki primeri su sakrivanje, preimenovanje ili otvaranje dijaloga "Upravljaj x" koji vam omogućava da upravljate stavkama te vrste. Na primer, dijalog *Upravljaj autorima* vam omogućava da preimenujete autore i kontrolišete kako se njihova imena sortiraju.

Možete kontrolisati kako se stavke sortiraju u Pregledaču oznaka preko dugmeta *Podesi* u donjem levom uglu Pregledača oznaka. Možete izabrati sortiranje po imenu, prosečnoj oceni ili popularnosti (popularnost je broj knjiga sa stavkom u vašoj biblioteci; na primer, popularnost Isaac Asimov je broj knjiga u vašoj biblioteci od Isaac Asimov).

Možete koristiti sopstvene ikone za kategorije i vrednosti u kategorijama. Da biste promenili ikonu za kategoriju, kliknite desnim tasterom miša na kategoriju (stavka spoljnog nivoa) i izaberite *Promeni ikonu kategorije (ime kategorije)*. Otvoriće se dijalog u kojem možete izabrati sliku koja će se koristiti kao ikona. Da biste vratili ikonu na podrazumevanu, izaberite *Vrati podrazumevanu ikonu (ime kategorije)*.

Da biste izabrali ikone za vrednosti u kategorijama, kliknite desnim tasterom miša na vrednost, a zatim izaberite *Upravljaj ikonom za (ime vrednosti)*. Videćete listu izbora:

- *Izaberi ikonu za ovu vrednost, ali ne i za njenu decu.* Otvoriće se dijalog u kojem birate ikonu za vrednost. Deca te vrednosti neće naslediti tu ikonu.
- *Izaberi ikonu za ovu vrednost i njenu decu.* Otvoriće se dijalog u kojem birate ikonu za vrednost. Sva deca koja nemaju svoju navedenu ikonu će naslediti ovu ikonu.
- *Koristi postojeću ikonu za ovu vrednost, ali ne i za njenu decu.* Ova opcija se nudi ako vrednost već ima ikonu koju nasleđuju deca vrednosti. Njenim izborom ikona će se primeniti na vrednost, ali ne i na njenu decu.
- *Koristi postojeću ikonu za ovu vrednost i njenu decu.* Ova opcija se nudi ako vrednost već ima ikonu koju ne nasleđuju deca te vrednosti. Njenim izborom ikona će se primeniti na vrednost i njenu decu.
- *Koristi podrazumevanu ikonu za ovu vrednost.* Ova opcija se nudi ako stavka ima ikonu. Ona uklanja ikonu sa vrednosti i sve dece koja nasleđuju ikonu. Podrazumevana ikona je ono što je navedeno ispod.
- *Resetuj sve ikone vrednosti na podrazumevanu ikonu.* Ova opcija uklanja sve ikone vrednosti stavki za kategoriju. Ne uklanja šablon ako on postoji. Nema opoziva.
- *Koristi/uredi šablon za izbor podrazumevane ikone vrednosti.* Ova opcija vam omogućava da obezbedite calibre šablon koji vraća ime datoteke ikone koja će se koristiti kao podrazumevana ikona. Šablon može koristiti sledeće promenljive:
 - `category`: ime pretrage kategorije, na primer `authors`, `series`, `#mycolumn`.
 - `value`: vrednost stavke unutar kategorije.
 - `count`: broj knjiga sa ovom vrednošću. Ako je vrednost deo hijerarhije, onda broj uključuje i decu.
 - `avg_rating`: prosečna ocena za knjige sa ovom vrednošću. Ako je vrednost deo hijerarhije, onda prosek uključuje i decu.

Metapodaci knjige kao što je naslov nisu dostupni. Funkcije baze podataka šablona kao što su `book_count` (Stranica 196) i `book_values` (Stranica 197) će raditi, ali performanse možda neće biti prihvatljive. Sledeće funkcije šablona će raditi u GUI-ju, ali neće raditi na serveru sadržaja: `connected_device_name` (Stranica 189), `connected_device_uuid` (Stranica 189), `current_virtual_library_name` (Stranica 190), `is_marked` (Stranica 190) i `virtual_libraries` (Stranica 191).

U GUI-ju, Python šabloni imaju pun pristup calibre bazi podataka. Na serveru sadržaja, Python šabloni imaju pristup novom API-ju (pogledajte [API dokumentaciju za interfejs baze podataka](#)⁴), ali ne i starom API-ju (`LibraryDatabase`).

Na primer, ovaj šablon određuje da će svaka vrednost u kliknutoj kategoriji koja počinje sa *History* imati ikonu pod nazivom `flower.png`:

```
program:
  if substr($value, 0, 7) == 'History' then 'flower.png' fi
```

Ako šablon vrati prazan string (`' '`), onda će se koristiti ikona kategorije. Ako šablon vrati ime datoteke koja ne postoji, ikona se neće prikazati.

- *Koristi ikonu kategorije kao podrazumevanu.* Ova opcija određuje da ikona koja se koristi za kategoriju treba da se koristi za svaku vrednost koja inače nema ikonu. Izborom ove opcije uklanja se svaka specifikacija ikone šablona.

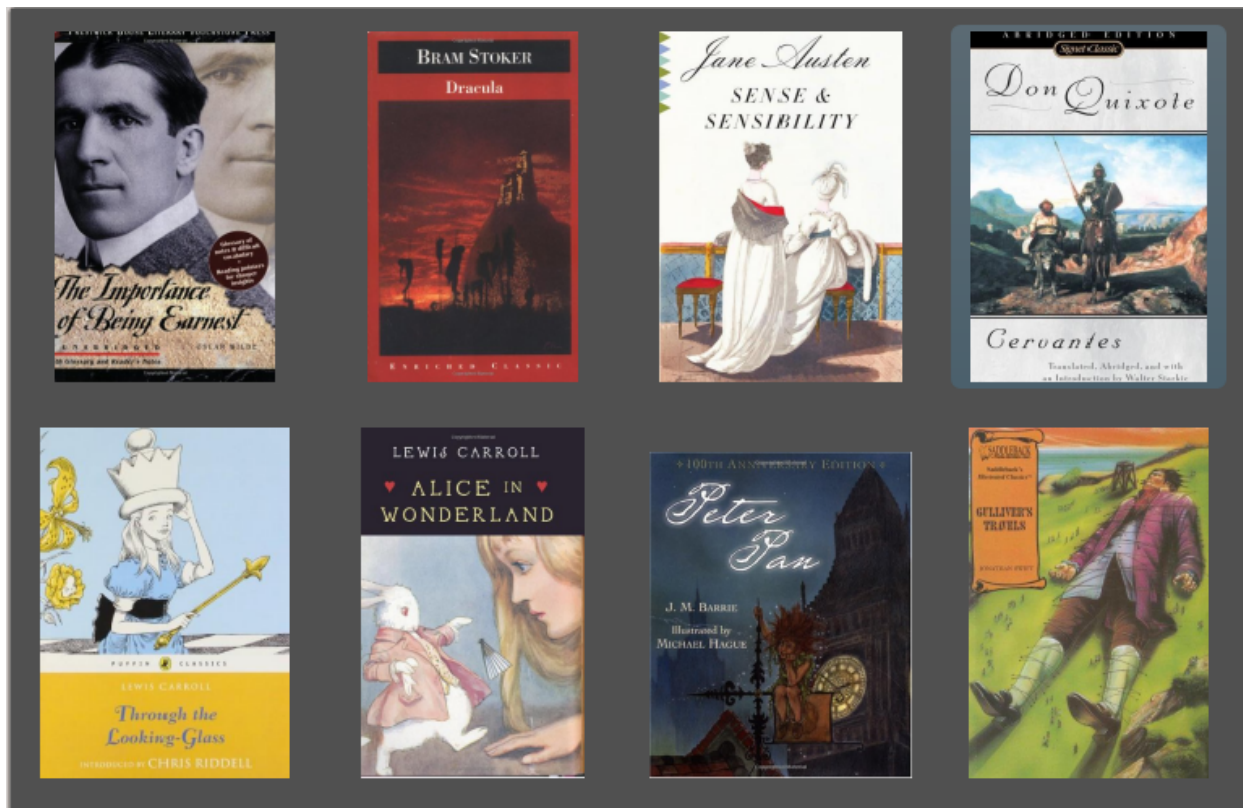
Ikona se bira koristeći sledeću hijerarhiju:

1. Ikona navedena za vrednost, ako postoji.
2. Ikona navedena za roditeljski čvor pronađena penjanjem uz stablo, ako postoji.
3. Ikona iz šablona, ako šablon postoji i vraća neprazan string.
4. Podrazumevana ikona kategorije, koja uvek postoji.

⁴ https://manual.calibre-ebook.com/db_api.html

Ikone su po korisniku, a ne po biblioteci, i čuvaju se u fascikli za konfiguraciju calibre-a. Ikone za vrednosti stavki se čuvaju u podfascikli `tb_icons`. Ikone koje koriste šabloni nalaze se u podfascikli `template_icons` unutar `tb_icons`.

1.13 Mreža korica

Možete podesiti da calibre prikazuje mrežu korica knjiga umesto liste knjiga, ako više volite da pregledate svoju kolekciju po koricama. *Mreža korica* se aktivira klikom na dugme *Raspored* u donjem desnom uglu glavnog prozora calibre-a. Možete prilagoditi veličine korica i pozadinu *Mreže korica* preko *Podešavanja* → *Interfejs* → *Izgled i osećaj* → *Mreža korica*. Možete čak podesiti da calibre prikazuje bilo koje navedeno polje ispod korica, kao što su naslov, autori, ocena ili prilagođena kolona koju ste sami osmislili.

1.14 Prikaz police za knjige

Možete podesiti da calibre prikazuje vašu kolekciju knjiga na policama, po želji grupisanu po autorima/datumu/oceni itd. *Prikaz police za knjige* se aktivira klikom na dugme *Raspored* u donjem desnom uglu glavnog prozora calibre-a. Možete prilagoditi sve u vezi sa prikazom, od pozadine, do teksta na hrbatima, fontova, itd. preko *Podešavanja* → *Interfejs* → *Izgled i osećaj* → *Polica za knjige*.

1.15 Pregledač naslovnih strana

Pored *Mreže korica* opisane iznad, možete takođe podesiti da calibre prikazuje korice u jednom redu. Ovo se aktivira preko dugmeta *Raspored* u donjem desnom uglu glavnog prozora. U *Podešavanja* → *Interfejs* → *Izgled i osećaj* → *Pregledač korica* možete promeniti broj prikazanih korica, pa čak i podesiti da se *Pregledač korica* prikazuje u zasebnom iskačućem prozoru.

1.16 Dodavanje beleški za autore, serije, itd.

William Shakespeare

William Shakespeare (baptised 26 April 1564) was an English poet and playwright, widely regarded as the greatest writer in the English language and the world's pre-eminent dramatist. He is often called England's national poet and the "Bard of Avon" (or simply "The Bard"). His surviving works consist of 38 plays, 154 sonnets, two long narrative poems, and several other poems. His plays have been translated into every major living language, and are performed more often than those of any other playwright.

Shakespeare was born and raised in Stratford-upon-Avon. Scholars believe that he died on his fifty-second birthday, coinciding with St George's Day.

At the age of 18 he married Anne Hathaway, who bore him three children: Susanna, and twins Hamnet and Judith. Between 1585 and 1592 he began a successful career in London as an actor, writer, and part owner of the playing company the Lord Chamberlain's Men, later known as the King's Men.

Edit

Find books

Copy URL

Close

Možete dodati beleške za autora/seriju/oznaku/izdavača/itd. u vašu calibre biblioteku. Da biste to uradili, kliknite desnim tasterom miša na ime autora u *Pregledaču oznaka* sa leve strane ili na panelu *Detalji o knjizi* sa desne strane i izaberite *Kreiraj belešku* ili *Uredi belešku*.

Jednostavan iskačući prozor će vam omogućiti da unesete svoje beleške koristeći osnovno formatiranje i podržavajući veze i slike. Kada se kreira beleška za autora, može se lako pregledati iz panela *Detalji o knjizi* klikom na malu ikonu olovke pored imena autora.

Možete pretraživati sve beleške u vašoj biblioteci koristeći alatu *Pregledaj beleške* pritiskom na `Ctrl+Shift+N` ili dodavanjem na traku sa alatima preko *Podešavanja* → *Trake sa alatima i meniji*.

1.17 Brzi prikaz

Ponekad želite da izaberete knjigu i brzo dobijete listu knjiga sa istom vrednošću u nekoj kategoriji (autori, oznake, izdavač, serija, itd.) kao trenutno izabrana knjiga, ali bez promene trenutnog prikaza biblioteke. To možete uraditi pomoću Brzog prikaza. Brzi prikaz otvara ili drugi prozor ili panel u listi knjiga koji prikazuje listu knjiga koje odgovaraju vrednosti od interesa. Na primer, pretpostavimo da želite da vidite listu svih knjiga sa jednim ili više autora trenutno izabrane knjige. Kliknite u ćeliju autora koja vas zanima i pritisnite taster 'Q' ili kliknite na ikonu *Brzi prikaz* u odeljku *Raspored* prozora calibre. Otвориće se prozor ili panel sa svim autorima za tu knjigu sa leve strane, i svim knjigama izabranog autora sa desne strane.

Primeri upotrebe Brzog prikaza: brzo proverite koje druge knjige:

- imaju neku oznaku(e) primenjenu na trenutno izabranu knjigu,
- su u istoj seriji kao trenutna knjiga
- imaju iste vrednosti u prilagođenoj koloni kao trenutna knjiga
- su napisane od strane jednog od istih autora trenutne knjige
- deli vrednosti u prilagođenoj koloni

Informacije Brzog prikaza mogu se prikazati na dva mesta:

1. Može se otvoriti "otkačeno": preko calibre prozora i ostaće otvoreno dok ga sami ne zatvorite.
2. Može se otvoriti "zakačeno": kao panel u delu liste knjiga glavnog calibre prozora.

Možete premeštati prozor iz zakačenog u otkučeno stanje po želji koristeći dugme "Zakači/Otkučaj".

Panel Brzog prikaza može ostati trajno otvoren, u kom slučaju prati pomeranja na listi knjiga. Na primer, ako kliknete u prikazu calibre biblioteke na kolonu kategorije (oznake, serije, izdavač, autori, itd.) za neku knjigu, sadržaj prozora Brzog prikaza će se promeniti da vam u levom panelu prikaže vrednosti u toj kategoriji za izabranu knjigu (npr. oznake za tu knjigu). Prva stavka na toj listi će biti izabrana, a Brzi prikaz će vam u desnom panelu prikazati sve knjige u vašoj biblioteci koje koriste tu vrednost. Kliknite na drugu vrednost u levom panelu da vidite knjige sa tom drugom vrednošću.

Dvaput kliknite na knjigu u prozoru Brzog prikaza da izaberete tu knjigu u prikazu biblioteke. Ovo će takođe promeniti prikaz stavki u prozoru Brzog prikaza (levi panel) da prikaže stavke u novoizabranoj knjizi.

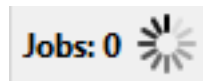
`Shift`- ili `Ctrl`- dvostruki klik na knjigu u prozoru Brzog prikaza otvara dijalog za uređivanje metapodataka za tu knjigu u calibre prozoru. Uređena knjiga će biti prikazana u Brzom prikazu kada zatvorite dijalog za uređivanje metapodataka.

Možete videti da li kolona može biti prikazana u Brzom prikazu tako što ćete preći mišem preko naslova kolone i pogledati opis alatke za taj naslov. Takođe možete znati tako što ćete kliknuti desnim tasterom miša na naslov kolone da vidite da li je opcija "Brzi prikaz" prikazana u meniju, u kom slučaju je biranje te opcije Brzog prikaza ekvivalentno pritiskanju 'Q' u trenutnoj ćeliji.

Opcije (u *Podešavanje* → *Izgled i osećaj* → *Brzi prikaz*):

- Poštuj (ili ne) trenutnu Virtuelnu biblioteku. Ako je označeno, Brzi prikaz prikazuje samo knjige u trenutnoj Virtuelnoj biblioteci. Podrazumevano: poštuj Virtuelne biblioteke
- Promeni sadržaj prozora Brzog prikaza kada se kolona promeni na listi knjiga pomoću tastera sa strelicama. Podrazumevano: ne prati promene napravljene tasterima sa strelicama
- Promeni kolonu koja se "brzo pregleda" kada se dvaput klikne na ćeliju u prozoru Brzog prikaza. U suprotnom se knjiga menja, ali kolona koja se ispituje ne. Podrazumevano: promeni kolonu
- Promeni kolonu koja se "brzo pregleda" u trenutnu kolonu kada se pritisne taster Enter u panelu Brzog prikaza. U suprotnom se knjiga menja, ali kolona koja se ispituje ne. Podrazumevano: promeni kolonu
- Izaberite koje kolone se prikazuju u prozoru/panelu Brzog prikaza.

1.18 Poslovi

Panel poslova prikazuje broj trenutno pokrenutih poslova. Poslovi su zadaci koji se izvršavaju u zasebnom procesu. Oni uključuju konvertovanje e-knjiga i komunikaciju sa vašim uređajem za čitanje. Možete kliknuti na panel poslova da biste pristupili listi poslova. Kada se posao završi, možete videti detaljan dnevnik tog posla dvostrukim klikom na njega u listi. Ovo je korisno za otklanjanje grešaka u poslovima koji se možda nisu uspešno završili.

1.19 Prečice na tastaturi

calibre ima nekoliko prečica na tastaturi koje vam štede vreme i pokrete mišem. Ove prečice su aktivne u prikazu liste knjiga (kada ne uređujete detalje određene knjige), i većina njih utiče na naslov koji ste izabrali. calibre E-book viewer *ima svoje prečice* (Stranica 59) koje se mogu prilagoditi u *Podešavanja* pregledača.

Белешка

Napomena: calibre prečice na tastaturi ne zahtevaju modifikatorski taster (Command, Option, Control, itd.), osim ako nije posebno naznačeno. Potrebno je samo da pritisnete taster sa slovom, npr. E za uređivanje.

Табела 1: Prečice na tastaturi za glavni calibre program

Prečica na tastaturi	Akcija
F2 (Enter za macOS)	Uredite metapodatke trenutno izabranog polja u listi knjiga.
A	Dodaj knjige
Shift+A	Dodaj formate izabranim knjigama
C	Pretvori izabrane knjige
D	Pošalji na uređaj
Del	Ukloni izabrane knjige
E	Uredi metapodatke izabranih knjiga
G	Preuzmi knjige
I	Prikaži detalje o knjizi
K	Uredi sadržaj
M	Spoji izabrane zapise
Alt+M	Spoji izabrane zapise, zadržavajući originale
O	Otvori fasciklu koja sadrži knjigu
P	Ulepšavanje knjiga
S	Sačuvaj na disku
T	Uredi knjigu
V	Prikaz
Shift+V	Prikaži poslednju čitanu knjigu
Ctrl+Al	Pitaj AI o trenutno izabranim knjigama

наставак на следећој страни

Табела 1 – настављено са претходне стране

Prečica na tas- taturi	Akcija
Alt+V/ Cmd+V za macOS	Prikaži određeni format
Alt+Shi	Uključi/isključi listu poslova
Alt+Shi	Uključi/isključi pregledač korica
Alt+Shi	Uključi/isključi panel sa detaljima o knjizi
Alt+Shi	Uključi/isključi pregledač oznaka
Alt+Shi	Uključi/isključi mrežu korica
Alt+Shi	Uključi/isključi policu sa knjigama
Alt+A	Prikaži knjige istog autora kao trenutna knjiga
Alt+T	Prikaži knjige sa istim oznakama kao trenutna knjiga
Alt+P	Prikaži knjige istog izdavača kao trenutna knjiga
Alt+Shi	Prikaži knjige u istom serijalu kao trenutna knjiga
/, Ctrl+F	Fokusiraj traku za pretragu
Shift+C	Otvori dijalog za naprednu pretragu
Shift+A	Uključi/isključi traku za pretragu
Esc	Obrisi trenutnu pretragu
Shift+E	Fokusiraj listu knjiga
Ctrl+Es	Očisti virtuelnu biblioteku
Alt+Esc	Očisti dodatno ograničenje
Ctrl+*	Napravi privremenu virtuelnu biblioteku na osnovu trenutne pretrage
Ctrl+Ta	Izaberi sledeću karticu virtuelne biblioteke
Ctrl+Sh	Izaberi prethodnu karticu virtuelne biblioteke
N or F3	Pronađi sledeću knjigu koja se poklapa sa trenutnom pretragom (radi samo ako je isticanje pretrage uključeno u postavkama pretrage)
Shift+N ili Shift+F	Pronađi prethodnu knjigu koja se poklapa sa trenutnom pretragom (radi samo ako je isticanje pretrage uključeno u postavkama pretrage)
Ctrl+D	Preuzmi metapodatke i korice
Ctrl+R	Ponovo pokreni calibre
Ctrl+Sh	Ponovo pokreni calibre u režimu za otklanjanje grešaka
Shift+C	Dodaj prazne knjige u calibre
Ctrl+M	Prebaci status označeno/neoznačeno na izabranim knjigama
Ctrl+/ ili Ctrl+Al	Otvori iskaćući prozor za pretragu celog teksta svih knjiga u biblioteci
Q	Otvori iskaćući prozor Brzog prikaza za pregled knjiga u srodnim serijalima/oznakama/itd.
Shift+C	Fokusiraj otvoreni panel za brzi prikaz
Shift+S	Izvrši pretragu u panelu za brzi prikaz
F5	Ponovo primeni trenutno sortiranje
Ctrl+Q	Zatvori calibre
X	Uključi/isključi automatsko pomeranje liste knjiga
Ctrl+Al	Ograniči prikazane knjige samo na one knjige koje su u kategoriji trenutno prikazanoj u <i>Pregledaču oznaka</i>
B	Pregledaj beleške (isticanja i obeleživače) napravljene u calibre E-book pregledaču za sve knjige u biblioteci
Ctrl+Sh	Pregledaj beleške povezane sa autorima/serijama/oznakama/itd.
Alt+Shi	Prebaci raspored između širokog i uskog prikaza

наставак на следећој страни

Табела 1 – настављено са претходне стране

Prečica na tas- taturi	Akcija
Ctrl+Al	Prebaci na prethodnu biblioteku, ako postoji
Ctrl+Al	Prebaci na prethodnu virtuelnu biblioteku, ako postoji

Dodavanje omiljenog sajta s vestima

calibre ima moćan, prilagodljiv i jednostavan sistem za preuzimanje vesti s interneta i njihovo pretvaranje u e-knjigu. Primeri u nastavku pokazuju kako da preuzmete vesti s različitih sajtova.

Da biste razumeli kako se ovaj sistem koristi, pratite primere sledećim redom:

- *Potpuno automatsko preuzimanje* (Stranica 35)
 - *Blog programa calibre* (Stranica 36)
 - *bbc.co.uk* (Stranica 37)
- *Prilagođavanje postupka preuzimanja* (Stranica 37)
 - *Korišćenje verzije za štampu sa sajta bbc.co.uk* (Stranica 37)
 - *Zamena stilova članaka* (Stranica 38)
 - *Izdvajanje i preuređivanje sadržaja* (Stranica 39)
 - *Primer iz prakse* (Stranica 39)
- *Saveti za pravljenje novih recepata* (Stranica 42)
- *Dodatna literatura* (Stranica 43)
- *API dokumentacija* (Stranica 43)

2.1 Potpuno automatsko preuzimanje

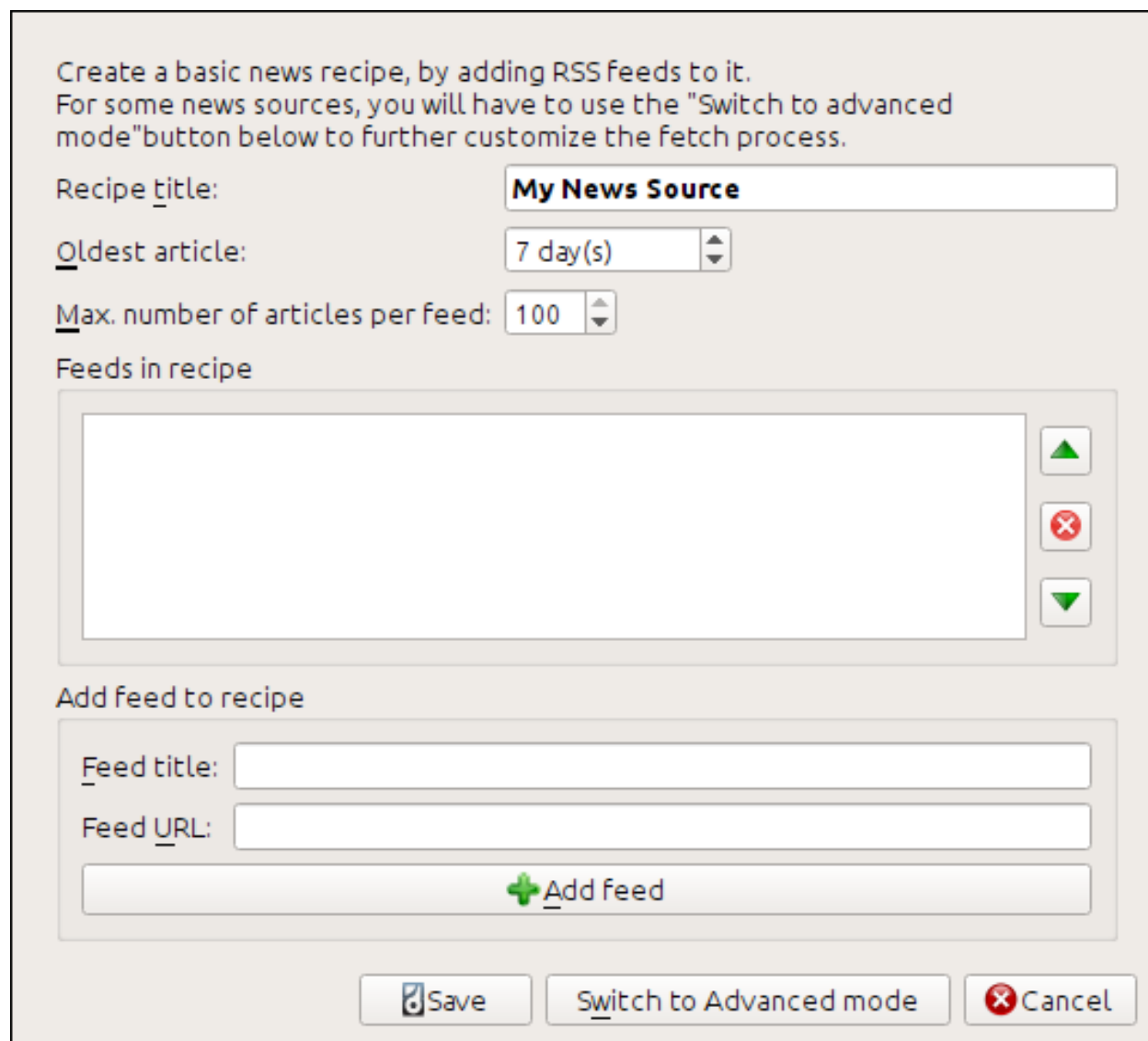
Ako je izvor vesti dovoljno jednostavan, calibre može sve da preuzme automatski. Potrebno je samo da navedete URL adresu. calibre čuva podatke potrebne za preuzimanje izvora vesti u *recipe*. Da biste dodali izvor vesti, morate da napravite *recipe* za njega. Pogledajmo nekoliko primera:

2.1.1 Blog programa calibre

Na blogu programa calibre objavljuju se jednostavna i pristupačna objašnjenja mnogih korisnih mogućnosti programa, namenjena novim korisnicima. Da bismo blog preuzeli kao e-knjigu, koristićemo njegov [RSS](http://blog.calibre-ebook.com/feeds/posts/default) dovod:

```
http://blog.calibre-ebook.com/feeds/posts/default
```

RSS adresu sam pronašao u odeljku „Subscribe to” na dnu stranice bloga, gde sam izabrao *Posts* → *Atom*. Da bi calibre preuzeo dovod i pretvorio ga u e-knjigu, kliknite desnim tasterom na dugme *Fetch news*, zatim izaberite *Add a custom news source*, pa dugme *New Recipe*. Otvoriće se dijalog sličan onom prikazanom ispod.

Create a basic news recipe, by adding RSS feeds to it.
For some news sources, you will have to use the "Switch to advanced mode" button below to further customize the fetch process.

Recipe title:

Oldest article:

Max. number of articles per feed:

Feeds in recipe

Add feed to recipe

Feed title:

Feed URL:

Najpre unesite Calibre Blog u polje *Recipe title*. To će biti naslov e-knjige nastale od članaka iz navedenog dovoda.

Naredna dva polja (*Oldest article* i *Max. number of articles*) omogućavaju da odredite koliko će se članaka preuzeti iz svakog dovoda. Njihova namena je jasna iz naziva.

Da biste dodali dovod u recept, unesite njegov naslov i URL adresu, pa kliknite na *Add feed*. Kada dodate dovod, kliknite na *Save* i posao je završen. Zatvorite dijalog.

Da biste isprobali novi *recipe*, kliknite na *Fetch news*, pa u podmeniju *Custom news sources* izaberite *calibre Blog*. Posle

nekoliko minuta nova e-knjiga s objavama sa bloga pojaviće se u glavnom prikazu biblioteke. Ako je čitač povezan, knjiga će umesto toga biti poslata na njega. Izaberite knjigu i kliknite na *View* da biste je pročitali.

Ovo je uspeo uz malo truda zato što blog nudi *RSS* dovod s *punim sadržajem*: tekst članaka nalazi se u samom dovodu. Većina izvora koji na taj način objavljuju vesti može se pretvoriti u e-knjigu bez dodatnog podešavanja. Sada ćemo pogledati izvor koji ne nudi dovod s punim sadržajem. Kod takvih izvora ceo članak nalazi se na veb-stranici, dok dovod sadrži samo link do nje i kratak sažetak.

2.1.2 bbc.co.uk

Isprobajmo sledeća dva dovoda sajta *The BBC*:

1. Naslovna strana vesti: https://newsrss.bbc.co.uk/rss/newsonline_world_edition/front_page/rss.xml
2. Nauka i priroda: https://newsrss.bbc.co.uk/rss/newsonline_world_edition/science/nature/rss.xml

Napravite recept za *The BBC* od navedenih dovoda, prateći postupak iz odeljka *Blog programa calibre* (Stranica 36). U preuzetoj e-knjizi videćete da je calibre prilično dobro izdvojio bitan sadržaj sa stranice svakog članka. Ipak, izdvajanje nije savršeno: ponekad ostanu nepotrebni elementi, poput menija i navigacije, a ponekad se ukloni nešto što je trebalo sačuvati, poput naslova članaka. Za preciznije izdvajanje sadržaja potrebno je prilagoditi postupak preuzimanja, kao što je opisano u narednom odeljku.

2.2 Prilagođavanje postupka preuzimanja

Ako želite da usavršite preuzimanje ili da preuzimate sadržaj sa složenijeg sajta, iskoristite mogućnosti sistema *recipe*. U dijalogu *Add custom news sources* kliknite na dugme *Switch to Advanced mode*.

Najjednostavnije, a često i najkorisnije prilagođavanje jeste korišćenje verzije članka za štampu. Ona obično sadrži manje suvišnih elemenata i lakše se pretvara u e-knjigu. Isprobajmo je na člancima sajta *The BBC*.

2.2.1 Korišćenje verzije za štampu sa sajta bbc.co.uk

Najpre pogledajte e-knjigu koju smo ranije preuzeli u odeljku *bbc.co.uk* (Stranica 37). Na kraju svakog članka u knjizi nalazi se kratka napomena s adresom sa koje je članak preuzet. Kopirajte taj URL i otvorite ga u pregledaču. Na stranici članka potražite link „Printable version” i kliknite na njega. Verzija za štampu izgleda mnogo urednije. Uporedite dve adrese. U mom slučaju bile su sledeće:

URL članka

<https://news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/7312016.stm>

URL verzije za štampu

<https://newsvote.bbc.co.uk/mpapps/pagetools/print/news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/7312016.stm>

Izgleda da za dobijanje verzije za štampu svakoj adresi članka treba dodati sledeći prefiks:

newsvote.bbc.co.uk/mpapps/pagetools/print/

U *Advanced mode* dijaloga za prilagođene izvore vesti trebalo bi da vidite nešto poput sledećeg (ne zaboravite da pre prelaska u napredni režim izaberete recept *The BBC*):

Recipe source code (python)

```
class AdvancedUserRecipe1206418393(BasicNewsRecipe):
    title          = u'The BBC'
    oldest_article = 7
    max_articles_per_feed = 100

    feeds          = [(u'News Front Page', u'http://newsrss.bbc.co.uk/rss/newsonlin
```

Polja iz *Basic mode* jednostavno su pretvorena u Python kod. Receptu treba da dodamo uputstva za korišćenje verzije članka za štampu. Dovoljno je dodati sledeća dva reda:

```
def print_version(self, url):
    return url.replace('https://', 'https://newsvote.bbc.co.uk/mpapps/pagetools/print/
→')
```

Ovo je Python, pa je uvlačenje redova važno. Kada dodate redove, kod treba da izgleda ovako:

Recipe source code (python)

```
class AdvancedUserRecipe1206418393(BasicNewsRecipe):
    title          = u'The BBC'
    oldest_article = 7
    max_articles_per_feed = 100

    feeds          = [(u'News Front Page', u'http://newsrss.bbc.co.uk/rss/newsonlin

    def print_version(self, url):
        return url.replace('http://', 'http://newsvote.bbc.co.uk/mpapps/pagetools/p
```

U gornjem primeru `def print_version(self, url)` definiše *metod* koji calibre poziva za svaki članak. `url` je adresa izvornog članka. Metod `print_version` zamenjuje tu adresu novom, koja vodi do verzije članka za štampu. Više o jeziku Python⁵ potražite u uputstvu⁶.

Kliknite na *Add/update recipe* da sačuvate izmene, pa ponovo preuzmite e-knjigu. Rezultat bi trebalo da bude znatno bolji. Jedan preostali problem jeste premali font na veb-stranici verzije za štampu. Pri pretvaranju u e-knjigu to se automatski ispravlja, ali font menija i navigacije tada može postati prevelik u odnosu na tekst članka. To ćemo rešiti dodatnim prilagođavanjem u narednom odeljku.

2.2.2 Zamena stilova članaka

U prethodnom odeljku videli smo da je font članaka u verziji sajta *The BBC* za štampu premali. Na većini sajtova, uključujući *The BBC*, veličina fonta određena je listovima stilova *CSS*. Njihovo preuzimanje možemo isključiti dodavanjem sledećeg reda:

```
no_stylesheets = True
```

Recept sada izgleda ovako:

⁵ <https://www.python.org>

⁶ <https://docs.python.org/tutorial/>

Recipe source code (python)

```
class AdvancedUserRecipe1206419520(BasicNewsRecipe):
    title          = u'The BBC'
    oldest_article = 7
    max_articles_per_feed = 100
    no_stylesheets = True

    feeds          = [(u'News Front Page', u'http://newsrss.bbc.co.uk/rss/newsonli

    def print_version(self, url):
        return url.replace('http://', 'http://newsvote.bbc.co.uk/mpapps/pagetools/
```

Nova verzija izgleda prilično dobro. Ako želite da je dodatno doterate, pročitajte naredni odeljak o izmeni preuzetog sadržaja.

2.2.3 Izdvajanje i preuređivanje sadržaja

calibre pruža moćne i prilagodljive načine za obradu preuzetog sadržaja. Da bismo pokazali neke od njih, vratimo se receptu *The BBC* (Stranica 38). Kada pogledamo izvorni kod (*HTML*) nekoliko članaka u verziji za štampu, videćemo da imaju podnožje bez korisnih informacija, sadržano u

```
<div class="footer">
...
</div>
```

To se može ukloniti dodavanjem sledećeg:

```
remove_tags = [dict(name='div', attrs={'class':'footer'})]
```

Na kraju, deo *CSS* stilova čije smo preuzimanje ranije isključili zamenićemo sopstvenim *CSS* stilovima pogodnim za pretvaranje u e-knjigu:

```
extra_css = '.headline {font-size: x-large;} \n .fact { padding-top: 10pt }'
```

Uz ove dodatke naš recept je spreman za redovnu upotrebu.

Ovaj *recipe* pokazuje samo mali deo mogućnosti programa calibre. U narednom odeljku istražićemo još mogućnosti na složenijem primeru iz prakse.

2.2.4 Primer iz prakse

Dobar, nešto složeniji primer koji prikazuje više mogućnosti *API* interfejsa klase `BasicNewsRecipe` jeste *recipe* za *The New York Times*.

```
import string, re
from calibre import strftime
from calibre.web.feeds.recipes import BasicNewsRecipe
from calibre.ebooks.BeautifulSoup import BeautifulSoup

class NYTimes(BasicNewsRecipe):

    title          = 'The New York Times'
```

(nastavak na sledećoj strani)

(настављено са претходне стране)

```

__author__ = 'Kovid Goyal'
description = 'Daily news from the New York Times'
timefmt = ' [%a, %d %b, %Y]'
needs_subscription = True
remove_tags_before = dict(id='article')
remove_tags_after = dict(id='article')
remove_tags = [dict(attrs={'class':['articleTools', 'post-tools', 'side_tool',
↪ 'nextArticleLink clearfix']}),
                dict(id=['footer', 'toolsRight', 'articleInline', 'navigation',
↪ 'archive', 'side_search', 'blog_sidebar', 'side_tool', 'side_index'])),
                dict(name=['script', 'noscript', 'style'])]
encoding = 'cp1252'
no_stylesheets = True
extra_css = 'h1 {font: sans-serif large;}\n.byline {font:monospace;}'

def get_browser(self):
    br = BasicNewsRecipe.get_browser(self)
    if self.username is not None and self.password is not None:
        br.open('https://www.nytimes.com/auth/login')
        br.select_form(name='login')
        br['USERID'] = self.username
        br['PASSWORD'] = self.password
        br.submit()
    return br

def parse_index(self):
    soup = self.index_to_soup(
↪ 'https://www.nytimes.com/pages/todayspaper/index.html')

    def feed_title(div):
        return ''.join(div.findAll(text=True, recursive=False)).strip()

    articles = {}
    key = None
    ans = []
    for div in soup.findAll(True,
        attrs={'class':['section-headline', 'story', 'story headline']}):

        if ''.join(div['class']) == 'section-headline':
            key = string.capwords(feed_title(div))
            articles[key] = []
            ans.append(key)

        elif ''.join(div['class']) in ['story', 'story headline']:
            a = div.find('a', href=True)
            if not a:
                continue
            url = re.sub(r'\?.*', '', a['href'])
            url += '?pagewanted=all'
            title = self.tag_to_string(a, use_alt=True).strip()
            description = ''
            pubdate = strftime('%a, %d %b')

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

summary = div.find(True, attrs={'class': 'summary'})
if summary:
    description = self.tag_to_string(summary, use_alt=False)

feed = key if key is not None else 'Uncategorized'
if feed not in articles:
    articles[feed] = []
if not 'podcasts' in url:
    articles[feed].append(
        dict(title=title, url=url, date=pubdate,
            description=description,
            content=''))
ans = self.sort_index_by(ans, {'The Front Page':-1, 'Dining In, Dining Out':1,
↪ 'Obituaries':2})
ans = [(key, articles[key]) for key in ans if key in articles]
return ans

def preprocess_html(self, soup):
    refresh = soup.find('meta', {'http-equiv': 'refresh'})
    if refresh is None:
        return soup
    content = refresh.get('content').partition('=')[2]
    raw = self.browser.open('https://www.nytimes.com'+content).read()
    return BeautifulSoup(raw.decode('cp1252', 'replace'))

```

U ovom *recipe* pojavljuje se nekoliko novih mogućnosti. Najpre imamo:

```
timefmt = ' [%a, %d %b, %Y]'
```

Ovo određuje da se datum na naslovnoj strani napravljene e-knjige prikaže u formatu Day, Day_Number Month, Year. Pogledajte *timefmt* (Stranica 53).

Zatim sledi grupa uputstava za čišćenje preuzetog *HTML* sadržaja:

```

remove_tags_before = dict(name='h1')
remove_tags_after  = dict(id='footer')
remove_tags = ...

```

Ona uklanjaju sve pre prve oznake `<h1>` i sve posle prve oznake čiji je identifikator `footer`. Pogledajte *remove_tags* (Stranica 52), *remove_tags_before* (Stranica 52) i *remove_tags_after* (Stranica 52).

Sledeća zanimljiva mogućnost jeste:

```

needs_subscription = True
...
def get_browser(self):
    ...

```

`needs_subscription = True` govori programu calibre da su za pristup sadržaju ovog recepta potrebni korisničko ime i lozinka. Zato će ih calibre zatražiti svaki put kada pokušate da koristite recept. Kod u metodi *calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe.get_browser()* (Stranica 44) prijavljuje se na sajt NYT-a. Posle prijavljivanja calibre koristi istu prijavljenu instancu pregledača za preuzimanje celog sadržaja. Da biste razumeli taj kod, pogledajte *mechanize*⁷ i *get_browser*.

⁷ <https://mechanize.readthedocs.io/en/latest/>

Sledeća nova mogućnost je metod `calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe.parse_index()` (Stranica 46). On otvara <https://www.nytimes.com/pages/todaypaper/index.html> i preuzima spisak članaka iz *današnjeg* izdanja. Iako je složeniji od korišćenja *RSS* dovoda, recept pravi e-knjigu koja veoma verno odgovara dnevnom izdanju. `parse_index` u velikoj meri koristi *BeautifulSoup*⁸ za obradu veb-stranice. Ako vam *BeautifulSoup* ne odgovara, možete koristiti i druge, savremenije parsere. Uz calibre dolaze *lxml*⁹ i *html5lib*¹⁰, koji se preporučuju. Da biste ih koristili, zamenite poziv `index_to_soup()` sledećim:

```
raw = self.index_to_soup(url, raw=True)
# For html5lib
import html5lib
root = html5lib.parse(raw, namespaceHTMLElements=False, treebuilder='lxml')
# For the lxml html 4 parser
from lxml import html
root = html.fromstring(raw)
```

Poslednja nova mogućnost je metod `calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe.preprocess_html()` (Stranica 47). Njime možete proizvoljno izmeniti svaku preuzetu HTML stranicu. Ovde se koristi za zaoblazanje reklama koje nytimes prikazuje pre svakog članka.

2.3 Saveti za pravljenje novih recepata

Nove recepte je najbolje razvijati pomoću interfejsa komandne linije. Napravite recept u omiljenom Python uređivaču i sačuvajte ga, na primer, u fajlu `myrecipe.recipe`. Nastavak `.recipe` je obavezan. Sadržaj pomoću tog recepta možete preuzeti sledećom komandom:

```
ebook-convert myrecipe.recipe .epub --test -vv --debug-pipeline debug
```

Komanda **ebook-convert** preuzeće sve veb-stranice i sačuvati ih u EPUB fajlu `myrecipe.epub`. Opcija `-vv` nalaže programu `ebook-convert` da prikaže opširne podatke o svom radu. Opcija `ebook-convert-recipe-input` `--test` ograničava preuzimanje na nekoliko članaka iz najviše dva dovoda. Pored toga, `ebook-convert` će preuzeti HTML sadržaj i sačuvati ga u fascikli `debug/input`, gde je `debug` fascikla koju ste naveli opcijom `ebook-convert --debug-pipeline` (Stranica 338).

Kada se preuzimanje završi, preuzeti *HTML* možete pregledati otvaranjem fajla `debug/input/index.html` u pregledaču. Kada se uverite da preuzimanje i prethodna obrada rade ispravno, možete napraviti e-knjige u različitim formatima kao što je prikazano ispod:

```
ebook-convert myrecipe.recipe myrecipe.epub
ebook-convert myrecipe.recipe myrecipe.mobi
...
```

Ako ste zadovoljni receptom i smatrate da bi bio koristan i drugima, objavite ga na [forumu za calibre recepte](#)¹¹ i podelite s drugim korisnicima.

Белешка

Na macOS-u se alati komandne linije nalaze u programskom paketu calibre. Na primer, ako ste calibre instalirali u `/Applications`, alati se nalaze u `/Applications/calibre.app/Contents/MacOS/`.

⁸ <https://www.crummy.com/software/BeautifulSoup/bs4/doc/>

⁹ <https://lxml.de/>

¹⁰ <https://github.com/html5lib/html5lib-python>

¹¹ <https://www.mobileread.com/forums/forumdisplay.php?f=228>

 See also***ebook-convert* (Stranica 329)**

Interfejs komandne linije za pretvaranje e-knjiga u različite formate.

2.4 Dodatna literatura

Ako želite da naučite više o pisanju naprednih recepata pomoću mogućnosti klase `BasicNewsRecipe`, pogledajte sledeće izvore:

API dokumentacija* (Stranica 43)**Dokumentacija klase `BasicNewsRecipe` i njenih važnih metoda i polja.BasicNewsRecipe*¹²**Izvorni kod klase `BasicNewsRecipe`***Ugrađeni recepti*¹³**

Izvorni kod ugrađenih recepata koji dolaze uz calibre

***Forum za calibre recepte*¹⁴**

Ovde možete razgovarati s mnogim iskusnim autorima recepata za calibre.

2.5 API dokumentacija

2.5.1 API dokumentacija za recepte

API za pisanje recepata definisan je klasom `BasicNewsRecipe` (Stranica 43).

class `calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe` (*options, log, progress_reporter*)

Osnovna klasa koja sadrži logiku potrebnu svim receptima. Zamenom sve većeg dela njenih mogućnosti možete praviti sve prilagođenije i moćnije recepte. Uvod u pravljenje recepata potražite u *Dodavanje omiljenog sajta s vestima* (Stranica 35).

classmethod `adeify_images` (*soup*)

Ako recept pretvoren u EPUB ima problema sa slikama pri prikazu u programu Adobe Digital Editions, pozovite ovaj metod iz `postprocess_html()` (Stranica 47).

classmethod `image_url_processor` (*baseurl, url*)

Obradite URL adrese slika (na primer, uklonite ograničenja veličine kod dinamički generisanih slika) i vratite obrađeni URL. Vratite `None` ili prazan niz da biste preskočili preuzimanje slike.

classmethod `print_version` (*url*)

Prihvatite *url* veb-stranice sa sadržajem članka i vratite *URL* njegove verzije za štampu. Podrazumevano ne radi ništa. Na primer:

```
def print_version(self, url):
    return url + '?&pagewanted=print'
```

classmethod `tag_to_string` (*tag, use_alt=True, normalize_whitespace=True*)

Pomoćni metod koji prima objekat `Tag` biblioteke `BeautifulSoup`¹⁵ i rekurzivno izdvaja tekst iz njega, uključujući CDATA odeljke i atribut `alt` oznaka. Vraća Unicode niz koji može biti prazan.

¹² <https://github.com/kovidgoyal/calibre/blob/master/src/calibre/web/feeds/news.py>

¹³ <https://github.com/kovidgoyal/calibre/tree/master/recipes>

¹⁴ <https://www.mobileread.com/forums/forumdisplay.php?f=228>

use_alt: ako je *True*, pokušava da koristi atribut alt oznaka koje nemaju tekstualni sadržaj

tag: objekat `Tag` biblioteke `BeautifulSoup`¹⁶

abort_article (*msg=None*)

Pozovite ovaj metod unutar nekog od metoda za prethodnu obradu da biste prekinuli preuzimanje tekućeg članka. Korisno je za preskakanje članaka s neodgovarajućim sadržajem, na primer onih koji sadrže samo video.

abort_recipe_processing (*msg*)

Zaustavlja preuzimanje ovog recepta i prikazuje korisniku kratku poruku s objašnjenjem.

add_toc_thumbnail (*article, src*)

Pozovite ovaj metod iz `populate_article_metadata` i prosledite mu atribut `src` oznake `<img>` iz članka, pogodan za umanjenu sliku koja predstavlja članak u sadržaju. Da li će se umanjena slika prikazati zavisi od uređaja (trenutno je koriste samo Kindle uređaji). Navedena slika mora biti uspešno preuzeta; u suprotnom se zanemaruje.

canonicalize_internal_url (*url, is_link=True*)

Vraća skup kanonskih oblika adrese `url`. Podrazumevana implementacija koristi samo ime servera i putanju URL adrese, zanemarujući parametre upita, fragmente i slično. Kanonski oblici moraju biti jedinstveni za sve URL adrese ovog izvora vesti. Ako nisu, interni linkovi mogu biti pogrešno razrešeni.

Параметри

is_link -- Ima vrednost `True` ako URL potiče iz internog linka u HTML fajlu, a `False` ako je to URL korišćen za preuzimanje članka.

cleanup ()

Poziva se pošto se preuzmu svi članci. Upotrebite ga za završne radnje, kao što je odjavljivanje sa sajtova koji zahtevaju pretplatu.

clone_browser (*br*)

Klonirajte pregledač `br`. Klonirani pregledači koriste se za višedretno preuzimanje jer mehanizme nije bezbedan za istovremeni rad u više niti. Podrazumevani postupak kloniranja trebalo bi da sačuva većinu podešavanja pregledača; ako ste recept posebno prilagodili, zamenite ovaj metod i ručno napravite klon.

Klonirane instance pregledača podrazumevano dele isti `CookieJar`, bezbedan za rad u više niti, osim ako ste prilagodili rukovanje kolačićima.

default_cover (*cover_file*)

Pravi opšte korice za recepte koji nemaju svoje korice.

download ()

Preuzima i prethodno obrađuje sve članke iz dovida ovog recepta. Ovaj metod treba pozvati samo jednom za određenu instancu recepta. Ponovno pozivanje može dovesti do nepredvidivog ponašanja. `:return:` putanja do `index.html`

extract_readable_article (*html, url*)

Izdvađa glavni sadržaj članka iz `'html'`, čisti ga i vraća kao par (`article_html`, `extracted_title`). Zasnovan je na izvornom algoritmu projekta `readability` koji je napravio `Arc90`.

get_article_url (*article*)

Zamenite ovaj metod u potklasi da biste prilagodili izdvajanje adrese *URL* koja vodi do sadržaja svakog članka. Vratite URL članka. Metod dobija *article*, objekat koji predstavlja obrađen članak iz dovida. Pogledajte `feed-parser`¹⁷. Podrazumevano traži izvorni link (kod dovida koji se prenose preko servisa kao što su `FeedBurner` ili `Pheedo`) i vraća ga ako ga pronade; inače vraća `article.link`¹⁸.

get_browser(*args, **kwargs)

Vraća instancu pregledača koja se koristi za preuzimanje dokumenata s veba. Podrazumevano vraća pregledač [mechanize](#)¹⁹, koji podržava kolačiće, zanemaruje robots.txt, obrađuje osvežavanja i koristi nasumično izabran uobičajen korisnički agent.

Da biste prilagodili pregledač, zamenite ovaj metod u potklasi ovako:

```
def get_browser(self, *a, **kw):
    br = super().get_browser(*a, **kw)
    # Add some headers
    br.addheaders += [
        ('My-Header', 'one'),
        ('My-Header2', 'two'),
    ]
    # Set some cookies
    br.set_cookie('name', 'value')
    br.set_cookie('name2', 'value2', domain='.mydomain.com')
    # Make a POST request with some data
    br.open('https://someurl.com', {'username': 'def', 'password': 'pwd'}).
    ↪read()
    # Do a login via a simple web form (only supported with mechanize_
    ↪browsers)
    if self.username is not None and self.password is not None:
        br.open('https://www.nytimes.com/auth/login')
        br.select_form(name='login')
        br['USERID'] = self.username
        br['PASSWORD'] = self.password
        br.submit()
    return br
```

get_cover_url()

Vraća [URL](#) slike korica ovog izdanja ili *None*. Podrazumevano vraća vrednost člana *self.cover_url*, koja je obično *None*. Ako želite da recept preuzme korice e-knjige, zamenite ovaj metod u potklasi ili postavite promenljivu člana *self.cover_url* pre pozivanja metoda.

get_extra_css()

Podrazumevano vraća *self.extra_css*. Zamenite metod ako želite programski da generišete *extra_css*.

get_feeds()

Vraća spisak [RSS](#) dovoda koje treba preuzeti za ovaj profil. Svaki element mora biti par (title, url). Ako je title *None* ili prazan niz, koristi se naslov iz dovoda. Ovaj metod je koristan kada recept mora dodatno da obradi podatke da bi utvrdio koje dovode treba preuzeti. U tom slučaju zamenite ga u potklasi.

get_masthead_title()

Zamenite metod u potklasi ako želite da koristite naslov različit od naslova recepta.

get_masthead_url()

Vraća [URL](#) slike zaglavlja ovog izdanja ili *None*. Podrazumevano vraća vrednost člana *self.masthead_url*, koja je obično *None*. Ako želite da recept preuzme sliku zaglavlja e-knjige, zamenite metod u potklasi ili postavite *self.masthead_url* pre njegovog pozivanja. Slike zaglavlja koriste se u Kindle MOBI fajlovima.

get_obfuscated_article(url)

Ako postavite *articles_are_obfuscated*, ovaj metod se poziva za URL svakog članka. Treba da vrati putanju do fajla koji sadrži HTML članka. Taj fajl obrađuje rekurzivni mehanizam za preuzimanje HTML-a, pa može sadržati linkove ka veb-stranicama i slikama. Umesto toga, možete vratiti rečnik oblika {'data': <HTML data>, 'url': <the resolved URL of the article>}. Tako ne morate praviti privremene fajlove. Ključ *url* koristan

je ako se stvarni URL članka razlikuje od onog prosleđenog metodu, na primer zbog preusmeravanja. Ako URL ostaje isti, taj ključ možete izostaviti.

Ovaj metod je posebno koristan za sajtove koji otežavaju automatski pristup sadržaju članaka.

get_url_specific_delay (*url*)

Vraća vreme čekanja u sekundama pre preuzimanja navedenog URL-a. Ako želite da ga određujete programski za svaki URL, zamenite metod u potklasi; za adrese na koje ne želite da utičete podrazumevano vratite `self.delay`.

Резултат

Decimalni broj koji predstavlja vreme čekanja u sekundama.

index_to_soup (*url_or_raw*, *raw=False*, *as_tree=False*, *save_raw=None*)

Pomoćni metod koji prima URL indeksne stranice i vraća njen objekat [BeautifulSoup](#)²⁰.

url_or_raw: URL ili sadržaj preuzete indeksne stranice kao niz znakova

is_link_wanted (*url*, *tag*)

Vraća True ako link treba pratiti, odnosno False ako ne treba. Podrazumevano izaziva `NotImplementedError`, zbog čega ga program za preuzimanje zanemaruje.

Параметри

- **url** -- URL koji treba pratiti
- **tag** -- Oznaka iz koje je dobijen URL

parse_feeds ()

Pravi spisak članaka na osnovu dovoda koje vraća `BasicNewsRecipe.get_feeds()` (Stranica 45). Vraća spisak objekata `Feed`.

parse_index ()

Ovaj metod treba implementirati u receptima koji spisak članaka prave analizom sajta, a ne dovoda. Tipičan primer su izvori vesti sa stranicom „Print Edition” koja navodi sve članke iz tekućeg štampanog izdanja. Ako je metod implementiran, koristi se umesto `BasicNewsRecipe.parse_feeds()` (Stranica 46).

Mora da vrati spisak. Svaki element spiska mora biti par oblika (`'feed title', list of articles`).

Svaki spisak članaka mora sadržati rečnike sledećeg oblika:

```
{
  'title'      : article title,
  'url'        : URL of print version,
  'date'       : The publication date of the article as a string,
  'description': A summary of the article
  'content'    : The full article (can be an empty string). Obsolete
                 do not use, instead save the content to a temporary
                 file and pass a file:///path/to/temp/file.html as
                 the URL.
}
```

Primer potražite u receptu za preuzimanje časopisa *The Atlantic*. Pored toga možete dodati 'author' za autora članka.

Ako iz nekog razloga želite da prekinete obradu i da calibre prikaže kratku poruku umesto greške, pozovite `abort_recipe_processing()` (Stranica 44).

populate_article_metadata (*article, soup, first*)

Poziva se kada se preuzme svaka HTML stranica koja pripada članku. Namenjen je izdvajanju metapodataka članka, poput autora i sažetka, iz obrađenog HTML-a (*soup*).

Параметри

- **article** -- Objekat klase `calibre.web.feeds.Article`. Ako promenite sažetak, ne zaboravite da promenite i `text_summary`.
- **soup** -- Obradeni HTML koji pripada ovom članku
- **first** -- True samo ako je obrađeni HTML prva stranica članka.

postprocess_book (*oeb, opts, log*)

Obavite svu potrebnu naknadnu obradu preuzete e-knjige.

Параметри

- **oeb** -- Objekat `OEBBook`
- **opts** -- Opcije pretvaranja

postprocess_html (*soup, first_fetch*)

Ovaj metod se poziva nad izvornim sadržajem svakog preuzetog *HTML* fajla pošto se u njemu obrade linkovi i slike. Može se koristiti za opsežnu naknadnu obradu *HTML* sadržaja. Posle obrade treba da vrati *soup*.

Параметри

- **soup** -- Instanca `BeautifulSoup`²¹ koja sadrži preuzeti *HTML*.
- **first_fetch** -- True ako je ovo prva stranica članka.

preprocess_html (*soup*)

Ovaj metod se poziva nad izvornim sadržajem svakog preuzetog *HTML* fajla pre obrade linkova i slika. Poziva se nakon čišćenja određenog pomoću `remove_tags` i sličnih svojstava. Može se koristiti za opsežnu prethodnu obradu *HTML* sadržaja. Posle obrade treba da vrati *soup*.

soup: instanca `BeautifulSoup`²² koja sadrži preuzeti *HTML*.

preprocess_image (*img_data, image_url*)

Obradite preuzete podatke slike. Metod se poziva nad izvornim podacima pre promene veličine. Mora da vrati obrađene izvorne podatke. Vratite `None` da preskočite sliku.

preprocess_raw_html (*raw_html, url*)

Ovaj metod se poziva nad izvornim sadržajem svakog preuzetog *HTML* fajla pre nego što se on pretvori u stablo objekata. *raw_html* je Unicode niz koji predstavlja izvorni HTML preuzet s veba. *url* je adresa s koje je HTML preuzet.

Imajte na umu da se ovaj metod izvršava *pre* `preprocess_regexps`.

Ovaj metod mora da vrati obrađeni *raw_html* kao Unicode objekat.

publication_date ()

Ovim metodom postavite datum objavljivanja izdanja. Podrazumevana vrednost je trenutak preuzimanja. Metod mora da vrati objekat `datetime.datetime`.

skip_ad_pages (*soup*)

Ovaj metod se poziva nad izvornim sadržajem svakog preuzetog *HTML* fajla pre primene svojstava za čišćenje, poput `remove_tags` i `keep_only_tags`. `preprocess_regexps` je do tada već primenjen. Metod omogućava receptu da preskoči stranice s reklamama. Ako *soup* predstavlja stranicu s reklamom, vratite HTML stvarne stranice. U suprotnom vratite `None`.

soup: instanca `BeautifulSoup`²³ koja sadrži preuzeti *HTML*.

sort_index_by (*index*, *weights*)

Pomoćni metod za sortiranje naslova u *index* prema *weights*. Spisak *index* se menja na licu mesta. Vraća *index*.

index: spisak naslova.

weights: rečnik koji naslovima dodeljuje težine. Za naslove iz *index* kojih nema u *weights* podrazumeva se težina 0.

warmup_excluded_domains ()

Domeni koje pregledač 'camoufox' mora da izbegava dok se priprema za rad, kako bi ga sajt s kojeg se preuzima sadržaj prvi put video tek tokom samog preuzimanja. Podrazumevano su to domeni svih unapred navedenih dovođa.

articles_are_obfuscated = **False**

Postavite na True i implementirajte `get_obfuscated_article()` (Stranica 45) za sajtove koji otežavaju izdvajanje sadržaja.

auto_cleanup = **False**

Automatski izdvojite sav tekst sa preuzetih stranica članaka. Koriste se algoritmi projekta readability. Ako ovo postavite na True, ne morate ručno da čistite preuzeti HTML, mada će ručno čišćenje uvek dati bolji rezultat.

auto_cleanup_keep = **None**

Navedite elemente koje algoritam za automatsko čišćenje nikada ne sme da ukloni. Koristi se XPath izraz. Na primer:

```
auto_cleanup_keep = '//div[@id="article-image"]' will keep all divs with
                                                         id="article-image"
auto_cleanup_keep = '//*[ @class="important"]' will keep all elements
                                                         with class="important"
auto_cleanup_keep = '//div[@id="article-image"]|//span[@class="important"]'
will keep all divs with id="article-image" and spans
with class="important"
```

browser_type = **'mechanize'**

Mehanizam simuliranog pregledača za preuzimanje sa servera. Podrazumevano se koristi Pythonov pregledač mechanize, koji podržava prijavljivanje. Ako prijavljivanje nije potrebno, razmotrite 'webengine', koji koristi pravi pregledač Chromium za mrežne zahteve, ili 'qt', koji koristi Qt mrežni podsistem. I 'webengine' i 'qt' podržavaju HTTP/2, za razliku od mechanize, pa ih servisi za zaštitu od botova teže prepoznaju.

Ako sajt odoleva svim tim mehanizmima, koristite 'camoufox'. On preuzima i upravlja pravim pregledačem zasnovanim na Firefoxu, napravljenim da prikrije automatizaciju. Ubedljivo je najzahtevniji od četiri mehanizma: pri prvoj upotrebi preuzima pregledač, priprema ga posećivanjem nekoliko uobičajenih sajtova pre obrade vaših dovođa i zaista otvara svaki članak i izvršava njegove skripte, umesto da ga samo zatraži. Za uzvrat, članci se preuzimaju upravo onako kako bi ih preuzeo čovek koji pregleda sajt, a slike se dobijaju iz pregledača bez ponovnog preuzimanja. Imajte na umu da zanemaruje korisnički agent koji zadate, jer koristi onaj koji odgovara ostalim podacima kojima se predstavlja.

center_navbar = **True**

Ako je True, navigaciona traka je centrirana; inače je poravnata ulevo.

compress_news_images = **False**

Postavite na False da zanemarite sve parametre promene veličine i kompresije i ostavite slike neizmenjene. Ako je True, a ostali parametri kompresije imaju podrazumevane vrednosti, slike će biti prilagođene dimenzijama ekrana iz izlaznog profila i komprimovane na najviše (w * h)/16, gde su w i h dimenzije slike posle promene veličine.

compress_news_images_auto_size = 16

Faktor automatske kompresije JPEG slike. Ako je None, automatska kompresija je isključena. U suprotnom, smanjivanjem kvaliteta nastoji se da veličina slike ne pređe $(w * h) / \text{compress_news_images_auto_size}$ bajtova, gde su w i h dimenzije slike u pikselima. Najniži JPEG kvalitet je 5/100, pa ovaj uslov možda neće moći da se ispuni. Parametar `compress_news_images_max_size` može da nadjača ovo podešavanje i zada fiksnu najveću veličinu slike. Ako uključite `scale_news_images_to_device`, slici će se najpre promeniti veličina, a zatim će se smanjivati kvalitet dok njena veličina ne padne ispod $(w * h) / \text{factor}$, pri čemu su w i h sada dimenzije *nakon promene veličine*. Drugim rečima, kompresija se obavlja posle promene veličine.

compress_news_images_max_size = None

Podesite JPEG kvalitet tako da slike ne premaše zadatu veličinu (u KB). Ako je postavljen, ovaj parametar ima prednost nad automatskom kompresijom pomoću `compress_news_images_auto_size`. Najniži JPEG kvalitet je 5/100, pa zadato ograničenje možda neće moći da se ispuni.

conversion_options = {}

Opcije pretvaranja preuzetog sadržaja u e-knjigu specifične za ovaj recept. Imaju prednost nad vrednostima koje zadaju korisnik ili dodatak, pa ih koristite samo ako su zaista neophodne. Na primer:

```
conversion_options = {
    'base_font_size'    : 16,
    'linearize_tables'  : True,
}
```

cover_margins = (0, 0, '#ffffff')

Podrazumevano se slika koju vrati `get_cover_url()` koristi kao korica periodičnog izdanja. Ako ovo svojstvo definišete u receptu, calibre će preuzetu koricu smestiti u okvir čija se širina i visina izražavaju u procentima dimenzija preuzete korice. `cover_margins = (10, 15, '#ffff')` dodaje belu marginu od 10 px levo i desno i 15 px gore i dole. Nazivi boja su navedeni [ovde](#)²⁴. Iz nekog razloga, u Windowsu bela boja ne radi uvek. Umesto njenog naziva koristite `#ffffff`.

delay: float | int = 0

Podrazumevani razmak između uzastopnih preuzimanja, u sekundama. Argument može biti decimalni broj radi preciznijeg zadavanja vremena. Za razmake po URL-u pogledajte `get_url_specific_delay()` (Stranica 46).

description = ''

Nekoliko redova koji opisuju sadržaj koji ovaj recept preuzima. Prvenstveno se koriste u grafičkom interfejsu koji prikazuje spisak recepata.

encoding = None

Zadajte kodiranje za sajtove koji pogrešno navode skup znakova. Čest primer je sajt koji navodi `latin1`, a koristi `cp1252`. Ako je vrednost None, pokušava se otkrivanje kodiranja. Ako je vrednost funkcija, ona se poziva s dva argumenta: objektom recepta i izvornim sadržajem koji treba dekodirati. Mora da vrati dekodirani sadržaj.

extra_css = None

Navedite dodatni [CSS](#) koji treba dodati preuzetim [HTML](#) fajlovima. Umeće se u oznake `<style>` neposredno ispred završne oznake `</head>` i time ima prednost nad svim [CSS](#) pravilima osim onih zadatih atributom `style` u pojedinačnim [HTML](#) oznakama. Ako dodatni CSS želite da pravite programski, umesto ovog svojstva definišite metod `get_extra_css()` (Stranica 45). Na primer:

```
extra_css = '.heading { font: serif x-large }'
```

feeds = None

Spisak dovoda za preuzimanje. Može imati oblik `[url1, url2, ...]` ili `[('title1', url1), ('title2', url2), ...]`.

filter_regexps = []

Spisak regularnih izraza koji određuju koje linkove treba zanemariti. Ako je prazan, ne primenjuje se. Koristi se samo ako metod `is_link_wanted` nije implementiran. Na primer:

```
filter_regexps = [r'ads\.doubleclick\.net']
```

ukloniće sve URL-ove koji sadrže *ads.doubleclick.net*.

Treba definisati samo jedno od svojstava `BasicNewsRecipe.match_regexps` (Stranica 50) i `BasicNewsRecipe.filter_regexps` (Stranica 50).

handle_gzip = True

Postavite na False ako ne želite prenos komprimovan gzipom u pregledaču mechanize. Neki stariji serveri ne rade pouzdano sa gzipom.

ignore_duplicate_articles = None

Zanemarite duplikate članaka koji se pojavljuju u više odeljaka. Duplikat je članak sa istim naslovom i/ili URL-om. Da biste zanemarili članke s istim naslovom, postavite ovo na:

```
ignore_duplicate_articles = {'title'}
```

Da biste umesto toga koristili URL-ove, postavite na:

```
ignore_duplicate_articles = {'url'}
```

Da biste upoređivali naslov ili URL, postavite na:

```
ignore_duplicate_articles = {'title', 'url'}
```

keep_only_tags = []

Zadržite samo navedene oznake i njihove potomke. Format zadavanja oznake opisan je u `BasicNewsRecipe.remove_tags` (Stranica 52). Ako ovaj spisak nije prazan, sadržaj oznake `<body>` biće uklonjen, pa će se u nju vratiti oznake koje odgovaraju stavkama sa spiska. Na primer:

```
keep_only_tags = [dict(id=['content', 'heading'])]
```

zadržaće samo oznake čiji atribut *id* ima vrednost "content" ili "heading".

language = 'und'

Jezik vesti. Mora biti dvoslovni ili troslovni kod ISO-639.

masthead_url = None

Podrazumevano calibre koristi podrazumevanu sliku za zaglavlje izdanja (samo Kindle). Definišite ovo svojstvo u receptu da biste zadali URL slike za zaglavlje.

match_regexps = []

Spisak regularnih izraza koji određuju koje linkove treba pratiti. Ako je prazan, ne primenjuje se. Koristi se samo ako metod `is_link_wanted` nije implementiran. Na primer:

```
match_regexps = [r'page=[0-9]+']
```

obuhvatiće sve URL-ove koji sadrže *page=some number*.

Treba definisati samo jedno od svojstava `BasicNewsRecipe.match_regexps` (Stranica 50) i `BasicNewsRecipe.filter_regexps` (Stranica 50).

max_articles_per_feed: int = 100

Najveći broj članaka koji se preuzimaju iz svakog dovoda. Ovo je naročito korisno za dovode koji ne sadrže datume članaka. Za većinu dovoda koristite `BasicNewsRecipe.oldest_article` (Stranica 51).

needs_subscription = False

Ako je True, grafički interfejs će od korisnika tražiti korisničko ime i lozinku za preuzimanje. Ako je vrednost "optional", njihovo unošenje nije obavezno.

no_stylesheets = False

Praktična opcija kojom se isključuje učitavanje stilskih listova sajtova čiji su stilovi previše složeni za pretvaranje u formate e-knjiga. Ako je True, stilski listovi se ne preuzimaju niti obrađuju.

oldest_article: float | int = 7.0

Najstariji članak koji treba preuzeti iz ovog izvora vesti, izraženo u danima.

preprocess_regexps = []

Spisak pravila zamene zasnovanih na *regex* koja se primenjuju na preuzeti *HTML*. Svaka stavka spiska treba da bude par elemenata: prvi je kompajlirani regularni izraz, a drugi funkcija koja prima jedan objekat podudaranja i vraća tekst kojim se podudaranje zamenjuje. Na primer:

```
preprocess_regexps = [
    (re.compile(r'<!--Article ends here-->.*</body>', re.DOTALL|re.IGNORECASE),
     lambda match: '</body>'),
]
```

ukloniće sve od `<!--Article ends here-->` do `</body>`.

publication_type = 'unknown'

Vrsta publikacije. Postavite na newspaper, magazine ili blog. Ako je None, metapodatak o vrsti publikacije neće biti upisan u OPF fajl.

recipe_disabled = None

Postavite neprazan tekst da biste onemogućili ovaj recept. Taj tekst će biti prikazan kao objašnjenje zašto je recept onemogućen.

recipe_specific_options = None

Zadajte opcije specifične za ovaj recept. Korisnik može da ih prilagodi na kartici Napredno u dijalogu za preuzimanje vesti ili u komandnoj liniji programa ebook-convert. Opcije se zadaju kao rečnik koji povezuje naziv opcije s njenim metapodacima. Na primer:

```
recipe_specific_options = {
    'edition_date': {
        'short': 'The issue date to download',
        'long': 'Specify a date in the format YYYY-mm-dd to download the_
↩issue corresponding to that date',
        'default': 'current',
    }
}
```

Kada se recept pokrene, `self.recipe_specific_options` biće rečnik koji povezuje nazive opcija s vrednostima koje je korisnik zadao. Ako korisnik ne zada neku opciju, ona će imati vrednost navedenu pod 'default'. Ako podrazumevana vrednost nije navedena, nezadata opcija neće ni postojati u rečniku.

recursions: int = 0

Broj nivoa linkova koje treba pratiti na veb-stranicama članaka.

remove_attributes = []

Spisak atributa koje treba ukloniti iz svih oznaka. Na primer:

```
remove_attributes = ['style', 'font']
```

remove_empty_feeds = False

Ako je True, prazni dovodi se uklanjaju iz rezultata. Ova opcija nema dejstvo ako je u potklasi definisan metod `parse_index`. Namenjena je samo receptima koji vraćaju spisak dovoda pomoću `feeds` ili `get_feeds()` (Stranica 45). Koristi se i ako je uključena opcija `ignore_duplicate_articles`.

remove_javascript = True

Praktična opcija za uklanjanje svih JavaScript oznaka iz preuzetog HTML-a.

remove_tags = []

Spisak oznaka koje treba ukloniti iz preuzetog HTML-a. Svaka oznaka se zadaje rečnikom sledećeg oblika:

```
{
    name      : 'tag name',    #e.g. 'div'
    attrs     : a dictionary, #e.g. {'class': 'advertisement'}
}
```

Svi ključevi su neobavezni. Potpuno objašnjenje kriterijuma pretrage potražite u dokumentaciji za [Beautiful Soup](#)²⁵. Uobičajen primer:

```
remove_tags = [dict(name='div', class_='advert')]
```

Ovo uklanja sve oznake `<div class="advert">` i njihove potomke iz preuzetog *HTML* sadržaja.

remove_tags_after = None

Uklonite sve oznake koje se pojavljuju posle navedene oznake. Format zadavanja oznake opisan je u [BasicNewsRecipe.remove_tags](#) (Stranica 52). Na primer:

```
remove_tags_after = [dict(id='content')]
```

ukloniće sve oznake posle prvog elementa sa `id="content"`.

remove_tags_before = None

Uklonite sve oznake koje se pojavljuju pre navedene oznake. Format zadavanja oznake opisan je u [BasicNewsRecipe.remove_tags](#) (Stranica 52). Na primer:

```
remove_tags_before = dict(id='content')
```

ukloniće sve oznake pre prvog elementa sa `id="content"`.

requires_version = (0, 6, 0)

Najstarija verzija programa calibre s kojom ovaj recept može da se koristi.

resolve_internal_links = False

Ako je True, linkovi u preuzetim člancima koji vode ka drugim preuzetim člancima usmeravaju se na preuzete kopije umesto na njihove izvorne veb-adrese. Ako ovo uključite, možda ćete morati da implementirate i `canonicalize_internal_url()` (Stranica 44) prema načinu na koji vaš sajt oblikuje URL-ove.

reverse_article_order = False

Obrnite redosled članaka u svakom dovodu.

scale_news_images = None

Najveće dimenzije (w,h) na koje se slike prilagođavaju. Ako je `scale_news_images_to_device` `True`, koriste se dimenzije ekrana uređaja iz izlaznog profila. Ako profil nije postavljen, ostaje prethodno dodeljena vrednost (podrazumevano `None`).

scale_news_images_to_device = True

Prilagodite veličinu slika dimenzijama ekrana uređaja iz izlaznog profila. Zanimaruje se ako izlazni profil nije postavljen.

simultaneous_downloads: int = 5

Broj istovremenih preuzimanja. Postavite na 1 ako je server osetljiv na više zahteva. Automatski se smanjuje na 1 ako je `BasicNewsRecipe.delay` (Stranica 49) `> 0`.

summary_length = 500

Najveći broj znakova u kratkom opisu.

```
template_css = '\n .article_date {\n color: gray; font-family: monospace;\n }\n\n .article_description {\n text-indent: 0pt;\n }\n\n a.article {\n font-weight: bold; text-align:left;\n }\n\n a.feed {\n font-weight: bold;\n }\n\n .calibre_navbar {\n font-family:monospace;\n }\n '
```

CSS kojim se oblikuju šabloni, odnosno navigacione trake i sadržaji. Umesto da menjate ovu promenljivu, koristite `extra_css` u svom receptu da prilagodite izgled.

timefmt = ' [%a, %d %b %Y]'

Format datuma prikazanog na prvoj stranici. Podrazumevano: `Dan_u_nedelji`, `Dan_u_mesecu` `Mesec` `Godina`.

timeout = 120.0

Vremensko ograničenje za preuzimanje fajlova sa servera, u sekundama.

title = 'Nepoznat izvor vesti'

Naslov e-knjige.

use_embedded_content = None

Obično na osnovu dužine ugrađenog sadržaja pokušavamo da utvrdimo da li dovod sadrži cele članke. Ako je vrednost `None`, koristi se podrazumevana procena. Ako je `True`, uvek se pretpostavlja da dovod sadrži ugrađen sadržaj, a ako je `False`, da ga ne sadrži.

¹⁵ <https://www.crummy.com/software/BeautifulSoup/bs4/doc/>

¹⁶ <https://www.crummy.com/software/BeautifulSoup/bs4/doc/>

¹⁷ <https://pythonhosted.org/feedparser/>

¹⁸ <https://pythonhosted.org/feedparser/reference-entry-link.html>

¹⁹ <https://mechanize.readthedocs.io/en/latest/>

²⁰ <https://www.crummy.com/software/BeautifulSoup/bs4/doc/>

²¹ <https://www.crummy.com/software/BeautifulSoup/bs4/doc/>

²² <https://www.crummy.com/software/BeautifulSoup/bs4/doc/>

²³ <https://www.crummy.com/software/BeautifulSoup/bs4/doc/>

²⁴ <https://www.imagemagick.org/script/color.php>

²⁵ <https://www.crummy.com/software/BeautifulSoup/bs4/doc/#searching-the-tree>

Pregledač e-knjiga

calibre uključuje ugrađeni pregledač e-knjiga koji može da prikaže sve glavne formate e-knjiga. Pregledač e-knjiga je visoko prilagodljiv i ima mnoge napredne funkcije.

- *Pokretanje pregledača e-knjiga* (Stranica 56)
- *Navigacija kroz e-knjigu* (Stranica 56)
- *Isticanje teksta* (Stranica 57)
- *Čitaj naglas* (Stranica 57)
- *Pretraživanje teksta* (Stranica 57)
- *Praćenje linkova koristeći samo tastaturu* (Stranica 58)
- *Prilagođavanje izgleda tokom čitanja* (Stranica 58)
- *Pretraga rečnika* (Stranica 58)
- *Kopiranje teksta i slika* (Stranica 59)
- *Uveličavanje slika* (Stranica 59)
- *Sinhronizacija sa papirnim izdanjem trenutne knjige* (Stranica 59)
- *Prečice na tastaturi* (Stranica 59)
- *Sadržaj bez mogućnosti preloma* (Stranica 61)
- *Dizajniranje vaše knjige da dobro radi sa calibre pregledačem e-knjiga* (Stranica 62)

3.1 Pokretanje pregledača e-knjiga

Možete pregledati bilo koju knjigu u vašoj calibre biblioteci tako što ćete izabrati knjigu i pritisnuti dugme *View*. Ovo će otvoriti knjigu u pregledaču e-knjiga. Takođe možete pokrenuti pregledač e-knjiga samostalno iz Start menija u Windows-u. Na macOS-u, možete ga zakačiti na dock i pokrenuti odatle. Na Linux-u možete koristiti njegov pokretač u menijima radne površine ili pokrenuti komandu **ebook-viewer**.

3.2 Navigacija kroz e-knjigu

Možete "okretati stranice" u knjizi na jedan od sledećih načina:

- Klikom na levu ili desnu marginu ili stranicu mišem
- Pritiskom na `spacebar`, `page up`, `page down` ili tastere sa strelicama
- Na ekranu osetljivom na dodir tapkanjem po tekstu ili prevlačenjem levo i desno

Kontrolama pregledača možete pristupiti na jedan od sledećih načina:

- Desnim klikom na tekst
- Pritiskom na tastere `Esc` ili `Menu`
- Na ekranu osetljivom na dodir tapkanjem gornje trećine ekrana

Pregledač ima dva režima, "režim stranica" i "režim toka". U režimu stranica sadržaj knjige je predstavljen kao stranice, slično papirnoj knjizi. U režimu toka tekst je predstavljen neprekidno, kao u veb pregledaču. Možete se prebacivati između njih koristeći *Preferences* pregledača pod *Page layout* ili pritiskom na taster `Ctrl+M`.

3.2.1 Obeleživači

Kada ste na sredini knjige i zatvorite pregledač e-knjiga, on će zapamtiti gde ste stali sa čitanjem i vratiće se tamo sledeći put kada otvorite knjigu. Takođe možete postaviti obeleživače u knjizi koristeći dugme *Bookmarks* u kontrolama pregledača e-knjiga ili pritiskom na `Ctrl+B`. Kada pregledate knjige u EPUB formatu, ovi obeleživači se zapravo čuvaju u samom EPUB fajlu. Možete dodati obeleživače, a zatim poslati fajl prijatelju. Kada oni otvore fajl, moći će da vide vaše obeleživače. Ovo ponašanje možete isključiti u odeljku *Miscellaneous* u podešavanjima pregledača.

3.2.2 Sadržaj

Ako knjiga koju čitate definiše sadržaj, možete mu pristupiti pritiskom na dugme *Table of Contents*. Ovo će prikazati listu odeljaka u knjizi. Možete kliknuti na bilo koji od njih da biste skočili na taj deo knjige.

3.2.3 Navigacija po lokaciji

E-knjige, za razliku od papirnih knjiga, nemaju stalno numerisane stranice. Na određeno mesto u e-knjizi možete se pozvati pomoću funkcije *Go to → Location* u kontrolama pregledača.

Podatke o lokaciji možete koristiti da biste nedvosmisleno označili delove knjige u razgovoru ili drugim radovima. Lokaciju možete uneti u *Go to → Location* u kontrolama pregledača.

Postoji URL koji možete kopirati u klipbord i nalepiti u druge programe ili dokumente. Klikom na ovaj URL otvoriće se knjiga u calibre pregledaču e-knjiga na trenutnoj lokaciji.

Ako pratite vezu unutar e-knjige koja vas vodi na drugi njen deo, na primer na završnu napomenu, možete koristiti dugmad *Back* i *Forward* u gornjem levom uglu kontrola pregledača. Ona rade slično dugmadima u veb-pregledaču.

3.2.4 Referentni režim

calibre ima i koristan *Reference mode*. Možete ga uključiti klikom na dugme *Reference mode* u kontrolama pregledača. Tada će se na početku svakog pasusa prikazati jedinstvena oznaka sastavljena od brojeva odeljka i pasusa.

Taj broj možete koristiti da biste nedvosmisleno označili deo knjige u razgovoru ili drugom radu. Unesite ga u funkciju *Go to function* da biste prešli na određeno mesto u knjizi.

3.3 Isticanje teksta

Kada izaberete tekst u pregledaču, pored izbora se pojavljuje mala iskačuća traka. Možete kliknuti na dugme za isticanje u toj traci da biste napravili isticanje. Možete dodati beleške i promeniti boju isticanja. Na ekranu osetljivom na dodir, dugo pritisnite reč da biste je izabrali i prikazali iskačuću traku. Kada ste u režimu isticanja, možete promeniti izabrani tekst pomoću ručica za izbor prilagođenih ekranima na dodir. Prevucite ručice do gornje ili donje margine da biste se pomerali tokom biranja. Takođe možete koristiti *Shift+click* ili *right click* da proširite izbor, što je posebno korisno za izbore na više stranica.

Možete koristiti dugme *Highlights* u kontrolama pregledača da prikazete poseban panel sa listom svih isticanja u knjizi, sortiranih po poglavljima.

Možete pregledati *sva isticanja* u celoj vašoj calibre biblioteci tako što ćete kliknuti desnim tasterom miša na dugme *View* i izabrati *Browse annotations*.

Ako koristite pregledač knjiga u veb-pregledaču preko calibre servera sadržaja, možete sinhronizovati beleške s njim. U podešavanjima pregledača otvorite *Preferences* → *Miscellaneous* i unesite korisničko ime naloga na serveru sadržaja s kojim želite sinhronizaciju. Za anonimne korisnike unesite posebnu vrednost *.

3.4 Čitaj naglas

Pregledač može da čita tekst knjige naglas. Da biste to koristili, jednostavno kliknite na dugme *Read aloud* u kontrolama pregledača da biste započeli čitanje teksta knjige naglas. Reč ili rečenica koja se trenutno čita je istaknuta. Govor se sintetiše iz teksta koristeći ili [Piper](#)²⁶ neuronski mehanizam za pretvaranje teksta u govor ili usluge vašeg operativnog sistema za pretvaranje teksta u govor. Možete promeniti pozadinski sistem i glas koji se koristi klikom na ikonu zupčanika u traci koja se prikazuje dok je *Read aloud* aktivno.

Takođe možete čitati naglas istaknute odlomke dodavanjem dugmeta *Read aloud* na traku za izbor u postavkama pregledača pod *Selection behavior*.

Белешка

Podrška za pretvaranje teksta u govor u veb-pregledačima često je nepotpuna i podložna greškama. Zato rad funkcije *Read aloud* u pregledaču knjiga na vebu zavisi od podrške koju pruža sam veb-pregledač.

3.5 Pretraživanje teksta

Pregledač ima veoma moćne mogućnosti pretrage. Pritisnite taster *Ctrl+F* ili pristupite kontrolama pregledača i kliknite na pretragu. Najjednostavniji oblik pretrage je da jednostavno tražite bilo koji tekst koji unesete u tekstualno polje. Različiti oblici pretrage se biraju pomoću polja za režim pretrage ispod unosa za pretragu. Dostupni režimi su:

1. *Contains* - Najjednostavniji podrazumevani režim. Tekst unet u polje za pretragu se traži bilo gde. Sva interpunkcija, akcenti i razmaci se ignorišu. Na primer, pretraga: *Pena* će se podudarati sa svim sledećim: *penal*, *pen a*, *pen.a* and *Peña*. Ako izaberete polje *Case sensitive*, onda se akcenti, razmaci i interpunkcija više ne ignorišu.

²⁶ <https://github.com/rhasspy/piper>

2. *Whole words* - Traži cele reči. Tako će se, na primer, pretraga `pena` podudarati sa rečju `Peña`, ali ne i sa rečju `Penal`. Kao i kod pretraga *Contains* iznad, akcenti i interpunkcija se ignorišu osim ako polje *Case sensitive* nije označeno.
3. *Nearby words* - Traži cele reči koje su blizu jedna drugoj. Tako će se, na primer, pretraga `calibre cool` podudarati sa mestima gde se reči `calibre` i `cool` pojavljuju unutar šezdeset karaktera jedna od druge. Da biste promenili broj karaktera, dodajte novi broj na kraj liste reči. Na primer, `calibre cool awesome 120` će se podudarati sa mestima gde se tri reči pojavljuju unutar 120 karaktera jedna od druge. Imajte na umu da se interpunkcija i akcenti *ne* ignorišu za ove pretrage.
4. *Regex* - Tumači tekst pretrage kao *regularni izraz*. Da biste saznali više o korišćenju regularnih izraza, pogledajte [uputstvo](#) (Stranica 220).

3.6 Praćenje linkova koristeći samo tastaturu

Pregledač e-knjiga ima *Hints mode* koji vam omogućava da kliknete na linkove u tekstu bez korišćenja miša. Pritisnite taster `Alt+F` i svi linkovi na trenutnom ekranu biće istaknuti brojem ili slovom preko njih. Pritisnite slovo na tastaturi da biste kliknuli na link. Pritisak na taster `Esc` će prekinuti *Hints mode* bez biranja bilo kog linka.

Ako je na ekranu više od trideset pet linkova, onda će neki od njih imati više slova, u kom slučaju otkucajte prvo i drugo, ili prvo i pritisnite `Enter` za aktivaciju. Takođe možete koristiti taster `Backspace` da poništite grešku u kucanju.

3.7 Prilagođavanje izgleda tokom čitanja

Možete menjati veličinu fonta u hodu koristeći *Font size* u kontrolama pregledača ili `Ctrl++` ili `Ctrl+-` ili držeći taster `Ctrl` i koristeći točkić miša.

Boje se mogu menjati u odeljku *Colors* u postavkama pregledača.

Možete promeniti broj stranica prikazanih na ekranu, kao i margine stranice u *Page layout* u postavkama pregledača.

Možete prikazati prilagođena zaglavlja i podnožja kao što su preostalo vreme za čitanje, naslov trenutnog poglavlja, pozicija u knjizi, itd. preko odeljka *Headers and footers* u postavkama pregledača.

Naprednije prilagođavanje se može postići pomoću postavki *Styles*. Ovde možete odrediti pozadinsku sliku koja će se prikazivati ispod teksta, kao i stilski list koji možete postaviti i koji će se primenjivati na svaku knjigu. Koristeći ga, možete raditi stvari poput promene stilova pasusa, poravnanja teksta, itd. Za primere prilagođenih stilskih listova koje koriste korisnici calibre-a, pogledajte [forume](#)²⁷.

3.8 Pretraga rečnika

Možete potražiti značenje reči u trenutnoj knjizi dvostrukim klikom ili dugim dodirom na reč koju želite da potražite, a zatim klikom na dugme za pretragu koje izgleda kao biblioteka.

3.8.1 Prilagođeni izvori za pretragu

Pored ugrađenih izvora (kao što su Google rečnik i Wordnik), možete dodati i svoje. U panelu *Lookup*, kliknite na *Add sources*, zatim *Add*, i unesite ime i URL šablon. Čuvar mesta `{word}` u URL-u se zamenjuje izabranom rečju prilikom pretrage. Takođe možete ograničiti izvor na određene jezike knjige tako da se koristi samo kada se knjiga podudara.

Tako možete povezati pregledač s bilo kojim veb-rečnikom koji ima poseban URL za svaku reč ili s lokalnim HTTP serverom na računaru. Na primer, URL šablon `http://127.0.0.1:8000/{word}` upitaće lokalni server rečnika. To je korisno za čitanje bez pristupa internetu ili za korišćenje rečnika koji nisu dostupni na mreži.

²⁷ <https://www.mobileread.com/forums/showthread.php?t=51500>

3.9 Kopiranje teksta i slika

Možete izabrati tekst i slike prevlačenjem sadržaja mišem, a zatim desnim klikom i izborom *Copy* za kopiranje u ostavu. Kopirani materijal se može nalepiti u drugu aplikaciju kao običan tekst i slike.

3.10 Uveličavanje slika

Možete uveličati sliku da biste je prikazali u punoj veličini u zasebnom prozoru dvostrukim klikom ili dugim dodirom na nju. Takođe možete kliknuti desnim tasterom miša na nju i izabrati *View image*.

3.11 Sinhronizacija sa papirnim izdanjem trenutne knjige

Neke e-knjige, koje imaju odgovarajuća štampana izdanja, uključuju metapodatke koji označavaju početak svake papirne stranice. Za takve e-knjige, pregledač vam omogućava da skočite na određenu stranicu papirnog izdanja preko dugmeta *Go to* u kontrolama pregledača. Takođe možete opciono prikazati papirnu stranicu koja odgovara trenutnoj lokaciji u zaglavlju ili podnožju knjige preko podešavanja pregledača, dodavanjem *Pages from paper edition* u zaglavlje ili podnožje.

3.12 Prečice na tastaturi

Pregledač ima opsežne prečice na tastaturi, kao i ostatak calibre-a. One se mogu prilagoditi u *Preferences* pregledača. Podrazumevane prečice su navedene ispod:

Табела 1: Prečice na tastaturi za calibre pregledač e-knjiga

Prečica na tastaturi	Akcija
Home, Ctrl+Ar	Pomeri na početak trenutnog fajla u knjizi sa više fajlova
Ctrl+Ar	
Ctrl+Hc	Pomeri na početak knjige
Ctrl+En	Pomeri na kraj knjige
End, Ctrl+Ar	Pomeri se na kraj trenutne datoteke u knjizi sa više datoteka
Ctrl+Ar	
Ar-rowUp	Pomeraj unazad, glatko u režimu toka i po ekranima u režimu stranica
Ar-rowDown	Pomeraj unapred, glatko u režimu toka i po ekranima u režimu stranica
Ar-rowLeft	Pomeraj ulevo pomalo u režimu toka i po stranicu u režimu stranica
Ar-rowRight	Pomeraj udesno pomalo u režimu toka i po stranicu u režimu stranica
PageUp, Shift+S	Pomeraj unazad po ekranima

наставак на следећој страни

Табела 1 – настављено са претходне стране

Prečica na tas- taturi	Akcija
PageDow	Pomeraj unapred po ekranima
Space- bar	
Ctrl+Pa	Vrati se na prethodni odeljak
Ctrl+Pa	Pređi na sledeći odeljak
Alt+Arr	Natrag
Alt+Arr	Napred
Ctrl+T	Uključi/isključi Sadržaj
Ctrl+S	Čitaj naglas
Alt+P	Brzo promenite podešavanja kreiranjem i prebacivanjem na <i>profiles</i>
Alt+f	Prati linkove pomoću tastature
Ctrl+C	Kopiraj u ostavu
Alt+C	Kopiraj trenutnu lokaciju u ostavu
Ctrl+Sh	Kopiraj trenutnu lokaciju kao calibre:// URL u ostavu
/,	Pokreni pretragu
Ctrl+f, Cmd+f	
F3, Enter	Pronađi sledeće
Shift+F	Pronađi prethodno
Shift+E	
Ctrl+Pl	Povećaj veličinu fonta
Meta+Pl	
Ctrl+Mi	Smanji veličinu fonta
Meta+Mi	
Ctrl+0	Vrati podrazumevanu veličinu fonta
Ctrl+]	Povećaj broj stranica po ekranu
Ctrl+[	Smanji broj stranica po ekranu
Ctrl+Al	Postavi broj stranica po ekranu na automatski
F11, Ctrl+Sh	Uključi ili isključi prikaz preko celog ekrana
Ctrl+M	Prebaci između režima stranica i režima toka za raspored teksta
Ctrl+W	Uključi/isključi traku za pomeranje
Ctrl+X	Uključi/isključi referentni režim
Ctrl+B	Prikaži/sakrij obeleživače
Ctrl+Al	Novi obeleživač
Ctrl+N,	Prikaži metapodatke knjige
Ctrl+E	
Ctrl+Al	Ponovo učitaj knjigu
Ctrl+Al	
Ctrl+Sh	Proširi trenutni izbor unapred za jednu reč
Ctrl+Sh	Proširi trenutni izbor unazad za jednu reč

наставак на следећој страни

Табела 1 – настављено са претходне стране

Prečica na tas- taturi	Akcija
Shift+A	Proširi trenutni izbor unapred za jedan karakter
Shift+A	Proširi trenutni izbor unazad za jedan karakter
Shift+A	Proširi trenutni izbor unapred za jedan red
Shift+E	Proširi trenutni izbor do početka reda
Shift+E	Proširi trenutni izbor do kraja reda
Ctrl+A	Izaberi sve
Shift+A	Promeni trenutni izbor unazad za jedan red
Ctrl+Sh	Promeni trenutni izbor unapred za jedan pasus
Ctrl+Sh	Promeni trenutni izbor unazad za jedan pasus
Esc, MenuKey	Prikaži kontrole čitača e-knjiga
Ctrl+Cc	Prikaži podešavanja čitača e-knjiga
Ctrl+Es	
Meta+Es	
Meta+Cc	
Ctrl+G, ;, :	Idi na određenu lokaciju ili poziciju u knjizi
Ctrl+Sf	Uključi/isključi automatsko pomeranje
Alt+Arr	Brže automatsko pomeranje
Alt+Arr	Sporije automatsko pomeranje
Ctrl+I	Prikaži/sakrij inspektor
Ctrl+L	Prikaži/sakrij panel za pretragu reči
Ctrl+Q (Cmd+Q on ma- cOS)	Izađi
Ctrl+P	Štampaj knjigu u PDF
Ctrl+F1	Prikaži/sakrij traku sa alatkama
Ctrl+H	Prikaži/sakrij panel sa isticanjima
Ctrl+D	Uredi ovu knjigu

3.13 Sadržaj bez mogućnosti preloma

Neke knjige imaju veoma širok sadržaj koji se ne može prelomiti na granicama stranica. Na primer tabele ili `<pre>` oznake. U takvim slučajevima, trebalo bi da prebacite pregledač u *režim toka* pritiskom na `Ctrl+M` da biste pročitali ovaj sadržaj. Alternativno, možete dodati sledeći CSS u odeljak *Styles* u postavkama pregledača da biste primorali pregledač da prelomi linije teksta u `<pre>` oznakama:

```
code, pre { white-space: pre-wrap }
```

3.14 Dizajniranje vaše knjige da dobro radi sa calibre pregledačem e-knjiga

calibre pregledač e-knjiga će postaviti klasu `is-calibre-viewer` na korenski element. Tako da možete pisati CSS pravila koja se primenjuju samo na njega. Dodatno, pregledač će postaviti sledeće klase na `body` element:

`body.calibre-viewer-dark-colors`

Postavljeno kada se koristi tamna šema boja

`body.calibre-viewer-light-colors`

Postavljeno kada se koristi svetla šema boja

`body.calibre-viewer-paginated`

Postavljeno kada je u režimu stranica

`body.calibre-viewer-scrolling`

Postavljeno kada je u režimu toka (bez stranica)

`body.calibre-footnote-container`

Postavljeno prilikom prikazivanja iskačuće fusnote

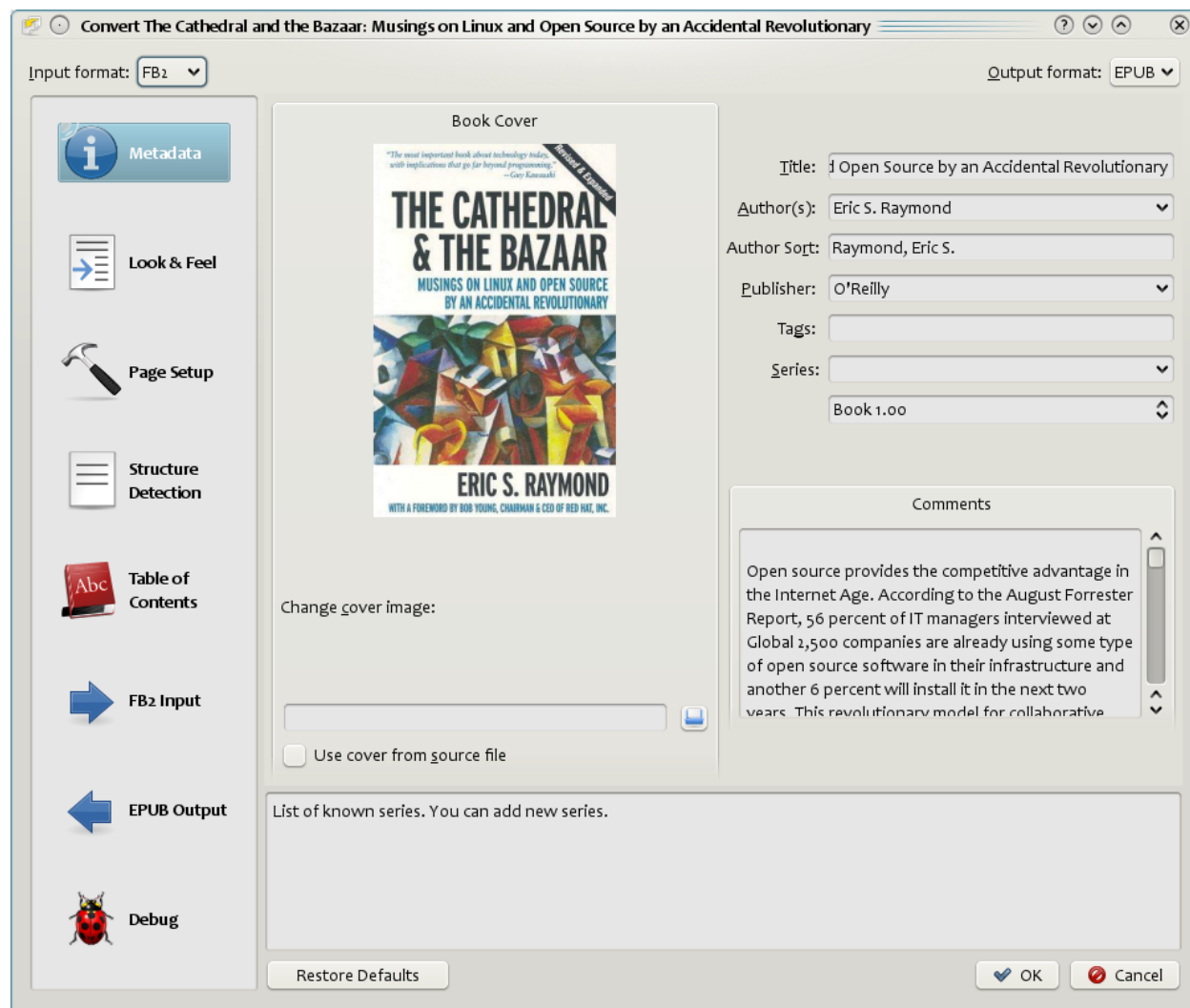
Konačno, možete koristiti boje šeme boja calibre-a preko [CSS promenljivih](#)²⁸. Pregledač e-knjiga calibre definiše sledeće promenljive: `--calibre-viewer-background-color`, `--calibre-viewer-foreground-color` i opciono `--calibre-viewer-link-color` u temama boja koje definišu boju veze.

²⁸ https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/CSS/Using_CSS_custom_properties

Konverzija e-knjiga

calibre ima sistem za konverziju koji je jednostavan za korišćenje. Obično je dovoljno da dodate knjigu, kliknete na dugme za konverziju i calibre će pokušati da napravi izlaznu knjigu što sličniju originalu. Međutim, podržava veliki broj ulaznih formata, od kojih neki nisu pogodni za pretvaranje u e-knjige. Za takve formate, ili kada želite veću kontrolu, dostupne su brojne opcije za podešavanje. Ipak, sistem za konverziju nije zamena za namenski uređivač e-knjiga. Ako želite da uređujete knjigu, prvo je pretvorite u EPUB ili AZW3, pa upotrebite funkciju *Uredi knjigu*. Tako uređenu knjigu možete koristiti kao polaznu tačku za konverziju u druge formate.

Ovde su prvenstveno opisana podešavanja u prozoru za konverziju, prikazanom ispod. Sva su dostupna i preko komandne linije, opisane u *ebook-convert* (Stranica 329). Za pomoć u vezi s pojedinačnom opcijom zadržite pokazivač miša nad njom; pojaviće se objašnjenje.

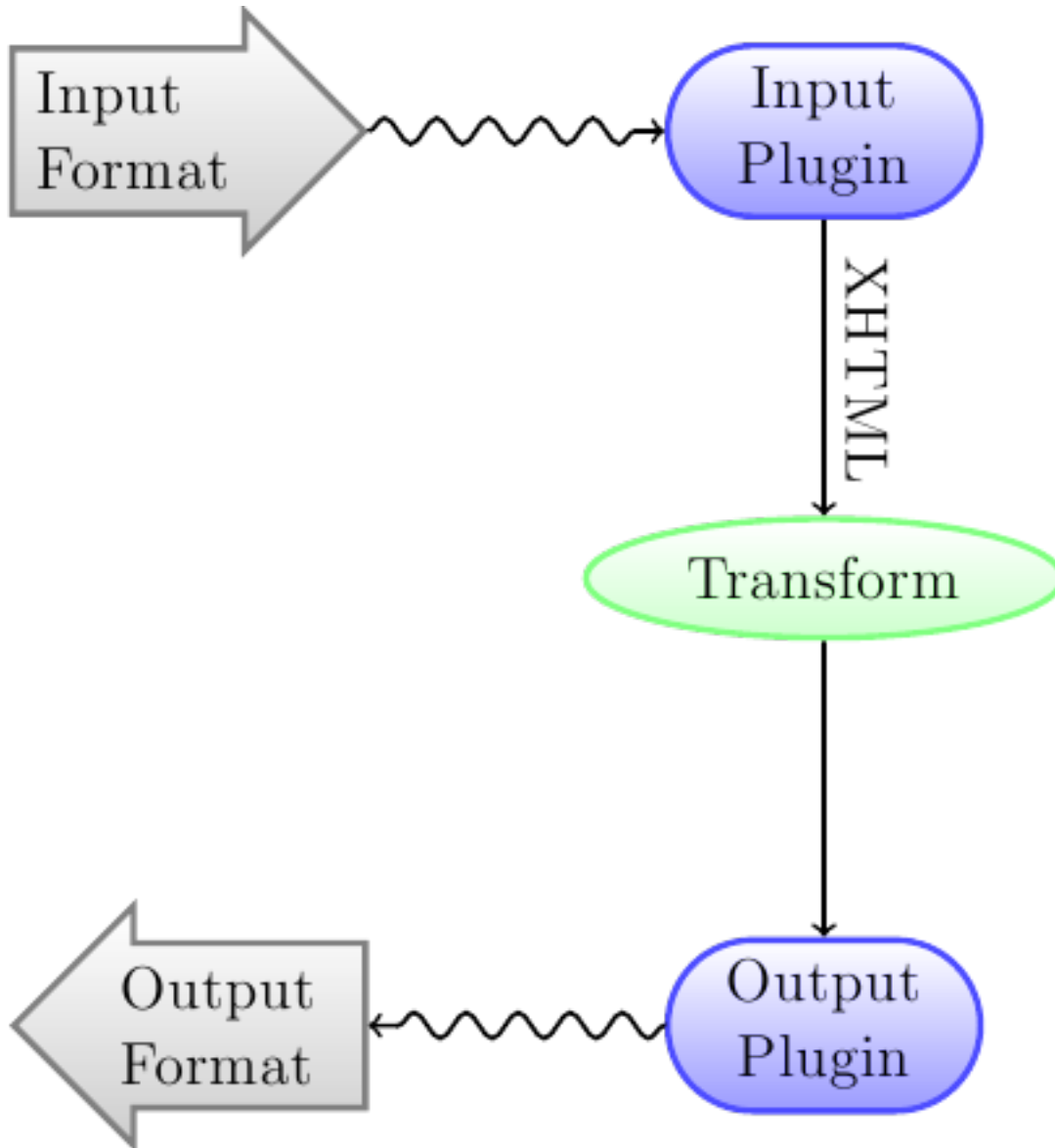

Sadržaj

- *Uvod* (Stranica 65)
- *Izgled i ponašanje* (Stranica 66)
- *Podešavanje stranice* (Stranica 69)
- *Heuristička obrada* (Stranica 69)
- *Pretraži i zameni* (Stranica 70)
- *Detekcija strukture* (Stranica 71)
- *Sadržaj* (Stranica 72)
- *Korišćenje slika kao naslova poglavlja pri konverziji HTML ulaznih dokumenata* (Stranica 73)
- *Korišćenje atributa oznaka za obezbeđivanje teksta za stavke u Sadržaju* (Stranica 74)
- *Kako se opcije postavljaju/čuvaju za konverziju* (Stranica 74)
- *Saveti specifični za format* (Stranica 75)

4.1 Uvod

Sistem konverzije radi kao niz uzastopnih koraka. Šematski izgleda ovako:

Odgovarajući *ulazni dodatak* najpre pretvara izvorni format u XHTML. Zatim se taj XHTML *obrađuje*. Na kraju *izlazni dodatak* pretvara obrađeni XHTML u izabrani format. Rezultat zavisi od ulaznog formata: neki se pretvaraju znatno bolje od drugih. Spisak najboljih polaznih formata nalazi se *ovde* (Stranica 132).

Glavni posao obavljaju koraci koji obrađuju XHTML dobijen od *ulaznog dodatka*. Oni, na primer, mogu da dodaju stranicu sa metapodacima na početak knjige, prepoznaju naslove poglavlja, automatski naprave sadržaj i proporcionalno prilagode veličinu slova. Važno je da se ti koraci primenjuju na XHTML, a ne neposredno na izvornu datoteku. Pri pretvaranju RTF-a u EPUB, calibre prvo pravi XHTML, zatim ga obrađuje, a *izlazni dodatak* na kraju pravi EPUB sa metapodacima i sadržajem.

Ovaj proces možete videti na delu koristeći opciju za otklanjanje grešaka

. Samo navedite putanju do

fascikle za izlaz otklanjanja grešaka. Tokom konverzije, calibre će smestiti XHTML generisan u različitim fazama procesa konverzije u različite podfascikle. Četiri podfascikle su:

Табела 1: Faze procesa konverzije

Fas-cikla	Opis
input	Ovo sadrži HTML izlaz iz ulaznog dodatka. Koristite ovo za otklanjanje grešaka u ulaznom dodatku.
parsed	Rezultat predprocesiranja i konverzije u XHTML izlaza iz ulaznog dodatka. Koristite za otklanjanje grešaka u detekciji strukture.
struc-ture	Nakon detekcije strukture, ali pre izravnavanja CSS-a i konverzije veličine fonta. Koristite za otklanjanje grešaka u konverziji veličine fonta i CSS transformacijama.
pro-cessed	Neposredno pre nego što se e-knjiga prosledi izlaznom dodatku. Koristite za otklanjanje grešaka u izlaznom dodatku.

Ako želite malo urediti ulazni dokument pre nego što ga calibre konvertuje, najbolje je da uredite datoteke u `input` poddirektorijumu, zatim ga kompresujete u ZIP, i koristite tu ZIP datoteku kao ulazni format za naknadne konverzije. Da biste to uradili, koristite dijalog *Uredi metapodatke* da dodate ZIP datoteku kao format za knjigu, a zatim, u gornjem levom uglu dijaloga za konverziju, izaberite ZIP kao ulazni format.

Ovaj dokument će se uglavnom baviti različitim transformacijama koje deluju na prelazni XHTML i kako ih kontrolisati. Na kraju se nalaze neki saveti specifični za svaki ulazni/izlazni format.

4.2 Izgled i ponašanje

Sadržaj

- *Fontovi* (Stranica 66)
- *Tekst* (Stranica 67)
- *Raspored* (Stranica 68)
- *Stilizovanje* (Stranica 68)
- *Transformacija stilova* (Stranica 68)
- *Transformacija HTML-a* (Stranica 68)

Ova grupa opcija određuje izgled konvertovane e-knjige.

4.2.1 Fontovi

Jedna od najlepših karakteristika iskustva čitanja e-knjiga je mogućnost lakog prilagođavanja veličine fonta individualnim potrebama i uslovima osvetljenja. calibre ima sofisticirane algoritme koji osiguravaju da sve knjige koje izvozi imaju dosledne veličine fonta, bez obzira na to koje su veličine fonta navedene u ulaznom dokumentu.

Osnovna veličina fonta dokumenta je najčešća veličina fonta u tom dokumentu, tj. veličina većine teksta u tom dokumentu. Kada navedete *Osnovna veličina fonta*, calibre automatski proporcionalno menja sve veličine fonta u dokumentu, tako da

najčešća veličina fonta postaje navedena osnovna veličina fonta, a ostale veličine fonta se odgovarajuće menjaju. Odabirom veće osnovne veličine fonta, možete povećati fontove u dokumentu i obrnuto. Kada postavite osnovnu veličinu fonta, za najbolje rezultate, trebalo bi da postavite i ključ veličine fonta.

Obično će calibre automatski izabrati osnovnu veličinu fonta prikladnu za izlazni profil koji ste izabrali (pogledajte [Podešavanje stranice](#) (Stranica 69)). Međutim, ovo možete zaobići ovde u slučaju da vam podrazumevana vrednost ne odgovara.

Opcija *Ključ veličine fonta* vam omogućava da kontrolišete kako se menjaju veličine fonta koje nisu osnovne. Algoritam za promenu veličine fonta radi koristeći ključ veličine fonta, koji je jednostavno lista veličina fonta odvojenih zarezima. Ključ veličine fonta govori calibre-u koliko "koraka" veća ili manja data veličina fonta treba da bude u poređenju sa osnovnom veličinom fonta. Ideja je da u dokumentu treba da postoji ograničen broj veličina fonta. Na primer, jedna veličina za osnovni tekst, nekoliko veličina za različite nivoe naslova i nekoliko veličina za eksponente/indekse i fusnote. Ključ veličine fonta omogućava calibre-u da podeli veličine fonta u ulaznim dokumentima u zasebne "kante" koje odgovaraju različitim logičkim veličinama fonta.

Ilustrujmo to primerom. Pretpostavimo da je izvorni dokument koji konvertujemo napravio neko sa odličnim vidom i ima osnovnu veličinu fonta od 8pt. To znači da je većina teksta u dokumentu veličine 8pt, dok su naslovi nešto veći (recimo 10 i 12pt), a fusnote nešto manje na 6pt. Sada ako koristimo sledeća podešavanja:

```
Base font size : 12pt
Font size key  : 7, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20
```

Izlazni dokument će imati osnovnu veličinu fonta od 12pt, naslove od 14 i 16pt i fusnote od 8pt. Sada pretpostavimo da želimo da se najveća veličina naslova više ističe i da fusnote budu malo veće. Da bi se to postiglo, ključ fonta treba promeniti u:

```
New font size key : 7, 9, 12, 14, 18, 20, 22
```

Najveći naslovi će sada postati 18pt, dok će fusnote postati 9pt. Možete se igrati sa ovim podešavanjima da biste pokušali da shvatite šta bi bilo optimalno za vas koristeći čarobnjaka za promenu veličine fonta, kojem se može pristupiti klikom na malo dugme pored podešavanja *Ključ veličine fonta*.

Svo skaliranje veličine fonta u konverziji takođe može biti onemogućeno ovde, ako želite da sačuvate veličine fonta u ulaznom dokumentu.

Srodna opcija je *Visina reda*, koja određuje vertikalni razmak između redova. Podrazumevana vrednost 0 ne menja postojeće visine redova. Ako unesete drugu vrednost, primenivaće se tamo gde dokument ne navodi sopstvenu visinu reda. Ovo podešavanje utiče na ceo dokument, zato ga koristite oprezno. Za podešavanje samo pojedinih delova bolje je upotrebiti *Dodatni CSS* (Stranica 68).

U ovom odeljku takođe možete reći calibre-u da ugradi sve referencirane fontove u knjigu. Ovo će omogućiti fontovima da rade na uređajima za čitanje čak i ako nisu dostupni na uređaju.

4.2.2 Tekst

Tekst može biti obostrano poravnat ili ne. Obostrano poravnanje dodaje razmake između reči da bi desna ivica bila ravna. calibre obično čuva poravnanje izvornog dokumenta. Ako želite da ga promenite, upotrebite opciju *Poravnanje teksta*.

Opcija *Tipografski uredi interpunkciju* zamenjuje obične navodnike, crtice i tri tačke tipografski pravilnim znakovima. Algoritam nije nepogrešiv, pa proverite rezultat. Dostupna je i obrnuta opcija *Vrati običnu interpunkciju*.

Na kraju, *Kodiranje znakova ulaznog dokumenta* korisno je za starije dokumente koji ne navode kodiranje. Bez tog podatka, slova van engleske abecede i posebni znaci mogu se oštetiti tokom konverzije. calibre pokušava da sam prepozna kodiranje, ali ne uspeva uvek. Ovde možete ručno zadati kodiranje; *cp1252* je često u dokumentima napravljenim u programima za Windows. Više o tome pročitajte u [Kako da pretvorim fajl koji sadrži znakove drugih jezika ili tipografske navodnike?](#) (Stranica 132).

4.2.3 Raspored

Normalno, paragrafi u XHTML-u se renderuju sa praznom linijom između njih i bez uvlačenja teksta. calibre ima nekoliko opcija za kontrolu ovoga. *Ukloni razmak između pasusa* prisilno osigurava da svi paragrafi nemaju razmak između paragrafa. Takođe postavlja uvlačenje teksta na 1.5em (može se promeniti) da označi početak svakog paragrafa. *Ubaci prazan red* radi suprotno, garantujući da postoji tačno jedna prazna linija između svakog para paragrafa. Obe ove opcije su veoma sveobuhvatne, uklanjajući razmak, ili ga ubacujući za sve paragrafe (tehnički <p> i <div> tagove). Ovo je tako da možete samo postaviti opciju i biti sigurni da radi kako je oglašeno, bez obzira na to koliko je ulazni fajl neuređan. Jedini izuzetak je kada ulazni fajl koristi tvrde prelome linija za implementaciju razmaka između paragrafa.

Ako želite da uklonite razmak između svih paragrafa, osim nekoliko odabranih, nemojte koristiti ove opcije. Umesto toga dodajte sledeći CSS kod u *Extra CSS* (Stranica 68):

```
p, div { margin: 0pt; border: 0pt; text-indent: 1.5em }
.spacious { margin-bottom: 1em; text-indent: 0pt; }
```

Zatim, u vašem izvornom dokumentu, označite paragrafe kojima je potreban razmak sa *class="spacious"*. Ako vaš ulazni dokument nije u HTML-u, koristite opciju Debug, opisanu u Uvodu da dobijete HTML (koristite input podfolder).

Još jedna korisna opcija je *Pretvori tabele u običan tekst*. Neki loše dizajnirani dokumenti koriste tabele za kontrolu rasporeda teksta na stranici. Kada se konvertuju, ovi dokumenti često imaju tekst koji prelazi stranicu i druge artefakte. Ova opcija će izvući sadržaj iz tabela i predstaviti ga na linearan način. Imajte na umu da ova opcija linearizuje sve tabele, pa je koristite samo ako ste sigurni da ulazni dokument ne koristi tabele u legitimne svrhe, poput predstavljanja tabelarnih informacija.

4.2.4 Stilizovanje

Opcija *Dodatni CSS* vam omogućava da navedete proizvoljan CSS koji će biti primenjen na sve HTML fajlove u ulazu. Ovaj CSS se primenjuje sa veoma visokim prioritetom i stoga bi trebalo da prepiše većinu CSS-a prisutnog u samom **ulaznom dokumentu**. Možete koristiti ovo podešavanje za fino podešavanje prezentacije/rasporeda vašeg dokumenta. Na primer, ako želite da svi pasusi klase *endnote* budu poravnati udesno, samo dodajte:

```
.endnote { text-align: right }
```

ili ako želite da promenite uvlačenje svih pasusa:

```
p { text-indent: 5mm; }
```

Dodatni CSS je veoma moćna opcija, ali vam je potrebno razumevanje kako CSS funkcioniše da biste je iskoristili u potpunosti. Možete koristiti opciju debug pipeline opisanu iznad da vidite koji CSS je prisutan u vašem ulaznom dokumentu.

Jednostavnija opcija je korišćenje *Filtriraj podatke o stilu*. Ovo vam omogućava da uklonite sva CSS svojstva navedenih tipova iz dokumenta. Na primer, možete je koristiti da uklonite sve boje ili fontove.

4.2.5 Transformacija stilova

Ovo je najmoćnija mogućnost vezana za stilizovanje. Možete je koristiti za definisanje pravila koja menjaju stilove na osnovu različitih uslova. Na primer, možete je koristiti da promenite sve zelene boje u plave, ili da uklonite svo podebljano stilizovanje iz teksta ili da obojite sve naslove određenom bojom, itd.

4.2.6 Transformacija HTML-a

Slično transformaciji stilova, ali vam omogućava da pravite promene u HTML sadržaju knjige. Možete zameniti jednu oznaku drugom, dodati klase ili druge attribute oznakama na osnovu njihovog sadržaja, itd.

4.3 Podešavanje stranice

Opcije *Podešavanje stranice* određuju raspored na ekranu, uključujući margine i veličinu ekrana. Margine će koristiti izlazni dodatak ako ih izabrani format podržava. Izaberite i ulazni i izlazni profil: oni određuju kako se tumače dimenzije u dokumentima, veličine ekrana i podrazumevana podešavanja veličine slova.

Ako znate da je fajl koji konvertujete bio namenjen za korišćenje na određenom uređaju/softverskoj platformi, izaberite odgovarajući ulazni profil, inače samo izaberite podrazumevani ulazni profil. Ako znate da su fajlovi koje pravite namenjeni za određeni tip uređaja, izaberite odgovarajući izlazni profil. Inače, izaberite jedan od Generic izlaznih profila. Ako konvertujete u MOBI ili AZW3 onda ćete skoro uvek želeći da izaberete jedan od Kindle izlaznih profila. Inače, vaš najbolji izbor za moderne uređaje za čitanje e-knjiga je da izaberete *Generic e-ink HD* izlazni profil.

Izlazni profil određuje i veličinu ekrana. Zato će se u nekim formatima slike automatski prilagoditi ekranu. Izaberite profil uređaja sa ekranom sličnim vašem.

4.4 Heuristička obrada

Heuristička obrada pruža razne funkcije koje se mogu koristiti za pokušaj otkrivanja i ispravljanja uobičajenih problema u loše formatiranim ulaznim dokumentima. Koristite ove funkcije ako vaš ulazni dokument pati od lošeg formatiranja. Pošto se ove funkcije oslanjaju na uobičajene obrasce, budite svesni da u nekim slučajevima opcija može dovesti do lošijih rezultata, pa koristite sa pažnjom. Kao primer, nekoliko od ovih opcija će ukloniti sve entitete neprekidnog razmaka, ili mogu uključiti lažno pozitivna podudaranja u vezi sa funkcijom.

Omogući heurističku obradu

Ova opcija aktivira calibre-ovu fazu *Heuristička obrada* u procesu konverzije. Ovo mora biti omogućeno da bi se primenile različite podfunkcije

Odmotaj linije

Omogućavanje ove opcije će prouzrokovati da calibre pokuša da otkrije i ispravi tvrde prelome linija koji postoje unutar dokumenta koristeći tragove interpunkcije i dužinu linije. calibre će prvo pokušati da otkrije da li postoje tvrdi prelomi linija, ako se čini da ne postoje calibre neće pokušati da odmoti linije. Faktor odmotavanja linija se može smanjiti ako želite da 'prisilite' calibre da odmoti linije.

Faktor odmotavanja linija

Ova opcija kontroliše algoritam koji calibre koristi za uklanjanje tvrdih preloma linija. Na primer, ako je vrednost ove opcije 0.4, to znači da će calibre ukloniti tvrde prelome linija sa kraja linija čije su dužine manje od dužine 40% svih linija u dokumentu. Ako vaš dokument ima samo nekoliko preloma linija koje treba ispraviti, onda bi ovu vrednost trebalo smanjiti na negde između 0.1 i 0.2.

Otkrij i označi neformatirane naslove i podnaslove poglavlja

Ako vaš dokument nema zaglavlja poglavlja i naslove formatirane drugačije od ostatka teksta, calibre može koristiti ovu opciju da pokuša da ih detektuje i okruži ih tagovima za zaglavlja. <h2> tagovi se koriste za zaglavlja poglavlja; <h3> tagovi se koriste za sve naslove koji su detektovani.

Ova funkcija neće kreirati TOC (sadržaj), ali će u mnogim slučajevima omogućiti da podrazumevana podešavanja za detekciju poglavlja u programu calibre pravilno detektuju poglavlja i izgrade TOC. Prilagodite XPath pod Detekcija strukture ako se TOC ne kreira automatski. Ako se u dokumentu ne koriste druga zaglavlja, onda bi postavljanje `//h:h2` pod Detekcija strukture bio najlakši način da se kreira TOC za dokument.

Umetnuti naslovi nisu oblikovani. Za oblikovanje koristite opciju *Dodatni CSS* u podešavanjima konverzije Izgled i ponašanje. Na primer, za centriranje naslova unesite sledeće:

```
h2, h3 { text-align: center }
```

Ponovo numeriši sekvence <h1> ili <h2> tagova

Neki izdavači formatiraju zaglavlja poglavlja koristeći više <h1> ili <h2> tagova sekvencijalno. Podrazumevana

podešavanja konverzije u programu calibre će dovesti do toga da se takvi naslovi podele na dva dela. Ova opcija će ponovo numerisati tagove zaglavlja kako bi se sprečilo deljenje.

Obriši prazne linije između pasusa

Ova opcija će naterati calibre da analizira prazne linije uključene u dokument. Ako je svaki pasus isprepletan praznom linijom, onda će calibre ukloniti sve te prazne pasuse. Sekvence od više praznih linija će se smatrati prekidima scena i zadržaće se kao jedan pasus. Ova opcija se razlikuje od opcije *Ukloni razmak između pasusa* pod *Izgled i ponašanje* po tome što zapravo menja HTML sadržaj, dok druga opcija menja stilove dokumenta. Ova opcija takođe može ukloniti pasuse koji su ubačeni koristeći calibre opciju *Ubaci praznu liniju*.

Osiguraj da su prekidi scena dosledno formatirani

Sa ovom opcijom calibre će pokušati da detektuje uobičajene markere za prekid scene i osigura da su centrirani. 'Meki' markeri za prekid scene, tj. prekidi scena definisani samo dodatnim praznim prostorom, stilizovani su tako da se osigura da neće biti prikazani zajedno sa prekidima stranica.

Zameni prelide scena

Ako je ova opcija konfigurisana, calibre će zameniti markere preloma scene koje pronađe sa tekstom za zamenu koji je odredio korisnik. Imajte na umu da neki ukrasni karakteri možda neće biti podržani na svim uređajima za čitanje.

Uopšteno, trebalo bi da izbegavate korišćenje HTML oznaka, calibre će odbaciti sve oznake i koristiti unapred definisano označavanje. `<hr />` oznake, tj. horizontalne linije, i `<img>` oznake su izuzeci. Horizontalne linije se opciono mogu navesti sa stilovima, ako odlučite da dodate sopstveni stil, obavezno uključite postavku 'width', inače će informacije o stilu biti odbačene. Oznake slika se mogu koristiti, ali calibre ne pruža mogućnost dodavanja slike tokom konverzije, to se mora uraditi naknadno koristeći funkciju 'Uredi knjigu'.

Primer oznake slike (stavite sliku u fasciklu 'Images' unutar EPUB-a nakon konverzije):

```

```

Primer horizontalne linije sa stilovima:

```
<hr style="width:20%;padding-top: 1px;border-top: 2px ridge black;border-bottom: 2px groove black;"/>
```

Ukloni nepotrebne crtice

calibre će analizirati sav sadržaj sa crticama u dokumentu kada je ova opcija omogućena. Sam dokument se koristi kao rečnik za analizu. Ovo omogućava calibre-u da precizno ukloni crtice za bilo koje reči u dokumentu na bilo kom jeziku, zajedno sa izmišljenim i opskurnim naučnim rečima. Glavni nedostatak je to što reči koje se pojavljuju samo jednom u dokumentu neće biti promenjene. Analiza se odvija u dva prolaza, prvi prolaz analizira krajeve redova. Redovi se odmotavaju samo ako reč postoji sa ili bez crtice u dokumentu. Drugi prolaz analizira sve reči sa crticama u celom dokumentu, crtice se uklanjaju ako reč postoji negde drugde u dokumentu bez podudaranja.

Iskošavanje uobičajenih reči i obrazaca

Kada je omogućeno, calibre će tražiti uobičajene reči i obrasce koji označavaju kurziv i iskositi ih. Primeri su uobičajene tekstualne konvencije kao što su ~reč~ ili fraze koje bi generalno trebalo da budu iskošene, npr. latinske fraze kao što su 'etc.' ili 'et cetera'.

Zameni uvlačenje entiteta sa CSS uvlačenjem

Neki dokumenti koriste konvenciju definisanja uvlačenja teksta koristeći entitete neprekidnog razmaka. Kada je ova opcija omogućena, calibre će pokušati da detektuje ovu vrstu formatiranja i konvertuje ih u 3% uvlačenja teksta koristeći CSS.

4.5 Pretraži i zameni

Ove opcije su korisne prvenstveno za konverziju PDF dokumenata ili OCR konverzije, iako se mogu koristiti i za rešavanje mnogih problema specifičnih za dokument. Na primer, neke konverzije mogu ostaviti zaglavlja i podnožja stranica u tekstu. Ove opcije koriste regularne izraze da pokušaju da detektuju zaglavlja, podnožja ili drugi proizvoljni tekst i uklone ih ili zamene. Zapamtite da one rade na prelaznom XHTML-u koji proizvodi cevovod za konverziju. Postoji čarobnjak

koji će vam pomoći da prilagodite regularne izraze za vaš dokument. Kliknite na čarobni štapić pored polja za izraz i kliknite na dugme 'Test' nakon što sastavite svoj izraz za pretragu. Uspešna poklapanja će biti istaknuta žutom bojom.

Pretraga funkcioniše korišćenjem Python regularnog izraza. Sav poklopljeni tekst se jednostavno uklanja iz dokumenta ili zamenjuje korišćenjem obrasca za zamenu. Obrazac za zamenu je opcioni, ako se ostavi prazan, tekst koji se poklapa sa obrascem za pretragu biće obrisan iz dokumenta. Možete saznati više o regularnim izrazima i njihovoj sintaksi na [Sve o korišćenju regularnih izraza u programu calibre](#) (Stranica 220).

4.6 Detekcija strukture

Prepoznavanje strukture omogućava programu calibre da pronađe elemente koji u ulaznom dokumentu nisu pravilno označeni: poglavlja, prelome stranica, zaglavlja i podnožja. Postupak zavisi od knjige, a calibre nudi mnogo opcija da ga prilagodite. Njihovo upoznavanje traži malo vremena, ali se isplati.

4.6.1 Poglavlja i prelomi stranica

calibre ima dva skupa opcija za *detekciju poglavlja* i *umetanje preloma stranica*. Ovo ponekad može biti malo zbunjujuće, jer će podrazumevano calibre umetnuti prelome stranica pre detektovanih poglavlja, kao i na lokacijama koje detektuje opcija preloma stranica. Razlog za to je što često postoje lokacije na kojima bi trebalo umetnuti prelome stranica, a koje nisu granice poglavlja. Takođe, detektovana poglavlja se mogu opciono umetnuti u automatski generisani Sadržaj.

calibre koristi *XPath*, moćan jezik koji omogućava korisniku da odredi granice poglavlja/prelome stranica. XPath u početku može izgledati malo zastrašujuće za korišćenje, srećom, postoji [XPath tutorijal](#) (Stranica 160) u Korisničkom priručniku. Zapamtite da detekcija strukture radi na prelaznom XHTML-u koji proizvodi cevovod za konverziju. Koristite opciju za otklanjanje grešaka opisanu u [Uvod](#) (Stranica 65) da biste shvatili odgovarajuća podešavanja za vašu knjigu. Tu je i dugme za XPath čarobnjaka koji pomaže u generisanju jednostavnih XPath izraza.

Podrazumevano, calibre koristi sledeći izraz za detekciju poglavlja:

```
//*[ ((name()='h1' or name()='h2') and re:test(., 'chapter|book|section|part\s+', 'i
↪')) or @class = 'chapter']
```

Ovaj izraz je prilično složen, jer pokušava da obradi više uobičajenih slučajeva istovremeno. To znači da će calibre pretpostaviti da poglavlja počinju ili sa `<h1>` ili `<h2>` oznakama koje imaju bilo koju od reči (*chapter*, *book*, *section* or *part*) u sebi ili koje imaju atribut `class="chapter"`.

Srodna opcija je *Oznaka poglavlja*, koja vam omogućava da kontrolišete šta calibre radi kada detektuje poglavlje. Podrazumevano, ubaciće prelom stranice pre poglavlja. Možete podesiti da ubaci liniju umesto, ili pored preloma stranice. Takođe možete podesiti da ne radi ništa.

Podrazumevano podešavanje za detektovanje preloma stranica je:

```
//*[name()='h1' or name()='h2']
```

što znači da će calibre podrazumevano ubaciti prelome stranica pre svake `<h1>` i `<h2>` oznake.

Белешка

Podrazumevani izrazi se mogu promeniti u zavisnosti od ulaznog formata koji konvertujete.

4.6.2 Razno

Postoji još nekoliko opcija u ovom odeljku.

Umetni metapodatke kao stranicu na početku knjige

Jedna od sjajnih stvari kod calibre-a je to što vam omogućava da održavate veoma kompletne metapodatke o svim

vašim knjigama, na primer, ocenu, oznake, komentare, itd. Ova opcija će kreirati jednu stranicu sa svim ovim metapodacima i ubaciti je u konvertovanu e-knjigu, obično odmah posle korica. Zamislite to kao način da kreirate sopstveni prilagođeni omot knjige.

Ukloni prvu sliku

Ponekad izvorni dokument već sadrži korice kao prvu sliku. Ako korice posebno zadate i u programu calibre, konvertovana knjiga će ih imati dvaput. Ova opcija uklanja prvu sliku iz izvornog dokumenta, tako da ostanu samo korice zadate u programu calibre.

4.7 Sadržaj

Kada ulazni dokument ima Sadržaj u svojim metapodacima, calibre će ga jednostavno koristiti. Međutim, brojni stariji formati ili ne podržavaju Sadržaj zasnovan na metapodacima, ili ga pojedinačni dokumenti nemaju. U ovim slučajevima, opcije u ovom odeljku vam mogu pomoći da automatski generišete Sadržaj u konvertovanoj e-knjizi, na osnovu stvarnog sadržaja u ulaznom dokumentu.

Белешка

Korišćenje ovih opcija može biti malo izazovno da se podesi tačno kako treba. Ako više volite da ručno kreirate/uređujete Sadržaj, konvertujte u EPUB ili AZW3 formate i označite polje za potvrdu na dnu odeljka Sadržaj u dijalogu za konverziju koje kaže *Ručno doradi sadržaj posle konverzije*. Ovo će pokrenuti alat ToC Editor nakon konverzije. On vam omogućava da kreirate unose u Sadržaju jednostavnim klikom na mesto u knjizi na koje želite da unos pokazuje. Takođe možete koristiti ToC Editor samostalno, bez vršenja konverzije. Idite na *Podešavanja* → *Interfejs* → *Trake sa alatima* i dodajte *Uređivač sadržaja* na glavnu traku sa alatima. Zatim samo izaberite knjigu koju želite da uredite i kliknite na dugme *Uređivač sadržaja*.

Prva opcija je *Obavezno koristi automatski napravljen sadržaj*. Označavanjem ove opcije možete naterati calibre da prepíše bilo koji Sadržaj pronađen u metapodacima ulaznog dokumenta sa automatski generisanim.

Podrazumevani način na koji funkcioniše kreiranje automatski generisanog Sadržaja je taj da će calibre prvo pokušati da doda sva detektovana poglavlja u generisani sadržaj. Možete naučiti kako da prilagodite detekciju poglavlja u odeljku *Detekcija strukture* (Stranica 71) iznad. Ako ne želite da uključite detektovana poglavlja u generisani sadržaj, označite opciju *Ne dodaj prepoznata poglavlja*.

Ako je detektovano manje poglavlja od broja *Prag broja poglavlja*, calibre će zatim dodati sve hiperveze koje pronađe u ulaznom dokumentu u Sadržaj. Ovo često dobro funkcioniše: mnogi ulazni dokumenti uključuju hipervезани Sadržaj odmah na početku. Opcija *Broj veza* se može koristiti za kontrolu ovog ponašanja. Ako je postavljeno na nulu, veze se ne dodaju. Ako je postavljeno na broj veći od nule, dodaje se najviše taj broj veza.

calibre će automatski filtrirati duplikate iz generisanog Sadržaja. Međutim, ako postoje neki dodatni nepoželjni unosi, možete ih filtrirati pomoću opcije *Filter sadržaja*. Ovo je regularni izraz koji će se podudarati sa naslovom unosa u generisanom sadržaju. Kad god se pronađe podudaranje, ono će biti uklonjeno. Na primer, da biste uklonili sve unose sa naslovima "Next" ili "Previous" koristite:

```
Next|Previous
```

Opcije *Sadržaj nivoa 1, 2 i 3* vam omogućavaju da kreirate sofisticirani Sadržaj u više nivoa. To su XPath izrazi koji se podudaraju sa oznakama u prelaznom XHTML-u koji proizvodi cevovod za konverziju. Pogledajte *Uvod* (Stranica 65) za to kako da dobijete pristup ovom XHTML-u. Takođe pročitajte *Uvod u XPath* (Stranica 160), da biste naučili kako da konstruišete XPath izraze. Pored svake opcije nalazi se dugme koje pokreće čarobnjaka za pomoć pri kreiranju osnovnih XPath izraza. Sledeći jednostavan primer ilustruje kako se koriste ove opcije.

Pretpostavimo da imate ulazni dokument koji rezultira XHTML-om koji izgleda ovako:


```
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml">
  <head>
    <title>Sample document</title>
  </head>
  <body>
    <h1>Chapter 1</h1>
    ...
    <h2>Section 1.1</h2>
    ...
    <h2>Section 1.2</h2>
    ...
    <h1>Chapter 2</h1>
    ...
    <h2>Section 2.1</h2>
    ...
  </body>
</html>
```

Zatim, postavljamo opcije kao:

```
Level 1 TOC : //h:h1
Level 2 TOC : //h:h2
```

Ovo će rezultirati automatski generisanim Sadržajem u dva nivoa koji izgleda kao:

```
Chapter 1
  Section 1.1
  Section 1.2
Chapter 2
  Section 2.1
```

⚠ Упозорење

Ne podržavaju svi izlazni formati Sadržaj u više nivoa. Prvo bi trebalo da pokušate sa EPUB izlazom. Ako to funkcioniše, onda pokušajte sa formatom po vašem izboru.

4.8 Korišćenje slika kao naslova poglavlja pri konverziji HTML ulaznih dokumenata

Pretpostavimo da želite da koristite sliku kao naslov poglavlja, ali i dalje želite da calibre može automatski da generiše Sadržaj za vas iz naslova poglavlja. Koristite sledeći HTML kod da biste to postigli:

```
<html>
  <body>
    <h2>Chapter 1</h2>
    <p>chapter 1 text...</p>
    <h2 title="Chapter 2"></h2>
    <p>chapter 2 text...</p>
  </body>
</html>
```

Postavite *Sadržaj nivoa 1* podešavanje na `//h:h2`. Zatim, za drugo poglavlje, calibre će uzeti naslov iz vrednosti `title` atributa na `<h2>` oznaci, pošto oznaka nema tekst.

4.9 Korišćenje atributa oznaka za obezbeđivanje teksta za stavke u Sadržaju

Ako imate posebno dugačke naslove poglavlja i želite skraćene verzije u Sadržaju, možete koristiti atribut `title` da biste to postigli, na primer:

```
<html>
  <body>
    <h2 title="Chapter 1">Chapter 1: Some very long title</h2>
    <p>chapter 1 text...</p>
    <h2 title="Chapter 2">Chapter 2: Some other very long title</h2>
    <p>chapter 2 text...</p>
  </body>
</html>
```

Postavite *Sadržaj nivoa 1* podešavanje na `//h:h2/@title`. Tada će calibre uzeti naslov iz vrednosti `title` atributa na `<h2>` oznakama, umesto da koristi tekst unutar oznake. Obratite pažnju na završno `@title` u XPath izrazu, možete koristiti ovaj oblik da kažete calibre-u da preuzme tekst iz bilo kog atributa koji želite.

4.10 Kako se opcije postavljaju/čuvaju za konverziju

Opcije konverzije u programu calibre možete podesiti na dva mesta. U meniju *Podešavanja->Konverzija* postavljaju se podrazumevane vrednosti koje se primenjuju pri konverziji svake nove knjige.

Takođe možete promeniti podešavanja u dijalogu za konverziju za svaku konverziju knjige. Kada konvertujete knjigu, calibre pamti podešavanja koja ste koristili za tu knjigu, tako da ako je ponovo konvertujete, sačuvana podešavanja za pojedinačnu knjigu će imati prednost nad podrazumevanim postavljenim u *Podešavanja*. Možete vratiti pojedinačna podešavanja na podrazumevana korišćenjem dugmeta *Vrati podrazumevane vrednosti* u dijalogu za konverziju pojedinačne knjige. Možete ukloniti sačuvana podešavanja za grupu knjiga tako što ćete izabrati sve knjige i zatim kliknuti na dugme *Uredi metapodatke* da biste otvorili dijalog za masovno uređivanje metapodataka, blizu dna dijaloga je opcija za uklanjanje sačuvanih podešavanja konverzije.

Pri grupnoj konverziji podešavanja se primenjuju sledećim redom, pri čemu poslednja imaju prednost:

- Iz podrazumevanih vrednosti postavljenih u *Podešavanja->Konverzija*
- Iz sačuvanih podešavanja konverzije za svaku knjigu koja se konvertuje (ako ih ima). Ovo se može isključiti opcijom u gornjem levom uglu dijaloga za masovnu konverziju.
- Iz podešavanja postavljenih u dijalogu za masovnu konverziju

Imajte na umu da će konačna podešavanja za svaku knjigu u masovnoj konverziji biti sačuvana i ponovo korišćena ako se knjiga ponovo konvertuje. Pošto se najveći prioritet u masovnoj konverziji daje podešavanjima u dijalogu za masovnu konverziju, ona će nadjačati sva specifična podešavanja knjige. Zato bi trebalo da masovno konvertujete samo knjige kojima su potrebna slična podešavanja. Izuzeci su metapodaci i podešavanja specifična za ulazni format. Pošto dijalog za masovnu konverziju nema podešavanja za ove dve kategorije, ona će biti preuzeta iz specifičnih podešavanja knjige (ako ih ima) ili podrazumevanih vrednosti.

Белешка

Možete videti stvarna podešavanja korišćena tokom bilo koje konverzije klikom na rotirajuću ikonu u donjem desnom uglu, a zatim dvostrukim klikom na pojedinačni posao konverzije. Ovo će otvoriti dnevnik konverzije koji će sadržati stvarna korišćena podešavanja, blizu vrha.

4.11 Saveti specifični za format

Ovde ćete naći savete specifične za konverziju određenih formata. Opcije specifične za određeni format, bilo ulazni ili izlazni, dostupne su u dijalogu za konverziju pod sopstvenim odeljkom, na primer *TXT input* ili *EPUB output*.

4.11.1 Konvertovanje Microsoft Word dokumenata

calibre može automatski da konvertuje `.docx` datoteke kreirane u Microsoft Word-u 2007 i novijim. Samo dodajte datoteku u calibre i kliknite na konvertuj.

Белешка

Postoji [demo .docx datoteka](https://calibre-ebook.com/downloads/demos/demo.docx)²⁹ koja demonstrira mogućnosti calibre mehanizma za konverziju. Samo je preuzmite i konvertujte u EPUB ili AZW3 da biste videli šta calibre može da uradi.

calibre će automatski generisati sadržaj na osnovu naslova ako označite svoje naslove stilovima *Heading 1*, *Heading 2*, itd. u Microsoft Word-u. Otvorite izlaznu e-knjigu u calibre pregledaču e-knjiga i kliknite na dugme *Sadržaj* da biste videli generisani sadržaj.

Stariji .doc fajlovi

Za starije `.doc` fajlove, možete sačuvati dokument kao HTML pomoću Microsoft Word-a i zatim konvertovati dobijeni HTML fajl pomoću calibre-a. Prilikom čuvanja kao HTML, obavezno koristite opciju "Save as Web Page, Filtered" jer će to proizvesti čist HTML koji će se dobro konvertovati. Imajte na umu da Word proizvodi veoma neuredan HTML, konverzija može potrajati dugo, pa budite strpljivi. Ako imate noviju verziju Word-a, možete ga direktno sačuvati i kao `.docx`.

Druga alternativa je korišćenje besplatnog LibreOffice-a. Otvorite svoj `.doc` fajl u LibreOffice-u i sačuvajte ga kao `.docx`, koji se može direktno konvertovati u calibre-u.

4.11.2 Konvertovanje TXT dokumenata

TXT dokumenti nemaju dobro definisan način za određivanje formatiranja poput podebljanog, kurziva, itd., ili strukture dokumenta poput pasusa, naslova, sekcija i tako dalje, ali postoji niz konvencija koje se obično koriste. Podrazumevano calibre pokušava automatsko otkrivanje ispravnog formatiranja i označavanja na osnovu tih konvencija.

TXT ulaz podržava niz opcija za razlikovanje načina na koji se pasusi detektuju.

Stil pasusa: Automatski

Analizira tekstualni fajl i pokušava automatski da odredi kako su pasusi definisani. Ova opcija će generalno raditi dobro, ako dobijete neželjene rezultate pokušajte sa nekom od ručnih opcija.

Stil pasusa: Blok

Pretpostavlja da su jedan ili više praznih redova granica pasusa:

²⁹ <https://calibre-ebook.com/downloads/demos/demo.docx>

```
This is the first.

This is the
second paragraph.
```

Stil pasusa: Pojedinačni

Pretpostavlja da je svaki red pasus:

```
This is the first.
This is the second.
This is the third.
```

Stil pasusa: Štampani

Pretpostavlja da svaki pasus počinje uvlačenjem (bilo tabulatorom ili sa 2+ razmaka). Pasusi se završavaju kada se dođe do sledećeg reda koji počinje uvlačenjem:

```
  This is the
first.
  This is the second.

  This is the
third.
```

Stil pasusa: Neformatirani

Pretpostavlja da dokument nema formatiranje, ali koristi tvrde prelome redova. Interpunkcija i srednja dužina reda se koriste za pokušaj ponovnog kreiranja pasusa.

Stil formatiranja: Automatski

Pokušava da detektuje tip korišćenog formatiranja. Ako se ne koristi nikakvo formatiranje, primeniće se heurističko formatiranje.

Stil formatiranja: Heuristički

Analizira dokument za uobičajene naslove poglavlja, prelome scena i iskošene reči i primenjuje odgovarajuće HTML oznake tokom konverzije.

Stil formatiranja: Markdown

calibre takođe podržava propuštanje TXT ulaza kroz transformacioni pretprocesor poznat kao Markdown. Markdown omogućava dodavanje osnovnog formatiranja u TXT dokumente, kao što su podebljano, iskošeno, naslovi sekcija, tabele, liste, sadržaj, itd. Označavanje naslova poglavlja sa vodećim # i postavljanje XPath izraza za detekciju poglavlja na "//h:h1" je najlakši način da se generiše pravilan sadržaj iz TXT dokumenta. Možete saznati više o Markdown sintaksi na [daringfireball](https://daringfireball.net/projects/markdown/syntax)³⁰.

Stil formatiranja: Nijedan

Ne primenjuje nikakvo posebno formatiranje na tekst, dokument se konvertuje u HTML bez drugih promena.

4.11.3 Konvertovanje PDF dokumenata

PDF je među najtežim formatima za konverziju jer ima fiksnu veličinu stranice i raspored teksta. Zato je teško utvrditi gde se jedan pasus završava, a drugi počinje. calibre pokušava da spoji prelomljene redove pomoću podesive opcije *Faktor odmotavanja linija*. Njena vrednost je između 0 i 1, a podrazumevana je 0.45. Smanjite vrednost da biste spojili više redova, odnosno povećajte je da biste spojili manje. Opcija se nalazi u odeljku *PDF ulaz* u prozoru za konverziju.

Takođe, često imaju zaglavlja i podnožja kao deo dokumenta koji će biti uključeni u tekst. Koristite panel *Pretraga i zamena* da uklonite zaglavlja i podnožja kako biste ublažili ovaj problem. Ako se zaglavlja i podnožja ne uklone iz teksta,

³⁰ <https://daringfireball.net/projects/markdown/syntax>

to može poremetiti odmotavanje pasusa. Da biste naučili kako da koristite opcije za uklanjanje zaglavlja i podnožja, pročitajte *Sve o korišćenju regularnih izraza u programu calibre* (Stranica 220).

Neka ograničenja PDF ulaza su:

- Složeni dokumenti, dokumenti sa više kolona i dokumenti zasnovani na slikama nisu podržani.
- Ekstrakcija vektorskih slika i tabela iz dokumenta takođe nije podržana.
- Neki PDF-ovi koriste specijalne glifove za predstavljanje ll ili ff ili fi, itd. Konverzija ovih može ili ne mora raditi u zavisnosti od toga kako su interno predstavljeni u PDF-u.
- Linkovi i tabele sadržaja nisu podržani
- PDF-ovi koji koriste ugrađene ne-Unicode fontove za predstavljanje ne-engleskih karaktera rezultiraće nečitljivim izlazom za te karaktere
- Neki PDF-ovi se sastoje od fotografija stranice sa OCR-ovanim tekstom iza njih. U takvim slučajevima calibre koristi OCR-ovani tekst, koji može biti veoma različit od onoga što vidite kada gledate PDF fajl
- PDF-ovi koji se koriste za prikaz složenog teksta, kao što su jezici koji se pišu zdesna nalevo i matematički slog, neće se pravilno konvertovati

Da ponovimo: **PDF je veoma loš ulazni format** za konverziju. Ako morate da ga koristite, rezultat može biti bilo šta od prihvatljivog do neupotrebljivog, zavisno od izvornog PDF-a.

4.11.4 Kolekcije stripova

Kolekcija stripova je .cbc fajl. .cbc fajl je ZIP fajl koji sadrži druge CBZ/CBR fajlove. Pored toga, .cbc fajl mora sadržati jednostavan tekstualni fajl pod nazivom comics.txt, kodiran u UTF-8. Fajl comics.txt mora sadržati listu fajlova stripova unutar .cbc fajla, u obliku filename:title, kao što je prikazano ispod:

```
one.cbz:Chapter One
two.cbz:Chapter Two
three.cbz:Chapter Three
```

.cbc fajl će tada sadržati:

```
comics.txt
one.cbz
two.cbz
three.cbz
```

calibre će automatski konvertovati ovu .cbc datoteku u e-knjigu sa sadržajem koji pokazuje na svaki unos u comics.txt.

4.11.5 Demo naprednog formatiranja EPUB-a

Različita napredna formatiranja za EPUB datoteke su demonstrirana u ovoj [demo datoteci](https://calibre-ebook.com/downloads/demos/demo.epub)³¹. Datoteka je kreirana od ručno kodiranog HTML-a koristeći calibre i namenjena je da se koristi kao šablon za vaše sopstvene napore u kreiranju EPUB-a.

Izvorni HTML iz kojeg je kreirana dostupan je kao [demo.zip](https://calibre-ebook.com/downloads/demos/demo.zip)³². Podešavanja korišćena za kreiranje EPUB-a iz ZIP datoteke su:

```
ebook-convert demo.zip .epub -vv --authors "Kovid Goyal" --language en --level1-toc '/
↪/*[@class="title"]' --disable-font-rescaling --page-breaks-before / --no-default-
↪epub-cover
```

³¹ <https://calibre-ebook.com/downloads/demos/demo.epub>

³² <https://calibre-ebook.com/downloads/demos/demo.zip>

Imajte na umu da pošto ova datoteka istražuje potencijal EPUB-a, većina naprednog formatiranja neće raditi na čitačima koji su manje sposobni od ugrađenog calibre EPUB pregledača.

4.11.6 Konvertovanje ODT dokumenata

calibre može direktno da konvertuje ODT (OpenDocument Text) datoteke. Trebalo bi da koristite stilove za formatiranje vašeg dokumenta i minimizujete upotrebu direktnog formatiranja. Kada ubacujete slike u vaš dokument, morate ih usidriti za pasus, slike usidrene za stranicu će sve završiti na početku konverzije.

Da biste omogućili automatsko prepoznavanje poglavlja, morate ih označiti ugrađenim stilovima koji se zovu *Heading 1*, *Heading 2*, ..., *Heading 6* (*Heading 1* je jednako HTML oznaci `<h1>`, *Heading 2* oznaci `<h2>`, itd). Kada konvertujete u calibre-u, možete uneti koji stil ste koristili u polje *Detect chapters at*. Primer:

- Ako označite poglavlja stilom *Heading 2*, morate postaviti polje 'Detect chapters at' na `//h:h2`
- Za ugnježdjeni sadržaj (TOC) sa odeljcima označenim sa *Heading 2* i poglavljima označenim sa *Heading 3* morate uneti `//h:h2|//h:h3`. Na stranici Convert - TOC postavite polje *Sadržaj nivoa 1* na `//h:h2` i polje *Sadržaj nivoa 2* na `//h:h3`.

Dobro poznata svojstva dokumenta (Naslov, Ključne reči, Opis, Tvorac) su prepoznata i calibre će koristiti prvu sliku (ne previše malu i sa dobrim odnosom stranica) kao sliku naslovnice.

Postoji i napredni režim konverzije svojstava, koji se aktivira postavljanjem prilagođenog svojstva `opf.metadata` (tip 'Da ili Ne') na Da u vašem ODT dokumentu (Datoteka->Svojstva->Prilagođena svojstva). Ako calibre detektuje ovo svojstvo, prepoznaju se sledeća prilagođena svojstva (`opf.authors` zamenjuje tvorca dokumenta):

```
opf.titlestort
opf.authors
opf.authorsort
opf.publisher
opf.pubdate
opf.isbn
opf.language
opf.series
opf.seriesindex
```

Pored ovoga, možete navesti sliku koja će se koristiti kao naslovnica tako što ćete je nazvati `opf.cover` (desni klik, Slika->Opcije->Ime) u ODT-u. Ako se ne pronađe slika sa ovim imenom, koristi se 'pametni' metod. Pošto detekcija naslovnice može rezultirati duplim naslovnica u određenim izlaznim formatima, proces će ukloniti pasus (samo ako je jedini sadržaj naslovnica!) iz dokumenta. Ali ovo radi samo sa imenovanom slikom!

Da biste onemogućili detekciju naslovnice, možete postaviti prilagođeno svojstvo `opf.nocover` (tip 'Da ili Ne') na Da u naprednom režimu.

4.11.7 Konvertovanje u PDF

Najvažnije podešavanje pri konverziji u PDF jeste veličina stranice. calibre podrazumevano koristi „U.S. Letter“, ali u odeljku *PDF izlaz* možete izabrati drugu standardnu ili prilagođenu veličinu. Ako PDF pripremate za određeni uređaj, možete koristiti veličinu stranice iz *izlaznog profila*. Na primer, ako je izabran Kindle profil, stranica će biti prilagođena njegovom malom ekranu.

Zaglavljia i podnožja

Možete umetnuti proizvoljna zaglavljia i podnožja na svaku stranicu PDF-a navođenjem šablona zaglavljia i podnožja. Šabloni su samo isečci HTML koda koji se renderuju na lokacijama zaglavljia i podnožja. Na primer, da biste prikazali brojeve stranica centrirane na dnu svake stranice, u zelenoj boji, koristite sledeći šablon podnožja:

```
<footer><div style="margin: auto; color: green">_PAGENUM_</div></footer>
```

calibre će automatski zameniti `_PAGENUM_` sa trenutnim brojem stranice. Možete čak staviti različit sadržaj na parne i neparne stranice, na primer sledeći šablon zaglavlja će prikazati naslov na neparnim stranicama i autora na parnim stranicama:

```
<header style="justify-content: flex-end">
  <div class="even-page">_AUTHOR_</div>
  <div class="odd-page"><i>_TITLE_</i></div>
</header>
```

calibre će automatski zameniti `_TITLE_` i `_AUTHOR_` sa naslovom i autorom dokumenta koji se konvertuje. Postavljanje `justify-content` na `flex-end` će prouzrokovati da tekst bude poravnat desno.

Takođe možete prikazati tekst na levoj i desnoj ivici i promeniti veličinu fonta, kao što je demonstrirano ovim šablonom zaglavlja:

```
<header style="justify-content: space-between; font-size: smaller">
  <div>_TITLE_</div>
  <div>_AUTHOR_</div>
</header>
```

Ovo će prikazati naslov na levoj strani i autora na desnoj, u veličini fonta manjoj od glavnog teksta.

Takođe možete koristiti trenutni odeljak u šablonima, kao što je prikazano ispod:

```
<header><div>_SECTION_</div></header>
```

`_SECTION_` se zamenjuje imenom trenutnog odeljka. Ova imena se uzimaju iz metapodataka Sadržaja u dokumentu (PDF Outline). Ako dokument nema sadržaj, biće zamenjen praznim tekstom. Ako jedna PDF stranica ima više odeljaka, koristiće se prvi odeljak na stranici. Slično, postoji promenljiva pod nazivom `_TOP_LEVEL_SECTION_` koja se može koristiti za dobijanje imena trenutnog odeljka najvišeg nivoa.

Možete čak koristiti JavaScript unutar šablona zaglavlja i podnožja, na primer, sledeći šablon će učiniti da brojevi stranica počinju od 4 umesto od 1:

```
<footer>
  <div></div>
  <script>document.currentScript.parentNode.querySelector("div").innerHTML = " " +
  ↪(_PAGENUM_ + 3)</script>
</footer>
```

Pored toga, postoji još nekoliko promenljivih koje možete koristiti u zaglavlja i podnožjima, dokumentovanih ispod:

- `_TOTAL_PAGES_` - ukupan broj stranica u PDF datoteci, korisno za implementaciju brojača napretka, na primer.
- `_TOP_LEVEL_SECTION_PAGES_` - ukupan broj stranica u trenutnom odeljku najvišeg nivoa
- `_TOP_LEVEL_SECTION_PAGENUM_` - broj trenutne stranice unutar trenutnog odeljka najvišeg nivoa
- `_WIDTH_PIXELS_` - širina oblasti zaglavlja/podnožja u pikselima
- `_HEIGHT_PIXELS_` - visina zaglavlja/podnožja u pikselima

Белешка

Kada dodajete zaglavlja i podnožja, u odeljku *PDF izlaz* postavite dovoljno velike gornju i donju marginu stranice.

Sadržaj za štampanje

Takođe možete ubaciti sadržaj za štampanje na kraju PDF-a koji navodi brojeve stranica za svaki odeljak. Ovo je veoma korisno ako nameravate da odštampate PDF na papir. Ako želite da koristite PDF na elektronskom uređaju, onda PDF Outline pruža ovu funkcionalnost i generiše se podrazumevano.

Izgled napravljenog sadržaja možete prilagoditi opcijom Dodatni CSS u odeljku Izgled i ponašanje prozora za konverziju. Podrazumevani CSS prikazan je ispod; kopirajte ga i izmenite po želji.

```
.calibre-pdf-toc table { width: 100%% }

.calibre-pdf-toc table tr td:last-of-type { text-align: right }

.calibre-pdf-toc .level-0 {
    font-size: larger;
}

.calibre-pdf-toc .level-1 td:first-of-type { padding-left: 1.4em }
.calibre-pdf-toc .level-2 td:first-of-type { padding-left: 2.8em }
```

Prilagođene margine stranice za pojedinačne HTML datoteke

Ako konvertujete EPUB ili AZW3 datoteku sa više pojedinačnih HTML datoteka unutar nje i želite da promenite margine stranice za određenu HTML datoteku, možete dodati sledeći blok stila u HTML datoteku koristeći calibre E-book editor:

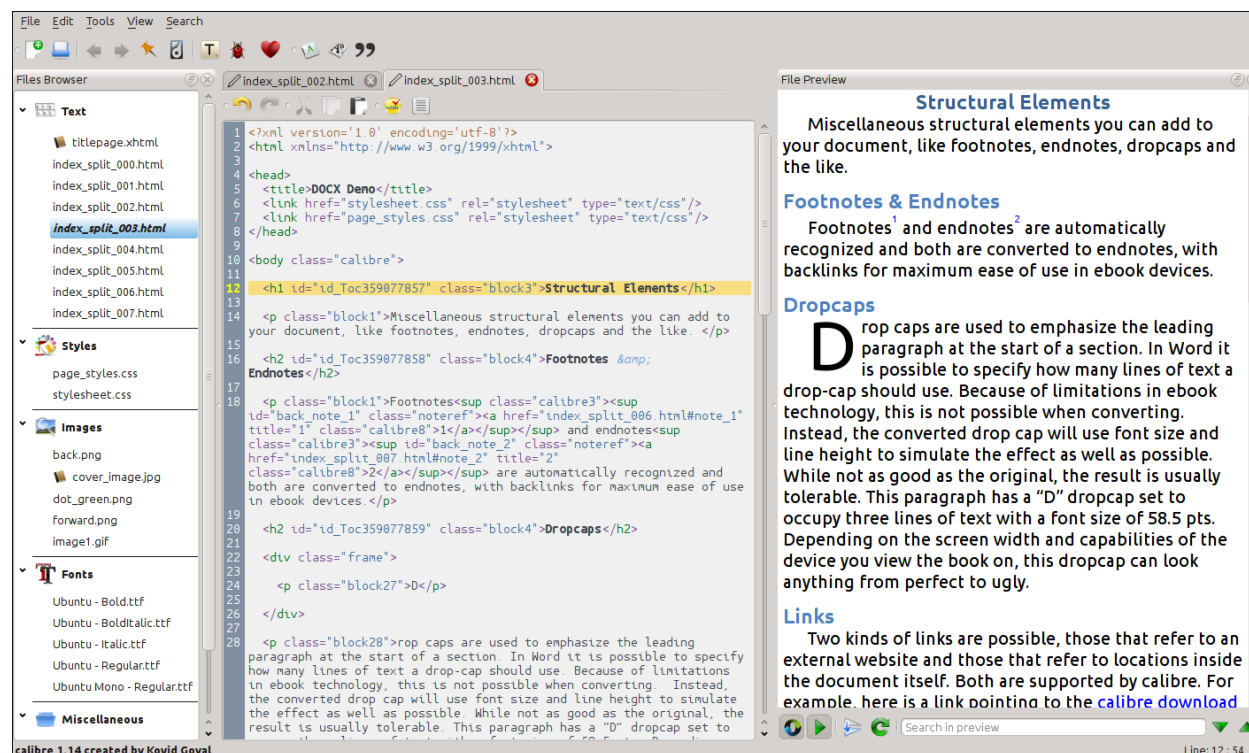
```
<style>
@page {
    margin-left: 10pt;
    margin-right: 10pt;
    margin-top: 10pt;
    margin-bottom: 10pt;
}
</style>
```

Zatim u odeljku PDF izlaz uključite opciju *Koristi margine stranica iz dokumenta koji se konvertuje*. Sve stranice napravljene iz te HTML datoteke imaju margine od 10pt.

Uređivanje e-knjiga

calibre ima integrisani uređivač e-knjiga koji se može koristiti za uređivanje knjiga u EPUB, KEPUB (Kobo) i AZW3 (Kindle) formatima. Uređivač vam prikazuje HTML i CSS koji se interno koriste unutar datoteka knjige, sa pregledom uživo koji se ažurira dok unosite izmene. Takođe sadrži razne automatizovane alate za obavljanje uobičajenih zadataka čišćenja i popravljanja.

Možete koristiti ovaj uređivač tako što ćete kliknuti desnim tasterom miša na bilo koju knjigu u programu calibre i izabrati *Edit book*.

Sadržaj

- *Osnovni tok rada* (Stranica 83)
- *Pregledač fajlova* (Stranica 86)
 - *Preimenovanje fajlova* (Stranica 87)
 - *Spajanje fajlova* (Stranica 87)
 - *Promena redosleda tekstualnih fajlova* (Stranica 87)
 - *Označavanje korica* (Stranica 88)
 - *Brisanje fajlova* (Stranica 88)
 - *Izvoz fajlova* (Stranica 88)
 - *Dodavanje novih slika/fontova/ftd. ili kreiranje novih praznih fajlova* (Stranica 88)
 - *Zamena fajlova* (Stranica 88)
 - *Efikasno povezivanje stilova sa HTML fajlovima* (Stranica 88)
- *Pretraži i zameni* (Stranica 88)
 - *Sačuvane pretrage* (Stranica 89)
 - *Režim funkcije* (Stranica 89)
 - *Pretraga uz ignorisanje HTML oznaka* (Stranica 89)
- *Automatizovani alati* (Stranica 89)
 - *Uređivanje sadržaja* (Stranica 90)
 - *Provera knjige* (Stranica 91)
 - *Dodavanje korica* (Stranica 92)
 - *Ugrađivanje referenciranih fontova* (Stranica 92)
 - *Pravljenje podskupova ugrađenih fontova* (Stranica 92)
 - *Ulepšavanje interpunkcije* (Stranica 92)
 - *Transformisanje CSS svojstava* (Stranica 92)
 - *Uklanjanje nekorišćenih CSS pravila* (Stranica 93)
 - *Popravljanje HTML-a* (Stranica 93)
 - *Ulepšavanje fajlova* (Stranica 93)
 - *Umetanje sadržaja u knjigu* (Stranica 93)
 - *Podešavanje semantike* (Stranica 93)
 - *Filtriranje informacija o stilu* (Stranica 94)
 - *Nadogradnja unutrašnjosti knjige* (Stranica 94)
- *Kontrolne tačke* (Stranica 94)
- *Panel za pregled uživo* (Stranica 96)
 - *Deljenje HTML fajlova* (Stranica 97)
- *Panel Live CSS* (Stranica 98)

- *Razni alati* (Stranica 99)
 - *Prikaz sadržaja* (Stranica 99)
 - *Provera pravopisa reči u knjizi* (Stranica 99)
 - *Umetanje specijalnih karaktera* (Stranica 101)
 - *Prikaz inspektora koda* (Stranica 102)
 - *Provera spoljnih veza* (Stranica 102)
 - *Preuzimanje spoljnih resursa* (Stranica 102)
 - *Raspoređivanje fajlova u fascikle po tipu* (Stranica 102)
 - *Uvoz fajlova drugih formata e-knjiga kao EPUB* (Stranica 102)
 - *Alatka za izveštaje* (Stranica 112)
- *Posebne mogućnosti uređivača koda* (Stranica 112)
 - *Isticanje sintakse* (Stranica 112)
 - *Pomoć prema kontekstu* (Stranica 113)
 - *Automatsko dovršavanje* (Stranica 113)
 - *Isečki* (Stranica 113)

5.1 Osnovni tok rada

Белешка

Video obilazak calibre uređivača e-knjiga dostupan je [ovde](#)³³.

Kada prvi put otvorite knjigu pomoću alata za uređivanje knjiga, sa leve strane će vam biti prikazana lista datoteka. To su pojedinačne HTML datoteke, stilovi, slike itd. koji čine sadržaj knjige. Jednostavno dvaput kliknite na datoteku da biste započeli njeno uređivanje. Imajte na umu da ako želite da uradite nešto složenije od nekoliko malih podešavanja, biće vam potrebno poznavanje [HTML Tutorial](#)³⁴ i [CSS Tutorial](#)³⁵.

Dok unosite izmene u HTML ili CSS u uređivaču, izmene će biti prikazane uživo u panelu za pregled sa desne strane. Kada budete zadovoljni kako izgledaju izmene koje ste napravili, kliknite na dugme *Save* ili koristite *File* → *Save* da sačuvate izmene u e-knjigu.

Jedna korisna funkcija su *Checkpoints* (Kontrolne tačke). Pre nego što se upustite u neki ambiciozan skup izmena, možete kreirati kontrolnu tačku. Kontrolna tačka će sačuvati trenutno stanje vaše knjige, a zatim, ako u budućnosti odlučite da vam se ne sviđaju izmene koje ste napravili, možete se vratiti u stanje kada ste kreirali kontrolnu tačku. Da biste kreirali kontrolnu tačku, koristite *Edit* → *Create checkpoint*. Kontrolne tačke će takođe biti automatski kreirane za vas kad god pokrenete neki automatizovani alat kao što je globalna pretraga i zamenja. Funkcionalnost kontrolnih tačaka je dodatak normalnom mehanizmu za poništavanje/ponavljanje (undo/redo) prilikom uređivanja pojedinačnih datoteka. Kontrolne tačke su potrebne kada su izmene raspoređene na više datoteka u knjizi.

To je osnovni tok rada za uređivanje knjiga -- Otvorite datoteku, unesite izmene, pregledajte i sačuvajte. Ostatak ovog priručnika će razmotriti različite alate i funkcije koje su prisutne kako bi vam omogućile efikasno obavljanje specifičnih

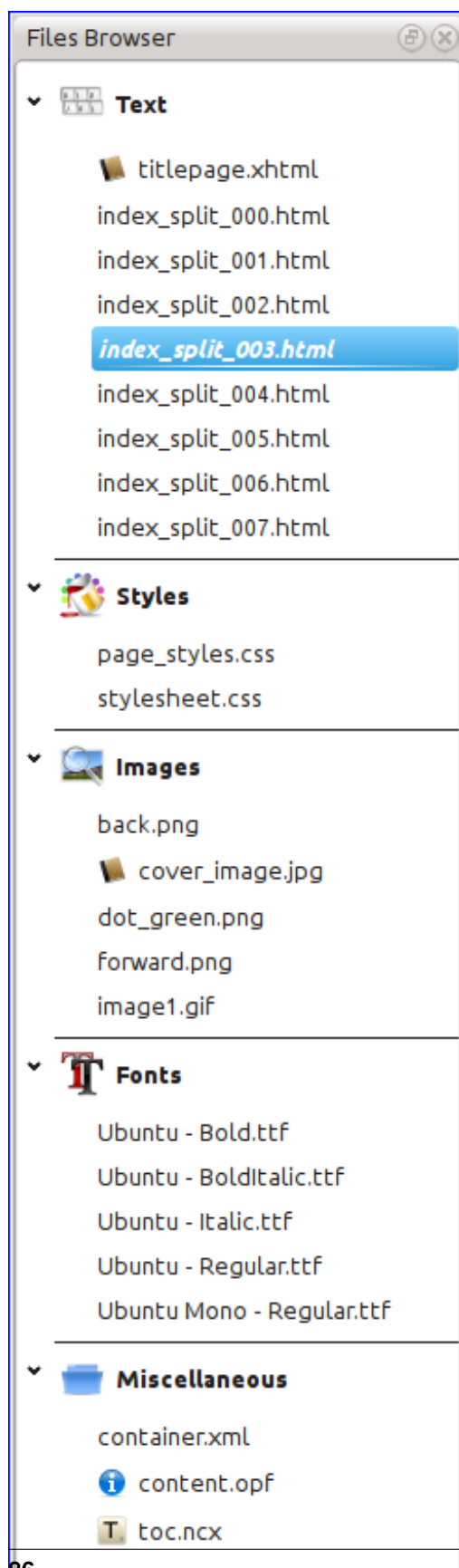
³³ <https://calibre-ebook.com/demo#tutorials>

³⁴ <https://www.w3schools.com/Html/default.asp>

³⁵ <https://www.w3schools.com/css/default.asp>

zadataka.

5.2 Pregledač fajlova

Pregledač datoteka vam daje pregled različitih datoteka unutar knjige koju uređujete. Datoteke su raspoređene po kategorijama, sa tekstualnim (HTML) datotekama na vrhu, praćenim datotekama stilova (CSS), slikama i tako dalje. Jednostavno dvaput kliknite na datoteku da biste započeli njeno uređivanje. Uređivanje je podržano za HTML, CSS i datoteke slika. Redosled tekstualnih datoteka je isti redosled kojim bi bile prikazane da čitate knjigu. Sve ostale datoteke su raspoređene abecedno.

Prelaskom miša preko unosa, možete videti njegovu veličinu, a takođe, na dnu ekrana, punu putanju do datoteke unutar knjige. Imajte na umu da su datoteke unutar e-knjiga kompresovane, tako da veličina konačne knjige nije zbir veličina pojedinačnih datoteka.

Mnoge datoteke imaju posebno značenje u knjizi. One će obično imati ikonu pored svog imena, koja ukazuje na to posebno značenje. Na primer, na slici levo, možete videti da datoteke *cover_image.jpg* i *titlepage.xhtml* imaju ikonu korica pored sebe, što ukazuje da su to slika korica knjige i naslovna strana. Slično tome, datoteka *content.opf* ima ikonu metapodataka pored sebe, što ukazuje da su metapodaci knjige prisutni u njoj, a datoteka *toc.ncx* ima ikonu T pored sebe, što ukazuje da je to Sadržaj.

Možete izvršiti mnoge radnje na pojedinačnim datotekama, desnim klikom na njih.

5.2.1 Preimenovanje fajlova

Možete preimenovati pojedinačnu datoteku desnim klikom na nju i odabirom *Preimenuj*. Preimenovanje datoteke automatski ažurira sve veze i reference na nju u celoj knjizi. Dakle, sve što treba da uradite je da navedete novo ime, calibre će se pobrinuti za ostalo.

Takođe možete masovno preimenovati mnogo datoteka odjednom. Ovo je korisno ako želite da datoteke imaju neki jednostavan obrazac imena. Na primer, možda želite da preimenujete sve HTML datoteke tako da imaju imena Chapter-1.html, Chapter-2.html i tako dalje. Izaberite datoteke koje želite masovno preimenovati držeći pritisnut taster *Shift* ili *Ctrl* i klikom na datoteke. Zatim kliknite desnim tasterom miša i izaberite *Masovno preimenovanje*. Unesite prefiks i broj od kojeg želite da automatsko numerisanje počne, kliknite na OK i gotovi ste. Dijalog za masovno preimenovanje vam takođe omogućava da preimenujete datoteke po redosledu kojim se pojavljuju u knjizi umesto po redosledu kojim ste ih izabrali, što je korisno, na primer, za preimenovanje svih slika po redosledu kojim se pojavljuju.

Konačno, možete masovno promeniti ekstenziju datoteke za sve izabrane datoteke. Izaberite više datoteka, kao gore, i kliknite desnim tasterom miša i izaberite *Promeni ekstenziju datoteke za izabrane datoteke*.

5.2.2 Spajanje fajlova

Ponekad ćete možda želeći da spojite dva HTML fajla ili dva CSS fajla zajedno. Ponekad može biti korisno imati sve u jednom fajlu. Budite oprezni, međutim, stavljanje puno sadržaja u jedan fajl će izazvati probleme sa performansama prilikom pregleda knjige u tipičnom čitaču e-knjiga.

Da biste spojili više fajlova zajedno, izaberite ih držeći *Ctrl* taster i klikom na njih (pobrinite se da izaberete samo fajlove jednog tipa, bilo sve HTML fajlove ili sve CSS fajlove i tako dalje). Zatim kliknite desnim tasterom miša i izaberite spajanje. To je sve, calibre će spojiti fajlove, automatski vodeći računa o migraciji svih linkova i referenci na spojene fajlove. Imajte na umu da spajanje fajlova ponekad može izazvati promenu stilizovanja teksta, jer su pojedinačni fajlovi mogli koristiti različite stilove.

Takođe možete izabrati tekstualne fajlove i zatim prevući i otpustiti tekstualne fajlove na drugi tekstualni fajl da biste spojili otpuštene tekstualne fajlove u ciljni tekstualni fajl.

5.2.3 Promena redosleda tekstualnih fajlova

Možete preurediti redosled kojim se tekstualni (HTML) fajlovi otvaraju prilikom čitanja knjige jednostavnim prevlačenjem i otpuštanjem u *File browser* ili klikom na fajl koji želite da premestite i zatim pritiskom na *Ctrl+Shift* modifikatore sa *Up*, *Down*, *Home* ili *End* tasterima. Za tehnički potkovane, ovo se zove preuređivanje kičme knjige.

Imajte na umu da morate otpustiti stavke između drugih stavki, a ne na njih, ovo može biti malo nezgodno dok se ne naviknete. Otpuštanje na drugi fajl će izazvati spajanje fajlova.

5.2.4 Označavanje korica

E-knjige obično imaju sliku korica. Ova slika je označena u *File browser* ikonom braon knjige pored imena slike. Ako želite da odredite neku drugu sliku kao korice, to možete učiniti desnim klikom na fajl i biranjem *Mark as cover*.

Pored toga, EPUB fajlovi imaju koncept *naslovne strane*. Naslovna strana je HTML fajl koji deluje kao naslovna strana/korice za knjigu. Možete označiti HTML fajl kao naslovnu stranu prilikom uređivanja EPUB-ova desnim klikom. Budite oprezni da fajl koji označite sadrži samo informacije o koricama. Ako sadrži drugi sadržaj, kao što je prvo poglavlje, onda će taj sadržaj biti izgubljen ako korisnik ikada konvertuje EPUB fajl u calibre-u u drugi format. To je zato što prilikom konverzije, calibre pretpostavlja da označena naslovna strana sadrži samo korice i nikakav drugi sadržaj.

5.2.5 Brisanje fajlova

Fajlove možete obrisati desnim klikom na njih ili tako što ćete ih izabrati i pritisnuti taster Delete. Brisanje fajla uklanja sve reference na taj fajl iz OPF fajla, štedeći vam taj posao. Međutim, reference na drugim mestima se ne uklanjaju, možete koristiti alatku Check Book da ih lako pronađete i uklonite/zamenite.

5.2.6 Izvoz fajlova

Možete izvesti fajl iz knjige negde drugde na vašem računaru. Ovo je korisno ako želite da radite na fajlu izolovano, sa specijalizovanim alatima. Da biste to uradili, jednostavno kliknite desnim tasterom miša na fajl i izaberite *Export*.

Kada završite rad na izvezenom fajlu, možete ga ponovo uvesti u knjigu, tako što ćete ponovo kliknuti desnim tasterom miša na fajl i izabrati *Replace with file...* što će vam omogućiti da zamenite fajl u knjizi sa prethodno izvezenim fajlom.

Takođe možete kopirati fajlove između više instanci editora. Izaberite fajlove koje želite da kopirate u *File browser*, zatim kliknite desnim tasterom miša i izaberite *Copy selected files to another editor instance*. Zatim, u drugoj instanci editora, kliknite desnim tasterom miša u *File browser* i izaberite *Paste file from other editor instance*.

5.2.7 Dodavanje novih slika/fontova/itd. ili kreiranje novih praznih fajlova

Možete dodati novu sliku, font, stil, itd. sa vašeg računara u knjigu klikom na *File → New file*. Ovo vam omogućava da ili uvezete fajl klikom na dugme *Import resource file* ili kreirate novi prazan HTML fajl ili stil jednostavnim unosom imena fajla u polje za novi fajl.

Takođe možete uvesti više fajlova u knjigu odjednom koristeći *File->Import files into book*.

5.2.8 Zamena fajlova

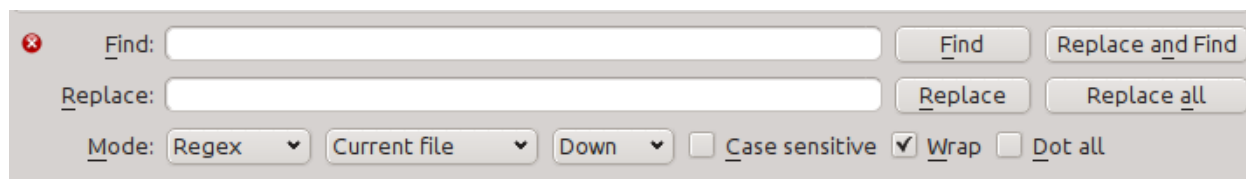
Možete lako zameniti postojeće fajlove u knjizi tako što ćete kliknuti desnim tasterom miša na fajl i izabrati zameni. Ovo će automatski ažurirati sve linkove i reference, u slučaju da fajl za zamenu ima drugačije ime od fajla koji se zamenjuje.

5.2.9 Efikasno povezivanje stilova sa HTML fajlovima

Kao pogodnost, možete izabrati više HTML fajlova u Pregledaču fajlova, kliknuti desnim tasterom miša i izabrati Poveži stilove kako bi calibre automatski ubacio <link> oznake za te stilove u sve izabrane HTML fajlove.

5.3 Pretraži i zameni

Uređivač knjiga ima veoma moćan interfejs za pretragu i zamenu koji vam omogućava da pretražujete i menjate tekst u trenutnom fajlu, preko svih fajlova, pa čak i u označenom regionu trenutnog fajla. Možete pretraživati koristeći normalnu pretragu ili koristeći regularne izraze. Da biste naučili kako da koristite regularne izraze za naprednu pretragu, pogledajte *Sve o korišćenju regularnih izraza u programu calibre* (Stranica 220).

Pokrenite pretragu i zamenu preko stavke menija *Search → Find/replace* (morate uređivati HTML ili CSS fajl).

Unesite tekst koji želite da pronađete u polje Find i njegovu zamenu u polje Replace. Zatim možete kliknuti na odgovarajuću dugmad da pronađete sledeće poklapanje, zamenite trenutno poklapanje i zamenite sva poklapanja.

Koristeći padajuće menije na dnu okvira, možete podesiti da pretraga radi preko trenutnog fajla, svih tekstualnih fajlova, svih fajlova stilova ili svih fajlova. Takođe možete izabrati režim pretrage da bude normalna (string) pretraga ili pretraga regularnim izrazima.

Možete prebrojati sva poklapanja za izraz pretrage preko *Search → Count all*. Prebrojavanje će se izvršiti preko fajlova/regiona koje ste izabrali u padajućem meniju.

Takođe možete otići na određenu liniju u trenutno otvorenom uređivaču preko *Search → Go to line*.

Белешка

Zapamtite, da biste iskoristili punu moć pretrage i zamene, moraćete da koristite regularne izraze. Pogledajte [Sve o korišćenju regularnih izraza u programu calibre](#) (Stranica 220).

5.3.1 Sačuvane pretrage

Možete sačuvati često korišćene izraze za pretragu/zamenu (uključujući izraze u režimu funkcije) i ponovo ih koristiti više puta. Da biste sačuvali pretragu, jednostavno kliknite desnim tasterom miša u polje za pretragu i izaberite *Save current search*.

Možete otvoriti sačuvane pretrage preko *Search → Saved searches*. Ovo će vam prikazati listu izraza za pretragu i zamenu koje možete primeniti. Možete čak izabrati više stavki na listi držeći pritisnut taster `Ctrl` dok klikćete kako biste pokrenuli više izraza za pretragu i zamenu u jednoj operaciji.

5.3.2 Režim funkcije

Režim funkcije vam omogućava da pišete proizvoljno moćne Python funkcije koje se pokreću pri svakoj pretrazi/zameni. Možete raditi skoro svaku manipulaciju tekстом koju želite u režimu funkcije. Za više informacija, pogledajte [Režim funkcije za pretragu i zamenu u uređivaču](#) (Stranica 102).

5.3.3 Pretraga uz ignorisanje HTML oznaka

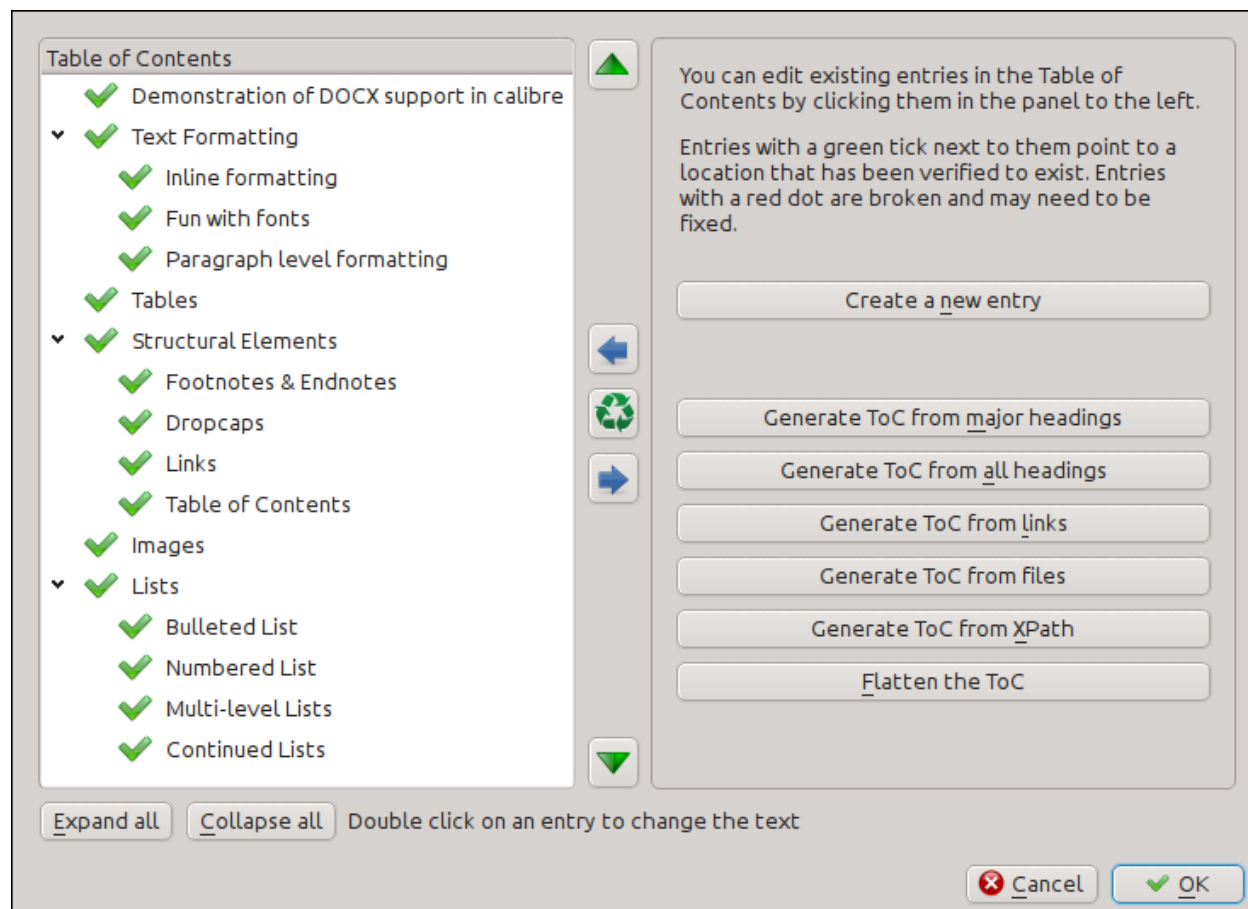
Postoji i namenski alat za pretragu teksta, koji ignoriše sve HTML oznake između. Na primer, ako knjiga ima HTML *Emphasis on a* `<i>word</i>`, možete tražiti `on a word` i biće pronađeno iako postoji `<i>` oznaka u sredini. Koristite ovaj alat preko stavke menija *Search → Search ignoring HTML markup*.

5.4 Automatizovani alati

Uređivač knjiga ima razne alate koji pomažu u uobičajenim zadacima. Njima se pristupa preko menija *Tools*.

5.4.1 Uređivanje sadržaja

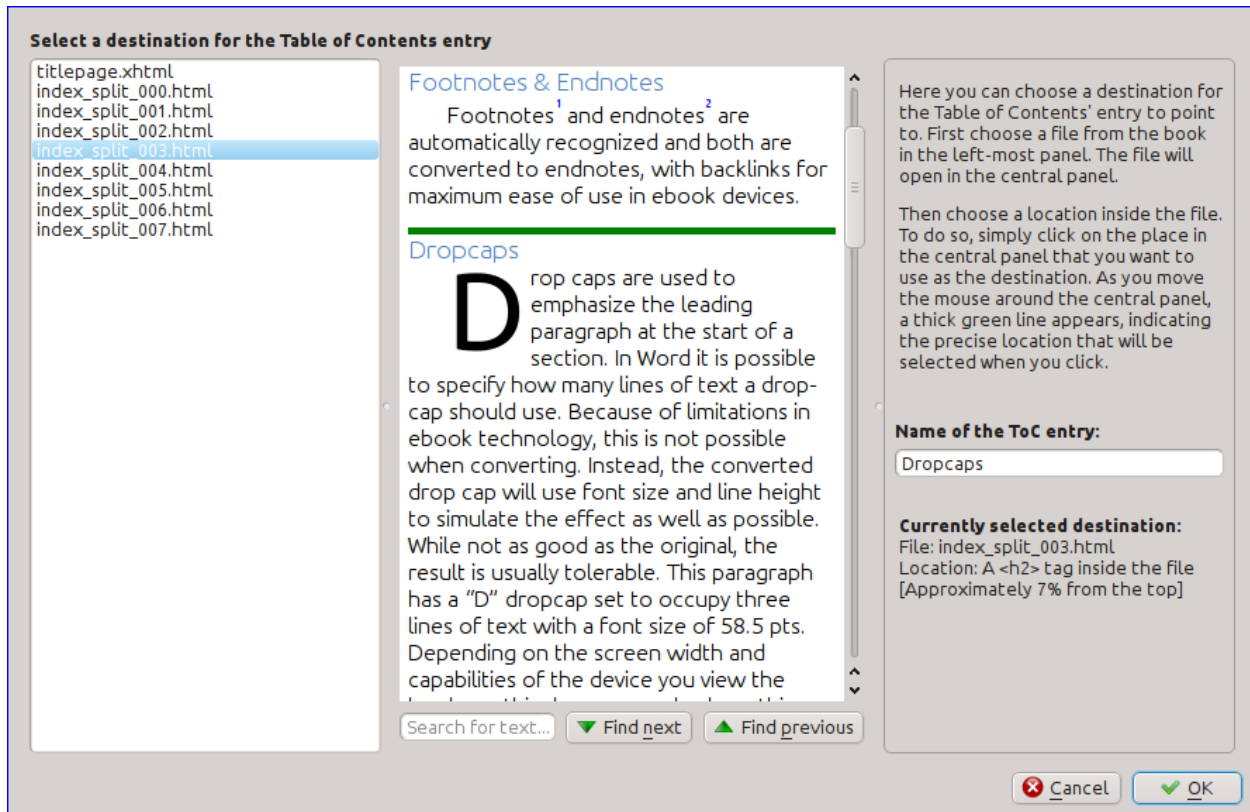
Postoji namenski alat za olakšavanje uređivanja sadržaja. Pokrenite ga sa *Tools* → *Table of Contents* → *Edit Table of Contents*.

Alat za uređivanje sadržaja prikazuje trenutni sadržaj (ako postoji) na levoj strani. Jednostavno dvaput kliknite na bilo koji unos da biste promenili njegov tekst. Takođe možete preurediti unose prevlačenjem i ispuštanjem ili korišćenjem dugmadi sa desne strane.

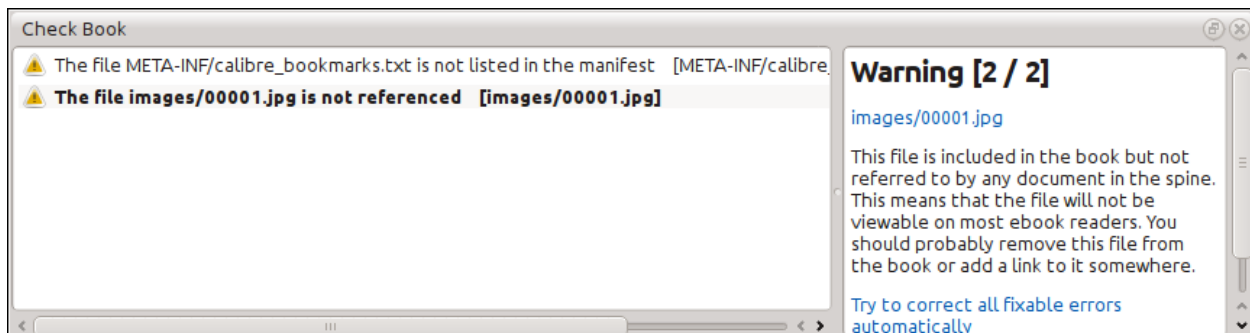
Za knjige koje nemaju postojeći sadržaj, alat vam daje različite opcije za automatsko generisanje sadržaja iz teksta. Možete generisati iz naslova u dokumentu, iz veza, iz pojedinačnih datoteka i tako dalje.

Pojedinačne unose možete uređivati tako što ćete kliknuti na njih, a zatim kliknuti na dugme *Change the location this entry points to*. Ovo će otvoriti mini-pregled knjige, jednostavno pomerite kursor miša preko panela za pregled knjige i kliknite tamo gde želite da unos pokazuje. Debela zelena linija će vam pokazati lokaciju. Kliknite na OK kada budete zadovoljni lokacijom.

5.4.2 Provera knjige

Alat *Check book* pretražuje vašu knjigu u potrazi za problemima koji bi mogli sprečiti da radi kako je predviđeno na stvarnim uređajima za čitanje. Aktivirajte ga preko *Tools* → *Check book*.

Svi pronađeni problemi se prijavljuju u lepoj listi koja je laka za korišćenje. Klikom na bilo koji unos na listi prikazuje vam se pomoć u vezi sa tom greškom, kao i opcija za automatsko ispravljanje te greške, ako se greška može automatski ispraviti. Takođe možete dvaput kliknuti na grešku da biste otvorili lokaciju greške u uređivaču, tako da je možete sami ispraviti.

Ako vas neka vrsta problema ne zanima, kliknite na vezu *Preskači probleme ove vrste* u pomoći za tu grešku. Problemi te vrste više se neće prijavljivati. Kada se neke vrste problema preskaču, to je naznačeno stavkom na dnu spiska. Kliknite na nju da biste videli spisak vrsta problema koje se preskaču i ponovo uključili prijavljivanje bilo koje od njih. Greške koje sprečavaju obradu knjige ne mogu se preskočiti.

Neke od izvršenih provera su:

- Loše formatiran HTML kôd. Prijavljuje se svaki HTML kôd koji se ne može parsirati kao dobro formatiran XML.

Ispravljanje će osigurati da vaš kôd radi kako je predviđeno u svim kontekstima. calibre takođe može automatski ispraviti ove greške, ali automatsko ispravljanje ponekad može imati neočekivane efekte, pa ga koristite pažljivo. Kao i uvek, pre automatskog ispravljanja kreira se kontrolna tačka tako da lako možete poništiti sve promene. Automatsko ispravljanje radi tako što parsira kôd koristeći HTML5 algoritam, koji je veoma tolerantan na greške, a zatim ga konvertuje u dobro formatiran XML.

- Loše formatirani ili nepoznati CSS stilovi. Prijavljuje se svaki CSS koji nije validan ili koji ima svojstva koja nisu definisana u CSS 2.1 standardu (plus nekoliko iz CSS 3). CSS se proverava u svim stilovima, inline atributima stila i `<style>` oznakama u HTML datotekama.
- Neispravni linkovi. Prijavljuju se linkovi koji pokazuju na datoteke unutar knjige koje nedostaju.
- Nereferencirane datoteke. Prijavljuju se datoteke u knjizi na koje ne referencira nijedna druga datoteka ili koje nisu u kičmi.
- Razni uobičajeni problemi u OPF datotekama kao što su duplirane stavke u kičmi ili manifestu, neispravni idrefs ili meta cover tagovi, nedostajuće obavezne sekcije i tako dalje.
- Razne provere kompatibilnosti za poznate probleme koji mogu prouzrokovati neispravan rad knjige na uređajima za čitanje.

5.4.3 Dodavanje korica

Možete lako dodati korice knjizi preko *Tools* → *Add cover*. Ovo vam omogućava da izaberete postojeću sliku u knjizi kao korice ili da uvezete novu sliku u knjigu i postavite je kao korice. Prilikom uređivanja EPUB datoteka, HTML omotač za korice se automatski generiše. Ako se pronađu postojeće korice u knjizi, one se zamenjuju. Alat takođe automatski vodi računa o pravilnom označavanju datoteka korica kao korica u OPF-u.

5.4.4 Ugrađivanje referenciranih fontova

Pristupa se preko *Tools* → *Embed reference fonts*, ovaj alat pronalazi sve fontove referencirane u knjizi i ako već nisu ugrađeni, pretražuje vaš računar za njima i ugrađuje ih u knjigu, ako ih pronade. Molimo vas da se uverite da imate potrebna autorska prava za ugrađivanje komercijalno licenciranih fontova, pre nego što ovo uradite.

5.4.5 Pravljenje podskupova ugrađenih fontova

Pristupa se preko *Tools* → *Subset embedded fonts*, ovaj alat smanjuje sve fontove u knjizi tako da sadrže samo glifove za tekst koji je stvarno prisutan u knjizi. Ovo obično smanjuje veličinu datoteka fontova za ~ 50%. Međutim, budite svesni da kada se fontovi smanje, ako dodate novi tekst čiji karakteri prethodno nisu bili prisutni u smanjenom fontu, font neće raditi za novi tekst. Zato ovo radite samo kao poslednji korak u vašem radnom toku.

5.4.6 Ulepšavanje interpunkcije

Pretvorite obične tekstualne crtice, elipse, navodnike, višestruke crtice itd. u njihove tipografski ispravne ekvivalente. Imajte na umu da algoritam ponekad može generisati netačne rezultate, posebno kada su u pitanju jednostruki navodnici na početku skraćenica. Pristupa se preko *Tools* → *Smarten punctuation*.

5.4.7 Transformisanje CSS svojstava

Kreirajte pravila za transformaciju stilizovanja knjige. Na primer, kreirajte pravilo da pretvorite sav crveni tekst u zeleni ili da udvostručite veličinu fonta celog teksta u knjizi ili da tekst određene porodice fontova učinite kurzivnim itd.

Kreiranje pravila je jednostavno, pravila prate format prirodnog jezika, koji izgleda ovako:

- Ako je svojstvo *color red change* ga u *green*
- Ako je svojstvo *font-size any value multiply* vrednost sa 2

Pristupa se preko *Tools* → *Transform styles*.

5.4.8 Uklanjanje nekorišćenih CSS pravila

Uklonite sva nekorišćena CSS pravila iz stilova i `<style>` oznaka. Neke knjige kreirane iz produkcijskih šablona mogu imati veliki broj dodatnih CSS pravila koja se ne podudaraju ni sa jednim stvarnim sadržajem. Ova dodatna pravila mogu usporiti čitače koji moraju da ih obrade. Pristupa se preko *Tools* → *Remove unused CSS*.

5.4.9 Popravljanje HTML-a

Ovaj alat jednostavno pretvara HTML koji se ne može raščlaniti kao XML u dobro oblikovan XML. Veoma je uobičajeno u e-knjigama imati loše oblikovan XML, pa ovaj alat jednostavno automatizuje proces popravljavanja takvog HTML-a. Alat radi tako što raščlanjuje HTML koristeći HTML5 algoritam (algoritam koji se koristi u svim modernim pretraživačima) i zatim pretvara rezultat u XML. Budite svesni da automatsko popravljavanje ponekad može imati kontrainuitivne rezultate. Ako želite, možete koristiti alat Check Book o kojem je gore bilo reči da pronađete i ručno ispravite probleme u HTML-u. Pristupa se preko *Tools* → *Fix HTML*.

5.4.10 Ulepšavanje fajlova

Ovaj alat se koristi za automatsko formatiranje svih HTML i CSS fajlova tako da "izgledaju lepo". Kod se automatski uvlači tako da se lepo poravna, prazne linije se ubacuju gde je to prikladno i tako dalje. Imajte na umu da ulepšavanje takođe automatski popravlja pokvaren HTML/CSS. Zato, ako ne želite da se vrši automatsko popravljavanje, prvo koristite alat Proveri knjigu da ispravite sve probleme, a tek onda pokrenite ulepšavanje. Pristupa se preko *Alati* → *Ulepšaj sve fajlove*.

Белешка

U HTML-u svaki tekst može imati značajne praznine, preko CSS white-space direktive. Zato bi ulepšavanje potencijalno moglo promeniti prikazivanje HTML-a. Da bi se ovo izbeglo koliko god je to moguće, algoritam za ulepšavanje ulepšava samo oznake na nivou bloka koje sadrže druge oznake na nivou bloka. Tako, na primer, tekst unutar `<p>` oznake neće imati promenjene praznine. Ali `<body>` oznaka koja sadrži samo druge `<p>` i `<div>` oznake biće ulepšana. Ovo ponekad može značiti da određeni fajl neće biti pogođen ulepšavanjem jer nema odgovarajuće oznake na nivou bloka. U takvim slučajevima možete probati različite alate za ulepšavanje, koji su manje pažljivi, na primer: [HTML Tidy](https://infhound.net/tidy/)³⁶.

5.4.11 Umetanje sadržaja u knjigu

Obično u e-knjigama, Sadržaj je odvojen od glavnog teksta i obično mu se pristupa preko posebnog dugmeta/menija za Sadržaj na uređaju za čitanje e-knjiga. Takođe možete podesiti da calibre automatski generiše *ugrađeni Sadržaj* koji postaje deo teksta knjige. Generiše se na osnovu trenutno definisanog Sadržaja.

Ako koristite ovaj alat više puta, svako pokretanje će prouzrokovati da se prethodno kreirani ugrađeni Sadržaj zameni. Alatu se može pristupiti preko *Alati* → *Sadržaj* → *Ubaci ugrađeni Sadržaj*.

5.4.12 Podešavanje semantike

Ovaj alat se koristi za podešavanje *semantike* u EPUB fajlovima. Semantika su jednostavno, linkovi u OPF fajlu koji identifikuju određene lokacije u knjizi kao da imaju posebno značenje. Možete ih koristiti da identifikujete predgovor, posvetu, korice, sadržaj, itd. Jednostavno izaberite vrstu semantičke informacije koju želite da navedete, a zatim izaberite lokaciju u knjizi na koju link treba da pokazuje. Ovom alatu se može pristupiti preko *Alati* → *Podesi semantiku*.

³⁶ <https://infhound.net/tidy/>

5.4.13 Filtriranje informacija o stilu

Ovaj alat se može koristiti za lako uklanjanje navedenih CSS svojstava stila iz cele knjige. Možete mu reći koja svojstva želite da uklonite, na primer, `color`, `background-color`, `line-height` i on će ih ukloniti svuda gde se pojavljuju --- stilovi, `<style>` oznake i ugrađeni `style` atributi. Nakon uklanjanja informacija o stilu, prikazuje se rezime svih napravljenih promena tako da možete tačno videti šta je promenjeno. Alatu se može pristupiti preko *Alati → Filtriraj informacije o stilu*.

5.4.14 Nadogradnja unutrašnjosti knjige

Ovaj alat se može koristiti za nadogradnju unutrašnjosti knjige, ako je moguće. Na primer, nadogradiće EPUB 2 knjige u EPUB 3 knjige. Alatu se može pristupiti preko *Upgrade book internals*.

5.5 Kontrolne tačke

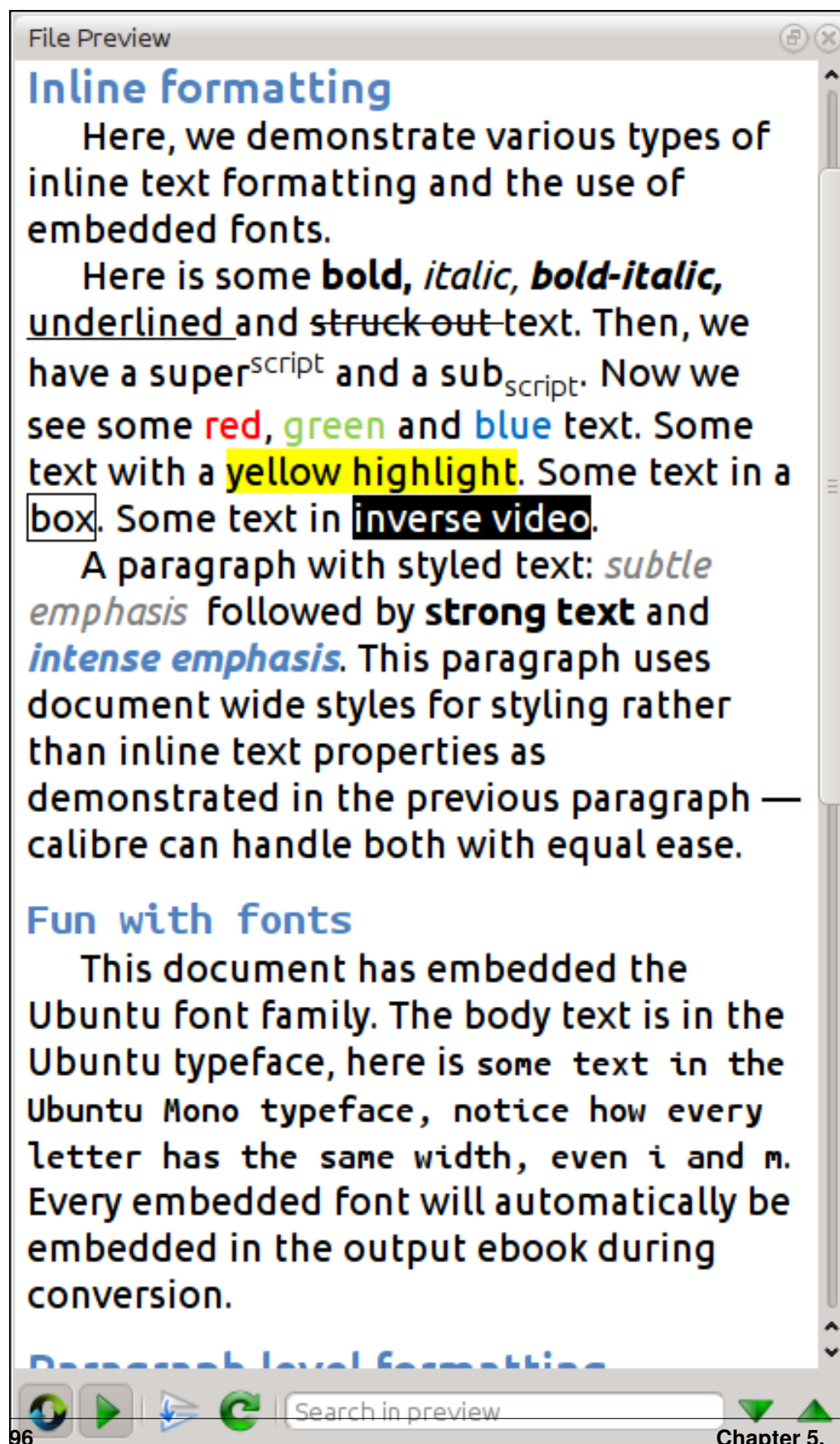
Checkpoints su način da se trenutno stanje knjige označi kao "posebno". Zatim možete nastaviti da pravite bilo kakve promene u knjizi i ako vam se rezultati ne svide, vratite se na stanje kontrolne tačke. Kontrolne tačke se automatski kreiraju svaki put kada pokrenete bilo koji od automatizovanih alata opisanih u prethodnom odeljku.

Možete kreirati kontrolnu tačku preko *Edit → Create checkpoint*. I vratiti se na prethodnu kontrolnu tačku sa *Edit → Revert to ...*

Funkcionalnost kontrolnih tačaka je dodatak normalnom mehanizmu Undo/redo prilikom uređivanja pojedinačnih datoteka. Kontrolne tačke su potrebne kada su promene raspoređene na više datoteka u knjizi ili kada želite da budete u mogućnosti da vratite veliku grupu povezanih promena u celini.

Možete videti listu dostupnih kontrolnih tačaka preko *View → Checkpoints*. Možete uporediti trenutno stanje knjige sa navedenom kontrolnom tačkom koristeći *Poređenje e-knjiga* (Stranica 123) alat -- odabirom kontrolne tačke od interesa i klikom na dugme *Compare*. Dugme *Revert to* vraća knjigu na izabranu kontrolnu tačku, poništavajući sve promene od kada je ta kontrolna tačka kreirana.

5.6 Panel za pregled uživo

Panel za pregled uživo vam prikazuje promene koje pravite uživo (sa sekundom ili dve kašnjenja). Dok uređujete HTML ili CSS datoteke, panel za pregled se automatski ažurira kako bi odražavao vaše promene. Dok pomerate kursor u uređivaču, panel za pregled će pratiti njegovu lokaciju, prikazujući vam odgovarajuću lokaciju u knjizi. Klikom na panel za pregled, kursor u uređivaču će biti pozicioniran preko elementa na koji ste kliknuli. Ako kliknete na vezu koja pokazuje na drugu datoteku u knjizi, ta datoteka će se automatski otvoriti u uređivaču i panelu za pregled.

Možete isključiti automatsko sinhronizovanje pozicije i pregled promena uživo -- pomoću dugmadi ispod panela za pregled. Ažuriranje panela za pregled uživo se dešava samo kada ne kucate aktivno u uređivaču, kako vas ne bi ometalo ili usporavalo, čekajući da se pregled prikaže.

Panel za pregled vam pokazuje kako će tekst izgledati kada se pregleda. Međutim, panel za pregled nije zamena za stvarno testiranje vaše knjige na pravom uređaju za čitanje. On je i više i manje sposoban od pravog čitača. Tolerisaće greške i neuredan kod mnogo bolje od većine uređaja za čitanje. Takođe vam neće prikazati margine stranice, prelome stranica i ugrađene fontove koji koriste pseudonime imena fontova. Koristite panel za pregled dok radite na knjizi, ali kada završite, pregledajte je na pravom uređaju za čitanje ili softverskom emulatoru.

Белешка

Panel za pregled ne podržava ugrađene fontove ako se ime fonta unutar datoteke fonta ne podudara sa imenom u CSS @font-face pravilu. Možete koristiti alatku Proveri knjigu da brzo pronađete i popravite sve takve problematične fontove.

5.6.1 Deljenje HTML fajlova

Jedna, možda ne tako očigledna, upotreba panela za pregled je deljenje dugih HTML datoteka. Dok pregledate datoteku

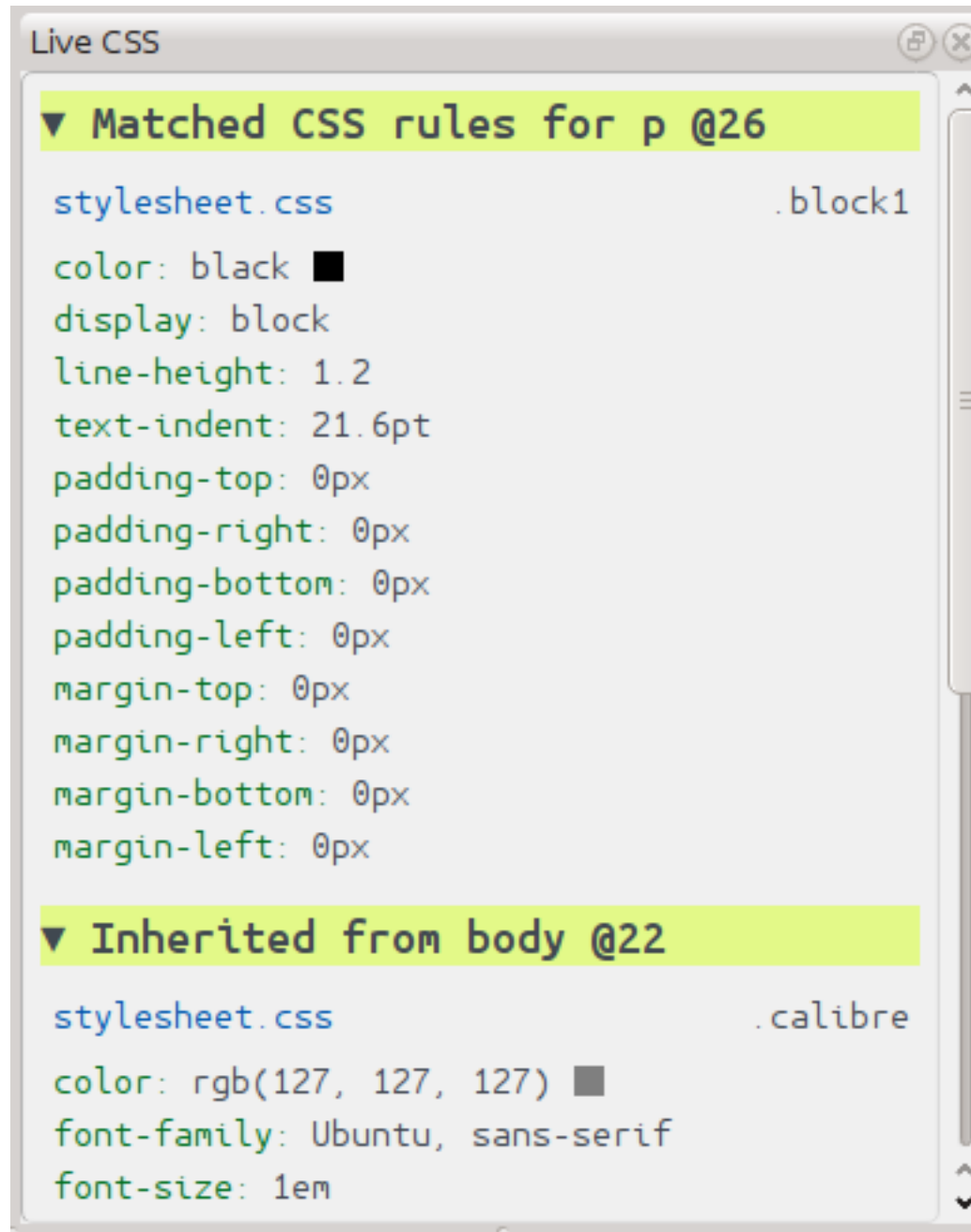

koju želite da podelite, kliknite na dugme *Split mode* ispod panela za pregled. Zatim jednostavno pomerite miša na mesto gde želite da podelite datoteku i kliknite. Debela zelena linija će vam tačno pokazati gde će se deljenje desiti dok pomerate miša. Kada pronađete željenu lokaciju, jednostavno kliknite i deljenje će biti izvršeno.

Deljenje datoteke će automatski ažurirati sve veze i reference koje su pokazivale na donju polovinu datoteke i otvoriće novu podeljenu datoteku u uređivaču.

Takođe možete automatski podeliti jednu HTML datoteku na više lokacija, tako što ćete kliknuti desnim tasterom miša unutar datoteke u uređivaču i izabrati *Split at multiple locations*. Ovo će vam omogućiti da lako podelite veliku datoteku na svim oznakama naslova ili svim oznakama koje imaju određenu klasu i tako dalje.

5.7 Panel Live CSS

Panel *Live CSS* vam prikazuje sva pravila stila koja se primenjuju na oznaku koju trenutno uređujete. Ime oznake, zajedno sa njenim brojem linije u uređivaču, se prikazuje, a zatim sledi lista odgovarajućih pravila stila.

To je odličan način da brzo vidite koja stilska pravila se primenjuju na bilo koju oznaku. Prikaz takođe ima veze na koje se može kliknuti (plave boje), koje vas vode direktno na lokaciju gde je stil definisan, u slučaju da želite da napravite bilo kakve promene u stilskim pravilima. Prikazana su stilska pravila koja se primenjuju direktno na oznaku, kao i pravila koja su nasleđena od roditeljskih oznaka.

Panel vam takođe pokazuje koji su konačno izračunati stilovi za oznaku. Svojstva na listi koja su zamenjena pravilima višeg prioriteta prikazana su precrtana.

Možete omogućiti Live CSS panel preko *View* → *Live CSS*.

5.8 Razni alati

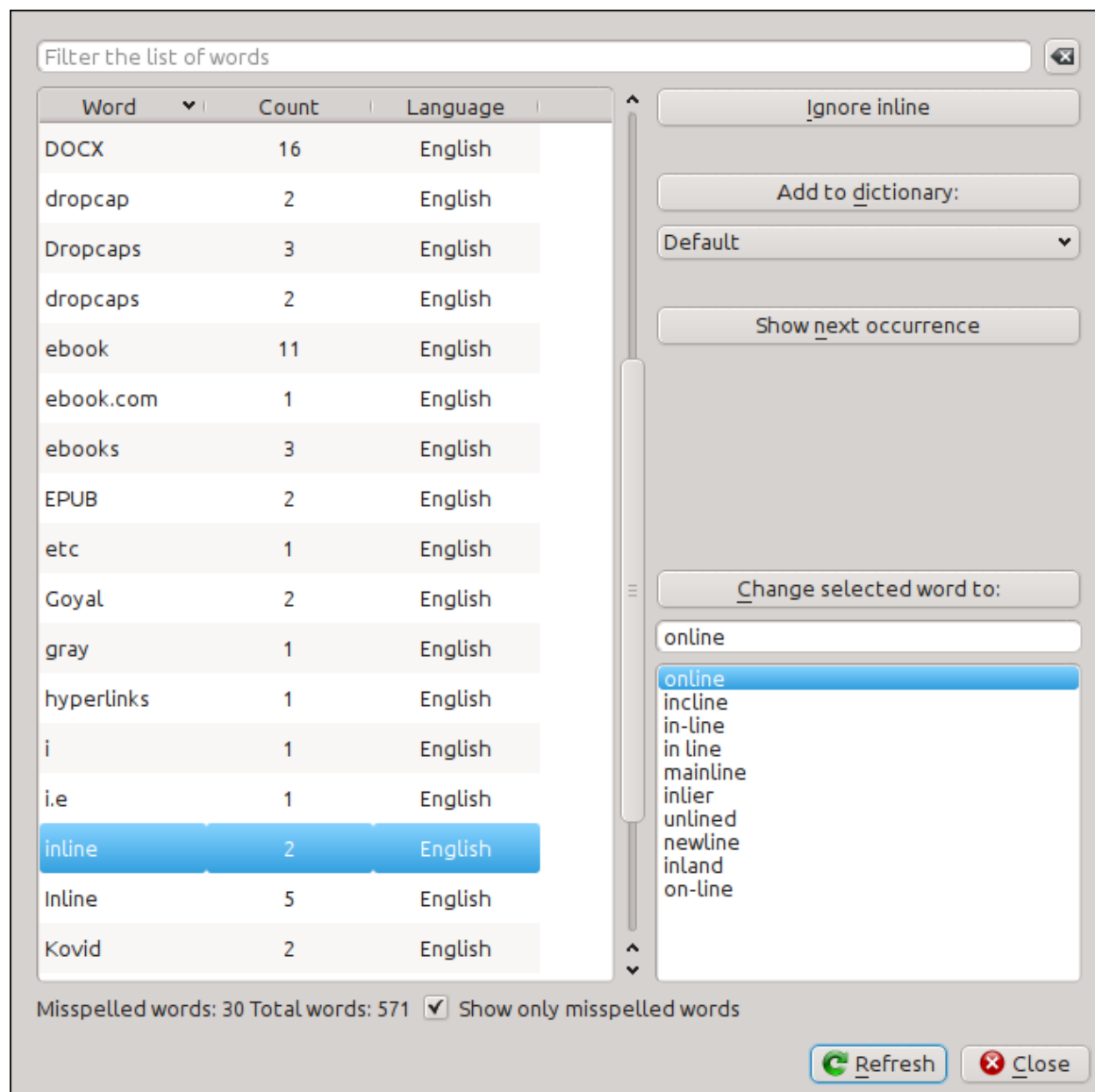
Postoji još nekoliko alata koji mogu biti korisni dok uređujete knjigu.

5.8.1 Prikaz sadržaja

Prikaz sadržaja vam pokazuje trenutni sadržaj u knjizi. Dvostruki klik na bilo koji unos otvara mesto na koje taj unos pokazuje u uređivaču. Možete kliknuti desnim tasterom miša da uredite sadržaj, osvežite prikaz ili proširite/skupite sve stavke. Pristupite ovom prikazu preko *View* → *Table of Contents*.

5.8.2 Provera pravopisa reči u knjizi

Možete pokrenuti proveru pravopisa preko *Tools* → *Check spelling*.

Reči su prikazane sa brojem pojavljivanja u knjizi i jezikom kojem reč pripada. Informacije o jeziku se uzimaju iz metapodataka knjige i iz `lang` atributa u HTML datotekama. Ovo omogućava proveru pravopisa da dobro radi čak i sa knjigama koje sadrže tekst na više jezika. Na primer, u sledećem HTML isečku, reč `color` će biti proverena koristeći američki engleski, a reč `colour` koristeći britanski engleski:

```
<div lang="en_US">color <span lang="en_GB">colour</span></div>
```

Белешка

Možete dvaput kliknuti na reč da biste istakli sledeće pojavljivanje te reči u uređivaču. Ovo je korisno ako želite ručno da uredite reč ili da vidite u kom je kontekstu.

Da biste promenili reč, jednostavno dvaput kliknite na jedan od predloženih alternativnih pravopisa sa desne strane, ili

ukucajte sopstveni ispravljeni pravopis i kliknite na dugme *Change selected word to*. Ovo će zameniti sva pojavljivanja reči u knjizi. Takođe možete kliknuti desnim tasterom miša na reč u glavnoj listi reči da biste je zgodno promenili iz menija desnog klika.

Možete podesiti da provera pravopisa ignoriše reč za trenutnu sesiju klikom na dugme *Ignore*. Takođe možete dodati reč u korisnički rečnik klikom na dugme *Add to dictionary*. Provera pravopisa podržava više korisničkih rečnika, tako da možete izabrati rečnik u koji želite da dodate reč.

Takođe možete podesiti da provera pravopisa prikazuje sve reči u vašoj knjizi, a ne samo one koje su pogrešno napisane. Ovo je korisno da vidite koje su reči najčešće u vašoj knjizi i da pokrenete jednostavnu pretragu i zamenu pojedinačnih reči.

Белешка

Ako napravite bilo kakve promene u knjizi uređivanjem datoteka dok je alatka za proveru pravopisa otvorena, trebalo bi da kliknete na dugme *Refresh* u alatki za proveru pravopisa. Ako to ne uradite i nastavite da koristite alatku za proveru pravopisa, mogli biste da izgubite promene koje ste napravili u uređivaču.

Белешка

Da biste isključili pojedinačnu datoteku iz provere pravopisa prilikom pokretanja alatke za proveru pravopisa, možete koristiti dugme *Exclude files* ili dodati sledeći komentar odmah ispod početne oznake u datoteci:

```
<!-- calibre-no-spell-check -->
```

Dodavanje novih rečnika

Provera pravopisa dolazi sa ugrađenim rečnicima za engleski i španski jezik. Možete instalirati sopstvene rečnike preko *Preferences → Editor → Manage spelling dictionaries*. Provera pravopisa može da koristi rečnike iz programa LibreOffice (u .oxf formatu). Ove rečnike možete preuzeti sa [The LibreOffice Extensions repository](https://extensions.libreoffice.org/?Tags%5B%5D=50)³⁷.

5.8.3 Umetanje specijalnih karaktera

Možete ubaciti znakove koje je teško otkucati koristeći alatku *Uredi → Ubaci specijalni znak*. Ovo vam prikazuje sve Unicode znakove, jednostavno kliknite na znak koji želite da otkucate. Ako držite **Ctrl** dok klikćete, prozor će se sam zatvoriti nakon ubacivanja izabranog znaka. Ova alatka se može koristiti za ubacivanje specijalnih znakova u glavni tekst ili u bilo koju drugu oblast korisničkog interfejsa, kao što je alatka za pretragu i zamenu.

Pošto ima mnogo znakova, možete definisati svoje *Omiljene* znakove, koji će biti prikazani prvi. Jednostavno kliknite desnim tasterom miša na znak da biste ga označili kao omiljeni. Takođe možete kliknuti desnim tasterom miša na znak u omiljenima da biste ga uklonili iz omiljenih. Na kraju, možete preurediti redosled znakova u omiljenima klikom na dugme *Preuredi omiljene* i zatim prevlačenjem i ispuštanjem znakova u omiljenima.

Takođe možete direktno kucati specijalne znakove koristeći tastaturu. Da biste to uradili, ukucajte Unicode kod za znak (u heksadecimalnom formatu) i zatim pritisnite taster **Alt+X** koji će pretvoriti prethodno ukucani kod u odgovarajući znak. Na primer, da biste otkucali *ÿ* ukucali biste *ff* i zatim **Alt+X**. Da biste otkucali neprekidajući razmak koristili biste *a0* i zatim **Alt+X**, da biste otkucali horizontalnu elipsu koristili biste *2026* i **Alt+X** i tako dalje.

Na kraju, možete kucati specijalne znakove koristeći HTML imenovane entitete. Na primer, kucanje * * će biti zamenjeno neprekidajućim razmakom kada otkucate tačku i zarez. Zamena se dešava samo kada kucate tačku i zarez.

³⁷ <https://extensions.libreoffice.org/?Tags%5B%5D=50>

5.8.4 Prikaz inspektora koda

Ovaj prikaz vam pokazuje HTML kodiranje i CSS koji se primenjuje na trenutni element od interesa. Otvarate ga desnim klikom na lokaciju u panelu za pregled i biranjem *Inspect*. Omogućava vam da vidite HTML kodiranje za taj element i što je još važnije, CSS stilove koji se primenjuju na njega. Možete čak i dinamički uređivati stilove i videti kakav efekat vaše promene imaju trenutno. Imajte na umu da uređivanje stilova zapravo ne menja sadržaj knjige, već samo omogućava brzo eksperimentisanje. Mogućnost uređivanja uživo unutar Inspektora je u razvoju.

5.8.5 Provera spoljnih veza

Možete koristiti ovu alatku da proverite sve veze u vašoj knjizi koje vode ka spoljnim veb sajtovima. Alatka će pokušati da poseti svaki spoljno povezani veb sajt, i ako poseta ne uspe, prijavice sve prekinute veze u pogodnom formatu da biste ih popravili.

5.8.6 Preuzimanje spoljnih resursa

Možete koristiti ovu alatku da automatski preuzmete sve slike/stilove/itd. u knjizi koji nisu u paketu sa knjigom (tj. imaju URL-ove koji pokazuju na lokaciju na internetu). Alatka će pronaći sve takve resurse i automatski ih preuzeti, dodati ih u knjigu i zameniti sve reference na njih da koriste preuzete datoteke.

5.8.7 Raspoređivanje fajlova u fascikle po tipu

Kada uređujete EPUB fajlove nabavljene iz drugih izvora, često ćete zateći da su fajlovi unutar EPUB-a nasumično raspoređeni po različitim potfasciklama. Ova alatka omogućava da se svi fajlovi automatski premeste u potfascikle prema tipu. Pokrenite je preko *Tools → Arrange into folders*. Imajte na umu da ona menja samo raspored fajlova unutar EPUB-a, a ne način na koji se prikazuju u pregledaču fajlova.

5.8.8 Uvoz fajlova drugih formata e-knjiga kao EPUB

Uređivač može direktno da uveze fajlove u nekim drugim formatima e-knjiga kao novi EPUB, bez potpunog pretvaranja formata. To je posebno korisno kada želite da napravite EPUB od HTML fajlova koje ste sami uredili. Koristite *File → Import an HTML or DOCX file as a new book*.

Režim funkcije za pretragu i zamenu u uređivaču

Alat *Search & replace* u uređivaču podržava *funkcijski režim*. U ovom režimu možete kombinovati regularne izraze (pogledajte *Sve o korišćenju regularnih izraza u programu calibre* (Stranica 220)) sa proizvoljno moćnim Python funkcijama za obavljanje svih vrsta napredne obrade teksta.

U standardnom *regex* režimu za pretragu i zamenu, navodite i regularni izraz za pretragu i šablon koji se koristi za zamenu svih pronađenih poklapanja. U funkcijskom režimu, umesto korišćenja fiksnog šablona, navodite proizvoljnu funkciju u *Python programskom jeziku*³⁸. Ovo vam omogućava da radite mnoge stvari koje nisu moguće sa jednostavnim šablonima.

Tehnike za korišćenje funkcijskog režima i sintaksa biće opisane pomoću primera, pokazujući vam kako da kreirate funkcije za obavljanje progresivno složenijih zadataka.

³⁸ <https://docs.python.org>

Automatsko popravljajanje veličine slova naslova u dokumentu

Ovde ćemo upotrebiti ugrađenu funkciju uređivača koja automatski postavlja velika početna slova u tekstu unutar oznaka naslova:

```
Find expression: <([Hh][1-6])[^>]*>.+?</\1>
```

Za funkciju izaberite ugrađenu funkciju *Title-case text (ignore tags)*. Ona će naslove poput `<h1>some titLE</h1>` promeniti u `<h1>Some Title</h1>`. Radiće i kada se unutar naslova nalaze druge HTML oznake.

Vaša prva prilagođena funkcija - pametne crtice

Prava moć funkcijskog režima dolazi od mogućnosti kreiranja sopstvenih funkcija za obradu teksta na proizvoljne načine. Alat Smarten Punctuation u uređivaču ostavlja pojedinačne crtice na miru, tako da možete koristiti ovu funkciju da ih zamenite em-crticama.

Da biste kreirali novu funkciju, jednostavno kliknite na dugme *Create/edit* da kreirate novu funkciju i kopirate Python kod ispod.

```
def replace(match, number, file_name, metadata, dictionaries, data, functions, *args,
    **kwargs):
    return match.group().replace('--', '-').replace('-', '—')
```

Svaka *Search & replace* prilagođena funkcija mora imati jedinstveno ime i sastojati se od Python funkcije pod nazivom `replace`, koja prihvata sve gore prikazane argumente. Za sada, nećemo brinuti o svim različitim argumentima za funkciju `replace()`. Samo se fokusirajte na argument `match`. On predstavlja poklapanje prilikom pokretanja pretrage i zamene. Njegova puna dokumentacija je dostupna [ovde](#)³⁹. `match.group()` jednostavno vraća sav poklopljeni tekst i sve što radimo je da zamenimo crtice u tom tekstu sa em-crticama, prvo zamenjujući dvostruke crtice, a zatim jednostruke crtice.

Koristite ovu funkciju sa regularnim izrazom za pronalaženje:

```
>[^<>]+<
```

I to će zameniti sve crtice sa em-crticama, ali samo u stvarnom tekstu, a ne unutar definicija HTML oznaka.

Moć režima funkcije — ispravljanje pogrešno rastavljenih reči pomoću pravopisnog rečnika

Često, e-knjige kreirane iz skeniranih štampanih knjiga sadrže pogrešno rastavljene reči -- reči koje su bile podeljene na kraju reda na štampanoj stranici. Napisaćemo jednostavnu funkciju da automatski pronađemo i popravimo takve reči.

```
import regex
from calibre import replace_entities
from calibre import prepare_string_for_xml

def replace(match, number, file_name, metadata, dictionaries, data, functions, *args,
    **kwargs):

    def replace_word(wmatch):
        # Try to remove the hyphen and replace the words if the resulting
        # hyphen free word is recognized by the dictionary
        without_hyphen = wmatch.group(1) + wmatch.group(2)
        if dictionaries.recognized(without_hyphen):
```

(наставак на следећој страни)

³⁹ <https://docs.python.org/library/re.html#match-objects>

(настављено са претходне стране)

```

        return without_hyphen
    return wmatch.group()

    # Search for words split by a hyphen
    text = replace_entities(match.group()[1:-1]) # Handle HTML entities like &
    corrected = regex.sub(r'(\w+)\s*-\s*(\w+)', replace_word, text, flags=regex.
↳VERSION1 | regex.UNICODE)
    return '>%s<' % prepare_string_for_xml(corrected) # Put back required entities

```

Koristite ovu funkciju sa istim izrazom za pronalaženje kao i ranije, naime:

```
>[ ^<> ]+<
```

I to će magično popraviti sve pogrešno rastavljene reči u tekstu knjige. Glavni trik je da koristite jedan od korisnih dodatnih argumenata za funkciju `replace, dictionaries`. Ovo se odnosi na rečnike koje sam uređivač koristi za proveru pravopisa teksta u knjizi. Ono što ova funkcija radi je da traži reči razdvojene crticom, uklanja crticu i proverava da li rečnik prepoznaje složenu reč, ako je prepoznaje, originalne reči se zamenjuju složenom rečju bez crtice.

Imajte na umu da je jedno ograničenje ove tehnike to što će raditi samo za jednojezične knjige, jer, podrazumevano, `dictionaries.recognized()` koristi glavni jezik knjige.

Automatsko numerisanje sekcija

Sada ćemo videti nešto drugačije. Pretpostavimo da HTML fajl ima mnogo odeljaka, od kojih svaki ima naslov u oznaci `<h2>`, poput `<h2>Some text</h2>`. Možete napraviti prilagođenu funkciju koja će tim naslovima automatski dodati redne brojeve odeljaka, tako da izgledaju kao `<h2>1. Some text</h2>`.

```

def replace(match, number, file_name, metadata, dictionaries, data, functions, *args,
↳**kwargs):
    section_number = '%d. ' % number
    return match.group(1) + section_number + match.group(2)

# Ensure that when running over multiple files, the files are processed
# in the order in which they appear in the book
replace.file_order = 'spine'

```

Koristite ga sa izrazom za pretragu:

```
(?s) (<h2[ ^<> ]*>) (.+?</h2>)
```

Postavite kursor na vrh datoteke i kliknite na *Zameni sve*.

Ova funkcija koristi još jedan od korisnih dodatnih argumenata za `replace()`: argument `number`. Prilikom izvođenja *Zameni sve* broj se automatski povećava za svako uzastopno podudaranje.

Još jedna nova funkcija je upotreba `replace.file_order` -- postavljanje na 'spine' znači da ako se ova pretraga pokrene na više HTML datoteka, datoteke se obrađuju redosledom kojim se pojavljuju u knjizi. Pogledajte *Izaberite redosled datoteka kada se pokreće na više HTML datoteka* (Stranica 107) za detalje.

Automatsko kreiranje sadržaja

Na kraju, pokušajmo nešto zahtevnije. Pretpostavimo da knjiga ima naslove u oznakama `h1` i `h2` poput `<h1 id="someid">Some Text</h1>`. Na osnovu njih ćemo automatski napraviti HTML sadržaj. Napravite prilagođenu funkciju prikazanu ispod:


```

from calibre import replace_entities
from calibre.ebooks.oeb.polish.toc import TOC, toc_to_html
from calibre.gui2.tweak_book import current_container
from calibre.ebooks.oeb.base import xml2str

def replace(match, number, file_name, metadata, dictionaries, data, functions, *args,
↳**kwargs):
    if match is None:
        # All matches found, output the resulting Table of Contents.
        # The argument metadata is the metadata of the book being edited
        if 'toc' in data:
            toc = data['toc']
            root = TOC()
            for (file_name, tag_name, anchor, text) in toc:
                parent = root.children[-1] if tag_name == 'h2' and root.children else
↳root
                parent.add(text, file_name, anchor)
                toc = toc_to_html(root, current_container(), 'toc.html', 'Table of
↳Contents for ' + metadata.title, metadata.language)
                print(xml2str(toc))
            else:
                print('No headings to build ToC from found')
        else:
            # Add an entry corresponding to this match to the Table of Contents
            if 'toc' not in data:
                # The entries are stored in the data object, which will persist
                # for all invocations of this function during a 'Replace All' operation
                data['toc'] = []
                tag_name, anchor, text = match.group(1), replace_entities(match.group(2)),
↳replace_entities(match.group(3))
                data['toc'].append((file_name, tag_name, anchor, text))
            return match.group() # We don't want to make any actual changes, so return
↳the original matched text

# Ensure that we are called once after the last match is found so we can
# output the ToC
replace.call_after_last_match = True
# Ensure that when running over multiple files, this function is called,
# the files are processed in the order in which they appear in the book
replace.file_order = 'spine'

```

I koristite ga sa izrazom za pretragu:

```
<(h[12]) [^<]* id=['"]([^\"]+)'["'] [^<]*>([^\<]+)
```

Pokrenite pretragu na *Sve tekstualne datoteke* i na kraju pretrage, iskočiče prozor sa "Izlaz za otklanjanje grešaka iz vaše funkcije" koji će imati HTML sadržaj, spreman da se nalepi u `toc.html`.

Funkcija iznad je detaljno komentarisana, tako da bi trebalo da bude laka za praćenje. Ključna nova funkcija je upotreba još jednog korisnog dodatnog argumenta za funkciju `replace()`, objekta `data`. Objekat `data` je Python *rečnik* koji opstaje između svih uzastopnih pozivanja `replace()` tokom jedne operacije *Zameni sve*.

Još jedna nova funkcija je upotreba `call_after_last_match` -- postavljanje toga na `True` u funkciji `replace()` znači da će uređivač pozvati `replace()` još jednom nakon što su sva poklapanja pronađena. Za ovaj dodatni poziv, objekat poklapanja će biti `None`.

Ovo je bila samo demonstracija da vam pokaže moć režima funkcije, ako vam je zaista potrebno da generišete Sadržaj iz naslova u vašoj knjizi, bilo bi vam bolje da koristite namenski alat za Sadržaj u *Tools* → *Table of Contents*.

API za režim funkcije

Sve funkcije režima funkcije moraju biti Python funkcije sa imenom `replace`, sa sledećim potpisom:

```
def replace(match, number, file_name, metadata, dictionaries, data, functions, *args,
            **kwargs):
    return a_string
```

Kada se pokrene pretraga/zamena, za svako pronađeno poklapanje, funkcija `replace()` će biti pozvana, ona mora vratiti string za zamenu za to poklapanje. Ako ne treba vršiti zamene, trebalo bi da vrati `match.group()` što je originalni string. Različiti argumenti za funkciju `replace()` su dokumentovani ispod.

Argument `match`

Argument `match` predstavlja trenutno pronađeno poklapanje. To je [Python Match objekat](#)⁴⁰. Njegov najkorisniji metod je `group()` koji se može koristiti za dobijanje poklopljenog teksta koji odgovara pojedinačnim grupama za hvatanje u regularnom izrazu pretrage.

Argument `number`

Argument `number` je broj trenutnog poklapanja. Kada pokrenete *Replace All*, svako uzastopno poklapanje će izazvati pozivanje `replace()` sa rastućim brojem. Prvo poklapanje ima broj 1.

Argument `file_name`

Ovo je ime datoteke u kojoj je pronađeno trenutno poklapanje. Prilikom pretrage unutar označenog teksta, `file_name` je prazno. `file_name` je u kanonskom obliku, putanja relativna u odnosu na koren knjige, koristeći `/` kao separator putanje.

Argument `metadata`

Ovo predstavlja metapodatke trenutne knjige, kao što su naslov, autori, jezik, itd. To je objekat klase `calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata` (Stranica 215). Korisni atributi uključuju `title`, `authors` (lista autora) i `language` (kod jezika).

Argument `dictionaries`

Ovo predstavlja kolekciju rečnika koji se koriste za proveru pravopisa trenutne knjige. Njegov najkorisniji metod je `dictionaries.recognized(word)` koji će vratiti `True` ako je prosleđena reč prepoznata od strane rečnika za jezik trenutne knjige.

Argument `data`

Ovo je jednostavan Python `dictionary`. Kada pokrenete *Replace all*, svako uzastopno poklapanje će izazvati pozivanje `replace()` sa istim `dictionary` kao podacima. Tako ga možete koristiti za čuvanje proizvoljnih podataka između poziva `replace()` tokom operacije *Replace all*.

⁴⁰ <https://docs.python.org/library/re.html#match-objects>

Argument functions

Argument functions vam daje pristup svim ostalim korisnički definisanim funkcijama. Ovo je korisno za ponovnu upotrebu koda. Možete definisati uslužne funkcije na jednom mestu i ponovo ih koristiti u svim ostalim funkcijama. Na primer, pretpostavimo da kreirate funkciju pod nazivom `My Function` ovako:

```
def utility():
    # do something

def replace(match, number, file_name, metadata, dictionaries, data, functions, *args,
    **kwargs):
    ...
```

Zatim, u drugoj funkciji, možete pristupiti funkciji `utility()` ovako:

```
def replace(match, number, file_name, metadata, dictionaries, data, functions, *args,
    **kwargs):
    utility = functions['My Function']['utility']
    ...
```

Takođe možete koristiti objekat funkcija za čuvanje trajnih podataka, koji se mogu ponovo koristiti u drugim funkcijama. Na primer, možete imati jednu funkciju koja kada se pokrene sa *Replace All* prikuplja neke podatke i drugu funkciju koja ih koristi kada se pokrene nakon toga. Razmotrite sledeće dve funkcije:

```
# Function One
persistent_data = {}

def replace(match, number, file_name, metadata, dictionaries, data, functions, *args,
    **kwargs):
    ...
    persistent_data['something'] = 'some data'

# Function Two
def replace(match, number, file_name, metadata, dictionaries, data, functions, *args,
    **kwargs):
    persistent_data = functions['Function One']['persistent_data']
    ...
```

Otklanjanje grešaka u vašim funkcijama

Možete otklanjati greške u funkcijama koje kreirate koristeći standardnu `print()` funkciju iz Python-a. Izlaz `print`-a će biti prikazan u iskačućem prozoru nakon što se Find/replace završi. Videli ste primer korišćenja `print()` za ispis celog sadržaja iznad.

Izaberite redosled datoteka kada se pokreće na više HTML datoteka

Kada pokrenete *Replace all* na više HTML datoteka, redosled kojim se datoteke obrađuju zavisi od toga koje datoteke imate otvorene za uređivanje. Možete prisiliti pretragu da obrađuje datoteke redosledom kojim se pojavljuju postavljanjem atributa `file_order` na vašoj funkciji, ovako:

```
def replace(match, number, file_name, metadata, dictionaries, data, functions, *args,
    **kwargs):
    ...
```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```
replace.file_order = 'spine'
```

`file_order` prihvata dve vrednosti, `spine` i `spine-reverse` koje uzrokuju da pretraga obrađuje više datoteka redosledom kojim se pojavljuju u knjizi, unapred ili unazad, respektivno.

Pozivanje vaše funkcije dodatni put nakon što se pronade poslednje podudaranje

Ponekad, kao u primeru automatskog generisanja sadržaja iznad, korisno je da se vaša funkcija pozove dodatni put nakon što se pronade poslednje podudaranje. To možete učiniti postavljanjem atributa `call_after_last_match` na vašoj funkciji, ovako:

```
def replace(match, number, file_name, metadata, dictionaries, data, functions, *args,
↳ **kwargs):
    ...

replace.call_after_last_match = True
```

Dodavanje izlaza iz funkcije označenom tekstu

Kada pokrećete pretragu i zamenu na označenom tekstu, ponekad je korisno dodati neki tekst na kraj označenog teksta. To možete učiniti postavljanjem atributa `append_final_output_to_marked` na vašoj funkciji (imajte na umu da takođe morate postaviti `call_after_last_match`), ovako:

```
def replace(match, number, file_name, metadata, dictionaries, data, functions, *args,
↳ **kwargs):
    ...
    return 'some text to append'

replace.call_after_last_match = True
replace.append_final_output_to_marked = True
```

Potiskivanje dijaloga sa rezultatima prilikom pretrage označenog teksta

Takođe možete potisnuti dijalog sa rezultatima (koji može usporiti ponovljenu primenu pretrage/zamene na mnogim blokovima teksta) postavljanjem atributa `suppress_result_dialog` na vašoj funkciji, ovako:

```
def replace(match, number, file_name, metadata, dictionaries, data, functions, *args,
↳ **kwargs):
    ...

replace.suppress_result_dialog = True
```

Više primera

Više korisnih primera, koje su doprineli korisnici calibre-a, može se naći na [calibre E-book editor forumu](https://www.mobileread.com/forums/showthread.php?t=237181)⁴¹.

⁴¹ <https://www.mobileread.com/forums/showthread.php?t=237181>

Isečci

Uređivač e-knjiga u programu calibre podržava *isečke*. Isečak je deo teksta koji se često koristi ili sadrži mnogo teksta koji se ponavlja. Uređivač vam omogućava da ga umetnete sa svega nekoliko pritisaka na tastere. Na primer, ako pri uređivanju HTML fajlova često umećete oznake za linkove, dovoljno je da ukucate `<a` i pritisnete `Control+J`. Uređivač će to proširiti u:

```
<a href="filename"></a>
```

Ne samo to, reč `filename` će biti izabrana, sa kursorom postavljenim preko nje, tako da možete lako ukucati pravo ime datoteke, koristeći sjajnu funkciju uređivača *Automatsko dovršavanje* (Stranica 113). A kada završite sa kucanjem imena datoteke, ponovo pritisnite `Control+J` i kursor će skočiti na poziciju između `<a>` oznaka tako da možete lako ukucati tekst za vezu.

Sistem isečaka u uređivaču je veoma sofisticiran, postoji nekoliko ugrađenih isečaka i možete kreirati sopstvene kako bi odgovarali vašem stilu uređivanja.

Opis ugrađenih isečaka koji sledi pokazaće vam šta sve ovaj sistem može da uradi.

Белешка

Isečke možete koristiti i u poljima za unos teksta na panelu *Search & replace*, ali rezervisana mesta i prelazak između njih pomoću `Control+J` tamo ne rade.

Ugrađeni isečci

Ugrađeni isečci su opisani u nastavku. Imajte na umu da ih možete zameniti kreiranjem sopstvenih isečaka sa istim tekstom okidača.

Ubacivanje teksta za popunjavanje [Lorem]

Prvi ugrađeni isečak, i najjednostavniji, koristi se za ubacivanje teksta za popunjavanje u dokument. Tekst za popunjavanje je preuzet iz *De finibus bonorum et malorum*⁴² filozofskog dela Cicerona (prevedenog na engleski). Da biste ga koristili, jednostavno ukucajte `Lorem` u HTML datoteku i pritisnite `Control+J`. Biće zamenjen sa nekoliko pasusa teksta za popunjavanje.

Definicija ovog isečka je veoma jednostavna, tekst okidača je definisan kao `Lorem`, a šablon je definisan jednostavno kao doslovni tekst koji treba ubaciti. Možete ga lako prilagoditi da koristi vaš omiljeni oblik teksta za popunjavanje.

Ubacivanje samozatvarajuće HTML oznake [<>]

Sada pogledajmo jednostavan primer moćnog koncepta *rezervisanih mesta*. Recimo da želite da ubacite samozatvarajuću oznaku `<hr/>`. Samo ukucajte `<>` i pritisnite `Control+J`, uređivač će proširiti isečak na:

```
<|/>
```

Ovde simbol `|` predstavlja trenutnu poziciju kursora. Zatim možete ukucati `hr` i pritisnuti `Control+J` da pomerite kursor posle kraja oznake. Ovaj isečak je definisan kao:

```
Trigger: <>
Template: <$1/>$2
```

⁴² https://en.wikipedia.org/wiki/De_finibus_bonorum_et_malorum

Rezervisana mesta su jednostavno znak dolara (\$) praćen brojem. Kada se isečak proširi pritiskom na `Control+J`, kursor se pozicionira na prvo rezervisano mesto (rezervisano mesto sa najmanjim brojem). Kada ponovo pritisnete `Control+J`, kursor skače na sledeće rezervisano mesto (rezervisano mesto sa sledećim većim brojem).

Ubacivanje HTML oznake za vezu [<a]

Sve HTML oznake za veze dele zajedničku strukturu. Imaju atribut `href` i neki tekst između početne i završne oznake. Isečak koji će učiniti njihovo kucanje efikasnijim upoznaće nas sa još nekim funkcijama rezervisanih mesta. Da biste koristili ovaj isečak, jednostavno ukucajte `<a` i pritisnite `Control+J`. Uređivač će ovo proširiti na:

```
<a href="filename|" "></a>
```

Pored toga, reč `filename` biće označena, a kursor postavljen na nju, tako da pomoću korisne funkcije [Automatsko dovršavanje](#) (Stranica 113) možete lako uneti pravo ime fajla. Kada ga unesete, ponovo pritisnite `Control+J`: kursor će preći između oznaka `<a>`, gde možete uneti tekst linka. Kada završite, još jednom pritisnite `Control+J` da predete iza završne oznake. Ovaj isečak je definisan ovako:

```
Trigger: <a  
Template: <a href="${1:filename}">${2*}</a>${3}
```

Ovde se pojavljuje nekoliko novih mogućnosti. Prvo, rezervisano mesto `$1` sada je složenije: sadrži *podrazumevani tekst* (reč `filename`). Pri proširivanju isečka taj tekst se umeće na mesto rezervisanog mesta. Kada pomoću `Control+J` predete na njega, podrazumevani tekst biće označen, pa vas može podsetiti da popunite važan deo šablona. Podrazumevani tekst zadaje se sintaksom `${<number>:default text}`.

Druga novina je zvezdica iza drugog rezervisanog mesta (`${2*}`). Ona znači da će se na to mesto umetnuti tekst označen pre proširivanja šablona. Isprobajte: označite tekst u uređivaču, pritisnite `Control+J`, ukucajte `<a` i ponovo pritisnite `Control+J`. Šablon će se proširiti u:

```
<a href="filename">whatever text you selected</a>
```

Umetanje HTML oznake za sliku [<i]

Ovo je slično umetanju HTML linka iz prethodnog primera. Možete brzo uneti oznaku `` i prelaziti između atributa `src` i `alt`:

```
Trigger: <i  
Template: ${3}
```

Umetanje proizvoljne HTML oznake [<<]

Ovako možete umetnuti proizvoljnu HTML oznaku s početkom i krajem ili njome obuhvatiti prethodno označen tekst. Ukucajte `<<` i pritisnite `Control+J`. Ako želite da obuhvatite postojeći tekst, najpre ga označite, pritisnite `Control+J`, ukucajte `<<` i ponovo pritisnite `Control+J`. Uređivač će isečak proširiti u:

```
<|></>
```

Ukucajte ime oznake, na primer `span`, pa pritisnite `Control+J`. Dobićete:

```
<span>|</span>
```

Primitite da je završna oznaka automatski popunjena sa `span`. Ovo se postiže još jednom funkcijom rezervisanih mesta, *preslikavanjem*. Preslikavanje jednostavno znači da ako navedete isto rezervisano mesto više od jednom u šablonu, druga i sve kasnije pozicije će biti automatski popunjene onim što ukucate na prvoj poziciji, kada pritisnete `Control+J`. Definicija za ovaj isečak je:

```
Trigger: <<
Template: <$1>${2*}</$1>$3
```

Kao što vidite, prvo rezervisano mesto (\$1) je navedeno dva puta, drugi put u završnoj oznaci, koja će jednostavno kopirati ono što ukucate u početnoj oznaci.

Umetanje proizvoljne HTML oznake sa atributom klase [<c]

Ovo je veoma slično primeru umetanja proizvoljne oznake iznad, osim što pretpostavlja da želite da navedete klasu za oznaku:

```
Trigger: <c
Template: <$1 class="${2:classname}">${3*}</$1>$4
```

Ovo će vam omogućiti da prvo ukucate ime oznake, pritisnete `Control+J`, ukucate ime klase, pritisnete `Control+J` ukucate sadržaj oznake i pritisnete `Control+J` poslednji put da biste iskočili iz oznake. Završna oznaka će biti automatski popunjena.

Pravljenje sopstvenih isečaka

Isečke možete prilagoditi svom načinu uređivanja. Da biste napravili sopstveni isečak, u uređivaču otvorite *Edit → Preferences → Editor settings → Manage snippets*. Pojaviće se dijalog za pravljenje isečaka. Kliknite na *Add snippet* i videćete sledeći dijalog:

Create a snippet

For help with snippets, see the [User Manual](#)

Name:

Trigger:

Template:

File types: ☒ All ☐ css ☐ html ☐ javascript ☐ text ☐ xml

Test:

☒ OK
☐ Cancel

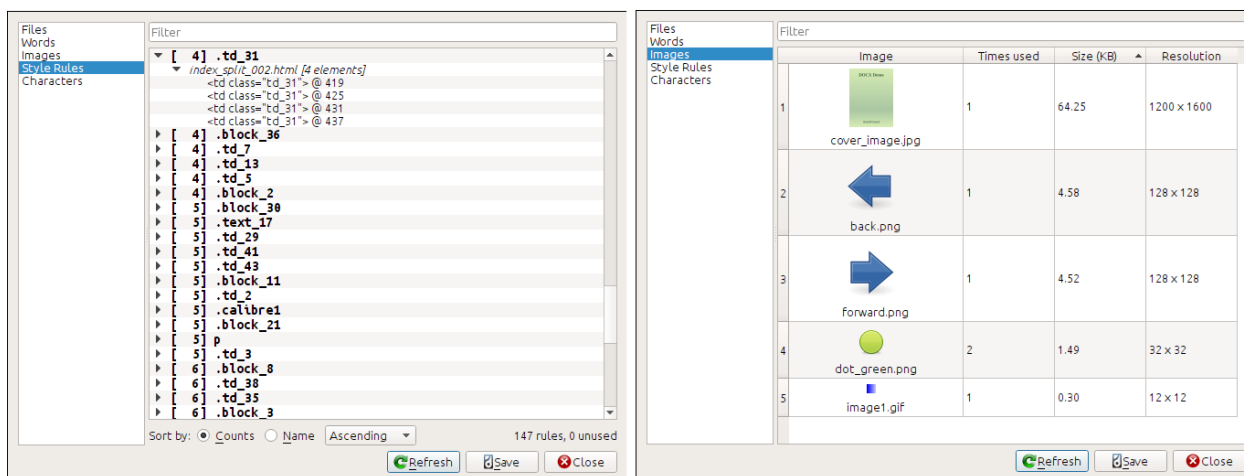
Prvo dajte svom isečku ime, nešto opisno, kako biste lakše prepoznali isečak u budućnosti. Zatim odredite *okidač*. Okidač je jednostavno tekst koji morate ukucati u uređivaču pre nego što pritisnete `Control+J` da biste proširili isečak.

Zatim odredite šablon isečka. Trebalo bi da počnete sa jednim od primera iznad i prilagodite ga svojim potrebama. Na kraju, odredite za koje tipove datoteka želite da isečak bude aktivan. Na ovaj način možete imati više isečaka sa istim tekstom okidača koji rade različito u različitim tipovima datoteka.

Zatim isprobajte novi isečak u polju *Test* na dnu dijaloga. Ukucajte tekst okidača i pritisnite `Control+J` da proširite isečak i pređete s jednog rezervisanog mesta na drugo.

5.8.9 Alatka za izveštaje

Uređivač sadrži korisnu alatku *Izveštaji* (preko *Tools* → *Reports*) koja prikazuje pregled fajlova, slika, linkova, reči, znakova i stilova korišćenih u knjizi. Svaki red izveštaja je povezan s odgovarajućim mestom. Dvostrukim klikom na red prelazite na mesto u knjizi na kom se stavka koristi ili definiše, zavisno od slučaja. Na primer, u prikazu *Links* možete dvaput kliknuti na stavku u koloni *Source* da biste prešli na mesto na kom je link definisan, ili na stavku u koloni *Target* da biste prešli na mesto na koje link vodi.

5.9 Posebne mogućnosti uređivača koda

Calibreov HTML uređivač veoma je moćan. Ima mnogo mogućnosti koje olakšavaju uređivanje HTML-a (i CSS-a).

5.9.1 Isticanje sintakse

HTML uređivač ima napredno isticanje sintakse. Mogućnosti obuhvataju:

- Tekst unutar oznaka za podebljanje, kurziv i naslove prikazuje se podebljano ili u kurzivu
- Dok pomerate kursor kroz HTML, odgovarajuće HTML oznake se ističu. Na početnu ili završnu oznaku možete preći prečicama `Ctrl+{` i `Ctrl+}`. Sadržaj oznake možete izabrati prečicama `Ctrl+Alt+T` ili `Ctrl+Shift+T`.
- Neispravan HTML podvlači se crvenom linijom
- Pravopisne greške u tekstu unutar HTML oznaka i atributa, kao što je naslov, označavaju se. Provera pravopisa uzima u obzir jezik određen vrednošću atributa `lang` tekuće oznake i jezik knjige u celini.
- CSS ugrađen u oznake `<style>` ističe se
- Ističu se posebni znakovi koje je teško razlikovati, kao što su neprelomivi razmaci i različite vrste crtica.
- U linkovima ka drugim fajlovima unutar oznaka `<a>`, `<img>` i `<link>` ističu se nazivi fajlova. Ako navedeni fajl ne postoji, njegov naziv se podvlači crvenom linijom.

5.9.2 Pomoć prema kontekstu

Kliknite desnim tasterom miša na naziv HTML oznake ili CSS svojstva da biste dobili pomoć za tu oznaku ili svojstvo.

Možete i da držite taster `Ctrl` i kliknete na naziv fajla unutar oznake linka da biste taj fajl automatski otvorili u uređivaču. Isto tako, klik na naziv klase uz pritisnut `Ctrl` vodi do prvog pravila stila koje odgovara toj oznaci i klasi.

Klik desnim tasterom miša na naziv klase u HTML fajlu omogućava da je preimenujete, pri čemu se menjaju sva pojavljivanja te klase u knjizi i svim njenim listovima stilova.

5.9.3 Automatsko dovršavanje

Pri uređivanju e-knjige, jedan od najzamornijih poslova jeste pravljenje linkova ka drugim fajlovima u knjizi, CSS listovima stilova ili slikama. Morate da utvrdite tačan naziv fajla i relativnu putanju do njega. Uređivač nudi automatsko dovršavanje koje taj posao olakšava.

Dok unosite naziv fajla, uređivač automatski prikazuje predloge. Izaberite odgovarajući naziv tasterom `Tab`. Uređivač predlaže i linkove ka sidru unutar drugog HTML fajla. Pošto unesete znak `#`, prikazaće listu svih sidara u odredišnom fajlu, uz kratak odlomak teksta koji vam pomaže da izaberete pravo sidro.

Za razliku od većine drugih sistema za dovršavanje, ovaj uređivač koristi podudaranje po podnizu znakova. Zato je dovoljno da unesete dva ili tri slova koja se pojavljuju bilo gde u nazivu fajla. Na primer, ako želite fajl `../images/arrow1.png`, možete uneti samo `ial` i pritisnuti `Tab` da biste dovršili naziv. Pri traženju podudaranja prednost imaju slova na početku reči ili odmah posle razdelnika putanje. Kada se naviknete na ovaj sistem, uštedeće vam mnogo vremena i truda.

5.9.4 Isečci

Calibreov uređivač e-knjiga podržava *isečke*. Isečak je deo teksta koji se često ponavlja ili sadrži mnogo suvišnog teksta. Uređivač omogućava da umetnete isečak sa svega nekoliko pritisaka na tastere. Isečci su veoma moćni i nude brojne mogućnosti, kao što su mesta za unos između kojih možete da prelazite i automatsko preslikavanje teksta koji se ponavlja. Više informacija potražite u *Isečci* (Stranica 109).

Calibreov server sadržaja

Calibre *Content server* vam omogućava da pristupite svojim calibre bibliotekama i čitate knjige direktno u pregledaču na vašem omiljenom mobilnom telefonu ili tabletu. Zbog toga ne morate da instalirate nikakve posebne aplikacije za čitanje/upravljanje knjigama na telefonu. Samo koristite pregledač. Server preuzima i čuva knjigu koju čitate u oflajn kešu tako da možete da je čitate čak i kada nema internet veze.

Sadržaj

- *Pristupanje Content serveru sa drugih uređaja* (Stranica 116)
 - *Pristupanje serveru sa uređaja u vašoj kućnoj mreži* (Stranica 116)
 - *Pristupanje serveru sa bilo kog mesta na internetu* (Stranica 117)
- *Interfejs servera* (Stranica 117)
 - *Lista knjiga* (Stranica 117)
 - *Pregledač knjiga* (Stranica 118)
- *Podrška za pregledače* (Stranica 118)
- *Omogućavanje oflajn podrške* (Stranica 118)
- *Upravljanje korisničkim nalogima samo iz komandne linije* (Stranica 118)
- *Integracija calibre Content servera u druge servere* (Stranica 119)
 - *Korišćenje punog virtuelnog hosta* (Stranica 119)
 - *Korišćenje URL prefiksa* (Stranica 120)
- *Pravljenje servisa za calibre server na savremenom Linux sistemu* (Stranica 121)

Da biste pokrenuli server, kliknite na dugme *Connect/share* i izaberite *Start Content server*. Možda ćete dobiti poruku od zaštitnog zida vašeg računara ili antivirusnog programa sa pitanjem da li je u redu dozvoliti pristup za *calibre.exe*. Kliknite na dugme *Allow* ili *OK*. Zatim otvorite pregledač (po mogućstvu Chrome ili Firefox) na vašem računaru i

ukucajte sledeću adresu:

<http://127.0.0.1:8080>

Otvoriće se stranica s vašim calibre bibliotekama. Izaberite neku od njih i pregledajte knjige u njoj. Kliknite na knjigu i prikazaće vam se svi metapodaci o knjizi, zajedno sa dugmadima za *Read* i *Download* knjige. Kliknite na dugme *Read* da biste počeli da čitate knjigu.

Белешка

Adresa korišćena iznad <http://127.0.0.1:8080> će raditi samo na računaru na kojem je pokrenut calibre. Da biste pristupili serveru sa drugih računara/telefona/tableta/itd. moraćete da uradite malo više posla, kao što je opisano u sledećem odeljku.

6.1 Pristupanje Content serveru sa drugih uređaja

Obično će vam trebati dve vrste pristupa s drugih uređaja. Prva, jednostavnija vrsta je iz vaše kućne mreže. Ako pokrećete calibre na računaru u vašoj kućnoj mreži i takođe ste povezali vaše druge uređaje na istu kućnu mrežu, onda bi trebalo da lako možete da pristupite serveru na tim uređajima.

6.1.1 Pristupanje serveru sa uređaja u vašoj kućnoj mreži

Nakon pokretanja servera u calibre-u kao što je gore opisano, ponovo kliknite na dugme *Connect/share*. Umesto akcije *Start Content server*, trebalo bi da vidite akciju *Stop Content server*. Desno od ove akcije biće navedena IP adresa i broj porta. Oni izgledaju kao niz brojeva razdvojenih tačkama. Na primer:

```
Stop Content server [192.168.1.5, port 8080]
```

Ovi brojevi vam govore koju adresu da koristite za povezivanje sa serverom na vašim uređajima. Prateći gornji primer, adresa postaje:

```
http://192.168.1.5:8080
```

Prvi deo adrese je uvek <http://>, sledeći deo je IP adresa, što su brojevi pre zareza, i na kraju imamo broj porta koji se mora dodati IP adresi sa dvotačkom (:). Ako imate sreće, to bi trebalo da bude sve što vam treba i gledaćete calibre biblioteke na vašem uređaju. Ako ne, čitajte dalje.

Rešavanje problema sa vezom na kućnoj mreži

Ako ne možete da pristupite serveru sa vašeg uređaja, pokušajte sledeće korake:

1. Proverite da li server radi otvaranjem adrese <http://127.0.0.1:8080> u pregledaču koji radi na istom računaru kao i server.
2. Proverite da li vaš zaštitni zid/antivirus dozvoljava veze sa vašim računarom na portu 8080 i sa programom calibre. Najlakši način da eliminišete zaštitni zid/antivirus kao izvor problema je da ih privremeno isključite i zatim pokušate da se povežete. Trebalo bi prvo da se isključite sa interneta, pre nego što isključite zaštitni zid, kako biste zaštitili svoj računar.
3. Proverite da li su vaš uređaj i računar na istoj mreži. To znači da bi oba trebalo da budu povezana na isti bežični ruter. Konkretno, nijedan ne bi trebalo da koristi mobilnu ili direktnu WiFi vezu koju obezbeđuje ISP.
4. Ako imate nestandardno mrežno podešavanje, može se desiti da je IP adresa prikazana u meniju *Connect/share* netačna. U tom slučaju ćete morati sami da otkrijete koja je ispravna IP adresa. Nažalost, s obzirom na beskonačnu raznolikost mogućih mrežnih konfiguracija, nije moguće dati vam uputstvo kako to da uradite.

5. Ako ste postavili korisničko ime i lozinku, prvo pokušajte bez toga da vidite da li to izaziva probleme. Neki e-ink uređaji imaju pregledače koji ne podržavaju autentifikaciju. Ponekad to možete zaobići uključivanjem korisničkog imena i lozinke u URL, na primer: `http://username:password@192.168.1.2:8080`.
6. Ako vam zatreba pomoć, možete je potražiti na [calibre user forums](#)⁴³.

6.1.2 Pristupanje serveru sa bilo kog mesta na internetu

⚠ Упозорење

Pre nego što ovo uradite, trebalo bi da uključite zaštitu korisničkim imenom/lozinkom na serveru, inače će svako na svetu moći da pristupi vašim knjigama. Idite na *Preferences* → *Sharing* → *Sharing over the net* i omogućite opciju *Require username and password to access the content server*.

Iako se određeni detalji o postavljanju pristupa internetu razlikuju u zavisnosti od mrežne konfiguracije i tipa računara koji koristite, osnovna šema je sledeća.

1. Saznajte spoljnu IP adresu računara na kojem ćete pokrenuti server. To možete uraditi posetom sajtu [What is my IP address](#)⁴⁴ u pregledaču koji radi na tom računaru.
2. Ako je računar iza rutera, omogućite prosleđivanje portova na ruteru kako biste prosledili port 8080 (ili bilo koji port koji izaberete za pokretanje calibre Content servera) na računar.
3. Proverite da li je calibre server dozvoljen kroz sve zaštitne zidove/antivirusne programe na vašem računaru.
4. Sada bi trebalo da možete da pristupite serveru na bilo kom uređaju povezanom na internet koristeći IP adresu koju ste pronašli u prvom koraku. Na primer, ako je IP adresa koju ste pronašli bila 123.123.123.123, a port koji koristite za calibre server je 8080, adresa koju treba koristiti na vašem uređaju postaje: `http://123.123.123.123:8080`.
5. Opciono, koristite uslugu kao što je [no-ip](#)⁴⁵ da biste postavili adresu koja se lako pamti umesto IP adrese koju ste pronašli u prvom koraku.

ℹ Белешка

Za maksimalnu bezbednost, takođe bi trebalo da omogućite HTTPS na Content serveru. To možete učiniti direktno na serveru tako što ćete navesti putanju do HTTPS sertifikata koji će se koristiti u naprednim opcijama konfiguracije za server, ili možete postaviti obrnuti proksi kao što je opisano u nastavku, da biste koristili postojeću HTTPS postavku.

6.2 Interfejs servera

Interfejs servera je pojednostavljena verzija glavnog calibre interfejsa, optimizovana za upotrebu sa ekranima osjetljivim na dodir. Početni ekran vam prikazuje knjige koje trenutno čitate, kao i omogućava vam da izaberete calibre biblioteku koju želite da pregledate. Server u calibre-u vam daje pristup svim vašim bibliotekama, a ne samo jednoj, kao ranije.

6.2.1 Lista knjiga

Lista knjiga na serveru je jednostavna mreža korica. Dodirnite koricu da biste videli detaljne metapodatke za knjigu ili da biste pročitali knjigu. Ako više volite detaljniju listu, možete promeniti podrazumevani prikaz klikom na tri vertikalne tačke u gornjem desnom uglu.

⁴³ <https://www.mobileread.com/forums/forumdisplay.php?f=166>

⁴⁴ <https://www.whatismyip.com/>

⁴⁵ <https://www.noip.com/free>

Sortiranje i pretraživanje liste knjiga bi trebalo da bude poznato korisnicima calibre-a. Može im se pristupiti klikom na njihove ikone u gornjem desnom uglu. Oba rade potpuno isto kao u glavnom programu calibre. Stranica za pretragu vam čak omogućava da konstruišete upite za pretragu klikom na autore/oznake/itd., baš kao što možete koristeći Pregledač oznaka u glavnom programu.

Veoma voljena funkcija glavnog programa, *Virtual libraries* je takođe prisutna u interfejsu servera. Kliknite na tri vertikalne tačke u gornjem desnom uglu da izaberete Virtuelnu biblioteku.

6.2.2 Pregledač knjiga

Možete čitati bilo koju knjigu u vašoj calibre biblioteci jednostavnim dodirom na nju, a zatim dodirom na dugme *Read*. Pregledač knjiga je veoma jednostavan za korišćenje. Možete i dodirnuti i prevući da biste okrenuli stranice. Prevlačenje gore/dole preskače između poglavlja. Dodirivanjem gornje četvrtine ekrana dobijate detaljne kontrole i podešavanja pregledača.

Ako ostavite Content server da radi, možete čak otvoriti istu knjigu na više uređaja i on će zapamtiti vašu poslednju pročitanu poziciju. Ako to ne učini, možete forsirati sinhronizaciju dodirom u gornjoj četvrtini i biranjem *Sync*.

6.3 Podrška za pregledače

Novi calibre server u velikoj meri koristi napredne HTML 5 i CSS 3 funkcije. Kao takav, zahteva ažuriran pregledač za korišćenje. Testiran je na Android Chrome-u i iOS Safari-ju, kao i na Chrome-u i Firefox-u na računaru.

Server pažljivo koristi funkcionalnost koja je ili već standardizovana ili je na putu standardizacije. Kao takav, ako trenutno ne radi sa vašim omiljenim pregledačem, verovatno će raditi kada taj pregledač uhvati korak.

Ako koristite posebno star ili ograničen pregledač ili ne želite da pokrenete JavaScript, možete koristiti *mobile* prikaz, jednostavnim dodavanjem `/mobile` na adresu servera.

Белешка

Na iOS-u, Apple dozvoljava samo jedan endžin pregledača, tako da su Firefox, Chrome i Safari zapravo isti pregledač ispod haube. Novi interfejs servera zahteva iOS 10.3.2 ili noviji. Na Androidu, server je testiran sa Chrome verzijom 58 i novijim.

6.4 Omogućavanje oflajn podrške

Server ima punu podršku za oflajn režim, možete otvoriti knjigu i kada se učita, nastaviti da je čitate oflajn. Međutim, tipični pregledači zahtevaju upotrebu HTTPS konekcija da bi omogućili oflajn režim (service workers). Zato *podosite HTTPS podršku* (Stranica 117) kao što je opisano iznad. Pomerite se do dna početne stranice i videćete poruku o statusu oflajn režima.

Alternativno, možete otvoriti knjigu i ostaviti karticu pregledača otvorenom. Sve dok kartica ostaje otvorena, možete nastaviti da čitate knjigu, čak i kada ste oflajn.

6.5 Upravljanje korisničkim nalogima samo iz komandne linije

Program calibre ima odeljak u *Preferences* koja vam omogućava da upravljate korisničkim nalogima za server. Međutim, ako želite da pokrenete samostalni server i ne možete da pokrenete glavni calibre program na istom računaru/korisničkom nalogu, možete takođe upravljati korisnicima koristeći samo komandnu liniju.

Možete upravljati korisničkim nalogima koristeći opciju `--manage-users` za samostalni program `calibre-server`. Pretpostavimo da želite da sačuvate bazu korisnika u fascikli `/srv/calibre`, onda je kreirate pokretanjem:

```
calibre-server --userdb /srv/calibre/users.sqlite --manage-users
```

Samo pratite uputstva da kreirate korisničke naloge, postavite njihove dozvole, itd. Kada završite, možete pokrenuti server kao:

```
calibre-server --userdb /srv/calibre/users.sqlite --enable-auth
```

Koristiće korisničke naloge koje ste kreirali u prethodnom koraku.

6.6 Integracija calibre Content servera u druge servere

Ovde ćemo vam pokazati kako da integrišete calibre Content server u drugi server. Najčešći razlog za to je korišćenje SSL-a ili omogućavanje pristupa calibre biblioteci preko većeg sajta. Osnovna tehnika je pokretanje calibre servera i postavljanje obrnutog proksija (reverse proxy) do njega sa glavnog servera.

Obrnuti proksi je kada vaš glavni server prihvata dolazne zahteve i prosleđuje ih calibre serveru. Zatim čita odgovor sa calibre servera i prosleđuje ga klijentu. To znači da možete jednostavno pokrenuti calibre server kao i obično bez pokušaja da ga tesno povežete sa vašim glavnim serverom.

6.6.1 Korišćenje punog virtuelnog hosta

Najjednostavnija konfiguracija je posvetiti pun virtuelni host calibre serveru. U ovom slučaju, pokrenite calibre server kao:

```
calibre-server
```

Sada postavite virtuelni host na vašem glavnom serveru, na primer, za nginx:

```
http {
    client_max_body_size 64M;  # needed to upload large books
}

server {
    listen [::]:80;
    server_name myserver.example.com;

    location / {
        proxy_pass http://127.0.0.1:8080;
    }
}
```

Ili, za Apache:

```
LoadModule proxy_module modules/mod_proxy.so
LoadModule proxy_http_module modules/mod_proxy_http.so

<VirtualHost *:80>
    ServerName myserver.example.com
    AllowEncodedSlashes On
    ProxyPreserveHost On
    ProxyPass "/" "http://localhost:8080/"
</VirtualHost>
```

6.6.2 Korišćenje URL prefiksa

Ako ne želite da posvetite pun virtuelni host za calibre, možete ga podesiti da koristi URL prefiks. Pokrenite calibre server kao:

```
calibre-server --url-prefix /calibre --port 8080
```

Ključni parametar ovde je `--url-prefix /calibre`. Ovo uzrokuje da Content server servira sve URL-ove sa prefiksom `/calibre`. Da biste ovo videli na delu, posetite `http://localhost:8080/calibre` u vašem pregledaču. Trebalo bi da vidite normalan veb sajt Content servera, ali sada će raditi pod `/calibre`.

Sa nginx-om, potrebna konfiguracija je:

```
http {
    client_max_body_size 64M;  # needed to upload large books
}

proxy_set_header X-Forwarded-For $remote_addr;
location /calibre/ {
    proxy_buffering off;
    proxy_pass http://127.0.0.1:8080$request_uri;
}
location /calibre {
    # we need a trailing slash for the Application Cache to work
    rewrite /calibre /calibre/ permanent;
}
```

Za Apache, prvo omogućite proxy module u Apache-u, dodavanjem sledećeg u `httpd.conf`:

```
LoadModule proxy_module modules/mod_proxy.so
LoadModule proxy_http_module modules/mod_proxy_http.so
```

Tačna tehnika za omogućavanje proxy modula će varirati u zavisnosti od vaše Apache instalacije. Kada omogućite proxy module, dodajte sledeća pravila u `httpd.conf` (ili ako koristite virtuelne hostove u `conf` fajl za dotični virtuelni host):

```
AllowEncodedSlashes On
RewriteEngine on
RewriteRule ^/calibre/(.*) http://127.0.0.1:8080/calibre/$1 [proxy]
RedirectMatch permanent ^/calibre$ /calibre/
```

To je sve, sada ćete moći da pristupite calibre Content serveru pod `/calibre` URL-om na vašem glavnom serveru. Gore navedena pravila prosleđuju sve zahteve pod `/calibre` calibre serveru koji radi na portu 8080 i zahvaljujući opciji `--url-prefix` iznad, calibre server ih transparentno obrađuje.

Белешка

Kada koristite obrnuti proksi, trebalo bi da kažete calibre Content serveru da sluša samo na localhost-u, koristeći `--listen-on 127.0.0.1`. Na taj način, server će slušati samo konekcije koje dolaze sa istog računara, tj. sa obrnutog proksija.

Белешка

Ako ste podesili SSL za vaš glavni server, trebalo bi da kažete calibre serveru da koristi osnovnu autentifikaciju

umesto digest autentifikacije, jer je brža. Da biste to uradili, prosledite opciju `--auth-mode=basic` komandi `calibre-server`.

6.7 Pravljenje servisa za calibre server na savremenom Linux sistemu

Možete lako kreirati servis za pokretanje calibre-a pri pokretanju na savremenom Linux sistemu zasnovanom na `systemd`⁴⁶. Samo kreirajte fajl `/etc/systemd/system/calibre-server.service` sa sadržajem prikazanim ispod:

```
[Unit]
Description=calibre Content server
After=network.target

[Service]
Type=simple
User=mylinuxuser
Group=mylinuxgroup
ExecStart=/opt/calibre/calibre-server "/path/to/calibre library folder"

[Install]
WantedBy=multi-user.target
```

Promenite `mylinuxuser` i `mylinuxgroup` u korisnika i grupu pod kojima želite da se server pokreće. Ovo bi trebalo da bude isti korisnik i grupa koji poseduju fajlove u folderu calibre biblioteke. Imajte na umu da generalno nije dobra ideja pokretati server kao root. Takođe promenite putanju do foldera calibre biblioteke da odgovara vašem sistemu. Možete dodati više biblioteka ako je potrebno. Pogledajte pomoć za komandu `calibre-server`.

Sada pokrenite:

```
sudo systemctl start calibre-server
```

da biste pokrenuli server. Proverite njegov status sa:

```
sudo systemctl status calibre-server
```

Da biste ga podesili da se pokreće pri pokretanju sistema, pokrenite:

```
sudo systemctl enable calibre-server
```

Белешка

calibre server *ne* zahteva pokrenut X server, ali zahteva instalirane X biblioteke jer se neke komponente koje koristi povezuju sa njima.

Белешка

calibre server takođe podržava systemd aktivaciju soketa, tako da i to možete koristiti, ako je potrebno.

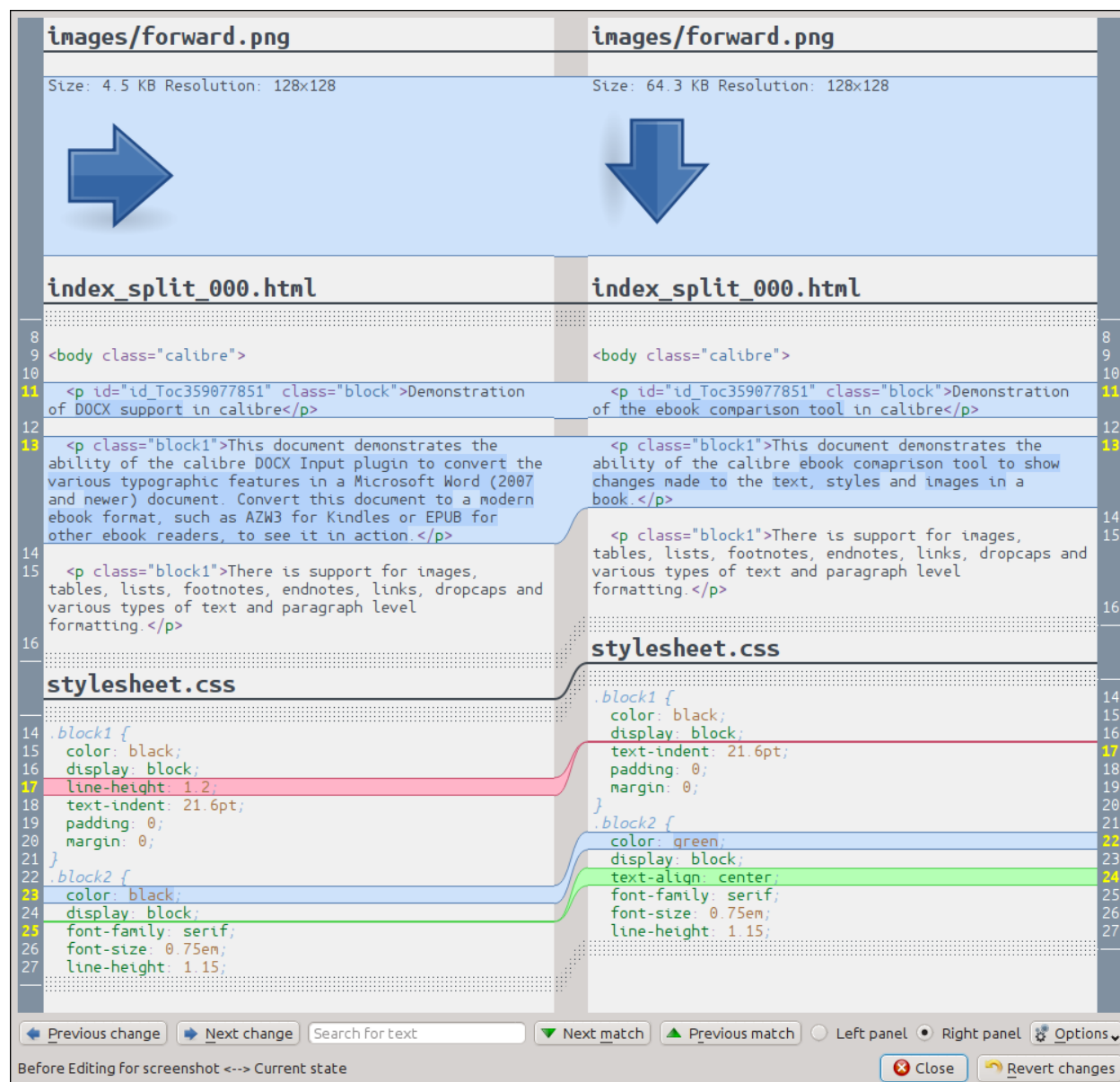
⁴⁶ <https://www.freedesktop.org/wiki/Software/systemd/>

Poređenje e-knjiga

calibre ima ugrađen alat za poređenje e-knjiga. Pomoću njega možete videti šta se u knjizi promenilo posle uređivanja ili konverzije. Podržani su formati EPUB i AZW3.

Da biste ga koristili, otvorite e-knjigu u *Uređivanje e-knjiga* (Stranica 81) i kliknite na *Fajl* → *Uporedi s drugom knjigom*, ili upotrebite panel *Detalji o knjizi* (Stranica 21). Ako knjigu konvertujete iz EPUB-a u EPUB, original će biti sačuvan kao ORIGINAL_EPUB. Kliknite desnim tasterom miša na stavku ORIGINAL_EPUB u panelu s podacima o knjizi i izaberite *Uporedi s formatom EPUB*.

Otvoreni alat za poređenje izgleda kao na slici ispod. Prikazuje razlike u tekstu, stilovima i slikama izabranih knjiga.

7.1 Kako se čita prikaz poređenja

Kao što se vidi na slici iznad, razlike između dve knjige prikazane su jedna pored druge. Prikazuju se samo razlike i po nekoliko okolnih redova radi konteksta. Tako se i u velikoj knjizi brzo vidi šta je promenjeno.

Dodati tekst ima zelenu pozadinu, uklonjeni crvenu, a izmenjeni plavu.

Brojevi redova izmenjenog teksta prikazani su sa strane, pa lako možete pronaći određenu izmenu u uređivaču. Ako alat za poređenje otvorite iz uređivača, dvostrukim klikom na red u desnom panelu automatski prelazite na taj red u uređivaču.

Pri poređenju knjiga može biti korisno da alat najpre uredi formatiranje tekstualnih fajlova i stilova, pa tek onda izračuna razlike. Rezultat je često pregledniji. Kliknite na dugme *Opcije* u donjem desnom uglu i izaberite *Uredi fajlove pre poređenja*. Imajte na umu da ovaj postupak ponekad može neželjeno izmeniti neispravne oznake kako bi postale ispravne. Broj okolnih redova prikazanih uz razlike takođe možete promeniti preko dugmeta *Opcije*.

Tekst u prikazanim razlikama možete pretraživati pomoću polja za pretragu na dnu prozora. Izaberite panel koji želite da

pretražujete: *Levi* ili *Desni*.

7.2 Pokretanje alata za poređenje

Alat je naročito koristan kada imate dve verzije iste knjige i želite da vidite po čemu se razlikuju. Možete ga pokrenuti na nekoliko načina.

7.2.1 Poređenje dva fajla e-knjige

Otvorite prvi fajl u alatu *Uređivanje e-knjiga* (Stranica 81). Zatim kliknite na *Fajl* → *Uporedi s drugom knjigom* i izaberite drugi fajl, koji mora biti u istom formatu kao prvi. U prikazu poređenja knjiga koju uređujete biće desno, a druga knjiga levo.

7.2.2 Poređenje ORIGINAL_FMT i FMT

Kada u programu calibre konvertujete knjigu iz formata FMT u isti format, originalni fajl čuva se kao ORIGINAL_FMT. Da biste videli šta je konverzija promenila, kliknite desnim tasterom miša na stavku ORIGINAL_FMT u panelu *Detalji o knjizi* (Stranica 21) glavnog prozora i izaberite *Uporedi s FMT*. U prikazu poređenja ORIGINAL_FMT biće levo, a FMT desno.

7.2.3 Poređenje kontrolne tačke s trenutnim stanjem knjige tokom uređivanja

Alat *Uređivanje e-knjiga* (Stranica 81) ima korisnu mogućnost *Kontrolne tačke* (Stranica 94). Trenutno stanje knjige možete sačuvati kao imenovanu *kontrolnu tačku* i vratiti se na nju ako vam se kasnije izmene ne dopadnu. Kontrolne tačke se stvaraju i automatski pri raznim radnjama u uređivaču. Njihov spisak možete otvoriti preko *Prikaz* → *Kontrolne tačke*, pa dugmetom *Uporedi* uporediti izabranu kontrolnu tačku s trenutnim stanjem. Kontrolna tačka biće prikazana levo, a trenutno stanje desno.

Uređivanje metapodataka e-knjiga

Sadržaj

- *Uređivanje metapodataka pojedinačne knjige* (Stranica 127)
 - *Preuzimanje metapodataka* (Stranica 128)
 - *Upravljanje formatima knjiga* (Stranica 128)
 - *Sve o koricama* (Stranica 128)
- *Uređivanje metapodataka više knjiga istovremeno* (Stranica 128)
 - *Pretraga i zamena* (Stranica 128)
 - *Grupno preuzimanje metapodataka* (Stranica 129)
- *Dodavanje dodatnih datoteka sa podacima u knjigu* (Stranica 129)

E-knjige dolaze u svim oblicima i veličinama i najčešće su njihovi metapodaci (stvari poput naslova/autora/serije/izdavača) nepotpuni ili netačni. Najjednostavniji način za promenu metapodataka u calibre-u je da jednostavno dvaput kliknete na unos i ukucate ispravnu zamenu. Za sofisticiranije, "napredno uređivanje" koristite alate za uređivanje metapodataka o kojima se govori u nastavku.

8.1 Uređivanje metapodataka pojedinačne knjige

Kliknite na knjigu koju želite da uredite, a zatim kliknite na dugme *Edit metadata* ili pritisnite taster E. Otvara se dijalog koji vam omogućava da uredite sve aspekte metapodataka. Ima razne funkcije koje uređivanje čine bržim i efikasnijim. Lista najčešće korišćenih saveta:

- Možete kliknuti na dugme između naslova i autora da biste ih automatski zamenili.
- Možete kliknuti na dugme pored sortiranja autora da bi ga calibre automatski popunio koristeći vrednosti sortiranja sačuvane sa svakim autorom. Koristite dijalog *Manage authors* da vidite i promenite vrednosti sortiranja autora. Ovaj dijalog se može otvoriti klikom i držanjem dugmeta pored sortiranja autora.

- Možete kliknuti na dugme pored oznaka da biste koristili *Tag editor* za upravljanje oznakama povezanim sa knjigom.
- Polje "Ids" se može koristiti za unos ISBN-a (i mnogih drugih vrsta id-a), imaće crvenu pozadinu ako unesete nevažeći ISBN. Biće zeleno za važeće ISBN-ove.
- Polje za sortiranje autora biće crveno ako se vrednost sortiranja autora razlikuje od onoga što calibre misli da bi trebalo da bude.

8.1.1 Preuzimanje metapodataka

Najkorisnija mogućnost dijaloga za uređivanje metapodataka jeste automatsko popunjavanje polja podacima sa različitih veb-sajtova. calibre trenutno koristi Google Books i Amazon. Tako može da preuzme naslov, autora, seriju, oznake, ocenu, opis i ISBN.

Da biste koristili preuzimanje, popunite polja za naslov i autora i kliknite na dugme *Fetch metadata*. calibre će vam predstaviti listu knjiga koje se najviše podudaraju sa naslovom i autorom. Ako prvo popunite polje ISBN, ono će se koristiti umesto naslova i autora. Ako nema poklapanja, pokušajte da pretragu učinite malo manje specifičnom tako što ćete uključiti samo neke ključne reči u naslovu i samo prezime autora.

8.1.2 Upravljanje formatima knjiga

U programu calibre, jedan unos knjige može imati mnogo različitih *formata* povezanih sa njim. Na primer, možda ste nabavili Kompletna dela Šekspira u EPUB formatu i kasnije ih konvertovali u MOBI da biste ih čitali na vašem Kindle uređaju. calibre automatski upravlja višestrukim formatima za vas. U odeljku *Available formats* u dijalogu za uređivanje metapodataka, možete upravljati ovim formatima. Možete dodati novi format, izbrisati postojeći format i takođe tražiti od programa calibre da postavi metapodatke i korice za unos knjige iz metapodataka u jednom od formata.

8.1.3 Sve o koricama

Možete tražiti od programa calibre da preuzme korice knjiga za vas, pod uslovom da knjiga ima poznat ISBN. Alternativno, možete navesti datoteku na vašem računaru koja će se koristiti kao korica. calibre čak može generisati podrazumevanu koricu sa osnovnim metapodacima na njoj za vas. Možete prevući i pustiti slike na koricu da biste je promenili, a takođe i kliknuti desnim tasterom miša da biste kopirali/nalepili slike korica.

Pored toga, postoji dugme za automatsko opsecanje ivica sa korice, u slučaju da vaša slika korice ima ružnu ivicu.

8.2 Uređivanje metapodataka više knjiga istovremeno

Prvo izaberite knjige koje želite da uredite držeći `Ctrl` ili `Shift` i klikom na njih. Ako izaberete više od jedne knjige, klik na dugme *Edit metadata* će otvoriti dijalog za *Grupno* uređivanje metapodataka. Koristeći ovaj dijalog, možete brzo postaviti autora/izdavača/ocenu/oznake/serije itd. za gomilu knjiga na istu vrednost. Ovo je posebno korisno ako ste upravo uvezli veći broj knjiga koje imaju neke zajedničke metapodatke. Ovaj dijalog je veoma moćan, na primer, ima karticu *Search and replace* koju možete koristiti za obavljanje grupnih operacija nad metapodacima, pa čak i za kopiranje metapodataka iz jedne kolone u drugu.

Normalni dijalog za uređivanje metapodataka takođe ima dugmad *Next* i *Previous* koja možete koristiti za uređivanje metapodataka nekoliko knjiga jedne za drugom.

8.2.1 Pretraga i zamena

Dijalog *Edit metadata for many books* omogućava naprednu pretragu i zamenu u metapodacima izabranih knjiga. Podrazumevano koristi jednostavnu tekstualnu pretragu i zamenu, ali podržava i *regular expressions* (regularne izraze). Više o regularnim izrazima pročitajte u *Sve o korišćenju regularnih izraza u programu calibre* (Stranica 220).

Kao što je gore napomenuto, postoje dva režima pretrage i zamene: poklapanje karaktera i regularni izraz. Poklapanje karaktera će tražiti u *Search field* koji izaberete karaktere koje ukucate u polje *search for* i zameniće te karaktere onim što

ukucate u polje *replace with*. Svako pojavljivanje traženih karaktera u polju biće zamenjeno. Na primer, pretpostavimo da polje koje se pretražuje sadrži *a bad cat*. Ako tražite *a* da bude zamenjeno sa *HELLO*, onda će rezultat biti *HELLO bHELLOd cHELLOt*.

Ako je polje koje pretražujete *multiple* polje poput oznaka, onda se svaka oznaka tretira zasebno. Na primer, ako vaše oznake sadrže *Horror*, *Scary*, izraz za pretragu *r*, se neće poklopiti ni sa čim jer će se izraz prvo primeniti na *Horror*, a zatim na *Scary*.

Ako želite da pretraga ne razlikuje velika i mala slova, isključite opciju *Case sensitive*.

Možete podesiti da calibre promeni veličinu slova rezultata (informacije nakon što se zamena izvrši) biranjem jedne od funkcija iz polja *Apply function after replace*. Dostupne operacije su:

- *Lower case* -- menja sve karaktere u polju u mala slova
- *Upper case* -- menja sve karaktere u polju u velika slova
- *Title case* -- pretvara prvo slovo svake reči u rezultatu u veliko slovo.

Polje *Your test* je obezbeđeno da unesete tekst kako biste proverili da li pretraga/zamena radi ono što želite. U većini slučajeva polja za testiranje knjiga će biti dovoljna, ali je moguće da postoji slučaj koji želite da proverite, a koji nije prikazan u ovim poljima. Unesite taj slučaj u *Your test*.

Režim regularnih izraza ima neke razlike u odnosu na režim karaktera, osim (naravno) korišćenja regularnih izraza. Prva je da se funkcije primenjuju na delove niske koji se poklapaju sa niskom za pretragu, a ne na celo polje. Druga je da se funkcije primenjuju na nisku za zamenu, a ne na celo polje.

Treća i najvažnija stvar je da niz za zamenu može da se poziva na delove niza za pretragu koristeći povratne reference. Povratna referenca je `\n` gde je *n* ceo broj koji se odnosi na *n*-tu grupu u zagradama u izrazu za pretragu. Na primer, uzimajući isti primer kao gore, *a bad cat*, izraz za pretragu *a (...)* (...) i izraz za zamenu *a \2 \1*, rezultat će biti *a cat bad*. Molimo pogledajte *Sve o korišćenju regularnih izraza u programu calibre* (Stranica 220) za više informacija o povratnim referencama.

Jedan koristan obrazac: pretpostavimo da želite da promenite veličinu slova celog polja. Najlakši način da to uradite je da koristite znakovni režim, ali pretpostavimo dalje da želite da koristite režim regularnih izraza. Izraz za pretragu bi trebalo da bude `(^.*$)`, izraz za zamenu bi trebalo da bude `\1`, a željena funkcija za promenu veličine slova treba da bude izabrana.

Konačno, u režimu regularnih izraza možete kopirati vrednosti iz jednog polja u drugo. Jednostavno postavite da se izvorno i odredišno polje razlikuju. Kopija može da zameni odredišno polje, da se doda na početak polja (prepend) ili da se doda na kraj polja (append). Polje za potvrdu 'use comma' govori programu calibre da (ili da ne) doda zarez između teksta i odredišnog polja u režimima dodavanja na početak i kraj. Ako je odredište višestruko (npr. oznake), onda ne možete opozvati izbor ovog polja.

Pretraga i zamena se obavljaju nakon što se primene sve ostale promene metapodataka na drugim karticama. Ovo može dovesti do određene zabune, jer će okviri za testiranje prikazati informacije pre ostalih promena, ali će operacija biti primenjena nakon ostalih promena. Ako imate bilo kakvih sumnji u vezi sa tim šta će se desiti, nemojte mešati pretragu/zamenu sa drugim promenama.

8.2.2 Grupno preuzimanje metapodataka

Ako želite da preuzmete metapodatke za više knjiga odjednom, kliknite desnim tasterom miša na dugme *Edit metadata* i izaberite *Download metadata*. Možete izabrati da preuzmete samo metapodatke, samo naslovnice ili oboje.

8.3 Dodavanje dodatnih datoteka sa podacima u knjigu

calibre može da skladišti bilo koji broj dodatnih datoteka sa podacima povezanih sa knjigom. To mogu biti alternativne naslovnice, dodatni materijal itd. One se ne mogu direktno pregledati niti koristiti kao izvori za konverziju. Takođe ih ne indeksira mašina za pretragu celog teksta u programu calibre. Da biste ih pregledali/dodali/izbrisali, izaberite knjigu,

kliknite desnim tasterom miša na dugme *Edit metadata* i izaberite *Manage data files*. Ovo će otvoriti iskačući prozor u kojem možete obavljati operacije nad ovim datotekama. Alternativno, možete kliknuti desnim tasterom miša na dugme *Add books* i izabrati *Add data files to selected book records* da biste brže dodali datoteke sa podacima.

Često postavljana pitanja

Sadržaj

- *Konverzija formata e-knjiga* (Stranica 131)
- *Integracija uređaja* (Stranica 134)
- *Upravljanje bibliotekom* (Stranica 141)
- *Razno* (Stranica 146)

9.1 Konverzija formata e-knjiga

Sadržaj

- *Koje formate calibre podržava za konverziju u/fz?* (Stranica 132)
- *Koji su najbolji izvorni formati za konverziju?* (Stranica 132)
- *Konvertovao sam PDF fajl, ali rezultat ima razne probleme?* (Stranica 132)
- *Kako da pretvorim fajl koji sadrži znakove drugih jezika ili tipografske navodnike?* (Stranica 132)
- *U čemu je stvar sa Sadržajem u MOBI fajlovima?* (Stranica 132)
- *Kako da konvertujem kolekciju HTML fajlova u određenom redosledu?* (Stranica 133)
- *EPUB koji sam napravio u programu calibre nije ispravan?* (Stranica 134)
- *Kako da koristim neke od naprednih funkcija alata za konverziju?* (Stranica 134)

9.1.1 Koje formate calibre podržava za konverziju u/iz?

calibre podržava konverziju mnogih ulaznih formata u mnoge izlazne formate. Može konvertovati svaki ulazni format sa sledeće liste u svaki izlazni format.

Ulazni formati: AZW, AZW3, AZW4, CBZ, CBR, CB7, CBC, CHM, DJVU, DOCX, EPUB, FB2, FBZ, HTML, HTMLZ, KEPUB, LIT, LRF, MOBI, ODT, PDF, PRC, PDB, PML, RB, RTF, SNB, TCR, TXT, TXTZ

Izlazni formati: AZW3, EPUB, DOCX, FB2, HTMLZ, KEPUB, OEB, LIT, LRF, MOBI, PDB, PMLZ, RB, PDF, RTF, SNB, TCR, TXT, TXTZ, ZIP

Белешка

PRC je generički format, calibre podržava PRC fajlove sa TextRead i MOBIBook zaglavlјima. PDB je takođe generički format. calibre podržava eReader, Plucker (samo ulaz), PML i zTxt PDB fajlove. DJVU podrška je samo za konvertovanje DJVU fajlova koji sadrže ugrađeni tekst. Njih obično generiše OCR softver. MOBI knjige mogu biti dva tipa Mobi6 i KF8. calibre u potpunosti podržava oba. MOBI fajlovi često imaju .azw ili .azw3 ekstenzije fajlova. DOCX fajlovi iz Microsoft Word 2007 i novijih su podržani.

9.1.2 Koji su najbolji izvorni formati za konverziju?

Po opadajućem redosledu preferencije: LIT, MOBI, AZW, EPUB, KEPUB, AZW3, FB2, FBZ, DOCX, HTML, PRC, ODT, RTF, PDB, TXT, PDF

9.1.3 Konvertovao sam PDF fajl, ali rezultat ima razne probleme?

PDF je užasan format za konverziju. Za listu raznih problema sa kojima ćete se susresti prilikom konverzije PDF-a, pogledajte: *Konvertovanje PDF dokumenata* (Stranica 76).

9.1.4 Kako da pretvorim fajl koji sadrži znakove drugih jezika ili tipografske navodnike?

Postoje dva aspekta ovog problema:

1. Poznavanje kodiranja izvornog fajla: calibre pokušava da pogodi koje kodiranje karaktera koriste vaši izvorni fajlovi, ali često je to nemoguće, pa mu morate reći koje kodiranje da koristi. Ovo se može uraditi u GUI-ju preko polja *Input character encoding* u sekciji *Look & feel* → *Text* dijaloga za konverziju. Alati komandne linije imaju opciju `ebook-convert-txt-input --input-encoding`.
2. Kada dodajete HTML fajlove u calibre, možda ćete morati da kažete calibre-u u kom su kodiranju fajlovi. Da biste to uradili idite na *Preferences* → *Advanced* → *Plugins* → *File type* i prilagodite dodatak *HTML to ZIP*, govoreći mu u kom su kodiranju vaši HTML fajlovi. Sada kada dodate HTML fajlove u calibre oni će biti ispravno obrađeni. HTML fajlovi iz različitih izvora često imaju različita kodiranja, pa ćete možda morati da menjate ovo podešavanje više puta. Uobičajeno kodiranje za mnoge fajlove sa weba je `cp1252` i predlažem da prvo probate to. Imajte na umu da prilikom konverzije HTML fajlova, ostavite gore pomenuto podešavanje ulaznog kodiranja prazno. To je zato što dodatak *HTML to ZIP* automatski konvertuje HTML fajlove u standardno kodiranje (UTF-8).

9.1.5 U čemu je stvar sa Sadržajem u MOBI fajlovima?

Prva stvar koju treba shvatiti je da većina e-knjiga ima dva sadržaja. Jedan je tradicionalni Sadržaj, kao ToC koji nalazite u papirnim knjigama. Ovaj Sadržaj je deo glavnog toka dokumenta i može se stilizovati kako god želite. Ovaj ToC se naziva *sadržajni ToC*.

Zatim postoji *metapodaci ToC*. Metapodaci ToC je ToC koji nije deo teksta knjige i obično mu se pristupa nekim posebnim dugmetom na čitaču. Na primer, u calibre E-book viewer-u, koristite dugme Show Table of Contents da vidite ovaj ToC. Ovaj ToC ne može biti stilizovan od strane kreatora knjige. Kako je predstavljen zavisi od programa za pregled.

U MOBI formatu, situacija je malo zbunjujuća. To je zato što MOBI format, jedini među glavnim formatima e-knjiga, *nema* pristojnu podršku za metapodatke ToC. MOBI knjiga simulira prisustvo metapodataka ToC stavljanjem *dodatnog* sadržajnog ToC-a na kraj knjige. Kada kliknete Go to Table of Contents na vašem Kindle-u, Kindle vas vodi do ovog dodatnog sadržajnog ToC-a.

Sada vam se može činiti da MOBI knjiga ima dva identična ToC-a. Zapamtite da je jedan semantički sadržajni ToC, a drugi je metapodaci ToC, iako oba mogu imati potpuno iste unose i izgledati isto. Jednom se može pristupiti direktno iz menija Kindle-a, drugom ne može.

Kada konvertujete u MOBI, calibre detektuje *metapodaci ToC* u ulaznom dokumentu i generiše ToC na kraju izlaznog MOBI fajla. Ovo možete isključiti opcijom u MOBI Output podešavanjima. Takođe možete reći calibre-u da li da ga stavi na početak ili na kraj knjige preko opcije u MOBI Output podešavanjima. Zapamtite da je ovaj ToC semantički *metapodaci ToC*, u bilo kom formatu osim MOBI *ne može biti deo teksta*. Činjenica da je deo teksta u MOBI je slučajnost uzrokovana ograničenjima MOBI-ja. Ako želite ToC na određenom mestu u tekstu vašeg dokumenta, kreirajte ga ručno. Zato toplo preporučujemo da ostavite podrazumevano kako jeste, tj. sa metapodaci ToC na kraju knjige. Takođe imajte na umu da ako onemogućite generisanje ToC-a na kraju fajla, rezultujući MOBI fajl možda neće ispravno funkcionisati na Kindle-u, pošto Kindle koristi metapodaci ToC za mnoge stvari, uključujući Page Flip funkciju.

Ako imate ručno uređen ToC u ulaznom dokumentu, možete koristiti opcije za detekciju ToC-a u calibre-u da automatski generišete metapodaci ToC iz njega. Pogledajte sekciju o konverziji u Korisničkom uputstvu za više detalja o tome kako koristiti ove opcije.

Konačno, ohrabrujem vas da odbacite sadržaj ToC i imate samo metapodaci ToC u vašim e-knjigama. Metapodaci ToC će ljudima koji čitaju vaše e-knjige pružiti mnogo superiornije iskustvo navigacije (osim na Kindle-u, gde su u suštini isti kao sadržaj ToC).

Белешка

Noviji AZW3 format ima odgovarajuću podršku za metapodaci ToC. Međutim, Kindle firmver ima tendenciju da ne funkcioniše ispravno ako onemogućite generisanje inline ToC-a na kraju fajla. Zato se preporučuje da ostavite generisani ToC na miru. Ako kreirate AZW3 fajl sa metapodaci ToC i bez generisanog ToC-a na kraju fajla, neke funkcije na Kindle-u neće raditi, kao što je Page Flip funkcija.

9.1.6 Kako da konvertujem kolekciju HTML fajlova u određenom redosledu?

Da biste konvertovali kolekciju HTML fajlova u određenom redosledu, morate kreirati fajl sa sadržajem. To jest, još jedan HTML fajl koji sadrži linkove ka svim ostalim fajlovima u željenom redosledu. Takav fajl izgleda ovako:

```
<html>
  <body>
    <h1>Table of Contents</h1>
    <p style="text-indent:0pt">
      <a href="file1.html">First File</a><br/>
      <a href="file2.html">Second File</a><br/>
      .
      .
      .
    </p>
  </body>
</html>
```

Zatim, samo dodajte ovaj HTML fajl u GUI i koristite dugme *Convert* da kreirate vašu e-knjigu. Možete koristiti opciju u sekciji Table of Contents u dijalogu za konverziju da kontrolirate kako se generiše Table of Contents.

Белешка

Podrazumevano, kada dodajete HTML fajlove, calibre prati linkove u fajlovima u *depth first* redosledu. To znači da ako fajl A.html linkuje na B.html i C.html i D.html, ali B.html takođe linkuje na D.html, onda će fajlovi biti u redosledu A.html, B.html, D.html, C.html. Ako umesto toga želite da redosled bude A.html, B.html, C.html, D.html onda morate reći calibre-u da doda vaše fajlove u *breadth first* redosledu. Uradite to tako što ćete otići na *Preferences* → *Advanced* → *Plugins* → *File type* i prilagoditi *HTML to ZIP* dodatak.

9.1.7 EPUB koji sam napravio u programu calibre nije ispravan?

calibre ne garantuje da je EPUB koji on proizvede validan. Jedina garancija koju daje je da ako mu date validan XHTML 1.1 + CSS 2.1 on će izbaciti validan EPUB. calibre se trudi da osigura da EPUB-ovi koje proizvodi zapravo rade kako je predviđeno na širokom spektru uređaja, cilj koji je nekompatibilan sa proizvodnjom validnih EPUB-ova, i onaj koji je daleko važniji za ogromnu većinu njegovih korisnika. Ako vam treba alat koji uvek proizvodi validne EPUB-ove, calibre nije za vas. To znači da ako želite da pošaljete EPUB proizveden u calibre-u u online prodavnicu koja koristi proveru validnosti EPUB-a, morate se sami pobrinuti da je EPUB validan, calibre to neće uraditi za vas -- drugim rečima morate dati calibre-u validan XHTML + CSS kao ulazne dokumente.

9.1.8 Kako da koristim neke od naprednih funkcija alata za konverziju?

Možete dobiti pomoć za bilo koju pojedinačnu funkciju konvertera tako što ćete preći mišem preko nje u GUI-ju ili pokrenuti `ebook-convert dummy.html .epub -h` u terminalu. Dobro mesto za početak je da pogledate sledeći demo fajl koji demonstrira neke od naprednih funkcija [html-demo.zip](https://calibre-ebook.com/downloads/html-demo.zip)⁴⁷.

9.2 Integracija uređaja

Sadržaj

- *Koje uređaje calibre podržava?* (Stranica 135)
- *Kako mogu da pomognem da moj uređaj bude podržan u calibre-u?* (Stranica 135)
- *Zašto calibre ne prepoznaje moj uređaj?* (Stranica 135)
- *Moj uređaj je nestandardan ili neobičan. Šta mogu da uradim da se povežem sa njim?* (Stranica 136)
- *Kako da koristim calibre sa mojim iPad/iPhone/iPod touch uređajem?* (Stranica 136)
- *Kako da koristim calibre sa mojim Android telefonom/tabletom ili Kindle Fire-om?* (Stranica 137)
- *Mogu li pristupiti svojim calibre knjigama koristeći veb pregledač na mom Kindle-u ili drugom uređaju za čitanje?* (Stranica 138)
- *Ne mogu da šaljem e-poštu koristeći calibre?* (Stranica 138)
- *Moj uređaj se montira samo za čitanje u Linux-u, pa calibre ne može da se poveže sa njim?* (Stranica 139)
- *Zašto calibre ne podržava kolekcije na Kindle-u ili police na Nook-u?* (Stranica 139)
- *Dobijam grešku kada pokušam da koristim calibre sa mojim Kobo Touch/Glo/td.? (Stranica 140)*

⁴⁷ <https://calibre-ebook.com/downloads/html-demo.zip>

- *Korice za knjige koje šaljem na moj e-ink Kindle se pojave na trenutak, a zatim budu zamenjene generičkim koricama?* (Stranica 140)
- *Korice za knjige poslate na moj Kindle ColorSoft i novije se ne prikazuju na listi knjiga?* (Stranica 140)
- *Korice za moje MOBI datoteke su prestale da se prikazuju u Kindle for PC/Kindle for Android/iPad itd.* (Stranica 141)
- *Prebacio sam neke knjige na svoj Kindle koristeći calibre i one se nisu pojavile?* (Stranica 141)

9.2.1 Koje uređaje calibre podržava?

calibre može direktno da se poveže sa svim glavnim (i većinom sporednih) uređaja za čitanje e-knjiga, pametnim telefonima, tabletima, itd. Pored toga, koristeći funkciju *Connect to folder* možete ga koristiti sa bilo kojim čitačem e-knjiga koji se izvozi kao USB disk. Konačno, možete se bežično povezati sa bilo kojim uređajem koji ima veb pregledač koristeći calibre Content server.

9.2.2 Kako mogu da pomognem da moj uređaj bude podržan u calibre-u?

Ako se vaš uređaj pojavljuje kao USB disk operativnom sistemu, dodavanje podrške za njega u calibre je veoma lako. Potrebne su nam samo neke informacije od vas:

- Kompletan lista formata e-knjiga koje vaš uređaj podržava.
- Da li postoji poseban folder na uređaju u koji treba smestiti sve fajlove e-knjiga? Takođe, da li uređaj detektuje fajlove smeštene u podfolderima?
- Takođe su nam potrebne informacije o vašem uređaju koje će calibre automatski prikupiti. Prvo, ako vaš uređaj podržava SD kartice, ubacite ih. Zatim povežite uređaj sa računarom. U calibre-u idite na *Preferences* → *Miscellaneous* i kliknite na dugme "Debug device detection". Ovo će kreirati neki izlaz za otklanjanje grešaka. Kopirajte ga u fajl i ponovite proces, ovog puta sa uređajem isključenim iz računara.
- Pošaljite nam oba gore navedena izlaza sa ostalim informacijama i mi ćemo napisati drajver za vaš uređaj.

Kada nam pošaljete izlaz za određeni operativni sistem, podrška za uređaj u tom operativnom sistemu će se pojaviti u sledećem izdanju calibre-a. Da biste nam poslali izlaz, otvorite izveštaj o grešci i priložite izlaz uz njega. Pogledajte [kako prijaviti greške](#)⁴⁸.

9.2.3 Zašto calibre ne prepozna je moj uređaj?

Pratite ove korake da biste pronašli problem:

- Uverite se da povezujete samo jedan uređaj sa računarom u isto vreme. Nemojte imati drugi uređaj koji podržava calibre, kao što je iPhone/iPad itd. u isto vreme.
- Ako povezujete Apple iDevice (iPad, iPod Touch, iPhone), Apple više ne dozvoljava softveru trećih strana da se poveže sa njihovim uređajima pomoću USB kabla. Umesto toga koristite bežičnu vezu, preko calibre Content servera.
- Ako povezujete Kindle iz 2024. ili noviji ili Android uređaj, a koristite macOS ili Linux, pročitajte napomenu pod [Korišćenje USB kabla](#) (Stranica 137).
- Na macOS-u ako dobijete greške u dozvolama prilikom povezivanja uređaja sa calibre-om, to možete popraviti tako što ćete pogledati pod *System Preferences* > *Security and Privacy* > *Privacy* > *Files and Folders*.

⁴⁸ <https://calibre-ebook.com/bugs>

- Uverite se da koristite najnoviju verziju calibre-a (trenutno 9.16.0). Najnovija verzija se uvek može preuzeti sa [calibre veb sajta](#)⁴⁹. Možete videti koju verziju calibre-a trenutno koristite gledajući donju liniju glavnog prozora calibre-a.
- Uverite se da vaš operativni sistem vidi uređaj. To jest, uređaj bi trebalo da se pojavi u Windows Explorer-u (u Windows-u) ili Finder-u (u macOS-u).
- U programu calibre, idite na *Preferences* → *Ignored Devices* i proverite da vaš uređaj nije ignorisan
- Ako svi gorenavedeni koraci ne uspeju, idite na *Preferences* → *Miscellaneous* i kliknite na *Debug device detection* dok je vaš uređaj priključen i postavite izlaz kao tiket na [calibre sistemu za praćenje grešaka](#)⁵⁰.

9.2.4 Moj uređaj je nestandardan ili neobičan. Šta mogu da uradim da se povežem sa njim?

Pored funkcije *Connect to folder* koja se nalazi pod dugmetom *Connect/share*, calibre pruža *User defined* priključak za uređaje koji se može koristiti za povezivanje sa bilo kojim USB uređajem koji se prikazuje kao disk jedinica u vašem operativnom sistemu. Napomena: na Windowsu, uređaj mora imati slovo diska da bi ga calibre koristio. Pogledajte priključak za uređaje *Preferences* → *Plugins* → *Device plugins* → *User defined* i *Preferences* → *Miscellaneous* → *Get information to setup the user defined device* za više informacija. Imajte na umu da ako koristite korisnički definisan priključak za uređaj koji inače detektuje ugrađeni calibre priključak, prvo morate onemogućiti ugrađeni priključak, kako bi se umesto njega koristio vaš korisnički definisan priključak.

9.2.5 Kako da koristim calibre sa mojim iPad/iPhone/iPod touch uređajem?

Lak način da pregledate vašu calibre kolekciju sa vašeg Apple uređaja je korišćenjem *Calibreov server sadržaja* (Stranica 115), koji čini vašu kolekciju dostupnom preko mreže. Prvo izvršite sledeće korake u programu calibre

- Postavite željeni izlazni format u programu calibre na EPUB (Izlazni format se može postaviti pod *Preferences* → *Interface* → *Behavior*)
- Postavite izlazni profil na iPad (ovo će raditi i za iPhone/iPod uređaje), pod *Preferences* → *Conversion* → *Common options* → *Page setup*
- Konvertujte knjige koje želite da čitate na vašem iDevice uređaju u EPUB format tako što ćete ih izabrati i kliknuti na dugme *Convert*.
- Uključite server sadržaja klikom na dugme *Connect/share* i ostavite calibre da radi. Takođe možete podesiti calibre da automatski pokreće server sadržaja preko *Preferences* → *Sharing* → *Sharing over the net*.

Content server omogućava čitanje knjiga direktno u Safariju. Pored toga, postoje mnoge aplikacije za vaš iUređaj koje se mogu povezati sa calibre Content serverom. Primeri uključuju: Marvin, Mapleread i sam iBooks.

Korišćenje Content servera

Pokrenite Safari pregledač i unesite IP adresu i port računara na kojem je pokrenut calibre server, ovako:

```
http://192.168.1.2:8080/
```

Zamenite 192.168.1.2 sa lokalnom IP adresom računara na kojem je pokrenut calibre. Pogledajte *Calibreov server sadržaja* (Stranica 115) za detalje o pokretanju servera i pronalaženju prave IP adrese za korišćenje.

Videćete listu knjiga u Safariju, dodirnite bilo koju knjigu i dobićete opciju da je preuzmete ili pročitate u samom pregledaču. Ako izaberete da je preuzmete, Safari će vas pitati da li želite da je otvorite pomoću iBooks-a.

⁴⁹ <https://calibre-ebook.com/download>

⁵⁰ <https://bugs.launchpad.net/calibre>

Mnoge aplikacije za čitanje podržavaju pregledanje calibre biblioteke direktno preko njene [OPDS](#)⁵¹ podrške. U takvim aplikacijama možete otići na ekran onlajn kataloga i dodati IP adresu calibre servera da biste pregledali i preuzimali knjige iz vaše calibre biblioteke unutar aplikacije.

9.2.6 Kako da koristim calibre sa mojim Android telefonom/tabletom ili Kindle Fire-om?

Postoje dva načina na koja možete povezati vaš Android uređaj sa calibre-om. Korišćenjem USB kabl -- ili bežično, preko mreže. Prvi korak za korišćenje Android uređaja je instaliranje aplikacije za čitanje e-knjiga na njemu. Postoje mnoge besplatne i plaćene aplikacije za čitanje e-knjiga za Android: Neki primeri (bez posebnog redosleda): [FBReader](#)⁵², [Moon+](#)⁵³, [Mantano](#)⁵⁴, [Aldiko](#)⁵⁵, [Kindle](#)⁵⁶.

Korišćenje USB kabl

Jednostavno priključite vaš uređaj u računar pomoću USB kabl. calibre bi trebalo automatski da detektuje uređaj i tada možete prebaciti knjige na njega klikom na dugme *Pošalji na uređaj*. Imajte na umu da na macOS-u i Linux-u samo jedan program može biti povezan sa Android uređajem u isto vreme, pa se uverite da uređaj nije otvoren u OS menadžeru datoteka, ili Android File Transfer uslužnom programu, itd.

Белешка

Sa novijim Android uređajima, možda ćete morati da preskočite nekoliko prepreka da biste uspostavili vezu, jer Google zaista ne želi da budete nezavisni od njegovog oblaka. Prvo, otključajte ekran pre nego što priključite USB kabl. Kada priključite USB kabl, dobićete iskaćuće obaveštenje. Uverite se da piše nešto poput "Transferring Media files" ili "MTP (Media Transfer mode)". Ako ne piše, dodirnite obaveštenje i promenite režim u Media Transfer (MTP). Možda ćete morati da ponovo pokrenete calibre u ovom trenutku kako bi vaš uređaj bio prepoznat. Konačno, možda ćete dobiti iskaćući prozor na uređaju svaki put kada calibre ili operativni sistem zapravo pokuša da se poveže sa njim, tražeći dozvolu, dodirnite OK.

Белешка

Sa Kindle Fire 8 ili novijim postoji ikona koja se pojavljuje kada je USB kabl priključen, pokazujući da se uređaj puni. Dodirnite to i prebacite uređaj u režim prenosa podataka, a zatim pokrenite calibre, tada bi trebalo da bude detektovan.

Bežično

calibre ima ugrađen veb server, *calibre Content server* (Stranica 115). On čini vašu calibre kolekciju dostupnom preko mreže. Možete je pregledati na svom uređaju koristeći jednostavan pregledač ili namensku aplikaciju. Prvo izvršite sledeće korake u calibre-u:

- Postavite *Preferred Output Format* u calibre-u na EPUB za normalne Android uređaje ili MOBI za Kindle (Izlazni format se može postaviti pod *Preferences* → *Interface* → *Behavior*)
- Konvertujte knjige koje želite da čitate na svom uređaju u EPUB/MOBI format tako što ćete ih izabrati i kliknuti na dugme *Convert*.
- Uključite *Content server* u postavkama calibre-a i ostavite calibre da radi.

⁵¹ <https://opds.io/>

⁵² <https://play.google.com/store/apps/details?id=org.geometerplus.zlibrary.ui.android&hl=en>

⁵³ <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.flyersoft.moonreader&hl=en>

⁵⁴ <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.mantano.reader.android.lite&hl=en>

⁵⁵ <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.alldiko.android&hl=en>

⁵⁶ https://play.google.com/store/apps/details?id=com.amazon.kindle&feature=related_apps

Sada na vašem Android uređaju, otvorite pregledač i idite na

<http://192.168.1.2:8080/>

Zamenite `192.168.1.2` sa lokalnom IP adresom računara na kojem je pokrenut calibre. Pogledajte *Calibreov server sadržaja* (Stranica 115) za detalje o pokretanju servera i pronalaženju prave IP adrese za korišćenje.

Sada možete pregledati svoju kolekciju knjiga i preuzimati knjige iz calibre-a na svoj uređaj da biste ih otvorili sa bilo kojim softverom za čitanje e-knjiga koji imate na svom Android uređaju.

Mnoge aplikacije za čitanje podržavaju pregledanje calibre biblioteke direktno preko njene [OPDS](https://opds.io/)⁵⁷ podrške. U takvim aplikacijama možete otići na ekran onlajn kataloga i dodati IP adresu calibre servera da biste pregledali i preuzimali knjige iz vaše calibre biblioteke unutar aplikacije.

9.2.7 Mogu li pristupiti svojim calibre knjigama koristeći veb pregledač na mom Kindle-u ili drugom uređaju za čitanje?

calibre ima *Content server* koji izvozi knjige u calibre-u kao veb stranicu. Pogledajte *Calibreov server sadržaja* (Stranica 115) za detalje.

Neki uređaji, kao što je Kindle (1/2/DX), ne dozvoljavaju pristup portu 8080 (podrazumevani port na kojem radi server sadržaja). U tom slučaju, promenite port u calibre Postavkama na 80. (Na nekim operativnim sistemima, možda nećete moći da pokrenete server na broju porta manjem od 1024 zbog bezbednosnih postavki. U ovom slučaju najjednostavnije rešenje je da podesite vaš ruter da prosleđuje zahteve sa porta 80 na port 8080).

Takođe, neki uređaji nemaju dovoljno napredne pregledače da bi pokrenuli interfejs nalik aplikaciji koji koristi Content server. Za takve uređaje, možete jednostavno dodati `/mobile` na URL servera da biste dobili pojednostavljen interfejs bez JavaScript-a.

9.2.8 Ne mogu da šaljem e-poštu koristeći calibre?

Zbog velike količine neželjene pošte, slanje e-pošte može biti nezgodno, jer različiti serveri e-pošte koriste različite strategije za blokiranje e-pošte. Najčešći problem je ako šaljete e-poštu direktno (bez releja pošte) u calibre-u. Mnogi serveri (na primer, Amazon) blokiraju e-poštu koja ne dolazi sa dobro poznatog releja. Najpouzdaniji način za podešavanje slanja e-pošte u calibre-u je da uradite sledeće:

- Kreirajte besplatan GMX nalog na [GMX](https://www.gmx.com)⁵⁸.
- Idite na *Postavke* → *Deljenje* → *Deljenje knjiga putem e-pošte* u calibre-u i kliknite na dugme *Koristi GMX* i popunite tražene informacije.
- Prijavite se na svoj GMX nalog na veb sajtu i omogućite SMTP slanje (*Settings*->*POP3* & *IMAP*->*Send and receive emails via external program*)
- calibre će tada moći da koristi GMX za slanje pošte.
- Ako šaljete na vaš Kindle, ne zaboravite da ažurirate podešavanja e-pošte na vašoj Amazon Kindle stranici kako biste dozvolili e-poštu poslatu sa vaše GMX adrese. Takođe imajte na umu da Amazon ne dozvoljava isporuku AZW3 i novog stila (KF8) MOBI datoteka putem e-pošte. Konačno, Amazon je nedavno počeo da šalje potvrđne e-poruke na koje morate da kliknete nazad na vašem GMX nalogu pre nego što knjiga zaista bude isporučena.

Čak i nakon što ovo uradite, možda ćete imati problema. Jedan čest izvor problema je taj što neki loše dizajnirani antivirusni programi blokiraju calibre da otvori vezu za slanje e-pošte. Pokušajte da dodate izuzetak za calibre u vašem antivirusnom programu.

⁵⁷ <https://opds.io/>

⁵⁸ <https://www.gmx.com>

Белешка

Microsoft/GMX može onemogućiti vaš nalog ako ga koristite za slanje velikih količina e-pošte. Zato, kada koristite ove usluge za slanje pošte, calibre se automatski ograničava na slanje jedne knjige svakih pet minuta. Ako vam ne smeta rizik da vaš nalog bude blokirao, možete smanjiti ovaj interval čekaња tako što ćete otići na *Preferences* → *Advanced* → *Tweaks* u calibre-u.

Белешка

Google je nedavno namerno pokvario podršku za protokol za slanje e-pošte (SMTP) u pokušaju da natera sve da koriste njihov veb interfejs kako bi vam prikazali više oglasa. Oni pokušavaju da tvrde da je SMTP nesiguran, što je netačno i samo izgovor. Umesto toga koristite nekog drugog provajdera e-pošte.

Белешка

Ako ste zabrinuti zbog davanja calibre-u pristupa vašem nalogu e-pošte, jednostavno kreirajte novi besplatni nalog e-pošte na GMX-u ili Outlook-u i koristite ga samo za calibre.

9.2.9 Moj uređaj se montira samo za čitanje u Linux-u, pa calibre ne može da se poveže sa njim?

Linux kerneli montiraju uređaje samo za čitanje kada njihovi sistemi datoteka imaju greške. Možete popraviti sistem datoteka pomoću:

```
sudo fsck.vfat -y /dev/sdc
```

Zamenite /dev/sdc putanjom do čvora uređaja vašeg uređaja. Možete pronaći čvor uređaja vašeg uređaja, koji će uvek biti pod /dev, ispitivanjem izlaza komande:

```
mount
```

9.2.10 Zašto calibre ne podržava kolekcije na Kindle-u ili police na Nook-u?

Ni Kindle ni Nook ne pružaju nikakav način za manipulaciju kolekcijama preko USB veze. Ako vam je zaista stalo do korišćenja kolekcija, preporučio bih vam da prodate vaš Kindle/Nook i nabavite Kobo. Čini se da samo Kobo razume da je život prekratak da biste unosili kolekcije jednu po jednu na e-ink ekranu ⁵⁹.

Imajte na umu da u slučaju Kindle-a postoji način za manipulaciju kolekcijama preko USB-a, ali to zahteva da se Kindle ponovo pokrene *svaki put* kada se isključi sa računara, kako bi promene u kolekcijama bile prepoznate. Zbog toga je malo verovatno da će bilo koji programer calibre-a ikada biti dovoljno motivisan da to podrži. Međutim, postoji dodatak za calibre koji vam omogućava da kreirate kolekcije na vašem Kindle-u iz metapodataka calibre-a. Dostupan je [odavde](https://www.mobileread.com/forums/showthread.php?t=244202)⁵⁹.

Белешка

Amazon je potpuno uklonio mogućnost manipulacije kolekcijama u svojim novijim modelima, kao što su Kindle Touch i Kindle Fire, čineći čak i gore navedeni dodatak beskorisnim, osim ako ne rutujete svoj Kindle i instalirate prilagođeni firmver.

⁵⁹ <https://www.mobileread.com/forums/showthread.php?t=244202>

9.2.11 Dobijam grešku kada pokušam da koristim calibre sa mojim Kobo Touch/Glo/itd.?

Kobo ima veoma bagovit firmver. Poznato je da povezivanje sa njim nasumično ne uspeva. Određene kombinacije matične ploče, USB portova/kablova/čvorišta mogu pogoršati ovu tendenciju ka neuspehu. Ako dobijate grešku prilikom povezivanja na vaš touch sa calibre-om, pokušajte sledeće, od kojih je svako rešilo problem za *neke* korisnike calibre-a.

- Povežite Kobo direktno na vaš računar, a ne preko USB čvorišta
- Pokušajte sa drugim USB kablom i drugim USB portom na vašem računaru
- Odjavite se sa Kobo-a i ponovo se prijavite, ovo uzrokuje ponovnu izgradnju baze podataka, popravljajući greške oštećene baze podataka.
- Pokušajte da nadogradite firmver na vašem Kobo Touch-u na najnoviji
- Pokušajte da resetujete Kobo (ponekad ovo rešava problem na kratko, ali se onda ponovo pojavljuje, u kom slučaju morate ponovo i ponovo da resetujete)
- Pokušajte da stavljate samo jednu ili dve knjige na Kobo odjednom i nemojte držati velike kolekcije na Kobo-u

9.2.12 Korice za knjige koje šaljem na moj e-ink Kindle se pojave na trenutak, a zatim budu zamenjene generičkim koricama?

Ovo se dešava zbog Amazonove greške. Oni pokušavaju da preuzmu korice za knjigu sa svojih servera i kada to ne uspe, zamenjuju postojeće korice koje je calibre napravio generičkim koricama. Za detalje pogledajte [ovu temu na forumu](#)⁶⁰. Od verzije 4.17, calibre ima zaobilazno rešenje, gde ako povežete Kindle sa calibre-om nakon što je Amazon uništio korice, calibre će ih automatski vratiti. Dakle, da biste videli korice na vašem Kindle-u, morate da:

- 1) Pošaljete knjigu na Kindle pomoću calibre-a
- 2) Isključite Kindle i sačekate da Amazon uništi korice
- 3) Ponovo povežete Kindle sa calibre-om

Imajte na umu da ovo zaobilazno rešenje radi samo za knjige poslate sa calibre 4.17 ili novijim. Alternativno, jednostavno držite vaš Kindle u režimu rada u avionu, ionako ne želite da Amazon zna svaku knjigu koju čitate. Podstičem vas da kontaktirate Amazonovu korisničku podršku i glasno se požalite na ovu grešku. Možda će Amazon poslušati.

Белешка

Ako zaobilazno rešenje ne radi za vas, proverite da li je firmver vašeg Kindle-a barem verzija 5.12.5, izdata u aprilu 2020.

9.2.13 Korice za knjige poslate na moj Kindle ColorSoft i novije se ne prikazuju na listi knjiga?

Amazon je namerno pokvario ovu funkcionalnost na svojim ColorSoft i novijim uređajima kako bi vas obeshrabrio da čitate knjige koje nisu Amazonove na njihovim uređajima. Pogledajte [ovu temu na forumu](#)⁶¹ za detalje. Jedino poznato zaobilazno rešenje je da pošaljete knjige kao "Personal documents" na Kindle, što će popraviti neprikazivanje korica, ali će pokvariti druge funkcije kao što je Whispersync i knjige će se prikazivati pod "Personal documents", a ne "Books" na uređaju. Da biste ovo omogućili u calibre-u, idite na *Preferences* → *Output options* → *MOBI output* i označite polje koje kaže *Enable sharing of book content*. Ovo će prouzrokovati da sve buduće knjige koje calibre pošalje na Kindle budu označene kao lični dokumenti.

⁶⁰ <https://www.mobileread.com/forums/showthread.php?t=329945>

⁶¹ <https://www.mobileread.com/forums/showthread.php?t=364350>

9.2.14 Korice za moje MOBI datoteke su prestale da se prikazuju u Kindle for PC/Kindle for Android/iPad itd.

Ovo je uzrokovano greškom u Amazonovom softveru. Možete to zaobići tako što ćete otići na *Podešavanja* → *Konverzija* → *Izlazne opcije* → *MOBI izlaz* i postaviti opciju *Omogući deljenje sadržaja knjige*. Ako ponovo konvertujete prethodno konvertovanu knjigu, takođe ćete morati da omogućite opciju u dijalogu za konverziju za tu pojedinačnu knjigu (pošto se podešavanja konverzije po knjizi čuvaju i imaju prednost).

Imajte na umu da će ovo značiti da će se generisani MOBI prikazati pod ličnim dokumentima umesto pod Knjigama na Kindle Fire-u i Amazon whispersync neće raditi, ali korice hoće. Vaš je izbor koja vam je funkcionalnost važnija. Podstičem vas da kontaktirate Amazon i zatražite da poprave ovu grešku.

Greška u Amazonovom softveru je u tome što kada stavite MOBI datoteku na Kindle, osim ako datoteka nije označena kao Lični dokument, Amazon pretpostavlja da ste knjigu kupili od njega i pokušava da preuzme sličicu korice za nju sa svojih servera. Kada preuzimanje ne uspe, odbija da se vrati na koricu definisanu u MOBI datoteci. Ovo je verovatno namerno sa Amazonove strane kako bi pokušali da nateraju autore da prodaju samo preko njih. Drugim rečima, Kindle prikazuje korice samo za knjige označene kao Lični dokumenti ili knjige kupljene direktno od Amazona.

Ako pošaljete MOBI datoteku na e-ink Kindle pomoću calibre-a koristeći USB vezu, calibre zaobilazi ovu Amazonovu grešku tako što sam otprema sličicu korice. Međutim, to zaobilazjenje je moguće samo kada se koristi USB veza i šalje pomoću calibre-a. Imajte na umu da ako šaljete putem e-pošte, Amazon će automatski označiti MOBI datoteku kao Lični dokument i korica će raditi, ali će se knjiga prikazati u Ličnim dokumentima.

9.2.15 Prebacio sam neke knjige na svoj Kindle koristeći calibre i one se nisu pojavile?

Knjige poslate na Kindle pojavljuju se na Kindle-u tek nakon što ih Kindle *indeksira*. Ovo može potrajati neko vreme. Ako se knjiga i dalje ne pojavi nakon nekog vremena, onda je verovatno da se Kindle indeksirer srušio. Ponekad određena knjiga može prouzrokovati pad indeksera. Nažalost, Amazon nije obezbedio nikakav način da se zaključi koja knjiga uzrokuje pad na Kindle-u. Vaše jedino rešenje je da ili resetujete Kindle, ili izbrišete sve datoteke iz njegove memorije koristeći Windows Explorer (ili bilo koji menadžer datoteka koji koristite) i zatim mu ponovo pošaljete knjige, jednu po jednu, dok ne otkrijete problematičnu knjigu. Kada pronađete problematičnu knjigu, izbrišite je sa Kindle-a i uradite konverziju MOBI u MOBI ili MOBI u AZW3 u calibre-u i zatim je pošaljite nazad. Ovo će najverovatnije rešiti problem.

9.3 Upravljanje bibliotekom

Sadržaj

- *Gde se čuvaju datoteke knjiga?* (Stranica 142)
- *Kako calibre upravlja imenima autora i sortiranjem?* (Stranica 142)
- *Zašto mi calibre ne dozvoljava da čuvam knjige u sopstvenoj strukturi fascikli?* (Stranica 143)
- *Zašto calibre nema kolonu za foo?* (Stranica 144)
- *Mogu li imati kolonu koja prikazuje formate ili ISBN?* (Stranica 144)
- *Kako da premestim svoje calibre podatke sa jednog računara na drugi?* (Stranica 144)
- *Lista knjiga u calibre je prazna!* (Stranica 145)
- *Dobijam greške sa mojom calibre bibliotekom na mrežnom disku/NAS-u?* (Stranica 145)

9.3.1 Gde se čuvaju datoteke knjiga?

Kada prvi put pokrenete calibre, tražiće vam fasciklu u kojoj ćete čuvati svoje knjige. Kad god dodate knjigu u calibre, on će kopirati knjigu u tu fasciklu. Knjige u fascikli su lepo raspoređene u podfascikle po Autoru i Naslovu. Imajte na umu da sadržajem ove fascikle automatski upravlja calibre, **nemojte** ručno dodavati nikakve datoteke/fascikle u ovu fasciklu, jer mogu biti automatski izbrisane. Ako želite da dodate datoteku povezanu sa određenom knjigom, koristite gornji desni deo dijaloga *Uredi metapodatke* da to uradite. Zatim će calibre automatski staviti tu datoteku u ispravnu fasciklu i premeštati je kada se naslov/autor promeni.

Metapodaci o knjigama se čuvaju u datoteci `metadata.db` na najvišem nivou fascikle biblioteke. Ova datoteka je sqllite baza podataka. Kada pravite rezervnu kopiju svoje biblioteke, obavezno kopirajte celu fasciklu i sve njene podfascikle.

Fascikla biblioteke i sav njen sadržaj čine ono što se naziva calibre biblioteka. Možete imati više takvih biblioteka. Da biste upravljali bibliotekama, kliknite na ikonu calibre na traci sa alatima. Možete lako kreirati nove biblioteke, ukloniti/preimenovati postojeće i prebacivati se između biblioteka.

Možete kopirati ili premeštati knjige između različitih biblioteka (kada imate podešeno više od jedne biblioteke) desnim klikom na knjigu i biranjem akcije *Copy to library*.

9.3.2 Kako calibre upravlja imenima autora i sortiranjem?

Imena autora su složena, posebno u različitim kulturama, pogledajte [ovu belešku](#)⁶² za neke od složenosti. calibre ima veoma fleksibilnu strategiju za upravljanje imenima autora. Prva stvar koju treba razumeti je da su knjige i autori odvojeni entiteti u programu calibre. Knjiga može imati više od jednog autora, a autor može imati više od jedne knjige. Možete upravljati autorima knjige pomoću dijaloga za uređivanje metapodataka. Možete upravljati pojedinačnim autorima desnim klikom na autora u pregledaču oznaka sa leve strane glavnog prozora programa calibre i biranjem *Manage authors*. Koristeći ovaj dijalog možete promeniti ime autora, kao i način na koji se to ime sortira. Ovo će automatski promeniti ime autora u svim knjigama tog autora. Kada knjiga ima više autora, odvojite njihova imena koristeći znak &.

Sada prelazimo na sortiranje imena autora:

- Kada se novi autor doda u calibre (ovo se dešava kad god se doda knjiga novog autora), calibre automatski izračunava nisku za sortiranje i za knjigu i za autora.
- Autori u pregledaču oznaka su sortirani prema vrednosti za sortiranje za **autore (authors)**. Zapamtite da se ovo razlikuje od polja za sortiranje autora za knjigu.
- Podrazumevano, ovaj algoritam za sortiranje pretpostavlja da je ime autora u formatu `First name Last name` i generiše vrednost za sortiranje `Last name, First name`.
- Možete promeniti ovaj algoritam tako što ćete otići na *Preferences* → *Advanced* → *Tweaks* i podesiti podešavanje *author_sort_copy_method*.
- Možete primorati calibre da ponovo izračuna vrednosti za sortiranje autora za svakog autora desnim klikom na bilo kog autora i biranjem *Manage authors*, a zatim pritiskom na dugme *Recalculate all author sort values*. Uradite ovo nakon što podesite *author_sort_copy_method* na ono što želite.
- Možete naterati calibre da ponovo izračuna vrednosti za sortiranje autora za sve knjige koristeći dijalog za masovno uređivanje metapodataka (izaberite sve knjige i kliknite na uredi metapodatke, označite polje *Automatically set author sort*, a zatim pritisnite OK).
- Prilikom ponovnog izračunavanja vrednosti za sortiranje autora za knjige, calibre koristi vrednosti za sortiranje autora za svakog pojedinačnog autora. Zato se uverite da su vrednosti za sortiranje pojedinačnih autora tačne pre nego što ponovo izračunate vrednosti za sortiranje autora za knjige.
- Možete kontrolisati da li Pregledač oznaka prikazuje autore koristeći njihova imena ili njihove vrednosti za sortiranje podešavanjem *categories_use_field_for_author_name* podešavanja u *Preferences* → *Advanced* → *Tweaks*

⁶² <https://www.w3.org/International/questions/qa-personal-names.en.php?changelang=en>

Imajte na umu da možete postaviti vrednost za sortiranje pojedinačnog autora na šta god želite koristeći *Manage authors*. Ovo je korisno kada se radi o imenima koja calibre neće ispravno obraditi, kao što su složena višedelna imena poput Miguel de Cervantes Saavedra ili kada se radi o azijskim imenima poput Sun Tzu.

Sa svom ovom fleksibilnošću, moguće je da calibre upravlja imenima vaših autora kako god želite. Na primer, jedan čest zahtev je da calibre prikazuje imena autora kao Prezime, Ime. Da biste to uradili, i ako se napomena ispod ne odnosi na vas, onda:

- Postavite `author_sort_copy_method` podešavanje na `copy` kao što je gore opisano.
- Ponovo pokrenite calibre. Nemojte menjati metapodatke nijedne knjige pre nego što uradite preostale korake.
- Promenite sva imena autora u Prezime, Ime koristeći dijalog Upravljanje autorima.
- Nakon što ste promenili sve autore, pritisnite dugme *Recalculate all author sort values*.
- Pritisnite OK, nakon čega će calibre promeniti autore u svim vašim knjigama. Ovo može potrajati.

Белешка

Kada menjate iz Ime Prezime u Prezime, Ime, često se dešava da su vrednosti u `author_sort` već u formatu Prezime, Ime. Ako je to vaš slučaj, uradite sledeće:

- Postavite `author_sort_copy_method` podešavanje na `copy` kao što je gore opisano.
- Ponovo pokrenite calibre. Nemojte menjati metapodatke nijedne knjige pre nego što uradite preostale korake.
- Otvorite dijalog za upravljanje autorima. Pritisnite dugme `copy all author sort values to author`.
- Proverite autore da biste bili sigurni da ste zadovoljni. Još uvek možete pritisnuti Otkazi da biste odustali od promena. Kada pritisnete U redu, nema povratka.
- Pritisnite OK, nakon čega će calibre promeniti autore u svim vašim knjigama. Ovo može potrajati.

9.3.3 Zašto mi calibre ne dozvoljava da čuvam knjige u sopstvenoj strukturi fascikli?

Cela poenta funkcija za upravljanje bibliotekom u programu calibre je da pružaju interfejs zasnovan na pretrazi i sortiranju za pronalaženje knjiga koji je *mnogo* efikasniji od bilo koje moguće šeme fascikli koju biste mogli smisliti za svoju kolekciju. Zaista, kada se naviknete na korišćenje interfejsa programa calibre za pronalaženje, sortiranje i pregledanje vaše kolekcije, više nikada nećete osetiti potrebu da pretražujete datoteke na disku da biste pronašli knjigu. Upravljanjem knjigama u sopstvenoj strukturi fascikli Autor -> Naslov -> Datoteke knjige, calibre može da postigne visok nivo pouzdanosti i standardizacije. Da bismo ilustrovali zašto je interfejs zasnovan na pretrazi/označavanju superiorniji od fascikli, razmotrite sledeće. Pretpostavimo da je vaša kolekcija knjiga lepo sortirana u fascikle sa sledećom šemom:

```
Genre -> Author -> Series -> ReadStatus
```

Sada ovo veoma olakšava pronalaženje, na primer, svih naučnofantastičnih knjiga Isaka Asimova u serijalu Zadužbina. Ali pretpostavimo da želite da pronađete sve nepročitane naučnofantastične knjige. Ne postoji lak način da se to uradi sa ovom šemom fascikli, umesto toga bi vam trebala šema fascikli koja izgleda ovako:

```
ReadStatus -> Genre -> Author -> Series
```

U programu calibre, umesto toga biste koristili oznake da označite žanr i status čitanja, a zatim biste samo koristili jednostavan upit za pretragu kao što je `tag:scifi and not tag:read`. calibre čak ima i lep grafički interfejs, tako da ne morate da učite njegov jezik za pretragu, već možete samo da kliknete na oznake da biste ih uključili ili isključili iz pretrage.

Za one od vas koji tvrde da vam je potreban pristup sistemu datoteka, kako biste mogli da imate pristup svojim knjigama preko mreže, calibre ima odličan Server sadržaja koji vam daje pristup vašoj calibre biblioteci preko mreže.

Ako ste zabrinuti da će se calibre jednog dana prestati razvijati, ostavljajući sve vaše knjige zarobljene u njegovoj strukturi fascikli, istražite moćnu funkciju *Save to disk* u programu calibre koja vam omogućava da izvezete sve svoje datoteke u strukturu fascikli proizvoljne složenosti na osnovu njihovih metapodataka.

Konačno, razlog zašto se na kraju svake fascikle sa naslovom nalaze brojevi je *robustnost*. Taj broj je ID broj zapisa knjige u bazi podataka programa calibre. Prisustvo broja vam omogućava da imate više zapisa sa istim naslovom i imenima autora. To je takođe deo onoga što omogućava programu calibre da magično regeneriše bazu podataka sa svim metapodacima ako se datoteka baze podataka ošteti. S obzirom na to da je misija programa calibre da vas natera da prestanete da čuvate metapodatke u imenima datoteka i prestanete da koristite sistem datoteka za pronalaženje stvari, povećana robustnost koju pružaju ID brojevi je vredna ružnijih imena fascikli.

Ako i dalje niste ubeđeni, onda se bojim da calibre nije za vas. Potražite negde drugde za vaše potrebe katalogizacije knjiga. Samo da budemo jasni, **ovo se neće promeniti**. Molimo vas da nas ne kontaktirate u pokušaju da nas naterate da ovo promenimo.

9.3.4 Zašto calibre nema kolonu za foo?

calibre je dizajniran da ima kolone za najčešće i najšire korišćena polja. Pored toga, možete dodati bilo koje kolone koje želite. Kolone se mogu dodati preko *Preferences* → *Interface* → *Add your own columns*. Pogledajte tutorijal [UI Power tips](#)⁶³ da naučite kako da kreirate sopstvene kolone, ili pročitate [ovaj blog post](#)⁶⁴.

Takođe možete kreirati "virtuelne kolone" koje sadrže kombinacije metapodataka iz drugih kolona. U dijalogu za dodavanje kolone koristite *Quick create* linkove da lako kreirate kolone za prikaz ISBN-a knjige ili formata. Možete koristiti moćan jezik šablona calibre-a da uradite mnogo više sa kolonama. Za više detalja, pogledajte [Jezik šablona u programu calibre](#) (Stranica 163).

9.3.5 Mogu li imati kolonu koja prikazuje formate ili ISBN?

Da, možete. Pratite uputstva u odgovoru iznad za dodavanje prilagođenih kolona.

9.3.6 Kako da premestim svoje calibre podatke sa jednog računara na drugi?

Možete izvesti sve calibre podatke (knjige, podešavanja i dodatke) i zatim ih uvesti na drugi računar. Prvo da vidimo kako da izvezemo podatke:

- Kliknite desnim tasterom miša na ikonu calibre na glavnoj traci sa alatkama calibre i izaberite *Export/import all calibre data*. Imajte na umu da ako je trenutno povezan uređaj, ova opcija menija neće biti dostupna -- dakle, isključite sve povezane uređaje. Zatim kliknite na dugme sa oznakom *Export all your calibre data*. Videćete listu svih vaših calibre biblioteka. Kliknite OK i izaberite praznu fasciklu negde na vašem računaru. Izvezeni podaci će biti sačuvani u ovoj fascikli. Jednostavno kopirajte ovu fasciklu na vaš novi računar i pratite uputstva u nastavku da biste uvezli podatke.
- Instalirajte calibre na vaš novi računar i prođite kroz *Welcome wizard*, nije važno šta tamo radite, jer ćete u sledećem koraku uvesti vaša stara podešavanja. Sada ćete imati prazan calibre, sa samo *Getting Started* vodičem u vašoj biblioteci. Još jednom, kliknite desnim tasterom miša na dugme calibre i izaberite *Export/import all calibre data*. Zatim kliknite na dugme sa oznakom *Import previously exported data*. Izaberite fasciklu sa izvezenim podacima koju ste ranije kopirali. Sada ćete imati listu biblioteka koje možete uvesti. Prođite kroz listu jednu po jednu i izaberite novu lokaciju za svaku biblioteku (lokacija je samo prazna fascikla negde na vašem računaru). Kliknite OK. Nakon što se uvoz završi, calibre će se ponovo pokrenuti, sa svim vašim starim bibliotekama, podešavanjima i calibre dodacima.

⁶³ <https://calibre-ebook.com/demo#tutorials>

⁶⁴ <https://blog.calibre-ebook.com/calibre-custom-columns/>

Белешка

Ova funkcionalnost uvoza/izvoza je dostupna samo od verzije calibre 2.47 pa nadalje. Ako imate stariju verziju calibre, ili ako nađete na probleme sa uvozom/izvozom, možete jednostavno ručno kopirati fasciklu vaše calibre biblioteke, kao što je opisano u sledećem pasusu.

Jednostavno kopirajte fasciklu calibre biblioteke sa starog na novi računar. Možete saznati koja je fascikla biblioteke klikom na ikonu calibre na traci sa alatkama. Izaberite akciju *Switch/create calibre library* i videćete putanju do trenutne calibre biblioteke.

Sada na novom računaru, pokrenite calibre po prvi put. Pokrenuće se *Welcome wizard* koji će vas pitati za lokaciju calibre biblioteke. Uputite ga na prethodno kopiranu fasciklu. Ako računar na koji prenosite već ima instaliran calibre, onda se *Welcome wizard* neće pokrenuti. U tom slučaju, kliknite desnim tasterom miša na ikonu calibre na traci sa alatkama i uputite ga na novokopiranu fasciklu. Sada ćete imati dve calibre biblioteke na vašem računaru i možete prelaziti između njih klikom na ikonu calibre na traci sa alatkama. Prenošnje vaše biblioteke na ovaj način čuva sve vaše metapodatke, oznake, prilagođene kolone, itd.

9.3.7 Lista knjiga u calibre je prazna!

Da biste razumeli zašto se to dogodilo, morate razumeti šta je calibre biblioteka. Na najosnovnijem nivou, calibre biblioteka je samo fascikla. Kad god dodate knjigu u calibre, datoteke te knjige se kopiraju u ovu fasciklu (raspoređene u podfascikle po autoru i naslovu). Unutar fascikle calibre biblioteke, na najvišem nivou, videćete datoteku pod nazivom *metadata.db*. Ova datoteka je mesto gde calibre čuva metapodatke kao što su naslov/autor/ocena/oznake itd. za *svaku* knjigu u vašoj calibre biblioteci. Lista knjiga koju calibre prikazuje kreira se čitanjem sadržaja ove *metadata.db* datoteke.

Mogu postojati dva razloga zašto calibre prikazuje praznu listu knjiga:

- Fascikla vaše calibre biblioteke je promenila svoju lokaciju. Ovo se može desiti ako je bila na spoljnom disku i slovo diska za taj disk se promenilo. Ili ako ste slučajno premestili fasciklu. U ovom slučaju, calibre ne može da pronađe svoju biblioteku i zato se pokreće sa praznom bibliotekom. Da biste ovo popravili, kliknite desnim tasterom miša na ikonu calibre na traci sa alatkama calibre i izaberite *Switch/create library*. Kliknite na malu plavu ikonu da izaberete novu lokaciju vaše calibre biblioteke i kliknite OK. Ako ne znate novu lokaciju, pretražite vaš računar za datoteku *metadata.db*.
- Vaša *metadata.db* datoteka je izbrisana/oštećena. U ovom slučaju, možete tražiti od calibre da ponovo izgradi *metadata.db* iz svojih rezervnih kopija. Kliknite desnim tasterom miša na ikonu calibre na traci sa alatkama calibre i izaberite *Library maintenance->Restore database*. calibre će automatski ponovo izgraditi *metadata.db*.

9.3.8 Dobijam greške sa mojom calibre bibliotekom na mrežnom disku/NAS-u?

Ne stavljajte vašu calibre biblioteku na mrežni disk.

Fajl sistem je složena zver. Većini mrežnih fajl sistema nedostaju razne funkcije fajl sistema koje calibre koristi. Neki ne podržavaju zaključavanje fajlova, neki ne podržavaju hardlinkovanje, neki su jednostavno nepouzdati. Dodatno, calibre je aplikacija za jednog korisnika, ako slučajno pokrenete dve kopije calibre-a na istoj mrežnoj biblioteci, desiće se loše stvari. Konačno, različiti operativni sistemi nameću različita ograničenja fajl sistemima, pa ako delite svoj mrežni disk preko različitih operativnih sistema, još jednom, loše stvari *će se desiti*.

Razmislite o korišćenju calibre Content servera da biste svoje knjige učinili dostupnim na drugim računarima. Pokrenite calibre na jednom računaru i pristupajte mu preko Content servera ili rešenja za udaljenu radnu površinu (Remote Desktop).

Ako morate da delite samu biblioteku, koristite alat za sinhronizaciju fajlova kao što je DropBox ili rsync umesto mrežnog diska. Ako koristite alat za sinhronizaciju fajlova, **od suštinskog je značaja** da se uverite da calibre i alat za sinhronizaciju fajlova ne pokušavaju da pristupe calibre biblioteci u isto vreme. Drugim rečima, **nemojte** pokretati alat za sinhronizaciju fajlova i calibre u isto vreme. calibre biblioteke nikada ne bi trebalo deliti između korisnika i nikada ne bi trebalo da otvarate calibre biblioteku koju dobijete iz nepouzdanog izvora, jer to predstavlja bezbednosni rizik.

Čak i sa ovim alatima postoji opasnost od oštećenja/gubitka podataka, pa ovo radite samo ako ste spremni da živite sa tim rizikom. Posebno, imajte na umu da je **Google Drive** nekompatibilan sa calibre-om, ako stavite svoju calibre biblioteku na Google Drive, **pretrpećete gubitak podataka**. Pogledajte [ovu temu](#)⁶⁵ za detalje.

9.4 Razno

Sadržaj

- *Amazon prestaje sa isporukom MOBI fajlova putem e-pošte?* (Stranica 146)
- *Želim da calibre preuzima vesti sa mog omiljenog sajta za vesti.* (Stranica 147)
- *Zašto ime calibre?* (Stranica 147)
- *Zašto calibre prikazuje samo neke od mojih fontova na macOS-u?* (Stranica 147)
- *calibre se ne pokreće na Windows-u?* (Stranica 147)
- *calibre se povremeno zamrzava/ruši?* (Stranica 148)
- *Korišćenje pregledača ili vršenje bilo kakvih konverzija rezultira greškom o odbijenom pristupu na Windows-u* (Stranica 149)
- *calibre se ne pokreće/ruši se na macOS-u?* (Stranica 149)
- *Dobijam samo crni ili beli ekran kada pokrenem calibre E-book viewer?* (Stranica 149)
- *Preuzeo sam instalater, ali ne radi?* (Stranica 150)
- *Moj antivirusni program tvrdi da je calibre virus/trojanac?* (Stranica 150)
- *Kako da napravim rezervnu kopiju calibre-a?* (Stranica 150)
- *Kako da koristim kupljene EPUB knjige sa calibre-om (ili šta da radim sa .acsm fajlovima)?* (Stranica 151)
- *Dobijam grešku "Permission Denied"?* (Stranica 151)
- *Mogu li da prikažem metapodatke komentara na mom čitaču?* (Stranica 151)
- *Kako da podesim calibre da koristi moj HTTP proksi?* (Stranica 151)
- *Želim da se neka funkcija doda u calibre. Šta mogu da uradim?* (Stranica 152)
- *Zašto calibre nema automatsko ažuriranje?* (Stranica 152)
- *Kako je licenciran calibre?* (Stranica 152)
- *Kako da pokrenem calibre sa svog USB fleš diska?* (Stranica 153)
- *Kako da pokrenem delove calibre-a kao što su preuzimanje vesti i Content server na sopstvenom Linux serveru?* (Stranica 153)

9.4.1 Amazon prestaje sa isporukom MOBI fajlova putem e-pošte?

Amazon je najavio⁶⁶ da će prestati da prihvata MOBI fajlove poslate na @kindle.com adrese e-pošte. Možete uputiti calibre da šalje EPUB umesto MOBI tako što ćete otići na *Preferences* → *Sharing books by email* i zatim ukloniti MOBI sa liste formata za slanje na vašu @kindle.com adresu e-pošte i dodati EPUB umesto toga.

⁶⁵ <https://www.mobileread.com/forums/showthread.php?t=205581>

⁶⁶ <https://blog.the-ebook-reader.com/2022/05/03/amazon-dropping-mobi-support-on-send-to-kindle-apps/>

Imajte na umu, međutim, da je Amazonov prijem EPUB-a veoma manjkav, oni će odbiti brojne EPUB fajlove koji rade svuda drugde. U takvim slučajevima možete probati sledeći trik:

1. Konvertujte EPUB fajl u MOBI
2. Zatim konvertujte MOBI fajl nazad u EPUB i pošaljite rezultujući EPUB fajl

Ovo će ukloniti svo napredno formatiranje, ugrađene fontove, itd., ali će znatno povećati šanse da Amazon prihvati EPUB.

Белешка

Ako ste ranije koristili isporuku periodike preuzete pomoću calibre-a putem e-pošte, biće vam bolje da ih šaljete USB kablom ili preuzimate sa calibre Content servera preko ugrađenog pregledača na Kindle-u. Međutim, ako želite da nastavite sa korišćenjem isporuke e-poštom, možete pokušati da promenite izlazni format u Preferences->Behavior na EPUB, tada će calibre preuzimati vesti u EPUB formatu. Da li će Amazon prihvatiti EPUB ili ne, sasvim je drugo pitanje.

9.4.2 Želim da calibre preuzima vesti sa mog omiljenog sajta za vesti.

Ako ste prilično vešti sa računarima, možete naučiti calibre da preuzima vesti sa bilo kog sajta po vašem izboru. Da biste naučili kako to da uradite, pogledajte *Dodavanje omiljenog sajta s vestima* (Stranica 35).

U suprotnom, možete zatražiti određeni sajt za vesti objavljivanjem na [calibre Recipes forumu](#)⁶⁷.

9.4.3 Zašto ime calibre?

Izaberite:

- Converter And LIBRARY for E-books
- Proizvod visokog *kalibra*
- Počast SONY Librie-u koji je bio prvi čitač e-knjiga baziran na e-ink tehnologiji
- Moja žena ga je izabrala ;-)

calibre se izgovara kao kal-i-bar *ne* ka-li-bre. Ako se pitate, calibre je britanski/komonveltski način pisanja za kalibar. Pošto sam Indijac, to je za mene prirodan način pisanja.

9.4.4 Zašto calibre prikazuje samo neke od mojih fontova na macOS-u?

calibre ugrađuje fontove u e-knjige koje kreira. Fajlovi e-knjiga podržavaju ugrađivanje samo TrueType i OpenType (.ttf i .otf) fontova. Većina fontova na macOS sistemima je u .dfont formatu, pa se ne mogu ugraditi. calibre prikazuje samo TrueType i OpenType fontove pronađene na vašem sistemu. Mnoge takve fontove možete nabaviti na internetu. Jednostavno preuzmite .ttf/.otf fajlove i dodajte ih u folder Library/Fonts u vašem korisničkom folderu.

9.4.5 calibre se ne pokreće na Windows-u?

Može biti nekoliko uzroka za ovo:

- Ako ne dobijete greške, ali se prozor calibre ne pojavi, verovatno se pojavio van ekrana. Možete okupiti sve prozore na trenutni ekran koristeći jednu od tehnika opisanih [ovde](#)⁶⁸.
- Poznato je da neki softver ometa calibre, pokušajte da ponovo pokrenete računar u Safe modu i vidite da li radi. Poznati krivac je softver za deljenje ekrana [Sunshine](#)⁶⁹.

⁶⁷ <https://www.mobileread.com/forums/forumdisplay.php?f=228>

⁶⁸ <https://www.wikihow.com/Bring-an-Off-Screen-Window-Back-on-Windows>

⁶⁹ <https://github.com/LizardByte/Sunshine>

- Ako dobijete grešku da calibre ne može da otvori fajl jer ga koristi drugi program, uradite sledeće:
 - Deinstalirajte calibre
 - Ponovo pokrenite računar
 - Ponovo instalirajte calibre. Ali nemojte pokretati calibre iz čarobnjaka za instalaciju.
 - Privremeno onemogućite antivirusni program (pre toga se isključite sa interneta radi bezbednosti)
 - Pogledajte unutar fascikle koju ste izabrali za vašu calibre biblioteku. Ako vidite datoteku pod imenom `metadata.db`, obrišite je.
 - Pokrenite calibre
 - Od sada bi trebalo da možete normalno da pokrećete calibre.
- Ako dobijete grešku o tome da se Python funkcija neočekivano završila nakon nadogradnje calibre-a, prvo deinstalirajte calibre, a zatim obrišite fascikle (ako postoje) `C:\Program Files\Calibre` i `C:\Program Files\Calibre2`. Sada ponovo instalirajte i sve bi trebalo da bude u redu.
- Ako dobijete grešku u *Welcome wizard* pri prvom pokretanju calibre-a, pokušajte da izaberete fasciklu kao što je `C:\library` za calibre biblioteku (calibre ponekad ima problema sa lokacijama biblioteke ako putanja sadrži ne-engleske znakove, ili samo brojeve, itd.)
- Pokušajte da ga pokrenete kao administrator (Desni klik na ikonu i izaberite *Run as administrator*)

Ako se i dalje ne pokreće, otvorite komandnu liniju (pritisnite Windows taster i R; zatim ukucajte `cmd.exe` u Run dijalogu koji se pojavi). U komandnoj liniji ukucajte sledeću komandu i pritisnite Enter:

```
calibre-debug -g
```

Postavite bilo koji izlaz koji vidite u poruci za pomoć na [Forumu](#)⁷⁰.

9.4.6 calibre se povremeno zamrzava/ruši?

Postoji nekoliko mogućih stvari za koje znam da mogu uzrokovati ovo:

- Nedavno ste povezali spoljni monitor ili TV na vaš računar. U ovom slučaju, kad god calibre otvori novi prozor kao što je prozor za uređivanje metapodataka ili dijalog za konverziju, on se pojavljuje na drugom monitoru gde ga ne primećujete i tako mislite da se calibre zamrzao. Isključite vaš drugi monitor i ponovo pokrenite calibre.
- Prijavljeno je da sledeći programi uzrokuju rušenja u calibre-u: Ako pokrećete bilo koji od ovih, zatvorite ih pre pokretanja calibre-a, ili ih deinstalirajte: *RoboForm*, *Logitech SetPoint Settings*, *Constant Guard Protection by Xfinity*, *Spybot*, *Killer Network Manager*, *Nahimic UI Interface*, *Acronis True Image*.
- Koristite USB miš/tablet marke Wacom. Postoji nekompatibilnost između Wacom drajvera i grafičkog alata koji calibre koristi. Pokušajte da koristite miš koji nije Wacom.
- Na nekim 64-bitnim verzijama Windows-a postoje bezbednosni softver/podešavanja koja sprečavaju 64-bitni calibre da radi ispravno. Ako koristite 64-bitnu verziju calibre-a pokušajte da pređete na 32-bitnu verziju.
- Ako se rušenje dešava kada pokušavate da kopirate tekst iz calibre E-book pregledača, najverovatnije je uzrokovano nekom aplikacijom za praćenje/upravljanje klipbodom koju imate pokrenutu. Isključite je i trebalo bi da bude u redu.
- Ako se rušenja dešavaju specifično kada koristite dijalog za datoteke, kao što je klik na dugme *Add books* ili dugme *Save to Disk*, onda imate neki softver koji je instalirao pokvarene Shell ekstenzije na vašem računaru. Poznati krivci uključuju: *SpiderOak*, *odrive sync* i *Dell Backup and Recovery* i *NetDrive*. Ako imate jedan od ovih, deinstalirajte ih i bićete u redu. Takođe možete koristiti [NirSoft Shell Extension Viewer](#)⁷¹ da vidite koje shell

⁷⁰ <https://www.mobileread.com/forums/forumdisplay.php?f=166>

⁷¹ <https://www.nirsoft.net/utils/shexview.html>

ekstenzije su instalirane na vašem sistemu i onemogućite ih pojedinačno, ako ne želite da deinstalirate ceo program. Ne zaboravite da koristite "Restart Explorer" ili ponovo pokrenete računar nakon onemogućavanja shell ekstenzija.

Ako se ništa od gore navedenog ne odnosi na vas, onda postoji neki drugi program na vašem računaru koji ometa calibre. Prvo ponovo pokrenite računar u bezbednom režimu, da biste imali što manje pokrenutih programa, i vidite da li se rušenja i dalje dešavaju. Ako se ne dešavaju, onda znate da je neki program uzrok problema. Najverovatniji takav krivac je program koji menja ponašanje drugih programa, kao što je antivirus, drajver uređaja, nešto kao RoboForm (aplikacija za automatsko popunjavanje formi) ili asistivna tehnologija kao što je Voice Control ili Screen Reader.

Jedini način da pronađete krivca je da eliminišete programe jedan po jedan i vidite koji uzrokuje problem. U osnovi, zaustavite program, pokrenite calibre, proverite da li ima rušenja. Ako se i dalje dešavaju, zaustavite drugi program i ponovite.

9.4.7 Korišćenje pregledača ili vršenje bilo kakvih konverzija rezultira greškom o odbijenom pristupu na Windows-u

Nešto na vašem računaru sprečava calibre da pristupi sopstvenim privremenim datotekama. Najverovatnije su dozvole za vašu Temp fasciklu neispravne. Idite u fasciklu `C:\Users\USERNAME\AppData\Local` u Windows Explorer-u, a zatim kliknite desnim tasterom miša na fasciklu Temp, izaberite *Properties* i idite na karticu *Security*. Uverite se da vaš korisnički nalog ima punu kontrolu nad ovom fasciklom.

Neki korisnici su prijavili da je pokretanje sledeće komande u komandnoj liniji administratora popravilo njihove dozvole. Da biste dobili komandnu liniju administratora, potražite `cmd.exe` u start meniju, zatim kliknite desnim tasterom miša na unos komandne linije i izaberite *Run as administrator*. U komandnoj liniji otkucajte sledeću komandu i pritisnite Enter:

```
icacls "%appdata%\..\Local\Temp" /reset /T
```

Alternativno, možete pokrenuti calibre kao Administrator, ali to će prouzrokovati da neke funkcionalnosti, kao što je prevlačenje i ispuštanje, ne rade.

Konačno, neki korisnici su prijavili da onemogućavanje UAC-a rešava problem.

9.4.8 calibre se ne pokreće/ruši se na macOS-u?

Jedan od čestih uzroka kvarova na macOS-u je upotreba tehnologija pristupačnosti koje su nekompatibilne sa grafičkim alatima koje calibre koristi. Pokušajte da isključite VoiceOver ako je uključen. Takođe idite na System Preferences->Accessibility i isključite postavku za omogućavanje pristupa za pomoćne uređaje na svim karticama. Drugi uzrok mogu biti neke aplikacije trećih strana koje menjaju ponašanje sistema, kao što su Smart Scroll i Default Folder X.

Možete dobiti izlaz za otklanjanje grešaka o tome zašto se calibre ne pokreće pokretanjem *Console.app*. Izlaz za otklanjanje grešaka će biti odštampan u njemu. Ako izlaz za otklanjanje grešaka sadrži liniju koja izgleda kao:

```
Qt: internal: -108: Error ATSUMeasureTextImage text/qfontengine_mac.mm
```

onda je problem verovatno oštećen keš fontova. Možete obrisati keš prateći ova uputstva⁷². Ako to ne reši problem, potražite oštećenu datoteku fonta na vašem sistemu, u `~/Library/Fonts` ili slično. Lak način da proverite oštećene fontove u macOS-u je da pokrenete aplikaciju "Font Book", izaberete sve fontove i zatim u meniju File izaberete "Validate fonts".

9.4.9 Dobijam samo crni ili beli ekran kada pokrenem calibre E-book viewer?

Ovo će biti zbog nekompatibilnosti između Qt WebEngine, koji pregledač koristi za renderovanje, i GPU drajvera na vašem sistemu. Prvo pokušajte da nadogradite GPU drajvere. Ako to ne pomogne, možete pokušati da isključite hardversko ubrzanje u Qt WebEngine preko Preferences->Tweaks->Control GPU usage in Qt WebEngine.

⁷² <https://typefaceapp.com/help/troubleshooting/macos-font-cache>

9.4.10 Preuzeo sam instalater, ali ne radi?

Preuzimanje sa interneta ponekad može rezultirati oštećenim preuzimanjem. Ako se calibre instalater koji ste preuzeli ne otvara, pokušajte da ga preuzmete ponovo. Ako ponovno preuzimanje ne radi, preuzmite ga sa [alternativne lokacije](#)⁷³. Ako instalater i dalje ne radi, onda nešto na vašem računaru sprečava njegovo pokretanje.

- Pokušajte privremeno da onemogućite vaš antivirusni program (Microsoft Security Essentials, ili Kaspersky ili Norton ili McAfee ili bilo koji drugi). Ovo je najverovatnije krivac ako se proces nadogradnje zaglavi u sredini.
- Slično tome, ako instalater ne uspeva/vraća se unazad i imate pokrenut Microsoft PowerToys, zatvorite ga.
- Ako ste instalirali na nestandardnu lokaciju, pokušajte da pokrenete instalater kao Administrator
- Pokušajte da ponovo pokrenete računar i pokrenete čistač registra kao što je [Wise registry cleaner](#)⁷⁴.
- Pokušajte čistu instalaciju. To jest, deinstalirajte calibre, obrišite `C:\Program Files\Calibre2` (ili gde god ste prethodno izabrali da instalirate calibre). Zatim ponovo instalirajte calibre. Imajte na umu da deinstalacija ne dira vaše knjige ili podešavanja.
- Pokušajte da preuzmete instalater sa alternativnim pregledačem. Na primer, ako koristite Microsoft Edge, pokušajte da koristite Firefox ili Chrome umesto toga.
- Ako dobijete grešku o nedostajućem DLL-u na Windows-u, onda su najverovatnije dozvole na vašoj privremenoj fascikli neispravne. Idite u fasciklu `C:\Users\USERNAME\AppData\Local` u Windows Explorer-u i zatim kliknite desnim tasterom miša na `Temp` fasciklu i izaberite *Properties* i idite na karticu *Security*. Uverite se da vaš korisnički nalog ima punu kontrolu za ovu fasciklu.

Ako i dalje ne možete da pokrenete instalater a koristite Windows, možete koristiti [calibre portable install](#)⁷⁵, koji ne zahteva instalater (to je samo ZIP fajl).

9.4.11 Moj antivirusni program tvrdi da je calibre virus/trojanac?

Prva stvar koju treba proveriti je da li preuzimate calibre sa [zvaničnog veb-sajta](#)⁷⁶. Uverite se da klikćete na linkove za preuzimanje sa leve strane, a ne na reklame sa desne. calibre je veoma popularan program i beskrupulozni ljudi pokušavaju da postavе veb-sajtove koji ga nude za preuzimanje kako bi prevarili neoprezne.

Ako imate zvanično preuzimanje a vaš antivirusni program i dalje tvrdi da je calibre virus, onda vaš antivirusni program greši. Antivirusni programi koriste heuristiku, obrasce koda koji "izgledaju sumnjivo" da bi otkrili viruse. To je prilično slično rasnom profilisanju. calibre je potpuno open source proizvod. Možete sami pregledati izvorni kod (ili unajmiti nekoga da to uradi za vas) da biste potvrdili da nije virus. Molimo prijavite lažnu identifikaciju kompaniji od koje kupujete antivirusni softver. Ako vas antivirusni program sprečava da preuzmete/instalirate calibre, privremeno ga onemogućite, instalirajte calibre i zatim ga ponovo omogućite.

9.4.12 Kako da napravim rezervnu kopiju calibre-a?

Najvažnija stvar za pravljenje rezervne kopije je fascikla calibre biblioteke, koja sadrži sve vaše knjige i metapodatke. Ovo je fascikla koju ste izabrali za vašu calibre biblioteku kada ste prvi put pokrenuli calibre. Putanju do fascikle biblioteke možete dobiti klikom na ikonu calibre na glavnoj traci sa alatkama. Morate napraviti rezervnu kopiju ove kompletne fascikle sa svim njenim fajlovima i podfasciklama.

Možete prebaciti calibre da koristi fasciklu biblioteke iz rezervne kopije jednostavnim klikom na ikonu calibre na traci sa alatkama i biranjem vaše fascikle biblioteke iz rezervne kopije. Fascikla biblioteke iz rezervne kopije čuva vaše prilagođene kolone i sačuvane pretrage, kao i sve vaše knjige i metapodatke.

⁷³ <https://github.com/kovidgoyal/calibre/releases/latest>

⁷⁴ <https://www.wisecleaner.com>

⁷⁵ https://calibre-ebook.com/download_portable

⁷⁶ <https://calibre-ebook.com/download>

Ako želite da napravite rezervnu kopiju calibre konfiguracije/dodataka, morate napraviti rezervnu kopiju config fascikle. Ovu config fasciklu možete pronaći preko *Preferences* → *Miscellaneous*. Imajte na umu da vraćanje konfiguracionih fascikli nije zvanično podržano, ali bi trebalo da radi u većini slučajeva. Samo kopirajte sadržaj fascikle iz rezervne kopije u trenutnu konfiguracionu fasciklu da biste je vratili.

9.4.13 Kako da koristim kupljene EPUB knjige sa calibre-om (ili šta da radim sa .acsm fajlovima)?

Većina kupljenih EPUB knjiga ima *DRM* (Stranica 379). Ovo sprečava calibre da ih otvori. I dalje možete koristiti calibre da ih sačuvate i prebacite na vaš čitač e-knjiga. Prvo, morate autorizovati vaš čitač na Windows mašini sa Adobe Digital Editions. Kada se to uradi, EPUB knjige prebačene pomoću calibre-a će raditi dobro na vašem čitaču. Kada kupite epub knjigu sa veb-sajta, dobićete ".acsm" fajl. Ovaj fajl treba otvoriti sa Adobe Digital Editions, koji će zatim preuzeti stvarnu ".epub" e-knjigu. Fajl e-knjige će biti sačuvan u fascikli "My Digital Editions", odakle ga možete dodati u calibre.

9.4.14 Dobijam grešku "Permission Denied"?

Greška o odbijenom pristupu može se pojaviti iz mnogo mogućih razloga, od kojih nijedan nema veze sa calibre-om.

- Možete dobiti greške o odbijenom pristupu ako koristite SD karticu sa uključenom zaštitom od pisanja.
- Na macOS-u ako dobijete greške u dozvolama prilikom povezivanja uređaja sa calibre-om, to možete popraviti tako što ćete pogledati pod *System Preferences* > *Security and Privacy* > *Privacy* > *Files and Folders*.
- Ako ste vi, ili neki program koji ste koristili, promenili dozvole za datoteke u pitanju na samo za čitanje.
- Ako postoji greška u sistemu datoteka na uređaju koja je prouzrokovala da vaš operativni sistem montira sistem datoteka u režimu samo za čitanje ili označi određenu datoteku kao samo za čitanje dok se ne oporavi.
- Ako su datoteke u vlasništvu korisnika koji niste vi.
- Ako je vaša datoteka otvorena u drugom programu.
- Ako se datoteka nalazi na uređaju, možda ste dostigli ograničenje od maksimalno 256 datoteka u korenu uređaja. U ovom slučaju morate formatirati uređaj/SD karticu navedenu u poruci o grešci sa FAT32 sistemom datoteka, ili izbrisati neke datoteke sa SD kartice/memorije uređaja.

Moraćete da popravite osnovni uzrok greške sa dozvolama pre nego što nastavite da koristite calibre. Pažljivo pročitajte poruku o grešci, pogledajte na koju datoteku ukazuje i popravite dozvole na toj datoteci ili njenim fasciklama.

9.4.15 Mogu li da prikažem metapodatke komentara na mom čitaču?

Većina čitača ovo ne podržava. Trebalo bi da se žalite proizvođaču povodom toga i nadamo se da će se stvari promeniti ako se dovoljno ljudi žali. U međuvremenu, možete ubaciti metapodatke, uključujući komentare, na "Jacket page" (stranicu omota) na početku e-knjige, korišćenjem opcije "Insert metadata as page at start of book" tokom konverzije. Ova opcija se nalazi u sekciji *Structure detection* u podešavanjima konverzije. Imajte na umu da, kako bi ovo imalo efekta, morate da *convert* (konvertujete) knjigu. Ako je vaša knjiga već u formatu koji ne zahteva konverziju, možete je konvertovati iz tog formata u isti taj format.

Druga alternativa je da kreirate katalog u formi e-knjige koji sadrži spisak svih knjiga u vašoj calibre biblioteci, sa njihovim metapodacima. Kliknite i zadržite dugme *Convert* da biste pristupili alatu za kreiranje kataloga. I pre nego što pitate, ne, ne možete imati katalog koji "direktno vodi" do knjiga na vašem čitaču.

9.4.16 Kako da podesim calibre da koristi moj HTTP proksi?

Podrazumevano, calibre koristi proksi podešavanja koja su postavljena u vašem operativnom sistemu. Ponekad su ona netačna, na primer, na Windows-u ako ne koristite Microsoft Edge, proksi podešavanja možda neće biti ažurna. Možete reći calibre-u da koristi određeni proksi server postavljanjem promenljivih okruženja `http_proxy` i `https_proxy`. Format promenljive je: `http://username:password@servername` trebalo bi da pitate svog mrežnog administratora

da vam da tačnu vrednost za ovu promenljivu. Imajte na umu da calibre podržava samo HTTP proksije, a ne SOCKS proksije. Možete videti trenutne proksije koje calibre koristi u Preferences->Miscellaneous.

9.4.17 Želim da se neka funkcija doda u calibre. Šta mogu da uradim?

Imate dva izbora:

1. Kreirajte zakrpu hakovanjem calibre-a i pošaljite mi je na pregled i uključivanje. Pogledajte [Development](#)⁷⁷.
2. **Otvorite grešku sa zahtevom za funkciju**⁷⁸. Zapamtite da, iako možda mislite da je vaš zahtev za funkciju izuzetno važan/neophodan, programeri calibre-a se možda neće složiti. Srećom, calibre je otvorenog koda, što znači da uvek imate opciju da sami implementirate svoju funkciju ili da unajmite nekoga da to uradi za vas. Štaviše, calibre ima sveobuhvatnu arhitekturu dodataka, tako da biste možda mogli da razvijete svoju funkciju kao dodatak, pogledajte *Pisanje sopstvenih dodataka za proširivanje mogućnosti programa calibre* (Stranica 230).

9.4.18 Zašto calibre nema automatsko ažuriranje?

Iz mnogo razloga:

- *Nema potrebe za ažuriranjem svake nedelje*. Ako ste zadovoljni kako calibre radi, isključite obaveštenje o ažuriranju i nastavite svojim putem. Proverite da li želite da ažurirate jednom godišnje ili slično. Postoji polje za potvrdu za isključivanje obaveštenja o ažuriranju, na samom obaveštenju o ažuriranju.
- Preuzimanja programa calibre trenutno koriste **oko 150TB protoka mesečno**⁷⁹. Implementacija automatskih ažuriranja bi to znatno povećala i na kraju bi koštala hiljade dolara mesečno, što neko mora da plati.
- Ako implementiram dijalog koji preuzima ažuriranje i pokreće ga, umesto odlaska na veb sajt kao što to sada radi, to bi uštedelo najvatrenijem ažuriratelju programa calibre, *najviše pet klikova nedeljno*. Postoje stvari sa mnogo većim prioritetom koje treba uraditi u razvoju programa calibre.
- Ako zaista, zaista mrzite da preuzimate calibre svake nedelje, ali i dalje želite da imate najnoviju verziju, ohrabrujem vas da ga pokrenete iz izvornog koda, što ažuriranje čini trivijalnim. Uputstva su *dostupna ovde* (Stranica 347).
- Postoje automatski alati za ažuriranje trećih strana za calibre koje su napravili korisnici programa calibre na [calibre forumu](#)⁸⁰.
- Postoji dodatak treće strane pod nazivom *calibre Auto-update* koji možete instalirati preko *Podešavanja* → *Dodaci* → *Nabavi nove dodatke* za jednostavnije iskustvo ažuriranja.
- Pored toga, neki alati za ažuriranje trećih strana kao što su Norton ili Avast mogu ažurirati softver korisniku iza leđa. Ako primetite da se calibre neočekivano ažurirao, proverite prisustvo nekog od njih.

9.4.19 Kako je licenciran calibre?

calibre je licenciran pod GNU General Public License v3 (licenca otvorenog koda). To znači da ste slobodni da redistribuirate calibre sve dok izvorni kod činite dostupnim. Dakle, ako želite da stavite calibre na CD sa svojim proizvodom, morate takođe staviti izvorni kod programa calibre na CD. Izvorni kod je dostupan [za preuzimanje](#)⁸¹. Slobodni ste da koristite rezultate konverzija iz programa calibre kako god želite. Ne možete koristiti ni kod ni biblioteke iz programa calibre u svom softveru a da vaš softver ne bude otvorenog koda. Za detalje, pogledajte [The GNU GPL v3](#)⁸².

⁷⁷ <https://calibre-ebook.com/get-involved>

⁷⁸ <https://calibre-ebook.com/bugs>

⁷⁹ <https://calibre-ebook.com/dynamic/downloads>

⁸⁰ <https://www.mobilerread.com/forums/forumdisplay.php?f=238>

⁸¹ <https://download.calibre-ebook.com>

⁸² <https://www.gnu.org/licenses/gpl.html>

9.4.20 Kako da pokrenem calibre sa svog USB fleš diska?

Prenosiva verzija calibre-a je dostupna [ovde](#)⁸³.

9.4.21 Kako da pokrenem delove calibre-a kao što su preuzimanje vesti i Content server na sopstvenom Linux serveru?

Prvo, morate instalirati calibre na vaš Linux server. Ako vaš server koristi modernu Linux distribuciju, ne bi trebalo da imate problema sa instalacijom calibre-a na njega.

Белешка

calibre zahteva GLIBC ≥ 2.31 i libstdc++ $\geq 6.0.28$. Ako imate stariji server, moraćete ili da ih kompajlirate iz izvornog koda, ili da koristite calibre 3.48 koji zahteva GLIBC ≥ 2.17 ili 2.85.1 koji zahteva GLIBC ≥ 2.13 ili calibre 1.48 koji zahteva samo GLIBC ≥ 2.10 . Pored toga, iako calibre alatima komandne linije nije potreban pokrenut X server, neki od njih zahtevaju da X server biblioteke budu instalirane na vašem sistemu. To je zbog Qt-a, koji se koristi za razne zadatke obrade slika, i povezuje se sa ovim bibliotekama. Ako dobijete ImportError o nekim Qt modulima, verovatno vam nedostaju neke X biblioteke. Tipični kandidati su: `libxcb-cursor0`, `libxcb-xinerama0`, `libegl1`, `libopengl0`.

Možete pokrenuti calibre server preko komande:

```
/opt/calibre/calibre-server /path/to/the/library/you/want/to/share
```

Možete preuzeti vesti i konvertovati ih u e-knjigu pomoću komande:

```
/opt/calibre/ebook-convert "Title of news source.recipe" outputfile.epub
```

Ako želite da generišete MOBI, koristite `outputfile.mobi` umesto toga i koristite `--output-profile kindle`.

Možete poslati preuzete vesti e-poštom pomoću komande:

```
/opt/calibre/calibre-smtp
```

Ostavljam otkrivanje tačne komandne linije kao vežbu za čitaoca.

Konačno, možete dodati preuzete vesti u calibre biblioteku sa:

```
/opt/calibre/calibredb add --with-library /path/to/library outfile.epub
```

Ne zaboravite da pročitate odeljak *Interfejs komandne linije* (Stranica 307) u calibre korisničkom priručniku da biste saznali više o ovim i drugim komandama.

⁸³ https://calibre-ebook.com/download_portable

Ovde ćete pronaći vodiče koji će vam pomoći da počnete da koristite naprednije mogućnosti programa calibre, kao što su XPath i šabloni.

10.1 Upravljanje podgrupama knjiga, na primer "žanr"

Neki žele da razvrstaju knjige u biblioteci u podgrupe, slično potfasciklama. Najčešći razlog je uspostavljanje hijerarhije žanrova, ali ima i drugih. Jedan korisnik je želeo da razvrsta udžbenike po predmetu i broju kursa, a drugi da prati poklonjene knjige po temi i primaocu. U nastavku ćemo koristiti primer žanrova.

Pre nego što nastavimo, imajte u vidu da nije reč o fasciklama na disku. Podgrupe nisu fascikle u sistemu datoteka i knjige se nigde ne kopiraju. Struktura datoteka calibre biblioteke ostaje nepromenjena. Ovde je reč o načinu organizovanja i prikazivanja podgrupa knjiga unutar biblioteke.

- *Podešavanje* (Stranica 157)
- *Pretraga* (Stranica 159)
- *Ograničenja* (Stranica 159)
- *Korisne funkcije šablona* (Stranica 160)

Najčešći zahtevi za podgrupe kao što su žanrovi jesu:

- Podgrupa (npr. žanr) mora da sadrži knjige (odnosno da upućuje na njih), a ne kategorije knjiga. Po tome se podgrupe razlikuju od korisničkih kategorija u calibre-u.
- Knjiga može pripadati više podgrupa (žanrova). Po tome se podgrupe razlikuju od fascikli u sistemu datoteka.
- Podgrupe (žanrovi) moraju formirati hijerarhiju; podgrupe mogu sadržati podgrupe.

Oznake ispunjavaju prva dva zahteva. Ako knjizi dodelite oznaku žanra, možete je pronaći pomoću pregledača oznaka ili pretrage. Istu oznaku može imati više knjiga. Međutim, oznake ne ispunjavaju treći zahtev: ne omogućavaju hijerarhiju.

Hijerarhija u calibre-u ispunjava treći zahtev: omogućava prikaz žanrova u obliku stabla i jednostavno pronalaženje knjiga određenog žanra ili podžanra. Pretpostavimo, na primer, da vaši žanrovi imaju sledeću strukturu:

```
Genre
. History
.. Japanese
.. Military
.. Roman
. Mysteries
.. English
.. Vampire
. Science Fiction
.. Alternate History
.. Military
.. Space Opera
. Thrillers
.. Crime
.. Horror
etc.
```

Pomoću hijerarhije možete prikazati žanrove u pregledaču oznaka u obliku stabla, kao na slici. U ovom primeru najviši nivo (Genre) predstavlja prilagođenu kolonu sa žanrovima. Pored žanrova koji imaju podžanrove nalazi se mali trougao. Klikom na njega otvarate stavku i prikazujete podžanrove, kao kod History i Science Fiction.

Klikom na žanr možete pretraživati sve knjige sa tim žanrom ili podžanrovima tog žanra. Na primer, klikom na Science Fiction možete dobiti sva tri podžanra, Alternate History, Military i Space Opera. Klikom na Alternate History dobićete knjige u tom žanru, ignorišući one u Military i Space Opera. Naravno, knjiga može imati više žanrova. Ako knjiga ima i Space Opera i Military žanrove, onda ćete videti tu knjigu ako kliknete na bilo koji od ta dva žanra. Pretraživanje je detaljnije objašnjeno u nastavku.

Na slici se žanr Military pojavljuje dvaput: jednom pod History, a drugi put pod Science Fiction. Pošto je reč o hijerarhiji, to su dva različita žanra. Knjiga može pripadati jednom, drugom ili (mada ovde malo verovatno) oboma. Na primer, knjige Vinstona Čerčila o Drugom svetskom ratu mogle bi pripadati žanru "History.Military". Knjige Dejvida Vebera o Honor

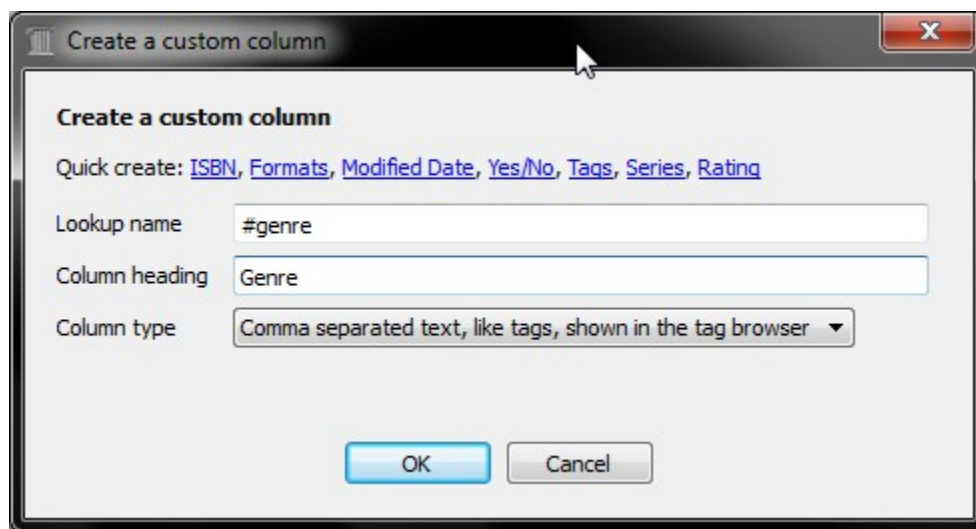
Harington mogle bi pripadati žanru "Science Fiction.Military", ali i žanru "Science Fiction.Space Opera."

Kada žanr postoji, odnosno kada barem jedna knjiga ima taj žanr, lako ga možete primeniti na druge knjige prevlačenjem knjiga iz prikaza biblioteke na žanr koji želite da knjige imaju. Žanrove takođe možete primeniti u uređivačima metapodataka; više o tome u nastavku.

10.1.1 Podešavanje

Do sada bi vaše pitanje moglo biti "Kako je sve ovo podešeno?" Postoje tri koraka: 1) kreirajte prilagođenu kolonu, 2) recite calibre-u da se nova kolona tretira kao hijerarhija i 3) dodajte žanrove.

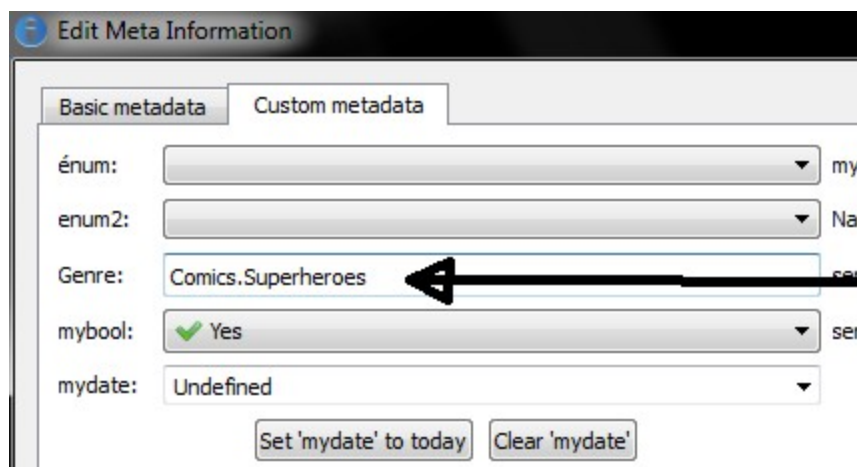
Prilagođenu kolonu kreirate na uobičajen način, koristeći Preferences -> Add your own columns. Ovaj primer koristi "#genre" kao ime za pretragu i "Genre" kao naslov kolone. Važno je da tip kolone bude postavljen na *Comma-separated text, like tags, shown in the Tag browser*.

Zatim, nakon ponovnog pokretanja calibre-a, morate reći calibre-u da se kolona tretira kao hijerarhija. Idite na *Preferences* → *Look & feel* → *Tag browser* → *Hierarchy and searching* i izaberite novu kolonu Genre kao onu koja ima hijerarhijske stavke.

U ovom trenutku nema žanrova u koloni. Ostaje nam poslednji korak: kako primeniti žanr na knjigu. Žanr ne postoji u calibre-u dok se ne pojavi na barem jednoj knjizi. Da bismo naučili kako da prvi put primenimo žanr, moramo detaljnije objasniti kako žanr izgleda u metapodacima za knjigu.

Hijerarhija 'stvari' se gradi kreiranjem stavke koja se sastoji od fraza odvojenih tačkama. Nastavljajući primer žanra, ove stavke bi bile "History.Military", "Mysteries.Vampire", "Science Fiction.Space Opera", itd. Dakle, da biste kreirali novi žanr, izaberete knjigu koja bi trebalo da ima taj žanr, uredite njene metapodatke i unesete novi žanr u kolonu koju ste kreirali. Nastavljajući naš primer, ako želite da dodelite novi žanr "Comics" sa podžanrom "Superheroes" knjizi, 'uredili biste metapodatke' za tu (strip) knjigu, izabrali karticu Custom metadata, a zatim uneli "Comics.Superheroes" kao što je prikazano u nastavku (zanemarite ostale prilagođene kolone):

Nakon što uradite gore navedeno, u Tag browser-u vidite:

Odavde pa nadalje, da biste primenili ovaj novi žanr na knjigu (verovatno strip), možete ili prevući knjigu na žanr, ili ga dodati knjizi koristeći uređivanje metapodataka na potpuno isti način kao što je gore urađeno.

Белешка

Hijerarhijski prikaz radi samo ako je Tag browser podešen da sortira stavke po imenu. Ovo je podrazumevano i može se proveriti klikom na dugme *Configure* na dnu Tag browser-a.

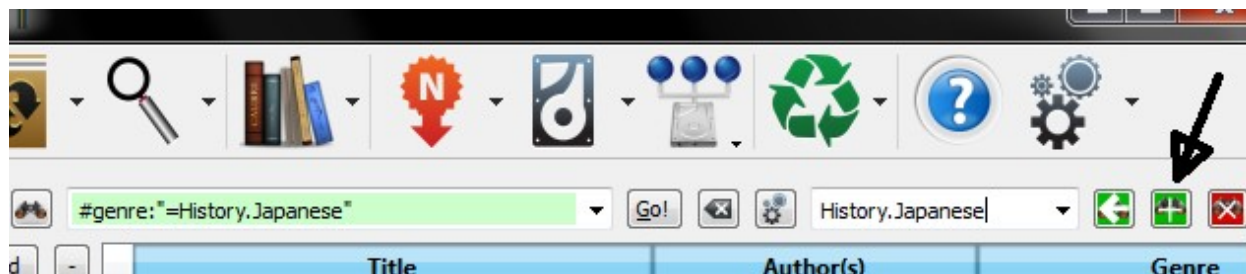
10.1.2 Pretraga

Najlakši način za pretragu žanrova je korišćenje Tag browser-a, klikom na žanr koji želite da vidite. Klikom na žanr sa podređenim stavkama prikazaće vam se knjige sa tim žanrom i svim podređenim žanrovima. Međutim, ovo može pokrenuti pitanje. Samo zato što žanr ima podređene stavke ne znači da on nije žanr sam po sebi. Na primer, knjiga može imati žanr "History", ali ne i "History.Military". Kako pretražujete knjige samo sa "History"?

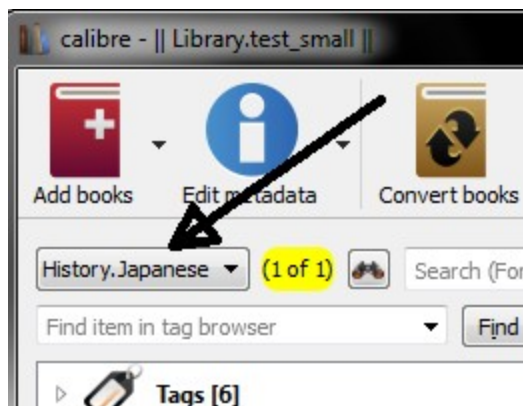
Mehanizam pretrage Tag browser-a zna da li stavka ima podređene stavke. Ako ima, klikom na stavku kruži se kroz 5 pretraga umesto normalne tri. Prva je normalan zeleni plus, koji vam pokazuje knjige samo sa tim žanrom (npr. History). Druga je dvostruki plus (prikazan iznad), koji vam pokazuje knjige sa tim žanrom i svim podžanrovima (npr. History i History.Military). Treća je normalan crveni minus, koji vam pokazuje knjige bez tog tačnog žanra. Četvrta je dvostruki minus, koji vam pokazuje knjige bez tog žanra ili podžanrova. Peta je povratak na početak, bez oznake, što znači da nema pretrage.

10.1.3 Ograničenja

Ako pretražujete žanr i zatim kreirate sačuvanu pretragu za njega, možete koristiti polje 'restrict to' da kreirate Virtuelnu biblioteku knjiga sa tim žanrom. Ovo je korisno ako želite da vršite druge pretrage unutar žanra ili da upravljate/ažurirate metapodatke za knjige u tom žanru. Nastavljajući naš primer, možete kreirati sačuvanu pretragu pod nazivom 'History.Japanese' tako što ćete prvo kliknuti na žanr Japanese u Tag browser-u da biste dobili pretragu u polju za pretragu, uneti History.Japanese u polje za sačuvanu pretragu, a zatim pritisnuti dugme "Save search" (zeleni kvadrat sa belim plusom, na desnoj strani).

Nakon kreiranja sačuvane pretrage, možete je koristiti kao ograničenje.

10.1.4 Korisne funkcije šablona

Možda ćete želiti da koristite informacije o žanru u šablonu, kao što je save to disk ili send to device. Pitanje bi onda moglo biti "Kako da dobijem ime ili imena najvišeg nivoa žanra?" Funkcija calibre šablona, subitems, je obezbeđena da bi ovo bilo lakše.

Na primer, pretpostavimo da želite da dodate najviši nivo žanra u šablon save-to-disk da biste napravili fascikle žanrova, kao u "History/The Gathering Storm - Churchill, Winston". Da biste to uradili, morate izdvojiti prvi nivo hijerarhije i dodati ga na početak zajedno sa kosom crtom da biste naznačili da treba da napravi fasciklu. Šablon ispod to postiže:

```
{#genre:subitems(0,1)||/}{title} - {authors}
```

Pogledajte *The template language* (Stranica 163) za više informacija o šablonima i funkciji subitems().

10.2 Uvod u XPath

U ovom vodiču upoznaćete osnove jezika XPath⁸⁴, koji omogućava izbor bilo kog dela HTML⁸⁵ dokumenta u programu calibre. XPath je široko prihvaćen standard o kojem možete pronaći mnogo dodatnih informacija. Ovde se usredsređujemo na njegovu upotrebu pri radu s e-knjigama, na primer na pronalaženje naslova poglavlja u HTML dokumentu bez jasne strukture.

Sadržaj

- *Izbor po nazivu oznake* (Stranica 161)
- *Izbor po atributima* (Stranica 161)
- *Izbor po sadržaju oznake* (Stranica 162)
- *Primer e-knjige* (Stranica 162)
- *Ugrađene XPath funkcije* (Stranica 162)

⁸⁴ <https://en.wikipedia.org/wiki/XPath>

⁸⁵ <https://en.wikipedia.org/wiki/HTML>

10.2.1 Izbor po nazivu oznake

Najjednostavnije je izabrati oznake po nazivu. Pretpostavimo, na primer, da želite da izaberete sve oznake `<h2>` u dokumentu. XPath upit glasi:

```
//h:h2      (Selects all <h2> tags)
```

Prefiks `//` znači *pretraži sve nivoe dokumenta*. Ako želite da pronađete oznake `<span>` unutar oznaka `<a>`, upotrebite:

```
//h:a/h:span  (Selects <span> tags inside <a> tags)
```

Ako želite da tražite oznake na određenom nivou dokumenta, promenite prefiks:

```
/h:body/h:div/h:p (Selects <p> tags that are children of <div> tags that are children of the <body> tag)
```

Ovo će u *Primer e-knjige* (Stranica 162) pronaći samo `<p>`A very short e-book to demonstrate the use of XPath.`</p>`, a ne i ostale oznake `<p>`. Prefiks `h:` u gornjim primerima potreban je za prepoznavanje XHTML oznaka, jer calibre sav sadržaj interno predstavlja kao XHTML. U XHTML-u oznake imaju *imenski prostor*, a `h:` je njegov prefiks za HTML oznake.

Pretpostavimo da želite da izaberete i oznake `<h1>` i oznake `<h2>`. Za to nam je potreban XPath izraz koji se zove *predikat*. *Predikat* je uslov na osnovu kojeg se biraju oznake. Takvi uslovi mogu biti veoma složeni, a kasnije ćemo videti još primera. Predikat se piše tako što se uslov stavi između uglastih zagrada:

```
//*[name()='h1' or name()='h2']
```

U ovom XPath izrazu ima nekoliko novih elemenata. Prvi je džoker znak `*`, koji znači *bilo koja oznaka*. Zatim pogledajte uslov `name()='h1' or name()='h2'`. Funkcija `name()` je primer *ugrađene funkcije*: vraća naziv oznake. Pomoću nje biramo oznake čiji je naziv `h1` ili `h2`. Pošto `name()` zanemaruje imenske prostore, prefiks `h:` ovde nije potreban. XPath ima i druge korisne ugrađene funkcije; neke ćemo upoznati u nastavku.

10.2.2 Izbor po atributima

Da biste birali oznake na osnovu njihovih atributa, koristite predikate:

```
//*[@style]      (Select all tags that have a style attribute)
//*[class="chapter"] (Select all tags that have class="chapter")
//h:h1[class="bookTitle"] (Select all h1 tags that have class="bookTitle")
```

Ovde se operator `@` odnosi na atribut oznake. Za složenije poređenje vrednosti atributa možete koristiti neke od *XPath built-in functions* (Stranica 162).

Белешка

Kada se XPath izrazi koriste u podešavanjima konverzije, na primer za otkrivanje poglavlja ili određivanje mesta na kojem počinje čitanje, primenjuju se na *ulazni* dokument, pre nego što calibre objedini CSS. Pri tome se nazivi klasa menjaju, pa nazivi koje vidite u konvertovanoj knjizi (kao što je `calibre1`) još ne postoje kada se XPath izraz izvršava. Preuzimajte nazive klasa iz ulaznog dokumenta, a ne iz konvertovane knjige. Ako niste sigurni, birajte po nazivima oznaka i tekstu, jer se oni tokom konverzije ne menjaju.

10.2.3 Izbor po sadržaju oznake

Pomoću XPath-a možete birati oznake i na osnovu teksta koji sadrže. Najbolje je da za to upotrebite *regularne izraze* preko ugrađene funkcije `re:test()`:

```
//h:h2[re:test(., 'chapter|section', 'i')] (Selects <h2> tags that contain the words
↪chapter or
                                   section)
```

Ovde se operator `.` odnosi na sadržaj oznake, kao što se operator `@` odnosi na njene atribute.

10.2.4 Primer e-knjige

```
<html>
  <head>
    <title>A very short e-book</title>
    <meta name="charset" value="utf-8" />
  </head>
  <body>
    <h1 class="bookTitle">A very short e-book</h1>
    <p style="text-align:right">Written by Kovid Goyal</p>
    <div class="introduction">
      <p>A very short e-book to demonstrate the use of XPath.</p>
    </div>

    <h2 class="chapter">Chapter One</h2>
    <p>This is a truly fascinating chapter.</p>

    <h2 class="chapter">Chapter Two</h2>
    <p>A worthy continuation of a fine tradition.</p>
  </body>
</html>
```

10.2.5 Ugrađene XPath funkcije

name()

Naziv trenutne oznake.

contains()

`contains(s1, s2)` vraća *true* ako s1 sadrži s2.

re:test()

`re:test(src, pattern, flags)` vraća *true* ako se tekst *src* poklapa s regularnim izrazom *pattern*. Naročito je korisna zastavica *i*, koja zanemaruje razliku između velikih i malih slova. Uvod u sintaksu regularnih izraza

nalazi se u dokumentaciji⁸⁶.

10.3 Jezik šablona u programu calibre

Calibre jezik šablona je jezik specifičan za calibre koji se koristi širom calibre-a za zadatke kao što su određivanje putanja datoteka, formatiranje vrednosti i izračunavanje vrednosti za kolone koje je odredio korisnik. Primeri:

- Odredite strukturu fascikli i imena datoteka prilikom čuvanja datoteka iz calibre biblioteke na disk ili e-čitač.
- Definišite pravila za dodavanje ikona i boja na listu knjiga u calibre-u.
- Definišite *virtuelne kolone* koje sadrže podatke iz drugih kolona.
- Napredno pretraživanje biblioteke.
- Napredna pretraga i zamena metapodataka.

Jezik se zasniva na *šablonu*, koji određuje koji se metapodaci knjige koriste, kako se obrađuju i kako se rezultat prikazuje.

10.3.1 Osnovni šabloni

Osnovni šablon se sastoji od jednog ili više `template expressions`. `template expression` se sastoji od teksta i imena u vitičastim zagradama (`{}`) koji se zamenjuju odgovarajućim metapodacima iz knjige koja se obrađuje. Na primer, podrazumevani šablon u calibre-u koji se koristi za čuvanje knjiga na uređaj ima 4 `template expressions`:

```
{author_sort}/{title}/{title} - {authors}
```

Za knjigu "The Foundation" od "Isaac Asimov" šablon će postati:

```
Asimov, Isaac/The Foundation/The Foundation - Isaac Asimov
```

Kose crte nisu `template expressions` jer se ne nalaze između `{}`. Takav tekst ostaje tamo gde se pojavljuje. Na primer, ako je šablon:

```
{author_sort} Some Important Text {title}/{title} - {authors}
```

onda za "The Foundation" šablon proizvodi:

```
Asimov, Isaac Some Important Text The Foundation/The Foundation - Isaac Asimov
```

`template expression` može pristupiti svim metapodacima dostupnim u calibre-u, uključujući prilagođene kolone (kolone koje sami kreirate), koristeći `lookup name` kolone. Da biste pronašli `lookup name` za *column* (ponekad se naziva *fields*), pređite mišem preko zaglavlja kolone u listi knjiga u calibre-u. Lookup imena za prilagođene kolone uvek počinju sa `#`. Za kolone tipa serije postoji dodatno polje pod nazivom `#lookup name_index` koje predstavlja indeks serije za tu knjigu u seriji. Na primer, ako imate prilagođenu kolonu serije pod nazivom `#myseries`, postojaće i kolona pod nazivom `#myseries_index`. Indeks standardne kolone serije se zove `series_index`.

Pored standardnih polja zasnovanih na kolonama, takođe možete koristiti:

- `{formats}` - Lista formata dostupnih u calibre biblioteci za knjigu
- `{identifiers:select(isbn)}` - ISBN knjige

Ako metapodaci za polje za datu knjigu nisu definisani, onda se polje u šablonu zamenjuje praznim stringom (`' '`). Na primer, razmotrite sledeći šablon:

```
{author_sort}/{series}/{title} {series_index}
```

⁸⁶ <https://docs.python.org/library/re.html>

Ako je Asimovljeva knjiga "Second Foundation" u serijalu "Foundation", onda šablon proizvodi:

```
Asimov, Isaac/Foundation/Second Foundation 3
```

Ako serijal nije unet za knjigu, onda šablon proizvodi:

```
Asimov, Isaac/Second Foundation
```

Procesor šablona automatski uklanja višestruke kose crte i vodeće ili prateće razmake.

10.3.2 Napredno formatiranje

Pored zamene metapodataka, šabloni mogu uslovno uključiti dodatni tekst i kontrolisati kako se zamenjeni podaci formatiraju.

Uslovno uključivanje teksta

Ponekad želite da se tekst pojavi u izlazu samo ako polje nije prazno. Čest slučaj je `series` i `series_index` gde želite ili ništa ili dve vrednosti razdvojene crticom. calibre rešava ovaj slučaj koristeći specijalnu `template expression` sintaksu.

Na primer, koristeći gornji primer Foundation, pretpostavimo da želite da šablon proizvede *Foundation - 3 - Second Foundation*. Ovaj šablon proizvodi taj izlaz:

```
{series} - {series_index} - {title}
```

Međutim, ako knjiga nema serijal, šablon će proizvesti - - *the title*, što verovatno nije ono što želite. Generalno, ljudi žele da rezultat bude naslov bez suvišnih crtica. Ovo možete postići koristeći sledeću sintaksu šablona:

```
{field:|prefix_text|suffix_text}
```

Ovaj `template expression` kaže da ako `field` ima vrednost `XXXX` onda će rezultat biti *prefix_textXXXXsuffix_text*. Ako je `field` prazno (nema vrednost) onda će rezultat biti prazan string (ništa) jer se prefiks i sufiks ignorišu. Prefiks i sufiks mogu sadržati praznine.

Ne koristite podšablone (`{ ... }`) ili funkcije (videti ispod) u prefiksu ili sufiksu.

Koristeći ovu sintaksu, možemo rešiti gornji problem bez serijala sa šablonom:

```
{series}{series_index:| - | - }{title}
```

Crtece će biti uključene samo ako knjiga ima indeks serije, što ima samo ako ima seriju. Nastavljajući ponovo primer Foundation, šablon će proizvesti *Foundation - 1 - Second Foundation*.

Napomene:

- Morate uključiti dvotačku nakon `lookup name` ako koristite prefiks ili sufiks.
- Morate koristiti ili nijedan ili oba `|` karaktera. Korišćenje jednog, kao u `{field:| - }`, nije dozvoljeno.
- U redu je ne navesti tekst ni za prefiks ni za sufiks, kao u `{series:|| - }`. Šablon `{title:||}` je isti kao `{title}`.

Formatiranje

Pretpostavimo da želite da `series_index` bude formatiran kao tri cifre sa vodećim nulama. Ovo rešava problem:

```
{series_index:0>3s} - Tri cifre sa vodećim nulama
```

Za prateće nule, koristite:

```
{series_index:0<3s} - Tri cifre sa pratećim nulama
```

Ako koristite indekse serija sa decimalnim vrednostima, npr. 1.1, možda ćete želiti da se decimalne tačke poravnaju. Na primer, možda ćete želiti da se indeksi 1 i 2.5 prikažu kao 01.00 i 02.50 kako bi se pravilno sortirali na uređaju koji vrši leksičko sortiranje. Da biste to uradili, koristite:

```
{series_index:0>5.2f} - Pet karaktera koji se sastoje od dve cifre sa vodećim nulama, decimalne tačke,
a zatim 2 cifre posle decimalne tačke.
```

Ako želite samo prva dva slova podataka, koristite:

```
{author_sort:.2} - Samo prva dva slova imena za sortiranje autora
```

Veći deo formatiranja jezika šablona u calibre-u potiče iz Python-a. Za više detalja o sintaksi ovih naprednih operacija formatiranja pogledajte [Python dokumentaciju](#)⁸⁷.

10.3.3 Korišćenje šablona za definisanje prilagođenih kolona

Šabloni se mogu koristiti za prikaz informacija koje nisu u calibre metapodacima, ili za prikaz metapodataka drugačije od normalnog calibre formata. Na primer, možda želite da prikazete ISBN, polje koje calibre ne prikazuje. Ovo možete postići kreiranjem prilagođene kolone sa tipom *Column built from other columns* (u daljem tekstu *composite columns*) i obezbeđivanjem šablona za generisanje prikazanog teksta. Kolona će prikazati rezultat evaluacije šablona. Na primer, da biste prikazali ISBN, kreirajte kolonu i unesite `{identifiers:select(isbn)}` u polje za šablon. Da biste prikazali kolonu koja sadrži vrednosti dve prilagođene kolone za serije, odvojene zarezom, koristite `{#series1:||,}{#series2}`.

Složene kolone mogu koristiti sve mogućnosti šablona, uključujući formatiranje.

Napomena: Ne možete neposredno menjati podatke prikazane u *složenoj koloni*. Umesto toga menjate izvorne kolone. Ako pokušate da izmenite složenu kolonu, na primer dvostrukim klikom na nju, calibre će otvoriti šablon za uređivanje, a ne osnovne podatke.

10.3.4 Šabloni i plugboards

Plugboards se koriste za promenu metapodataka upisanih u knjige tokom operacija slanja na uređaj (send-to-device) i čuvanja na disk (save-to-disk). Plugboard vam omogućava da navedete šablon koji će obezbediti podatke za upisivanje u metapodatke knjige. Možete koristiti plugboards za izmenu sledećih polja: authors, author_sort, language, publisher, tags, title, title_sort. Ova funkcija pomaže ljudima koji žele da koriste različite metapodatke u knjigama na uređajima kako bi rešili probleme sa sortiranjem ili prikazom.

Kada pravite tablu za metapodatke (plugboard), navodite format i uređaj za koji će se koristiti. Posebna stavka `save_to_disk` koristi se pri čuvanju formata na disk, umesto pri slanju na uređaj. Zatim birate polja metapodataka koja želite da promenite i unosite šablone koji daju nove vrednosti. Ti šabloni su *povezani* sa odredišnim poljima, otuda naziv *plugboards*. U njima možete koristiti i složene kolone.

Plugboards su prilično fleksibilni i mogu biti napisani u Single Function Mode, Template Program Mode, General Program Mode ili Python Template mode.

Kada se plugboard može primeniti (Content server, čuvanje na disk ili slanje na uređaj), calibre pretražuje definisane plugboards kako bi izabrao pravi za dati format i uređaj. Na primer, da bi pronašao odgovarajući plugboard za EPUB knjigu koja se šalje na ANDROID uređaj, calibre pretražuje plugboards koristeći sledeći redosled pretrage:

- plugboard sa tačnim podudaranjem formata i uređaja, npr. EPUB i ANDROID
- plugboard sa tačnim podudaranjem formata i specijalnim izborom any device, npr. EPUB i any device
- plugboard sa specijalnim izborom any format i tačnim podudaranjem uređaja, npr. any format i ANDROID
- plugboard sa any format i any device

⁸⁷ <https://docs.python.org/3/library/string.html#formatstrings>

Polja tags i authors imaju poseban tretman, jer oba ova polja mogu sadržati više od jedne stavke. Knjiga može imati mnogo oznaka i mnogo autora. Kada navedete da jedno od ova dva polja treba da se promeni, rezultat šablona se ispituje da bi se videlo da li tamo ima više od jedne stavke. Za oznake, rezultat se seče gde god calibre pronađe zarez. Na primer, ako šablon proizvede vrednost `Thriller, Horror`, onda će rezultat biti dve oznake, `Thriller` i `Horror`. Ne postoji način da se stavi zarez u sredinu oznake.

Ista stvar se dešava i za autore, ali se koristi drugačiji karakter za sečenje, `&` (ampersand) umesto zareza. Na primer, ako šablon proizvede vrednost `Blogs, Joe&Posts, Susan`, onda će knjiga završiti sa dva autora, `Blogs, Joe` i `Posts, Susan`. Ako šablon proizvede vrednost `Blogs, Joe;Posts, Susan`, onda će knjiga imati jednog autora sa prilično čudnim imenom.

Plugboards utiču na metapodatke upisane u knjigu kada se sačuva na disk ili upiše na uređaj. Plugboards ne utiču na metapodatke koje koriste `save to disk` i `send to device` za kreiranje imena datoteka. Umesto toga, imena datoteka se konstruišu koristeći šablone unete u odgovarajućem prozoru podešavanja.

10.3.5 Korišćenje funkcija u šablonima - Single Function Mode

Pretpostavimo da želite da prikazete vrednost polja velikim slovima kada je to polje obično u formatu naslova. To možete uraditi koristeći *template functions*. Na primer, da biste prikazali naslov velikim slovima, koristite funkciju `uppercase`, kao u `{title:uppercase() }`. Da biste ga prikazali u formatu naslova, koristite `{title:titlecase() }`.

Funkcije idu u deo za formatiranje šablona, posle `:` i pre prvog `|` ili zatvarajuće `}` ako se ne koristi prefiks/sufiks. Ako imate i format i referencu na funkciju, funkcija dolazi posle drugog `:`. Funkcije vraćaju vrednost kolone navedene u šablonu, odgovarajuće izmenjenu.

Sintaksa za korišćenje funkcija je jedna od:

```
{lookup_name:function(arguments) }
{lookup_name:format:function(arguments) }
{lookup_name:function(arguments) |prefix|suffix}
{lookup_name:format:function(arguments) |prefix|suffix}
```

Imena funkcija moraju uvek biti praćena otvorenim i zatvorenim zagradama. Neke funkcije zahtevaju dodatne vrednosti (argumente), i one idu unutar zagrada. Argumenti su odvojeni zarezima. Literalni zarezi (zarezi kao tekst, a ne separatori argumenata) moraju biti prethodeni obrnutom kosom crtom (`\`). Poslednji (ili jedini) argument ne može sadržati tekstualnu zatvarajuću zagradu.

Funkcije se procenjuju pre specifikacija formata i prefiksa/sufiksa. Pogledajte dalje dole za primer korišćenja i formata i funkcije.

Važno: Ako imate iskustva u programiranju, imajte na umu da sintaksa u *Single Function Mode* nije ono što očekujete. Stringovi nisu pod navodnicima i razmaci su značajni. Svi argumenti se smatraju konstantama; nema izraza.

Ne koristite podšablone (`{ ... }`) kao argumente funkcija. Umesto toga, koristite *Template Program Mode* (Stranica 174) i *General Program Mode* (Stranica 169).

Napomene o pozivanju funkcija u Single Function Mode:

- Kada se funkcije koriste u Single Function Mode, prvi parametar, `value`, automatski se zamenjuje sadržajem polja navedenog u šablonu. Na primer, kada se obrađuje šablon `{title:capitalize() }`, sadržaj polja `title` se prosleđuje kao parametar `value` funkciji `capitalize`.
- U dokumentaciji funkcije, notacija `[something]*` znači da se `something` može ponoviti nula ili više puta. Notacija `[something]+` znači da se `something` ponavlja jedan ili više puta (mora postojati barem jednom).
- Neke funkcije koriste regularne izraze. U jeziku šablona podudaranje regularnih izraza ne razlikuje velika i mala slova.

Funkcije su dokumentovane u *Referenca funkcija šablona* (Stranica 183). Dokumentacija vam govori koje argumente funkcije zahtevaju i šta funkcije rade. Na primer, evo dokumentacije funkcije *ifempty* (Stranica 208).

- `ifempty(value, text_if_empty)` -- ako `value` nije prazno, vraća tu vrednost, u suprotnom vraća `text_if_empty`.

Vidite da funkcija zahteva dva argumenta, `value` i `text_if_empty`. Međutim, pošto koristimo Single Function Mode, izostavljamo argument `value`, prosleđujući samo `text_if_empty`. Na primer, ovaj šablon:

```
{tags:ifempty(No tags on this book)}
```

prikazuje oznake za knjigu, ako ih ima. Ako nema oznaka, onda prikazuje *No tags on this book*.

Sledeće funkcije su upotrebljive u Single Function Mode jer je njihov prvi parametar `value`.

- *capitalize* (Stranica 211) (`value`) -- vraća `value` sa prvim slovom velikim, a ostalim malim.
- *ceiling* (Stranica 187) (`value`) -- vraća najmanji ceo broj veći ili jednak `value`.
- *cmp* (Stranica 212) (`value`, `y`, `lt`, `eq`, `gt`) -- poredi `value` i `y` nakon pretvaranja oba u brojeve.
- *contains* (Stranica 207) (`value`, `pattern`, `text_if_match`, `text_if_not_match`) -- proverava da li se vrednost poklapa sa regularnim izrazom `pattern`.
- *date_arithmetic* (Stranica 201) (`value`, `calc_spec`, `fmt`) -- Izračunava novi datum iz `value` koristeći `calc_spec`.
- *encode_for_url* (Stranica 213) (`value`, `use_plus`) -- vraća `value` kodiran za upotrebu u URL-u kako je navedeno sa `use_plus`. Vrednost se prvo URL-kodira. Zatim, ako je `use_plus` 0, razmaci se zamenjuju znakovima '+' (plus). Ako je 1, razmaci se zamenjuju sa %20.
- *floor* (Stranica 188) (`value`) -- vraća najveći ceo broj manji ili jednak `value`.
- *format_date* (Stranica 193) (`value`, `format_string`) -- formatira `value`, koji mora biti niska datuma, koristeći `format_string`, vraćajući nisku.
- *format_duration* (Stranica 194) (`value`, `template`, [`largest_unit`]) -- formatira vrednost, broj sekundi, u niz koji prikazuje nedelje, dane, sate, minute i sekunde. Ako je vrednost float, zaokružuje se na najbliži ceo broj.
- *format_number* (Stranica 195) (`value`, `template`) -- tumači `value` kao broj i formatira taj broj pomoću Python šablona za formatiranje, kao što su {0:5.2f}, {0:,d} ili \${0:5,.2f}.
- *fractional_part* (Stranica 188) (`value`) -- vraća deo vrednosti nakon decimalne tačke.
- *human_readable* (Stranica 195) (`value`) -- očekuje da `value` bude broj i vraća nisku koja predstavlja taj broj u KB, MB, GB, itd.
- *ifempty* (Stranica 208) (`value`, `text_if_empty`) -- ako `value` nije prazno, vraća tu vrednost, u suprotnom vraća `text_if_empty`.
- *language_strings* (Stranica 191) (`value`, `localize`) -- vraća nazive jezika za kodove jezika (pogledajte ovde za nazive i kodove⁸⁸) prosledene u `value`.
- *list_contains* (Stranica 211) (`value`, `separator`, [`pattern`, `found_val`,]* `not_found_val`) -- tumači `value` kao listu stavki razdvojenih pomoću `separator`, proveravajući `pattern` u odnosu na svaku stavku u listi.
- *list_count* (Stranica 203) (`value`, `separator`) -- tumači vrednost kao listu stavki razdvojenih sa `separator` i vraća broj stavki u listi.
- *list_count_matching* (Stranica 203) (`value`, `pattern`, `separator`) -- tumači `value` kao listu stavki razdvojenih sa `separator`, vraćajući broj stavki u listi koje se poklapaju sa regularnim izrazom `pattern`.
- *list_item* (Stranica 211) (`value`, `index`, `separator`) -- tumači `value` kao listu stavki razdvojenih sa `separator`, vraćajući stavku na poziciji 'index'.

⁸⁸ https://www.loc.gov/standards/iso639-2/php/code_list.php

- *list_sort* (Stranica 205) (value, direction, separator) -- vraća value sortiranu korišćenjem leksičkog sortiranja koje ne razlikuje velika i mala slova.
- *lookup* (Stranica 203) (value, [pattern, key,]* else_key) -- obrasci će se proveravati u odnosu na value redom.
- *lowercase* (Stranica 211) (value) -- vraća value malim slovima.
- *mod* (Stranica 188) (value, y) -- vraća floor ostatka deljenja value / y.
- *rating_to_stars* (Stranica 195) (value, use_half_stars) -- vraća value kao niz znakova zvezdica (★).
- *re* (Stranica 208) (value, pattern, replacement) -- vraća value nakon primene regularnog izraza.
- *re_group* (Stranica 208) (value, pattern [, template_for_group]*) -- vraća string dobijen primenom regularnog izraza pattern na value i zamenom svakog podudaranja
- *round* (Stranica 188) (value) -- vraća najbliži ceo broj vrednosti value.
- *select* (Stranica 211) (value, key) -- tumači value kao listu stavki razdvojenih zarezom, gde svaka stavka ima oblik id:id_value (calibre identifier format).
- *shorten* (Stranica 208) (value, left_chars, middle_text, right_chars) -- vraća skraćenu verziju value
- *str_in_list* (Stranica 211) (value, separator, [string, found_val,]+ not_found_val) -- tumači value kao listu stavki razdvojenih pomoću separator, a zatim upoređuje string sa svakom vrednošću u listi.
- *subitems* (Stranica 206) (value, start_index, end_index) -- Ova funkcija razbija liste hijerarhijskih stavki nalik oznakama kao što su žanrovi.
- *sublist* (Stranica 207) (value, start_index, end_index, separator) -- tumači value kao listu stavki razdvojenih sa separator, vraćajući novu listu napravljenu od stavki od start_index do end_index.
- *substr* (Stranica 209) (value, start, end) -- vraća znakove od start-te do end-te pozicije u value.
- *swap_around_articles* (Stranica 209) (value, separator) -- vraća value sa članovima pomerenim na kraj, razdvojenim tačkom-zarezom.
- *swap_around_comma* (Stranica 209) (value) -- s obzirom na value u obliku B, A, vraća A B.
- *switch* (Stranica 203) (value, [patternN, valueN,]+ else_value) -- za svaki par patternN, valueN, proverava da li se value poklapa sa regularnim izrazom patternN
- *test* (Stranica 209) (value, text_if_not_empty, text_if_empty) -- vraća text_if_not_empty ako vrednost nije prazna, u suprotnom vraća text_if_empty.
- *titlecase* (Stranica 212) (value) -- vraća value u formatu naslova.
- *transliterate* (Stranica 209) (value) -- vraća niz u latiničnom pismu formiran približnim zvukom reči u value.
- *uppercase* (Stranica 212) (value) -- vraća value velikim slovima.

Korišćenje funkcija i formatiranja u istom šablonu

Pretpostavimo da imate prilagođenu kolonu sa celim brojem #myint koju želite da prikazete sa vodećim nulama, kao u 003. Jedan način da to uradite je da koristite format 0>3s. Međutim, podrazumevano, ako je broj (ceo ili decimalni) jednak nuli, vrednost se prikazuje kao prazan string, tako da će nulte vrednosti proizvesti prazan string, a ne 000. Ako želite da vidite vrednosti 000, onda koristite i format string i funkciju ifempty da promenite praznu vrednost nazad u nulu. Šablon bi bio:

```
{ #myint:0>3s:ifempty(0) }
```

Imajte na umu da možete koristiti i prefiks i sufiks. Ako želite da se broj pojavi kao [003] ili [000], onda koristite šablon:


```
{#myint:0>3s:ifempty(0)|[]}
```

10.3.6 General Program Mode

General Program Mode (GPM) zamenjuje *template expressions* programom napisanim u *template language*. Sintaksa jezika je definisana sledećom gramatikom:

```
program      ::= 'program:' expression_list
expression_list ::= top_expression [ ';' top_expression ]*
top_expression ::= or_expression
or_expression  ::= and_expression [ '||' and_expression ]*
and_expression ::= not_expression [ '&&' not_expression ]*
not_expression ::= [ '!' not_expression ]* | concatenate_expr
concatenate_expr ::= compare_expr [ '&' compare_expr ]*
compare_expr  ::= add_sub_expr [ compare_op add_sub_expr ]
compare_op    ::= '==' | '!=' | '>=' | '>' | '<=' | '<' |
                'in' | 'inlist' | 'inlist_field' |
                '==#' | '!=#' | '>=#' | '>#' | '<=#' | '<#'
add_sub_expr  ::= times_div_expr [ add_sub_op times_div_expr ]*
add_sub_op    ::= '+' | '-'
times_div_expr ::= unary_op_expr [ times_div_op unary_op_expr ]*
times_div_op  ::= '*' | '/'
unary_op_expr ::= [ add_sub_op unary_op_expr ]* | expression
expression    ::= identifier | constant | function | assignment | field_reference |
                if_expr | for_expr | break_expr | continue_expr | return_stmt
                '(' expression_list ')' | function_def
field_reference ::= '$' [ '$' ] [ '#' ] identifier
identifier     ::= id_start [ id_rest ]*
id_start       ::= letter | underscore
id_rest        ::= id_start | digit
constant       ::= " string " | ' string ' | number
function       ::= identifier '(' expression_list [ ',' expression_list ]* ')'
function_def   ::= 'def' identifier '(' top_expression [ ',' top_expression ]* ')' ':'
                ↪
                expression_list 'fed'
assignment     ::= identifier '=' top_expression
if_expr        ::= 'if' condition 'then' expression_list
                [ elif_expr ] [ 'else' expression_list ] 'fi'
condition      ::= top_expression
elif_expr      ::= 'elif' condition 'then' expression_list elif_expr | ''
for_expr       ::= for_list | for_range
for_list       ::= 'for' identifier 'in' list_expr
                [ 'separator' separator_expr ] ':' expression_list 'rof'
for_range      ::= 'for' identifier 'in' range_expr ':' expression_list 'rof'
range_expr     ::= 'range' '(' [ start_expr ',' ] stop_expr
                [ ',' step_expr [ ',' limit_expr ] ] ')'
with_expr      ::= 'with' top_expression ':' expression_list 'htiw'
list_expr      ::= top_expression
break_expr     ::= 'break'
continue_expr  ::= 'continue'
return_stmt    ::= 'return' top_expression
separator_expr ::= top_expression
```

(nastavak na sledećoj strani)

(настављено са претходне стране)

```

start_expr      ::= top_expression
stop_expr       ::= top_expression
step_expr        ::= top_expression
limit_expr       ::= top_expression

```

Napomene:

- `top_expression` uvek ima vrednost. Vrednost `expression_list` je vrednost poslednjeg `top_expression` u listi. Na primer, vrednost liste izraza `1;2; 'foobar';3` je `3`.
- U logičkom kontekstu, svaka neprazna vrednost je `True`
- U logičkom kontekstu, prazna vrednost je `False`
- Stringovi i brojevi se mogu koristiti naizmenično. Na primer, `10` i `'10'` su ista stvar.
- Komentari su linije koje počinju znakom `#`, kojima eventualno prethode razmaci ili tabulatori.

Prioritet operatora

Prioritet operatora (redosled evaluacije) od najvišeg (prvo se evaluiira) do najnižeg (poslednje se evaluiira) je:

- Pozivi funkcija, konstante, izrazi u zagradama, izrazi naredbi, izrazi dodele, reference polja.
- Unarni plus (+) i minus (-). Ovi operatori se evaluiiraju zdesna nalevo.
Ovi i svi ostali aritmetički operatori vraćaju cele brojeve ako izraz rezultira razlomčkim delom jednakim nuli. Na primer, ako izraz vraća `3.0`, menja se u `3`.
- Množenje (*) i deljenje (/). Ovi operatori su asocijativni i evaluiiraju se sleva nadesno. Koristite zagrade ako želite da promenite redosled evaluacije.
- Sabiranje (+) i oduzimanje (-). Ovi operatori su asocijativni i evaluiiraju se sleva nadesno.
- Numerička i string poređenja. Ovi operatori vraćaju `'1'` ako je poređenje uspešno, inače prazan string `''`. Poređenja nisu asocijativna: `a < b < c` je sintaksna greška.
- Spajanje stringova (&). Operator & vraća string formiran spajanjem levog i desnog izraza. Primer: `'aaa' & 'bbb'` vraća `'aaabbb'`. Operator je asocijativan i izračunava se sleva nadesno.
- Unarno logičko ne (!). Ovaj operator vraća `'1'` ako je izraz netačan (`False`, izračunava se kao prazan string), inače `''`.
- Logičko i (&&). Ovaj operator vraća `'1'` ako su i levi i desni izraz tačni (`True`), ili prazan string `''` ako je bilo koji netačan (`False`). Asocijativan je, izračunava se sleva nadesno i vrši *kratko spajanje (short-circuiting)*⁸⁹.
- Logičko ili (||). Ovaj operator vraća `'1'` ako je levi ili desni izraz tačan (`True`), ili `''` ako su oba netačna (`False`). Asocijativan je, izračunava se sleva nadesno i vrši *kratko spajanje (short-circuiting)*⁹⁰. To je *inkluzivno ili*, koje vraća `'1'` ako su i levi i desni izraz tačni.

Reference polja

`field_reference` se izračunava kao vrednost polja metapodataka imenovanog lookup imenom koje sledi nakon `$` ili `$$`. Korišćenje `$` je ekvivalentno korišćenju funkcije *field* (Stranica 190). Korišćenje `$$` je ekvivalentno korišćenju funkcije *raw_field* (Stranica 191). Primeri:

```

* $authors ==> field('authors')
* $#genre ==> field('#genre')
* $$pubdate ==> raw_field('pubdate')
* $$#my_int ==> raw_field('#my_int')

```

⁸⁹ https://chortle.ccsu.edu/java5/Notes/chap40/ch40_2.html

⁹⁰ https://chortle.ccsu.edu/java5/Notes/chap40/ch40_2.html

If izrazi

If izrazi prvo procenjuju `condition`. Ako je `condition` `True` (ne-prazna vrednost) onda se procenjuje `expression_list` u `then` klauzuli. Ako je `False` onda se, ako je prisutna, procenjuje `expression_list` u `elif` ili `else` klauzuli. Delovi `elif` i `else` su opcioni. Reči `if`, `then`, `elif`, `else` i `fi` su rezervisane; ne možete ih koristiti kao imena identifikatora. Možete staviti nove redove i prazan prostor gde god imaju smisla. `condition` je `top_expression` a ne `expression_list`; tačka i zarez nisu dozvoljeni. `expression_lists` su sekvence `top_expressions` odvojene tačkom i zarezom. Izraz `if` vraća rezultat poslednjeg `top_expression` u procenjenoj `expression_list`, ili prazan string ako nijedna lista izraza nije procenjena.

Primeri:

```
* program: if field('series') then 'yes' else 'no' fi
* program:
    if field('series') then
        a = 'yes';
        b = 'no'
    else
        a = 'no';
        b = 'yes'
    fi;
    strcat(a, '-', b)
```

Primer ugnježdenog if:

```
program:
    if field('series') then
        if check_yes_no(field('#mybool'), '', '', '1') then
            'yes'
        else
            'no'
        fi
    else
        'no series'
    fi
```

Kao što je gore rečeno, `if` proizvodi vrednost. To znači da su svi sledeći primeri ekvivalentni:

```
* program: if field('series') then 'foo' else 'bar' fi
* program: if field('series') then a = 'foo' else a = 'bar' fi; a
* program: a = if field('series') then 'foo' else 'bar' fi; a
```

Na primer, ovaj program vraća vrednost kolone `series` ako knjiga ima serijal, u suprotnom vrednost kolone `title`:

```
program: field(if field('series') then 'series' else 'title' fi)
```

For izrazi

Izraz `for` iterira kroz listu vrednosti, obrađujući ih jednu po jednu. `list_expression` se mora proceniti ili kao `lookup name` polja metapodataka npr. `tags` ili `#genre`, ili kao lista vrednosti. `range` (Stranica 206) generiše listu brojeva. Ako je rezultat validan `lookup name` onda se preuzima vrednost polja i koristi se separator naveden za taj tip polja. Ako rezultat nije validan `lookup name` onda se pretpostavlja da je to lista vrednosti. Pretpostavlja se da je lista odvojena zarezima osim ako nije navedena opcionalna ključna reč `separator`, u kom slučaju vrednosti liste moraju biti odvojene rezultatom procene `separator_expr`. Separator se ne može koristiti ako je lista generisana pomoću `range()`. Svaka vrednost u listi se dodeljuje navedenoj promenljivoj, a zatim se procenjuje `expression_list`. Možete koristiti `break` da iskočite iz petlje, i `continue` da skočite na početak petlje za sledeću iteraciju.

Primer: Ovaj šablon uklanja prvo hijerarhijsko ime za svaku vrednost u Genre (#genre), konstruišući listu sa novim imenima:

```
program:
  new_tags = '';
  for i in '#genre':
    j = re(i, '^.*?\.(.*)$', '\1');
    new_tags = list_union(new_tags, j, ',')
  rof;
  new_tags
```

Ako je originalni Genre *History.Military, Science Fiction.Alternate History, ReadMe* onda šablon vraća *Military, Alternate History, ReadMe*. Možete koristiti ovaj šablon u calibre-ovom *Edit metadata in bulk* → *Search & replace* sa *Search for* postavljenim na *template* da biste uklonili prvi nivo hijerarhije i dodelili rezultujuću vrednost Genre-u.

Napomena: poslednja linija u šablonu, `new_tags`, nije strogo neophodna u ovom slučaju jer `for` vraća vrednost poslednjeg `top_expression` u listi izraza. Vrednost dodele je vrednost njenog izraza, tako da je vrednost `for` iskaza ono što je dodeljeno `new_tags`.

with izrazi

with izraz:

1. menja trenutnu knjigu u knjigu sa calibre book id (ceo broj) proizvedenim evaluacijom `top_expression`.
2. pokreće `expression_list`.
3. zatim vraća trenutnu knjigu na ono što je bila.

with izraz vraća rezultat poslednjeg `top_expression` u evaluiranoj `expression_list`, ili prazan string ako nijedna lista izraza nije evaluirana.

Na primer, ovaj šablon vraća listu naslova svake knjige izabrane u GUI-ju:

```
program:
  res = '';
  ids = selected_books();
  for id in ids:
    with id:
      res = (if res then res & ', ' fi) & $title
    htiw
  rof;
  res
```

Return stmt

Vraća vrednost `expression`. Ako se izvršava u funkciji, onda vraća vrednost izraza pozivaocu. Ako se izvršava u najspolnijem kontekstu (šablonu), onda postavlja vrednost šablona na vrednost izraza i izlazi iz šablona.

Function definition

Ako imate ponovljeni kod u šablonu, onda taj kod možete staviti u lokalnu funkciju. Ključna reč `def` započinje definiciju. Sledi ime funkcije, lista argumenata, a zatim kod u funkciji. Definicija funkcije se završava ključnom reči `fed`.

Argumenti su pozicioni. Kada se funkcija pozove, prosledeni argumenti se uparuju sleva nadesno sa definisanim parametrima, pri čemu se vrednost argumenta dodeljuje parametru. Greška je proslediti više argumenata nego što ima definisanih parametara. Parametri mogu imati podrazumevane vrednosti, kao što je `a = 25`. Ako argument nije prosleden za taj parametar, onda se koristi podrazumevana vrednost, inače se parametar postavlja na prazan string.

Naredba `return` se može koristiti u lokalnoj funkciji.

Funkcija mora biti definisana pre nego što se može koristiti.

Primer: Ovaj šablon izračunava približno trajanje u godinama, mesecima i danima iz broja dana. Funkcija `to_plural()` formatira izračunate vrednosti. Imajte na umu da primer takođe koristi operator `&`:

```
program:
    days = 2112;
    years = floor(days/360);
    months = floor(mod(days, 360)/30);
    days = days - ((years*360) + (months * 30));

    def to_plural(v, str):
        if v == 0 then return ' ' fi;
        return v & ' ' & (if v == 1 then str else str & 's' fi) & ' '
    fed;

    to_plural(years, 'year') & to_plural(months, 'month') & to_plural(days, 'day')
```

Relacioni operatori

Relacioni operatori vraćaju '1' ako je poređenje tačno, inače prazan string ('').

Postoje dva oblika relacionih operatora: poređenja stringova i numerička poređenja.

Poređenja stringova vrše poređenje stringova bez obzira na velika i mala slova koristeći leksički redosled. Podržani operatori za poređenje stringova su `==`, `!=`, `<`, `<=`, `>`, `>=`, `in`, `inlist` i `inlist_field`. Za operatore `in`, `inlist` i `inlist_field`, rezultat levog izraza se tumači kao obrazac regularnog izraza. Oni su tačni ako se vrednost levog regularnog izraza podudara sa vrednošću desnog izraza. Regularni izrazi ne razlikuju velika i mala slova.

Operator `inlist` je tačan ako se levi regularni izraz podudara sa bilo kojom od stavki u desnoj listi gde su stavke u listi odvojene zarezima. Operator `inlist_field` je tačan ako se levi regularni izraz podudara sa bilo kojom od stavki u polju (koloni) imenovanom desnim izrazom, koristeći separator definisan za to polje. Napomena: operator `inlist_field` zahteva da se desni izraz proceni kao ime polja, dok operator `inlist` zahteva da se desni izraz proceni kao string koji sadrži listu odvojenju zarezima. Zbog ove razlike, `inlist_field` je znatno brži od `inlist` jer se ne vrše konverzije stringova niti konstrukcije listi.

Numerički operatori poređenja su `==#`, `!=#`, `<#`, `<=#`, `>#`, `>=#`. Levi i desni izrazi moraju se proceniti kao numeričke vrednosti sa dva izuzetka: i string vrednost "None" (nedefinisano polje) i prazan string se procenjuju kao vrednost nula.

Primeri:

- program: `field('series') == 'foo'` vraća '1' ako je serija knjige *foo*, inače ''.
- program: `'f.o' in field('series')` vraća '1' ako se serija knjige podudara sa regularnim izrazom `f.o` (npr. *foo*, *Off Onyx*, itd.), inače ''.
- program: `'science' inlist $#genre` vraća '1' ako se bilo koja od vrednosti preuzetih iz žanrova knjige podudara sa regularnim izrazom `science`, npr. *Science*, *History of Science*, *Science Fiction* itd., inače ''.
- program: `'^science$' inlist $#genre` vraća '1' ako se bilo koji od žanrova knjige tačno podudara sa regularnim izrazom `^science$`, npr. *Science*, inače ''. Žanrovi *History of Science* i *Science Fiction* se ne podudaraju.
- program: `'asimov' inlist $authors` vraća '1' ako se bilo koji autor podudara sa regularnim izrazom `asimov`, npr. *Asimov*, *Isaac* ili *Isaac Asimov*, inače ''.
- program: `'asimov' inlist_field 'authors'` vraća '1' ako se bilo koji autor podudara sa regularnim izrazom `asimov`, npr. *Asimov*, *Isaac* ili *Isaac Asimov*, inače ''.

- `program: 'asimov$' inlist_field 'authors' vraća '1' ako se bilo koji autor podudara sa regularnim izrazom asimov$, npr. Isaac Asimov, inače ''`. Ne podudara se sa *Asimov, Isaac* zbog sidra `$` u regularnom izrazu.
- `program: if field('series') != 'foo' then 'bar' else 'mumble' fi vraća 'bar' ako serija knjige nije foo`. Inače vraća 'mumble'.
- `program: if field('series') == 'foo' || field('series') == '1632' then 'yes' else 'no' fi vraća 'yes' ako je serija foo ili 1632, inače 'no'`.
- `program: if '^(foo|1632)$' in field('series') then 'yes' else 'no' fi vraća 'yes' ako je serija foo ili 1632, inače 'no'`.
- `program: if 11 > 2 then 'yes' else 'no' fi vraća 'no' jer operator > vrši leksičko poređenje.`
- `program: if 11 ># 2 then 'yes' else 'no' fi vraća 'yes' jer operator ># vrši numeričko poređenje.`

Funkcije u General Program Mode

Pogledajte [Referenca funkcija šablona](#) (Stranica 183) za listu funkcija ugrađenih u jezik šablona.

Napomene:

- Za razliku od [Single Function Mode](#) (Stranica 166), u General Program Mode morate navesti prvi parametar `value`.
- Svi parametri su `expression_lists` (pogledajte gramatiku iznad).

10.3.7 Složeniji programi u izrazima šablona - Template Program Mode

Template Program Mode (TPM) je mešavina [General Program Mode](#) (Stranica 169) i [Single Function Mode](#) (Stranica 166). *TPM* se razlikuje od *Single Function Mode* po tome što dozvoljava pisanje izraza šablona koji se odnose na druga polja metapodataka, koriste ugnježdene funkcije, menjaju promenljive i vrše aritmetiku. Razlikuje se od *General Program Mode* po tome što je šablon sadržan između znakova `{ i }` i ne počinje rečju `program:`. Programski deo šablona je lista izraza General Program Mode.

Primer: pretpostavimo da želite šablon koji prikazuje seriju za knjigu ako je ima, inače prikazuje vrednost prilagođenog polja `#genre`. Ovo ne možete uraditi u [Single Function Mode](#) (Stranica 166) jer ne možete referencirati drugo polje metapodataka unutar izraza šablona. U *TPM* to možete, kao što pokazuje sledeći izraz:

```
{series:'ifempty($, $#genre)')}
```

Primer pokazuje nekoliko stvari:

- *TPM* se koristi ako izraz počinje sa `:` i završava se sa `}`. Sve ostalo se pretpostavlja da je u [Single Function Mode](#) (Stranica 166).

Ako šablon sadrži prefiks i sufiks, izraz se završava sa `|` gde je `|` graničnik za prefiks. Primer:

```
{series:'ifempty($, $#genre)'|prefix | suffix}
```

- Funkcijama moraju biti dati svi njihovi argumenti. Na primer, standardnim ugrađenim funkcijama mora biti dat početni parametar `value`.
- Promenljiva `$` se može koristiti kao argument `value` i predstavlja vrednost polja imenovanog u šablonu, u ovom slučaju `series`.
- prazan prostor se ignoriše i može se koristiti bilo gde unutar izraza.
- konstantni stringovi su zatvoreni u odgovarajuće navodnike, bilo `'` ili `"`.

U *TPM*, korišćenje karaktera `{ i }` u string literalima može dovesti do grešaka ili neočekivanih rezultata jer zbunjuju procesor šablona. On pokušava da ih tretira kao granice izraza šablona, a ne kao karaktere. U nekim, ali ne svim

slučajevima, možete zameniti { sa [i] sa `]].` Savet: ako vaš program sadrži karaktere { i }, onda bi trebalo da koristite *General Program Mode*.

10.3.8 Python Template Mode

Python Template Mode (PTM) vam omogućava da pišete šablone koristeći izvorni Python i calibre API⁹¹. API baze podataka će biti od najveće koristi; dalja diskusija je van opsega ovog priručnika. PTM šabloni su brži i mogu obavljati komplikovanije operacije, ali morate znati kako da pišete kod u Python-u koristeći calibre API.

PTM šablon počinje sa:

```
python:
def evaluate(book, context):
    # book is a calibre metadata object
    # context is an instance of calibre.utils.formatter.PythonTemplateContext,
    # which currently contains the following attributes:
    # db: a calibre legacy database object.
    # globals: the template global variable dictionary.
    # arguments: is a list of arguments if the template is called by a GPM template,
    # otherwise None.
    # funcs: used to call Built-in/User functions and Stored GPM/Python templates.
    # Example: context.funcs.list_re_group()

    # your Python code goes here
    return 'a string'
```

Možete dodati gornji tekst u vaš šablon koristeći kontekstni meni, kojem se obično pristupa desnim klikom. Komentari nisu značajni i mogu se ukloniti. Morate koristiti python uvlačenje.

Objekat konteksta podržava `str(context)` koji vraća string sadržaja konteksta, i `context.attributes` koji vraća listu imena atributa u kontekstu.

Atribut `context.funcs` omogućava pozivanje ugrađenih i korisničkih funkcija šablona, kao i sačuvanih GPM/Python šablona, tako da ih možete izvršavati direktno u vašem kodu. Funkcije se preuzimaju koristeći njihova imena. Ako je ime u konfliktu sa Python ključnom rečju, dodajte donju crtu na kraj imena. Primeri:

```
context.funcs.list_re_group()
context.funcs.assert_()
```

Evo primera PTM šablona koji proizvodi listu svih autora za seriju. Lista je sačuvana u *Column built from other columns, behaves like tags*. Prikazuje se u *Book details* i ima označeno *on separate lines* (u *Preferences* → *Look & feel* → *Book details*). Ta opcija zahteva da lista bude odvojena zarezima. Da bi se zadovoljio taj zahtev, šablon pretvara zareze u imenima autora u tačka-zareze, a zatim gradi listu autora odvojenu zarezima. Autori se zatim sortiraju, zbog čega šablon koristi `author_sort`.

```
python:
def evaluate(book, context):
    if book.series is None:
        return ''
    db = context.db.new_api
    ans = set()
    # Get the list of books in the series
    ids = db.search(f'series="{book.series}"', '')
    if ids:
```

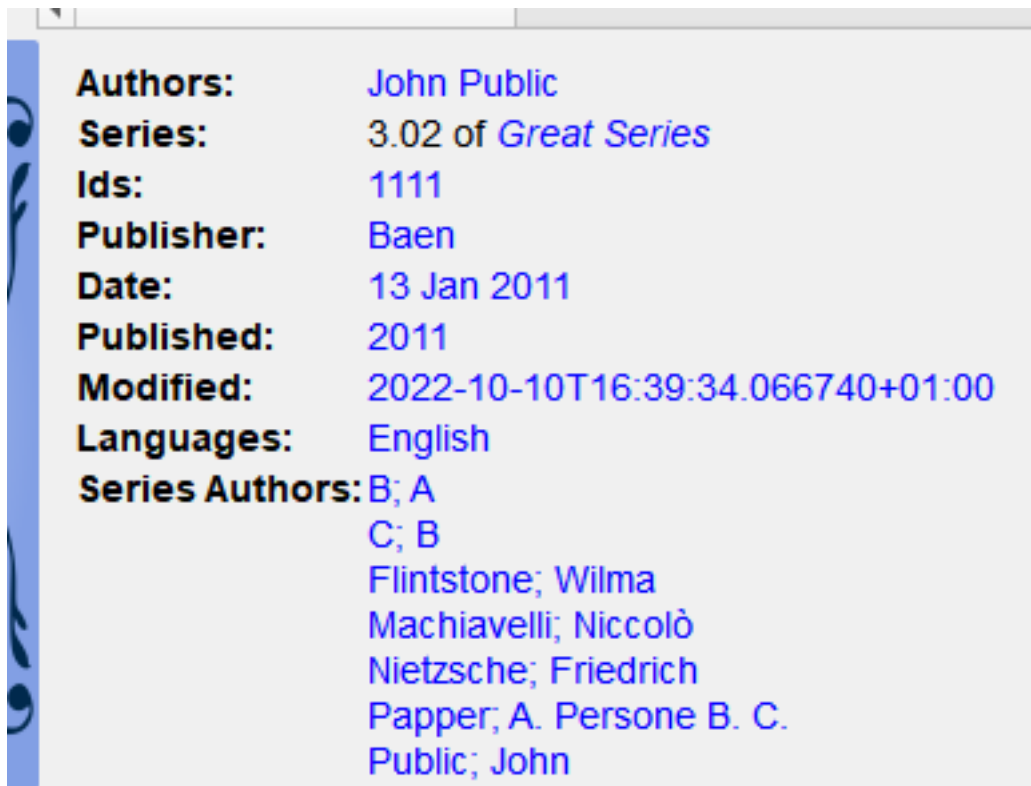
(nastavak na sledećoj strani)

⁹¹ <https://manual.calibre-ebook.com/develop.html#api-documentation-for-various-parts-of-calibre>

(настављено са претходне стране)

```
# Get all the author_sort values for the books in the series
author_sorts = (v for v in db.all_field_for('author_sort', ids).values())
# Add the names to the result set, removing duplicates
for aus in author_sorts:
    ans.update(v.strip() for v in aus.split('&'))
# Make a sorted comma-separated string from the result set
return ', '.join(v.replace(',', ';') for v in sorted(ans))
```

Izlaz u *Book details* izgleda ovako:

10.3.9 Šabloni i URL-ovi

Možete koristiti šablone za konstruisanje URL-ova. Ovde su opisana dva slučaja:

- Prilagođena kolona *Book details* URL-ovi za pretragu
- calibre URL šema

Prilagođena kolona book details URL-ovi za pretragu

Kada kreirate prilagođenu kolonu, možete obezbediti URL koji će se koristiti u *Book details* pomoću šablona. Na primer, ako imate prilagođenu kolonu za *Translators*, možete definisati URL koji će vas odvesti na sajt za prevodioce. URL-ovi za pretragu detalja o knjizi mogu se obezbediti za tipove kolona *Text*, *Enumerated*, *Series* i *Column built from other column*.

Kada se klikne na stavku sa *search template* u *Book details*, šablon se procenjuje. Obezbeđeni su mu normalni metapodaci knjige. Takođe su mu obezbeđena tri dodatna polja:

- `item_value`: vrednost kliknute stavke.
- `item_value_quoted`: vrednost kliknute stavke, URL-kodirana. Specijalni karakteri su izbegnuti kako bi bili validni u URL-ovima, a razmaci su zamenjeni znakovima '+' (plus).

- `item_value_no_plus`: vrednost kliknute stavke, URL-kodirana. Specijalni karakteri su izbegnuti kako bi bili validni u URL-ovima, a razmaci su zamenjeni sa `%20`, a ne plusom.

Postoji nekoliko načina za konstruisanje URL-a. Sledeći koriste Wikipediju kao primer.

Najjednostavniji je osnovni šablon:

```
https://en.wikipedia.org/w/index.php?search={item_value_encoded}
```

U nekim slučajevima možda ćete želeći da uradite više obrade. Postoje četiri funkcije šablona koje možete koristiti, u zavisnosti od složenosti obrade.

- `make_url` (Stranica 213) (`path, [query_name, query_value]+`) -- ova funkcija je najlakši način za konstruisanje URL-a upita. Koristi `path`, veb lokaciju i stranicu koju želite da pretražite, i parove `query_name, query_value` od kojih se upit gradi. Uopšteno, `query_value` mora biti URL-kodiran. Sa ovom funkcijom on je uvek kodiran, a razmaci se uvek zamenjuju znakovima `'+'`.
- `make_url_extended` (Stranica 214) (...) -- ova funkcija je slična `make_url()` (Stranica 213), ali vam daje veću kontrolu nad komponentama URL-a. Komponente URL-a su

šema:://autoritet/putanja?niz upita.

Pogledajte [Uniform Resource Locator](#)⁹² na Wikipediji za više detalja.

Funkcija ima dve varijante:

```
make_url_extended(scheme, authority, path, [query_name, query_value]+)
```

i

```
make_url_extended(scheme, authority, path, query_string)
```

- `query_string` (Stranica 214) (`[query_name, query_value, how_to_encode]+`) -- vraća niz URL upita konstruisan od trijada `query_name, query_value, how_to_encode`. Niz upita je niz stavki gde svaka stavka izgleda kao `query_name=query_value`, gde je `query_value` URL-kodiran prema instrukcijama. Stavke upita su razdvojene znakovima `'&'` (ampersand).
- `encode_for_url` (Stranica 213) (`value, use_plus`) -- vraća `value` kodiran za upotrebu u URL-u kako je navedeno sa `use_plus`. Vrednost se prvo URL-kodira. Zatim, ako je `use_plus` 0, razmaci se zamenjuju znakovima `'+'` (plus). Ako je 1, razmaci se zamenjuju sa `%20`.

Na primer, pretpostavimo da imate prilagođenu kolonu *Translators* (`#translators`) gde su imena *Last name, First name*. Možda ćete morati da konvertujete ime u *First name Last name* prilikom kreiranja URL-a. Možete koristiti funkciju `make_url` (Stranica 213) da to uradite:

```
program: make_url('https://en.wikipedia.org/w/index.php', 'search', ↵
↵ swap_around_comma($item_value))
```

Ako pretpostavimo da je ime prevodioca *Boy-Żeleński, Tadeusz*, onda gornji šablon proizvodi vezu:

```
https://en.wikipedia.org/w/index.php?search=Tadeusz+Boy-%C5%BBele%C5%84ski
```

Imajte na umu da je ime osobe sada prvo, razmak je sada plus, a neengleski znakovi u prezimenu su URL-kodirani.

Funkcije `make_url_extended` (Stranica 214), `query_string` (Stranica 214) i `encode_for_url` (Stranica 213) mogu biti korisne u zavisnosti od dodatne složenosti obrade.

The calibre URL scheme

⁹² <https://en.wikipedia.org/wiki/URL>

Calibre podržava nekoliko različitih URL-ova za navigaciju vašim calibre bibliotekama. Ovaj odeljak pokazuje kako koristiti šablone za konstruisanje nekih od URL-ova. Pogledajte [URL šema calibre://](#) (Stranica 255) za detalje o dostupnim URL-ovima.

- Prebacite se na određenu biblioteku. Sintaksa ovog URL-a je:

```
calibre://switch-library/Library_Name
```

`Library_Name` mora biti zamenjeno imenom calibre biblioteke koju želite da otvorite. Ime biblioteke je prikazano u naslovnoj traci prozora. To je jednostavno ime, a ne putanja datoteke do biblioteke. Morate ga napisati onako kako je prikazano u naslovnoj traci, uključujući velika i mala slova. Znak `_` (donja crta) označava trenutnu biblioteku. Ako ime sadrži razmake ili specijalne znakove, onda mora biti heksadecimalno kodirano pomoću funkcije [to_hex](#) (Stranica 215), kao u sledećem primeru:

```
program: strcat('calibre://switch-library/_hex_', to_hex(current_library_name()))
```

Šablon generiše URL:

```
calibre://switch-library/_hex_-4c6962726172792e746573745f736d616c6c
```

Možete zameniti funkciju `current_library_name()` sa stvarnim imenom biblioteke, kao u:

```
program: strcat('calibre://switch-library/_hex_', to_hex('Library.test_small'))
```

- Veze za prikaz knjiga. Ove veze biraju knjigu u calibre biblioteci. Sintaksa za ovaj URL je:

```
calibre://show-book/Library_Name/book_id
```

`book_id` je numerički calibre id za knjigu, dostupan šablonima kao `$id`. Kao i gore, ime biblioteke možda treba da bude heksadecimalno kodirano. Evo primera:

```
program: strcat('calibre://show-book/_hex_', to_hex(current_library_name()), '/',
↳ $id)
```

To proizvodi URL:

```
calibre://show-book/_hex_-4c6962726172792e746573745f736d616c6c/1353
```

- Pretraga knjiga. Ove veze pretražuju knjige u navedenoj calibre biblioteci. Sintaksa za ovaj URL je:

```
calibre://search/Library_Name?q=query
calibre://search/Library_Name?eq=hex_encoded_query
```

gde je *query* bilo koji važeći calibre izraz za pretragu. Morate heksadecimalno kodirati svaki upit koji sadrži razmake ili specijalne karaktere, što generalno znači sve njih. Na primer, calibre izraz za pretragu za hijerarhijsku oznaku koja počinje sa 'AA' je `tags: "=".AA"`. Ovaj šablon konstruiše URL za pretragu za taj izraz:

```
program: strcat('calibre://search/_hex_', to_hex(current_library_name()), '?eq=',
↳ to_hex('tags: "=".AA"))
```

Rezultujući URL je:

```
calibre://search/_hex_-4c6962726172792e746573745f736d616c6c?eq=746167733a223d2e414122
```

Evo primera istog URL-a izgrađenog pomoću funkcije `:ref:ff_make_url_extended` umesto [strcat](#) (Stranica 208):

```
program: make_url_extended('calibre', '', 'search/_hex_' &
↳to_hex(current_library_name()),
                                'eq', to_hex('tags="'.AA"'))
```

- Otvorite prozor sa detaljima o knjizi za knjigu u nekoj biblioteci. Sintaksa za ovaj URL je:

```
calibre://book-details/Library_Name/book_id
```

Primer šablona je:

```
program: strcat('calibre://book-details/_hex_', to_hex(current_library_name()),
↳ '/', $id)
```

koji proizvodi URL:

```
calibre://book-details/_hex_-4c6962726172792e746573745f736d616c6c/1353
```

- Otvorite beleške povezane sa autorom/serijom/itd. Sintaksa URL-a je:

```
calibre://book-details/Library_Name/Field_Name/id_Item_Id
calibre://book-details/Library_Name/Field_Name/hex_Hex_Encoded_Item_Name
```

Field_Name je ime za pretragu polja. Ako je polje prilagođena kolona, zamenite znak # donjom crtom (_). Item_Id je interni numerički ID vrednosti u polju. Ne postoji funkcija šablona koja vraća Item_Id, tako da će šabloni obično koristiti drugi oblik, Hex_Encoded_Item_Name. Evo primera šablona koji otvara belešku za osobu Boy-Želeński, Tadeusz u polju #authtest:

```
program: strcat('calibre://show-note/_hex_', to_hex(current_library_name()),
↳ '_authtest/hex_', to_hex('Boy-Želeński, Tadeusz'))
```

koji proizvodi URL:

```
calibre://show-note/_hex_-4c6962726172792e746573745f736d616c6c/_authtest/
↳ hex_426f792dc5bb656c65c584736b692c205461646575737a
```

10.3.10 Sačuvani šabloni

I *General Program Mode* (Stranica 169) i *Python Template Mode* (Stranica 175) podržavaju čuvanje šablona i pozivanje tih šablona iz drugog šablona, slično pozivanju sačuvanih funkcija. Šablone čuvate koristeći *Preferences* → *Advanced* → *Template functions*. Više informacija je navedeno u tom dijalogu. Šablon pozivate na isti način kao što pozivate funkciju, prosleđujući pozicione argumente ako želite. Argument može biti bilo koji izraz. Primeri pozivanja šablona, pod pretpostavkom da se sačuvani šablon zove `foo`:

- `foo()` -- poziva šablon bez prosleđivanja argumenata.
- `foo(a, b)` poziva šablon prosleđujući vrednosti dve promenljive `a` i `b`.
- `foo(if field('series') then field('series_index') else 0 fi)` -- ako knjiga ima `series` onda prosledi `series_index`, inače prosledi vrednost 0.

U GPM-u preuzimate argumente prosledene u pozivu sačuvanom šablonu koristeći funkciju `arguments`. Ona istovremeno deklariše i inicijalizuje lokalne promenljive, efektivno parametre. Promenljive su pozicione; dobijaju vrednost parametra datog u pozivu na istoj poziciji. Ako odgovarajući parametar nije obezbeđen u pozivu, onda `arguments` dodeljuje toj promenljivoj obezbeđenu podrazumevanu vrednost. Ako nema podrazumevane vrednosti, onda se promenljiva postavlja na prazan string. Na primer, sledeća funkcija `arguments` deklariše 2 promenljive, `key`, `alternate`:

```
arguments(key, alternate='series')
```

Primeri, ponovo pretpostavljajući da je sačuvani šablon nazvan `foo`:

- `foo('#myseries')` -- argumentu `key` je dodeljena vrednost `'myseries'` a argumentu `alternate` je dodeljena podrazumevana vrednost `'series'`.
- `foo('series', '#genre')` promenljivoj `key` je dodeljena vrednost `'series'` a promenljivoj `alternate` je dodeljena vrednost `'#genre'`.
- `foo()` -- promenljivoj `key` je dodeljen prazan string a promenljivoj `alternate` je dodeljena vrednost `'series'`.

U PTM-u argumenti se prosleđuju u parametru `arguments`, koji je lista stringova. Ne postoji način da se odrede podrazumevane vrednosti. Morate proveriti dužinu liste `arguments` da biste bili sigurni da je broj argumenata onakav kakav očekujete.

Jednostavan način za testiranje sačuvanih šablona je korišćenje dijaloga `Template tester`. Za lakši pristup dodelite mu prečicu na tastaturi u *Preferences* → *Advanced* → *Keyboard shortcuts* → *Template tester*. Davanje prečice dijalogu `Stored templates` pomoći će u bržem prebacivanju između testera i uređivanja izvornog koda sačuvanog šablona.

10.3.11 Pružanje dodatnih informacija šablonima

Programer može izabrati da prosledi dodatne informacije procesoru šablona, kao što su metapodaci knjige specifični za aplikaciju ili informacije o tome šta se od procesora traži da uradi. Šablon može pristupiti ovim informacijama i koristiti ih tokom evaluacije.

Programer: kako proslediti dodatne informacije

Dodatne informacije su Python rečnik koji sadrži parove `variable_name: variable_value` gde vrednosti moraju biti stringovi. Šablon može pristupiti rečniku, kreirajući lokalne promenljive šablona sa imenom `variable_name` koje sadrže vrednost `variable_value`. Korisnik ne može promeniti ime, pa je najbolje koristiti imena koja se neće sudarati sa drugim lokalnim promenljivama šablona, na primer dodavanjem donje crte ispred imena.

Ovaj rečnik se prosleđuje procesoru šablona (`formatter`) koristeći imenovani parametar `global_vars=your_dict`. Puni potpis metode je:

```
def safe_format(self, fmt, kwargs, error_value, book,
                column_name=None, template_cache=None,
                strip_results=True, template_functions=None,
                global_vars={})
```

Pisac šablona: kako pristupiti dodatnim informacijama

Pristupate dodatnim informacijama (rečniku `globals`) u šablonu koristeći funkciju šablona:

```
globals(id[=expression] [, id[=expression]]*)
```

gde je `id` bilo koje legalno ime promenljive. Ova funkcija proverava da li dodatne informacije koje je pružio programer sadrže to ime. Ako sadrže, funkcija dodeljuje pruženu vrednost lokalnoj promenljivoj šablona sa tim imenom. Ako ime nije u dodatnim informacijama i ako je obezbeđen `expression`, `expression` se evaluira i rezultat se dodeljuje lokalnoj promenljivoj. Ako nije obezbeđena ni vrednost ni izraz, funkcija dodeljuje prazan string (`' '`) lokalnoj promenljivoj.

Šablon može postaviti vrednost u `globals` rečniku koristeći funkciju šablona:

```
set_globals(id[=expression] [, id[=expression]]*)
```

Ova funkcija postavlja par ključ:vrednost u `globals` rečniku kao `id:value` gde je `value` vrednost lokalne promenljive šablona `id`. Ako ta lokalna promenljiva ne postoji, onda se `value` postavlja na rezultat evaluacije `expression`.

10.3.12 Napomene o razlici između režima

Tri programska režima, *Single Function Mode* (Stranica 166) (SFM), *Template Program Mode* (Stranica 174) (TPM) i *General Program Mode* (Stranica 169) (GPM), rade različito. SFM je zamišljen da bude 'jednostavan' pa sakriva mnogo delova programskog jezika.

Razlike:

- U SFM-u vrednost kolone se uvek prosleđuje kao 'nevidljivi' prvi argument funkciji uključenoj u šablon.
- SFM ne podržava razliku između promenljivih i stringova; sve vrednosti su stringovi.
- Sledeći SFM šablon vraća ili ime serije ili string "no series":

```
{series:ifempty(no series)}
```

Ekvivalentni šablon u TPM je

```
{series:'ifempty($, 'no series')'}
```

Ekvivalentni šablon u GPM je:

```
program: ifempty(field('series'), 'no series')
```

Prvi argument za `ifempty` je vrednost polja `series`. Drugi argument je string `no series`. U SFM-u se prvi argument, vrednost polja, automatski prosleđuje (nevidljivi argument).

- Nekoliko funkcija šablona, na primer `booksize()` i `current_library_name()`, ne uzimaju argumente. Zbog 'nevidljivog argumenta' ne možete koristiti ove funkcije u SFM-u.
- Ugnježdene funkcije, gde funkcija poziva drugu funkciju da izračuna argument, ne mogu se koristiti u SFM-u. Na primer, ovaj šablon, namenjen da vrati prvih 5 karaktera vrednosti serije velikim slovima, neće raditi u SFM-u:

```
{series:uppercase(substr(0,5))}
```

- TPM i GPM podržavaju ugnježdene funkcije. Gornji šablon u TPM bi bio:

```
{series:'uppercase(substr($, 0,5))'}
```

U GPM bi to bilo:

```
program: uppercase(substr(field('series'), 0,5))
```

- Kao što je navedeno u gornjem odeljku *Template Program Mode* (Stranica 174), korišćenje karaktera `{ i }` u TPM string literalima može dovesti do grešaka ili neočekivanih rezultata jer zbunjuju procesor šablona. On pokušava da ih tretira kao granice šablona, a ne kao karaktere. U nekim, ali ne svim slučajevima, možete zameniti `{ sa [[ i ] sa ]}`. Generalno, ako vaš program sadrži karaktere `{ i }`, onda bi trebalo da koristite *General Program Mode*.

10.3.13 Korisnički definisane Python funkcije šablona

Možete dodati sopstvene Python funkcije u procesor šablona. Takve funkcije se mogu koristiti u bilo kom od tri režima programiranja šablona. Funkcije se dodaju odlaskom na *Preferences* → *Advanced* → *Template functions*. Uputstva su prikazana u tom dijalogu. Imajte na umu da možete koristiti *Python Templates* za sličnu svrhu. Pošto je pozivanje korisnički definisanih funkcija brže od pozivanja Python šablona, korisnički definisane funkcije mogu biti efikasnije u zavisnosti od složenosti onoga što funkcija ili šablon radi.

10.3.14 Posebne napomene za korišćenje šablona u različitim kontekstima

U GUI-ju (*Columns made from other columns* i *Template searches*):

- GPM šabloni rade kao i ranije.
- Python šabloni imaju pun pristup calibre bazi podataka.

U pravilima ikona:

- šabloni pravila ikona nemaju podatke o knjizi, tako da funkcije zasnovane na poljima kao što su *format_date_field* (Stranica 194), *list_count_field* (Stranica 203) i *check_yes_no* (Stranica 207) neće raditi.

U Content server:

- Šabloni imaju pristup novom API-ju, ali ne i starom API-ju (LibraryDatabase).
- Zbog gore navedenog, sledeće funkcije formatera nisu garantovane da rade u GPM šablonima (kompozitne kolone, pravila za ikone, itd.) i treba ih izbegavati ako koristite content server:
 - *connected_device_name* (Stranica 189)
 - *connected_device_uuid* (Stranica 189)
 - *current_virtual_library_name* (Stranica 190)
 - *is_marked* (Stranica 190)
 - *virtual_libraries* (Stranica 191)

10.3.15 Posebne napomene za šablone za čuvanje/slanje

Posebna obrada se primenjuje kada se šablon koristi u *Save to disk* ili *Send to device* šablonu. Vrednosti polja se čiste, zamenjujući karaktere koji su posebni za sisteme datoteka donjim crtama, uključujući kose crte. To znači da se tekst polja ne može koristiti za kreiranje fascikli. Međutim, kose crte se ne menjaju u prefiks ili sufiks stringovima, tako da će kose crte u ovim stringovima prouzrokovati kreiranje fascikli. Zbog toga možete kreirati strukturu fascikli promenljive dubine.

Na primer, pretpostavimo da želimo strukturu fascikli *series/series_index - title*, sa upozorenjem da ako serija ne postoji, onda naslov treba da bude u gornjoj fascikli. Šablon za ovo je:

```
{series:||/}{series_index:|| - }{title}
```

Kosa crta i crtica se pojavljuju samo ako serija nije prazna.

Funkcija pretrage nam omogućava još složeniju obradu. Na primer, pretpostavimo da ako knjiga ima seriju, onda želimo strukturu fascikli *series/series index - title.fmt*. Ako knjiga nema seriju onda želimo strukturu fascikli *genre/author_sort/title.fmt*. Ako knjiga nema žanr onda želimo da koristimo 'Unknown'. Želimo dve potpuno različite putanje, u zavisnosti od vrednosti serije.

Da bismo to postigli, mi:

1. Kreiramo kompozitno polje (dajemo mu ime za pretragu #aa) koje sadrži `{series}/{series_index} - {title}`. Ako serija nije prazna, onda će ovaj šablon proizvesti *series/series_index - title*.
2. Kreiramo kompozitno polje (dajemo mu ime za pretragu #bb) koje sadrži `{#genre:ifempty(Unknown)}/{author_sort}/{title}`. Ovaj šablon proizvodi *genre/author_sort/title*, gde se prazan žanr zamenjuje sa *Unknown*.
3. Postavite šablon za čuvanje na `{series:lookup(., #aa, #bb)}`. Ovaj šablon bira kompozitno polje #aa ako serija nije prazna i kompozitno polje #bb ako je serija prazna. Zbog toga imamo dve potpuno različite putanje za čuvanje, u zavisnosti od toga da li je *series* prazno ili ne.

10.3.16 Saveti

- Koristite Template Tester za testiranje šablona. Dodajte tester u kontekstni meni za knjige u biblioteci i/ili mu dodelite prečicu na tastaturi.
- Šabloni mogu koristiti druge šablone referenciranjem kompozitnih kolona izgrađenih sa željenim šablonom. Alternativno, možete koristiti Stored Templates.
- U plugboard-u, možete postaviti polje na prazno (ili šta god je ekvivalentno praznom) korišćenjem specijalnog šablona `{ }`. Ovaj šablon će se uvek evaluirati u prazan string.
- Tehnika opisana iznad za prikazivanje brojeva čak i ako imaju nultu vrednost radi sa standardnim poljem `series_index`.

10.3.17 Referenca funkcija šablona

Reference for all built-in template language functions

Here, we document all the built-in functions available in the calibre template language. Every function is implemented as a class in python and you can click the source links to see the source code, in case the documentation is insufficient. The functions are arranged in logical groups by type.

- *Aritmetičke* (Stranica 187)
 - *add* (Stranica 187)
 - *ceiling* (Stranica 187)
 - *divide* (Stranica 187)
 - *floor* (Stranica 188)
 - *fractional_part* (Stranica 188)
 - *mod* (Stranica 188)
 - *multiply* (Stranica 188)
 - *round* (Stranica 188)
 - *subtract* (Stranica 188)
- *Bulove* (Stranica 188)
 - *and* (Stranica 188)
 - *not* (Stranica 188)
 - *or* (Stranica 189)
- *Dobavljanje vrednosti iz metapodataka* (Stranica 189)
 - *author_links* (Stranica 189)
 - *author_sorts* (Stranica 189)
 - *booksize* (Stranica 189)
 - *connected_device_name* (Stranica 189)
 - *connected_device_uuid* (Stranica 189)
 - *current_library_name* (Stranica 190)

- *current_library_path* (Stranica 190)
- *current_virtual_library_name* (Stranica 190)
- *field* (Stranica 190)
- *has_cover* (Stranica 190)
- *is_marked* (Stranica 190)
- *language_codes* (Stranica 190)
- *language_strings* (Stranica 191)
- *ondevice* (Stranica 191)
- *raw_field* (Stranica 191)
- *raw_list* (Stranica 191)
- *series_sort* (Stranica 191)
- *user_categories* (Stranica 191)
- *virtual_libraries* (Stranica 191)
- *Formatiranje vrednosti* (Stranica 192)
 - *f_string* (Stranica 192)
 - *finish_formatting* (Stranica 192)
 - *format_date* (Stranica 193)
 - *format_date_field* (Stranica 194)
 - *format_duration* (Stranica 194)
 - *format_number* (Stranica 195)
 - *human_readable* (Stranica 195)
 - *rating_to_stars* (Stranica 195)
- *Funkcije baze podataka* (Stranica 195)
 - *annotation_count* (Stranica 195)
 - *approximate_formats* (Stranica 196)
 - *book_count* (Stranica 196)
 - *book_values* (Stranica 197)
 - *extra_file_modtime* (Stranica 197)
 - *extra_file_names* (Stranica 197)
 - *extra_file_size* (Stranica 197)
 - *formats_modtimes* (Stranica 197)
 - *formats_path_segments* (Stranica 198)
 - *formats_paths* (Stranica 198)
 - *formats_sizes* (Stranica 198)
 - *get_link* (Stranica 199)

- *get_note* (Stranica 199)
- *has_extra_files* (Stranica 199)
- *has_note* (Stranica 200)
- *reading_progress* (Stranica 200)
- *Funkcije za datum* (Stranica 201)
 - *date_arithmetic* (Stranica 201)
 - *days_between* (Stranica 201)
 - *today* (Stranica 201)
- *GUI funkcije* (Stranica 201)
 - *selected_books* (Stranica 201)
 - *selected_column* (Stranica 202)
 - *show_dialog* (Stranica 202)
 - *sort_book_ids* (Stranica 202)
 - *width_from_pages* (Stranica 202)
- *Iteracija kroz vrednosti* (Stranica 202)
 - *first_non_empty* (Stranica 202)
 - *lookup* (Stranica 203)
 - *switch* (Stranica 203)
 - *switch_if* (Stranica 203)
- *Manipulacija listama* (Stranica 203)
 - *list_count* (Stranica 203)
 - *list_count_field* (Stranica 203)
 - *list_count_matching* (Stranica 203)
 - *list_difference* (Stranica 204)
 - *list_equals* (Stranica 204)
 - *list_intersection* (Stranica 204)
 - *list_join* (Stranica 204)
 - *list_re* (Stranica 205)
 - *list_re_group* (Stranica 205)
 - *list_remove_duplicates* (Stranica 205)
 - *list_sort* (Stranica 205)
 - *list_split* (Stranica 205)
 - *list_union* (Stranica 205)
 - *range* (Stranica 206)
 - *subitems* (Stranica 206)

- *sublist* (Stranica 207)
- *Manipulacija niskama* (Stranica 207)
 - *character* (Stranica 207)
 - *check_yes_no* (Stranica 207)
 - *contains* (Stranica 207)
 - *field_exists* (Stranica 207)
 - *ifempty* (Stranica 208)
 - *re* (Stranica 208)
 - *re_group* (Stranica 208)
 - *shorten* (Stranica 208)
 - *strcat* (Stranica 208)
 - *strcat_max* (Stranica 208)
 - *strlen* (Stranica 209)
 - *substr* (Stranica 209)
 - *swap_around_articles* (Stranica 209)
 - *swap_around_comma* (Stranica 209)
 - *test* (Stranica 209)
 - *transliterate* (Stranica 209)
- *Ostalo* (Stranica 209)
 - *arguments* (Stranica 209)
 - *assign* (Stranica 210)
 - *globals* (Stranica 210)
 - *is_dark_mode* (Stranica 210)
 - *print* (Stranica 210)
 - *set_globals* (Stranica 210)
- *Pretraga liste* (Stranica 210)
 - *identifier_in_list* (Stranica 210)
 - *list_contains* (Stranica 211)
 - *list_item* (Stranica 211)
 - *select* (Stranica 211)
 - *str_in_list* (Stranica 211)
- *Promena veličine slova* (Stranica 211)
 - *capitalize* (Stranica 211)
 - *lowercase* (Stranica 211)
 - *titlecase* (Stranica 212)

- *uppercase* (Stranica 212)
- *Rekurzija* (Stranica 212)
 - *eval* (Stranica 212)
 - *template* (Stranica 212)
- *Relacione* (Stranica 212)
 - *cmp* (Stranica 212)
 - *first_matching_cmp* (Stranica 212)
 - *strcmp* (Stranica 213)
 - *strcmpcase* (Stranica 213)
- *URL funkcije* (Stranica 213)
 - *encode_for_url* (Stranica 213)
 - *make_url* (Stranica 213)
 - *make_url_extended* (Stranica 214)
 - *query_string* (Stranica 214)
 - *to_hex* (Stranica 215)
 - *urls_from_identifiers* (Stranica 215)
- *API of the Metadata objects* (Stranica 215)

Aritmetičke

add

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinAdd

`add(x [, y]*)` -- vraća zbir svojih argumenata. Izbacuje izuzetak ako argument nije broj. U većini slučajeva možete koristiti operator `+` umesto ove funkcije.

ceiling

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinCeiling

`ceiling(value)` -- vraća najmanji ceo broj veći ili jednak `value`. Izbacuje izuzetak ako `value` nije broj.

divide

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinDivide

`divide(x, y)` -- vraća `x / y`. Izbacuje izuzetak ako `x` ili `y` nisu brojevi. Ova funkcija se obično može zameniti operatorom `/`.

floor

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFloor

floor(value) -- vraća najveći ceo broj manji ili jednak value. Izbacuje izuzetak ako value nije broj.

fractional_part

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFractionalPart

fractional_part(value) -- vraća deo vrednosti nakon decimalne tačke. Na primer, fractional_part(3.14) vraća 0.14. Izbacuje izuzetak ako value nije broj.

mod

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinMod

mod(value, y) -- vraća floor ostatka deljenja value / y. Izbacuje izuzetak ako value ili y nisu brojevi.

multiply

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinMultiply

multiply(x [, y]*) -- vraća proizvod svojih argumenata. Izbacuje izuzetak ako bilo koji argument nije broj. Ova funkcija se obično može zameniti operatorom *.

round

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinRound

round(value) -- vraća najbliži ceo broj vrednosti value. Izbacuje izuzetak ako value nije broj.

subtract

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinSubtract

subtract(x, y) -- vraća $x - y$. Izbacuje izuzetak ako x ili y nisu brojevi. Ova funkcija se obično može zameniti operatorom -.

Bulove

and

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinAnd

and(value [, value]*) -- vraća niz '1' ako sve vrednosti nisu prazne, u suprotnom vraća prazan niz. Možete imati onoliko vrednosti koliko želite. U većini slučajeva možete koristiti operator && umesto ove funkcije. Jedan razlog da ne zamenite and() sa && je kada kratko spajanje (short-circuiting) može promeniti rezultate zbog sporednih efekata. Na primer, and(a='', b=5) će uvek izvršiti obe dodele, dok operator && neće izvršiti drugu.

not

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinNot

not(value) -- vraća niz '1' ako je vrednost prazna, u suprotnom vraća prazan niz. Ova funkcija se obično može zameniti unarnim not (!) operatorom.

or

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinOr
```

or(value [, value]*) -- vraća niz '1' ako bilo koja vrednost nije prazna, u suprotnom vraća prazan niz. Možete imati onoliko vrednosti koliko želite. Ova funkcija se obično može zameniti operatorom `||`. Razlog zašto se ne može zameniti je ako kratko spajanje može promeniti rezultate zbog sporednih efekata.

Dobavljanje vrednosti iz metapodataka

author_links

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinAuthorLinks
```

author_links(val_separator, pair_separator) -- vraća niz koji sadrži listu autora i vrednosti veza tih autora u obliku: author1 val_separator author1_link pair_separator author2 val_separator author2_link itd.

Autor je odvojen od vrednosti svoje veze nizom val_separator bez dodatih razmaka. Pod pretpostavkom da je val_separator dvotačka, parovi author:link value su razdvojeni nizom pair_separator bez dodatih razmaka. Na vama je da izaberete separatore koji se ne pojavljuju u imenima autora ili vezama. Autor je uključen čak i ako je veza autora prazna.

author_sorts

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinAuthorSorts
```

author_sorts(val_separator) -- vraća niz koji sadrži listu vrednosti za sortiranje autora za autore knjige. Sortiranje je ono koje se nalazi u metapodacima autora, što može biti drugačije od author_sort u knjigama. Vraćena lista ima oblik author sort 1 val_separator author sort 2 itd. bez dodatih razmaka. Vrednosti sortiranja autora u ovoj listi su istim redosledom kao i autori knjige. Ako želite razmake oko val_separator, uključite ih u niz val_separator.

booksize

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinBooksize
```

booksize() -- vraća vrednost calibre polja size (veličina). Vraća " ako knjiga nema formate.

Ova funkcija radi samo u grafičkom interfejsu (GUI). Ako želite da koristite ovu vrednost u šablonima za čuvanje na disk ili slanje na uređaj, morate napraviti prilagođenu "Kolonu izvedenu iz drugih kolona", koristiti funkciju u šablonu te kolone i koristiti vrednost te kolone u vašim šablonima za čuvanje/slanje

connected_device_name

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinConnectedDeviceName
```

connected_device_name(storage_location_key) -- ako je uređaj povezan, vraća ime uređaja, u suprotnom vraća prazan niz. Svaka lokacija za skladištenje na uređaju ima svoje ime uređaja. Ključevi storage_location_key su 'main', 'carda' i 'cardb'. Ova funkcija radi samo u grafičkom interfejsu (GUI).

connected_device_uuid

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinConnectedDeviceUUID
```

`connected_device_uuid(storage_location_key)` -- ako je uređaj povezan, vraća uuid (jedinstveni id) uređaja, u suprotnom vraća prazan niz. Svaka lokacija za skladištenje na uređaju ima drugačiji uuid. Imena lokacija `storage_location_key` su 'main', 'carda' i 'cardb'. Ova funkcija radi samo u grafičkom interfejsu (GUI).

current_library_name

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinCurrentLibraryName

`current_library_name()` -- vraća poslednji naziv na putanji do trenutne calibre biblioteke.

current_library_path

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinCurrentLibraryPath

`current_library_path()` -- vraća punu putanju do trenutne calibre biblioteke.

current_virtual_library_name

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinCurrentVirtualLibraryName

`current_virtual_library_name()` -- vraća ime trenutne virtualne biblioteke ako postoji, u suprotnom vraća prazan niz. Velika i mala slova imena biblioteke se čuvaju. Primer:

```
program: current_virtual_library_name()
```

Ova funkcija radi samo u grafičkom interfejsu (GUI).

field

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinField

`field(lookup_name)` -- vraća vrednost polja metapodataka sa nazivom za pretragu `lookup_name`. Prefiks \$ se može koristiti umesto funkcije, kao u \$tags.

has_cover

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinHasCover

`has_cover()` -- vraća 'Yes' ako knjiga ima naslovnu stranu, u suprotnom vraća prazan niz.

is_marked

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinIsMarked

`is_marked()` -- proverava da li je knjiga *označena* (marked) u calibre. Ako jeste, vraća vrednost oznake, bilo 'true' (malim slovima) ili listu imenovanih oznaka razdvojenih zarezom. Vraća '' (prazan niz) ako knjiga nije označena. Ova funkcija radi samo u grafičkom interfejsu (GUI).

language_codes

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinLanguageCodes

`language_codes(lang_strings)` -- vraća *kodeve jezika*⁹³ za nazive jezika prosledene u `lang_strings`. Nizovi moraju biti na jeziku trenutnog lokaliteta. `lang_strings` je lista razdvojena zarezima.

⁹³ https://www.loc.gov/standards/iso639-2/php/code_list.php

language_strings

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinLanguageStrings

language_strings(value, localize) -- vraća nazive jezika za kodove jezika (pogledajte [ovde](#) za nazive i kodove⁹⁴) prosleđene u value. Primer: {languages:language_strings()}. Ako je localize nula, vraća nizove na engleskom. Ako localize nije nula, vraća nizove na jeziku trenutnog lokaliteta. lang_codes je lista razdvojena zarezima.

ondevice

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinOndevice

ondevice() -- vraća nisku 'Yes' (Da) ako je ondevice postavljeno, u suprotnom vraća prazan niz. Ova funkcija radi samo u grafičkom interfejsu (GUI). Ako želite da koristite ovu vrednost u šablonima za čuvanje na disk ili slanje na uređaj, morate napraviti prilagođenu "Kolonu izvedenu iz drugih kolona", koristiti funkciju u šablonu te kolone i koristiti vrednost te kolone u vašim šablonima za čuvanje/slanje.

raw_field

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinRawField

raw_field(lookup_name [, optional_default]) -- vraća polje metapodataka nazvano prema lookup_name bez primene bilo kakvog formatiranja. Procenjuje i vraća opcioni drugi argument optional_default ako je vrednost polja nedefinisana (None). Prefiks \$\$ se može koristiti umesto funkcije, kao u \$\$pubdate.

raw_list

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinRawList

raw_list(lookup_name, separator) -- vraća listu metapodataka nazvanu prema lookup_name bez primene bilo kakvog formatiranja ili sortiranja, sa stavkama razdvojenim pomoću separator.

series_sort

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinSeriesSort

series_sort() -- vraća vrednost sortiranja serije.

user_categories

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinUserCategories

user_categories() -- vraća listu korisničkih kategorija razdvojenih zarezom koje sadrže ovu knjigu. Ova funkcija radi samo u grafičkom interfejsu (GUI). Ako želite da koristite ove vrednosti u šablonima za čuvanje na disk ili slanje na uređaj, morate napraviti prilagođenu kolonu izvedenu iz drugih kolona, koristiti funkciju u šablonu te kolone i koristiti vrednost te kolone u vašim šablonima za čuvanje/slanje.

virtual_libraries

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinVirtualLibraries

⁹⁴ https://www.loc.gov/standards/iso639-2/php/code_list.php

`virtual_libraries()` -- vraća listu virtuelnih biblioteka razdvojenih zarezima koje sadrže ovu knjigu. Ova funkcija radi samo u GUI-ju. Ako želite da koristite ove vrednosti u šablonima za čuvanje na disk ili slanje na uređaj, morate napraviti prilagođenu *Kolonu izvedenu iz drugih kolona*, koristiti funkciju u šablonu te kolone i koristiti vrednost te kolone u vašim šablonima za čuvanje/slanje.

Formatiranje vrednosti

f_string

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFString

`f_string(string)` -- tumači `string` slično načinu na koji Python tumači `f` stringove. Namenjena je pojednostavljenju dugih nizova izraza `str & str` ili `strcat(a,b,c)`.

Tekst između vitičastih zagrada (`{ i }`) mora sadržati izraze šablona u režimu General Program Mode. Izrazi, koji mogu biti liste izraza, obrađuju se u trenutnom kontekstu (trenutna knjiga i lokalne promenljive). Tekst koji nije između vitičastih zagrada prosleđuje se neizmenjen.

Primeri:

- `f_string('Here is the title: { $title }')` - vraća string u kome je `{ $title }` zamenjen naslovom trenutne knjige. Na primer, ako je naslov knjige *20,000 Leagues Under the Sea*, onda `f_string()` vraća *Here is the title: 20,000 Leagues Under the Sea*.
- Ako je trenutni datum 18. septembar 2025, ovaj `f_string()`

```
f_string("Today's date: the {d = today(); format_date(d, 'd')} of {format_date(d,
→ 'MMMM')}, {format_date(d, 'yyyy')}")
```

vraća string *Today's date: the 18 of September, 2025*. Obratite pažnju na listu izraza (dodela pa `if` naredba) korišćenu u prvoj grupi `{ ... }` za dodelu današnjeg datuma lokalnoj promenljivoj.

- Ako je knjiga treća u seriji *Foo* koja ima 5 knjiga, onda ovaj šablon

```
program:
  if $series then
    series_count = book_count('series:""' & $series & '"', 0);
    return f_string("{ $series }, book { $series_index } of { series_count }")
  fi;
  return 'This book is not in a series'
```

vraća *Foo, book 3 of 5*

finish_formatting

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFinishFormatting

`finish_formatting(value, format, prefix, suffix)` -- primenjuje `format`, `prefix` i `suffix` na `value` na isti način kao što se radi u šablonu kao što je `{series_index:05.2f| - | - }`. Ova funkcija je obezbeđena da olakša konverziju složenih šablona sa jednom funkcijom ili šablona u programskom režimu u *GPM* šablone. Na primer, sledeći program proizvodi isti izlaz kao gornji šablon:

```
program: finish_formatting(field("series_index"), "05.2f", " - ", " - ")
```

Još jedan primer: za šablon:

```
{series:re([[^\s]] [^\s]+(\s|$),\1)}{series_index:0>2s| - | - }{title}
```


koristite:

```
program:
    strcat (
        re(field('series'), '([^\s]) [^\s]+(\s|$)', '\1'),
        finish_formatting(field('series_index'), '0>2s', ' - ', ' - '),
        field('title')
    )
```

format_date

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFormatDate

`format_date(value, format_string)` -- formatira `value`, koji mora biti niska datuma, koristeći `format_string`, vraćajući nisku. Najbolje je ako je datum u ISO formatu jer korišćenje drugih formata datuma često izaziva greške jer se stvarna vrednost datuma ne može nedvosmisleno odrediti. Imajte na umu da je funkcija `format_date_field()` i brža i pouzdanija.

Kodovi za formatiranje su:

- `d` : dan kao broj bez vodeće nule (1 do 31)
- `dd` : dan kao broj sa vodećom nulom (01 do 31)
- `ddd` : skraćeno lokalizovano ime dana (npr. "Pon" do "Ned")
- `dddd` : puno lokalizovano ime dana (npr. "Ponedeljak" do "Nedelja")
- `M` : mesec kao broj bez vodeće nule (1 do 12)
- `MM` : mesec kao broj sa vodećom nulom (01 do 12)
- `MMM` : skraćeno lokalizovano ime meseca (npr. "Jan" do "Dec")
- `MMMM` : puno lokalizovano ime meseca (npr. "Januar" do "Decembar")
- `yy` : godina kao dvocifreni broj (00 do 99)
- `yyyy` : godina kao četvorocifreni broj.
- `h` : sati bez vodeće 0 (0 do 11 ili 0 do 23, zavisno od am/pm)
- `hh` : sati sa vodećom 0 (00 do 11 ili 00 do 23, zavisno od am/pm)
- `m` : minuti bez vodeće 0 (0 do 59)
- `mm` : minuti sa vodećom 0 (00 do 59)
- `s` : sekunde bez vodeće 0 (0 do 59)
- `ss` : sekunde sa vodećom 0 (00 do 59)
- `ap` : koristi 12-časovni sat umesto 24-časovnog, sa 'ap' zamenjenim malom lokalizovanom niskom za am ili pm
- `AP` : koristi 12-časovni sat umesto 24-časovnog, sa 'AP' zamenjenim velikom lokalizovanom niskom za AM ili PM
- `aP` : koristi 12-časovni sat umesto 24-časovnog, sa 'aP' zamenjenim lokalizovanom niskom za AM ili PM
- `Ap` : koristi 12-časovni sat umesto 24-časovnog, sa 'Ap' zamenjenim lokalizovanom niskom za AM ili PM
- `iso` : datum sa vremenom i vremenskom zonom. Mora biti jedini prisutan format
- `to_number` : pretvara datum i vreme u broj sa pokretnim zarezom (a *timestamp*)

- `from_number` : pretvara broj sa pokretnim zarezom (a *timestamp*) u datum formatiran po ISO standardu. Ako želite drugačiji format datuma, dodajte željenu nisku za formatiranje nakon `from_number` i dvotačke (:). Primer:

```
format_date(val, 'from_number:MMM dd yyyy')
```

Možete dobiti neočekivane rezultate ako datum koji formatirate sadrži lokalizovana imena meseci, što se može desiti ako ste promenili format datuma da sadrži MMMM. Korišćenje `format_date_field()` izbegava ovaj problem.

format_date_field

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFormatDateField

`format_date_field(field_name, format_string)` -- formatira vrednost u polju `field_name`, koje mora biti ime za pretragu polja datuma, bilo standardnog ili prilagođenog. Pogledajte *format_date()* (Stranica 193) za kodove formatiranja. Ova funkcija je mnogo brža od `format_date()` i treba je koristiti kada formatirate vrednost u polju (koloni). Takođe je pouzdanija jer radi direktno na osnovnom datumu. Ne može se koristiti za izračunate datume ili datume u niskama promenljivih. Primeri:

```
format_date_field('pubdate', 'yyyy.MM.dd')
format_date_field('#date_read', 'MMM dd, yyyy')
```

format_duration

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFormatDuration

`format_duration(value, template, [largest_unit])` -- formatira vrednost, broj sekundi, u niz koji prikazuje nedelje, dane, sate, minute i sekunde. Ako je vrednost float, zaokružuje se na najbliži ceo broj. Vi birate kako da formatirate vrednost koristeći šablon koji se sastoji od selektora vrednosti okruženih znakovima [i]. Selektori su:

- [w]: nedelje
- [d]: dani
- [h]: sati
- [m]: minuti
- [s]: sekunde

Između selektora možete staviti proizvoljan tekst.

Sledeći primeri koriste trajanje od 2 dana (172.800 sekundi), 1 sat (3.600 sekundi) i 20 sekundi, što ukupno iznosi 176.420 sekundi.

- `format_duration(176420, '[d][h][m][s]')` će vratiti vrednost 2d 1h 0m 20s.
- `format_duration(176420, '[h][m][s]')` će vratiti vrednost 49h 0m 20s.
- `format_duration(176420, 'Your reading time is [d][h][m][s]')` vraća vrednost Your reading time is 49h 0m 20s.
- `format_duration(176420, '[w][d][h][m][s]')` će vratiti vrednost 2d 1h 0m 20s. Imajte na umu da se vrednost nula nedelja ne vraća.

Ako želite da vidite nulte vrednosti za stavke kao što su nedelje u gornjem primeru, koristite selektor velikim slovom. Na primer, sledeće koristi 'W' za prikaz nula nedelja:

```
format_duration(176420, '[W][d][h][m][s]')
```

 vraća 0w 2d 1h 0m 20s.

Podrazumevano, tekst koji prati vrednost je selektor praćen razmakom. To možete promeniti u bilo koji tekst koji želite. Format za selektor sa vašim tekstom je selektor praćen dvotačkom, pa tekstualnim segmentima razdvojenim znakovima '|'. Morate uključiti sve znakove razmaka koje želite u izlazu.

Možete obezbediti od jednog do tri tekstualna segmenta.

- Ako obezbedite jedan segment, kao u `[w: weeks ]`, tada se taj segment koristi za sve vrednosti.
- Ako obezbedite dva segmenta, kao u `[w: weeks | week ]`, tada se prvi segment koristi za 0 i više od 1. Drugi segment se koristi za 1.
- Ako obezbedite tri segmenta, kao u `[w: weeks | week | weeks ]`, tada se prvi segment koristi za 0, drugi segment se koristi za 1, a treći segment se koristi za više od 1.

Drugi oblik je ekvivalentan trećem obliku u mnogim jezicima.

Na primer, selektor:

- `[w: weeks | week | weeks ]` proizvodi `'0 weeks ', '1 week ', ili '2 weeks '`.
- `[w: weeks | week ]` proizvodi `'0 weeks ', '1 week ', ili '2 weeks '`.
- `[w: weeks ]` proizvodi `0 weeks ', 1 weeks ', ili 2 weeks '`.

Opcioni parametar `largest_unit` određuje najveću od nedelja, dana, sati, minuta i sekundi koje će šablon proizvesti. Mora biti jedan od selektora vrednosti. Ovo može biti korisno za skraćivanje vrednosti.

`format_duration(176420, '[h][m][s]', 'd')` će vratiti vrednost `1h 0m 20s` umesto `49h 0m 20s`.

format_number

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFormatNumber

`format_number(value, template)` -- tumači `value` kao broj i formatira taj broj pomoću Python šablona za formatiranje, kao što su `{0:5.2f}`, `{0:,d}` ili `${0:5.2f}`. Šablon za formatiranje mora počinjati sa `{0:` i završavati se sa `}`, kao u prethodnim primerima. Izuzetak: početno `"{0:"` i završno `"}"` mogu se izostaviti ako šablon sadrži samo format. Više primera potražite u dokumentaciji [Template Language](#)⁹⁵ i [Python](#)⁹⁶. Vraća prazan string ako formatiranje ne uspe.

human_readable

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinHumanReadable

`human_readable(value)` -- očekuje da `value` bude broj i vraća nisku koja predstavlja taj broj u KB, MB, GB, itd.

rating_to_stars

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinRatingToStars

`rating_to_stars(value, use_half_stars)` -- vraća `value` kao niz znakova zvezdica (★). Vrednost mora biti broj između 0 i 5. Postavite `use_half_stars` na 1 ako želite znakove poluzvezdica za razlomljene brojeve dostupne kod prilagođenih kolona za ocene.

Funkcije baze podataka

annotation_count

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinAnnotationCount

`annotation_count()` -- vraća ukupan broj anotacija svih tipova pridruženih trenutnoj knjizi. Ova funkcija radi samo u grafičkom interfejsu (GUI) i na serveru sadržaja.

⁹⁵ https://manual.calibre-ebook.com/template_lang.html

⁹⁶ <https://docs.python.org/3/library/string.html#formatstrings>

approximate_formats

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinApproximateFormats

`approximate_formats()` -- vraća listu formata povezanih sa knjigom, razdvojenih zarezom. Pošto lista dolazi iz calibre baze podataka, a ne iz sistema datoteka, nema garancije da je lista tačna, iako verovatno jeste. Imajte na umu da su rezultujuća imena formata uvek velika slova, kao u EPUB. Funkcija `approximate_formats()` je mnogo brža od `formats_...` funkcija.

Ova funkcija radi samo u grafičkom interfejsu (GUI). Ako želite da koristite ove vrednosti u šablonima za čuvanje na disk ili slanje na uređaj, morate napraviti prilagođenu "Kolonu izvedenu iz drugih kolona", koristiti funkciju u šablonu te kolone i koristiti vrednost te kolone u vašim šablonima za čuvanje/slanje.

book_count

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinBookCount

`book_count(query, use_v1)` -- vraća broj knjiga pronađenih pretragom za `query`. Ako je `use_v1` 0 (nula), virtualne biblioteke se ignorišu. Ova funkcija i njen pratilac `book_values()` su posebno korisni u pretragama šablona, podržavajući pretrage koje kombinuju informacije iz mnogih knjiga, kao što je traženje serijala sa samo jednom knjigom. Ne može se koristiti u kompozitnim kolonama osim ako je podešavanje `allow_template_database_functions_in_composites` postavljeno na True. Može se koristiti samo u grafičkom interfejsu (GUI).

Na primer, ova pretraga šablona koristi ovu funkciju i njenog pratioca da pronađe sve serijale sa samo jednom knjigom:

- Definišite sačuvan šablon (koristeći *Preferences* → *Advanced* → *Template functions*) pod nazivom `series_only_one_book` (ime je proizvoljno). Šablon je:

```
program:
    vals = globals(vals='')
    if !vals then
        all_series = book_values('series', 'series:true', ',', 0)
        for series in all_series:
            if book_count('series="' & series & '"', 0) == 1 then
                vals = list_join(',', vals, ',', series, ',')
            fi
        rof;
        set_globals(vals)
    fi;
    str_in_list(vals, ',', $series, 1, '')
```

Prvi put kada se šablon pokrene (prva proverena knjiga), on čuva rezultate pretrage baze podataka u globalnoj promenljivoj šablona pod nazivom `vals`. Ovi rezultati se koriste za proveru narednih knjiga bez ponavljanja pretrage.

- Koristite sačuvan šablon u pretrazi šablona:

```
template:"program: series_only_one_book()#@#:n:1"
```

Korišćenje sačuvanog šablona umesto stavljanja šablona u pretragu eliminiše probleme uzrokovane potrebom za eskapiranjem navodnika u izrazima pretrage.

Ova funkcija se može koristiti samo u grafičkom interfejsu (GUI) i na serveru sadržaja.

book_values

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinBookValues

`book_values(column, query, sep, use_vl)` -- vraća listu jedinstvenih vrednosti sadržanih u koloni `column` (ime za pretragu), razdvojenih sa `sep`, u knjigama pronađenim pretragom za `query`. Ako je `use_vl` 0 (nula), virtualne biblioteke se ignorišu. Ova funkcija i njen pratilac `book_count()` su posebno korisni u pretragama šablona, podržavajući pretrage koje kombinuju informacije iz mnogih knjiga, kao što je traženje serijala sa samo jednom knjigom. Ne može se koristiti u kompozitnim kolonama osim ako je podešavanje `allow_template_database_functions_in_composites` postavljeno na True. Ova funkcija se može koristiti samo u grafičkom interfejsu (GUI) i na serveru sadržaja.

extra_file_modtime

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinExtraFileModtime

`extra_file_modtime(file_name, format_string)` -- vraća vreme izmene dodatne datoteke `file_name` u fascikli `data/` knjige ako postoji, u suprotnom -1. Vreme izmene je formatirano prema `format_string` (pogledajte `format_date()` (Stranica 193) za detalje). Ako je `format_string` prazan niz, vraća vreme izmene kao broj sekundi sa pokretnim zarezom od epohe. Pogledajte takođe funkcije `has_extra_files()` (Stranica 199), `extra_file_names()` (Stranica 197) i `extra_file_size()` (Stranica 197). Epoha zavisi od operativnog sistema. Ova funkcija se može koristiti samo u grafičkom interfejsu (GUI) i na serveru sadržaja.

extra_file_names

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinExtraFileNames

`extra_file_names(sep [, pattern])` -- vraća listu dodatnih datoteka u fascikli `data/` knjige razdvojenih sa `sep`. Ako je naveden opcioni parametar `pattern`, regularni izraz, lista se filtrira na datoteke koje odgovaraju `pattern`-u. Podudaranje uzorka ne razlikuje velika i mala slova. Pogledajte takođe funkcije `has_extra_files()` (Stranica 199), `extra_file_modtime()` (Stranica 197) i `extra_file_size()` (Stranica 197). Ova funkcija se može koristiti samo u grafičkom interfejsu (GUI) i na serveru sadržaja.

extra_file_size

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinExtraFileSize

`extra_file_size(file_name)` -- vraća veličinu u bajtovima dodatne datoteke `file_name` u fascikli `data/` knjige ako postoji, u suprotnom -1. Pogledajte takođe funkcije `has_extra_files()` (Stranica 199), `extra_file_names()` (Stranica 197) i `extra_file_modtime()` (Stranica 197). Ova funkcija se može koristiti samo u grafičkom interfejsu (GUI) i na serveru sadržaja.

formats_modtimes

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFormatsModtimes

`formats_modtimes(date_format_string)` -- vraća listu stavki `FMT:DATE` razdvojenih zarezom, koje predstavljaju vremena izmene za formate knjige. Parametar `date_format_string` određuje kako će datum biti formatiran. Pogledajte funkciju `format_date()` (Stranica 193) za detalje. Možete koristiti funkciju `select()` (Stranica 211) da biste dobili vreme izmene za određeni format. Imajte na umu da su imena formata uvek velika slova, kao u EPUB.

formats_path_segments

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFormatsPathSegments

`formats_path_segments(with_author, with_title, with_format, with_ext, sep)` -- vraća delove putanje do formata knjige u calibre biblioteci razdvojene sa `sep`. Parametar `sep` bi obično trebalo da bude kosa crta ('/'). Jedna upotreba je da se osigura da su putanje generisane u šablonima za čuvanje na disk i slanje na uređaj dosledno skraćene. Druga je da se osigura da se putanje na uređaju poklapaju sa putanjama u calibre biblioteci.

Putanja knjige se sastoji od 3 segmenta: autor, naslov uključujući calibre id baze podataka u zagradi, i format (autor - naslov). Calibre može skratiti bilo koji od ova tri zbog ograničenja dužine imena datoteke. Vi birate koje segmente da uključite prosleđivanjem 1 za taj segment. Ako ne želite segment, prosledite 0 ili prazan niz za taj segment. Na primer, sledeće vraća samo ime formata bez ekstenzije:

```
formats_path_segments(0, 0, 1, 0, '/')
```

Pošto postoji samo jedan segment, separator se ignoriše.

Ako postoji više formata (više ekstenzija), jedna od ekstenzija će biti izabrana nasumično. Ako vam je bitno koja se ekstenzija koristi, dobijte putanju bez ekstenzije, a zatim joj dodajte željenu ekstenziju.

Primeri: Pretpostavimo da postoji knjiga u calibre biblioteci u epub formatu autora Joe Blogs sa naslovom 'Help'. Imala bi putanju

```
Joe Blogs/Help - (calibre_id)/Help - Joe Blogs.epub
```

Sledeće pokazuje šta se vraća za različite parametre:

- `formats_path_segments(0, 0, 1, 0, '/')` vraća *Help - Joe Blogs*
- `formats_path_segments(0, 0, 1, 1, '/')` vraća *Help - Joe Blogs.epub*
- `formats_path_segments(1, 0, 1, 1, '/')` vraća *Joe Blogs/Help - Joe Blogs.epub*
- `formats_path_segments(1, 0, 1, 0, '/')` vraća *Joe Blogs/Help - Joe Blogs*
- `formats_path_segments(0, 1, 0, 0, '/')` vraća *Help - (calibre_id)*

formats_paths

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFormatsPaths

`formats_paths([separator])` -- vraća listu stavki `FMT:PATH` razdvojenih sa `separator`, koje daju punu putanju do formata knjige. Argument `separator` je opcioni. Ako nije naveden, separator je ', ' (zarez i razmak). Ako je separator zarez, možete koristiti funkciju `select()` da biste dobili putanju za određeni format. Imajte na umu da su imena formata uvek velika slova, kao u EPUB.

formats_sizes

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFormatsSizes

`formats_sizes()` -- vraća listu stavki `FMT:SIZE` razdvojenih zarezom, koje daju veličine formata knjige u bajtovima. Možete koristiti funkciju `select()` da biste dobili veličinu za određeni format. Imajte na umu da su imena formata uvek velika slova, kao u EPUB.

get_link

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinGetLink

`get_link(field_name, field_value)` -- preuzima vezu za polje `field_name` sa vrednošću `field_value`. Ako ne postoji pridružena veza, vraća prazan niz. Primeri:

- Sledeće vraća vezu pridruženu oznaci *Fiction*:

```
get_link('tags', 'Fiction')
```

- Ovaj šablon pravi listu veza za sve oznake povezane sa knjigom u obliku `value:link, ...`:

```
program:
  ans = '';
  for t in $tags:
    l = get_link('tags', t);
    if l then
      ans = list_join(', ', ans, ', ', t & ':' & get_link('tags', t), ', ')
    fi
  rof;
ans
```

Ova funkcija radi samo u grafičkom interfejsu (GUI) i na serveru sadržaja.

get_note

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinGetNote

`get_note(field_name, field_value, plain_text)` -- preuzima belešku za polje `field_name` sa vrednošću `field_value`. Ako je `plain_text` prazan, vraća HTML beleške uključujući slike. Ako je `plain_text` 1 (ili '1'), vraća običan tekst beleške. Ako beleška ne postoji, u oba slučaja vraća prazan niz. Primer:

- Vraća HTML beleške pridružene oznaci *Fiction*:

```
program:
  get_note('tags', 'Fiction', '')
```

- Vraća običan tekst beleške pridružene autoru *Isaac Asimov*:

```
program:
  get_note('authors', 'Isaac Asimov', 1)
```

Ova funkcija radi samo u grafičkom interfejsu (GUI) i na serveru sadržaja.

has_extra_files

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinHasExtraFiles

`has_extra_files([pattern])` -- vraća broj dodatnih datoteka, u suprotnom vraća prazan niz. Ako je naveden opcioní parametar `pattern` (regularni izraz), lista se filtrira na datoteke koje odgovaraju `pattern`-u pre nego što se datoteke prebroje. Podudaranje uzorka ne razlikuje velika i mala slova. Pogledajte takođe funkcije `extra_file_names()` (Stranica 197), `extra_file_size()` (Stranica 197) i `extra_file_modtime()` (Stranica 197). Ova funkcija se može koristiti samo u grafičkom interfejsu (GUI) i na serveru sadržaja.

has_note

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinHasNote

has_note(field_name, field_value). Proverava da li polje ima belešku. Ova funkcija ima dve varijante:

- ako field_value nije '' (prazan niz), vraća '1' ako vrednost field_value u polju field_name ima belešku, u suprotnom vraća ''.

Primer: has_note('tags', 'Fiction') vraća '1' ako oznaka fiction ima pridruženu belešku, u suprotnom ''.

- Ako je field_value jednak '', tada vraća listu vrednosti u field_name koje imaju belešku. Ako nijedna stavka u polju nema belešku, vraća ''. Ova varijanta je korisna za prikazivanje ikonica kolona ako bilo koja vrednost u polju ima belešku, umesto specifične vrednosti.

Primer: has_note('authors', '') vraća listu autora koji imaju beleške, ili '' ako nijedan autor nema belešku.

Možete testirati da li sve vrednosti u field_name imaju belešku upoređivanjem dužine liste povratne vrednosti ove funkcije sa dužinom liste vrednosti u field_name. Primer:

```
list_count(has_note('authors', ''), '&') ==# list_count_field('authors')
```

Ova funkcija radi samo u grafičkom interfejsu (GUI) i na serveru sadržaja.

reading_progress

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinReadingProgress

reading_progress(book_id, [user, output_fmt, which, fmt]) -- vraća napredak čitanja u navedenom izlaznom formatu. Parametar user podrazumevano odgovara bilo kom korisniku. Koristite vrednost local da biste se podudarali sa napretkom čitanja u calibre čitaču e-knjiga. Koristite _ da biste se podudarali sa napretkom čitanja za anonimne korisnike čitača na serveru sadržaja. Bilo koja druga vrednost odgovara odgovarajućem korisničkom imenu koje se koristi na serveru sadržaja.

Parametar output_fmt kontroliše format teksta koji vraća ova funkcija. Prihvata bilo koju od sledećih vrednosti:

- page_count - podrazumevano, ispisuje pročitanih stranica / ukupno stranica. Ako brojanje stranica nije omogućeno, umesto toga ispisuje procenat čitanja.
- percent - ispisuje procenat čitanja
- percent_number - ispisuje procenat čitanja kao broj bez znaka za procenat, korisno za sortiranje.
- pos_frac - ispisuje razlomak između nule i jedan.

Parametar which kontroliše kako se bira specifičan zapis o napretku čitanja za navedenog user-a. Može postojati više od jednog zapisa ako nije naveden korisnik ili ako je knjiga čitana u više formata ili na više uređaja. Prihvata dve vrednosti:

- most_recent - napredak najskorijeg čitaoca knjige (podrazumevana vrednost)
- furthest - najdalji napredak od svih odgovarajućih zapisa

Parametar fmt kontroliše koji format knjige se koristi. Podrazumevano je vraćanje zapisa za sve formate, a specifičan zapis se zatim bira parametrom which.

Neki primeri:

```
{id:reading_progress()} -- napredak čitanja kao pročitanih stranica / ukupno stranica
                        za najskoriju sesiju čitanja ove knjige
{id:reading_progress(,percent)} -- isto kao gore, ali kao procenat
{id:reading_progress(,pos_frac,furthest)} -- isto kao gore, ali kao razlomak i_
```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

↪koristeći
                                najdalji napredak u ovoj knjizi.
{id:reading_progress(bob,pos_frac,furthest,EPUB)} -- za korisnika "bob" i format "EPUB
↪".

```

Funkcije za datum

date_arithmetic

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinDateArithmetic

date_arithmetic(value, calc_spec, fmt) -- Izračunava novi datum iz value koristeći calc_spec. Vraća novi datum formatiran prema opcionom fmt: ako nije naveden, rezultat će biti u ISO formatu. calc_spec je niz formiran spajanjem parova vW (valueWhat) gde je v broj koji može biti negativan, a W je jedno od sledećih slova:

- s: dodaje v sekundi datumu
- m: dodaje v minuta datumu
- h: dodaje v sati datumu
- d: dodaje v dana datumu
- w: dodaje v nedelja datumu
- y: dodaje v godina datumu, gde je godina 365 dana.

Primer: '1s3d-1m' će dodati 1 sekundu, dodati 3 dana i oduzeti 1 minut od datuma.

days_between

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinDaysBetween

days_between(date1, date2) -- vraća broj dana između date1 i date2. Broj je pozitivan ako je date1 veći od date2, u suprotnom je negativan. Ako date1 ili date2 nisu datumi, funkcija vraća prazan niz.

today

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinToday

today() -- vraća niz datum+vreme za danas (sada). Ova vrednost je dizajnirana za upotrebu u format_date ili days_between, ali se njome može manipulirati kao i bilo kojim drugim nizom. Datum je u ISO⁹⁷ formatu datuma/vremena.

GUI funkcije

selected_books

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinSelectedBooks

selected_books([sorted_by, ascending]) -- vraća listu ID-ova knjiga prema redosledu izbora za trenutno izabrane knjige.

Ova funkcija se može koristiti samo u grafičkom interfejsu (GUI).

⁹⁷ https://en.wikipedia.org/wiki/ISO_8601

selected_column

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinSelectedColumn

selected_column() -- vraća naziv za pretragu kolone koja sadrži trenutno izabranu ćeliju. Vraća '' ako nijedna ćelija nije izabrana.

Ova funkcija se može koristiti samo u grafičkom interfejsu (GUI).

show_dialog

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinShowDialog

show_dialog(html_or_text) -- prikazuje dijalog koji sadrži html ili tekst. Funkcija vraća '1' ako korisnik pritisne OK, '' ako pritisne Cancel.

Ova funkcija se može koristiti samo u grafičkom interfejsu (GUI).

sort_book_ids

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinSortBookIds

sort_book_ids(book_ids, sorted_by, ascending [, sorted_by, ascending]*) -- vraća listu ID-ova knjiga sortiranih prema koloni navedenoj nazivom za pretragu u sorted_by redosledom navedenim u ascending. Ako je ascending '1', tada su knjige sortirane prema vrednosti u koloni 'sorted_by' rastućim redosledom, u suprotnom opadajućim. Možete imati više parova sorted_by, ascending. Prvi par određuje glavni redosled.

Ova funkcija se može koristiti samo u grafičkom interfejsu (GUI).

width_from_pages

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinWidthFromPages

width_from_pages(value [, num_of_pages_for_max_width, logarithmic_factor, default_width]) -- vraća širinu rikne knjige kao razlomak između '0' i '1' na osnovu broja stranica. Ovo se koristi za izračunavanje širine rikne u prikazu Police za knjige, na osnovu broja stranica. Opcioni argumenti kontrolišu kako se širina izračunava.

- num_of_pages_for_max_width -- kontroliše najšire knjige, svakoj knjizi sa najmanje navedenim brojem stranica dodeljuje se širina 1. Podrazumevano je 1500.
- logarithmic_factor -- kontroliše koliko brzo širina varira kako se broj stranica kreće od 0 do maksimuma. Podrazumevano je 2.
- default_width -- je širina za knjige sa nevažećim brojem stranica.

Iteracija kroz vrednosti

first_non_empty

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFirstNonEmpty

first_non_empty(value [, value]*) -- vraća prvu value koja nije prazna. Ako su sve vrednosti prazne, vraća se prazan niz. Možete imati onoliko vrednosti koliko želite.

lookup

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinLookup

lookup(value, [pattern, key,]* else_key) -- obrasci će se proveravati u odnosu na value redom. Ako se pattern poklapa, vraća se vrednost polja nazvanog prema key. Ako se nijedan obrazac ne poklapa, vraća se vrednost polja nazvanog prema else_key. Pogledajte takođe funkciju *switch()* (Stranica 203).

switch

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinSwitch

switch(value, [patternN, valueN,]+ else_value) -- za svaki par patternN, valueN, proverava da li se value poklapa sa regularnim izrazom patternN i ako je tako, vraća pridruženu vrednost valueN. Ako se nijedan patternN ne poklapa, vraća se else_value. Možete imati onoliko parova patternN, valueN koliko želite. Vraća se prvo poklapanje.

switch_if

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinSwitchIf

switch_if([test_expression, value_expression,]+ else_expression) -- za svaki par test_expression, value_expression, proverava da li je test_expression tačan (nije prazan) i ako jeste, vraća rezultat value_expression. Ako nijedan test_expression nije tačan, vraća se rezultat else_expression. Možete imati onoliko parova test_expression, value_expression koliko želite.

Manipulacija listama

list_count

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinCount

list_count(value, separator) -- tumači vrednost kao listu stavki razdvojenih sa separator i vraća broj stavki u listi. Većina lista koristi zarez kao separator, ali authors (autori) koristi ampersand (&).

Primeri: {tags:list_count(,)},{authors:list_count(&)}.

Aliases: count(),list_count()

list_count_field

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFieldListCount

list_count_field(lookup_name)-- vraća broj stavki u polju sa nazivom za pretragu lookup_name. Polje mora biti višestruko, kao što su authors ili tags, u suprotnom funkcija izbacuje grešku. Ova funkcija je mnogo brža od list_count() jer radi direktno sa calibre podacima bez prethodnog pretvaranja u niz. Primer: list_count_field('tags').

list_count_matching

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinListCountMatching

list_count_matching(value, pattern, separator) -- tumači value kao listu stavki razdvojenih sa separator, vraćajući broj stavki u listi koje se poklapaju sa regularnim izrazom pattern.

Aliases: list_count_matching(),count_matching()

list_difference

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinListDifference

list_difference(list1, list2, separator) -- vraća listu napravljenu uklanjanjem iz list1 bilo koje stavke koja se nalazi u list2 korišćenjem poređenja koje ne razlikuje velika i mala slova. Stavke u list1 i list2 su razdvojene separatorom separator, kao i stavke u vraćenoj listi.

list_equals

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinListEquals

list_equals(list1, sep1, list2, sep2, yes_val, no_val) -- vraća yes_val ako list1 i list2 sadrže iste stavke, u suprotnom vraća no_val. Stavke se određuju razdvajanjem svake liste korišćenjem odgovarajućeg znaka separatora (sep1 ili sep2). Redosled stavki u listama nije bitan. Poređenje ne razlikuje velika i mala slova.

list_intersection

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinListIntersection

list_intersection(list1, list2, separator) -- vraća listu napravljenu uklanjanjem iz list1 bilo koje stavke koja se ne nalazi u list2 korišćenjem poređenja koje ne razlikuje velika i mala slova. Stavke u list1 i list2 su razdvojene separatorom separator, kao i stavke u vraćenoj listi.

list_join

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinListJoin

list_join(with_separator, list1, separator1 [, list2, separator2]*) -- vraća listu napravljenu spajanjem stavki iz izvornih lista (list1 itd.) koristeći with_separator između stavki u rezultujućoj listi. Stavke u svakoj izvornoj list[123...] su razdvojene pridruženim separator[123...]. Lista može sadržati nulte vrednosti. To može biti polje kao što je publisher koje ima jednu vrednost, efektivno listu sa jednom stavkom. Duplikati se uklanjaju korišćenjem poređenja koje ne razlikuje velika i mala slova. Stavke se vraćaju redosledom kojim se pojavljuju u izvornim listama. Ako se stavke na listama razlikuju samo po veličini slova, koristi se poslednja. Svi separatori mogu imati više od jednog znaka.

Primer:

```
program:
    list_join('#@#', $authors, '&', $tags, ',')
```

Možete koristiti list_join na rezultatima prethodnih poziva list_join na sledeći način:

```
program:
    a = list_join('#@#', $authors, '&', $tags, ',');
    b = list_join('#@#', a, '@#', $genre, ',', $people, '&', 'some value', ',')
```

Možete koristiti izraze za generisanje liste. Na primer, pretpostavimo da želite stavke za authors i #genre, ali sa žanrom promenjenim u reč "Genre: " praćenu prvim slovom žanra, tj. žanr "Fiction" postaje "Genre: F". Sledeće će to uraditi:

```
program:
    list_join('#@#', $authors, '&', list_re($genre, ',', '^(.)*$', 'Genre: \1'), ',')
    ↪')
```

list_re

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinListRe

`list_re(src_list, separator, include_re, opt_replace)` -- Konstruiše listu tako što prvo razdvaja `src_list` na stavke koristeći znak `separator`. Za svaku stavku u listi, proverava da li se poklapa sa `include_re`. Ako se poklapa, dodaje je u listu koja se vraća. Ako `opt_replace` nije prazan niz, primenjuje zamenu pre dodavanja stavke u vraćenu listu.

list_re_group

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinListReGroup

`list_re_group(src_list, separator, include_re, search_re [,template_for_group]*)` -- Slično kao `list_re()` osim što zamene nisu opcione. Koristi `re_group(item, search_re, template ...)` prilikom vršenja zamena.

list_remove_duplicates

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinListRemoveDuplicates

`list_remove_duplicates(list, separator)` -- vraća listu napravljenu uklanjanjem duplih stavki u list. Ako se stavke razlikuju samo po veličini slova, vraća se poslednja. Stavke u list su razdvojene separatorom `separator`, kao i stavke u vraćenoj listi.

list_sort

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinListSort

`list_sort(value, direction, separator)` -- vraća `value` sortiranu korišćenjem leksičkog sortiranja koje ne razlikuje velika i mala slova. Ako je `direction` nula (broj ili znak), `value` se sortira rastuće, u suprotnom opadajuće. Stavke liste su razdvojene separatorom `separator`, kao i stavke u vraćenoj listi.

list_split

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinListSplit

`list_split(list_val, sep, id_prefix)` -- deli `list_val` na zasebne vrednosti koristeći `sep`, a zatim dodeljuje vrednosti lokalnim promenljivama nazvanim `id_prefix_N` gde je `N` pozicija vrednosti u listi. Prva stavka ima poziciju 0 (nula). Funkcija vraća poslednji element u listi.

Primer:

```
list_split('one:two:foo', ':', 'var')
```

je ekvivalentno sa:

```
var_0 = 'one'
var_1 = 'two'
var_2 = 'foo'
```

list_union

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinListUnion

`list_union(list1, list2, separator)` -- vraća listu napravljenu spajanjem stavki iz `list1` i `list2`, uklanjajući duple stavke korišćenjem poređenja koje ne razlikuje velika i mala slova. Ako se stavke razlikuju po veličini slova, koristi se ona iz `list1`. Stavke u `list1` i `list2` su razdvojene separatorom `separator`, kao i stavke u vraćenoj listi.

Aliasi: `merge_lists()`, `list_union()`

range

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinRange

`range(start, stop, step, limit)` -- vraća listu brojeva generisanih petljom kroz opseg određen parametrima `start`, `stop` i `step`, sa maksimalnom dužinom `limit`. Prva proizvedena vrednost je 'start'. Sledeće vrednosti su `next_v = current_v + step`. Petlja se nastavlja dok je `next_v < stop` pod pretpostavkom da je `step` pozitivan, u suprotnom dok je `next_v > stop`. Prazna lista se proizvodi ako `start` ne prođe test: `start >= stop` ako je `step` pozitivan. `limit` postavlja maksimalnu dužinu liste i podrazumevano iznosi 1000. Parametri `start`, `step` i `limit` su opcioni. Pozivanje `range()` sa jednim argumentom određuje `stop`. Dva argumenta određuju `start` i `stop`. Tri argumenta određuju `start`, `stop` i `step`. Četiri argumenta određuju `start`, `stop`, `step` i `limit`.

Primeri:

```
range(5) -> '0, 1, 2, 3, 4'
range(0, 5) -> '0, 1, 2, 3, 4'
range(-1, 5) -> '-1, 0, 1, 2, 3, 4'
range(1, 5) -> '1, 2, 3, 4'
range(1, 5, 2) -> '1, 3'
range(1, 5, 2, 5) -> '1, 3'
range(1, 5, 2, 1) -> error(limit exceeded)
```

subitems

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinSubitems

`subitems(value, start_index, end_index)` -- Ova funkcija razbija liste hijerarhijskih stavki nalik oznakama kao što su žanrovi. Tumači `value` kao listu stavki nalik oznakama razdvojenih zarezmom, gde je svaka stavka lista razdvojena tačkom. Vraća novu listu napravljenu izdvajanjem komponenti od `start_index` do `end_index` iz svake stavke, a zatim ponovnim spajanjem rezultata. Duplikati se uklanjaju. Prva podstavka u listi razdvojenoj tačkom ima indeks nula. Ako je indeks negativan, onda se broji od kraja liste. Kao poseban slučaj, pretpostavlja se da je `end_index` nula dužina liste.

Primeri:

- Pretpostavimo kolonu `#genre` koja sadrži "A.B.C":
 - `{#genre:subitems(0,1)}` vraća "A"
 - `{#genre:subitems(0,2)}` vraća "A.B"
 - `{#genre:subitems(1,0)}` vraća "B.C"
- Pretpostavimo kolonu `#genre` koja sadrži "A.B.C, D.E":
 - `{#genre:subitems(0,1)}` vraća "A, D"
 - `{#genre:subitems(0,2)}` vraća "A.B, D.E"

sublist

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinSublist

sublist(value, start_index, end_index, separator) -- tumači value kao listu stavki razdvojenih sa separator, vraćajući novu listu napravljenu od stavki od start_index do end_index. Prva stavka je broj nula. Ako je indeks negativan, onda se broji od kraja liste. Kao poseban slučaj, pretpostavlja se da je end_index nula dužina liste.

Primeri pod pretpostavkom da kolona oznaka (tags) (koja je razdvojena zarezom) sadrži "A, B, C":

- {tags:sublist(0,1,\,)} vraća "A"
- {tags:sublist(-1,0,\,)} vraća "C"
- {tags:sublist(0,-1,\,)} vraća "A, B"

Manipulacija niskama

character

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinCharacter

character(character_name) -- vraća znak imenovan sa character_name. Na primer, character('newline') vraća znak za novi red ('\n'). Podržana imena znakova su newline, return, tab i backslash. Ova funkcija se koristi za stavljanje ovih znakova u izlaz šablona.

check_yes_no

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinCheckYesNo

check_yes_no(field_name, is_undefined, is_false, is_true) -- proverava da li je vrednost da/ne polja imenovanog sa field_name jedna od vrednosti navedenih parametrima, vraćajući 'Yes' ako je pronađeno podudaranje, u suprotnom vraća prazan niz. Postavite parametar is_undefined, is_false ili is_true na 1 (broj) da biste proverili taj uslov, u suprotnom ga postavite na 0.

Primer: check_yes_no("#bool", 1, 0, 1) vraća 'Yes' ako je da/ne polje #bool ili True ili nedefinisano (ni True ni False).

Više od jednog parametra is_undefined, is_false ili is_true može biti postavljeno na 1.

contains

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinContains

contains(value, pattern, text_if_match, text_if_not_match) -- proverava da li se vrednost poklapa sa regularnim izrazom pattern. Vraća text_if_match ako se obrazac poklapa sa vrednošću, u suprotnom vraća text_if_not_match.

field_exists

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFieldExists

field_exists(lookup_name) -- proverava da li polje (kolona) sa imenom za pretragu lookup_name postoji, vraćajući '1' ako postoji, a prazan niz ako ne.

ifempty

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinIfempty

ifempty(value, text_if_empty) -- ako value nije prazno, vraća tu vrednost, u suprotnom vraća text_if_empty.

re

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinRe

re(value, pattern, replacement) -- vraća value nakon primene regularnog izraza. Sve instance pattern u vrednosti se zamenjuju sa replacement. Jezik šablona koristi Python regularne izraze [neosetljive na veličinu slova](#)⁹⁸.

re_group

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinReGroup

re_group(value, pattern [, template_for_group]*) -- vraća string dobijen primenom regularnog izraza pattern na value i zamenom svakog podudaranja vrednošću koju vrati odgovarajući šablon. U režimu [Template Program Mode](#)⁹⁹, kao i kod funkcija template i eval, koristi se [[za { i]] za }.

Sledeći primer traži naziv serije sa više od jedne reči i pretvara prvu reč u velika slova:

```
program: re_group(field('series'), "(\\S* )(.*)", "{$:uppercase()}", "{$}")'
```

shorten

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinShorten

shorten(value, left_chars, middle_text, right_chars) -- vraća skraćenu verziju value, koja se sastoji od left_chars znakova sa početka value, praćenih sa middle_text, a zatim right_chars znakova sa kraja value. left_chars i right_chars moraju biti nenegativni celi brojevi.

Primer: pretpostavimo da želite da prikazete naslov sa dužinom od najviše 15 znakova. Jedan šablon koji to radi je {title:shorten(9,-,5)}. Za knjigu sa naslovom *Ancient English Laws in the Times of Ivanhoe* rezultat će biti *Ancient E-anhoe*: prvih 9 znakova naslova, -, zatim poslednjih 5 znakova. Ako je dužina vrednosti manja od left chars + right chars + dužina middle text, vrednost će biti vraćena nepromenjena. Na primer, naslov *The Dome* ne bi bio promenjen.

strcat

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinStrcat

strcat(a [, b]*) -- vraća nisku formiranu spajanjem svih argumenata. Može uzeti bilo koji broj argumenata. U većini slučajeva možete koristiti operator & umesto ove funkcije.

strcat_max

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinStrcatMax

strcat_max(max, string1 [, prefix2, string2]*) -- vraća nisku formiranu spajanjem argumenata. Vraćena vrednost se inicijalizuje na string1. Niske napravljene od parova prefix, string se dodaju na kraj vrednosti sve dok je dužina rezultujuće niske manja od max. Prefiksi mogu biti prazni. Vraća string1 čak i ako je string1 duži od max. Možete proslediti onoliko parova prefix, string koliko želite.

⁹⁸ <https://docs.python.org/3/library/re.html>

⁹⁹ https://manual.calibre-ebook.com/template_lang.html#more-complex-programs-in-template-expressions-template-program-mode

strlen

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinStrlen

strlen(value) -- vraća dužinu niske value.

substr

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinSubstr

substr(value, start, end) -- vraća znakove od start-te do end-te pozicije u value. Prvi znak u value je nulti znak. Ako je end negativan, to označava taj broj znakova brojeći sa desne strane. Ako je end nula, to označava poslednji znak. Na primer, substr('12345', 1, 0) vraća '2345', a substr('12345', 1, -1) vraća '234'.

swap_around_articles

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinSwapAroundArticles

swap_around_articles(value, separator) -- vraća value sa članovima pomerenim na kraj, razdvojenim tačkom-zarezom. value može biti lista, u kom slučaju se obrađuje svaka stavka u listi. Ako je value lista, morate navesti separator. Ako separator nije naveden ili je prazan niz, value se tretira kao pojedinačna vrednost, a ne kao lista. Članovi su oni koje calibre koristi za generisanje title_sort.

swap_around_comma

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinSwapAroundComma

swap_around_comma(value) -- s obzirom na value u obliku B, A, vraća A B. Ovo je najkorisnije za konvertovanje imena u formatu prezime, ime u ime prezime. Ako u value nema zareza, funkcija vraća nepromenjenu vrednost.

test

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinTest

test(value, text_if_not_empty, text_if_empty) -- vraća text_if_not_empty ako vrednost nije prazna, u suprotnom vraća text_if_empty.

transliterate

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinTransliterate

transliterate(value) -- vraća niz u latiničnom pismu formiran približnim zvukom reči u value. Na primer, ako je value Фёдор Михайлович Достоевский, ova funkcija vraća Fiodor Mikhailovich Dostoevskii.

Ostalo

arguments

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinArguments

arguments(id[=expression] [, id[=expression]]*) -- koristi se u sačuvanom šablonu za preuzimanje argumenata prosleđenih u pozivu. Deklariše i inicijalizuje lokalne promenljive sa navedenim imenima, id-ovima, čineći ih efektivno parametriziranim. Promenljive su pozicione; dobijaju vrednost argumenta datog u pozivu na istoj poziciji. Ako odgovarajući argument nije naveden u pozivu, arguments() dodeljuje toj promenljivoj navedenu podrazumevanu vrednost. Ako nema podrazumevane vrednosti, promenljiva se postavlja na prazan niz.

assign

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinAssign
```

`assign(id, value)` -- dodeljuje `value` identifikatoru `id`, a zatim vraća `value`. `id` mora biti identifikator, a ne izraz. U većini slučajeva možete koristiti operator `=` umesto ove funkcije.

globals

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinGlobals
```

`globals(id[=expression] [, id[=expression]]*)` -- preuzima "globalne promenljive" koje se mogu proslediti u formatator. Ime `id` je ime globalne promenljive. Deklariše i inicijalizuje lokalne promenljive sa imenima globalnih promenljivih prosleđenih u `id` parametrima. Ako odgovarajuća promenljiva nije navedena u globalnim, dodeljuje joj navedenu podrazumevanu vrednost. Ako nema podrazumevane vrednosti, promenljiva se postavlja na prazan niz.

is_dark_mode

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinIsDarkMode
```

`is_dark_mode()` -- vraća `'1'` ako calibre radi u tamnom režimu, `' '` (prazan niz) u suprotnom. Ova funkcija se može koristiti u naprednim pravilima za boje i ikonice radi izbora različitih boja/ikonica u zavisnosti od režima. Primer:

```
if is_dark_mode() then 'dark.png' else 'light.png' fi
```

print

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinPrint
```

`print(a [, b]*)` -- štampa argumente na standardni izlaz. Osim ako ne pokrenete calibre iz komandne linije (`calibre-debug -g`), izlaz će otići u „crnu rupu“. Funkcija `print` uvek vraća svoj prvi argument.

set_globals

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinSetGlobals
```

`set_globals(id[=expression] [, id[=expression]]*)` -- postavlja *globalne promenljive* koje se mogu proslediti u formatator. Globalnim promenljivama se daje ime `id` koje je prosleđeno. Vrednost `id` se koristi osim ako nije naveden izraz.

Pretraga liste

identifier_in_list

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinIdentifierInList
```

`identifier_in_list(val, id_name [, found_val, not_found_val])` -- tretira `val` kao listu identifikatora razdvojenih zarezima. Identifikator ima format `id_name:value`. Parametar `id_name` je tekst naziva identifikatora koji se traži, bilo `id_name` ili `id_name:regexp`. Prvi slučaj se poklapa ako postoji bilo koji identifikator koji odgovara tom `id_name`. Drugi slučaj se poklapa ako `id_name` odgovara identifikatoru i regularni izraz odgovara vrednosti identifikatora. Ako su `found_val` i `not_found_val` obezbeđeni, onda ako postoji poklapanje, vraća se `found_val`, u suprotnom se vraća `not_found_val`. Ako `found_val` i `not_found_val` nisu obezbeđeni, onda ako postoji poklapanje, vraća se par `identifier:value`, u suprotnom prazna niska (`' '`).

list_contains

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinInList

list_contains(value, separator, [pattern, found_val,]* not_found_val) -- tumači value kao listu stavki razdvojenih pomoću separator, proveravajući pattern u odnosu na svaku stavku u listi. Ako se pattern poklapa sa stavkom, vraća found_val, u suprotnom vraća not_found_val. Par pattern i found_value se može ponoviti onoliko puta koliko želite, što omogućava vraćanje različitih vrednosti u zavisnosti od vrednosti stavke. Obrasci se proveravaju redom i vraća se prvo poklapanje.

Aliasi: in_list(), list_contains()

list_item

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinListitem

list_item(value, index, separator) -- tumači value kao listu stavki razdvojenih sa separator, vraćajući stavku na poziciji 'index'. Prva stavka je broj nula. Poslednja stavka ima indeks -1 kao u list_item(-1, separator). Ako stavka nije u listi, vraća se prazan niz. Separator ima isto značenje kao u funkciji count, obično je zarez, ali je ampersand za liste tipa autora.

select

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinSelect

select(value, key) -- tumači value kao listu stavki razdvojenih zarezom, gde svaka stavka ima oblik id:id_value (calibre identifier format). Funkcija pronalazi prvi par sa id-jem jednakim key i vraća odgovarajuću id_value. Ako se nijedan id ne poklapa, funkcija vraća prazan niz.

str_in_list

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinStrInList

str_in_list(value, separator, [string, found_val,]+ not_found_val) -- tumači value kao listu stavki razdvojenih pomoću separator, a zatim upoređuje string sa svakom vrednošću u listi. string nije regularni izraz. Ako je string jednak bilo kojoj stavci (zanemarujući veličinu slova), vraća se odgovarajuća found_val. Ako string sadrži separators, on se takođe tretira kao lista i proverava se svaka podvrednost. Parovi string i found_value se mogu ponoviti onoliko puta koliko želite, što omogućava vraćanje različitih vrednosti u zavisnosti od vrednosti niske. Ako se nijedna niska ne poklapa, vraća se not_found_value. Niske se proveravaju redom. Vraća se prvo poklapanje.

Promena veličine slova

capitalize

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinCapitalize

capitalize(value) -- vraća value sa prvim slovom velikim, a ostalim malim.

lowercase

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinLowercase

lowercase(value) -- vraća value malim slovima.

titlecase

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinTitlecase
```

titlecase(value) -- vraća value u formatu naslova.

uppercase

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinUppercase
```

uppercase(value) -- vraća value velikim slovima.

Rekurzija

eval

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinEval
```

eval(string) -- obrađuje string kao program i prosleđuje lokalne promenljive. Ovo omogućava korišćenje procesora šablona za formiranje složenih rezultata iz lokalnih promenljivih. U režimu [Template Program Mode](#)¹⁰⁰, pošto se znakovi { i } tumače pre obrade šablona, morate koristiti [[za znak { i]] za znak }. Oni se automatski pretvaraju. Takođe imajte u vidu da se prefiksi i sufixi (sintaksa |prefix|suffix) ne mogu koristiti u argumentu ove funkcije kada se koristi Template Program Mode.

template

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinTemplate
```

template(x) -- obrađuje x kao šablon. Obrada se obavlja u sopstvenom kontekstu, što znači da se promenljive ne dele između pozivaoca i obrade šablona. Ako se ne koristi General Program Mode, pošto su znakovi { i } posebni, morate koristiti [[za znak { i]] za znak }; oni se automatski pretvaraju. Na primer, template(\'[title_sort]]\'') obradiće šablon {title_sort} i vratiti njegovu vrednost. Takođe imajte u vidu da se prefiksi i sufixi (sintaksa |prefix|suffix) ne mogu koristiti u argumentu ove funkcije kada se koristi Template Program Mode.

Relacione

cmp

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinCmp
```

cmp(value, y, lt, eq, gt) -- poredi value i y nakon pretvaranja oba u brojeve. Vraća lt ako je value <# y, eq ako je value ==# y, u suprotnom gt. Ova funkcija se obično može zameniti jednim od operatora numeričkog poređenja (==#, <#, >#, itd).

first_matching_cmp

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinFirstMatchingCmp
```

first_matching_cmp(val, [cmp, result,]* else_result) -- poredi val < cmp redom, vraćajući povezani result za prvo poređenje koje uspe. Vraća else_result ako nijedno poređenje ne uspe.

Primer:

```
i = 10;
first_matching_cmp(i, 5, "small", 10, "middle", 15, "large", "giant")
```

¹⁰⁰ https://manual.calibre-ebook.com/template_lang.html#more-complex-programs-in-template-expressions-template-program-mode

vraća "large". Isti primer sa početnom vrednošću 16 vraća "giant".

strcmp

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinStrcmp

strcmp(x, y, lt, eq, gt) -- vrši leksičko poređenje x i y bez obzira na veličinu slova. Vraća lt ako je x < y, eq ako je x == y, u suprotnom gt. Ova funkcija se često može zameniti jednim od operatora leksičkog poređenja (==, >, <, itd.)

strcmpcase

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinStrcmpcase

strcmpcase(x, y, lt, eq, gt) -- vrši leksičko poređenje x i y uz razlikovanje veličine slova. Vraća lt ako je x < y, eq ako je x == y, u suprotnom gt.

Napomena: Ovo NIJE podrazumevano ponašanje koje koristi calibre, na primer, kod operatora leksičkog poređenja (==, >, <, itd.). Ova funkcija može izazvati neočekivane rezultate, po mogućstvu koristite strcmp() kad god je to moguće.

URL funkcije

encode_for_url

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinEncodeForURL

encode_for_url(value, use_plus) -- vraća value kodiran za upotrebu u URL-u kako je navedeno sa use_plus. Vrednost se prvo URL-kodira. Zatim, ako je use_plus 0, razmaci se zamenjuju znakovima '+' (plus). Ako je 1, razmaci se zamenjuju sa %20.

Ako ne želite da vrednost bude kodirana, već da razmaci budu zamenjeni, koristite funkciju *re()* (Stranica 208), kao u `re($series, ' ', '%20')`

Pogledajte takođe funkcije *make_url()* (Stranica 213), *make_url_extended()* (Stranica 214) i *query_string()* (Stranica 214).

make_url

class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinMakeUrl

make_url(path, [query_name, query_value]++) -- ova funkcija je najlakši način za konstruisanje URL-a upita. Koristi path, veb lokaciju i stranicu koju želite da pretražite, i parove query_name, query_value od kojih se upit gradi. Uopšteno, query_value mora biti URL-kodiran. Sa ovom funkcijom on je uvek kodiran, a razmaci se uvek zamenjuju znakovima '+'.

Mora biti obezbeđen najmanje jedan par query_name, query_value.

Primer: konstruisanje URL-a za Wikipedia pretragu autora *Niccolò Machiavelli*:

```
make_url('https://en.wikipedia.org/w/index.php', 'search', 'Niccolò Machiavelli')
```

vraća

```
https://en.wikipedia.org/w/index.php?search=Niccol%C3%B2Machiavelli
```

Ako pišete šablon URL-a za detalje knjige u prilagođenoj koloni, koristite \$item_name ili field('item_name') da biste dobili vrednost polja na koje je kliknuto. Primer: ako je kliknuto na *Niccolò Machiavelli*, URL možete konstruisati koristeći:

```
make_url('https://en.wikipedia.org/w/index.php', 'search', $item_name)
```

Pogledajte takođe funkcije *make_url_extended()* (Stranica 214), *query_string()* (Stranica 214) i *encode_for_url()* (Stranica 213).

make_url_extended

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinMakeUrlExtended
```

make_url_extended(...) -- ova funkcija je slična *make_url()* (Stranica 213), ali vam daje veću kontrolu nad komponentama URL-a. Komponente URL-a su

šema://autoritet/putanja?niz upita.

Pogledajte [Uniform Resource Locator](https://en.wikipedia.org/wiki/Uniform_Resource_Locator)¹⁰¹ na Wikipediji za više detalja.

Funkcija ima dve varijante:

```
make_url_extended(scheme, authority, path, [query_name, query_value]+)
```

i

```
make_url_extended(scheme, authority, path, query_string)
```

Ova funkcija vraća URL konstruisan od *scheme*, *authority*, *path* i ili *query_string* ili niza upita konstruisanog od parova argumenata upita. *authority* može biti prazan, što je slučaj za URL-ove sa calibre šemom. Morate obezbediti ili *query_string* ili najmanje jedan par *query_name*, *query_value*. Ako obezbedite *query_string* i on je prazan, rezultujući URL neće imati sekciju niza upita.

Primer 1: konstruisanje URL-a za Wikipedia pretragu autora *Niccolò Machiavelli*:

```
make_url_extended('https', 'en.wikipedia.org', '/w/index.php', 'search', 'Niccolò_↵Machiavelli')
```

vraća

```
https://en.wikipedia.org/w/index.php?search=Niccol%C3%B2+Machiavelli
```

Pogledajte funkciju *query_string()* (Stranica 214) za primer korišćenja *make_url_extended()* sa *query_string*.

Ako pišete šablon URL-a za detalje knjige u prilagođenoj koloni, koristite *\$item_name* ili *field('item_name')* da biste dobili vrednost polja na koje je kliknuto. Primer: ako je kliknuto na *Niccolò Machiavelli*, URL možete konstruisati koristeći:

```
make_url_extended('https', 'en.wikipedia.org', '/w/index.php', 'search', $item_name)
```

Pogledajte takođe funkcije *make_url()* (Stranica 213), *query_string()* (Stranica 214) i *encode_for_url()* (Stranica 213).

query_string

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinQueryString
```

query_string([query_name, query_value, how_to_encode]+) -- vraća niz URL upita konstruisan od trijada *query_name*, *query_value*, *how_to_encode*. Niz upita je niz stavki gde svaka stavka izgleda kao *query_name=query_value*, gde je *query_value* URL-kodiran prema instrukcijama. Stavke upita su razdvojene znakovima *'&'* (ampersand).

¹⁰¹ <https://en.wikipedia.org/wiki/URL>

Ako je `how_to_encode` 0, tada se `query_value` kodira, a razmaci se zamenjuju znakovima '+' (plus). Ako je `how_to_encode` 1, tada se `query_value` kodira sa razmacima zamenjenim sa %20. Ako je `how_to_encode` 2, tada se `query_value` vraća nepromenjen; ne vrši se kodiranje i razmaci se ne zamenjuju. Ako želite da `query_value` ne bude kodiran, ali da razmaci budu zamenjeni, koristite funkciju `re()` (Stranica 208), kao u `re($series, ' ', '%20')`

Ovu funkciju koristite ako vam je potrebna specifična kontrola nad tim kako se konstruišu delovi niza upita. Rezultujući niz upita možete zatim koristiti u `make_url_extended()` (Stranica 214), kao u

```
make_url_extended(
    'https', 'your_host', 'your_path',
    query_string('encoded', 'Hendrik Bäbler', 0, 'unencoded', 'Hendrik Bäbler', 2))
```

što vam daje

```
https://your_host/your_path?encoded=Hendrik+B%C3%A4%C3%9Fler&unencoded=Hendrik Bäbler
```

Morate imati najmanje jednu trijadu `query_name`, `query_value`, `how_to_encode`, ali možete imati koliko god želite.

Povratna vrednost je niz URL upita sa svim navedenim stavkama, na primer: `name1=val1[&nameN=valN]*`. Imajte na umu da separator '?' za *putanju / niz upita* nije uključen u vraćeni rezultat.

Ako pišete šablon URL-a za detalje knjige u prilagođenoj koloni, koristite `$item_name` ili `field('item_name')` da biste dobili nekodiranu vrednost polja na koje je kliknuto. Takođe imate `item_value_quoted` gde je vrednost već kodirana sa znakovima plus koji zamenjuju razmake, i `item_value_no_plus` gde je vrednost već kodirana sa %20 koji zamenjuje razmake.

Pogledajte takođe funkcije `make_url()` (Stranica 213), `make_url_extended()` (Stranica 214) i `encode_for_url()` (Stranica 213).

to_hex

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinToHex
```

`to_hex(val)` -- vraća niz `val` kodiran u heksadecimalni format. Ovo je korisno pri konstruisanju calibre URL-ova.

urls_from_identifiers

```
class calibre.utils.formatter_functions.BuiltinUrlsFromIdentifiers
```

`urls_from_identifiers(identifiers, sort_results)` -- s obzirom na listu `identifiers` razdvojenu zarezima, gde je `identifier` par vrednosti razdvojen dvotačkom (`id_name:id_value`), vraća listu HTML URL-ova razdvojenih zarezima generisanih iz identifikatora. Lista nije sortirana ako je `sort_results` 0 (znak ili broj), u suprotnom je sortirana abecedno prema imenu identifikatora. URL-ovi se generišu na isti način kao u ugrađenoj koloni identifikatora kada se prikazuje u detaljima knjige.

API of the Metadata objects

The python implementation of the template functions is passed in a Metadata object. Knowing it's API is useful if you want to define your own template functions.

```
class calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata (title, authors=('Nepoznato'), other=None,
                                                  template_cache=None, formatter=None)
```

A class representing all the metadata for a book. The various standard metadata fields are available as attributes of this object. You can also stick arbitrary attributes onto this object.

Metadata from custom columns should be accessed via the `get()` method, passing in the lookup name for the column, for example: `"#mytags"`.

Use the `is_null()` (Stranica 216) method to test if a field is null.

This object also has functions to format fields into strings.

The list of standard metadata fields grows with time in `STANDARD_METADATA_FIELDS` (Stranica 217).

Please keep the method based API of this class to a minimum. Every method becomes a reserved field name.

is_null (*field*)

Return True if the value of field is null in this object. 'null' means it is unknown or evaluates to False. So a title of _('Unknown') is null or a language of 'und' is null.

Be careful with numeric fields since this will return True for zero as well as None.

Also returns True if the field does not exist.

deepcopy (*class_generator=<function Metadata.<lambda>>*)

Do not use this method unless you know what you are doing, if you want to create a simple clone of this object, use `deepcopy_metadata()` instead. *Class_generator* must be a function that returns an instance of `Metadata` or a subclass of it.

get_identifiers ()

Return a copy of the identifiers dictionary. The dict is small, and the penalty for using a reference where a copy is needed is large. Also, we don't want any manipulations of the returned dict to show up in the book.

set_identifiers (*identifiers*)

Set all identifiers. Note that if you previously set ISBN, calling this method will delete it.

set_identifier (*typ, val*)

If *val* is empty, deletes identifier of type *typ*

standard_field_keys ()

return a list of all possible keys, even if this book doesn't have them

custom_field_keys ()

return a list of the custom fields in this book

all_field_keys ()

All field keys known by this instance, even if their value is None

metadata_for_field (*key*)

return metadata describing a standard or custom field.

all_non_none_fields ()

Return a dictionary containing all non-None metadata fields, including the custom ones.

get_standard_metadata (*field, make_copy*)

return field metadata from the field if it is there. Otherwise return None. *field* is the key name, not the label. Return a copy if requested, just in case the user wants to change values in the dict.

get_all_standard_metadata (*make_copy*)

return a dict containing all the standard field metadata associated with the book.

get_all_user_metadata (*make_copy*)

return a dict containing all the custom field metadata associated with the book.

get_user_metadata (*field, make_copy*)

return field metadata from the object if it is there. Otherwise return None. *field* is the key name, not the label. Return a copy if requested, just in case the user wants to change values in the dict.

set_all_user_metadata (*metadata*)

store custom field metadata into the object. Field is the key name not the label

set_user_metadata (*field, metadata*)

store custom field metadata for one column into the object. Field is the key name not the label

remove_stale_user_metadata (*other_mi*)

Remove user metadata keys (custom column keys) if they don't exist in 'other_mi', which must be a metadata object

template_to_attribute (*other, ops*)

Takes a list [(src,dest), (src,dest)], evaluates the template in the context of other, then copies the result to self[dest]. This is on a best-efforts basis. Some assignments can make no sense.

smart_update (*other, replace_metadata=False*)

Merge the information in *other* into self. In case of conflicts, the information in *other* takes precedence, unless the information in *other* is NULL.

format_field (*key, series_with_index=True*)

Returns the tuple (display_name, formatted_value)

to_html ()

A HTML representation of this object.

calibre.ebooks.metadata.book.base.**STANDARD_METADATA_FIELDS**

The set of standard metadata fields.

```
SOCIAL_METADATA_FIELDS = frozenset((
    'tags', # Ordered list
    'rating', # A floating point number between 0 and 10
    'comments', # A simple HTML enabled string
    'series', # A simple string
    'series_index', # A floating point number
    # Of the form { scheme1:value1, scheme2:value2}
    # For example: {'isbn':'123456789', 'doi':'xxxx', ... }
    'identifiers',
))

'''
The list of names that convert to identifiers when in get and set.
'''

TOP_LEVEL_IDENTIFIERS = frozenset(('isbn',))

PUBLICATION_METADATA_FIELDS = frozenset((
    'title', # title must never be None. Should be _('Unknown')
    # Pseudo field that can be set, but if not set is auto generated
    # from title and languages
    'title_sort',
    'authors', # Ordered list. Must never be None, can be [_('Unknown')]
    'author_sort_map', # Map of sort strings for each author
    # Pseudo field that can be set, but if not set is auto generated
    # from authors and languages
    'author_sort',
```

(наставак на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

    'book_producer',
    'timestamp', # Dates and times must be timezone aware
    'pubdate',
    'last_modified',
    'rights',
    # So far only known publication type is periodical:calibre
    # If None, means book
    'publication_type',
    'uuid', # A UUID usually of type 4
    'languages', # ordered list of languages in this publication
    'publisher', # Simple string, no special semantics
    # Absolute path to image file encoded in filesystem_encoding
    'cover',
    # Of the form (format, data) where format is, e.g. 'jpeg', 'png', 'gif'...
    'cover_data',
    # Either thumbnail data, or an object with the attribute
    # image_path which is the path to an image file, encoded
    # in filesystem_encoding
    'thumbnail',
))

BOOK_STRUCTURE_FIELDS = frozenset((
    # These are used by code, Null values are None.
    'toc',
    'spine',
    'guide',
    'manifest',
))

USER_METADATA_FIELDS = frozenset((
    # A dict of dicts similar to field_metadata. Each field description dict
    # also contains a value field with the key #value#.
    'user_metadata',
))

DEVICE_METADATA_FIELDS = frozenset((
    'device_collections', # Ordered list of strings
    'lpath', # Unicode, / separated
    'size', # In bytes
    'mime', # Mimetype of the book file being represented
))

CALIBRE_METADATA_FIELDS = frozenset((
    'application_id', # An application id, currently set to the db_id.
    'db_id', # the calibre primary key of the item.
    'formats', # list of formats (extensions) for this book
    # a dict of user category names, where the value is a list of item names
    # from the book that are in that category
    'user_categories',
    # a dict of items to associated hyperlink
    'link_maps',
    # Calculated page count, null values are None or 0. -1 is no countable

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

    # formats. -2 is error processing formats, -3 is DRMed.
    'pages',
))

ALL_METADATA_FIELDS = (
    SOCIAL_METADATA_FIELDS
    .union(PUBLICATION_METADATA_FIELDS)
    .union(BOOK_STRUCTURE_FIELDS)
    .union(USER_METADATA_FIELDS)
    .union(DEVICE_METADATA_FIELDS)
    .union(CALIBRE_METADATA_FIELDS)
)

# All fields except custom fields
STANDARD_METADATA_FIELDS = (
    SOCIAL_METADATA_FIELDS.union(PUBLICATION_METADATA_FIELDS) .
    ↪union(BOOK_STRUCTURE_FIELDS) .union(DEVICE_METADATA_FIELDS) .
    ↪union(CALIBRE_METADATA_FIELDS)
)

# Metadata fields that smart update must do special processing to copy.
SC_FIELDS_NOT_COPIED = frozenset((
    'title',
    'title_sort',
    'authors',
    'author_sort',
    'author_sort_map',
    'cover_data',
    'tags',
    'languages',
    'identifiers',
))

# Metadata fields that smart update should copy only if the source is not None
SC_FIELDS_COPY_NOT_NULL = frozenset(('device_collections', 'lpath', 'size', 'comments'
    ↪, 'thumbnail'))

# Metadata fields that smart update should copy without special handling
SC_COPYABLE_FIELDS = SOCIAL_METADATA_FIELDS.union(PUBLICATION_METADATA_FIELDS) .
    ↪union(BOOK_STRUCTURE_FIELDS) .union(DEVICE_METADATA_FIELDS) .union(
        CALIBRE_METADATA_FIELDS
    ) - SC_FIELDS_NOT_COPIED.union(SC_FIELDS_COPY_NOT_NULL)

SERIALIZABLE_FIELDS = SOCIAL_METADATA_FIELDS.union(USER_METADATA_FIELDS) .
    ↪union(PUBLICATION_METADATA_FIELDS) .union(CALIBRE_METADATA_FIELDS) .union(
        DEVICE_METADATA_FIELDS
    ) - frozenset(('device_collections', 'formats', 'cover_data'))
# these are rebuilt when needed

```

10.4 Sve o korišćenju regularnih izraza u programu calibre

Regularni izrazi koriste se na mnogim mestima u programu calibre za naprednu obradu sadržaja e-knjiga i metapodataka. Ovo uputstvo će vas postepeno uvesti u njihovu upotrebu u programu calibre.

Sadržaj

- *Prvo, reč upozorenja i reč ohrabrenja* (Stranica 220)
- *Gde u calibre-u možete koristiti regularne izraze?* (Stranica 220)
- *Šta je uopšte regularni izraz?* (Stranica 221)
- *Možete li to da objasnite?* (Stranica 221)
- *To ne zvuči previše loše. Šta je sledeće?* (Stranica 221)
- *Hej, super! Ovo počinje da ima smisla!* (Stranica 221)
- *Pa, ovi specijalni karakteri su veoma zgodni i sve to, ali šta ako želim da se poklopi tačka ili upitnik?* (Stranica 222)
- *Dakle, koji su najkorisniji skupovi?* (Stranica 222)
- *Ali ako bih imao nekoliko različitih stringova koje želim da poklopim, stvari postaju komplikovane?* (Stranica 223)
- *Propustili ste...* (Stranica 223)
- *Na početku ste rekli da postoji način da se regularni izraz učini neosetljivim na velika i mala slova?* (Stranica 223)
- *Mislim da počinjem da razumem ove regularne izraze sada... kako da ih koristim u calibre-u?* (Stranica 223)
 - *Konverzije* (Stranica 223)
 - *Dodavanje knjiga* (Stranica 224)
 - *Grupno uređivanje metapodataka* (Stranica 224)
- *Kratak pregled* (Stranica 225)
- *Zasluge* (Stranica 229)

10.4.1 Prvo, reč upozorenja i reč ohrabrenja

Ovo će, neizbežno, biti donekle tehnički - na kraju krajeva, regularni izrazi su tehnički alat za obavljanje tehničkih stvari. Moraću da koristim neki žargon i koncepte koji mogu izgledati komplikovano ili zamršeno. Pokušaću da objasnim te koncepte što jasnije mogu, ali zaista ne mogu bez njihovog korišćenja. S obzirom na to, nemojte biti obeshabreni bilo kakvim žargonom, jer sam pokušao da objasnim sve novo. I dok sami regularni izrazi mogu izgledati kao tajanstvena, crna magija (ili, da budem prozaičniji, nasumični niz besmislenih slova i znakova), obećavam da nisu toliko komplikovani. Čak i oni koji zaista dobro razumeju regularne izraze imaju problema sa čitanjem onih složenijih, ali njihovo pisanje nije tako teško - izraz konstruišete korak po korak. Dakle, napravite korak i pratite me u zečju rupu.

10.4.2 Gde u calibre-u možete koristiti regularne izraze?

Postoji nekoliko mesta gde calibre koristi regularne izraze. Tu je *Search & replace* u opcijama konverzije, detekcija metapodataka iz imena fajlova u podešavanjima uvoza i *Search & replace* prilikom masovnog uređivanja metapodataka knjiga. Calibre uređivač knjiga takođe može koristiti regularne izraze u svojoj *Search and replace* funkciji. Konačno, možete koristiti regularne izraze prilikom pretrage liste knjiga u calibre-u i prilikom pretrage unutar calibre E-book pregledača.

10.4.3 Šta je uopšte regularni izraz?

Regularni izraz je način da se opišu skupovi stringova. Jedan regularni izraz može da se *poklapa* sa više različitih stringova. To je ono što regularne izraze čini tako moćnim -- oni su koncizan način opisivanja potencijalno velikog broja varijacija.

Belišna

Ovde koristim string u smislu u kojem se koristi u programskim jezicima: niz od jednog ili više karaktera, gde karakteri uključuju stvarna slova, brojeve, interpunkciju i takozvane praznine (prelome redova, tabulatore itd.). Imajte na umu da se generalno velika i mala slova ne smatraju istim, tako da je "a" različit karakter od "A" i tako dalje. U programu calibre, regularni izrazi nisu osetljivi na velika i mala slova u traci za pretragu, ali jesu u opcijama konverzije. Postoji način da se svaki regularni izraz učini neosetljivim na velika i mala slova, ali o tome ćemo kasnije. Postaje komplikovano jer regularni izrazi dozvoljavaju varijacije u stringovima koje poklapaju, tako da jedan izraz može da poklopi više stringova, što je razlog zašto se ljudi uopšte trude da ih koriste. Više o tome uskoro.

10.4.4 Možete li to da objasnite?

Pa, zato smo ovde. Prvo, ovo je najvažniji koncept u regularnim izrazima: *Niz znakova je sam po sebi regularni izraz koji se podudara sa samim sobom.* To jest, ako bih želeo da poklopim string "Hello, World!" koristeći regularni izraz, regularni izraz koji bih koristio bio bi `Hello, World!`. I da, zaista je tako jednostavno. Primetićete, međutim, da ovo *samo* poklapa tačan string "Hello, World!", a ne npr. "Hello, wOrld!" ili "hello, world!" ili bilo koju drugu takvu varijaciju.

10.4.5 To ne zvuči previše loše. Šta je sledeće?

Sledeće je početak stvarno dobrih stvari. Sećate se gde sam rekao da regularni izrazi mogu da se podudaraju sa više stringova? Ovde postaje malo komplikovanije. Recimo, kao nešto praktičnija vežba, e-knjiga koju ste hteli da konvertujete imala je gadno podnožje koje broji stranice, kao "Page 5 of 423". Očigledno bi broj stranice rastao od 1 do 423, tako da biste morali da se podudarate sa 423 različita stringa, zar ne? Pogrešno, zapravo: regularni izrazi vam omogućavaju da definišete skupove karaktera koji se podudaraju: Da biste definisali skup, stavljate sve karaktere koje želite da budu u skupu u uglaste zagrade. Tako bi se, na primer, skup `[abc]` podudaraao sa karakterom "a", "b" ili "c". *Skupovi će se uvek podudarati samo sa jednim od karaktera u skupu.* Oni "razumeju" opsege karaktera, to jest, ako biste želeli da se podudarate sa svim malim slovima, koristili biste skup `[a-z]` za mala i velika slova koristili biste `[a-zA-Z]` i tako dalje. Shvatate ideju? Dakle, očigledno, koristeći izraz `Page [0-9] of 423` mogli biste da se podudarate sa prvih 9 stranica, čime biste smanjili potrebne izraze na tri: Drugi izraz `Page [0-9] [0-9] of 423` bi se podudaraao sa svim dvocifrenim brojevima stranica, a siguran sam da možete da pogodite kako bi izgledao treći izraz. Da, samo napred. Zapišite ga.

10.4.6 Hej, super! Ovo počinje da ima smisla!

Nadao sam se da ćete to reći. Ali pripremite se, sada postaje još bolje! Upravo smo videli da koristeći skupove, možemo da se podudaramo sa jednim od nekoliko karaktera odjednom. Ali možete čak i da ponovite karakter ili skup, smanjujući broj izraza potrebnih za rešavanje gornjeg primera broja stranice na jedan. Da, JEDAN! Uzbudeni? Trebalo bi da budete! To funkcioniše ovako: Neki takozvani specijalni karakteri, "+", "?" i "*", *ponavljaju jedan element koji im prethodi.* (Element znači ili jedan karakter, skup karaktera, escape sekvencu ili grupu (o ova poslednja dva ćemo učiti kasnije) - ukratko, bilo koji pojedinačni entitet u regularnom izrazu). Ovi karakteri se nazivaju džokeri ili kvantifikatori. Da budemo precizniji, "?" se podudara sa *0 ili 1* prethodnog elementa, "*" se podudara sa *0 ili više* prethodnog elementa i "+" se podudara sa *1 ili više* prethodnog elementa. Nekoliko primera: Izraz `a?` bi se podudaraao ili sa "" (što je prazan string, nije strogo korisno u ovom slučaju) ili sa "a", izraz `a*` bi se podudaraao sa "", "a", "aa" ili bilo kojim brojem slova a u nizu, i, konačno, izraz `a+` bi se podudaraao sa "a", "aa" ili bilo kojim brojem slova a u nizu (Napomena: ne bi se podudaraao sa praznim stringom!). Ista stvar važi i za skupove: Izraz `[0-9]+` bi se podudaraao sa *svakim celim brojem koji postoji!* Znam šta mislite, i u pravu ste: Ako to iskoristite u gornjem slučaju podudaranja brojeva stranica, zar to ne bi bio jedini izraz koji bi se podudaraao sa svim brojevima stranica? Da, izraz `Page [0-9]+ of 423` bi se podudaraao sa svakim brojem stranice u toj knjizi!

Белешка

Napomena o ovim kvantifikatorima: Oni generalno pokušavaju da se podudaraju sa što je moguće više teksta, pa budite oprezni kada ih koristite. Ovo se naziva "pohlepno ponašanje" - siguran sam da shvatate zašto. Postaje problematično kada, recimo, pokušate da se podudarate sa oznakom (tagom). Uzmite u obzir, na primer, string "`<p class=`*calibre2*`>Title here``</p>`" i recimo da želite da se podudarate sa početnom oznakom (deo između prvog para uglastih zagrada, malo više o oznakama kasnije). Pomislili biste da bi se izraz `<p.*>` podudaraao sa tom oznakom, ali zapravo, on se podudara sa celim stringom! (Karakter "." je još jedan specijalni karakter. On se podudara sa bilo čim *osim* preloma reda, tako da bi se, u osnovi, izraz `.*` podudaraao sa bilo kojom pojedinačnom linijom koje možete da se setite). Umesto toga, pokušajte da koristite `<p.*?>` što čini kvantifikator "\*" nepohlepnim. Taj izraz bi se podudaraao samo sa prvim početnom oznakom, kao što je i zamišljeno. Zapravo postoji još jedan način da se ovo postigne: Izraz `<p[^>]*>` će se podudarati sa istom početnom oznakom - videćete zašto nakon sledećeg odeljka. Samo imajte na umu da prilično često postoji više od jednog načina da se napiše regularni izraz.

10.4.7 Pa, ovi specijalni karakteri su veoma zgodni i sve to, ali šta ako želim da se poklopi tačka ili upitnik?

Naravno da to možete uraditi: Samo stavite obrnutu kosu crtu ispred bilo kog specijalnog karaktera i on će biti interpretiran kao doslovni karakter, bez ikakvog specijalnog značenja. Ovaj par obrnute kose crte praćen jednim karakterom naziva se escape sekvenca, a čin stavljanja obrnute kose crte ispred specijalnog karaktera naziva se izdvajanje tog znaka obrnutom kosom crtom. Escape sekvenca se interpretira kao jedan element. Postoje naravno escape sekvence koje rade i druge namene, osim izdvajanja posebnih znakova, na primer "`\t`" znači tabulator. Doći ćemo do nekih escape sekvenci kasnije. Oh, i usput, što se tiče tih specijalnih karaktera: Smatrajte svaki karakter o kojem raspravljamo u ovom uvodu kao da ima neku funkciju da bude specijalan i stoga ga treba označiti obrnutom kosom crtom ako želite doslovni karakter.

10.4.8 Dakle, koji su najkorisniji skupovi?

Znao sam da ćete pitati. Neki korisni skupovi su `[0-9]` koji se poklapa sa jednim brojem, `[a-z]` koji se poklapa sa jednim malim slovom, `[A-Z]` koji se poklapa sa jednim velikim slovom, `[a-zA-Z]` koji se poklapa sa jednim slovom i `[a-zA-Z0-9]` koji se poklapa sa jednim slovom ili brojem. Takođe možete koristiti escape sekvencu kao skraćenicu:

```
\d
    je ekvivalentno sa [0-9]

\w
    je ekvivalentno sa [a-zA-Z0-9_]

\s
    odgovara bilo kom belom znaku
```

Белешка

Beli znak je znak koji se ne štampa. Tu spadaju razmak, tabulator, znak za novi red, znak za novu stranicu, povratak na početak reda, nerazdvojni razmak i drugi slični znakovi.

Белешка

Skupovi velikih i malih slova mogu se podudarati i sa velikim i sa malim slovima ako je omogućena postavka da pretrage ne razlikuju velika i mala slova. Takve postavke se nalaze, na primer, u Podešavanja->Pretraga u samom calibre-u i na panelu za pretragu u calibre *E-book viewer*-u, kao i u calibre alatu *Edit book*.

Kao poslednja napomena o skupovima, takođe možete definisati skup kao bilo koji karakter *osim* onih u skupu. To radite tako što uključite karakter "^" kao *potpuno prvi karakter u skupu*. Tako bi se `[^a]` poklapao sa bilo kojim karakterom osim "a". To se zove komplementiranje skupa. Te prečice za izlazne sekvence koje smo ranije videli takođe mogu biti komplementirane: `"\D"` znači bilo koji karakter koji nije broj, što je ekvivalentno sa `[\^0-9]`. Ostale prečice mogu biti komplementirane, pogađate, korišćenjem odgovarajućeg velikog slova umesto malog. Dakle, vraćajući se na primer `<p[^\>]*>` iz prethodnog odeljka, sada možete videti da skup karaktera koji koristi pokušava da se poklopi sa bilo kojim karakterom osim zatvorene ugaone zgrade.

10.4.9 Ali ako bih imao nekoliko različitih stringova koje želim da poklopim, stvari postaju komplikovane?

Ne bojte se, život je i dalje dobar i lak. Razmotrite ovaj primer: Knjiga koju konvertujete ima napisano "Title" na svakoj neparnoj stranici i "Author" na svakoj parnoj stranici. Izgleda odlično u štampi, zar ne? Ali u e-knjigama, to je iritantno. Možete grupisati cele izraze u obične zagrade, a karakter "|" će vam omogućiti da poklopite *ili* izraz sa njegove desne strane *ili* onaj sa leve. Kombinujte to i gotovi ste. Prebrzo za vas? U redu, prvo, grupišemo izraze za neparne i parne stranice, dobijajući tako `(Title)(Author)` kao naša dva potrebna izraza. Sada pojednostavljujemo stvari korišćenjem vertikalne crte ("|" se zove karakter vertikalne crte): Ako koristite izraz `(Title|Author)` dobićete poklapanje za "Title" (na neparnim stranicama) ili ćete poklopiti "Author" (na parnim stranicama). Pa, zar to nije bilo lako?

Možete, naravno, koristiti vertikalnu crtu i bez korišćenja zagrada za grupisanje. Sećate se kada sam rekao da kvantifikatori ponavljaju element koji im prethodi? Pa, vertikalna crta radi malo drugačije: Izraz `"Title|Author"` će se takođe poklopiti ili sa stringom "Title" ili sa stringom "Author", baš kao u gornjem primeru sa grupisanjem. *Vertikalna crta bira između celog izraza koji joj prethodi i koji sledi*. Dakle, ako biste želeli da poklopite stringove "Calibre" i "calibre" i želeli da birate samo između velikog i malog slova "c", morali biste da koristite izraz `(c|C)alibre`, gde grupisanje osigurava da će samo "c" biti izabrano. Ako biste koristili `c|Calibre`, dobili biste poklapanje sa stringom "c" ili sa stringom "Calibre", što nije ono što smo želeli. Ukratko: Ako ste u nedoumici, koristite grupisanje zajedno sa vertikalnom crtom.

10.4.10 Propustili ste...

... sačekajte samo minut, postoji još jedna, zaista sjajna stvar koju možete uraditi sa grupama. Ako imate grupu koju ste prethodno uparili, možete koristiti reference na tu grupu kasnije u izrazu: Grupe su numerisane počevši od 1, a na njih upućujete tako što ispred broja grupe stavite obrnutu kosu crtu, tako bi se peta grupa referencirala kao `\5`. Dakle, ako ste tražili `([^\ ]+)\ \1` u nizu "Test Test", pronašli biste podudaranje za ceo niz!

10.4.11 Na početku ste rekli da postoji način da se regularni izraz učini neosetljivim na velika i mala slova?

Da, jesam, hvala što ste obratili pažnju i podsetili me. Možete reći calibre-u kako želite da se određene stvari obrađuju koristeći nešto što se zove zastavice (flags). Zastavice uključujete u svoj izraz koristeći specijalnu konstrukciju `(?flags go here)` gde biste, očigledno, zamenili "flags go here" sa specifičnim zastavicama koje želite. Za ignorisanje veličine slova, zastavica je `i`, tako da uključujete `(?i)` u svoj izraz. Tako bi `(?i)test` uparilo "Test", "tEst", "TEst" i bilo koju varijaciju veličine slova koje biste mogli da se setite.

Još jedna korisna zastavica omogućava da tačka odgovara bilo kom karakteru, *uključujući* novi red, zastavica `s`. Ako želite da koristite više zastavica u izrazu, samo ih stavite u isti iskaz: `(?is)` bi ignorisalo veličinu slova i učinilo da tačka odgovara svemu. Nije bitno koju zastavicu navedete prvu, `(?si)` bi bilo ekvivalentno gore navedenom.

10.4.12 Mislim da počinjem da razumem ove regularne izraze sada... kako da ih koristim u calibre-u?

Konverzije

Počnimo sa podešavanjima konverzije, što je zaista sjajno. U delu *Search & replace*, možete uneti regexp (skraćenica za regularni izraz) koji opisuje string koji će biti zamenjen tokom konverzije. Sjajan deo je čarobnjak. Kliknite na štap čarobnjaka i dobićete pregled onoga što calibre "vidi" tokom procesa konverzije. Pomerite se naniže do stringa koji želite

da uklonite, izaberite ga i kopirajte, nalepite ga u regexp polje na vrhu prozora. Ako postoje promenljivi delovi, kao što su brojevi stranica ili slično, koristite skupove i kvantifikatore da ih pokrijete, i dok ste već tu, ne zaboravite da posebne znakove označite obrnutom kosom crtom, ako ih ima. Pritisnite dugme sa oznakom *Test* i calibre će istaći delove koje bi zamenio da koristite taj regexp. Kada ste zadovoljni, pritisnite OK i konvertujte. Budite oprezni ako vaš izvor konverzije ima tagove kao u ovom primeru:

```
Maybe, but the cops feel like you do, Anita. What's one more dead vampire?
New laws don't change that. </p>
<p class="calibre4"> <b class="calibre2">Generated by ABC Amber LIT Conv
<a href="http://www.processtext.com/abclit.html" class="calibre3">erter,
http://www.processtext.com/abclit.html</a></b></p>
<p class="calibre4"> It had only been two years since Addison v. Clark.
The court case gave us a revised version of what life was
```

(besramno izvučeno iz *ove teme*¹⁰²). Moraćete da uklonite i neke od oznaka. U ovom primeru, preporučio bih da počnete sa oznakom `<b class="calibre2">`, sada morate da završite sa odgovarajućom zatvarajućom oznakom (otvarajuće oznake su `<tag>`, zatvarajuće oznake su `</tag>`), što je jednostavno sledeće `</b>` u ovom slučaju. (Pogledajte dobar HTML priručnik ili pitajte na forumu ako vam ovo nije jasno). Otvarajuća oznaka se može opisati koristeći `<b.*?>`, zatvarajuća oznaka koristeći `</b>`, tako da bismo mogli da uklonimo sve između tih oznaka koristeći `<b.*?>.*?</b>`. Ali korišćenje ovog izraza bi bila loša ideja, jer uklanja sve što je obuhvaćeno `<b>`- oznakama (koje, usput, prikazuju obuhvaćeni tekst podebljano), i velika je verovatnoća da ćemo na ovaj način ukloniti delove knjige. Umesto toga, uključite i početak obuhvaćenog niza, čineći regularni izraz `<b.*?\s*Generated\s+by\s+ABC\s+Amber\s+LIT.*?</b>\s` sa kvantifikatorima su uključeni ovde umesto eksplicitnog korišćenja razmaka kao što se vidi u nizu da bi se uhvatile sve varijacije niza koje bi se mogle pojaviti. Ne zaboravite da proverite šta će calibre ukloniti da biste bili sigurni da nećete ukloniti delove koje želite da zadržite ako testirate novi izraz. Ako proverite samo jedno pojavljivanje, možda ćete propustiti nepoklapanje negde drugde u tekstu. Takođe imajte na umu da ako slučajno uklonite više ili manje oznaka nego što ste zapravo želeli, calibre pokušava da popravi oštećeni kôd nakon uklanjanja.

Dodavanje knjiga

Još jedna stvar za koju možete koristiti regularne izraze je izdvajanje metapodataka iz imena datoteka. Ovu funkciju možete pronaći u delu "Dodavanje knjiga" u podešavanjima. Ovde postoji posebna funkcija: Možete koristiti imena polja za polja metapodataka, na primer `(?P<title>)` bi označavalo da calibre koristi ovaj deo niza kao naslov knjige. Dozvoljena imena polja su navedena u prozorima, zajedno sa još jednim lepim poljem za testiranje. Primer: Recimo da želite da uvezete gomilu datoteka sa imenima poput *Classical Texts: The Divine Comedy by Dante Alighieri.mobi*. (Očigledno, ovo je već u vašoj biblioteci, pošto svi volimo klasičnu italijansku poeziju) ili *Science Fiction epics: The Foundation Trilogy by Isaac Asimov.epub*. Ovo je očigledno šema imenovanja iz koje calibre neće izvući nikakve smislene podatke - njegov standardni izraz za izdvajanje metapodataka je `(?P<title>.+)` - `(?P<author>[_]+)`. Regularni izraz koji bi ovde radio bio bi `[a-zA-Z]+: (?P<title>.+)` by `(?P<author>.+)`. Imajte na umu da, unutar grupe za polje metapodataka, morate koristiti izraze da opišete šta polje zapravo poklapa. Takođe imajte na umu da, kada koristite polje za testiranje koje calibre pruža, morate dodati ekstenziju datoteke vašem imenu datoteke za testiranje, inače nećete dobiti nikakva poklapanja, uprkos korišćenju ispravnog izraza.

Grupno uređivanje metapodataka

Poslednji deo je regularni izraz *Search and replace* u poljima metapodataka. Ovome možete pristupiti tako što ćete izabrati više knjiga u biblioteci i koristiti grupno uređivanje metapodataka. Budite veoma oprezni kada koristite ovu poslednju funkciju, jer može učiniti **veoma loše stvari** vašoj biblioteci! Dvaput proverite da li vaši izrazi rade ono što želite koristeći polja za testiranje, i označite samo knjige koje zaista želite da promenite! U režimu pretrage regularnih izraza, možete pretraživati u jednom polju, zameniti tekst nečim i čak upisati rezultat u drugo polje. Praktičan primer: Recimo da vaša biblioteka sadrži knjige iz serijala Dina Frenka Herberta, nazvane na način *Dune 1 - Dune, Dune 2 - Dune Messiah* i tako dalje. Sada želite da dobijete *Dune* u polju serijala. To možete uraditi pretraživanjem `(.*?)\d+ - .*` u polju naslova i zamenom sa `\1` u polju serijala. Vidite šta sam tu uradio? To je referenca na prvu grupu

¹⁰² <https://www.mobileread.com/forums/showthread.php?t=75594>

kojom zamenjujete polje serijala. Sada kada ste podesili serijal, potrebno je samo da uradite još jednu pretragu za `. * ?` – u polju naslova i zamenite ga sa `" "` (prazan niz), ponovo u polju naslova, i vaši metapodaci su uredni i čisti. Zar to nije sjajno? Usput, umesto da zamenite celo polje, možete takođe dodati na kraj ili početak polja, tako da, ako ste *želeli* da naslovu knjige bude dodat info o serijalu na početku, mogli biste i to da uradite. Kao što ste do sada nesumnjivo primetili, postoji polje za potvrdu sa oznakom *Case sensitive*, tako da nećete morati da koristite zastavice da biste izabrali ponašanje ovde.

Pa, to bi otprilike zaključilo veoma kratak uvod u regularne izraze. Nadam se da sam vam pokazao dovoljno da barem počnete i da vam omogućim da nastavite učenje sami - dobra polazna tačka bi bila [Python dokumentacija za regularne izraze](#)¹⁰³.

Još jedna poslednja reč upozorenja: Regularni izrazi su moćni, ali je takođe veoma lako pogrešiti. calibre pruža zaista odlične mogućnosti testiranja da vidite da li se vaši izrazi ponašaju onako kako očekujete. Koristite ih. Pokušajte da ne pucate sebi u nogu. (Bože, obožavam taj izraz...). Ali ako, uprkos upozorenju, povredite nogu (ili bilo koji drugi deo tela), pokušajte da naučite iz toga.

10.4.13 Kratak pregled

Brzi pregled sintakse regularnih izraza

Ova lista sažima najčešće korišćene/teške za pamćenje delove mehanizma regularnih izraza dostupnog u većini delova calibre-a.

Sadržaj

- *Klase karaktera* (Stranica 225)
- *Skraćene klase karaktera* (Stranica 226)
- *Kvantifikatori* (Stranica 226)
- *Pohlepa* (Stranica 226)
- *Alternacija* (Stranica 227)
- *Isključivanje* (Stranica 227)
- *Sidra* (Stranica 227)
- *Grupe* (Stranica 227)
- *Provere unapred i unazad* (Stranica 228)
- *Rekurzija* (Stranica 228)
- *Specijalni karakteri* (Stranica 229)
- *Meta-karakter* (Stranica 229)
- *Režimi* (Stranica 229)

Klase karaktera

Klase karaktera su korisne za sažeto predstavljanje različitih grupa karaktera.

Primeri:

¹⁰³ <https://docs.python.org/library/re.html>

Prikaz	Klasa
[a-z]	Mala slova. Ne obuhvata slova s diakritičkim znacima ni ligature.
[a-z0-9]	Mala slova od a do z ili brojevi od 0 do 9
[A-Za-z-]	Velika ili mala slova, ili crtica. Da biste uključili crticu u klasu, morate je staviti na početak ili na kraj kako je ne biste pomešali sa crticom koja određuje raspon znakova
[^0-9]	Bilo koji znak osim cifre. Znak (^) postavljen na početak klase isključuje znakove klase (komple- mentirana klasa)
[[a-z] -- [ae	Mala suglasnička slova. Klasa može da se nalazi unutar druge klase. Znakovi -- isključuju ono što sledi iza njih.
[\w -- [\	Sva slova (uključujući strana slova sa akcentima). Skraćene klase se mogu koristiti unutar klase d_]]

Primer:

```
<[^<>]+> to select an HTML tag
```

Skraćene klase karaktera

Prikaz	Klasa
\d	Cifra (isto kao [0-9])
\D	Bilo koji nenumerički karakter (isto kao [^0-9])
\w	Alfanumerički karakter ([a-zA-Z0-9]) uključujući karaktere sa akcentima i ligature
\W	Bilo koji znak koji ne pripada skupu znakova reči
\s	Razmak, nerazdvojni razmak, tabulator i povratak na početak reda
\S	Bilo koji karakter koji nije „praznina”
.	Bilo koji znak osim znaka za novi red. Da bi obuhvatala i znak za novi red, uključite opciju „dot all” ili upotrebite modifikator regularnog izraza (?s).

Kvantifikatori

Kvantifikator	Broj pojavljivanja izraza koji prethodi kvantifikatoru
?	0 ili 1 pojavljivanje izraza. Isto kao {0, 1}
+	1 ili više pojavljivanja izraza. Isto kao {1, }
*	0, 1 ili više pojavljivanja izraza. Isto kao {0, }
{n}	Tačno n pojavljivanja izraza
{min, max}	Broj pojavljivanja između minimalne i maksimalne vrednosti uključujući i njih
{min, }	Broj pojavljivanja između uključene minimalne vrednosti i beskonačnosti
{, max}	Broj pojavljivanja između 0 i uključene maksimalne vrednosti

Pohlepa

Podrazumevano, sa kvantifikatorima, mehanizam regularnih izraza je pohlepan: proširuje selekciju što je više moguće. Ovo često izaziva iznenađenja u početku. ? prati kvantifikator da bi ga učinio lenjim. Izbegavajte stavljanje dva u isti izraz, rezultat može biti nepredvidiv.

Čuvajte se ugnježdenih kvantifikatora, na primer, obrasca (a*)*, jer eksponencijalno povećava vreme obrade.

Alternacija

Znak `|` u regularnom izrazu predstavlja logičko `OR`: podudaranje može da ostvari izraz ispred ili iza njega.

Isključivanje

Metod 1

```
pattern_to_exclude(*SKIP)(*FAIL)|pattern_to_select
```

Primer:

```
"Blabla"(*SKIP)(*FAIL)|Blabla
```

bira `Blabla`, u stringovima `Blabla` ili `"Blabla or Blabla"`, ali ne u `"Blabla"`.

Metod 2

```
pattern_to_exclude\K|(pattern_to_select)
```

```
"Blabla"\K|(Blabla)
```

bira `Blabla`, u stringovima `Blabla` ili `"Blabla or Blabla"`, ali ne u `"Blabla"`.

Sidra

Sidro je način da se podudari logička lokacija u stringu, a ne karakter. Najkorisnija sidra za obradu teksta su:

`\b`

Označava granicu reči, tj. prelaz sa razmaka na znak koji nije razmak. Na primer, možete koristiti `\bsurd` da pronađete `the surd` ali ne `i absurd`.

`^`

Poklapa se sa početkom linije (u višelinijском režimu, koji je podrazumevan)

`$`

Poklapa se sa krajem linije (u višelinijском režimu, koji je podrazumevan)

`\K`

Resetuje početnu poziciju selekcije na njenu poziciju u obrascu. Neki mehanizmi regularnih izraza (ali ne i calibre) ne dozvoljavaju lookbehind promenljive dužine, posebno sa kvantifikatorima. Kada možete koristiti `\K` sa ovim mehanizmima, to vam takođe omogućava da se oslobodite ovog ograničenja pisanjem ekvivalenta pozitivnog lookbehind-a promenljive dužine.

Grupe

(expression)

Grupa za hvatanje, koja čuva selekciju i može se kasnije pozvati u obrascima za *pretragu* ili *zamenu* sa `\n`, gde je `n` redni broj grupe za hvatanje (počevši od 1 u redosledu čitanja)

(?:expression)

Grupa koja ne hvata selekciju

(?>expression)

Atomska grupa: čim se izraz podudari, mehanizam regularnih izraza prelazi dalje. Ako ostatak obrasca ne uspe, ne vraća se da isproba druge kombinacije unutar tog izraza. Atomske grupe ne čuvaju podudaranje.

(?|expression)

Grupa za resetovanje grana: grane alternacija uključene u izraz dele iste brojeve grupa

(?expression)

Grupa nazvana „name”. Na sačuvano podudaranje kasnije se može pozvati u obrascu za *pretragu* pomoću (?P=name), a u obrascu za *zamenu* pomoću \g<name>. Dve različite grupe mogu imati isto ime.

Provere unapred i unazad

Provera unapred ili unazad	Značenje
?=	Pozitivna provera unapred (stavlja se posle teksta koji se podudara)
?!	Negativna provera unapred (stavlja se posle teksta koji se podudara)
?<=	Pozitivna provera unazad (stavlja se pre teksta koji se podudara)
?<!	Negativna provera unazad (stavlja se pre teksta koji se podudara)

Gledanja unapred i unazad ne troše karaktere, oni su nulte dužine i ne hvataju. Oni su atomske grupe: čim je tvrdnja zadovoljena, mehanizam regularnih izraza prolazi, a ako ostatak obrasca ne uspe, neće se vraćati unutar gledanja da bi pokušao druge kombinacije.

Kada tražite više podudaranja u nizu, na početnoj poziciji svakog pokušaja podudaranja, lookbehind može pregledati znakove pre trenutne pozicije. Zato, na nizu 123, obrazac (?<=\d)\d (cifra kojoj prethodi cifra) bi, u teoriji, trebalo da izabere 2 i 3. S druge strane, \d\K\d može izabrati samo 2, jer je početna pozicija nakon prvog izbora neposredno pre 3, a nema dovoljno cifara za drugo podudaranje. Slično tome, \d(\d) hvata samo 2. U praksi calibre-ovog regexp mehanizma, pozitivni lookbehind se ponaša na isti način i bira samo 2, suprotno teoriji.

Grupe se mogu staviti unutar lookaround-a, ali hvatanje je retko korisno. Ipak, ako je korisno, biće neophodno biti veoma oprezan u upotrebi kvantifikatora u lookbehind-u: pohlepa povezana sa odsustvom backtracking-a može dati iznenađujuće hvatanje. Iz tog razloga, koristite \K radije nego pozitivni lookbehind kada imate kvantifikator (ili još gore, nekoliko) u grupi za hvatanje pozitivnog lookbehind-a.

Primer negativnog lookahead-a:

```
(?![<>{}]*[>])
```

Postavljen na kraj obrasca sprečava biranje unutar oznake ili stila ugrađenog u datoteku.

Kad god je to moguće, uvek je bolje "usidriti" lookaround-e, kako bi se smanjio broj koraka neophodnih za dobijanje rezultata.

Rekurzija

Prikaz	Značenje
(?R)	Rekurzija celog obrasca
(?1)	Rekurzija samog obrasca numerisane grupe koja čuva podudaranje; ovde je to grupa 1.

Rekurzija je pozivanje samog sebe. Ovo je korisno za balansirane upite, kao što su citirani stringovi, koji mogu sadržati ugnježdene citirane stringove. Dakle, ako tokom obrade stringa između dvostrukih navodnika naiđemo na početak novog stringa između dvostrukih navodnika, znamo šta treba da radimo i pozivamo sami sebe. Tada imamo obrazac kao:

```
start-pattern(?>atomic sub-pattern|(?R))*end-pattern
```

Da biste izabrali string između dvostrukih navodnika bez zaustavljanja na ugnježđenom stringu:

```
"((?>[^\"]+|(?R))*[^\"]+)"
```

Ovaj šablon se takođe može koristiti za izmenu parova oznaka koje mogu biti ugnježdene, kao što su <div> oznake.

Specijalni karakteri

Prikaz	Karakter
<code>\t</code>	tabulacija
<code>\n</code>	prelom reda
<code>\x20</code>	(prelomni) razmak
<code>\xa0</code>	neprelomni razmak

Meta-karakter

Metaznakovi imaju posebno značenje u mehanizmu regularnih izraza. Da bi dvanaest takvih znakova ponovo imalo doslovno značenje, ispred njih treba staviti obrnutu kosu crtu (`\`):

```
^ . [ ] $ ( ) * + ? | \
```

Ispred sedam drugih metaznakova ne mora da stoji obrnuta kosa crta, ali može da se doda bez posledica:

```
{ } ! < > = :
```

Specijalni karakteri gube svoj status ako se koriste unutar klase (između zagrada `[]`). Zatvorena zagrada i crtica imaju poseban status u klasi. Izvan klase, crtica je običan literal, zatvorena zagrada ostaje meta-karakter.

Kosa crta (`/`) i znak tarabe (`#`) nisu metaznakovi, pa ispred njih ne treba stavljati obrnutu kosu crtu.

U nekim alatima, poput `regex101.com` s Pythonovim mehanizmom, dvostruki navodnici imaju posebno značenje razdvajanja, pa ispred njih treba staviti obrnutu kosu crtu ili promeniti opcije. To ne važi u uređivaču programa calibre.

Režimi

(?s)

Čini da tačka (`.`) takođe odgovara znakovima za novi red

(?m)

Čini da se sidra `^` i `$` podudaraju sa početkom i krajem linija umesto sa početkom i krajem celog niza.

10.4.14 Zasluge

Hvala na pomoći sa savetima, ispravkama i slično:

- Idolse
- kovidgoyal
- chaley
- dwanthny
- kacir
- Starson17
- Orpheu

Za više o regularnim izrazima pogledajte [The Python User Manual](https://docs.python.org/library/re.html)¹⁰⁴. Stvarna biblioteka regularnih izraza koju koristi calibre je: `regex`¹⁰⁵ koja podržava nekoliko korisnih poboljšanja u odnosu na onu iz Python standardne biblioteke.

¹⁰⁴ <https://docs.python.org/library/re.html>

¹⁰⁵ <https://bitbucket.org/mrabarnett/mrab-regex/src/hg/>

10.5 Pisanje sopstvenih dodataka za proširivanje mogućnosti programa calibre

calibre ima veoma modularan dizajn. Skoro sva funkcionalnost u calibre-u dolazi u obliku dodataka. Dodaci se koriste za konverziju, za preuzimanje vesti (iako se oni zovu recepti), za razne komponente korisničkog interfejsa, za povezivanje sa različitim uređajima, za obradu fajlova prilikom dodavanja u calibre i tako dalje. Možete dobiti kompletnu listu svih ugrađenih dodataka u calibre-u tako što ćete otići na *Podešavanja* → *Napredno* → *Dodaci*.

Ovde ćemo vas naučiti kako da kreirate sopstvene dodatke da biste dodali nove funkcije u calibre.

Sadržaj

- *Anatomija calibre dodatka* (Stranica 230)
- *Dodatak za korisnički interfejs* (Stranica 231)
 - *__init__.py* (Stranica 232)
 - *ui.py* (Stranica 234)
 - *main.py* (Stranica 235)
 - *Pristup resursima iz ZIP arhive dodatka* (Stranica 238)
 - *Omogućavanje korisničke konfiguracije vašeg dodatka* (Stranica 238)
- *Dodaci za uređivanje knjiga* (Stranica 240)
 - *main.py* (Stranica 241)
- *Dodavanje prevoda u vaš dodatak* (Stranica 244)
- *API dodatka* (Stranica 244)
- *Otklanjanje grešaka u dodacima* (Stranica 244)
- *Više primera dodataka* (Stranica 245)
- *Deljenje vaših dodataka sa drugima* (Stranica 245)

Белешка

Ovo se odnosi samo na calibre verzije $\geq 0.8.60$

10.5.1 Anatomija calibre dodatka

Dodatak za calibre je jednostavan: to je ZIP arhiva koja sadrži Python kod i druge potrebne resurse, poput slika. Pogledajmo najpre osnovni primer.

Pretpostavimo da imate instalaciju calibre-a koju koristite za samoizdavanje raznih e-dokumenata u EPUB i MOBI formatima. Želeli biste da svi fajlovi koje generiše calibre imaju postavljenog izdavača kao "Hello world", evo kako to da uradite. Kreirajte fajl pod nazivom `__init__.py` (ovo je specijalno ime i uvek se mora koristiti za glavni fajl vašeg dodatka) i unesite sledeći Python kod u njega:

```
import os

from calibre.customize import FileTypePlugin
```

(наставка на следећој страни)

(nastavljeno sa prethodne strane)

```

class HelloWorld(FileTypePlugin):
    name = 'Hello World Plugin' # Name of the plugin
    description = 'Set the publisher to Hello World for all new conversions'
    supported_platforms = ['windows', 'osx', 'linux'] # Platforms this plugin will
    ↪run on
    author = 'Acme Inc.' # The author of this plugin
    version = (1, 0, 0) # The version number of this plugin
    file_types = {'epub', 'mobi'} # The file types that this plugin will be applied
    ↪to
    on_postprocess = True # Run this plugin after conversion is complete
    minimum_calibre_version = (0, 7, 53)

    def run(self, path_to_ebook):
        from calibre.ebooks.metadata.meta import get_metadata, set_metadata

        with open(path_to_ebook, 'r+b') as file:
            ext = os.path.splitext(path_to_ebook)[-1][1:].lower()
            mi = get_metadata(file, ext)
            mi.publisher = 'Hello World'
            set_metadata(file, mi, ext)
        return path_to_ebook

```

To je sve. Da biste dodali ovaj kod u calibre kao dodatak, jednostavno pokrenite sledeće u folderu u kojem ste kreirali `__init__.py`:

```
calibre-customize -b .
```

Белешка

Na macOS-u, alati komandne linije su unutar calibre paketa, na primer, ako ste instalirali calibre u `/Applications` alati komandne linije su u `/Applications/calibre.app/Contents/MacOS/`.

Možete preuzeti Hello World dodatak sa [helloworld_plugin.zip](#)¹⁰⁶.

Svaki put kada koristite calibre za konverziju knjige, metoda `run()` dodatka će biti pozvana i konvertovana knjiga će imati izdavača postavljenog na "Hello World". Ovo je trivijalan dodatak, predimo na složeniji primer koji zapravo dodaje komponentu korisničkom interfejsu.

10.5.2 Dodatak za korisnički interfejs

Ovaj dodatak sastoji se od nekoliko fajlova (radi preglednosti koda). Primer pokazuje kako da pristupite resursima (slikama ili datotekama s podacima) u ZIP arhivi dodatka, omogućite korisnicima da podese dodatak, dodate elemente u korisnički interfejs programa calibre i pristupite bazi knjiga i pretražujete je.

Možete preuzeti ovaj dodatak sa [interface_demo_plugin.zip](#)¹⁰⁷

Prva stvar koju treba primetiti je da ovaj ZIP fajl ima mnogo više fajlova u sebi, objašnjenih u nastavku, obratite posebnu pažnju na `plugin-import-name-interface_demo.txt`.

¹⁰⁶ https://calibre-ebook.com/downloads/helloworld_plugin.zip

¹⁰⁷ https://calibre-ebook.com/downloads/interface_demo_plugin.zip

plugin-import-name-interface_demo.txt

Prazan tekstualni fajl koji omogućava da dodatak sadrži više fajlova. Mora da postoji u svakom dodatku koji koristi više od jednog .py fajla. Mora ostati prazan, a naziv mora imati oblik `plugin-import-name-some_name.txt`. Zahvaljujući njemu, kod iz .py fajlova u ZIP arhivi možete da uvezete naredbom poput ove:

```
from calibre_plugins.some_name.some_module import some_object
```

Prefiks `calibre_plugins` mora uvek da bude prisutan. `some_name` potiče iz naziva praznog tekstualnog fajla, a `some_module` označava fajl `some_module.py` u ZIP arhivi. Ovaj uvoz ima iste mogućnosti kao običan Python uvoz. U arhivi možete praviti pakete i potpakete .py modula na uobičajen način (definisanjem `__init__.py` u svakom podfolderu) i sve bi trebalo da radi.

Naziv koji izaberete za `some_name` ulazi u globalni imenski prostor koji dele svi dodaci, **zato neka bude što jedinstveniji**. Mora da bude važeći Python identifikator (samo slova, brojevi i donja crta).

`__init__.py`

Kao i ranije, datoteka koja definiše klasu dodatka

`main.py`

Ova datoteka sadrži stvarni kôd koji radi nešto korisno

`ui.py`

Ova datoteka definiše deo interfejsa dodatka

`images/icon.png`

Ikona za ovaj dodatak

`about.txt`

Tekstualna datoteka sa informacijama o dodatku

`translations`

Fascikla koja sadrži .mo datoteke sa prevodima korisničkog interfejsa vašeg dodatka na različite jezike. Pogledajte ispod za detalje.

Sada pogledajmo kod.

`__init__.py`

Prvo, obavezni `__init__.py` za definisanje metapodataka dodatka:

```
# The class that all Interface Action plugin wrappers must inherit from
from calibre.customize import InterfaceActionBase

class InterfacePluginDemo(InterfaceActionBase):
    """
    This class is a simple wrapper that provides information about the actual
    plugin class. The actual interface plugin class is called InterfacePlugin
    and is defined in the ui.py file, as specified in the actual_plugin field
    below.

    The reason for having two classes is that it allows the command line
    calibre utilities to run without needing to load the GUI libraries.
    """

    name = 'Interface Plugin Demo'
```

(nastavak na sledećoj strani)

(настављено са претходне стране)

```

description = 'An advanced plugin demo'
supported_platforms = ['windows', 'osx', 'linux']
author = 'Kovid Goyal'
version = (1, 0, 0)
minimum_calibre_version = (0, 7, 53)

#: This field defines the GUI plugin class that contains all the code
#: that actually does something. Its format is module_path:class_name
#: The specified class must be defined in the specified module.
actual_plugin = 'calibre_plugins.interface_demo.ui:InterfacePlugin'

def is_customizable(self):
    """
    This method must return True to enable customization via
    Preferences->Plugins
    """
    return True

def config_widget(self):
    """
    Implement this method and :meth:`save_settings` in your plugin to
    use a custom configuration dialog.

    This method, if implemented, must return a QWidget. The widget can have
    an optional method validate() that takes no arguments and is called
    immediately after the user clicks OK. Changes are applied if and only
    if the method returns True.

    If for some reason you cannot perform the configuration at this time,
    return a tuple of two strings (message, details), these will be
    displayed as a warning dialog to the user and the process will be
    aborted.

    The base class implementation of this method raises NotImplementedError
    so by default no user configuration is possible.
    """
    # It is important to put this import statement here rather than at the
    # top of the module as importing the config class will also cause the
    # GUI libraries to be loaded, which we do not want when using calibre
    # from the command line
    from calibre_plugins.interface_demo.config import ConfigWidget

    return ConfigWidget()

def save_settings(self, config_widget):
    """
    Save the settings specified by the user with config_widget.

    :param config_widget: The widget returned by :meth:`config_widget`.
    """
    config_widget.save_settings()

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```
# Apply the changes
ac = self.actual_plugin_
if ac is not None:
    ac.apply_settings()
```

Posebno je važno polje `actual_plugin`. Pošto calibre ima interfejs komandne linije i grafički interfejs, dodaci za grafički interfejs ne treba da učitavaju njegove biblioteke u fajlu `__init__.py`. Poljem `actual_plugin` govorite programu calibre da se pravi dodatak nalazi u drugom fajlu ZIP arhive, koji će biti učitán samo u grafičkom interfejsu.

Da bi ovo radilo, ZIP arhiva dodatka mora da sadrži fajl `plugin-import-name-some_name.txt`, kao što je prethodno objašnjeno.

Takođe postoji nekoliko metoda za omogućavanje korisničke konfiguracije dodatka. O njima se raspravlja u nastavku.

ui.py

Sada pogledajmo `ui.py` koji definiše stvarni GUI dodatak. Izvorni kod je detaljno komentaran i trebalo bi da bude jasan sam po sebi:

```
# The class that all interface action plugins must inherit from
from calibre.gui2.actions import InterfaceAction
from calibre_plugins.interface_demo.main import DemoDialog

class InterfacePlugin(InterfaceAction):
    name = 'Interface Plugin Demo'

    # Declare the main action associated with this plugin
    # The keyboard shortcut can be None if you don't want to use a keyboard
    # shortcut. Remember that currently calibre has no central management for
    # keyboard shortcuts, so try to use an unusual/unused shortcut.
    action_spec = ('Interface Plugin Demo', None, 'Run the Interface Plugin Demo',
    ↪ 'Ctrl+Shift+F1')

    def genesis(self):
        # This method is called once per plugin, do initial setup here

        # Set the icon for this interface action
        # The get_icons function is a builtin function defined for all your
        # plugin code. It loads icons from the plugin zip file. It returns
        # QIcon objects, if you want the actual data, use the analogous
        # get_resources builtin function.
        #
        # Note that if you are loading more than one icon, for performance, you
        # should pass a list of names to get_icons. In this case, get_icons
        # will return a dictionary mapping names to QIcons. Names that
        # are not found in the zip file will result in null QIcons.
        icon = get_icons('images/icon.png', 'Interface Demo Plugin')

        # The qaction is automatically created from the action_spec defined
        # above
        self.qaction.setIcon(icon)
        self.qaction.triggered.connect(self.show_dialog)
```

(nastavak na sledećoj strani)

(настављено са претходне стране)

```

def show_dialog(self):
    # The base plugin object defined in __init__.py
    base_plugin_object = self.interface_action_base_plugin
    # Show the config dialog
    # The config dialog can also be shown from within
    # Preferences->Plugins, which is why the do_user_config
    # method is defined on the base plugin class
    assert base_plugin_object is not None
    do_user_config = base_plugin_object.do_user_config

    # self.gui is the main calibre GUI. It acts as the gateway to access
    # all the elements of the calibre user interface, it should also be the
    # parent of the dialog
    d = DemoDialog(self.gui, self.qaction.icon(), do_user_config)
    d.show()

def apply_settings(self):
    from calibre_plugins.interface_demo.config import prefs

    # In an actual non trivial plugin, you would probably need to
    # do something based on the settings in prefs
    prefs

```

main.py

Stvarna logika za implementaciju dijaloga Interface Plugin Demo.

```

from qt.core import QDialog, QLabel, QMessageBox, QPushButton, QVBoxLayout

from calibre_plugins.interface_demo.config import prefs

class DemoDialog(QDialog):
    def __init__(self, gui, icon, do_user_config):
        QDialog.__init__(self, gui)
        self.gui = gui
        self.do_user_config = do_user_config

        # The current database shown in the GUI
        # db is an instance of the class LibraryDatabase from db/legacy.py
        # This class has many, many methods that allow you to do a lot of
        # things. For most purposes you should use db.new_api, which has
        # a much nicer interface from db/cache.py
        self.db = gui.current_db

        self.l = QVBoxLayout()
        self.setLayout(self.l)

        self.label = QLabel(prefs['hello_world_msg'])
        self.l.addWidget(self.label)

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

self.setWindowTitle('Interface Plugin Demo')
self.setWindowIcon(icon)

self.about_button = QPushButton('About', self)
self.about_button.clicked.connect(self.about)
self.l.addWidget(self.about_button)

self.marked_button = QPushButton('Show books with only one format in the_
↳ calibre GUI', self)
self.marked_button.clicked.connect(self.marked)
self.l.addWidget(self.marked_button)

self.view_button = QPushButton('View the most recently added book', self)
self.view_button.clicked.connect(self.view)
self.l.addWidget(self.view_button)

self.update_metadata_button = QPushButton("Update metadata in a book's files",
↳ self)
self.update_metadata_button.clicked.connect(self.update_metadata)
self.l.addWidget(self.update_metadata_button)

self.conf_button = QPushButton('Configure this plugin', self)
self.conf_button.clicked.connect(self.config)
self.l.addWidget(self.conf_button)

self.resize(self.sizeHint())

def about(self):
    # Get the about text from a file inside the plugin zip file
    # The get_resources function is a builtin function defined for all your
    # plugin code. It loads files from the plugin zip file. It returns
    # the bytes from the specified file.
    #
    # Note that if you are loading more than one file, for performance, you
    # should pass a list of names to get_resources. In this case,
    # get_resources will return a dictionary mapping names to bytes. Names that
    # are not found in the zip file will not be in the returned dictionary.
    text = get_resources('about.txt')
    QMessageBox.about(self, 'About the Interface Plugin Demo', text.decode('utf-8
↳ '))

def marked(self):
    """Show books with only one format"""
    db = self.db.new_api
    matched_ids = {book_id for book_id in db.all_book_ids() if len(db.
↳ formats(book_id)) == 1}
    # Mark the records with the matching ids
    # new_api does not know anything about marked books, so we use the full
    # db object
    self.db.set_marked_ids(matched_ids)

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

# Tell the GUI to search for all marked records
self.gui.search.setText('marked:true')
self.gui.search.do_search()

def view(self):
    """View the most recently added book"""
    most_recent = most_recent_id = None
    db = self.db.new_api
    for book_id, timestamp in db.all_field_for('timestamp', db.all_book_ids()).
    items():
        if most_recent is None or timestamp > most_recent:
            most_recent = timestamp
            most_recent_id = book_id

    if most_recent_id is not None:
        # Get a reference to the View plugin
        view_plugin = self.gui.iactions['View']
        # Ask the view plugin to launch the viewer for row_number
        view_plugin._view_calibre_books([most_recent_id])

def update_metadata(self):
    """
    Set the metadata in the files in the selected book's record to
    match the current metadata in the database.
    """
    from calibre.ebooks.metadata.meta import set_metadata
    from calibre.gui2 import error_dialog, info_dialog

    # Get currently selected books
    rows = self.gui.library_view.selectionModel().selectedRows()
    if not rows or len(rows) == 0:
        return error_dialog(self.gui, 'Cannot update metadata', 'No books selected
    ', show=True)
    # Map the rows to book ids
    ids = list(map(self.gui.library_view.model().id, rows))
    db = self.db.new_api
    for book_id in ids:
        # Get the current metadata for this book from the db
        mi = db.get_metadata(book_id, get_cover=True, cover_as_data=True)
        fmts = db.formats(book_id)
        if not fmts:
            continue
        for fmt in fmts:
            fmt = fmt.lower()
            # Get a python file object for the format. This will be either
            # an in memory file or a temporary on disk file
            ffile = db.format(book_id, fmt, as_file=True)
            ffile.seek(0)
            # Set metadata in the format
            set_metadata(ffile, mi, fmt)
            ffile.seek(0)
            # Now replace the file in the calibre library with the updated

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

        # file. We don't use add_format_with_hooks as the hooks were
        # already run when the file was first added to calibre.
        db.add_format(book_id, fmt, ffile, run_hooks=False)

        info_dialog(self, 'Updated files', f'Updated the metadata in the files of
→ {len(ids)} book(s)', show=True)

    def config(self):
        self.do_user_config(parent=self)
        # Apply the changes
        self.label.setText(prefs['hello_world_msg'])

```

Pristup resursima iz ZIP arhive dodatka

Sistem za učitavanje dodataka u programu calibre definiše nekoliko ugrađenih funkcija koje olakšavaju pristup fajlovima iz ZIP arhive dodatka.

get_resources(name_or_list_of_names)

Ovu funkciju treba pozvati sa listom putanja do datoteka unutar ZIP datoteke. Na primer, da biste pristupili datoteci `icon.png` u fascikli `images` u ZIP datoteci, koristili biste: `images/icon.png`. Uvek koristite kosu crtu kao separator putanje, čak i na Windows-u. Kada prosledite jedno ime, funkcija će vratiti sirove bajtove te datoteke ili `None` ako ime nije pronađeno u ZIP datoteci. Ako prosledite više od jednog imena, onda vraća rečnik koji mapira imena u bajtove. Ako ime nije pronađeno, neće biti prisutno u vraćenom rečniku.

get_icons(name_or_list_of_names, plugin_name="")

Omotač za `get_resources()` koji od dobijenih bajtova pravi `QIcon` objekte. Ako naziv nije pronađen u ZIP arhivi, odgovarajući `QIcon` biće prazan. Da bi bile podržane teme ikona, prosledite čitljiv naziv dodatka kao `plugin_name`. Ako korisnikova tema sadrži ikone za vaš dodatak, one će imati prednost.

Omogućavanje korisničke konfiguracije vašeg dodatka

Da biste omogućili korisnicima da konfigurišu vaš dodatak, morate definisati tri metode u vašoj osnovnoj klasi dodatka, `is_customizable`, `config_widget` i `save_settings` kao što je prikazano ispod:

```

def is_customizable(self):
    """
    This method must return True to enable customization via
    Preferences->Plugins
    """
    return True

```

```

def config_widget(self):
    """
    Implement this method and :meth:`save_settings` in your plugin to
    use a custom configuration dialog.

    This method, if implemented, must return a QWidget. The widget can have
    an optional method validate() that takes no arguments and is called
    immediately after the user clicks OK. Changes are applied if and only
    if the method returns True.

    If for some reason you cannot perform the configuration at this time,

```

(nastavak na sledećoj strani)

(настављено са претходне стране)

```

return a tuple of two strings (message, details), these will be
displayed as a warning dialog to the user and the process will be
aborted.

The base class implementation of this method raises NotImplementedError
so by default no user configuration is possible.
"""
# It is important to put this import statement here rather than at the
# top of the module as importing the config class will also cause the
# GUI libraries to be loaded, which we do not want when using calibre
# from the command line
from calibre_plugins.interface_demo.config import ConfigWidget

return ConfigWidget()

```

```

def save_settings(self, config_widget):
    """
    Save the settings specified by the user with config_widget.

    :param config_widget: The widget returned by :meth:`config_widget`.
    """
    config_widget.save_settings()

    # Apply the changes
    ac = self.actual_plugin_
    if ac is not None:
        ac.apply_settings()

```

calibre ima mnogo različitih načina za skladištenje konfiguracionih podataka (naslede njegove duge istorije). Preporučeni način je korišćenje klase **JSONConfig**, koja skladišti vaše konfiguracione informacije u .json datoteci.

Kod za upravljanje konfiguracionim podacima u demo dodatku nalazi se u config.py:

```

from qt.core import QHBoxLayout, QLabel, QLineEdit, QWidget

from calibre.utils.config import JSONConfig

# This is where all preferences for this plugin will be stored
# Remember that this name (i.e. plugins/interface_demo) is also
# in a global namespace, so make it as unique as possible.
# You should always prefix your config file name with plugins/,
# so as to ensure you don't accidentally clobber a calibre config file
prefs = JSONConfig('plugins/interface_demo')

# Set defaults
prefs.defaults['hello_world_msg'] = 'Hello, World!'

class ConfigWidget(QWidget):
    def __init__(self):
        QWidget.__init__(self)

```

(наставка на следећој страни)

(nastavljeno sa prethodne strane)

```

self.l = QHBoxLayout()
self.setLayout(self.l)

self.label = QLabel('Hello world &message:')
self.l.addWidget(self.label)

self.msg = QLineEdit(self)
self.msg.setText(prefs['hello_world_msg'])
self.l.addWidget(self.msg)
self.label.setBuddy(self.msg)

def save_settings(self):
    prefs['hello_world_msg'] = self.msg.text()

```

Objekat `prefs` je sada dostupan u celom kodu dodatka jednostavnim:

```
from calibre_plugins.interface_demo.config import prefs
```

Možete videti da se objekat `prefs` koristi u `main.py`:

```

def config(self):
    self.do_user_config(parent=self)
    # Apply the changes
    self.label.setText(prefs['hello_world_msg'])

```

10.5.3 Dodaci za uređivanje knjiga

Pogledajmo sada kako da napravite dodatak koji dodaje alate uređivaču knjiga u programu calibre. Primer dodatka možete preuzeti ovde: [editor_demo_plugin.zip](#)¹⁰⁸.

Prvi korak, kao i za sve dodatke, jeste kreiranje prazne txt datoteke sa imenom za uvoz, kao što je opisano *iznad* (Stranica 231). Nazvaćemo datoteku `plugin-import-name-editor_plugin_demo.txt`.

Sada kreiramo obaveznu datoteku `__init__.py` koja sadrži metapodatke o dodatku -- njegovo ime, autora, verziju, itd.

```

from calibre.customize import EditBookToolPlugin

class DemoPlugin(EditBookToolPlugin):
    name = 'Edit Book plugin demo'
    version = (1, 0, 0)
    author = 'Kovid Goyal'
    supported_platforms = ['windows', 'osx', 'linux']
    description = 'A demonstration of the plugin interface for the ebook editor'
    minimum_calibre_version = (1, 46, 0)

```

Jedan dodatak za uređivač može pružiti više alata, svaki alat odgovara jednom dugmetu na traci sa alatima i stavci u meniju *Dodaci* u uređivaču. Oni mogu imati podmenije u slučaju da alat ima više povezanih akcija.

Svi alati moraju biti definisani u datoteci `main.py` u vašem dodatku. Svaki alat je klasa koja nasleđuje klasu `calibre.gui2.tweak_book.plugin.Tool` (Stranica 374). Hajde da pogledamo `main.py` iz demo dodatka, izvorni kod je detaljno komentarisani i trebalo bi da bude jasan sam po sebi. Pročitajte API dokumentaciju klase `calibre.gui2.tweak_book.plugin.Tool` (Stranica 374) za više detalja.

¹⁰⁸ https://calibre-ebook.com/downloads/editor_demo_plugin.zip

main.py

Ovde ćemo videti definiciju jednog alata koji će pomnožiti sve veličine fontova u knjizi brojem koji unese korisnik. Ovaj alat demonstrira različite važne koncepte koji će vam biti potrebni u razvoju sopstvenih dodataka, pa bi trebalo pažljivo da pročitate (detaljno komentarisani) izvorni kod.

```
import re

from css_parser.css import CSSRule
from qt.core import QAction, QDialog

from calibre import force_unicode
from calibre.ebooks.oeb.polish.container import OEB_DOCS, OEB_STYLES, serialize
from calibre.gui2 import error_dialog

# The base class that all tools must inherit from
from calibre.gui2.tweak_book.plugin import Tool

class DemoTool(Tool):
    #: Set this to a unique name it will be used as a key
    name = 'demo-tool'

    #: If True the user can choose to place this tool in the plugins toolbar
    allowed_in_toolbar = True

    #: If True the user can choose to place this tool in the plugins menu
    allowed_in_menu = True

    def create_action(self, for_toolbar=True):
        # Create an action, this will be added to the plugins toolbar and
        # the plugins menu
        ac = QAction(get_icons('images/icon.png'), 'Magnify fonts', self.gui) #_
↪noqa: F821
        if not for_toolbar:
            # Register a keyboard shortcut for this toolbar action. We only
            # register it for the action created for the menu, not the toolbar,
            # to avoid a double trigger
            self.register_shortcut(ac, 'magnify-fonts-tool', default_keys=(
↪'Ctrl+Shift+Alt+D',))
            ac.triggered.connect(self.ask_user)
        return ac

    def ask_user(self):
        # Ask the user for a factor by which to multiply all font sizes
        factor, ok = QDialog.getDouble(
            self.gui, 'Enter a magnification factor', 'Allow font sizes in the book_
↪will be multiplied by the specified factor', value=2, min=0.1, max=4
        )
        if ok:
            # Ensure any in progress editing the user is doing is present in the_
↪container
            self.boss.commit_all_editors_to_container()
        try:
```

(наставак на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

        self.magnify_fonts(factor)
    except Exception:
        # Something bad happened report the error to the user
        import traceback

        error_dialog(
            self.gui,
            _('Failed to magnify fonts'),
            _('Failed to magnify fonts, click "Show details" for more info'),
            det_msg=traceback.format_exc(),
            show=True,
        )
        # Revert to the saved restore point
        self.boss.revert_requested(self.boss.global_undo.previous_container)
    else:
        # Show the user what changes we have made, allowing her to
        # revert them if necessary
        self.boss.show_current_diff()
        # Update the editor UI to take into account all the changes we
        # have made
        self.boss.apply_container_update_to_gui()

def magnify_fonts(self, factor):
    # Magnify all font sizes defined in the book by the specified factor
    # First we create a restore point so that the user can undo all changes
    # we make.
    self.boss.add_savepoint('Before: Magnify fonts')

    container = self.current_container # The book being edited as a container_
    ↪object

    # Iterate over all style declarations in the book, this means css
    # stylesheets, <style> tags and style="" attributes
    for name, media_type in container.mime_map.items():
        if media_type in OEB_STYLES:
            # A stylesheet. Parsed stylesheets are css_parser CSSStyleSheet
            # objects.
            self.magnify_stylesheet(container.parsed(name), factor)
            container.dirty(name) # Tell the container that we have changed the_
    ↪stylesheet

        elif media_type in OEB_DOCS:
            # A HTML file. Parsed HTML files are lxml elements

            for style_tag in container.parsed(name).xpath('//*[local-name="style"]
    ↪'):
                if style_tag.text and style_tag.get('type', None) in {None,
    ↪'text/css'}:
                    # We have an inline CSS <style> tag, parse it into a
                    # stylesheet object
                    sheet = container.parse_css(style_tag.text)
                    self.magnify_stylesheet(sheet, factor)
                    style_tag.text = serialize(sheet, 'text/css',

```

(наставка на следећој страни)

(nastavljeno sa prethodne strane)

```

→pretty_print=True)
        container.dirty(name) # Tell the container that we have
→changed the stylesheet
        for elem in container.parsed(name).xpath('//*[@style]'):
            # Process inline style attributes
            block = container.parse_css(elem.get('style'),
→is_declaration=True)
            self.magnify_declaration(block, factor)
            elem.set('style', force_unicode(block.getCssText(separator=' '),
→'utf-8'))

    def magnify_stylesheet(self, sheet, factor):
        # Magnify all fonts in the specified stylesheet by the specified
        # factor.
        for rule in sheet.cssRules.rulesOfType(CSSRule.STYLE_RULE):
            self.magnify_declaration(rule.style, factor)

    def magnify_declaration(self, style, factor):
        # Magnify all fonts in the specified style declaration by the specified
        # factor
        val = style.getPropertyValue('font-size')
        if not val:
            return
        # see if the font-size contains a number
        num = re.search(r'[0-9.]+', val)
        if num is not None:
            num = num.group()
            val = val.replace(num, f'{float(num) * factor:f}')
            style.setProperty('font-size', val)
        # We should also be dealing with the font shorthand property and
        # font sizes specified as non numbers, but those are left as exercises
        # for the reader

```

Pogledajmo `main.py`. U njemu je definisan jedan alat, *Magnify fonts*, koji od korisnika traži broj, pa njime množi sve veličine fonta u knjizi.

Prva važna stvar je ime alata koje morate postaviti na neki relativno jedinstven string jer će se koristiti kao ključ za ovaj alat.

Sledeća važna ulazna tačka je `calibre.gui2.tweak_book.plugin.Tool.create_action()` (Stranica 375). Ova metoda pravi `QAction` objekte koji se prikazuju na traci sa alatima i u meniju dodataka. Po potrebi dodeljuje i prečicu na tastaturi, koju korisnik može da prilagodi. Signal `QAction` objekta povezan je s metodom `ask_user()`, koja traži faktor uvećanja fonta, a zatim pokreće odgovarajući kod.

Kod za uvećavanje je dobro komentaran i prilično jednostavan. Glavne stvari koje treba primetiti su da dobijate referencu na prozor uređivača kao `self.gui` i *Boss* uređivača kao `self.boss`. *Boss* je objekat koji kontroliše korisnički interfejs uređivača. Ima mnogo korisnih metoda, koji su dokumentovani u klasi `calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss` (Stranica 375).

Na kraju, `self.current_container` predstavlja knjigu koja se uređuje kao objekat klase `calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container` (Stranica 367). Knjiga je predstavljena skupom HTML, CSS i slikovnih fajlova, a ovaj objekat nudi pomoćne metode za mnoge zadatke. Objekat `Container` i druge pomoćne funkcije koje možete koristiti u svom dodatku opisani su u *API dokumentacija za alate za uređivanje e-knjiga* (Stranica 366).

10.5.4 Dodavanje prevoda u vaš dodatak

Možete imati sve stringove korisničkog interfejsa u vašem dodatku prevedene i prikazane na jeziku koji je postavljen za glavni korisnički interfejs calibre-a.

Prvi korak je da prođete kroz izvorni kod vašeg dodatka i označite sve stringove vidljive korisniku kao prevodive, okružujući ih sa `_()`. Na primer:

```
action_spec = (_('My plugin'), None, _('My plugin is cool'), None)
```

Zatim koristite neki program za generisanje .po datoteka iz izvornog koda vašeg dodatka. Trebalo bi da postoji jedna .po datoteka za svaki jezik na koji želite da prevedete. Na primer: de.po za nemački, fr.po za francuski i tako dalje. Za ovo možete koristiti program [Poedit](https://poedit.net/)¹⁰⁹.

Pošaljite ove .po datoteke vašim prevodiocima. Kada ih dobijete nazad, kompajlirajte ih u .mo datoteke. Možete ponovo koristiti Poedit za to, ili samo uraditi:

```
calibre-debug -c "from calibre.translations.msgfmt import main; main()" filename.po
```

Stavite .mo fajlove u fasciklu translations u vašem dodatku.

Poslednji korak je da jednostavno pozovete funkciju `load_translations()` na vrhu .py fajlova vašeg dodatka. Iz razloga performansi, ovu funkciju bi trebalo da pozivate samo u onim .py fajlovima koji zapravo imaju prevodive stringove. Dakle, u tipičnom dodatku korisničkog interfejsa pozvali biste je na vrhu `ui.py`, ali ne i u `__init__.py`.

Prevod dodatka možete proveriti tako što ćete promeniti jezik interfejsa u programu calibre preko *Podešavanja* → *Interfejs* → *Izgled i ponašanje* ili pokrenuti calibre sa podešenom promenljivom okruženja `CALIBRE_OVERRIDE_LANG`. Na primer:

```
CALIBRE_OVERRIDE_LANG=de
```

Zamenite de kodom jezika koji želite da testirate.

Za prevode sa množinom, koristite funkciju `ngettext()` umesto `_()`. Na primer:

```
ngettext('Delete a book', 'Delete {} books', num_books).format(num_books)
```

10.5.5 API dodatka

Kao što ste možda primetili iznad, dodatak u calibre-u je klasa. Postoje različite klase za različite tipove dodataka u calibre-u. Detalji o svakoj klasi, uključujući osnovnu klasu svih dodataka, mogu se naći u [API dokumentacija za dodatke](#) (Stranica 260).

Vaš dodatak će gotovo sigurno koristiti kod iz calibre-a. Da biste naučili kako da pronađete različite delove funkcionalnosti u bazi koda calibre-a, pročitajte odeljak o calibre [Raspored koda](#) (Stranica 348).

10.5.6 Otklanjanje grešaka u dodacima

Prvi, najvažniji korak je pokretanje calibre-a u režimu za otklanjanje grešaka. To možete uraditi iz komandne linije sa:

```
calibre-debug -g
```

Ili u samom programu calibre: kliknite desnim tasterom miša na dugme *Podešavanja* ili pritisnite `Ctrl+Shift+R`.

Kada se pokreće iz komandne linije, izlaz za otklanjanje grešaka će biti odštampan na konzoli, kada se pokreće iz calibre-a izlaz će ići u txt datoteku.

¹⁰⁹ <https://poedit.net/>

Možete ubaciti print naredbe bilo gde u kodu vašeg dodatka, one će biti ispisane u režimu za otklanjanje grešaka. Zapamtite, ovo je Python, zaista vam ne bi trebalo ništa više od print naredbi za otklanjanje grešaka ;) Razvio sam ceo calibre koristeći samo ovu tehniku otklanjanja grešaka.

Možete brzo testirati promene u vašem dodatku koristeći sledeću komandnu liniju:

```
calibre-debug -s; calibre-customize -b /path/to/your/plugin/folder; calibre
```

Ova naredba zatvara pokrenuti calibre, čeka da se zatvaranje završi, zatim ažurira dodatak i ponovo pokreće calibre.

10.5.7 Više primera dodataka

Možete pronaći listu mnogih sofisticiranih calibre dodataka [ovde](#)¹¹⁰.

10.5.8 Deljenje vaših dodataka sa drugima

Ako želite da podelite dodatke koje ste kreirali sa drugim korisnicima calibre-a, postavite vaš dodatak u novoj temi na [forumu za calibre dodatke](#)¹¹¹.

10.6 Slaganje matematičkih izraza u e-knjigama

Calibreov pregledač e-knjiga može da prikaže matematičke izraze ugrađene u e-knjige (EPUB i HTML datoteke). Izraze možete zapisati neposredno pomoću TeX-a, MathML-a ili AsciiMath-a. Za njihov prikaz pregledač koristi odličnu biblioteku [MathJax](#)¹¹². Ovo je kratko uputstvo za izradu e-knjiga sa matematičkim izrazima koje se pravilno prikazuju u Calibreovom pregledaču e-knjiga.

10.6.1 Jednostavna HTML datoteka sa matematičkim izrazima

Matematičke izraze možete uneti neposredno u jednostavnu HTML datoteku, a Calibreov pregledač e-knjiga prikazaće ih pravilno složene. U donjem primeru koristimo TeX zapis. Možete koristiti uobičajene TeX naredbe, uz jednu napomenu: znakove ampersand, manje od i veće od morate zapisati kao & i >, tim redom.

Prvi korak je da naznačite da datoteka sadrži matematičke izraze. To ćete uraditi dodavanjem sledećeg odlomka koda u odeljak <head> HTML datoteke:

```
<script type="text/x-mathjax-config"></script>
```

To je sve. Sada možete pisati matematičke izraze kao u .tex datoteci. Na primer, ovako izgledaju Lorencove jednačine:

```
<h2>The Lorenz Equations</h2>

<p>
\begin{align}
\dot{x} &= \sigma(y-x) \\
\dot{y} &= \rho x - y - xz \\
\dot{z} &= -\beta z + xy
\end{align}
</p>
```

Ovaj odlomak u Calibreovom pregledaču e-knjiga izgleda kao na sledećem snimku ekrana.

Cela HTML datoteka, sa dodatnim jednačinama i matematičkim izrazima unutar teksta, prikazana je u nastavku. Možete je pretvoriti u EPUB pomoću programa calibre i tako dobiti e-knjigu koju lako možete deliti sa drugima.

¹¹⁰ <https://www.mobileread.com/forums/showthread.php?t=118764>

¹¹¹ <https://www.mobileread.com/forums/forumdisplay.php?f=237>

¹¹² <https://www.mathjax.org>

$$\begin{aligned}\dot{x} &= \sigma(y - x) \\ \dot{y} &= \rho x - y - xz \\ \dot{z} &= -\beta z + xy\end{aligned}$$

Сл. 1: *The Lorenz Equations*

```

<!DOCTYPE html>
<html>
<!-- Copyright (c) 2012 Design Science, Inc. -->
<head>
<title>Math Test Page</title>
<meta http-equiv="content-type" content="text/html; charset=UTF-8" />

<!-- This script tag is needed to make calibre's ebook-viewer recognize that this_
    ↪file needs math typesetting -->
<script type="text/x-mathjax-config">
    // This line adds numbers to all equations automatically, unless explicitly_
    ↪suppressed.
    MathJax.tex = {tags: 'all'};
</script>

<style>
h1 {text-align:center}
h2 {
    font-weight: bold;
    background-color: #DDDDDD;
    padding: .2em .5em;
    margin-top: 1.5em;
    border-top: 3px solid #666666;
    border-bottom: 2px solid #999999;
}
</style>
</head>
<body>

<h1>Sample Equations</h1>

<h2>The Lorenz Equations</h2>

<p>
\begin{align}
\dot{x} \text{ \& } &= \sigma(y-x) \text{ \label{lorenz}} \\
\dot{y} \text{ \& } &= \rho x - y - xz \\
\dot{z} \text{ \& } &= -\beta z + xy
\end{align}
</p>

```

(наставак на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

The Cauchy-Schwarz Inequality

$$\left(\sum_{k=1}^n a_k b_k \right)^2 \leq \left(\sum_{k=1}^n a_k^2 \right) \left(\sum_{k=1}^n b_k^2 \right)$$

A Cross Product Formula

$$\mathbf{V}_1 \times \mathbf{V}_2 = \begin{vmatrix} \mathbf{i} & \mathbf{j} & \mathbf{k} \\ \frac{\partial X}{\partial u} & \frac{\partial Y}{\partial u} & 0 \\ \frac{\partial X}{\partial v} & \frac{\partial Y}{\partial v} & 0 \end{vmatrix}$$

The probability of getting k heads when flipping n coins is:

$$P(E) = \binom{n}{k} p^k (1-p)^{n-k}$$

An Identity of Ramanujan

$$\frac{1}{\sqrt{\phi} \sqrt{5}} - \phi = e^{\frac{25}{\pi}} = 1 + \frac{e^{-2\pi}}{1 + \frac{e^{-4\pi}}{1 + \frac{e^{-6\pi}}{1 + \frac{e^{-8\pi}}{1 + \dots}}}}$$

A Rogers-Ramanujan Identity

$$1 + \frac{q^2}{(1-q)} + \frac{q^6}{(1-q)(1-q^2)} + \dots = \prod_{j=0}^{\infty} \frac{1}{(1-q^{5j+2})(1-q^{5j+3})},$$

$$\quad \text{quad for } |q| < 1.$$

Maxwell's Equations

$$\begin{aligned} \nabla \times \mathbf{B} &= \frac{1}{c} \frac{\partial \mathbf{E}}{\partial t} \\ \nabla \cdot \mathbf{E} &= 4\pi \rho \\ \nabla \times \mathbf{E} &= -\frac{1}{c} \frac{\partial \mathbf{B}}{\partial t} \\ \nabla \cdot \mathbf{B} &= 0 \end{aligned}$$

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

<h2>Inline Mathematics</h2>

<p>While display equations look good for a page of samples, the
ability to mix math and text in a paragraph is also important.  This
expression  $\sqrt{3x-1}+(1+x)^2$  is an example of an inline equation.  As
you see, equations can be used this way as well, without unduly
disturbing the spacing between lines.</p>

<h2>References to equations</h2>

<p>Here is a reference to the Lorenz Equations (\ref{lorenz}). Clicking on the
↪equation number will take you back to the equation.</p>

</body>
</html>

```

Белешка

Calibreov pregledač e-knjiga podržava MathML, kao i TeX, ali u HTML datoteku morate uključiti red `<script type="text/x-mathjax-config"></script>`. U suprotnom se MathML neće prikazati.

10.6.2 Više informacija

Pošto Calibreov pregledač e-knjiga koristi biblioteku MathJax za prikaz matematičkih izraza, najbolje mesto za dodatne informacije i pomoć jeste [veb-sajt MathJax-a](https://www.mathjax.org)¹¹³.

10.7 Pravljenje kataloga u formatima AZW3 • EPUB • MOBI

Funkcija „Napravi katalog“ u programu calibre omogućava pravljenje kataloga biblioteke u različitim formatima. Ovde su opisane opcije za izradu kataloga u formatima AZW3, EPUB i MOBI.

- *Izbor knjiga za katalog* (Stranica 249)
- *Uključeni odeljci* (Stranica 249)
- *Prefiksi* (Stranica 250)
- *Izostavljene knjige* (Stranica 250)
- *Izostavljeni žanrovi* (Stranica 251)
- *Ostale opcije* (Stranica 251)
- *Posebne korice kataloga* (Stranica 252)
- *Dodatni izvori pomoći* (Stranica 252)

¹¹³ <https://www.mathjax.org>

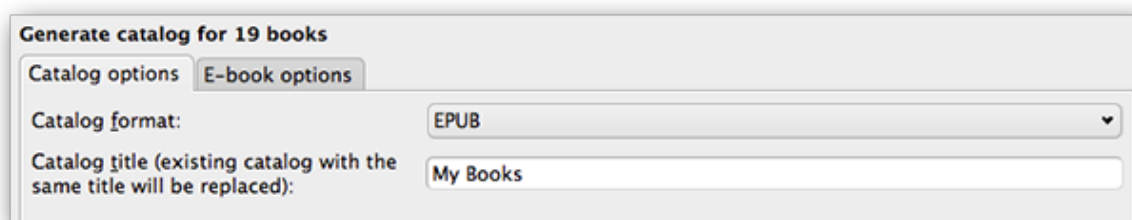
10.7.1 Izbor knjiga za katalog

Ako želite katalog *cele* biblioteke, uklonite kriterijume pretrage i filtere u glavnom prozoru. Kada je izabrana samo jedna knjiga, sve knjige iz biblioteke mogu ući u katalog. Pojedine knjige mogu se izostaviti po različitim kriterijumima; za više informacija pogledajte odeljak *Izostavljeni žanrovi* (Stranica 251) u nastavku.

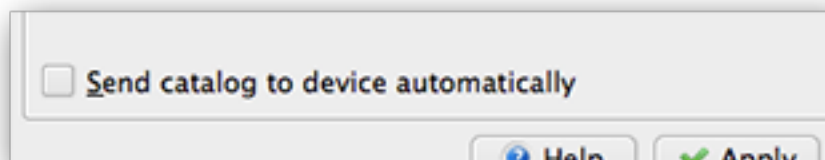
Ako želite da samo *deo* vaše biblioteke bude katalogizovan, imate dve opcije:

- Izaberite više knjiga koje želite da unesete u katalog. Ako je u glavnom prozoru programa calibre izabrano više knjiga, u katalog će ući samo one.
- Koristite polje za pretragu ili Pregledač oznaka da filtrirate prikazane knjige. Samo prikazane knjige biće katalogizovane.

Da biste počeli izradu kataloga, izaberite *Pretvori knjige > Napravi katalog knjiga u biblioteci calibre*. Za lakši pristup možete dodati dugme *Napravi katalog* na traku sa alatima kroz *Podešavanja > Interfejs > Trake sa alatima i meniji*.

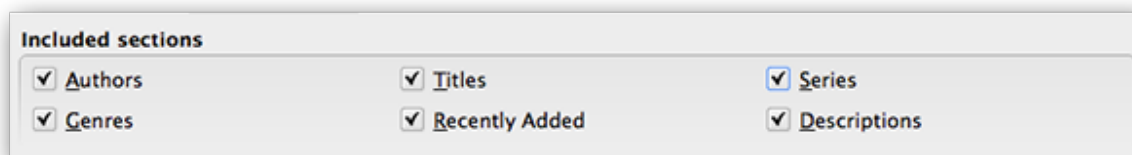

U odeljku *Opcije kataloga* izaberite **AZW3, EPUB ili MOBI** kao format. U polje *Naslov kataloga* unesite naziv kataloga. Ako katalog sa istim nazivom i formatom već postoji, biće zamenjen novim.

Ako uključite *Automatski pošalji katalog na uređaj*, napravljeni katalog će po završetku biti poslat na povezani uređaj.

10.7.2 Uključeni odeljci

Odeljci označeni kvačicom biće uključeni u katalog:

- *Autori* - sve knjige, sortirane po autoru, prikazane u formatu liste. Knjige koje nisu u serijalu su navedene pre knjiga u serijalu.
- *Naslovi* - sve knjige, sortirane po naslovu, prikazane u formatu liste.
- *Serije* - sve knjige koje su deo serijala, sortirane po serijalu, prikazane u formatu liste.
- *Žanrovi* - pojedinačni žanrovi prikazani u listi, sortirani po Autoru i Serijalu.

- *Nedavno dodato* - sve knjige, sortirane u obrnutom hronološkom redosledu. Lista uključuje knjige dodate u poslednjih 30 dana, zatim mesečni spisak dodatih knjiga.
- *Opisi* - detaljna stranica sa opisom za svaku knjigu, uključujući sličicu korica i komentare. Sortirano po autoru, sa knjigama koje nisu u serijalu navedenim pre knjiga u serijalu.

10.7.3 Prefiksi

	Name	Prefix	Field	Value
1	Read book	✓	Last Read	any date
2	Wishlist item	X	Tags	Wishlist
3	Library books	↔	Available in Library	True

Pravila za prefikse omogućavaju da se ispred stavki na spisku knjiga doda oznaka kada su ispunjeni određeni uslovi. Na primer, pročitane knjige možete označiti kvačicom, a knjige sa liste želja slovom X.

Polje za potvrdu u prvoj koloni uključuje pravilo. *Naziv* je naziv pravila koji sami unosite. *Polje* može biti *Oznake* ili prilagođena kolona iz biblioteke. *Vrednost* je sadržaj kolone *Polje* sa kojim se vrši poređenje. Ako knjiga ispunjava pravilo, biće označena vrednošću iz kolone *Prefiks*.

Tri pravila za prefikse su navedena u primeru iznad:

1. Pravilo *Pročitana knjiga* dodaje kvačicu knjizi ako prilagođena kolona *Poslednje čitanje* sadrži bilo koji datum.
2. Pravilo *Lista želja* dodaje slovo X knjigama sa oznakom *Lista želja*.
3. Pravilo *Biblioteka* dodaje dvostruku strelicu knjigama koje u prilagođenoj koloni *Dostupno u biblioteci* imaju vrednost True (ili Da).

Primeniće se prvo pravilo koje odgovara knjizi. Isključena ili nepotpuna pravila se zanemaruju.

10.7.4 Izostavljene knjige

	Name	Field	Value
1	Catalogs	Tags	Catalog
2	Archived Books	Status	Archived

Pravila izostavljanja određuju koje knjige neće ući u katalog.

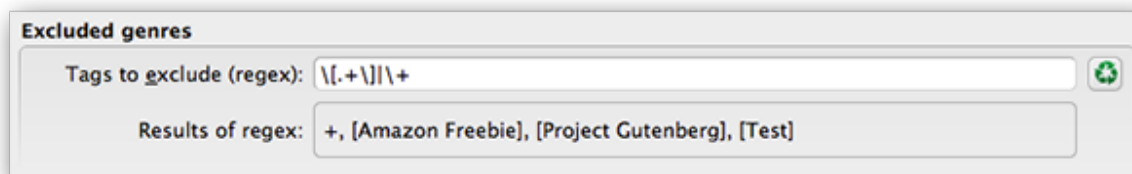
Polje za potvrdu u prvoj koloni uključuje pravilo. *Naziv* je naziv pravila koji sami unosite. *Polje* može biti *Oznake* ili prilagođena kolona iz biblioteke. *Vrednost* je sadržaj kolone *Polje* sa kojim se vrši poređenje. Ako knjiga ispunjava pravilo izostavljanja, neće ući u katalog.

Dva pravila za isključivanje su navedena u primeru iznad:

1. Pravilo *Katalozi* izostavlja iz kataloga svaku knjigu sa oznakom *Katalog*.
2. Pravilo *Arhivirano* izostavlja knjige koje u prilagođenoj koloni *Status* imaju vrednost *Arhivirano*.

Za svaku knjigu proveravaju se sva pravila. Isključena ili nepotpuna pravila se zanemaruju.

10.7.5 Izostavljeni žanrovi

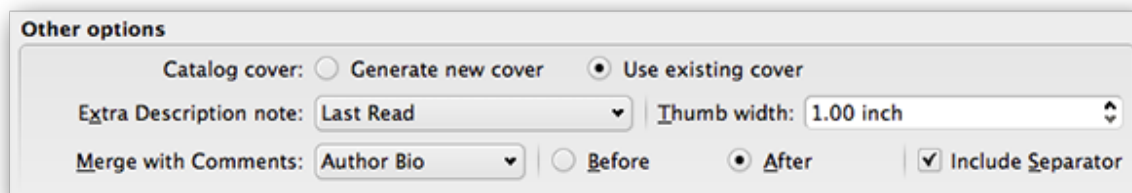
Pri izradi kataloga oznake iz baze podataka koriste se kao žanrovi. Na primer, oznake `Fiction` i `Nonfiction` postaju žanrovi, a knjige se svrstavaju prema dodeljenim oznakama. Knjiga će biti prikazana u svakom žanru čiju oznaku ima.

Neke oznake možda koristite u druge svrhe: na primer, znak `+` za pročitanu knjigu ili oznaku u uglastim zagradama, poput `[Amazon Freebie]`, za izvor knjige. U polju *Izostavljeni žanrovi* možete zadati regularni izraz za oznake koje ne želite da koristite kao žanrove. Podrazumevani obrazac `\\[.+\\]\\+` izostavlja oznake oblika `[tag]` i oznaku `+` iz žanrova u katalogu.

U regularnom izrazu možete navesti i tačne nazive oznaka, na primer `[Amazon Freebie]` ili `[Project Gutenberg]`. Više oznaka za izostavljanje razdvojte uspravnim crtom: `[Amazon Freebie]|[Project Gutenberg]`.

Polje *Rezultati regularnog izraza* prikazuje koje će oznake biti izostavljene pri izradi kataloga, na osnovu oznaka u vašoj bazi i unetog obrasca. Rezultati se ažuriraju dok menjate obrazac.

10.7.6 Ostale opcije

Korice kataloga određuje da li će se napraviti nove korice ili koristiti postojeće. Moguće je napraviti posebne korice kataloga; za više informacija pogledajte *Posebne korice kataloga* (Stranica 252). Ako već imate korice koje želite ponovo da koristite, izaberite *Koristi postojeće korice*. U suprotnom, izaberite *Napravi nove korice*.

Dodatna napomena uz opis određuje sadržaj prilagođene kolone koji će biti dodat na stranicu sa opisom knjige, pored sličice korica. Na primer, možete prikazati datum poslednjeg čitanja pomoću kolone *Poslednje čitanje*. Za naprednije mogućnosti pogledajte *ovu objavu na forumu calibre*¹¹⁴.

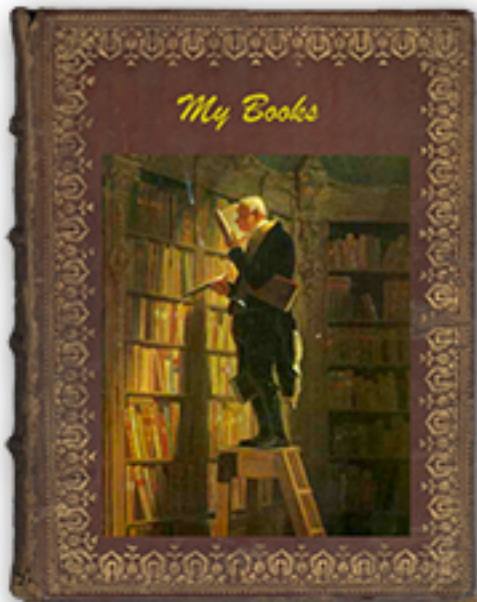
Širina sličice određuje širinu sličica korica na stranicama sa opisima. Sličice se čuvaju u kešu radi bržeg rada. Isprobajte različite širine na katalogu sa nekoliko knjiga, pa tek onda napravite ceo katalog. Prvo pravljenje kataloga sa novom širinom može trajati duže, dok će naredna koristiti sačuvane sličice.

Spoji sa komentarima određuje prilagođenu kolonu čiji će sadržaj tokom izrade kataloga biti dodat metapodacima komentara bez izmene izvornog sadržaja. Na primer, sadržaj kolone *Biografija autora* možete dodati komentarima *pre ili*

¹¹⁴ <https://www.mobileread.com/forums/showpost.php?p=1335767&postcount=395>

posle postojećeg teksta, uz neobaveznu vodoravnu liniju između njih. Podržani tipovi prilagođenih kolona su `text`, `comments`, and `composite`.

10.7.7 Posebne korice kataloga

Ako je instaliran dodatak [Generate Cover plugin](#)¹¹⁵, možete napraviti posebne korice kataloga. Za instalaciju dodatka otvorite *Podešavanja > Napredno > Dodaci > Preuzmi nove dodatke*.

10.7.8 Dodatni izvori pomoći

Više informacija o funkciji kataloga u programu calibre potražite u izdvojenoj temi na forumu MobileRead: [Creating Catalogs - Start here](#)¹¹⁶. Tamo možete saznati kako da prilagodite šablone kataloga i prijavite grešku.

Za pitanja i razgovor sa drugim korisnicima o katalozima u programu calibre posetite forum MobileRead: [Library Management](#)¹¹⁷.

10.8 Virtuelne biblioteke

Virtuelna biblioteka omogućava da u programu calibre radite samo s delom obične biblioteke. Na primer, možete prikazati samo knjige određenog autora ili knjige s određenom oznakom. To je preporučeni način da veliku zbirku podelite na manje celine. Bolje je nego da je razdvajate u više zasebnih biblioteka: kada poželite da pretražite celu zbirku, jednostavno se vratite na punu biblioteku. Calibre ne može istovremeno da pretražuje više zasebnih biblioteka.

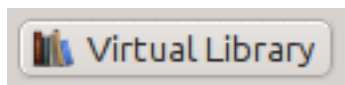
Virtuelna biblioteka razlikuje se od obične pretrage. Pretraga ograničava samo spisak prikazanih knjiga. Virtuelna biblioteka, pored toga, ograničava i stavke u *Tag browser* s leve strane. Tu se prikazuju samo oznake, autori, serijali, izdavači i druge stavke povezane s knjigama u virtuelnoj biblioteci. Zato ona izgleda kao da obična biblioteka sadrži samo izabrani skup knjiga.

¹¹⁵ <https://www.mobileread.com/forums/showthread.php?t=124219>

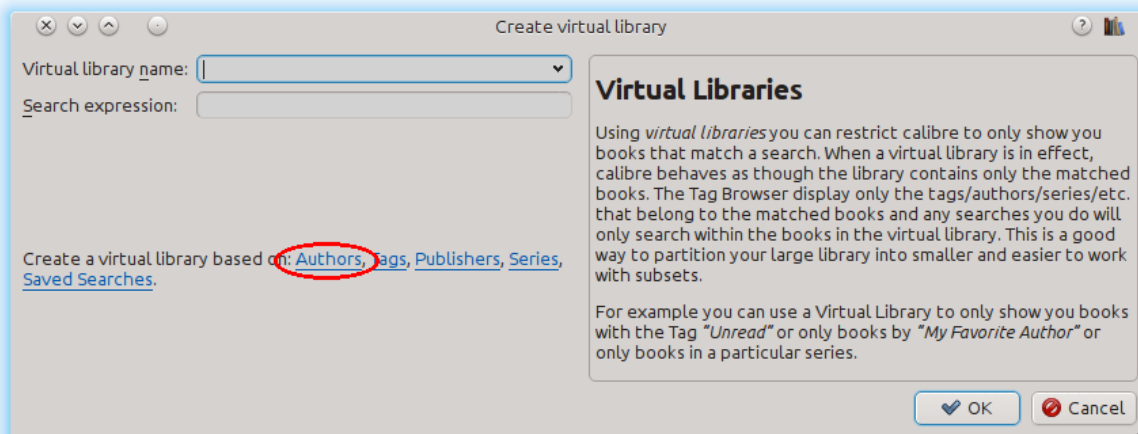
¹¹⁶ <https://www.mobileread.com/forums/showthread.php?t=118556>

¹¹⁷ <https://www.mobileread.com/forums/forumdisplay.php?f=236>

10.8.1 Pravljenje virtuelnih biblioteka

Da biste napravili virtuelnu biblioteku, kliknite na dugme *Virtual library* levo od polja za pretragu i izaberite *Create Virtual library*. Kao prvi primer, napravićemo biblioteku koja prikazuje samo knjige određenog autora. Kliknite na vezu *Authors*, kao na slici ispod, izaberite autora i kliknite na OK.

Dijalog za pravljenje virtuelne biblioteke već je popunjen. Kliknite na OK. Nova virtuelna biblioteka biće napravljena i automatski izabrana; prikazivaće samo knjige izabranog autora. Za calibre će to izgledati kao da biblioteka sadrži samo njegove knjige.

Na punu biblioteku možete se vratiti u svakom trenutku: ponovo kliknite na *Virtual library* i izaberite *<None>*.

Virtuelne biblioteke zasnivaju se na *pretragama*. Kao osnovu možete koristiti bilo koju pretragu; biblioteka će sadržati samo knjige koje ona pronalazi. Najpre unesite upit u polje za pretragu ili ga sastavite pomoću *Tag browser*. Kada dobijete željene rezultate, kliknite na *Virtual library*, izaberite *Create library* i unesite ime nove virtuelne biblioteke. Ona će biti napravljena na osnovu upravo unesene pretrage. Za primere mogućnosti pretrage pogledajte *Interfejs za pretragu* (Stranica 12).

Primeri korisnih virtuelnih biblioteka

- **Knjige dodate u calibre tokom poslednjeg dana:**
date:>1daysago
- **Knjige dodate u calibre tokom poslednjeg meseca:**
date:>30daysago
- **Knjige ocenjene sa pet zvezdica:**
rating:5
- **Knjige ocenjene sa najmanje četiri zvezdice:**
rating:>=4
- **Knjige bez ocene:**
rating:false
- **Periodična izdanja preuzeta pomoću funkcije Fetch News u programu calibre:**
tags:=News and author:=calibre
- **Knjige bez oznaka:**
tags:false

- Knjige bez korica:
cover:false

10.8.2 Rad s virtuelnim bibliotekama

Ranije napravljenu virtuelnu biblioteku možete izmeniti ili ukloniti tako što ćete kliknuti na *Virtual library* i izabrati odgovarajuću radnju.

Možete podesiti calibre da uvek primeni određenu virtuelnu biblioteku pri otvaranju te obične biblioteke. Otvorite *Preferences* → *Interface* → *Behavior*.

Trenutnu pretragu možete brzo upotrebiti kao privremenu virtuelnu biblioteku: kliknite na dugme *Virtual library* i izaberite **current search*.

Sve dostupne virtuelne biblioteke možete prikazati kao kartice iznad spiska knjiga. To je naročito zgodno ako često prelazite iz jedne u drugu. Kliknite na *Virtual library* i izaberite *Show Virtual libraries as tabs*. Kartice možete preurediti prevlačenjem, a one koje ne želite da vidite možete zatvoriti. Zatvorene kartice vraćate desnim klikom na traku kartica.

10.8.3 Korišćenje virtuelnih biblioteka u pretragama

Knjige iz virtuelne biblioteke možete tražiti pomoću prefiksa *vl:*. Na primer, *vl:Read* pronalazi sve knjige u virtuelnoj biblioteci *Read*. Upit *vl:Read and vl:"Science Fiction"* pronalazi knjige koje pripadaju i biblioteci *Read* i biblioteci *Science Fiction*.

Iza prefiksa *vl:* mora stajati ime virtuelne biblioteke. Ako ime sadrži razmake, stavite ga pod navodnike.

Pretraga virtuelne biblioteke korisna je i na serveru sadržaja. U podešavanju *Preferences* → *Sharing over the net* → *Require username and password* možete ograničiti calibre biblioteke koje korisnik vidi. Za svaku vidljivu biblioteku možete zadati i izraz za pretragu koji dodatno ograničava prikazane knjige. Upotrebite *vl:"Virtual library name"* da biste prikaz ograničili na knjige iz određene virtuelne biblioteke.

10.8.4 Korišćenje dodatnih ograničenja

Knjige prikazane u virtuelnoj biblioteci možete dodatno ograničiti pomoću *Additional restrictions*. Dodatno ograničenje je ranije sačuvana pretraga koja se primenjuje na trenutno izabranu virtuelnu biblioteku. Na primer, ako imate biblioteku knjiga označenih kao *Historical Fiction* i sačuvanu pretragu nepročitanih knjiga, kliknite na *Virtual Library* i izaberite *Additional restriction* da biste prikazali samo nepročitane knjige tog žanra. Više o sačuvanim pretragama potražite u *Čuvanje pretraga* (Stranica 17).

URL šema calibre://

Program calibre se registruje kao obrađivač URL-ova oblika calibre://. Takve URL-ove možete koristiti za otvaranje ili pretraživanje knjiga iz drugih programa, dokumenata ili komandne linije. Na primer, ako u komandnoj liniji pokrenete:

```
calibre calibre://switch-library/Some_Library
```

Otvoriće calibre sa bibliotekom pod nazivom `Some Library`. Imena biblioteka su ime fascikle biblioteke sa razmacima zamenjenim donjim crtama. Specijalna vrednost `_` označava trenutnu biblioteku. Različite vrste URL-ova su dokumentovane u nastavku.

Možete čak i postaviti ove veze unutar HTML datoteka ili Word dokumenata ili slično i operativni sistem će automatski pokrenuti calibre da izvrši navedenu radnju.

- *Prebacivanje na određenu biblioteku* (Stranica 255)
- *Prikaži određenu knjigu u calibre-u* (Stranica 256)
- *Otvaranje određene knjige na određenom mestu u pregledaču e-knjiga* (Stranica 256)
- *Pretraga knjiga* (Stranica 256)
- *Otvorite prozor sa detaljima o knjizi za knjigu u nekoj biblioteci* (Stranica 257)
- *Otvori beleške povezane sa autorom/serijalom/itd.* (Stranica 257)
- *Heksadecimalno kodiranje URL parametara* (Stranica 257)

11.1 Prebacivanje na određenu biblioteku

URL sintaksa je:

```
calibre://switch-library/Library_Name
```

Imena biblioteka su ime fascikle biblioteke sa razmacima zamenjenim donjim crtama. Specijalna vrednost `_` označava trenutnu biblioteku. Takođe možete koristiti *heksadecimalno kodiranje* (Stranica 257) za imena biblioteka, što je korisno ako imena biblioteka imaju specijalne znakove koji bi inače zahtevali URL kodiranje. Heksadecimalno kodirana imena biblioteka izgledaju ovako:

```
_hex_-AD23F4BC
```

Deo posle prefiksa `_hex_-` predstavlja ime biblioteke kodirano u UTF-8, pri čemu je svaki bajt zapisan pomoću dva heksadecimalna znaka.

11.2 Prikaži određenu knjigu u calibre-u

URL sintaksa je:

```
calibre://show-book/Library_Name/book_id
```

Ovo će u programu calibre prikazati knjigu čiji je `book_id` navedeni broj. Identifikator knjige možete videti ako zadržite pokazivač miša iznad veze *Click to open* u panelu *Book details*: to je broj u zagradama na kraju putanje do fascikle knjige.

Možete kopirati vezu do trenutne knjige prikazane u calibre-u desnim klikom na panel *Book details* i odabirom *Copy link to book*.

Ako je pretraga aktivna i knjiga se ne podudara sa pretragom, pretraga se briše.

Ako je izabrana virtuelna biblioteka, calibre će je koristiti prilikom prikazivanja knjige. Ako knjiga ne pripada toj virtuelnoj biblioteci, izbor virtuelne biblioteke se poništava.

Ako želite da pređete na određenu Virtuelnu biblioteku prilikom prikazivanja knjige, koristite:

```
calibre://show-book/Library_Name/book_id?virtual_library=Library%20Name
or
calibre://show-book/Library_Name/book_id?encoded_virtual_library=hex_encoded_virtual_library_name
```

zamenjujući razmake u imenu Virtuelne biblioteke sa `%20`. Ako knjiga nije pronađena u toj virtuelnoj biblioteci, virtuelna biblioteka se ignoriše.

11.3 Otvaranje određene knjige na određenom mestu u pregledaču e-knjiga

URL sintaksa je:

```
calibre://view-book/Library_Name/book_id/book_format?open_at=location
```

Ovde je `book_format` format knjige, na primer, EPUB ili MOBI, a `location` je opcionalna lokacija unutar knjige. Najlakši način da dobijete ove veze je da otvorite knjigu u pregledaču, zatim u kontrolama pregledača izaberete *Go to* → *Location* i tu će biti data takva veza koju možete kopirati/nalepiti negde drugde.

11.4 Pretraga knjiga

URL sintaksa je:

```
calibre://search/Library_Name?q=query
calibre://search/Library_Name?eq=hex_encoded_query
```


Ovde je upit bilo koji važeći *izraz za pretragu* (Stranica 12). Ako je izraz za pretragu komplikovan, *kodirajte ga kao heksadecimalni niz* (Stranica 257) i umesto toga koristite `eq`. Izostavljanje upita će dovesti do brisanja trenutne pretrage.

Ako je izabrana virtuelna biblioteka, calibre podrazumevano poništava taj izbor pre pretrage, kako bi pretražio sve knjige. Ako želite da pretragu ograničite na izabranu virtuelnu biblioteku, koristite:

```
calibre://search/Library_Name?q=query&virtual_library=_
```

Ako želite da pređete na određenu Virtuelnu biblioteku, koristite:

```
calibre://search/Library_Name?virtual_library=Library%20Name
or
calibre://search/Library_Name?encoded_virtual_library=hex_encoded_virtual_library_name
```

zamenjujući razmake u imenu Virtuelne biblioteke sa `%20`.

Ako izvršite pretragu u calibre-u i želite da generišete vezu za nju, to možete učiniti desnim klikom na traku za pretragu i biranjem *Copy search as URL*.

11.5 Otvorite prozor sa detaljima o knjizi za knjigu u nekoj biblioteci

URL sintaksa je:

```
calibre://book-details/Library_Name/book_id
```

Ovo otvara prozor sa detaljima o knjizi za navedenu knjigu iz navedene biblioteke bez promene trenutne biblioteke ili izabrane knjige.

11.6 Otvori beleške povezane sa autorom/serijalom/itd.

URL sintaksa je:

```
calibre://show-note/Library_Name/Field_Name/id_Item_Id
```

Ovo otvara prozor koji prikazuje beleške navedene stavke. Najlakši način da napravite takve URL-ove je da prikažete beleške koje želite u calibre-u i kliknete na dugme *Copy URL* da kopirate URL u klipbord i nalepите ga gde god vam je potrebno.

Ovde je `Field_Name` ime kolone kao što su `authors` ili `tags`. Za kolone koje je kreirao korisnik, zamenite početno `#` u imenu polja sa donjom crtom, tako da `#mytags` postaje `_mytags`.

Pored navođenja stavki po `id-u` koristeći `Item_Id`, možete ih navesti i po imenu koristeći ili `val_Item_Name` ili `hex_Hex_Encoded_Item_Name`. Na primer:

```
calibre://book-details/Library_Name/authors/val_John%20Doe
```

11.7 Heksadecimalno kodiranje URL parametara

URL parametar se heksadecimalno kodira tako što se najpre pretvori u UTF-8 bajtove, a zatim se svaki bajt predstavi pomoću dva heksadecimalna znaka. Na primer, niz `abc` čine bajtovi `0x61 0x62 and 0x63` u UTF-8, pa je kodirani oblik `616263`.

Prilagođavanje calibre-a

calibre ima veoma modularnu strukturu i mnogi njegovi delovi mogu da se prilagode. Ovde ćete saznati:

- kako da pomoću promenljivih okruženja i *finih podešavanja* prilagodite ponašanje programa calibre,
- kako da zamenite podrazumevane statičke resurse, poput ikona i šablona, sopstvenim,
- kako da pomoću *dodataka* proširite mogućnosti programa calibre.
- kako da delite teme ikona i dodatke sa drugim korisnicima calibre-a.
- Da biste saznali kako se prave *recepti* za dodavanje novih izvora vesti na internetu, pogledajte odeljak *Dodavanje omiljenog sajta s vestima* (Stranica 35).

Белешка

Iako se teme ikona i dodaci mogu pronaći i preuzeti pomoću ugrađenog sistema za ažuriranje, oni nisu deo samog programa calibre. Njihov izvorni kod i zvanična podrška nalaze se u odgovarajućim temama na [MobileRead forumu](https://www.mobileread.com/forums/forumdisplay.php?f=166)¹¹⁸.

- *Promenljive okruženja* (Stranica 292)
- *Fina podešavanja* (Stranica 293)
- *Zamena ikona, šablona, itd.* (Stranica 305)
- *Pravljenje sopstvene teme ikona za calibre* (Stranica 306)
- *Prilagođavanje programa calibre pomoću dodataka* (Stranica 306)

¹¹⁸ <https://www.mobileread.com/forums/forumdisplay.php?f=166>

12.1 API dokumentacija za dodatke

Definiše razne apstraktne osnovne klase koje se mogu nasleđivati za kreiranje moćnih dodataka. Korisne klase su:

- *Plugin* (Stranica 260)
- *FileTypePlugin* (Stranica 262)
- *Dodaci za metapodatke* (Stranica 264)
- *Dodaci za kataloge* (Stranica 265)
- *Dodaci za preuzimanje metapodataka* (Stranica 266)
- *Dodaci za konverziju* (Stranica 269)
- *Drajveri uređaja* (Stranica 272)
- *Akcije korisničkog interfejsa* (Stranica 286)
- *Dodaci za podešavanja* (Stranica 289)

12.1.1 Plugin

class calibre.customize.**Plugin** (*plugin_path*)

Calibre dodatak. Korisni članovi uključuju:

- **self.installation_type**: Čuva način na koji je dodatak instaliran.
- **self.plugin_path**: Čuva putanju do ZIP datoteke koja sadrži ovaj dodatak ili None ako je ugrađeni dodatak
- **self.site_customization**: Čuva string za prilagođavanje koji je uneo korisnik.

Metode koje bi trebalo da budu pregažene u potklasama:

- *initialize()* (Stranica 261)
- *customization_help()* (Stranica 262)

Korisne metode:

- *temporary_file()* (Stranica 262)
- *__enter__()*
- *load_resources()* (Stranica 261)

supported_platforms = []

Lista platformi na kojima ovaj dodatak radi. Na primer: ['windows', 'osx', 'linux']

name = 'Trivial Plugin'

Ime ovog dodatka. Morate ga postaviti na nešto drugo osim Trivial Plugin da bi radio.

version = (1, 0, 0)

Verzija ovog dodatka kao 3-torka (glavna, sporedna, revizija)

description = 'Ne radi apsolutno ništa'

Kratak string koji opisuje šta ovaj dodatak radi

author = 'Nepoznato'

Autor ovog dodatka

priority = 1

Kada postoji više od jednog dodatka za tip datoteke, dodaci se pokreću po opadajućem redosledu prioriteta. Dodaci sa višim prioritetom će biti pokrenuti prvi. Najviši mogući prioritet je `sys.maxsize`. Podrazumevani prioritet je 1.

minimum_calibre_version = (0, 4, 118)

Najranija verzija calibre-a koju ovaj dodatak zahteva

installation_type = None

Način na koji je ovaj dodatak instaliran

can_be_disabled = True

Ako je False, korisnik neće moći da onemogući ovaj dodatak. Koristite pažljivo.

type = 'baza'

Tip ovog dodatka. Koristi se za kategorizaciju dodataka u GUI-ju

initialize()

Poziva se jednom kada se calibre dodaci inicijalizuju. Dodaci se ponovo inicijalizuju svaki put kada se doda novi dodatak. Takođe imajte na umu da ako se dodatak pokreće u radnom procesu, kao što je dodavanje knjiga, onda će dodatak biti inicijalizovan za svaki novi radni proces.

Ovde izvršite bilo kakvu inicijalizaciju specifičnu za dodatak, kao što je izdvajanje resursa iz ZIP datoteke dodatka. Putanja do ZIP datoteke je dostupna kao `self.plugin_path`.

Imajte na umu da `self.site_customization` **nije** dostupno u ovom trenutku.

config_widget()

Implementirajte ovaj metod i `save_settings()` (Stranica 261) u vašem dodatku da biste koristili prilagođeni dijalog za konfiguraciju, umesto da se oslanjate na jednostavno podrazumevano prilagođavanje zasnovano na stringovima.

Ovaj metod, ako je implementiran, mora vratiti `QWidget`. Vidžet može imati opcioni metod `validate()` koji ne uzima argumente i poziva se odmah nakon što korisnik klikne na OK. Promene se primenjuju ako i samo ako metod vrati True.

Ako iz nekog razloga ne možete da izvršite konfiguraciju u ovom trenutku, vratite torku od dva stringa (message, details), oni će biti prikazani kao dijalog upozorenja korisniku i proces će biti prekinut.

save_settings(config_widget)

Sačuvajte podešavanja koja je korisnik naveo pomoću `config_widget`.

Параметри

config_widget -- Vidžet koji vraća `config_widget()` (Stranica 261).

do_user_config(parent=None)

Ovaj metod prikazuje dijalog za konfiguraciju za ovaj dodatak. Vraća True ako korisnik klikne na OK, False u suprotnom. Promene se automatski primenjuju.

load_resources(names)

Ako ovaj dodatak dolazi u ZIP datoteci (dodatak koji je dodao korisnik), ovaj metod će vam omogućiti da učitate resurse iz ZIP datoteke.

Na primer za učitavanje slike:

```

pixmap = QPixmap()
pixmap.loadFromData(self.load_resources(['images/icon.png'])['images/icon.png'
↪ ''])
icon = QIcon(pixmap)

```

Параметри

names -- Lista putanja do resursa u ZIP datoteci koristeći / kao separator

Резултат

Rečnik u obliku {name: file_contents}. Sva imena koja nisu pronađena u ZIP datoteci neće biti prisutna u rečniku.

customization_help (gui=False)

Vraća string koji daje pomoć o tome kako prilagoditi ovaj dodatak. Podrazumevano podiže `NotImplementedError`, što ukazuje da dodatak ne zahteva prilagođavanje.

Ako ponovo implementirate ovaj metod u vašoj potklasi, od korisnika će biti zatraženo da unese string kao prilagođavanje za ovaj dodatak. String za prilagođavanje će biti dostupan kao `self.site_customization`.

Prilagođavanje sajta može biti bilo šta, na primer, putanja do potrebne binarne datoteke na računaru korisnika.

Параметри

gui -- Ako je True vraća HTML pomoć, inače vraća pomoć u običnom tekstu.

temporary_file (suffix)

Vraća objekat sličan datoteci koji je privremena datoteka na sistemu datoteka. Ova datoteka će ostati dostupna čak i nakon zatvaranja i biće uklonjena tek pri gašenju interpretera. Koristite člana `name` vraćenog objekta da pristupite punoj putanji do kreirane privremene datoteke.

Параметри

suffix -- Sufiks koji će privremena datoteka imati.

cli_main (args)

Ovaj metod je glavna ulazna tačka za interfejs komandne linije vašeg dodatka. Poziva se kada korisnik uradi: `calibre-debug -r "Ime dodatka"`. Svi prosleđeni argumenti su prisutni u promenljivoj `args`.

12.1.2 FileTypePlugin

class calibre.customize.**FileTypePlugin** (plugin_path)

Bases: *Plugin* (Stranica 260)

Dodatak koji je povezan sa određenim skupom tipova datoteka.

file_types = {}

Skup tipova datoteka za koje bi ovaj dodatak trebalo da se pokrene. Koristite '*' za sve tipove datoteka. Na primer: {'lit', 'mobi', 'prc'}

on_import = False

Ako je True, ovaj dodatak se pokreće kada se knjige dodaju u bazu podataka

on_postimport = False

Ako je True, ovaj dodatak se pokreće nakon što se knjige dodaju u bazu podataka. U ovom slučaju se pozivaju metode `postimport` i `postadd` dodatka.

on_postconvert = False

Ako je True, ovaj dodatak se pokreće nakon što se knjiga konvertuje. U ovom slučaju se poziva metoda `postconvert` dodatka.

on_postdelete = False

Ako je True, ovaj dodatak se pokreće nakon što se datoteka knjige izbriše iz baze podataka. U ovom slučaju se poziva metoda `postdelete` dodatka.

on_preprocess = False

Ako je True, ovaj dodatak se pokreće neposredno pre konverzije

on_postprocess = False

Ako je True, ovaj dodatak se pokreće nakon konverzije na konačnoj datoteci koju je proizveo izlazni dodatak za konverziju.

type = 'Tip datoteke'

Tip ovog dodatka. Koristi se za kategorizaciju dodataka u GUI-ju

run (path_to_ebook)

Pokrenite dodatak. Mora biti implementirano u potklasama. Trebalo bi da izvrši sve potrebne modifikacije na e-knjizi i vrati apsolutnu putanju do modifikovane e-knjige. Ako modifikacije nisu potrebne, trebalo bi da vrati putanju do originalne e-knjige. Ako dođe do greške, trebalo bi da podigne `Exception`. Podrazumevana implementacija jednostavno vraća putanju do originalne e-knjige. Imajte na umu da je putanja do originalne datoteke (pre nego što se pokrenu bilo koji dodaci za tip datoteke) dostupna kao `self.original_path_to_file`.

Modifikovana datoteka e-knjige bi trebalo da se kreira pomoću metode `temporary_file()`.

Параметри

path_to_ebook -- Apsolutna putanja do e-knjige.

Резултат

Apsolutna putanja do modifikovane e-knjige.

postimport (book_id, book_format, db)

Poziva se nakon uvoza, tj. nakon što je datoteka knjige dodata u bazu podataka. Imajte na umu da se ovo razlikuje od `postadd()` (Stranica 264) koja se poziva kada se zapis knjige kreira po prvi put. Ova metoda se poziva kad god se nova datoteka doda u zapis knjige. Korisna je za modifikovanje zapisa knjige na osnovu sadržaja novododate datoteke.

Параметри

- **book_id** -- ID baze podataka dodate knjige.
- **book_format** -- Tip datoteke knjige koja je dodata.
- **db** -- Baza podataka biblioteke.

postconvert (book_id, book_format, db)

Poziva se nakon konverzije, tj. nakon što je izlazna datoteka knjige iz konverzije dodata u bazu podataka. Imajte na umu da se pokreće samo nakon konverzije, a ne nakon dodavanja knjige. Korisno je za izmenu zapisa knjige na osnovu sadržaja novo dodate datoteke.

Параметри

- **book_id** -- ID baze podataka dodate knjige.
- **book_format** -- Tip datoteke knjige koja je dodata.
- **db** -- Baza podataka biblioteke.

postdelete (book_id, book_format, db)

Poziva se nakon brisanja, tj. nakon što je datoteka knjige izbrisana iz baze podataka. Imajte na umu da se ne pokreće kada se izbriše zapis knjige, već samo kada se izbriše jedan ili više formata iz knjige. Korisno je za izmenu zapisa knjige na osnovu formata izbrisane datoteke.

Параметри

- **book_id** -- ID baze podataka dodate knjige.
- **book_format** -- Tip datoteke knjige koja je dodata.
- **db** -- Baza podataka biblioteke.

postadd (*book_id*, *fmt_map*, *db*)

Poziva se nakon dodavanja, tj. nakon što je knjiga dodata u bazu podataka. Imajte na umu da se ovo razlikuje od `postimport()` (Stranica 263), koje se poziva nakon što je jedna datoteka knjige dodata knjizi. `postadd()` se poziva samo kada je po prvi put kreiran ceo zapis knjige sa potencijalno više od jedne datoteke knjige. Ovo je korisno ako želite da izmenite zapis knjige u bazi podataka kada se knjiga prvi put doda u calibre.

Параметри

- **book_id** -- ID baze podataka dodate knjige.
- **fmt_map** -- Mapa formata datoteke na putanju sa koje je format datoteke dodati. Imajte na umu da ovo može ili ne mora ukazivati na stvarnu postojeću datoteku, jer se ponekad datoteke dodaju kao tokovi. U tom slučaju to može biti lažna vrednost ili nepostojeća putanja.
- **db** -- Baza podataka biblioteke

12.1.3 Dodaci za metapodatke

class calibre.customize.**MetadataReaderPlugin** (*args, **kwargs)

Bases: *Plugin* (Stranica 260)

Dodatak koji implementira čitanje metapodataka iz skupa tipova datoteka.

file_types = {}

Skup tipova datoteka za koje bi ovaj dodatak trebalo da se pokrene. Na primer: `set(['lit', 'mobi', 'prc'])`

supported_platforms = ['windows', 'osx', 'linux']

Lista platformi na kojima ovaj dodatak radi. Na primer: `['windows', 'osx', 'linux']`

version = (9, 16, 0)

Verzija ovog dodatka kao 3-torka (glavna, sporedna, revizija)

author = 'Kovid Goyal'

Autor ovog dodatka

type = 'Metadata čitač'

Tip ovog dodatka. Koristi se za kategorizaciju dodataka u GUI-ju

get_metadata (*stream*, *type*)

Vraća metapodatke za datoteku predstavljenu tokom (objekat sličan datoteci koji podržava čitanje). Podiže izuzetak kada dođe do greške sa ulaznim podacima.

Параметри

type -- Tip datoteke. Garantovano je jedan od unosa u `file_types` (Stranica 264).

Резултат

calibre.ebooks.metadata.book.Metadata objekat

class calibre.customize.**MetadataWriterPlugin** (*args, **kwargs)

Bases: *Plugin* (Stranica 260)

Dodatak koji implementira čitanje metapodataka iz skupa tipova datoteka.


```
file_types = {}
```

Skup tipova datoteka za koje bi ovaj dodatak trebalo da se pokrene. Na primer: `set(['lit', 'mobi', 'prc'])`

```
supported_platforms = ['windows', 'osx', 'linux']
```

Lista platformi na kojima ovaj dodatak radi. Na primer: `['windows', 'osx', 'linux']`

```
version = (9, 16, 0)
```

Verzija ovog dodatka kao 3-torka (glavna, sporedna, revizija)

```
author = 'Kovid Goyal'
```

Autor ovog dodatka

```
type = 'Metadata pisač'
```

Tip ovog dodatka. Koristi se za kategorizaciju dodataka u GUI-ju

```
set_metadata(stream, mi, type)
```

Postavite metapodatke za datoteku predstavljenu tokom (objekat sličan datoteci koji podržava čitanje). Podiže izuzetak kada postoji greška sa ulaznim podacima.

Параметри

- **type** -- Tip datoteke. Garantovano je jedan od unosa u `file_types` (Stranica 264).
- **mi** -- `calibre.ebooks.metadata.book.Metadata` objekat

12.1.4 Dodaci za kataloge

```
class calibre.customize.CatalogPlugin(plugin_path)
```

Bases: `Plugin` (Stranica 260)

Dodatak koji implementira generator kataloga.

```
file_types = {}
```

Tip izlazne datoteke za koji ovaj dodatak treba da se pokrene. Na primer: 'epub' ili 'xml'

```
type = 'Generator kataloga'
```

Tip ovog dodatka. Koristi se za kategorizaciju dodataka u GUI-ju

```
cli_options = []
```

Opcije CLI parsera specifične za ovaj dodatak, deklarisan kao *namedtuple Option*:

```
from collections import namedtuple
Option = namedtuple('Option', 'option, default, dest, help')
cli_options = [Option('--catalog-title', default = 'My Catalog', dest = 'catalog_title', help = (_('Title of generated catalog. nDefault:') + " '" + '%default' + "'"))]
cli_options parsed in calibre.db.cli.cmd_catalog:option_parser()
```

```
initialize()
```

Ako dodatak nije ugrađen, kopiraj .ui i .py datoteke dodatka iz ZIP datoteke u \$TMPDIR. Kartica će biti dinamički generisana i dodata u dijalog Opcije kataloga u `calibre.gui2.dialogs.catalog.py:Catalog`

```
run(path_to_output, opts, db, ids, notification=None)
```

Pokrenite dodatak. Mora biti implementirano u potklasama. Trebalo bi da generiše katalog u formatu navedenom u `file_types`, vraćajući apsolutnu putanju do generisane datoteke kataloga. Ako se nađe na grešku, trebalo bi da podigne `Exception`.

Generisana datoteka kataloga treba da bude kreirana pomoću metode `temporary_file()`.

Параметри

- **path_to_output** -- Apsolutna putanja do generisane datoteke kataloga.

- `opts` -- Rečnik argumenata ključnih reči
- `db` -- `LibraryDatabase2` objekat

12.1.5 Dodaci za preuzimanje metapodataka

`class calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source(*args, **kwargs)`

Bases: `Plugin` (Stranica 260)

`type = 'Izvor metapodataka'`

Tip ovog dodatka. Koristi se za kategorizaciju dodataka u GUI-ju

`author = 'Kovid Goyal'`

Autor ovog dodatka

`supported_platforms = ['windows', 'osx', 'linux']`

Lista platformi na kojima ovaj dodatak radi. Na primer: `['windows', 'osx', 'linux']`

`capabilities = frozenset({})`

Skup mogućnosti koje podržava ovaj dodatak. Korisne mogućnosti su: `'identify', 'cover'`

`touched_fields = frozenset({})`

Spisak polja metapodataka koja potencijalno mogu biti preuzeta od strane ovog dodatka tokom faze identifikacije

`has_html_comments = False`

Postavite ovo na `True` ako vaš dodatak vraća HTML formatirane komentare

`supports_gzip_transfer_encoding = False`

Postavljanje ovoga na `True` znači da će objekat pregledača pokazati da podržava gzip kodiranje prenosa. Ovo može ubrzati preuzimanja, ali prvo proverite da li izvor zaista pravilno podržava gzip kodiranje prenosa

`ignore_ssl_errors = False`

Postavite ovo na `True` da biste ignorisali greške HTTPS sertifikata prilikom povezivanja sa ovim izvorom.

`cached_cover_url_is_reliable = True`

Keširani URL-ovi korica ponekad mogu biti nepouzdati (tj. preuzimanje može propasti ili vraćena slika može biti lažna). Ako je to često slučaj sa ovim izvorom, postavite na `False`

`options = ()`

Spisak `Option` objekata. Oni će se koristiti za automatsko konstruisanje vidžeta za konfiguraciju ovog dodatka

`config_help_message = None`

Niska koja se prikazuje na vrhu vidžeta za konfiguraciju ovog dodatka

`can_get_multiple_covers = False`

Ako je `True`, ovaj izvor može vratiti više korica za dati upit

`auto_trim_covers = False`

Ako je postavljeno na `True`, korice koje preuzme ovaj dodatak se automatski opsecaju.

`prefer_results_with_isbn = True`

Ako je postavljeno na `True`, a ovaj izvor vraća više rezultata za upit, od kojih neki imaju ISBN-ove a neki nemaju, rezultati bez ISBN-ova će biti ignorisani.

is_configured()

Vratite False ako vaš dodatak mora biti konfigurisan pre nego što se može koristiti. Na primer, možda mu je potrebno korisničko ime/lozinka/API ključ.

customization_help (gui=False)

Vraća string koji daje pomoć o tome kako prilagoditi ovaj dodatak. Podrazumevano podiže `NotImplementedError`, što ukazuje da dodatak ne zahteva prilagođavanje.

Ako ponovo implementirate ovaj metod u vašoj potklasi, od korisnika će biti zatraženo da unese string kao prilagođavanje za ovaj dodatak. String za prilagođavanje će biti dostupan kao `self.site_customization`.

Prilagođavanje sajta može biti bilo šta, na primer, putanja do potrebne binarne datoteke na računaru korisnika.

Параметри

gui -- Ako je True vraća HTML pomoć, inače vraća pomoć u običnom tekstu.

config_widget()

Implementirajte ovaj metod i `save_settings()` (Stranica 267) u vašem dodatku da biste koristili prilagođeni dijalog za konfiguraciju, umesto da se oslanjate na jednostavno podrazumevano prilagođavanje zasnovano na stringovima.

Ovaj metod, ako je implementiran, mora vratiti `QWidget`. Vidžet može imati opcionu metodu `validate()` koji ne uzima argumente i poziva se odmah nakon što korisnik klikne na OK. Promene se primenjuju ako i samo ako metod vrati True.

Ako iz nekog razloga ne možete da izvršite konfiguraciju u ovom trenutku, vratite torku od dva stringa (message, details), oni će biti prikazani kao dijalog upozorenja korisniku i proces će biti prekinut.

save_settings (config_widget)

Sačuvajte podešavanja koja je korisnik naveo pomoću `config_widget`.

Параметри

config_widget -- Vidžet koji vraća `config_widget()` (Stranica 267).

get_author_tokens (authors, only_first_author=True)

Uzima listu autora i vraća listu tokena korisnih za AND upit za pretragu. Ova funkcija pokušava da vrati tokene u redosledu ime srednja imena prezime, pretpostavljajući da ako se u imenu autora nalazi zarez, ime je u obliku prezime, ostala imena.

get_title_tokens (title, strip_joiners=True, strip_subtitle=False)

Uzima naslov i vraća listu tokena korisnih za AND upit za pretragu. Isključuje veznike (opciono) i interpunkciju.

split_jobs (jobs, num)

Podelite listu poslova u najviše num grupa, što je ravnomernije moguće

test_fields (mi)

Vratite prvo polje iz `self.touched_fields` koje je null na `mi` objektu

clean_downloaded_metadata (mi)

Pozovite ovaj metod u `identify` metodu vašeg dodatka da biste normalizovali metapodatke pre nego što stavite Metadata objekat u `result_queue`. Naravno, možete koristiti prilagođeni algoritam koji odgovara vašem izvoru metapodataka.

get_book_url (identifiers)

Vratite 3-torku ili None. 3-torka je u obliku: (identifier_type, identifier_value, URL). URL je URL za knjigu identifikovanu pomoću identifiers na ovom izvoru. identifier_type, identifier_value određuju identifikator koji odgovara URL-u. Ovaj URL mora biti preglediv za čoveka koji koristi pregledač. Namenjen je da pruži vezu na koju korisnik može da klikne kako bi lako posetio stranicu knjige na ovom izvoru. Ako URL nije pronađen,

vratite None. Ovaj metod mora biti brz i dosledan, pa ga implementirajte samo ako je moguće konstruisati URL iz poznate šeme datih identifikatora.

get_book_url_name (*idtype, idval, url*)

Vratite čitljivo ime iz povratne vrednosti `get_book_url()`.

get_book_urls (*identifiers*)

Zamenite ovaj metod ako želite da vratite više URL-ova za ovu knjigu. Vratite listu 3-torki. Podrazumevano ovaj metod jednostavno poziva `get_book_url()` (Stranica 267).

get_cached_cover_url (*identifiers*)

Vratite keširani URL korica za knjigu identifikovanu pomoću rečnika `identifiers` ili None ako takav URL ne postoji.

Imajte na umu da ovaj metod mora vraćati samo validirane URL-ove, tj. ne URL-ove koji bi mogli rezultirati generičkom slikom korica ili greškom da nije pronađeno.

id_from_url (*url*)

Parsiraj URL i vrati torku u obliku: (`identifier_type, identifier_value`). Ako se URL ne poklapa sa obrascem za izvor metapodataka, vrati None.

identify_results_keygen (*title=None, authors=None, identifiers={}*)

Vratite funkciju koja se koristi za generisanje ključa koji može sortirati Metadata objekte po njihovoj relevantnosti s obzirom na upit za pretragu (naslov, autori, identifikatori).

Ovi ključevi se koriste za sortiranje rezultata poziva na `identify()` (Stranica 268).

Za detalje o podrazumevanom algoritmu pogledajte `InternalMetadataCompareKeyGen` (Stranica 269). Ponovo implementirajte ovu funkciju u vašem dodatku ako podrazumevani algoritam nije odgovarajući.

identify (*log, result_queue, abort, title=None, authors=None, identifiers={}, timeout=30*)

Identifikujte knjigu po njenom Naslovu/Autoru/ISBN-u/itd.

Ako su identifikator(i) navedeni i nije pronađeno poklapanje, a ovaj izvor metapodataka ne čuva sve povezane identifikatore (na primer, sve ISBN-ove knjige), ovaj metod bi trebalo da pokuša ponovo samo sa naslovom i autorom (pod pretpostavkom da su navedeni).

Ako ovaj izvor metapodataka takođe obezbeđuje korice, URL do korica bi trebalo da bude keširan tako da naknadni poziv API-ju za dobijanje korica sa istim ISBN-om/specijalnim identifikatorom ne mora ponovo da dobija URL korica. Koristite API za keširanje za ovo.

Svaki Metadata objekat stavljen u `result_queue` od strane ovog metoda mora imati atribut `source_relevance` koji je ceo broj i ukazuje na redosled kojim su rezultati vraćeni od strane izvora metapodataka za ovaj upit. Ovaj ceo broj će se koristiti od strane `compare_identify_results()`. Ako redosled nije važan, postavite ga na nulu za svaki rezultat.

Uverite se da su sve informacije o mapiranju korica/ISBN-a keširane pre nego što se Metadata objekat stavi u `result_queue`.

Параметри

- **log** -- Log objekat, koristite ga za ispis informacija o otklanjanju grešaka/grešaka
- **result_queue** -- Red rezultata, rezultati bi trebalo da budu stavljeni u njega. Svaki rezultat je Metadata objekat
- **abort** -- Ako `abort.is_set()` vrati True, prekinite dalju obradu i vratite se što je pre moguće
- **title** -- Naslov knjige, može biti None
- **authors** -- Lista autora knjige, može biti None
- **identifiers** -- Rečnik drugih identifikatora, najčešće {'isbn': '1234...'}

- **timeout** -- Vremensko ograničenje u sekundama, nijedan mrežni zahtev ne bi trebalo da traje duže od timeout.

Резултат

None ako nije bilo grešaka, inače unicode reprezentacija greške prikladna za prikazivanje korisniku

```
download_cover (log, result_queue, abort, title=None, authors=None, identifiers={}, timeout=30,
                  get_best_cover=False)
```

Preuzmite korice i stavite ih u result_queue. Svi parametri imaju isto značenje kao za `identify()` (Stranica 268). Stavite (self, cover_data) u result_queue.

Ovaj metod bi trebalo da koristi keširane URL-ove korica za efikasnost kad god je to moguće. Kada keširani podaci nisu prisutni, većina dodataka jednostavno poziva identify i koristi njegove rezultate.

Ako je parametar get_best_cover True i ovaj dodatak može da dobije više korica, trebalo bi da dobije samo onu "najbolju".

```
class calibre.ebooks.metadata.sources.base.InternalMetadataCompareKeyGen (mi, source_plugin,
                                                                           title, authors,
                                                                           identifiers)
```

Generišite ključ za sortiranje za poređenje relevantnosti Metadata objekata, s obzirom na upit za pretragu. Ovo se koristi samo za poređenje rezultata iz istog izvora metapodataka, a ne između različitih izvora.

Ključ za sortiranje osigurava da je rastući redosled sortiranja sortiranje po opadajućoj relevantnosti.

Algoritam je:

- Preferiraj rezultate koji imaju barem jedan identifikator isti kao za upit
- Preferiraj rezultate sa keširanim URL-om naslovnice
- Preferiraj rezultate sa svim dostupnim poljima popunjenim
- Preferiraj rezultate sa istim jezikom kao trenutni jezik korisničkog interfejsa
- Preferiraj rezultate koji su tačno poklapanje naslova sa upitom
- Preferiraj rezultate sa dužim komentarima (više od 10% dužim)
- **Koristi relevantnost rezultata kako je prijavljena od strane pretrage izvora metapodataka** mašina

12.1.6 Dodaci za konverziju

```
class calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin (*args)
```

Bases: `Plugin` (Stranica 260)

InputFormatPlugins su odgovorni za konverziju dokumenta u HTML+OPF+CSS+itd. Rezultati konverzije *moraju* biti kodirani u UTF-8. Glavna akcija se dešava u `convert()` (Stranica 270).

```
type = 'Ulaz za konverziju'
```

Tip ovog dodatka. Koristi se za kategorizaciju dodataka u GUI-ju

```
supported_platforms = ['windows', 'osx', 'linux']
```

Lista platformi na kojima ovaj dodatak radi. Na primer: ['windows', 'osx', 'linux']

```
file_types = {}
```

Skup tipova datoteka za koje bi ovaj dodatak trebalo da se pokrene Na primer: set(['azw', 'mobi', 'prc'])

is_image_collection = False

Ako je True, ovaj ulazni dodatak generiše kolekciju slika, jednu po HTML datoteci. Ovo se može postaviti dinamički, u metodi `convert` ako ulazne datoteke mogu biti i kolekcije slika i kolekcije koje nisu slike. Ako ovo postavite na True, morate implementirati metodu `get_images()` koja vraća listu slika.

core_usage = 1

Broj CPU jezgara koje koristi ovaj dodatak. Vrednost -1 znači da koristi sva dostupna jezgra

for_viewer = False

Ako je postavljeno na True, ulazni dodatak će izvršiti specijalnu obradu kako bi njegov izlaz bio pogodan za pregled

output_encoding = 'utf-8'

Kodiranje u kojem ovaj ulazni dodatak kreira fajlove. Vrednost None znači da je kodiranje nedefinisano i mora se pojedinačno detektovati

common_options = {<calibre.customize.conversion.OptionRecommendation object>}

Opcije koje dele svi dodaci za ulazni format. Ne preklapajte u potklasama. Koristite *options* (Stranica 270) umesto toga. Svaka opcija mora biti instanca `OptionRecommendation`.

options = {}

Opcije za prilagođavanje ponašanja ovog dodatka. Svaka opcija mora biti instanca `OptionRecommendation`.

recommendations = {}

Skup 3-torki u obliku (option_name, recommended_value, recommendation_level)

get_images()

Vraća listu apsolutnih putanja do slika, ako ovaj ulazni dodatak predstavlja kolekciju slika. Lista slika je u istom redosledu kao i kičma i TOC.

convert (stream, options, file_ext, log, accelerators)

Ova metoda mora biti implementirana u potklasama. Mora vratiti putanju do kreiranog OPF fajla ili instancu `OEBBook`. Sav izlaz treba da bude sadržan u trenutnom folderu. Ako ovaj dodatak kreira fajlove van trenutnog foldera, oni moraju biti obrisani/označeni za brisanje pre nego što se ova metoda završi.

Параметри

- **stream** -- Objekat nalik fajlu koji sadrži ulazni fajl.
- **options** -- Opcije za prilagođavanje procesa konverzije. Garantovano ima atribut koji odgovaraju svim opcijama koje je deklarirao ovaj dodatak. Pored toga, imaće verbose atribut koji uzima celobrojne vrednosti od nule naviše. Veći brojevi znače više detalja. Još jedan koristan atribut je `input_profile` koji je instanca `calibre.customize.profiles.InputProfile`.
- **file_ext** -- Ekstenzija (bez .) ulaznog fajla. Garantovano je da je jedan od *file_types* koje podržava ovaj dodatak.
- **log** -- Objekat `calibre.utils.logging.Log`. Sav izlaz treba da koristi ovaj objekat.
- **accelerators** -- Rečnik raznih informacija koje ulazni dodatak može lako dobiti, a koje bi ubrzale naredne faze konverzije.

postprocess_book (oeb, opts, log)

Poziva se da omogući ulaznom dodatku da izvrši naknadnu obradu nakon što je knjiga parsirana.

specialize (*oeb, opts, log, output_fmt*)

Poziva se da omogući ulaznom dodatku da specijalizuje parsiranu knjigu za određeni izlazni format. Poziva se nakon `postprocess_book` i pre nego što se izvrše bilo kakve transformacije na parsiranoj knjizi.

gui_configuration_widget (*parent, get_option_by_name, get_option_help, db, book_id=None*)

Poziva se za kreiranje vidžeta koji se koristi za konfigurisanje ovog dodatka u calibre GUI-ju. Vidžet mora biti instanca klase `PluginWidget`. Pogledajte ugrađene ulazne dodatke za primere.

class `calibre.customize.conversion.OutputFormatPlugin` (**args*)

Bases: `Plugin` (Stranica 260)

`OutputFormatPlugins` su odgovorni za konvertovanje OEB dokumenta (OPF+HTML) u izlaznu e-knjigu.

Može se pretpostaviti da je OEB dokument kodiran u UTF-8. Glavna akcija se dešava u `convert()` (Stranica 271).

type = 'Izlaz za konverziju'

Tip ovog dodatka. Koristi se za kategorizaciju dodataka u GUI-ju

supported_platforms = ['windows', 'osx', 'linux']

Lista platformi na kojima ovaj dodatak radi. Na primer: ['windows', 'osx', 'linux']

file_type = None

Tip datoteke (ekstenzija bez vodeće tačke) koju ovaj dodatak izbacuje

common_options = {<calibre.customize.conversion.OptionRecommendation object>}

Opcije koje dele svi dodaci za ulazni format. Ne preklapajte u potklasama. Koristite `options` (Stranica 271) umesto toga. Svaka opcija mora biti instanca `OptionRecommendation`.

options = {}

Opcije za prilagođavanje ponašanja ovog dodatka. Svaka opcija mora biti instanca `OptionRecommendation`.

recommendations = {}

Skup 3-torki u obliku (`option_name`, `recommended_value`, `recommendation_level`)

property description

`str(object='') -> str str(bytes_or_buffer[, encoding[, errors]]) -> str`

Kreirajte novi string objekat od datog objekta. Ako su navedeni `encoding` ili `errors`, onda objekat mora izložiti bafer podataka koji će biti dekodiran koristeći dati `encoding` i rukovalac greškama. U suprotnom, vraća rezultat `object.__str__()` (ako je definisan) ili `repr(object)`. `encoding` podrazumevano je 'utf-8'. `errors` podrazumevano je 'strict'.

convert (*oeb_book, output, input_plugin, opts, log*)

Upišite sadržaj objekta *oeb_book* (instance klase `calibre.ebooks.oeb.OEBBook`) u fajl naveden parametrom *output*.

Параметри

- **output** -- Ili objekat nalik datoteci ili string. Ako je string, to je putanja do fascikle koja može ili ne mora postojati. Izlazni dodatak bi trebalo da upiše svoj izlaz u tu fasciklu. Ako je objekat nalik datoteci, izlazni dodatak bi trebalo da upiše svoj izlaz u datoteku.
- **input_plugin** -- Ulazni dodatak koji je korišćen na početku cevovoda za konverziju.
- **opts** -- Opcije konverzije. Garantovano imaju atribut koji odgovaraju `OptionRecommendations` ovog dodatka.
- **log** -- Logger. Štampajte debug/info poruke itd. koristeći ovo.

specialize_options (*log, opts, input_fmt*)

Može se koristiti za promenu vrednosti opcija konverzije, kako ih koristi cevovod konverzije.

specialize_css_for_output (*log, opts, item, stylizer*)

Može se koristiti za izmene u CSS-u tokom procesa izravnavanja CSS-a.

Параметри

- **item** -- Stavka (HTML fajl) koja se obrađuje
- **stylizer** -- Stylizer objekat koji sadrži izravne stilove za stavku. Možete dobiti stil za bilo koji element pomoću `stylizer.style(element)`.

gui_configuration_widget (*parent, get_option_by_name, get_option_help, db, book_id=None*)

Poziva se za kreiranje vidžeta koji se koristi za konfigurisanje ovog dodatka u calibre GUI-ju. Vidžet mora biti instanca klase `PluginWidget`. Pogledajte ugrađene izlazne dodatke za primere.

12.1.7 Drajveri uređaja

Osnovna klasa za sve drajvere uređaja je `DevicePlugin` (Stranica 272). Međutim, ako se vaš uređaj predstavlja kao USBMS disk operativnom sistemu, trebalo bi da koristite USBMS klasu umesto nje jer ona implementira svu logiku potrebnu za podršku ovakvim vrstama uređaja.

class `calibre.devices.interface.DevicePlugin` (*plugin_path*)

Bases: `Plugin` (Stranica 260)

Definiše interfejs koji bi trebalo da implementiraju pozadine koje komuniciraju sa čitačem e-knjiga.

type = 'Interfejs uređaja'

Tip ovog dodatka. Koristi se za kategorizaciju dodataka u GUI-ju

FORMATS: `ClassVar[list[str]]` = ['lrf', 'rtf', 'pdf', 'txt']

Uređena lista podržanih formata

VENDOR_ID: `ClassVar[int | list[int] | dict[int, dict[int, list[int] | None]]]` = 0

VENDOR_ID može biti ili ceo broj, lista celih brojeva ili rečnik. Ako je rečnik, mora biti rečnik rečnika, u obliku:

```
{
    integer_vendor_id : { product_id : [list of BCDs], ... },
    ...
}
```

PRODUCT_ID: `ClassVar[int | list[int]]` = 0

Ceo broj ili lista celih brojeva

BCD = None

BCD može biti None da se ne bi razlikovali uređaji na osnovu BCD-a, ili može biti lista BCD brojeva svih uređaja koje podržava ovaj drajver.

THUMBNAIL_HEIGHT = 68

Visina za sličice na uređaju

THUMBNAIL_COMPRESSION_QUALITY = 75

Kvalitet kompresije za sličice. Postavite ovo bliže 100 da biste imali sličice boljeg kvaliteta sa manje artefakata kompresije. Naravno, sličice postaju i veće.

WANTS_UPDATED_THUMBNAILS = False

Postavite ovo na True ako uređaj podržava ažuriranje sličica korica tokom sync_booklists. Postavljanje na true će tražiti od device.py da osveži sličice korica tokom uparivanja knjiga

CAN_SET_METADATA = ['title', 'authors', 'collections']

Da li se metapodaci na knjigama mogu postaviti preko GUI-ja.

CAN_DO_DEVICE_DB_PLUGBOARD = False

Da li uređaj može da rukuje device_db metapodacima plugboards

path_sep = '/'

Separator putanje za putanje do knjiga na uređaju

icon = 'reader.png'

Ikona za ovaj uređaj

class UserAnnotation (type, value)

Bases: tuple

type

Alias za polje broj 0

value

Alias za polje broj 1

OPEN_FEEDBACK_MESSAGE = None

GUI prikazuje ovo kao poruku ako nije None u statusnoj traci. Korisno ako otvaranje može potrajati dugo

VIRTUAL_BOOK_EXTENSIONS = frozenset({})

Skup ekstenzija koje su "virtuelne knjige" na uređaju i stoga se ne mogu pregledati/sačuvati/dodati u biblioteku. Na primer: `frozenset(['kobo'])`

VIRTUAL_BOOK_EXTENSION_MESSAGE = None

Poruka koja se prikazuje korisniku za ekstenzije virtuelnih knjiga.

NUKE_COMMENTS = None

Da li da se obrišu komentari u kopiji knjige koja se šalje na uređaj. Ako nije None, ovo bi trebalo da bude kratak string kojim će komentari biti zamenjeni.

MANAGES_DEVICE_PRESENCE = False

Ako je True, označava da ovaj drajver u potpunosti upravlja detekcijom uređaja, izbacivanjem i tako dalje. Ako ovo postavite na True, *morate* implementirati metode `detect_managed_devices` i `debug_managed_device_detection`. Drajver sa ovim postavljenim na True je odgovoran za detekciju uređaja, upravljanje crnom listom uređaja, listom izbačenih uređaja i tako dalje. calibre će periodično pozivati metodu `detect_managed_devices()` i ako ona vrati detektovani uređaj, calibre će pozvati `open()`. `open()` će biti pozvan svaki put kada se uređaj vrati čak i ako su prethodni pozivi `open()` propali, stoga drajver mora održavati sopstvenu crnu listu propalih uređaja. Slično, prilikom izbacivanja, calibre će pozvati `eject()` i zatim, pretpostavljajući da sledeći poziv `detect_managed_devices()` vrati None, pozvaće `post_yank_cleanup()`.

SLOW_DRIVEINFO = False

Ako je postavljeno na True, calibre će pozvati metodu `get_driveinfo()` (Stranica 275) nakon što se liste knjiga učitaju da bi dobio informacije o disku.

ASK_TO_ALLOW_CONNECT = False

Ako je postavljeno na True, calibre će pitati korisnika da li želi da upravlja uređajem pomoću calibre-a, prvi put kada bude detektovan. Ako ovo postavite na True, *morate* implementirati `get_device_uid()` (Stranica 278) i `ignore_connected_device()` (Stranica 278) i `get_user_blacklisted_devices()` (Stranica 278) i `set_user_blacklisted_devices()` (Stranica 278)

user_feedback_after_callback = None

Postavite ovo na rečnik u obliku {'title':title, 'msg':msg, 'det_msg':detailed_msg} da bi calibre prikazao iskačući poruku korisniku nakon što se izvrše neki povratni pozivi (trenutno samo upload_books). Pazite da ne spamujete korisnika sa previše poruka. Ova promenljiva se proverava nakon *svakog* povratnog poziva, pa je postavite samo kada vam je zaista potrebna.

classmethod get_open_popup_message()

GUI ovo prikazuje kao nemodalni iskačući prozor. Trebalo bi da bude instanca OpenPopupMenu

classmethod model_metadata() → tuple[ModelMetadata, ...]

Metapodaci o svim stvarnim modelima uređaja koje ovaj drajver podržava

is_usb_connected(devices_on_system, debug=False, only_presence=False)

Vraća True, device_info ako je uređaj kojim upravlja ovaj dodatak trenutno povezan.

Параметри

devices_on_system -- Lista trenutno povezanih uređaja

detect_managed_devices(devices_on_system, force_refresh=False)

Poziva se samo ako je MANAGES_DEVICE_PRESENCE True.

Skeniraj uređaje kojima ovaj drajver može da upravlja. Trebalo bi da vrati objekat uređaja ako je uređaj pronađen. Ovaj objekat će biti prosleđen open() metodu kao connected_device. Ako nijedan uređaj nije pronađen, vrati None. Vraćeni objekat može biti bilo šta, calibre ga ne koristi, samo se prosleđuje open().

Ovaj metod se periodično poziva od strane GUI-ja, pa se pobrinite da ne zahteva previše resursa. Koristite keš da biste izbegli ponavljano skeniranje sistema.

Параметри

- **devices_on_system** -- Skup USB uređaja pronađenih na sistemu.
- **force_refresh** -- Ako je True i drajver koristi keš da spreči ponavljano skeniranje, keš mora biti ispražnjen.

debug_managed_device_detection(devices_on_system, output)

Poziva se samo ako je MANAGES_DEVICE_PRESENCE True.

Trebalo bi da upiše informacije o uređajima detektovanim na sistemu u output, koji je objekat sličan fajlu.

Trebalo bi da vrati True ako je uređaj detektovan i uspešno otvoren, inače False.

reset(key='-1', log_packets=False, report_progress=None, detected_device=None)

Параметри

- **key** -- Ključ za otključavanje uređaja
- **log_packets** -- Ako je true, tok paketa ka/od uređaja se beleži
- **report_progress** -- Funkcija koja se poziva sa % napretka (broj između 0 i 100) za razne zadatke. Ako se pozove sa -1 to znači da zadatak nema informacije o napretku
- **detected_device** -- Informacije o uređaju iz skenera uređaja

can_handle_windows(usbdevice, debug=False)

Opcioni metod za obavljanje daljih provera na uređaju da bi se videlo da li je ovaj drajver sposoban da njime upravlja. Ako nije, trebalo bi da vrati False. Ovaj metod se poziva samo nakon što se vendor, product ids i bcd poklope, tako da može da obavi neke relativno vremenski zahtevne provere. Podrazumevana implementacija vraća True. Ovaj metod se poziva samo na Windows-u. Pogledajte takođe [can_handle\(\)](#) (Stranica 275).

Imajte na umu da za uređaje bazirane na USBMS ovaj metod podrazumevano delegira na [can_handle\(\)](#) (Stranica 275). Tako da treba samo da prepisete [can_handle\(\)](#) (Stranica 275) u vašoj potklasi USBMS.

Параметри

usbdevice -- usbdevice kao što vraća calibre.devices.winusb.scan_usb_devices()

can_handle (*device_info*, *debug=False*)

Unix verzija *can_handle_windows()* (Stranica 274).

Параметри

device_info -- Je torka (vid, pid, bcd, proizvođač, proizvod, serijski broj)

open (*connected_device*, *library_uuid*)

Izvršite bilo kakvu inicijalizaciju specifičnu za uređaj. Poziva se nakon što je uređaj detektovan, ali pre bilo kojih drugih funkcija koje komuniciraju sa uređajem. Na primer: Za uređaje koji se predstavljaju kao USB Mass storage uređaji, ova metoda bi bila odgovorna za montiranje uređaja ili ako je uređaj automatski montiran, za pronalaženje gde je montiran. Metoda *calibre.devices.usbms.device.Device.open()* (Stranica 283) ima implementaciju ove funkcije koja bi trebalo da posluži kao dobar primer za USB Mass storage uređaje.

Ova metoda može podići OpenFeedback izuzetak da bi prikazala poruku korisniku.

Параметри

- **connected_device** -- Uređaj koji pokušavamo da otvorimo. To je torka (vendor id, product id, bcd, ime proizvođača, ime proizvoda, serijski broj uređaja). Međutim, neki uređaji nemaju serijski broj i na Windows-u su prisutna samo prva tri polja, ostala su None.
- **library_uuid** -- UUID trenutne calibre biblioteke. Može biti None ako nema biblioteke (na primer kada se koristi iz komandne linije).

eject ()

Demontiraj / izbacij uređaj iz OS-a. Ovo ne proverava da li postoje GUI poslovi na čekanju koji treba da komuniciraju sa uređajem.

NAPOMENA: Ova metoda se možda neće pozvati na istoj niti kao ostale metode uređaja.

post_yank_cleanup ()

Poziva se ako korisnik izvuče uređaj bez prethodnog izbacivanja.

set_progress_reporter (*report_progress*)

Postavite funkciju za izveštavanje o informacijama o napretku.

Параметри

report_progress -- Funkcija koja se poziva sa % napretka (broj između 0 i 100) za razne zadatke. Ako se pozove sa -1 to znači da zadatak nema informacije o napretku

get_device_information (*end_session=True*)

Pitaj uređaj za informacije o uređaju. Pogledajte L{DeviceInfoQuery}.

Резултат

(device name, device version, software version on device, MIME type) Torka može opciono imati peti element, koji je rečnik informacija o disku. Pogledajte *usbms.driver* za primer.

get_driveinfo ()

Vraća rečnik *driveinfo*. Obično se poziva iz *get_device_information()*, ali ako je učitavanje *driveinfo* sporo za ovaj drajver, onda bi trebalo da postavi *SLOW_DRIVEINFO*. U ovom slučaju, ovaj metod će pozvati *calibre* nakon što se liste knjiga učitaju. Imajte na umu da se ne poziva u niti uređaja, tako da bi drajver trebalo da kešira informacije o disku u metodu *books()*, a ova funkcija bi trebalo da vrati keširane podatke.

card_prefix (*end_session=True*)

Vraća listu od 2 elementa prefiksa za putanje na karticama. Ako kartica nije prisutna, None se postavlja za prefiks kartice. Npr. ('/place', '/place2') (None, 'place2') ('place', None) (None, None)

total_space (*end_session=True*)

Dobijanje ukupnog dostupnog prostora na tačkama montiranja:

1. Glavna memorija
2. Memorijska kartica A
3. Memorijska kartica B

Резултат

Lista od 3 elementa sa ukupnim prostorom u bajtovima od (1, 2, 3). Ako određeni uređaj nema neku od ovih lokacija, trebalo bi da vrati 0.

free_space (*end_session=True*)

Dobijanje slobodnog prostora dostupnog na tačkama montiranja:

1. Glavna memorija
2. Kartica A
3. Kartica B

Резултат

Lista od 3 elementa sa slobodnim prostorom u bajtovima od (1, 2, 3). Ako određeni uređaj nema neku od ovih lokacija, trebalo bi da vrati -1.

books (*oncard=None, end_session=True*)

Vraća listu e-knjiga na uređaju.

Параметри

oncard -- Ako je 'carda' ili 'cardb', vraća listu e-knjiga na specifičnoj memorijskoj kartici, inače vraća listu e-knjiga u glavnoj memoriji uređaja. Ako je kartica navedena, a na njoj nema knjiga, vraća praznu listu.

Резултат

BookList.

upload_books (*files, names, on_card=None, end_session=True, metadata=None*)

Otpremite listu knjiga na uređaj. Ako datoteka već postoji na uređaju, treba je zameniti. Ovaj metod treba da podigne `FreeSpaceError` ako nema dovoljno slobodnog prostora na uređaju. Tekst `FreeSpaceError` mora sadržati reč "card" ako `on_card` nije None, inače mora sadržati reč "memory".

Параметри

- **files** -- Lista putanja
- **names** -- Lista imena datoteka koje knjige treba da imaju nakon otpremanja na uređaj. `len(names) == len(files)`
- **metadata** -- Ako nije None, to je lista `Metadata` objekata. Ideja je da se metapodaci koriste za određivanje gde na uređaju staviti knjigu. `len(metadata) == len(files)`. Pored obične korice (putanja do korice), može postojati i atribut sličice, koji treba koristiti kao prioritet. Atribut sličice je u obliku (širina, visina, podaci_o_korici kao jpeg).

Резултат

Lista torki od 3 elementa. Lista je namenjena da se prosledi u `add_books_to_metadata()` (Stranica 277).

classmethod `add_books_to_metadata(locations, metadata, booklists)`

Dodajte lokacije u liste knjiga. Ova funkcija ne sme komunicirati sa uređajem.

Параметри

- **locations** -- Rezultat poziva `L{upload_books}`
- **metadata** -- Lista Metadata objekata, isto kao za `upload_books()` (Stranica 276).
- **booklists** -- Torka koja sadrži rezultat poziva `(books(oncard=None)(), books(oncard='carda')(), :meth`books(oncard='cardb')`)`.

delete_books (*paths, end_session=True*)

Izbriši knjige na putanjama na uređaju.

classmethod `remove_books_from_metadata(paths, booklists)`

Uklonite knjige iz liste metapodataka. Ova funkcija ne sme komunicirati sa uređajem.

Параметри

- **paths** -- putanje do knjiga na uređaju.
- **booklists** -- Torka koja sadrži rezultat poziva `(books(oncard=None)(), books(oncard='carda')(), :meth`books(oncard='cardb')`)`.

sync_booklists (*booklists, end_session=True*)

Ažuriraj metapodatke na uređaju.

Параметри

booklists -- Torka koja sadrži rezultat poziva `(books(oncard=None)(), books(oncard='carda')(), :meth`books(oncard='cardb')`)`.

get_file (*path, outfile, end_session=True*)

Pročitajte fajl na *path* na uređaju i upiši ga u *outfile*.

Параметри

outfile -- objekat fajla kao `sys.stdout` ili rezultat `open()` (Stranica 275) poziva.

config_widget ()

Treba da vrati `QWidget`. `QWidget` sadrži podešavanja za interfejs uređaja

save_settings (*config_widget*)

Treba da sačuva podešavanja na disk. Uzima vidžet kreiran u `config_widget()` (Stranica 277) i čuva sva podešavanja na disk.

classmethod `settings()`

Treba da vrati `opts` objekat. `Opts` objekat treba da ima bar jedan atribut *format_map* koji je uređena lista formata za uređaj.

set_pluginboards (*pluginboards, pb_func*)

obezbedi drajveru trenutni skup pluginboard-ova i funkciju za izbor specifičnog pluginboard-a. Ovaj metod se poziva neposredno pre `add_books` i `sync_booklists`.

pb_func je poziv sa sledećim potpisom:

```
def pb_func(device_name, format, pluginboards)
```

Dajete mu trenutno ime uređaja (bilo ime klase ili `DEVICE_PLUGBOARD_NAME`), format za koji ste zainteresovani ('pravi' format ili 'device_db'), i plugboard-ove (dobili ste ih od `set_plugboards`, na istom mestu gde ste dobili ovaj metod).

Резултат

None ili jedna instanca plugboard-a.

set_driveinfo_name (*location_code, name*)

Postavite ime uređaja u driveinfo fajlu na 'name'. Ovo podešavanje će ostati dok se fajl ponovo ne kreira ili se ime ponovo ne promeni.

Uređaji koji nisu diskovi bi trebalo da implementiraju ovaj metod na osnovu kodova lokacije koje vraća metod `get_device_information()`.

prepare_addable_books (*paths*)

S obzirom na listu putanja, vraća drugu listu putanja. Ove putanje pokazuju na verzije knjiga koje se mogu dodati.

Ako dođe do greške pri pripremi knjige, onda umesto putanje, pozicija u vraćenoj listi za tu knjigu treba da bude torka od tri elementa: (*original_path*, the exception instance, *traceback*)

startup ()

Poziva se kada calibre pokreće uređaj. Uradite svaku potrebnu inicijalizaciju. Imajte na umu da se može instancirati više instanci klase, i stoga se `__init__` može pozvati više puta, ali će samo jedna instanca imati pozvan ovaj metod. Ovaj metod se poziva u niti uređaja, a ne u GUI niti.

shutdown ()

Poziva se kada se calibre gasi, bilo zauvek ili u pripremi za ponovno pokretanje. Uradite svako potrebno čišćenje. Ovaj metod se poziva u niti uređaja, a ne u GUI niti.

get_device_uid ()

Mora vratiti jedinstveni id za trenutno povezani uređaj (ovo se poziva odmah nakon uspešnog poziva `open()`). Morate implementirati ovaj metod ako postavite `ASK_TO_ALLOW_CONNECT = True`

ignore_connected_device (*uid*)

Trebalo bi da ignoriše uređaj identifikovan pomoću uid (rezultat poziva `get_device_uid()`) u budućnosti. Morate implementirati ovaj metod ako postavite `ASK_TO_ALLOW_CONNECT = True`. Imajte na umu da se ova funkcija poziva odmah nakon `open()`, pa ako `open()` kešira neko stanje, drajver bi trebalo da resetuje to stanje.

get_user_blacklisted_devices ()

Vratite mapu uid uređaja u čitljivo ime za sve uređaje koje je korisnik tražio da se ignorišu.

set_user_blacklisted_devices (*devices*)

Postavite listu uid-ova uređaja koje bi ovaj drajver trebalo da ignoriše.

specialize_global_preferences (*device_prefs*)

Implementirajte ovaj metod ako vaš uređaj želi da premosti određenu postavku. Morate osigurati da sva mesta poziva koja žele postavku koja se može premostiti koriste `device_prefs['something']` umesto `prefs['something']`. Vaš metod bi trebalo da pozove `device_prefs.set_overrides(pref=val, pref=val, ...)`. Trenutno se koristi za: upravljanje metapodacima (`prefs['manage_device_metadata']`)

set_library_info (*library_name, library_uid, field_metadata*)

Implementirajte ovaj metod ako želite informacije o trenutnoj calibre biblioteci. Ovaj metod se poziva pri pokretanju i kada se calibre biblioteka promeni dok je povezana.

is_dynamically_controllable()

Poziva ga menadžer uređaja prilikom pokretanja dodatka. Ako ovaj metod vrati string, onda a) podržava interfejs dinamičke kontrole menadžera uređaja, i b) to ime će se koristiti prilikom komunikacije sa dodatkom.

Ova metoda se može pozvati u GUI niti. Drajver koji implementira ovu metodu mora biti bezbedan za niti.

start_plugin()

Ova metoda se poziva za pokretanje dodatka. Dodatak bi trebalo da počne da prihvata konekcije uređaja na bilo koji način. Ako dodatak već prihvata konekcije, onda ne radite ništa.

Ova metoda se može pozvati u GUI niti. Drajver koji implementira ovu metodu mora biti bezbedan za niti.

stop_plugin()

Ova metoda se poziva za zaustavljanje dodatka. Dodatak više ne bi trebalo da prihvata konekcije i trebalo bi da počisti za sobom. Verovatno je da bi ova metoda trebalo da pozove shutdown. Ako dodatak već ne prihvata konekcije, onda ne radite ništa.

Ova metoda se može pozvati u GUI niti. Drajver koji implementira ovu metodu mora biti bezbedan za niti.

get_option(opt_string, default=None)

Vraća vrednost opcije naznačene sa *opt_string*. Ova metoda se može pozvati kada dodatak nije pokrenut. Vraća None ako opcija ne postoji.

Ova metoda se može pozvati u GUI niti. Drajver koji implementira ovu metodu mora biti bezbedan za niti.

set_option(opt_string, opt_value)

Postavlja vrednost opcije naznačene sa *opt_string*. Ova metoda se može pozvati kada dodatak nije pokrenut.

Ova metoda se može pozvati u GUI niti. Drajver koji implementira ovu metodu mora biti bezbedan za niti.

is_running()

Vraća True ako je dodatak pokrenut, inače false

Ova metoda se može pozvati u GUI niti. Drajver koji implementira ovu metodu mora biti bezbedan za niti.

synchronize_with_db(db, book_id, book_metadata, first_call)

Poziva se tokom uparivanja knjiga kada se knjiga na uređaju upari sa knjigom u calibre bazi podataka. Metoda je odgovorna za sinhronizaciju podataka sa uređaja u calibre bazu podataka (ako je potrebno).

Metoda mora vratiti torqu od dve vrednosti. Prva vrednost je skup promenjenih calibre ID-ova knjiga ako je calibre baza podataka promenjena ili None ako baza podataka nije promenjena. Ako je prva vrednost prazan skup, onda se metapodaci za knjigu na uređaju ažuriraju sa calibre metapodacima i vraćaju uređaju, ali se ne vrši GUI osvežavanje te knjige. Ovo je korisno kada su calibre podaci tačni, ali se moraju poslati na uređaj.

Druga vrednost je sama po sebi torca od 2 vrednosti. Prva vrednost u torci određuje da li format knjige treba poslati na uređaj. Namera je da se omogući provera da li je knjiga na uređaju ista kao knjiga u calibre-u. Ova vrednost mora biti None ako se nijedna knjiga ne šalje, inače vraća osnovno ime datoteke na uređaju (string kao foobar.epub). Obavezno uključite ekstenziju u ime. Podsystem uređaja će konstruisati send_books posao za sve knjige sa vrednostima koje nisu None. Napomena: osim za kasnije preuzimanje ekstenzije, ime se ignoriše u slučajevima kada uređaj koristi šablon za generisanje imena datoteke, što većina radi. Druga vrednost u vraćenoj torci ukazuje da li je format datiran u budućnosti. Vraća True ako jeste, inače vraća False. calibre će prikazati dijalog korisniku sa listom svih knjiga datiranih u budućnosti.

Izuzetno važno: ova metoda se poziva u GUI niti. Mora biti bezbedna za niti u odnosu na nit menadžera uređaja.

book_id: calibre id za knjigu u bazi podataka. *book_metadata*: Metadata objekat za knjigu koja dolazi sa uređaja. *first_call*: True ako je ovo prvi poziv tokom sinhronizacije, False inače

```
class calibre.devices.interface.BookList (oncard=None, prefix=None, settings=None)
```

Bases: list

Lista knjiga. Svaki Book objekat mora imati polja

1. naslov
2. autori
3. veličina (veličina datoteke knjige)
4. datetime (UTC vremenska torka)
5. putanja (putanja na uređaju do knjige)
6. slička (može biti None) slička je ili str/bytes objekat sa podacima slike ili bi trebalo da ima atribut image_path koji čuva apsolutnu (nativnu za platformu) putanju do slike
7. oznake (lista stringova, može biti prazna).

```
supports_collections ()
```

Vraća True ako uređaj podržava kolekcije za ovu listu knjiga.

```
add_book (book, replace_metadata)
```

Dodajte knjigu na listu knjiga. Namera je da se održe svi interni metapodaci uređaja. Vraća True ako liste knjiga moraju biti sinhronizovane

```
remove_book (book)
```

Uklonite knjigu sa liste knjiga. Istovremeno ispravi sve metapodatke uređaja

```
get_collections (collection_attributes)
```

Vraća rečnik kolekcija kreiranih iz collection_attributes. Svaki unos u rečniku je u obliku ime kolekcije:[lista knjiga]

Lista knjiga je sortirana po naslovu knjige, osim za kolekcije kreirane iz serija, u kom slučaju se koristi series_index.

Параметри

collection_attributes -- Lista atributa objekta Book

Uređaji bazirani na USB Mass Storage

Osnovna klasa za takve uređaje je `calibre.devices.usbms.driver.USBMS` (Stranica 284). Ova klasa zauzvat nasleđuje deo svoje funkcionalnosti od svojih osnova, dokumentovanih ispod. Tipičan osnovni drajver baziran na USBMS izgleda ovako:

```
from calibre.devices.usbms.driver import USBMS

class PDNOVEL(USBMS):
    name = 'Pandigital Novel device interface'
    gui_name = 'PD Novel'
    description = _('Communicate with the Pandigital Novel')
    author = 'Kovid Goyal'
    supported_platforms = ['windows', 'linux', 'osx']
    FORMATS = ['epub', 'pdf']

    VENDOR_ID = [0x18d1]
    PRODUCT_ID = [0xb004]
    BCD = [0x224]
```

(наставак на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

THUMBNAIL_HEIGHT = 144

EBOOK_DIR_MAIN = 'eBooks'
SUPPORTS_SUB_DIRS = False

def upload_cover(self, path, filename, metadata):
    coverdata = getattr(metadata, 'thumbnail', None)
    if coverdata and coverdata[2]:
        with open('%s.jpg' % os.path.join(path, filename), 'wb') as coverfile:
            coverfile.write(coverdata[2])

```

class calibre.devices.usbms.device.**Device** (*plugin_path*)

Bases: DeviceConfig, *DevicePlugin* (Stranica 272)

Ova klasa obezbeđuje logiku zajedničku za sve drajvere za uređaje koji se izvoze kao USB Mass Storage uređaji. Obezbeđuje implementacije za montiranje/izbacivanje USBMS uređaja na svim platformama.

VENDOR_ID: ClassVar[int | list[int] | dict[int, dict[int, list[int] | None]]] = 0

VENDOR_ID može biti ili ceo broj, lista celih brojeva ili rečnik. Ako je rečnik, mora biti rečnik rečnika, u obliku:

```

{
    integer_vendor_id : { product_id : [list of BCDs], ... },
    ...
}

```

PRODUCT_ID: ClassVar[int | list[int]] = 0

Ceo broj ili lista celih brojeva

BCD = None

BCD može biti None da se ne bi razlikovali uređaji na osnovu BCD-a, ili može biti lista BCD brojeva svih uređaja koje podržava ovaj drajver.

WINDOWS_MAIN_MEM = None

String koji identifikuje glavnu memoriju uređaja u Windows PnP id stringovima. Ovo može biti None, string, lista stringova ili kompajlirani regex

WINDOWS_CARD_A_MEM = None

String koji identifikuje prvu karticu uređaja u Windows PnP id stringovima. Ovo može biti None, string, lista stringova ili kompajlirani regex

WINDOWS_CARD_B_MEM = None

String koji identifikuje drugu karticu uređaja u Windows PnP id stringovima. Ovo može biti None, string, lista stringova ili kompajlirani regex

OSX_MAIN_MEM_VOL_PAT = None

Koristi se od strane nove detekcije drajvera za razlikovanje glavne memorije od memorijskih kartica. Trebalo bi da bude regularni izraz koji se podudara sa tačkom montiranja glavne memorije koju dodeljuje macOS

MAX_PATH_LEN = 250

Maksimalna dužina putanja kreiranih na uređaju

NEWS_IN_FOLDER = True

Stavi vesti u sopstveni folder

`classmethod model_metadata ()` → tuple[ModelMetadata, ...]

Metapodaci o svim stvarnim modelima uređaja koje ovaj drajver podržava

`reset (key='-1', log_packets=False, report_progress=None, detected_device=None)`

Параметри

- **key** -- Ključ za otključavanje uređaja
- **log_packets** -- Ako je true, tok paketa ka/od uređaja se beleži
- **report_progress** -- Funkcija koja se poziva sa % napretka (broj između 0 i 100) za razne zadatke. Ako se pozove sa -1 to znači da zadatak nema informacije o napretku
- **detected_device** -- Informacije o uređaju iz skenera uređaja

`set_progress_reporter (report_progress)`

Postavite funkciju za izveštavanje o informacijama o napretku.

Параметри

report_progress -- Funkcija koja se poziva sa % napretka (broj između 0 i 100) za razne zadatke. Ako se pozove sa -1 to znači da zadatak nema informacije o napretku

`card_prefix (end_session=True)`

Vraća listu od 2 elementa prefiksa za putanje na karticama. Ako kartica nije prisutna, None se postavlja za prefiks kartice. Npr. ('/place', '/place2') (None, 'place2') ('place', None) (None, None)

`total_space (end_session=True)`

Dobijanje ukupnog dostupnog prostora na tačkama montiranja:

1. Glavna memorija
2. Memorijska kartica A
3. Memorijska kartica B

Резултат

Lista od 3 elementa sa ukupnim prostorom u bajtovima od (1, 2, 3). Ako određeni uređaj nema neku od ovih lokacija, trebalo bi da vrati 0.

`free_space (end_session=True)`

Dobijanje slobodnog prostora dostupnog na tačkama montiranja:

1. Glavna memorija
2. Kartica A
3. Kartica B

Резултат

Lista od 3 elementa sa slobodnim prostorom u bajtovima od (1, 2, 3). Ako određeni uređaj nema neku od ovih lokacija, trebalo bi da vrati -1.

`windows_sort_drives (drives)`

Poziva se za razlikovanje glavne memorije i memorijske kartice za uređaje koji ih ne razlikuju na osnovu `WINDOWS_CARD_NAME`. Na primer: EB600

can_handle_windows (*usbdevice*, *debug=False*)

Opcioni metod za obavljanje daljih provera na uređaju da bi se videlo da li je ovaj drajver sposoban da njime upravlja. Ako nije, trebalo bi da vrati False. Ovaj metod se poziva samo nakon što se vendor, product ids i bcd poklope, tako da može da obavi neke relativno vremenski zahtevne provere. Podrazumevana implementacija vraća True. Ovaj metod se poziva samo na Windows-u. Pogledajte takođe `can_handle()`.

Imajte na umu da za uređaje bazirane na USBMS ovaj metod podrazumevano delegira na `can_handle()`. Tako da treba samo da prepisete `can_handle()` u vašoj potklasi USBMS.

Параметри

usbdevice -- *usbdevice* kao što vraća `calibre.devices.winusb.scan_usb_devices()`

open (*connected_device*, *library_uuid*)

Izvršite bilo kakvu inicijalizaciju specifičnu za uređaj. Poziva se nakon što je uređaj detektovan, ali pre bilo kojih drugih funkcija koje komuniciraju sa uređajem. Na primer: Za uređaje koji se predstavljaju kao USB Mass storage uređaji, ova metoda bi bila odgovorna za montiranje uređaja ili ako je uređaj automatski montiran, za pronalaženje gde je montiran. Metoda `calibre.devices.usbms.device.Device.open()` (Stranica 283) ima implementaciju ove funkcije koja bi trebalo da posluži kao dobar primer za USB Mass storage uređaje.

Ova metoda može podići OpenFeedback izuzetak da bi prikazala poruku korisniku.

Параметри

- **connected_device** -- Uređaj koji pokušavamo da otvorimo. To je torka (vendor id, product id, bcd, ime proizvođača, ime proizvoda, serijski broj uređaja). Međutim, neki uređaji nemaju serijski broj i na Windows-u su prisutna samo prva tri polja, ostala su None.
- **library_uuid** -- UUID trenutne calibre biblioteke. Može biti None ako nema biblioteke (na primer kada se koristi iz komandne linije).

eject ()

Demontiraj / izbacij uređaj iz OS-a. Ovo ne proverava da li postoje GUI poslovi na čekanju koji treba da komuniciraju sa uređajem.

NAPOMENA: Ova metoda se možda neće pozvati na istoj niti kao ostale metode uređaja.

post_yank_cleanup ()

Poziva se ako korisnik izvuče uređaj bez prethodnog izbacivanja.

sanitize_callback (*path*)

Povratni poziv koji omogućava pojedinačnim drajverima uređaja da prepisu sanitizaciju putanje koju koristi `create_upload_path()`.

filename_callback (*default*, *mi*)

Povratni poziv koji omogućava drajverima da promene podrazumevano ime datoteke postavljeno od strane `create_upload_path()`.

sanitize_path_components (*components*)

Izvršite bilo kakvu posebno čišćenje uređaja na komponentama putanje za datoteke koje se otpremaju na uređaj

get_annotations (*path_map*)

Razrešite *path_map* u *annotation_map* datoteka pronađenih na uređaju

add_annotation_to_library (*db*, *db_id*, *annotation*)

Dodajte anotaciju u calibre biblioteku

```
class calibre.devices.usbms.cli.CLI
```

```
class calibre.devices.usbms.driver.USBMS (plugin_path)
```

Bases: *CLI* (Stranica 283), *Device* (Stranica 281)

Osnovna klasa za sve USBMS uređaje. Implementira logiku za slanje/dobijanje/ažuriranje metapodataka/keširanje metapodataka/itd.

```
description = 'Komunikacija sa čitačem e-knjiga.'
```

Kratak string koji opisuje šta ovaj dodatak radi

```
author = 'John Schember'
```

Autor ovog dodatka

```
supported_platforms = ['windows', 'osx', 'linux']
```

Lista platformi na kojima ovaj dodatak radi. Na primer: ['windows', 'osx', 'linux']

```
booklist_class
```

alias of BookList

```
book_class
```

alias of Book

```
FORMATS: ClassVar[list[str]] = []
```

Uređena lista podržanih formata

```
CAN_SET_METADATA = []
```

Da li se metapodaci na knjigama mogu postaviti preko GUI-ja.

```
get_device_information (end_session=True)
```

Pitaj uređaj za informacije o uređaju. Pogledajte L{DeviceInfoQuery}.

Резултат

(device name, device version, software version on device, MIME type) Torka može opciono imati peti element, koji je rečnik informacija o disku. Pogledajte usbms.driver za primer.

```
set_driveinfo_name (location_code, name)
```

Postavite ime uređaja u driveinfo fajlu na 'name'. Ovo podešavanje će ostati dok se fajl ponovo ne kreira ili se ime ponovo ne promeni.

Uređaji koji nisu diskovi bi trebalo da implementiraju ovaj metod na osnovu kodova lokacije koje vraća metod `get_device_information()`.

```
books (oncard=None, end_session=True)
```

Vraća listu e-knjiga na uređaju.

Параметри

oncard -- Ako je 'carda' ili 'cardb', vraća listu e-knjiga na specifičnoj memorijskoj kartici, inače vraća listu e-knjiga u glavnoj memoriji uređaja. Ako je kartica navedena, a na njoj nema knjiga, vraća praznu listu.

Резултат

BookList.

```
upload_books (files, names, on_card=None, end_session=True, metadata=None)
```

Otpremite listu knjiga na uređaj. Ako datoteka već postoji na uređaju, treba je zameniti. Ovaj metod treba da podigne `FreeSpaceError` ako nema dovoljno slobodnog prostora na uređaju. Tekst `FreeSpaceError` mora sadržati reč "card" ako `on_card` nije `None`, inače mora sadržati reč "memory".

Параметри

- **files** -- Lista putanja
- **names** -- Lista imena datoteka koje knjige treba da imaju nakon otpremanja na uređaj. `len(names) == len(files)`
- **metadata** -- Ako nije None, to je lista `Metadata` objekata. Ideja je da se metapodaci koriste za određivanje gde na uređaju staviti knjigu. `len(metadata) == len(files)`. Pored obične korice (putanja do korice), može postojati i atribut sličice, koji treba koristiti kao prioritet. Atribut sličice je u obliku (širina, visina, podaci_o_korici kao jpeg).

Резултат

Lista torki od 3 elementa. Lista je namenjena da se prosledi u `add_books_to_metadata()` (Stranica 285).

upload_cover (*path, filename, metadata, filepath*)

Otpremite korice knjige na uređaj. Podrazumevana implementacija ne radi ništa.

Параметри

- **path** -- Puna putanja do fascikle gde se nalazi povezana knjiga.
- **filename** -- Ime datoteke knjige bez ekstenzije.
- **metadata** -- metapodaci koji pripadaju knjizi. Koristite `metadata.thumbnail` za korice
- **filepath** -- Puna putanja do e-knjige

add_books_to_metadata (*locations, metadata, booklists*)

Dodajte lokacije u liste knjiga. Ova funkcija ne sme komunicirati sa uređajem.

Параметри

- **locations** -- Rezultat poziva `L{upload_books}`
- **metadata** -- Lista `Metadata` objekata, isto kao za `upload_books()` (Stranica 284).
- **booklists** -- Torka koja sadrži rezultat poziva `(books(oncard=None)(), books(oncard='carda')(), :meth`books(oncard='cardb')`)`.

delete_books (*paths, end_session=True*)

Izbriši knjige na putanjama na uređaju.

remove_books_from_metadata (*paths, booklists*)

Uklonite knjige iz liste metapodataka. Ova funkcija ne sme komunicirati sa uređajem.

Параметри

- **paths** -- putanje do knjiga na uređaju.
- **booklists** -- Torka koja sadrži rezultat poziva `(books(oncard=None)(), books(oncard='carda')(), :meth`books(oncard='cardb')`)`.

sync_booklists (*booklists, end_session=True*)

Ažuriraj metapodatke na uređaju.

Параметри

- **booklists** -- Torka koja sadrži rezultat poziva `(books(oncard=None)(), books(oncard='carda')(), :meth`books(oncard='cardb')`)`.

classmethod normalize_path (*path*)

Vratite putanju sa separatorima putanje specifičnim za platformu

12.1.8 Akcije korisničkog interfejsa

Ako dodajete sopstveni dodatak u ZIP datoteci, trebalo bi da napravite potklasu i za `InterfaceActionBase` i za `InterfaceAction`. Metod `load_actual_plugin()` vaše `InterfaceActionBase` potklase mora da vrati instancirani objekat vaše `InterfaceAction` potklase.

```
class calibre.gui2.actions.InterfaceAction (parent, site_customization)
```

Bases: `QObject`

Dodatak koji predstavlja "akciju" koja se može preduzeti u grafičkom korisničkom interfejsu. Sve stavke na traci sa alatkama i u kontekstnim menijima su implementirane pomoću ovih dodataka.

Imajte na umu da je ova klasa osnovna klasa za ove dodatke, međutim, da biste integrisali dodatak sa sistemom dodataka u programu calibre, morate napraviti omotačku klasu koja referencira stvarni dodatak. Pogledajte modul `calibre.customize.builtins` za primere.

Ako dva `InterfaceAction` (Stranica 286) objekta imaju isto ime, onaj sa višim prioritetom ima prednost.

Potklase bi trebalo da implementiraju metode `genesis()` (Stranica 288), `library_changed()` (Stranica 288), `location_selected()` (Stranica 288), `shutting_down()` (Stranica 289), `initialization_complete()` (Stranica 288) i `tag_browser_context_action()` (Stranica 288).

Kada se inicijalizuje, ovaj dodatak ima pristup glavnom calibre GUI-ju preko člana `gui`. Možete pristupiti drugim dodacima po imenu, na primer:

```
self.gui.iactions['Save To Disk']
```

Da biste pristupili stvarnom dodatku, koristite atribut `interface_action_base_plugin`, ovaj atribut postaje dostupan tek nakon što je dodatak inicijalizovan. Korisno ako želite da koristite metode iz klase dodatka kao što je `do_user_config()`.

`QAction` naveden pomoću `action_spec` (Stranica 286) se automatski kreira i postaje dostupan kao `self.qaction`.

```
name = 'Implement me'
```

Ime dodatka. Ako su prisutna dva dodatka sa istim imenom, onaj sa višim prioritetom ima prednost.

```
priority = 1
```

Prioritet dodatka. Ako su prisutna dva dodatka sa istim imenom, onaj sa višim prioritetom ima prednost.

```
popup_type = 1
```

Tip iskaćućeg menija kada se ovaj dodatak doda na traku sa alatkama

```
auto_repeat = False
```

Da li ovu akciju treba automatski ponavljati kada se taster prečice drži pritisnut.

```
action_spec = ('text', 'icon', None, None)
```

U obliku: (text, icon_path, tooltip, keyboard shortcut). icon, tooltip i keyboard shortcut mogu biti `None`. keyboard shortcut mora biti string, `None` ili torka prečica. Ako je `None`, prečica na tastaturi koja odgovara akciji se ne registruje. Ako prosledite praznu torku, onda se prečica registruje bez podrazumevane veze sa tasterom.

```
action_shortcut_name = None
```

Ako nije `None`, koristi se za ime koje se prikazuje korisniku prilikom prilagođavanja prečica na tastaturi za gornju specifikaciju akcije umesto `action_spec[0]`

```
action_add_menu = False
```

Ako je `True`, meni se automatski kreira i dodaje u `self.qaction`

action_menu_clone_qaction = False

Ako je True, klon self.qaction se dodaje u meni self.qaction. Ako želite da tekst ove akcije bude drugačiji od teksta self.qaction, postavite ovu promenljivu na novi tekst

dont_add_to = frozenset({})

Skup lokacija na koje ova akcija ne sme biti dodata. Pogledajte `all_locations` za listu mogućih lokacija

dont_remove_from = frozenset({})

Skup lokacija sa kojih ova akcija ne sme biti uklonjena. Pogledajte `all_locations` za listu mogućih lokacija

action_type = 'global'

Tip akcije 'current' znači da deluje na trenutni prikaz 'global' znači akciju koja ne deluje na trenutni prikaz, već na calibre u celini

accepts_drops = False

Ako je True, onda će ovaj InterfaceAction imati priliku da interaguje sa događajima prevlačenja i puštanja. Pogledajte metode, `accept_enter_event()` (Stranica 287), `:meth:`accept_drag_move_event``, `drop_event()` (Stranica 287) za detalje.

accept_enter_event (event, mime_data)

Ova metoda treba da vrati True ako i samo ako je ova akcija interfejsa sposobna da obradi događaj prevlačenja. Ne pozivajte accept/ignore na događaju, o tome će se pobrinuti calibre UI.

accept_drag_move_event (event, mime_data)

Ova metoda treba da vrati True ako i samo ako je ova akcija interfejsa sposobna da obradi događaj prevlačenja. Ne pozivajte accept/ignore na događaju, o tome će se pobrinuti calibre UI.

drop_event (event, mime_data)

Ova metoda treba da izvrši neku korisnu akciju i vrati True ako i samo ako je ova akcija interfejsa sposobna da obradi događaj puštanja. Ne pozivajte accept/ignore na događaju, o tome će se pobrinuti calibre UI. Ne bi trebalo da obavljate blokirajuće/duge operacije u ovoj funkciji. Umesto toga emitujte signal ili koristite QTimer.singleShot i vratite se brzo. Pogledajte ugrađene akcije za primere.

create_menu_action (menu, unique_name, text, icon=None, shortcut=None, description=None, triggered=None, shortcut_name=None, persist_shortcut=False)

Metoda pogodnosti za lako dodavanje akcija u QMenu. Vraća kreirani QAction. Ova akcija ima jedan dodatni atribut calibre_shortcut_unique_name koji, ako nije None, ukazuje na jedinstveno ime pod kojim je ova akcija registrovana u menadžeru tastature.

Параметри

- **menu** -- QMenu u koji će novokreirana akcija biti dodata
- **unique_name** -- Jedinstveno ime za ovu akciju, ovo mora biti globalno jedinstveno, pa ga učinite što opisnijim. Ako ste u nedoumici, dodajte mu UUID.
- **text** -- Tekst akcije.
- **icon** -- Ili QIcon ili ime datoteke. Ime datoteke se prosleđuje ugrađenoj funkciji QIcon.ic(), tako da ne morate prosleđivati punu putanju do fascikle sa slikama.
- **shortcut** -- String, lista stringova, None ili False. Ako je False, za ovu akciju se ne registruje prečica na tastaturi. Ako je None, registruje se prečica na tastaturi bez podrazumevane prečice. String i lista stringova registruju prečicu sa podrazumevanom prečicom kao što je navedeno.
- **description** -- Opis za ovu akciju. Koristi se za postavljanje oblačića sa alatkama.
- **triggered** -- Poziv koji je povezan sa aktiviranim signalom kreirane akcije.

- **shortcut_name** -- Tekst koji se prikazuje korisniku prilikom prilagođavanja prečica na tastaturi za ovu akciju. Podrazumevano je postavljen na vrednost `text`.
- **persist_shortcut** -- Prečice za akcije koje se ne pojavljuju uvek, ili zavise od biblioteke, mogu nestati kada se uređuju druge prečice na tastaturi osim ako ``persist_shortcut`` nije postavljeno na `True`.

load_resources (names)

Ako ovaj dodatak dolazi u ZIP datoteci (dodatak koji je dodao korisnik), ovaj metod će vam omogućiti da učitate resurse iz ZIP datoteke.

Na primer za učitavanje slike:

```
 pixmap = QPixmap()
 pixmap.loadFromData(tuple(self.load_resources(['images/icon.png'])).
    ↪values())[0])
 icon = QIcon(pixmap)
```

Параметри

names -- Lista putanja do resursa u ZIP datoteci koristeći / kao separator

Резултат

Rečnik u obliku `{name : file_contents}`. Sva imena koja nisu pronađena u ZIP datoteci neće biti prisutna u rečniku.

genesis ()

Podesite ovaj dodatak. Poziva se samo jednom tokom inicijalizacije. `self.gui` je dostupan. Akcija navedena pomoću *action_spec* (Stranica 286) je dostupna kao `self.qaction`.

location_selected (loc)

Poziva se kad god se promeni spisak knjiga prikazan u programu calibre. Trenutne vrednosti za `loc` su: `library`, `main`, `card` and `cardb`.

Ovaj metod bi trebalo da omogući/onemogući ovu akciju i njene podakcije kako je prikladno za lokaciju.

library_about_to_change (olddb, db)

Poziva se kad god se promeni trenutna biblioteka.

Параметри

- **olddb** -- LibraryDatabase koji odgovara prethodnoj biblioteci.
- **db** -- LibraryDatabase koji odgovara novoj biblioteci.

library_changed (db)

Poziva se kad god se promeni trenutna biblioteka.

Параметри

db -- LibraryDatabase koji odgovara trenutnoj biblioteci.

gui_layout_complete ()

Poziva se jednom po akciji kada je raspored glavnog GUI-ja završen. Ako vaša akcija treba da napravi promene u rasporedu, to bi trebalo uraditi ovde, a ne u *initialization_complete()* (Stranica 288).

initialization_complete ()

Poziva se jednom po akciji kada je inicijalizacija glavnog GUI-ja završena.

tag_browser_context_action (*index*)

Poziva se prilikom prikazivanja kontekstnog menija u Pregledaču oznaka. *index* je QModelIndex koji pokazuje na stavku Pregledača oznaka na koju je kliknuto desnim tasterom miša. Testirajte njegovu validnost sa `index.valid()` i dobijte osnovni TagTreeItem objekat sa `index.data(Qt.ItemDataRole.UserRole)`. Svi objekti akcija koje ova metoda vrati biće dodati u kontekstni meni.

shutting_down ()

Poziva se jednom po dodatku kada je glavni GUI u procesu gašenja. Oslobodite sve korišćene resurse, ali pokušajte da ne blokirate gašenje na duže vreme.

```
class calibre.customize.InterfaceActionBase (*args, **kwargs)
```

Bases: *Plugin* (Stranica 260)

supported_platforms = ['windows', 'osx', 'linux']

Lista platformi na kojima ovaj dodatak radi. Na primer: ['windows', 'osx', 'linux']

author = 'Kovid Goyal'

Autor ovog dodatka

type = 'Akcija korisničkog interfejsa'

Tip ovog dodatka. Koristi se za kategorizaciju dodataka u GUI-ju

load_actual_plugin (*gui*)

Ova metoda mora vratiti stvarni objekat dodatka akcije interfejsa.

12.1.9 Dodaci za podešavanja

```
class calibre.customize.PreferencesPlugin (plugin_path)
```

Bases: *Plugin* (Stranica 260)

Dodatak koji predstavlja vidžet prikazan u dijalogu Podešavanja.

Ovaj dodatak ima samo jednu važnu metodu `create_widget()` (Stranica 290). Različita polja dodatka kontrolišu kako je kategorisan u korisničkom interfejsu.

supported_platforms = ['windows', 'osx', 'linux']

Lista platformi na kojima ovaj dodatak radi. Na primer: ['windows', 'osx', 'linux']

author = 'Kovid Goyal'

Autor ovog dodatka

type = 'Podešavanja'

Tip ovog dodatka. Koristi se za kategorizaciju dodataka u GUI-ju

config_widget = None

Putanja za uvoz modula koji sadrži klasu pod nazivom ConfigWidget koja implementira ConfigWidgetInterface. Koristi ga `create_widget()` (Stranica 290).

category_order = 100

Gde u listi kategorija treba da bude *category* (Stranica 289) ovog dodatka.

name_order = 100

Gde u listi imena u kategoriji treba da bude *gui_name* (Stranica 290) ovog dodatka

category = None

Kategorija u kojoj bi ovaj dodatak trebalo da bude

gui_category = None

Ime kategorije koje se prikazuje korisniku za ovaj dodatak

gui_name = None

Ime koje se prikazuje korisniku za ovaj dodatak

icon = None

Ikona za ovaj dodatak, treba da bude apsolutna putanja

description = None

Opis koji se koristi za oblačiće i slično

create_widget (parent=None)

Kreirajte i vratite stvarni Qt vidžet koji se koristi za podešavanje ove grupe postavki. Vidžet mora implementirati `calibre.gui2.preferences.ConfigWidgetInterface` (Stranica 290).

Podrazumevana implementacija koristi `config_widget` (Stranica 289) za instanciranje vidžeta.

class calibre.gui2.preferences.ConfigWidgetInterface

Ova klasa definiše interfejs koji svi vidžeti prikazani u dijalogu Postavke moraju implementirati. Pogledajte `ConfigWidgetBase` (Stranica 291) za osnovnu klasu koja implementira ovaj interfejs i takođe definiše razne metode pogodnosti.

changed_signal = None

Ovaj signal mora biti emitovan kad god korisnik promeni vrednost u ovom vidžetu

supports_restoring_to_defaults = True

Postavite na True ako i samo ako je `restore_to_defaults()` metoda implementirana.

restore_defaults_desc = 'Vratite podešavanja na podrazumevane vrednosti. Morate da kliknete na Primeni da bi ih zaista i sačuvali.'

Opis alatke za dugme "Vrati na podrazumevano"

restart_critical = False

Ako je True, dijalog za podešavanja neće dozvoliti korisniku da postavi više podešavanja. Ima efekta samo ako `commit()` (Stranica 290) vrati True.

genesis (gui)

Poziva se jednom pre nego što se vidžet prikaže, treba da izvrši sva neophodna podešavanja.

Параметри

gui -- Glavni grafički korisnički interfejs calibre-a

initialize()

Treba da postavi sve vrednosti konfiguracije na njihove početne vrednosti (vrednosti sačuvane u konfiguracionim fajlovima). "return" izjava je opcionalna. Vрати False ako dijalog ne treba da se prikaže.

restore_defaults()

Treba da postavi sve vrednosti konfiguracije na njihove podrazumevane vrednosti.

commit()

Sačuvajte sva promenjena podešavanja. Vratite True ako je za promene potrebno ponovno pokretanje, a inače False. Ako dođe do greške, podignite izuzetak `AbortCommit`. Korisniku treba da objasnite šta je pošlo naopako i kako to može da ispravi.

refresh_gui (gui)

Poziva se jednom nakon što je ovaj vidžet potvrđen. Odgovoran za to da gui ponovo pročita sva promenjena podešavanja. Imajte na umu da po podrazumevanom GUI ionako ponovo inicijalizuje različite elemente, tako da većina vidžeta neće morati da koristi ovu metodu.

initial_tab_changed()

Poziva se ako se početno prikazana kartica promeni pre nego što se vidžet prikaže, ali nakon što je inicijalizovan.

class calibre.gui2.preferences.**ConfigWidgetBase** (parent=None)

Osnovna klasa koja sadrži kod za lako dodavanje standardnih konfiguracionih vidžeta kao što su polja za potvrdu, padajuće liste, tekstualna polja i tako dalje. Pogledajte `register()` (Stranica 291) metodu.

Ova klasa automatski obrađuje obaveštenja o promenama, resetovanje na podrazumevano, prevođenje između gui objekata i konfiguracionih objekata, itd. za registrovana podešavanja.

Ako vaš konfiguracioni vidžet nasleđuje ovu klasu, ali uključuje podešavanja koja nisu registrovana, trebalo bi da premostite metode `ConfigWidgetInterface` (Stranica 290) i pozovete metode osnovne klase unutar premošćavanja.

changed_signal

Ovaj signal mora biti emitovan kad god korisnik promeni vrednost u ovom vidžetu

supports_restoring_to_defaults = True

Postavite na True ako i samo ako je `restore_to_defaults()` metoda implementirana.

restart_critical = False

Ako je True, dijalog za podešavanja neće dozvoliti korisniku da postavi više podešavanja. Ima efekta samo ako `commit()` (Stranica 291) vrati True.

register (name, config_obj, gui_name=None, choices=None, restart_required=False, empty_string_is_None=True, setting=<class 'calibre.gui2.preferences.Setting'>)

Registrujte podešavanje.

Параметри

- **name** -- Ime podešavanja
- **config_obj** -- Konfiguracioni objekat koji čita/piše podešavanje
- **gui_name** -- Ime GUI objekta koji predstavlja interfejs za promenu podešavanja. Podrazumevano se pretpostavlja da je 'opt_' + name.
- **choices** -- Ako je ovo podešavanje zasnovano na višestrukom izboru (combobox), lista izbora. Lista je lista torki od dva elementa u obliku: [(gui name, value), ...]
- **setting** -- Klasa odgovorna za upravljanje ovim podešavanjem. Podrazumevana klasa obrađuje skoro sve slučajeve, tako da se ovaj parametar retko koristi.

initialize()

Treba da postavi sve vrednosti konfiguracije na njihove početne vrednosti (vrednosti sačuvane u konfiguracionim fajlovima). "return" izjava je opcionalna. Vрати False ako dijalog ne treba da se prikaže.

commit (*args)

Sačuvajte sva promenjena podešavanja. Vratite True ako je za promene potrebno ponovno pokretanje, a inače False. Ako dođe do greške, podignite izuzetak `AbortCommit`. Korisniku treba da objasnite šta je pošlo naopako i kako to može da ispravi.

restore_defaults (*args)

Treba da postavi sve vrednosti konfiguracije na njihove podrazumevane vrednosti.

12.2 Promenljive okruženja

- `CALIBRE_CONFIG_DIRECTORY` - postavlja fasciklu gde se čuvaju/čitaju konfiguracione datoteke.
- `CALIBRE_TEMP_DIR` - postavlja privremenu fasciklu koju koristi calibre
- `CALIBRE_CACHE_DIRECTORY` - postavlja fasciklu koju calibre koristi za keširanje trajnih podataka između sesija
- `CALIBRE_OVERRIDE_DATABASE_PATH` - omogućava vam da navedete punu putanju do `metadata.db`. Korišćenjem ove promenljive možete imati `metadata.db` na lokaciji koja nije fascikla biblioteke. Korisno ako je vaša fascikla biblioteke na mrežnom disku koji ne podržava zaključavanje datoteka.
- `CALIBRE_ALLOW_PYTHON_TEMPLATES` - ako se postavi na vrednost koja nije 1, onemogućava upotrebu šablona zasnovanih na Pythonu u programu calibre.
- `CALIBRE_DEVELOP_FROM` - koristi se za pokretanje iz calibre razvojnog okruženja. Pogledajte *Podešavanje razvojnog okruženja za calibre* (Stranica 347).
- `CALIBRE_OVERRIDE_LANG` - koristi se za forsiranje jezika koji koristi interfejs (ISO 639 kod jezika)
- `CALIBRE_TEST_TRANSLATION` - služi za isprobavanje prevoda iz .po fajla (vrednost treba da bude putanja do tog fajla)
- `CALIBRE_NO_NATIVE_FILEDIALOGS` - uzrokuje da calibre ne koristi izvorne dijaloge za odabir datoteka/fascikli.
- `CALIBRE_NO_NATIVE_MENUBAR` - uzrokuje da calibre ne kreira izvorni (globalni) meni na Ubuntu Unity i sličnim Linux radnim okruženjima. Meni se umesto toga postavlja unutar prozora, kao što je tradicionalno.
- `CALIBRE_USE_SYSTEM_THEME` - na Linuxu calibre podrazumevano koristi sopstveni Qt stil kako bi izbegao rušenja i zastajkivanja zbog nekompatibilnosti sa sistemskim Qt bibliotekama. Zato se izgled programa možda ne uklapa u sistemsku temu. Ako postavite ovu promenljivu, calibre će koristiti sistemsku temu, ali imajte u vidu rizik od rušenja i zastajkivanja.
- `CALIBRE_SHOW_DEPRECATION_WARNINGS` - uzrokuje da calibre štampa upozorenja o zastarelosti na stdout. Korisno za programere calibre-a.
- `CALIBRE_NO_DEFAULT_PROGRAMS` - sprečava calibre da automatski registruje tipove datoteka koje je sposoban da obrađuje u Windows-u.
- `CALIBRE_USE_SYSTEM_CERTIFICATES` - nalaže programu calibre da na Windowsu i macOS-u za proveru SSL sertifikata koristi sistemsko skladište sertifikata umesto sopstvenog.
- `CALIBRE_NO_ICONS_IN_MENUS` - Onemogućuje ikone u menijima
- `QT_QPA_PLATFORM` - Na Linuxu postavite ovo na `wayland` da biste prisilili calibre da koristi Wayland i `xcb` da biste prisilili korišćenje X11.
- `SYSFS_PATH` - Koristite ako je sysfs montiran negde drugde osim u `/sys`
- `http_proxy`, `https_proxy` - koristi se na Linuxu za određivanje HTTP(S) proksija

Pogledajte [Kako postaviti promenljive okruženja u Windowsu](#)¹¹⁹. Ako ste na macOS-u, možete postaviti promenljive okruženja kreiranjem `~/Library/Preferences/calibre/macos-env.txt` i stavljanjem promenljivih okruženja po jednu u svakom redu, na primer:

```
CALIBRE_DEVELOP_FROM=$HOME/calibre-src/src
CALIBRE_NO_NATIVE_FILEDIALOGS=1
CALIBRE_CONFIG_DIRECTORY=~/.config/calibre
```

¹¹⁹ <https://www.computerhope.com/issues/ch000549.htm>

12.3 Fina podešavanja

Fina podešavanja su manje izmene kojima možete da utičete na razne aspekte ponašanja programa calibre. Možete ih promeniti preko Podešavanja->Napredno->Fina podešavanja. Podrazumevane vrednosti prikazane su u nastavku.

```
#!/usr/bin/env python
# vim:fileencoding=UTF-8:ts=4:sw=4:sta:et:sts=4:ai
# License: GPLv3 Copyright: 2010, Kovid Goyal <kovid at kovidgoyal.net>

# Contains various tweaks that affect calibre behavior. Only edit this file if
# you know what you are doing. If you delete this file, it will be recreated from
# defaults.

#: Auto increment series index
# The algorithm used to assign a book added to an existing series a series number.
# New series numbers assigned using this tweak are always integer values, except
# if a constant non-integer is specified.
# Possible values are:
#   next - First available integer larger than the largest existing number
#   first_free - First available integer larger than 0
#   next_free - First available integer larger than the smallest existing number
#   last_free - First available integer smaller than the largest existing number.↵
# ↪Return largest existing + 1 if no free number is found
#   const - Assign the number 1 always
#   no_change - Do not change the series index
#   a number - Assign that number always. The number is not in quotes. Note that 0.0↵
# ↪can be used here.
# Examples:
#   series_index_auto_increment = 'next'
#   series_index_auto_increment = 'next_free'
#   series_index_auto_increment = 16.5
#
# Set the use_series_auto_increment_tweak_when_importing tweak to True to
# use the above values when importing/adding books. If this tweak is set to
# False (the default) then the series number will be set to 1 if it is not
# explicitly set during the import. If set to True, then the
# series index will be set according to the series_index_auto_increment setting.
# Note that the use_series_auto_increment_tweak_when_importing tweak is used
# only when a value is not provided during import. If the importing regular
# expression produces a value for series_index, or if you are reading metadata
# from books and the import plugin produces a value, then that value will
# be used irrespective of the setting of the tweak.
series_index_auto_increment = 'next'
use_series_auto_increment_tweak_when_importing = False

#: Add separator after completing an author name
# Set this if the completion separator should be appended to the end of the
# completed text to automatically begin a new completion operation for authors.
# It can be either True or False
authors_completer_append_separator = False

#: Author sort name algorithm
```

(nastavak na sledećoj strani)

(настављено са претходне стране)

```

# The algorithm used to copy author to author_sort.
# Possible values are:
# invert: use "fn ln" -> "ln, fn"
# copy : copy author to author_sort without modification
# comma : use 'copy' if there is a ',' in the name, otherwise use 'invert'
# nocomma : "fn ln" -> "ln fn" (without the comma)
# When this tweak is changed, the author_sort values stored with each author
# must be recomputed by right-clicking on an author in the left-hand tags
# panel, selecting 'Manage authors', and pressing
# 'Recalculate all author sort values'.
#
# The author_name_suffixes are words that are ignored when they occur at the
# end of an author name. The case of the suffix is ignored and trailing
# periods are automatically handled.
#
# The same is true for author_name_prefixes.
#
# The author_name_copywords are a set of words which, if they occur in an
# author name, cause the automatically generated author sort string to be
# identical to the author's name. This means that the sort for a string like
# "Acme Inc." will be "Acme Inc." instead of "Inc., Acme".
#
# If author_use_surname_prefixes is enabled, any of the words in
# author_surname_prefixes will be treated as a prefix to the surname, if they
# occur before the surname. So for example, "John von Neumann" would be sorted
# as "von Neumann, John" and not "Neumann, John von".
author_sort_copy_method = 'comma'
author_name_suffixes = ('Jr', 'Sr', 'Inc', 'Ph.D', 'Phd', 'MD', 'M.D', 'I', 'II', 'III',
→ 'IV', 'Junior', 'Senior')
author_name_prefixes = ('Mr', 'Mrs', 'Ms', 'Dr', 'Prof')
author_name_copywords = (
    'Agency',
    'Corporation',
    'Company',
    'Co.',
    'Council',
    'Committee',
    'Inc.',
    'Institute',
    'National',
    'Society',
    'Club',
    'Team',
    'Software',
    'Games',
    'Entertainment',
    'Media',
    'Studios',
)
author_use_surname_prefixes = False
author_surname_prefixes = ('da', 'de', 'di', 'la', 'le', 'van', 'von')

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

#: Splitting multiple author names
# By default, calibre splits a string containing multiple author names on
# ampersands and the words "and" and "with". You can customize the splitting
# by changing the regular expression below. Strings are split on whatever the
# specified regular expression matches, in addition to ampersands.
# Default: r'(?i),?\s+(and|with)\s+'
authors_split_regex = r'(?i),?\s+(and|with)\s+'

#: Use author_sort and/or series_sort for names in Tag browser
# Set which author or series field is used to display as the item name in the
# Tag browser (the list of authors, series, publishers etc on the left hand
# side). The choices for author are 'author' and 'author_sort'. The choices for
# series are 'series' and 'series_sort'. This tweak affects only what is
# displayed under the category in the Tag browser and Content server. Please
# note that if you set this to ..._sort, it is possible to see duplicate names in
# the list because although it is guaranteed that author and series names are
# unique, there is no such guarantee for their sort values. Showing duplicates
# won't break anything but it could lead to some confusion. The tooltip for an
# item will show the item's name no matter how you set this tweak.
# Examples:
# categories_use_field_for_author_name = 'author'
# categories_use_field_for_author_name = 'author_sort'
# categories_use_field_for_series_name = 'series'
# categories_use_field_for_series_name = 'series_sort'
categories_use_field_for_author_name = 'author'
categories_use_field_for_series_name = 'series'

#: Control partitioning of Tag browser
# When partitioning the Tag browser, the format of the subcategory label is
# controlled by a template: categories_collapsed_name_template if sorting by
# name, categories_collapsed_rating_template if sorting by average rating, and
# categories_collapsed_popularity_template if sorting by popularity. There are
# two variables available to the template: first and last. The variable 'first'
# is the initial item in the subcategory, and the variable 'last' is the final
# item in the subcategory. Both variables are 'objects'; they each have multiple
# values that are obtained by using a suffix. For example, first.name for an
# author category will be the name of the author. The sub-values available are:
# name: the printable name of the item
# count: the number of books that references this item
# avg_rating: the average rating of all the books referencing this item
# sort: the sort value. For authors, this is the author_sort for that author
# category: the category (e.g., authors, series) that the item is in.
# Note that the "r" in front of the { is necessary if there are backslashes
# (\ characters) in the template. It doesn't hurt anything to leave it there
# even if there aren't any backslashes.
categories_collapsed_name_template = r'{first.sort:shorten(4,,0)} -
↳{last.sort:shorten(4,,0)}'
categories_collapsed_rating_template = r'{first.avg_rating:4.2f:ifempty(0)} -
↳{last.avg_rating:4.2f:ifempty(0)}'
categories_collapsed_popularity_template = r'{first.count:d} - {last.count:d}'

#: Specify columns to sort the booklist by on startup

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

# Provide a set of columns to be sorted on when calibre starts.
# The argument is None if saved sort history is to be used
# otherwise it is a list of column,order pairs. Column is the
# lookup/search name, found using the tooltip for the column
# Order is 0 for ascending, 1 for descending.
# For example, set it to [('authors',0),('title',0)] to sort by
# title within authors.
sort_columns_at_startup = None

#: Control how dates are displayed
# Format to be used for publication date and the timestamp (date).
# A string controlling how the publication date is displayed in the GUI
# d      the day as number without a leading zero (1 to 31)
# dd     the day as number with a leading zero (01 to 31)
# ddd    the abbreviated localized day name (e.g. 'Mon' to 'Sun')
# dddd   the long localized day name (e.g. 'Monday' to 'Sunday')
# M      the month as number without a leading zero (1-12)
# MM     the month as number with a leading zero (01-12)
# MMM    the abbreviated localized month name (e.g. 'Jan' to 'Dec')
# MMMM   the long localized month name (e.g. 'January' to 'December')
# yy     the year as two digit number (00-99)
# yyyy   the year as four digit number
# h      the hours without a leading 0 (0 to 11 or 0 to 23, depending on am/pm)
# hh     the hours with a leading 0 (00 to 11 or 00 to 23, depending on am/pm)
# m      the minutes without a leading 0 (0 to 59)
# mm     the minutes with a leading 0 (00 to 59)
# s      the seconds without a leading 0 (0 to 59)
# ss     the seconds with a leading 0 (00 to 59)
# ap     use a 12-hour clock instead of a 24-hour clock, with "ap" replaced by the_
↳ lowercase localized string for am or pm
# AP     use a 12-hour clock instead of a 24-hour clock, with "AP" replaced by the_
↳ uppercase localized string for AM or PM
# aP     use a 12-hour clock instead of a 24-hour clock, with "aP" replaced by the_
↳ localized string for am or pm
# Ap     use a 12-hour clock instead of a 24-hour clock, with "Ap" replaced by the_
↳ localized string for AM or PM
# iso    the date with time and timezone. Must be the only format present
# For example, given the date of 9 Jan 2010, the following formats show
# MMM yyyy ==> Jan 2010      yyyy ==> 2010      dd MMM yyyy ==> 09 Jan 2010
# MM/yyyy ==> 01/2010      d/M/yy ==> 9/1/10    yy ==> 10
#
# publication default if not set: MMM yyyy
# timestamp default if not set: dd MMM yyyy
# last_modified_display_format if not set: dd MMM yyyy
gui_pubdate_display_format = 'MMM yyyy'
gui_timestamp_display_format = 'dd MMM yyyy'
gui_last_modified_display_format = 'dd MMM yyyy'

#: Control sorting of titles and series in the library display
# Control title and series sorting in the library view. If set to
# 'library_order', the title sort field will be used instead of the title.
# Unless you have manually edited the title sort field, leading articles such as

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

# The and A will be ignored. If set to 'strictly_alphabetic', the titles will be
# sorted as-is (sort by title instead of title sort). For example, with
# library_order, The Client will sort under 'C'. With strictly_alphabetic, the
# book will sort under 'T'.
# This flag affects calibre's library display. It has no effect on devices. In
# addition, titles for books added before changing the flag will retain their
# order until the title is edited. Editing a title and hitting Enter
# without changing anything is sufficient to change the sort. Or you can use
# the 'Update title sort' action in the Bulk metadata edit dialog to update
# it for many books at once.
title_series_sorting = 'library_order'

#: Control formatting of title and series when used in templates
# Control how title and series names are formatted when saving to disk/sending
# to device. The behavior depends on the field being processed. If processing
# title, then if this tweak is set to 'library_order', the title will be
# replaced with title_sort. If it is set to 'strictly_alphabetic', then the
# title will not be changed. If processing series, then if set to
# 'library_order', articles such as 'The' and 'An' will be moved to the end. If
# set to 'strictly_alphabetic', the series will be sent without change.
# For example, if the tweak is set to library_order, "The Lord of the Rings"
# will become "Lord of the Rings, The". If the tweak is set to
# strictly_alphabetic, it would remain "The Lord of the Rings". Note that the
# formatter function raw_field will return the base value for title and
# series regardless of the setting of this tweak.
save_template_title_series_sorting = 'library_order'

#: Set the list of words considered to be "articles" for sort strings
# Set the list of words that are to be considered 'articles' when computing the
# title sort strings. The articles differ by language. By default, calibre uses
# a combination of articles from English and whatever language the calibre user
# interface is set to. In addition, in some contexts where the book language is
# available, the language of the book is used. You can change the list of
# articles for a given language or add a new language by editing
# per_language_title_sort_articles. To tell calibre to use a language other
# than the user interface language, set, default_language_for_title_sort. For
# example, to use German, set it to 'deu'. A value of None means the user
# interface language is used. The setting title_sort_articles is ignored
# (present only for legacy reasons).
per_language_title_sort_articles = {
    # English
    'eng': (r'A\s+', r'The\s+', r'An\s+'),
    # Esperanto
    'epo': (r'La\s+', r"L'", r'L'),
    # Spanish
    'spa': (r'El\s+', r'La\s+', r'Lo\s+', r'Los\s+', r'Las\s+', r'Un\s+', r'Una\s+', r
    ↪ 'Unos\s+', r'Unas\s+'),
    # French
    'fra': (r'Le\s+', r'La\s+', r"L'", r'L', r'L', r'Les\s+', r'Un\s+', r'Une\s+', r
    ↪ 'Des\s+', r'De\s+(La\s+)?', r"D'", r'D', r'D'),
    # Polish
    'pol': (),

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

# Italian
'ita': (
    r'Lo\s+',
    r'Il\s+',
    r'L'",
    r'L´',
    r'La\s+',
    r'Gli\s+',
    r'I\s+',
    r'Le\s+',
    r'Uno\s+',
    r'Un\s+',
    r'Una\s+',
    r"Un'",
    r'Un´',
    r'Dei\s+',
    r'Degli\s+',
    r'Delle\s+',
    r'Del\s+',
    r'Della\s+',
    r'Dello\s+',
    r"Dell'",
    r'Dell´',
),
# Portuguese
'por': (r'A\s+', r'O\s+', r'Os\s+', r'As\s+', r'Um\s+', r'Uns\s+', r'Uma\s+', r
↪ 'Umas\s+'),
# Romanian
'ron': (r'Un\s+', r'O\s+', r'Nişte\s+'),
# German
'deu': (r'Der\s+', r'Die\s+', r'Das\s+', r'Den\s+', r'Ein\s+', r'Eine\s+', r
↪ 'Einen\s+', r'Dem\s+', r'Des\s+', r'Einem\s+', r'Eines\s+'),
# Dutch
'nld': (r'De\s+', r'Het\s+', r'Een\s+', r"'n\s+", r"'s\s+", r'Ene\s+', r'Ener\s+',
↪ r'Enes\s+', r'Den\s+', r'Der\s+', r'Des\s+', r"'t\s+"),
# Swedish
'swe': (r'En\s+', r'Ett\s+', r'Det\s+', r'Den\s+', r'De\s+'),
# Turkish
'tur': (r'Bir\s+',),
# Afrikaans
'afr': (r"'n\s+", r'Die\s+'),
# Greek
'ell': (r'O\s+', r'I\s+', r'To\s+', r'Ta\s+', r'Tus\s+', r'Tis\s+', r"'Enas\s+", r
↪ "'Mia\s+", r"'Ena\s+", r"'Enan\s+"),
# Hungarian
'hun': (r'A\s+', r'Az\s+', r'Egy\s+'),
}
default_language_for_title_sort = None
title_sort_articles = r'^(A|The|An)\s+'

#: Specify a folder calibre should connect to at startup
# Specify a folder that calibre should connect to at startup using

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

# connect_to_folder. This must be a full path to the folder. If the folder does
# not exist when calibre starts, it is ignored.
# Example for Windows:
#     auto_connect_to_folder = 'C:/Users/someone/Desktop/testlib'
# Example for other operating systems:
#     auto_connect_to_folder = '/home/dropbox/My Dropbox/someone/library'
auto_connect_to_folder = ''

#: Specify renaming rules for SONY collections
# Specify renaming rules for SONY collections. This tweak is only applicable if
# metadata management is set to automatic. Collections on SONYs are named
# depending upon whether the field is standard or custom. A collection derived
# from a standard field is named for the value in that field.
#
# For example, if the standard 'series' column contains the value 'Darkover', then the
# collection name is 'Darkover'. A collection derived from a custom field will
# have the name of the field added to the value. For example, if a custom series
# column named 'My Series' contains the name 'Darkover', then the collection
# will by default be named 'Darkover (My Series)'. For purposes of this
# documentation, 'Darkover' is called the value and 'My Series' is called the
# category. If two books have fields that generate the same collection name,
# then both books will be in that collection.
#
# This set of tweaks lets you specify for a standard or custom field how
# the collections are to be named. You can use it to add a description to a
# standard field, for example 'Foo (Tag)' instead of the 'Foo'. You can also use
# it to force multiple fields to end up in the same collection.
#
# For example, you could force the values in 'series', '#my_series_1', and
# '#my_series_2' to appear in collections named 'some_value (Series)', thereby
# merging all of the fields into one set of collections.
#
# There are two related tweaks. The first determines the category name to use
# for a metadata field. The second is a template, used to determines how the
# value and category are combined to create the collection name.
# The syntax of the first tweak, sony_collection_renaming_rules, is:
# {'field_lookup_name':'category_name_to_use', 'lookup_name':'name', ...}
#
# The second tweak, sony_collection_name_template, is a template. It uses the
# same template language as plugboards and save templates. This tweak controls
# how the value and category are combined together to make the collection name.
# The only two fields available are {category} and {value}. The {value} field is
# never empty. The {category} field can be empty. The default is to put the
# value first, then the category enclosed in parentheses, it isn't empty:
# '{value} {category:|(|)}'
#
# Examples: The first three examples assume that the second tweak
# has not been changed.
#
# 1) I want three series columns to be merged into one set of collections. The
# column lookup names are 'series', '#series_1' and '#series_2'. I want nothing
# in the parenthesis. The value to use in the tweak value would be:

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

#     sony_collection_renaming_rules={'series':'', '#series_1':'', '#series_2':''}
#
# 2) I want the word '(Series)' to appear on collections made from series, and
# the word '(Tag)' to appear on collections made from tags. Use:
#     sony_collection_renaming_rules={'series':'Series', 'tags':'Tag'}
#
# 3) I want 'series' and '#myseries' to be merged, and for the collection name
# to have '(Series)' appended. The renaming rule is:
#     sony_collection_renaming_rules={'series':'Series', '#myseries':'Series'}
#
# 4) Same as example 2, but instead of having the category name in parentheses
# and appended to the value, I want it prepended and separated by a colon, such
# as in Series: Darkover. I must change the template used to format the category name
#
# The resulting two tweaks are:
#     sony_collection_renaming_rules={'series':'Series', 'tags':'Tag'}
#     sony_collection_name_template='{category:||: }{value}'
sony_collection_renaming_rules = {}
sony_collection_name_template = '{value}{category:| (|)}'

#: Specify how SONY collections are sorted
# Specify how SONY collections are sorted. This tweak is only applicable if
# metadata management is set to automatic. You can indicate which metadata is to
# be used to sort on a collection-by-collection basis. The format of the tweak
# is a list of metadata fields from which collections are made, followed by the
# name of the metadata field containing the sort value.
# Example: The following indicates that collections built from pubdate and tags
# are to be sorted by the value in the custom column '#mydate', that collections
# built from 'series' are to be sorted by 'series_index', and that all other
# collections are to be sorted by title. If a collection metadata field is not
# named, then if it is a series-based collection it is sorted by series order,
# otherwise it is sorted by title order.
# ([['pubdate', 'tags'], '#mydate'), (['series'], 'series_index'), (['*'], 'title')]
# Note that the bracketing and parentheses are required. The syntax is
# [ ( [list of fields], sort field ) , ( [ list of fields ] , sort field ) ]
# Default: empty (no rules), so no collection attributes are named.
sony_collection_sorting_rules = []

#: Set the maximum number of sort 'levels'
# Set the maximum number of sort 'levels' that calibre will use to resort the
# library after certain operations such as searches or device insertion. Each
# sort level adds a performance penalty. If the database is large (thousands of
# books) the penalty might be noticeable. If you are not concerned about multi-
# level sorts, and if you are seeing a slowdown, reduce the value of this tweak.
maximum_resort_levels = 5

#: Choose whether dates are sorted using visible fields
# Date values contain both a date and a time. When sorted, all the fields are
# used, regardless of what is displayed. Set this tweak to True to use only
# the fields that are being displayed.
sort_dates_using_visible_fields = False

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

#: Fuzz value for trimming covers
# The value used for the fuzz distance when trimming a cover.
# Colors within this distance are considered equal.
# The distance is in absolute intensity units.
cover_trim_fuzz_value = 10

#: Control behavior of the book list
# You can control the behavior of double clicks and pressing Enter on the books
# list. Choices: open_viewer, do_nothing, show_book_details,
# show_locked_book_details, edit_cell, edit_metadata. Selecting anything other
# than open_viewer, show_book_details, or show_locked_book_details has the side
# effect of disabling editing a field using a single click.
# Default: open_viewer.
# Example: doubleclick_on_library_view = 'do_nothing'
# You can also control whether the book list scrolls per item or
# per pixel. Default is per item.
doubleclick_on_library_view = 'open_viewer'
enter_key_behavior = 'do_nothing'
horizontal_scrolling_per_column = False
vertical_scrolling_per_row = False

#: Language to use when sorting
# Setting this tweak will force sorting to use the
# collating order for the specified language. This might be useful if you run
# calibre in English but want sorting to work in the language where you live.
# Set the tweak to the desired ISO 639-1 language code, in lower case.
# You can find the list of supported locales at
# https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ISO_639-1_codes
# Default: locale_for_sorting = '' -- use the language calibre displays in
# Example: locale_for_sorting = 'fr' -- sort using French rules.
# Example: locale_for_sorting = 'nb' -- sort using Norwegian rules.
locale_for_sorting = ''

#: The number of seconds to wait before sending emails
# The number of seconds to wait before sending emails when using a
# public email server like GMX/Hotmail/Gmail. Default is: 5 minutes
# Setting it to lower may cause the server's SPAM controls to kick in,
# making email sending fail. Changes will take effect only after a restart of
# calibre. You can also change the list of hosts that calibre considers
# to be public relays here. Any relay host ending with one of the suffixes
# in the list below will be considered a public email server.
public_smtp_relay_delay = 301
public_smtp_relay_host_suffixes = ['gmail.com', 'live.com', 'gmx.com', 'outlook.com']

#: The maximum width and height for covers saved in the calibre library
# All covers in the calibre library will be resized, preserving aspect ratio,
# to fit within this size. This is to prevent slowdowns caused by extremely
# large covers
maximum_cover_size = (1650, 2200)

#: Where to send downloaded news
# When automatically sending downloaded news to a connected device, calibre

```

(наставка на следећој страни)

```

# will by default send it to the main memory. By changing this tweak, you can
# control where it is sent. Valid values are "main", "carda", "cardb". Note
# that if there isn't enough free space available on the location you choose,
# the files will be sent to the location with the most free space.
send_news_to_device_location = 'main'

#: Unified toolbar on macOS
# If you enable this option and restart calibre, the toolbar will be 'unified'
# with the titlebar as is normal for macOS applications. However, doing this has
# various bugs, for instance the minimum width of the toolbar becomes twice
# what it should be and it causes other random bugs on some systems, so turn it
# on at your own risk!
unified_title_toolbar_on_osx = False

#: Save original file when converting/polishing from same format to same format
# When calibre does a conversion from the same format to the same format, for
# example, from EPUB to EPUB, the original file is saved, so that in case the
# conversion is poor, you can tweak the settings and run it again. By setting
# this to False you can prevent calibre from saving the original file.
# Similarly, by setting save_original_format_when_polishing to False you can
# prevent calibre from saving the original file when polishing.
save_original_format = True
save_original_format_when_polishing = True

#: Number of recently viewed books to show
# Right-clicking the "View" button shows a list of recently viewed books. Control
# how many should be shown, here.
gui_view_history_size = 15

#: Change the font size of the Book details panel in the interface
# Change the font size at which book details are rendered in the side panel and
# comments are rendered in the metadata edit dialog. Set it to a positive or
# negative number to increase or decrease the font size. Similarly, change the
# font size of the widget used to converse with AI.
change_book_details_font_size_by = 0
change_ai_chat_font_size_by = 0

#: What format to default to when using the "Unpack book" feature
# The "Unpack book" feature of calibre allows direct editing of a book format.
# If multiple formats are available, calibre will offer you a choice
# of formats, defaulting to your preferred output format if it is available.
# Set this tweak to a specific value of 'EPUB' or 'AZW3' to always default
# to that format rather than your output format preference.
# Set to a value of 'remember' to use whichever format you chose last time you
# used the "Unpack book" feature.
# Examples:
#   default_tweak_format = None           (Use output format)
#   default_tweak_format = 'EPUB'
#   default_tweak_format = 'remember'
default_tweak_format = None

#: Do not preselect a completion when editing authors/tags/series/etc.
# This means that you can make changes and press Enter and your changes will

```

(наставак на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

# not be overwritten by a matching completion. However, if you wish to use the
# completions you will now have to press Tab to select one before pressing
# Enter. Which technique you prefer will depend on the state of metadata in
# your library and your personal editing style.
#
# If preselect_first_completion is False and you want Tab to accept what you
# typed instead of the first completion then set tab_accepts_uncompleted_text
# to True. If you do this then to select from the completions you must press
# the Down or Up arrow keys. The tweak tab_accepts_uncompleted_text is ignored
# if preselect_first_completion is True
preselect_first_completion = False
tab_accepts_uncompleted_text = False

#: Completion mode when editing authors/tags/series/etc.
# By default, when completing items, calibre will show you all the candidates
# that start with the text you have already typed. You can instead have it show
# all candidates that contain the text you have already typed. To do this, set
# completion_mode to 'contains'. For example, if you type asi it will match both
# Asimov and Quasimodo, whereas the default behavior would match only Asimov.
# There is also a 'word-prefix' mode that matches only at the start of words,
# so typing 'asi' will match Asimov and "Isaac Asimov" but not Quasimodo.
# Similarly, typing 'cat' will match cathedral and "tabby cat" but not education.
#
# If completion_mode is 'word-prefix', you can specify additional word break chars
# with the extra_word_break_chars setting.
# For example, for extra_word_break_chars = '-' typing 'fic' will match
# both "Science Fiction" and "Science-Fiction", instead of only the first one.
completion_mode = 'prefix'
extra_word_break_chars = ''

#: Sort the list of libraries alphabetically
# The list of libraries in the Copy to library and Quick switch menus are
# normally sorted by most used. However, if there are more than a certain
# number of such libraries, the sorting becomes alphabetic. You can set that
# number here. The default is ten libraries.
many_libraries = 10

#: Choose available output formats for conversion
# Restrict the list of available output formats in the conversion dialogs.
# For example, if you only want to convert to EPUB and AZW3, change this to
# restrict_output_formats = ['EPUB', 'AZW3']. The default value of None causes
# all available output formats to be present.
restrict_output_formats = None

#: Set the thumbnail image quality used by the Content server
# The quality of a thumbnail is largely controlled by the compression quality
# used when creating it. Set this to a larger number to improve the quality.
# Note that the thumbnails get much larger with larger compression quality
# numbers.
# The value can be between 50 and 99
content_server_thumbnail_compression_quality = 75

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

#: Image file types to treat as e-books when dropping onto the "Book details" panel
# Normally, if you drop any image file in a format known to calibre onto the
# "Book details" panel, it will be used to set the cover. If you want to store
# some image types as e-books instead, you can set this tweak.
# Examples:
#     cover_drop_exclude = {'tiff', 'webp'}
cover_drop_exclude = ()

#: Exclude fields when copy/pasting metadata
# You can ask calibre to not paste some metadata fields when using the
# Edit metadata->Copy metadata/Paste metadata actions. For example,
# exclude_fields_on_paste = ['cover', 'timestamp', '#mycolumn']
# to prevent pasting of the cover, Date and custom column, mycolumn.
# You can also add a shortcut in Preferences->Shortcuts->Edit metadata
# to paste metadata ignoring this tweak.
exclude_fields_on_paste = []

#: Skip internet connected check
# Skip checking whether the internet is available before downloading news.
# Useful if for some reason your operating systems network checking
# facilities are not reliable (for example NetworkManager on Linux).
skip_network_check = False

#: Tab stop width in the template editor
# Sets the width of the tab stop in the template editor in "average characters".
# For example, a value of 1 results in a space with the width of one average
# character.
template_editor_tab_stop_width = 4

#: Value for undefined numbers when sorting
# Sets the value to use for undefined numbers when sorting.
# For example, the value -10 sorts undefined numbers as if they were set to -10.
# Use 'maximum' for the largest possible number. Use 'minimum' for the smallest
# possible number. Quotes are optional if entering a number.
# Examples:
#     value_for_undefined_numbers_when_sorting = -100
#     value_for_undefined_numbers_when_sorting = '2'
#     value_for_undefined_numbers_when_sorting = -0.01
#     value_for_undefined_numbers_when_sorting = 'minimum'
#     value_for_undefined_numbers_when_sorting = 'maximum'
value_for_undefined_numbers_when_sorting = 0

#: Allow template database functions in composite columns
# If True then the template database functions book_values() and book_count()
# can be used in composite custom columns. Note: setting this tweak to True and
# using these functions in composites can be very slow.
# Default: False
allow_template_database_functions_in_composites = False

#: Change the programs that are run when opening files/URLs
# By default, calibre passes URLs to the operating system to open using

```

(наставка на следећој страни)

(настављено са претходне стране)

```

# whatever default programs are configured there. Here you can override
# that by specifying the program to use, per URL type. For local files,
# the type is "file" and for web links it is "http*". For example:
# openers_by_scheme = { "http*": "firefox %u" } will make calibre run Firefox
# for https://whatever URLs. %u is replaced by the URL to be opened. The scheme
# takes a glob pattern allowing a single entry to match multiple URL types.
openers_by_scheme = {}

#: Set the first day of the week for calendar popups
# It must be one of the values Default, Sunday, Monday, Tuesday, Wednesday,
# Thursday, Friday, or Saturday, all in English, spelled exactly as shown.
calendar_start_day_of_week = 'Default'

#: East Asian language to use for transliteration
# Setting this tweak will make calibre use the specified language as the "base"
# language when transliterating East Asian languages to English. This might be
# useful if you run calibre in English but want text transliterated to
# Japanese instead of Chinese. The valid values are:
#   'ja' for Japanese
#   'kr' for Korean
#   'vn' for Vietnamese
#   'zh' for Chinese
# Any other value will use the language set in calibre preferences as the base
# language. A base language other than those in the above list causes transliteration
# with a base language of Chinese.
# Example: east_asian_base_language = 'ja'
east_asian_base_language = ''

#: Hide AI features
# Hide AI features throughout the calibre user interface. Note that AI is
# already opt-in and no AI related code is even loaded until the user configures some
# AI backend. This tweak exists simply to hide a few menu entries and the like
# that mention AI.
hide_ai_features = False

#: Control GPU usage in Qt WebEngine
# Qt WebEngine is the library that is used to render content in the calibre
# viewer and editor. It can optionally use the GPU for enhanced performance,
# however, this can cause crashes/black screens on some older systems, so it
# is disabled by default. In normal usage, the performance difference is not
# noticeable anyway.
qt_webengine_uses_gpu = False

```

12.4 Zamena ikona, šablona, itd.

Белешка

calibre podržava teme ikona. Dostupne teme možete izabrati preko *Podešavanja* → *Interfejs* → *Izgled i ponašanje* → *Promeni temu ikona*. Bolje je koristiti temu nego menjati svaku ikonu pojedinačno.

calibre vam omogućava da zamenite statičke resurse, kao što su ikone, JavaScript i šabloni za omot metapodataka, kataloge, itd. prilagođenim verzijama koje vam se sviđaju. Svi statički resursi su sačuvani u podfolderu `resources` na lokaciji instalacije calibre-a. Na Windowsu, to je obično `C:\Program Files\Calibre2\app\resources`. Na macOS-u, `/Applications/calibre.app/Contents/Resources/resources/`. Na Linuxu, ako koristite binarni instalater sa veb sajta calibre-a, to će biti `/opt/calibre/resources`. Ove putanje se mogu promeniti u zavisnosti od toga gde odlučite da instalirate calibre.

Ne menjajte fajlove u instalacionom folderu `resources`: sledeće ažuriranje programa calibre prepisaće vaše izmene. Umesto toga, otvorite *Podešavanja* → *Napredno* → *Razno* i kliknite na *Otvori konfiguracioni folder programa calibre*. U tom folderu napravite podfolder `resources` i u njega smestite fajlove kojima želite da zamenite podrazumevane. Stavite ih u odgovarajuće podfoldere, na primer slike u `resources/images`. Pri sledećem pokretanju calibre će koristiti vaš fajl umesto ugrađenog.

Na primer, ako želite da zamenite ikonu radnje *Ukloni knjige*, u instalacionom folderu `resources` pronađite odgovarajući fajl `resources/images/remove_books.png`. Ako imate novu ikonu u PNG formatu, recimo `my_remove_books.png`, sačuvajte je u konfiguracionom folderu pod imenom `resources/images/remove_books.png`. Sve ikone interfejsa programa calibre nalaze se u `resources/images` i njegovim podfolderima. Fajl postavljen ovde ima prednost čak i nad ikonom iz izabrane teme.

12.5 Pravljenje sopstvene teme ikona za calibre

Ako ste napravili skup ikona koji želite da podelite s drugim korisnicima programa calibre, možete ga lako spakovati kao temu. Otvorite *Podešavanja* → *Razno* → *Napravi temu ikona* i izaberite folder sa ikonama. Zatim unesite podatke o temi i kliknite na *U redu*. Dobićete ZIP fajl sa ikonama teme. Postavite ga na [MobileRead forum](#)¹²⁰ kako bi tema mogla da bude ponuđena kroz ugrađeni sistem programa calibre. Nova tema se podrazumevano odmah postavlja kao aktivna. Ako je isprobavate, uklonite slike iz foldera `resources/images` da bi se koristile ikone iz teme.

Od verzije calibre 6, možete imati prilagođene ikonice za svetli i tamni režim. Jednostavno kreirajte dve verzije ikonice i imenujte fajlove sa sufiksom `-for-dark-theme` i `-for-light-theme`. Na primer, `modified-for-dark-theme.png` i `modified-for-light-theme.png`. Tada će calibre automatski koristiti odgovarajuću ikonicu na osnovu trenutne teme.

12.6 Prilagođavanje programa calibre pomoću dodataka

calibre ima veoma modularan dizajn. Skoro sva funkcionalnost u calibre-u dolazi u obliku dodataka. Dodaci se koriste za konverziju, za preuzimanje vesti (iako se oni zovu recepti), za razne komponente korisničkog interfejsa, za povezivanje sa različitim uređajima, za obradu fajlova prilikom dodavanja u calibre i tako dalje. Možete dobiti kompletnu listu svih ugrađenih dodataka u calibre-u tako što ćete otići na *Podešavanja* → *Napredno* → *Dodaci*.

Možete pisati sopstvene dodatke da biste prilagodili i proširili ponašanje programa calibre. Arhitektura dodataka u programu calibre je veoma jednostavna, pogledajte uputstvo *Pisanje sopstvenih dodataka za proširivanje mogućnosti programa calibre* (Stranica 230).

Kada napišete dodatak, možete ga otpremiti na forum za calibre dodatke na [Mobileread](#)¹²¹ i biće dostupan putem ugrađenog alata za ažuriranje dodataka u programu calibre.

¹²⁰ <https://www.mobileread.com/forums/forumdisplay.php?f=166>

¹²¹ <https://www.mobileread.com/forums/forumdisplay.php?f=237>

Interfejs komandne linije

```
kovid giskard ~/work/libprs500/src/libprs500/manual $
```

Белешка

Na macOS-u, alati komandne linije se nalaze unutar calibre paketa, na primer, ako ste instalirali calibre u /Applications, alati komandne linije su u /Applications/calibre.app/Contents/MacOS/. Dakle, na primer, da biste pokrenuli ebook-convert, koristili biste: /Applications/calibre.app/Contents/MacOS/ebook-convert.

13.1 Dokumentovane komande

13.1.1 calibre

```
calibre [opcije] [putanja_do_e-knjige ili calibre url ...]
```

Pokreni glavni **calibre** grafički korisnički interfejs i opciono dodaj e-knjigu na putanja_do_e-knjige u bazu podataka. Takođe možete navesti **calibre** URL-ove za obavljanje raznih drugačijih radnji, osim samog dodavanja knjiga. Na primer:

```
calibre://view-book/test_library/1842/epub
```

Otvoriće knjigu sa id 1842 u EPUB formatu iz biblioteke "test_library" u **calibre** čitaču e-knjiga. Imena biblioteka su imena fascikli biblioteka sa razmacima zamenjenim donjim crtama. Potpun opis raznih radnji zasnovanih na URL-u nalazi se u Korisničkom uputstvu.

Kada god prosleđujete argumente programu **calibre** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

[opcije]

--add-and-delete

Dodajte knjigu na navedenoj putanji u biblioteku, a zatim je obrišite. Radi samo za datoteke unutar privremene fascikle sistema.

--detach

Odvoji od kontrolnog terminala, ako postoji (samo za Linux)

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--ignore-plugins

Zanemari prilagođene dodatke, korisno ako ste instalirali dodatak koji sprečava pokretanje programa calibre

--no-update-check

Ne proveravaj da li postoje ažuriranja

--shutdown-running-calibre, -s

Zaustavlja procese programa. A ako ima posla u toku, oni će biti poništeni. Pažljivo upotrebite opciju.

--start-in-tray

Pokreni program skriven u sistemskoj paleti.

--verbose, -v

Zanemareno, ne koristiti. Prisutno samo iz nasleđenih razloga

--version

prikaži broj verzije programa i izađi

--with-library

Koristi biblioteku na navedenoj putanji.

13.1.2 calibre-customize

Mogućnosti calibre-customize

Podesi calibre učitavanjem spoljnih dodataka

Kada god prosleđujete argumente programu **calibre-customize** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

[opcije]

--add-plugin, -a

Dodajte priključak navođenjem putanje do ZIP datoteke koja ga sadrži.

--build-plugin, -b

Za programere priključaka: Putanja do fascikle u kojoj razvijate priključak. Ova komanda će automatski komprimovati priključak u ZIP i ažurirati ga u programu calibre.

--customize-plugin

Prilagodi priključak. Navedite ime priključka i nisku za prilagođavanje odvojene zarezom. Niska za prilagođavanje je ista kao ona koju biste uneli prilikom prilagođavanja priključka u glavnom grafičkom interfejsu programa calibre.

--disable-plugin

Isključi navedeni dodatak

--enable-plugin

Uključi navedeni dodatak.

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--list-plugins, -l

Izlistaj sve instalirane dodatke

--remove-plugin, -r

Ukloni željene dodatak po imenu. Ovo nema uticaja na ugrađene dodatke.

--version

prikaži broj verzije programa i izađi

13.1.3 calibre-debug

```
calibre-debug [opcije]
```

Razni interfejsi komandne linije korisni za debugovanje calibre-a. Bez opcija, ova komanda pokreće ugrađeni Python interpreter. Takođe možete pokrenuti glavni calibre GUI, calibre E-book viewer i calibre editor u režimu za debugovanje.

Takođe sadrži interfejse za razne delove calibre-a koji nemaju namenske alate komandne linije, kao što su podskupovi fontova, alat za poređenje e-knjiga i tako dalje.

Možete takođe koristiti **calibre-debug** za pokretanje samostalnih skripti. Da biste to uradili, koristite ga ovako:

```
calibre-debug -e myscript.py -- --option1 --option2 file1 file2 ...
```

Sve posle -- se prosleđuje skripti. Takođe možete koristiti **calibre-debug** kao shebang u skriptama, ovako:

```
#!/usr/bin/env calibre-debug -e -- --
```

Kada god prosleđujete argumente programu **calibre-debug** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

[opcije]**--add-simple-plugin**

Dodaj jednostavan priključak (tj. priključak koji se sastoji samo od .py datoteke), navođenjem putanje do py datoteke koja sadrži kôd priključka.

--clear-caches

Isprazni fasciklu keša programa calibre i obriši preuzeti pregledač Camoufox i podatke programa browserforge, ako postoje. Pregledač Camoufox koji je obezbedio sistem nikada se ne briše.

--command, -c

Pokreni Python kôd.

--debug-device-driver, -d

Ispravljanje grešaka u otkrivanju uređaja.

--default-programs

Registruj (ili odjavi) calibre iz Windows podrazumevanih programa. `--default-programs` (Stranica 309) = `(register|unregister)`

--diff

Pokreni calibre alat za upoređivanje (diff). Na primer: `calibre-debug --diff` (Stranica 309) fajl1 fajl2

--edit-book

Pokrenite calibre alat „Uredi knjigu“ u režimu za otklanjanje grešaka. Kao i kod opcije -g, koristite -- za prosleđivanje argumenata komandne linije.

--exec-file, -e

Pokreni Python kôd u datoteci.

--explode-book, -x

Raspakuj knjigu u navedenu fasciklu. Upotreba: -x datoteka.epub izlazni_direktorijum Izvozi knjigu kao kolekciju HTML datoteka i metapodataka, koje možete uređivati koristeći standardne alate za uređivanje HTML-a. Radi sa EPUB, AZW3, HTMLZ i DOCX datotekama.

--export-all-calibre-data

Izvezi sve calibre podatke (knjige/podešavanja/priključke). Obično ćete biti upitani za fasciklu za izvoz i biblioteku za izvoz. Možete ih takođe navesti kao argumente komandne linije da biste preskočili pitanja. Koristite apsolutne putanje za izvoz i biblioteku. Specijalna ključna reč "all" se može koristiti za izvoz svih biblioteka. Primeri: calibre-debug --export-all-calibre-data (Stranica 310) # za interaktivnu upotrebu calibre-debug --export-all-calibre-data (Stranica 310) /putanja/do/prazne/fascikle/za/izvoz/putanja/do/fascikle/biblioteka1 /putanja/do/biblioteka2 calibre-debug --export-all-calibre-data (Stranica 310) /fascikla/za/izvoz all # izvezi sve poznate biblioteku

--gui, -g

Pokreni GUI sa omogućenim debugovanjem. Izlaz debugovanja se štampa na stdout i stderr. Za prosleđivanje argumenata komandne linije koristite -- praćeno argumentima, na primer: calibre-debug -g -- /putanja/do/eknjige

--gui-debug

Pokreni GUI sa konzolom za debugovanje, uz beleženje na navedenu putanju. Samo za internu upotrebu, koristite opciju -g za pokretanje GUI-ja u režimu za debugovanje

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--implode-book, -i

Spakuj prethodno raspakovanu knjigu. Upotreba: -i izlazni_direktorijum datoteka.epub Uvozi knjigu iz datoteka u izlazni_direktorijum koje su morale biti kreirane prethodnim pozivom na --explode-book (Stranica 310). Obavezno navedite isti tip datoteke koji je korišćen prilikom raspakivanja.

--import-calibre-data

Uvezi prethodno izvezene calibre podatke

--inspect-mobi, -m

Ispitaj MOBI datoteku(e) na navedenoj putanji(ama)

--kepubify

Konvertuj navedeni EPUB fajl u KEPUB bez obavljanja pune konverzije. Ovo je ono što Kobo drajver radi prilikom slanja fajlova na uređaj.

--paths

Ispiši putanje neophodne za postavljanje calibre okruženja

--run-plugin, -r

Pokreni priključak koji pruža interfejs komandne linije. Na primer: calibre-debug -r "Ime priključka" -- fajl1 --opcija1 Sve nakon -- biće prosleđeno priključku kao argumenti.

--run-test, -t

Pokreni navedeni test (ili testove). Koristite specijalnu vrednost "all" za pokretanje svih testova. Ako ime testa počinje tačkom, pretpostavlja se da je to ime modula. Ako ime testa počinje sa @, pretpostavlja se da je to ime kategorije.

--run-without-debug

Ne pokreći sa postavljenom DEBUG zastavicom

--shutdown-running-calibre, -s

Zaustavlja procese programa. A ako ima posla u toku, oni će biti poništeni. Pažljivo upotrebite opciju.

--subset-font, -f

Napravi podskup navedenog fonta. Koristite -- nakon ove opcije da prosledite opciju programu za pravljenje podskupa fonta.

--test-build

Testiraj binarne module u izgradnji

--un-kepubify

Konvertuj navedeni KEPUB fajl u EPUB bez obavljanja pune konverzije. Ovo je ono što Kobo drajver radi prilikom uvoza fajlova sa uređaja.

--version

prikaži broj verzije programa i izadi

--viewer, -w

Pokrenite Pregledač e-knjiga u režimu za otklanjanje grešaka. Kao i kod opcije -g, koristite -- za prosleđivanje argumenata komandne linije.

13.1.4 calibre-server

```
calibre-server [opcije] [putanja do fascikle biblioteke...]
```

Pokrenite calibre Content server. calibre Content server izlaže vaše calibre biblioteke preko interneta. Možete navesti putanju do fascikli biblioteka kao argumente za **calibre-server**. Ako ne navedete nijednu putanju, koristiće se sve biblioteke za koje glavni calibre program zna.

Kada god prosleđujete argumente programu **calibre-server** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

[opcije]**--access-log**

Putanja do datoteke dnevnika pristupa. Ovaj dnevnik sadrži informacije o klijentima koji se povezuju na server i šalju zahteve. Podrazumevano se ne vodi dnevnik pristupa.

--ajax-timeout

Vreme (u sekundama) čekanja na odgovor od servera prilikom upita.

--auth-mode

Izaberite tip korišćene autentifikacije. Podesite režim HTTP autentifikacije koji koristi server. Postavite na "basic" ako ovaj server postavljate iza SSL proksija. U suprotnom, ostavite ga kao "auto", što će koristiti "basic" ako je SSL konfigurisan, inače će koristiti "digest".

--auto-reload

Automatski ponovo učitaj server kada se izvorni kod promeni. Korisno za razvoj. Takođe bi trebalo da navedete malu vrednost za vremensko ograničenje isključivanja.

--ban-after

Broj neuspešnih prijava za blokiranje. Broj neuspešnih prijava nakon kojih se IP adresa blokira

--ban-for

Blokiraj IP adrese koje imaju ponovljene neuspešne prijave. Privremeno blokira pristup za IP adrese koje imaju ponovljene neuspešne prijave tokom navedenog broja minuta. Korisno za sprečavanje pokušaja pogađanja lozinki. Ako je postavljeno na nulu, blokiranje se ne vrši.

--book-list-mode

Izaberite podrazumevani režim liste knjiga. Postavite podrazumevani režim liste knjiga koji će se koristiti za nove korisnike. Pojedinačni korisnici mogu da promene podrazumevanu vrednost u sopstvenim podešavanjima. Podrazumevano se koristi mreža naslovnih strana.

--compress-min-size

Minimalna veličina za koju odgovori koriste kompresiju podataka (u bajtovima).

--custom-list-template

Putanja do JSON datoteke koja sadrži šablon za prilagođeni režim liste knjiga. Najlakši način da kreirate takvu datoteku šablona je da odete u Podešavanja-> Deljenje preko mreže-> Šablon liste knjiga u calibre-u, kreirate šablon i izvezete ga.

--daemonize

Pokreni proces u pozadini kao demon (samo za Linux).

--displayed-fields

Ograniči prikazana korisnički definisana polja. Lista korisnički definisanih polja metapodataka razdvojenih zarezima koja će biti prikazana od strane Content servera u /opds i /mobile prikazima. Ako navedete ovu opciju, sva polja koja nisu na ovoj listi neće biti prikazana. Na primer: my_rating,my_tags

--enable-allow-socket-preallocation, --disable-allow-socket-preallocation

Pre-alokacija soketa, na primer, sa systemd aktivacijom soketa. Ova opcija je podrazumevano omogućena.

--enable-auth, --disable-auth

Autentifikacija zasnovana na lozinci za pristup serveru. Obično je server neograničen, dozvoljavajući svima pristup. Pomoću ove opcije možete ograničiti pristup na unapred definisane korisnike. Ova opcija je podrazumevano onemogućena.

--enable-fallback-to-detected-interface, --disable-fallback-to-detected-interface

Povratak na automatski detektovan interfejs. Ako iz nekog razloga server ne može da se poveže sa interfejsom navedenim u opciji listen_on, pokušaće da detektuje interfejs koji se povezuje sa spoljnim svetom i poveže se sa njim. Ova opcija je podrazumevano omogućena.

--enable-local-write, --disable-local-write

Dozvoli neautentifikovane lokalne veze da vrše izmene. Obično, ako ne uključite autentifikaciju, server radi u režimu samo za čitanje, kako ne bi dozvolio anonimnim korisnicima da vrše izmene u vašim calibre bibliotekama. Ova opcija omogućava svima koji se povezuju sa istog računara na kojem je server pokrenut da vrše izmene. Ovo je korisno ako želite da pokrenete server bez autentifikacije, ali i dalje koristite calibredb za izmene u vašim calibre bibliotekama. Imajte na umu da uključivanje ove opcije znači da bilo koji program koji radi na računaru može da vrši izmene u vašim calibre bibliotekama. Konkretno, veb pregledač Firefox omogućava i proizvoljnim veb lokacijama da to učine. Ova opcija je podrazumevano onemogućena.

--enable-log-not-found, --disable-log-not-found

Zabeleži HTTP 404 (Nije pronađeno) zahteve. Obično server beleži sve HTTP zahteve za resurse koji nisu pronađeni. Ovo može generisati mnogo neželjenih zapisa u dnevniku ako je vaš server meta botova. Koristite ovu opciju da biste to isključili. Ova opcija je podrazumevano omogućena.

--enable-use-bonjour, --disable-use-bonjour

Oglašavaj OPDS fдове putem Bonjour-a. Oglašavaj OPDS fдове putem Bonjour servisa, tako da aplikacije za čitanje zasnovane na OPDS-u mogu automatski da otkriju i povežu se na server. Ova opcija je podrazumevano omogućena.

--enable-use-sendfile, --disable-use-sendfile

Prenos datoteka bez kopiranja za povećane performanse. Ovo će koristiti prenos bez kopiranja unutar kernela prilikom slanja datoteka preko mreže, čime se povećavaju performanse. Međutim, to može dovesti do oštećenja datoteka na nekim neispravnim sistemima datoteka. Ako primetite oštećenja pri prenosu datoteka, isključite ovu opciju. Ova opcija je podrazumevano omogućena.

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--ignored-fields

Ignorisana korisnički definisana polja metapodataka. Lista korisnički definisanih polja metapodataka razdvojenih zareza koja neće biti prikazana od strane Content servera u /opds i /mobile prikazima. Na primer: my_rating,my_tags

--listen-on

Interfejs na kojem se osluškuju veze. Podrazumevano je osluškivanje na svim dostupnim IPv6 i IPv4 interfejsima. Ovo možete promeniti, na primer, u "127.0.0.1" da biste osluškivali samo IPv4 veze sa lokalnog računara, ili u "0.0.0.0" da biste osluškivali sve dolazne IPv4 veze.

--log

Putanja do datoteke dnevnika za dnevnik servera. Ovaj dnevnik sadrži informacije o serveru i greške, a ne dnevnik pristupa. Podrazumevano se upisuje u stdout.

--manage-users

Upravljaite bazom podataka korisnika kojima je dozvoljeno da se povežu na ovaj server. Možete je koristiti u automatizovanom režimu dodavanjem --. Pogledajte calibre-server --manage-users (Stranica 313) -- help za detalje. Pogledajte takođe opciju --userdb (Stranica 314).

--max-header-line-size

Maks. veličina pojedinačnog HTTP zaglavlja (u KB).

--max-job-time

Maksimalno vreme za radne procese. Maksimalna količina vremena koliko radni procesi mogu da rade (u minutima). Postavite na nulu da biste onemogućili ograničenje.

--max-jobs

Maksimalan broj radnih procesa. Radni procesi se pokreću po potrebi i koriste se za velike poslove kao što su priprema knjige za pregled, dodavanje knjiga, konverzija itd. Obično se maks. broj takvih procesa zasniva na broju CPU jezgara. To možete kontrolisati ovim podešavanjem.

--max-log-size

Maks. veličina datoteke dnevnika (u MB). Maksimalna veličina datoteka dnevnika koje generiše server. Kada dnevnik postane veći od ove veličine, automatski se rotira. Postavite na nulu da biste onemogućili rotaciju dnevnika.

--max-opds-items

Maksimalan broj knjiga u OPDS fidovima. Maksimalan broj knjiga koje će server vratiti u jednom OPDS fid-u za preuzimanje.

--max-opds-ungrouped-items

Maksimalan broj negrupisanih stavki u OPDS fidovima. Grupiši stavke u kategorije kao što su autor/oznake prema početnom slovu kada postoji više od ovog broja stavki. Postavite na nulu da biste onemogućili.

--max-request-body-size

Maks. dozvoljena veličina datoteka otpremljenih na server (u MB).

--num-per-page

Broj knjiga za prikaz na jednoj stranici. Broj knjiga za prikaz na jednoj stranici u pregledaču.

--pidfile

Upiši PID procesa u navedenu datoteku

--port

Port na kojem se osluškuju veze.

--search-the-net-urls

Putanja do JSON datoteke koja sadrži URL adrese za funkciju "Pretraži internet". Najlakši način da kreirate takvu datoteku je da odete u Podešavanja-> Deljenje preko mreže-> Pretraži internet u calibre-u, kreirate URL adrese i izvezete ih.

--shutdown-timeout

Ukupno vreme u sekundama čekanja na čisto gašenje.

--ssl-certfile

Putanja do datoteke SSL sertifikata.

--ssl-keyfile

Putanja do datoteke SSL privatnog ključa.

--timeout

Vreme (u sekundama) nakon kojeg se neaktivna veza zatvara.

--trusted-ips

Dozvoli neautentifikovane veze sa određenih IP adresa da vrše izmene. Obično, ako ne uključite autentifikaciju, server radi u režimu samo za čitanje, kako ne bi dozvolio anonimnim korisnicima da vrše izmene u vašim calibre bibliotekama. Ova opcija omogućava svima koji se povezuju sa navedenih IP adresa da vrše izmene. Mora biti lista adresa ili mrežnih specifikacija razdvojenih zarezima. Ovo je korisno ako želite da pokrenete server bez autentifikacije, ali i dalje koristite calibredb za izmene u vašim calibre bibliotekama. Imajte na umu da uključivanje ove opcije znači da svako ko se povezuje sa navedenih IP adresa može da vrši izmene u vašim calibre bibliotekama.

--url-prefix

Prefiks koji se dodaje ispred svih URL-ova. Korisno ako želite da pokrenete ovaj server iza reverznog proksija. Na primer, koristite /calibre kao URL prefiks.

--userdb

Putanja do baze podataka korisnika koja se koristi za autentifikaciju. Baza podataka je SQLite datoteka. Da biste je kreirali, koristite `--manage-users` (Stranica 313). Više o upravljanju korisnicima možete pročitati na: <https://manual.calibre-ebook.com/server.html#managing-user-accounts-from-the-command-line-only>

--version

prikaži broj verzije programa i izadi

--worker-count

Broj radnih niti korišćenih za obradu zahteva.

13.1.5 calibre-smtp

```
calibre-smtp [opcije] [od ka tekst]
```

Šalje poštu koristeći SMTP protokol. **calibre-smtp** ima dva režima rada. U režimu sastavljanja navodite pošiljaoca, primaoca i tekst, koji se koriste za kreiranje i slanje poruke e-pošte. U režimu filtriranja, **calibre-smtp** čita kompletnu poruku e-pošte sa STDIN-a i šalje je.

tekst je telo poruke e-pošte. Ako tekst nije naveden, kompletna poruka e-pošte se čita sa STDIN-a. od je adresa e-pošte pošiljaoca, a ka je adresa e-pošte primaoca. Kada se kompletna poruka e-pošte čita sa STDIN-a, od i ka se koriste samo u SMTP pregovorima, zaglavlja poruke se ne menjaju.

Kada god prosleđujete argumente programu **calibre-smtp** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

[opcije]

--fork, -f

Pokreni proces u pozadini i isporuči poruku. Ako koristite ovu opciju, trebalo bi da koristite i **--outbox** (Stranica 315) za rukovanje greškama pri isporuci.

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--localhost, -l

Ime hosta lokalnog računara. Koristi se pri povezivanju na SMTP server.

--outbox, -o

Putanja do maildir fascikle za čuvanje neuspešnih poruka e-pošte.

--timeout, -t

Vremensko ograničenje za povezivanje

--verbose, -v

Prikaži više detalja

--version

prikaži broj verzije programa i izađi

COMPOSE MAIL

Opcije za sastavljanje e-pošte. Ignoriše se ako tekst nije naveden

--attachment, -a

Datoteka za prilaaganje uz e-poštu

--subject, -s

Predmet e-pošte

SMTP RELAY

Opcije za korišćenje SMTP relej servera za slanje pošte. calibre će pokušati da pošalje e-poštu direktno osim ako nije navedeno **--relay**.

--cafile

Putanja do datoteke sa spojenim CA sertifikatima u PEM formatu, koja se koristi za verifikaciju sertifikata servera pri korišćenju TLS-a. Podrazumevano se koriste sistemski CA sertifikati.

--dont-verify-server-certificate

Ne verifikuj sertifikat servera pri povezivanju koristeći TLS. Ovo je bilo podrazumevano ponašanje u verzijama calibre pre 3.27. Ako koristite relej sa samopotpisanim ili na drugi način nevažećim sertifikatom, možete koristiti ovu opciju da vratite ponašanje pre verzije 3.27

--encryption-method, -e

Metod enkripcije koji se koristi pri povezivanju na relej. Izbori su TLS, SSL i NONE. Podrazumevano je TLS. UPOZORENJE: Izbor NONE je veoma nesiguran

--password, -p

Lozinka za relej

--port

Port za povezivanje na relej server. Podrazumevano se koristi 465 ako je metod enkripcije SSL, a inače 25.

--relay, -r

SMTP relej server koji se koristi za slanje pošte.

--username, -u

Korisničko ime za relej

13.1.6 calibredb

```
calibredb komanda [moгућности] [argumenti]
```

calibredb je interfejs komandne linije za calibre bazu podataka. Ima nekoliko potkomandi, dokumentovanih ispod.

calibredb se može koristiti za manipulaciju calibre bazom podataka navedenom putanjom ili calibre *Serverom sadržaja* koji radi na lokalnoj mašini ili preko interneta. Možete pokrenuti calibre *Server sadržaja* koristeći **calibre-server** program ili u glavnom calibre programu kliknite na *Poveži/deli* → *Pokreni server sadržaja*. Pošto **calibredb** može da menja vaše calibre biblioteke, prvo morate podesiti autentifikaciju na serveru. Postoje dva načina za to:

- Ako planirate da se povežete samo na server koji radi na istom računaru, možete jednostavno koristiti opciju `--enable-local-write` Servera sadržaja, da dozvolite bilo kom programu, uključujući calibredb, koji radi na lokalnom računaru da menja vaše calibre podatke. Kada pokrećete server iz glavnog calibre programa, ova opcija se nalazi u *Podešavanja* → *Deljenje preko mreže* → *Napredno*. Ipak, budite oprezni, jer neki pregledači, prvenstveno Firefox, dozvoljavaju proizvoljnim veb-sajtovima da takođe pristupe lokalnim serverima. Ako koristite Firefox, bolje je da podesite korisničko ime i lozinku, kao što je opisano ispod. Ograničenje pristupa lokalnoj mreži još uvek nije implementirano od verzije Firefox v149.
- Ako želite da omogućite pristup preko interneta, onda bi trebalo da podesite korisničke naloge na serveru i koristite opcije `--username` (Stranica 317) i `--password` (Stranica 317) za **calibredb** da biste mu dali pristup. Možete podesiti autentifikaciju korisnika za **calibre-server** korišćenjem opcije `--enable-auth` i korišćenjem `--manage-users` za kreiranje korisničkih naloga. Ako pokrećete server iz glavnog calibre programa, koristite *Podešavanja* → *Deljenje preko mreže* → *Zahtevaj korisničko ime/lozinku*.

Da biste se povezali na pokrenuti Server sadržaja, prosledite URL servera opciji `--with-library` (Stranica 317), pogledajte dokumentaciju te opcije za detalje i primere.

- *GLOBALNE MOGUĆNOSTI* (Stranica 317)
- *list* (Stranica 318)
- *add* (Stranica 319)
 - *DODAVANJE IZ FASCIKLI* (Stranica 319)
- *remove* (Stranica 320)
- *add_format* (Stranica 320)
- *remove_format* (Stranica 320)
- *show_metadata* (Stranica 321)
- *set_metadata* (Stranica 321)
- *export* (Stranica 321)
- *catalog* (Stranica 322)

– *EPUB OPCIJE* (Stranica 323)

- *saved_searches* (Stranica 324)
- *add_custom_column* (Stranica 325)
- *custom_columns* (Stranica 325)
- *remove_custom_column* (Stranica 325)
- *set_custom* (Stranica 325)
- *restore_database* (Stranica 326)
- *check_library* (Stranica 326)
- *list_categories* (Stranica 326)
- *backup_metadata* (Stranica 327)
- *clone* (Stranica 327)
- *embed_metadata* (Stranica 327)
- *search* (Stranica 328)
- *fts_index* (Stranica 328)
- *fts_search* (Stranica 329)

GLOBALNE MOGUĆNOSTI

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--library-path, --with-library

Putanja do calibre biblioteke. Podrazumevano je korišćenje putanje sačuvane u podešavanjima. Takođe se možete povezati na calibre Content server da biste izvršili radnje na udaljenim bibliotekama. Da biste to uradili, koristite URL u obliku: http://hostname:port/#library_id na primer, <http://localhost:8080/#mylibrary>. `library_id` je ID biblioteke na koju želite da se povežete na Content serveru. Možete koristiti specijalnu vrednost za `library_id` od - da biste dobili listu ID-jeva biblioteka dostupnih na serveru. Za detalje o tome kako da podesite pristup preko Content servera, pogledajte <https://manual.calibre-ebook.com/generated/en/calibredb.html>.

--password

Lozinka za povezivanje na calibre Content server. Da biste pročitali lozinku sa standardnog ulaza, koristite specijalnu vrednost: `<stdin>`. Da biste pročitali lozinku iz datoteke, koristite: `<f:/path/to/file>` (tj. `<f:` praćeno punom putanjom do datoteke i završnim `>`). Uglaste zagrade u navedenom su obavezne, ne zaboravite da ih izbegnete (`escape`) ili koristite navodnike za vašu ljsku.

--timeout

Vremensko ograničenje, u sekundama, pri povezivanju na calibre biblioteku preko mreže. Podrazumevano je dva minuta.

--username

Korisničko ime za povezivanje na calibre Content server

--version

prikaži broj verzije programa i izađi

list

```
calibredb spisak [moгућности]
```

Spisak knjiga iz calibre biblioteke.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

--ascending

Razvrstaj rezultate u rastućem redosledu.

--fields, -f

Polja za prikaz prilikom listanja knjiga u bazi podataka. Treba da bude lista polja razdvojena zarezima. Dostupna polja: `author_sort`, `authors`, `comments`, `cover`, `formats`, `identifiers`, `isbn`, `languages`, `last_modified`, `pubdate`, `publisher`, `rating`, `series`, `series_index`, `size`, `tags`, `template`, `timestamp`, `title`, `uuid` Podrazumevano: `title,authors`. Specijalno polje `"all"` se može koristiti za izbor svih polja. Pored gorenavedenih ugrađenih polja, prilagođena polja su takođe dostupna kao `*ime_polja`, na primer, za prilagođeno polje `#rating`, koristite ime: `*rating`

--for-machine

Generiše izlaz u JSON formatu, koji je pogodniji za mašinsko parsiranje. Uzrokuje ignorisanje opcija za širinu linije i separator.

--limit

Maksimalan broj rezultata za prikaz. Podrazumevano: `all`

--line-width, -w

Najveća širina reda u izlazu. Podrazumeva se širina ekrana.

--prefix

Prefix za sve putanje. Podrazumeva se apsolutna putanja do fascikle koja sadrži biblioteku.

--search, -s

Filtriraj rezultate koristeći upit za pretragu. Za format upita molim vas da pogledate odgovarajući deo Korisničkog uputstva. Podrazumeva se da neće biti filtriranja.

--separator

Znaci koji služe za razdvajanje polja. Podrazumeva se razmak.

--sort-by

Polje po kojem se sortiraju rezultati. Možete navesti više polja tako što ćete ih razdvojiti zarezima. Dostupna polja: `author_sort`, `authors`, `comments`, `cover`, `formats`, `identifiers`, `isbn`, `languages`, `last_modified`, `pubdate`, `publisher`, `rating`, `series`, `series_index`, `size`, `tags`, `template`, `timestamp`, `title`, `uuid` Podrazumevano: `id`. Pored gorenavedenih ugrađenih polja, prilagođena polja su takođe dostupna kao `*ime_polja`, na primer, za prilagođeno polje `#rating`, koristite ime: `*rating`

--template

Šablon koji se pokreće ako je `"template"` u listi polja. Imajte na umu da se šabloni ignorišu prilikom povezivanja na calibre server. Podrazumevano: `None`

--template_file, -t

Putanja do datoteke koja sadrži šablon za pokretanje ako je `"template"` u listi polja. Podrazumevano: `None`

--template_heading

Naslov za kolonu šablona. Podrazumevano: `template`. Ova opcija se ignoriše ako je postavljena opcija `--for-machine` (Stranica 318)

add

```
calibredb add [opcije] datoteka1 datoteka2 datoteka3 ...
```

Dodajte navedene datoteke kao knjige u bazu podataka. Možete navesti i fascikle, pogledajte opcije vezane za fascikle ispod.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

--authors, -a

Postavi autora za dodatu knjigu

--automerge, -m

Ako se pronađu knjige sa sličnim naslovima i autorima, automatski spoji dolazne formate (datoteke) u postojeće zapise knjiga. Vrednost "ignore" znači da se duplirani formati odbacuju. Vrednost "overwrite" znači da se duplirani formati u biblioteci prepisuju novododatim datotekama. Vrednost "new_record" znači da se duplirani formati smeštaju u novi zapis knjige.

--cover, -c

Putanja do korica koje će se koristiti za dodatu knjigu

--duplicates, -d

Dodaj knjige u bazu podataka čak i ako već postoje. Poređenje se vrši na osnovu naslova knjiga i autora. Imajte na umu da opcija `--automerge` (Stranica 319) ima prednost.

--empty, -e

Dodaj praznu knjigu (knjiga bez formata)

--identifier, -I

Postavi identifikatore za ovu knjigu, npr. `-I asin:XXX -I isbn:YYY`

--isbn, -i

Postavi ISBN za dodatu knjigu

--languages, -l

Lista jezika odvojenih zarezom (najbolje je koristiti ISO639 kodove jezika, mada neka imena jezika takođe mogu biti prepoznata)

--series, -s

Postavi seriju za dodatu knjigu

--series-index, -S

Podesite broj serije dodate knjige

--tags, -T

Postavi oznake za dodatu knjigu

--title, -t

Postavi naslov za dodatu knjigu

DODAVANJE IZ FASCIKLI

Opcije za kontrolu dodavanja knjiga iz fascikli. Podrazumevano se dodaju samo datoteke koje imaju ekstenzije poznatih tipova e-knjiga.

--add

Šablon (glob) imena datoteke, datoteke koje se podudaraju sa ovim šablonom biće dodate prilikom skeniranja fascikli za datotekama, čak i ako nisu poznatog tipa e-knjige. Može se navesti više puta za više šablona.

--ignore

Šablon (glob) imena datoteke, datoteke koje se podudaraju sa ovim šablonom biće ignorisane prilikom skeniranja fascikli za datotekama. Može se navesti više puta za više šablona. Na primer: *.pdf će ignorisati sve PDF datoteke

--one-book-per-directory, -1

Pretpostavi da svaka fascikla ima samo jednu logičku knjigu i da su sve datoteke u njoj različiti formati e-knjige te knjige

--recurse, -r

Obraduj fascikle rekurzivno

remove

```
calibredb remove ids
```

Uklanja knjige identifikovane pomoću ids iz baze podataka. ids treba da bude lista id brojeva razdvojena zarezima (id brojeve možete dobiti korišćenjem komande search). Na primer, 23,34,57-85 (kada se navodi opseg, poslednji broj u opsegu nije uključen).

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

--permanent

Ne koristi Kanta za otpatke

add_format

```
calibredb add_format [opcije] id datoteka_eknjige
```

Dodajte e-knjigu iz datoteka_eknjige u dostupne formate za logičku knjigu identifikovanu pomoću id. Možete dobiti id korišćenjem komande search. Ako format već postoji, biće zamenjen, osim ako nije navedena opcija da se ne zamenjuje.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

--as-extra-data-file

Dodaj datoteku kao dodatnu datoteku sa podacima uz knjigu, a ne kao format e-knjige

--dont-replace

Ne zamenjuj format ako već postoji

remove_format

```
calibredb remove_format [opcije] id fmt
```

Uklanja format fmt iz logičke knjige identifikovane pomoću id. Možete dobiti id korišćenjem komande search. fmt treba da bude ekstenzija datoteke kao što je LRF ili TXT ili EPUB. Ako logička knjiga nema dostupan fmt, ne radi ništa.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

show_metadata

```
calibredb show_metadata [opcije] id
```

Prikaži metapodatke sačuvane u calibre bazi podataka za knjigu identifikovanu pomoću id. id je ID broj iz komande search.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

--as-opf

Prikaži metapodatke u OPF obliku (XML)

set_metadata

```
calibredb set_metadata [opcije] id_knjige [/putanja/do/metadata.opf]
```

Postavite metapodatke sačuvane u calibre bazi podataka za knjigu identifikovanu pomoću id_knjige iz OPF datoteke metadata.opf. id_knjige je ID broj knjige iz komande search. Možete dobiti brzi uvid u OPF format koristeći prekidač --as-opf za komandu show_metadata. Takođe možete postaviti metapodatke pojedinačnih polja pomoću opcije --field. Ako koristite opciju --field, nema potrebe da navodite OPF datoteku.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

--field, -f

Polje za postavljanje. Format je ime_polja:vrednost, na primer: `--field` (Stranica 321) tags:oznaka1,oznaka2. Koristite `--list-fields` (Stranica 321) da dobijete listu svih imena polja. Možete navesti ovu opciju više puta da biste postavili više polja. Napomena: Za jezike morate koristiti ISO639 kodove jezika (npr. en za engleski, fr za francuski i tako dalje). Za identifikatore, sintaksa je `--field` (Stranica 321) identifiers:isbn:XXXX,doi:YYYYY. Za logička (da/ne) polja koristite true i false ili yes i no.

--list-fields, -l

Izlistaj imena polja metapodataka koja se mogu koristiti sa opcijom `--field` (Stranica 321)

export

```
calibredb export [opcije] ids
```

Izvezite knjige navedene pomoću ids (lista odvojena zarezima) u sistem fajlova. Operacija izvoza čuva sve formate knjige, njene korice i metapodatke (u OPF fajlu). Svi dodatni fajlovi sa podacima povezani sa knjigom se takođe čuvaju. Možete dobiti ID brojeve iz komande za pretragu.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

--all

Izvezi sve knjige iz baze podataka zanemarujući listu identifikatora.

--dont-asciiize

Neka calibre konvertuje sve neengleske znakove u engleske ekvivalente za nazive datoteka. Ovo je korisno ako čuvate na stari sistem datoteka bez potpune podrške za Unicode nazive datoteka. Navođenje ove mogućnosti će sprečiti ovu akciju.

--dont-save-cover

Obično će calibre sačuvati naslovnu stranu u posebnu datoteku zajedno sa samim datotekama e-knjige. Navođenje ove mogućnosti će sprečiti ovu akciju.

--dont-save-extra-files

Sačuvaj sve datoteke sa podacima povezane sa knjigom prilikom čuvanja knjige. Navođenje ove mogućnosti će sprečiti ovu akciju.

--dont-update-metadata

Calibre će obično ažurirati metapodatke u sačuvanim datotekama koristeći podatke iz svoje biblioteke. Ovo usporava čuvanje na disk. Navođenje ove mogućnosti će sprečiti ovu akciju.

--dont-write-opf

Calibre će obično upisati metapodatke u posebnu OPF datoteku uz datoteku koja sadrži e-knjigu. Navođenje ove mogućnosti će sprečiti ovu akciju.

--formats

Zarezima razdvojena lista formata koji će biti sačuvani za svaku od knjiga. Podrazumeva se da se čuvaju svi raspoloživi formati.

--progress

Prijavi napredak

--replace-whitespace

Zameni razmake donjim crtama.

--single-dir

Izvezi sve knjige u jedan folder

--template

Šablon za kontrolu naziva datoteke i strukture fascikli sačuvanih datoteka. Podrazumevano je "{author_sort}/{title}/{title} - {authors}", što će sačuvati knjige u podfasciklu po autoru sa nazivima datoteka koji sadrže naslov i autora. Dostupne kontrole su: {author_sort, authors, id, isbn, languages, last_modified, pages, pubdate, publisher, rating, series, series_index, tags, timestamp, title}

--timefmt

Format za prikaz datuma. %d - dan, %b - mesec, %m - broj meseca, %Y - godina. Podrazumevano je: %b, %Y

--to-dir

Izvezi knjige u navedeni folder. Podrazumevano je .

--to-lowercase

Promeni putanju za mala slova.

catalog

```
calibredb catalog /putanja/do/odredišta.(csv|epub|mobi|xml...) [opcije]
```

Izvezite katalog u formatu navedenom ekstenzijom putanja/do/odredišta. Opcije kontrolišu kako se unosi prikazuju u generisanom izlazu kataloga. Imajte na umu da različiti formati kataloga podržavaju različite skupove opcija. Da biste videli različite opcije, navedite ime izlaznog fajla, a zatim opciju --help.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

--ids, -i

Zarezima razdvojena lista identifikatora za uključivanje u katalog. Ako je navedena zanemariće se mogućnost `--search` (Stranica 322). Podrazumeva se: sve

--search, -s

Filtriraj rezultate na osnovu upita za pretragu. Za format upita molim vas da pogledate u odgovarajući odeljak Korisničkog uputstva. Podrazumeva se: bez filtriranja.

--verbose, -v

Prikaži detaljne informacije. Korisno za traženje grešaka.

EPUB OPCIJE**--catalog-title**

Naslov generisanog kataloga koji se koristi kao naslov u metapodacima. Podrazumevano: 'My Books' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--cross-reference-authors

Kreiraj unakrsne reference u odeljku Autori za knjige sa više autora. Podrazumevano: 'False' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--debug-pipeline

Sačuvaj izlaz iz različitih faza procesa konverzije u navedenu fasciklu. Korisno ako niste sigurni u kojoj fazi procesa konverzije se javlja greška. Podrazumevano: 'None' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--exclude-genre

Regex koji opisuje oznake koje treba isključiti kao žanrove. Podrazumevano: '[.+]!^+\$' isključuje oznake u zagradama, npr. '[Project Gutenberg]', i '+', podrazumevanu oznaku za pročitane knjige. Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--exclusion-rules

Određuje pravila koja se koriste za izuzimanje knjiga iz generisanog kataloga. Model pravila za izuzimanje je ili ('<rule name>', 'Tags', '<comma-separated list of tags>') ili ('<rule name>', '<custom column>', '<pattern>'). Na primer: (('Archived books', '#status', 'Archived'),) izuzeće knjigu čija je vrednost 'Archived' u prilagođenoj koloni 'status'. Kada je definisano više pravila, primeniće se sva pravila. Podrazumevano: " (('Catalogs', 'Tags', 'Catalog'),)" Primenjuje se na izlazne formate: AZW3, EPUB, MOBI

--generate-authors

Uključi odeljak 'Autori' u katalog. Podrazumevano: 'False' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--generate-descriptions

Uključi odeljak 'Opisi' u katalog. Podrazumevano: 'False' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--generate-genres

Uključi odeljak 'Žanrovi' u katalog. Podrazumevano: 'False' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--generate-recently-added

Uključi odeljak 'Nedavno dodato' u katalog. Podrazumevano: 'False' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--generate-series

Uključi odeljak 'Serije' u katalog. Podrazumevano: 'False' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--generate-titles

Uključi odeljak 'Naslovi' u katalog. Podrazumevano: 'False' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--genre-source-field

Izvorno polje za odeljak 'Žanrovi'. Podrazumevano: 'Oznake' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--header-note-source-field

Prilagođeno polje koje sadrži tekst napomene za umetanje u zaglavlje Opisa. Podrazumevano: '' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--merge-comments-rule

#<custom field>:[before|after]:[True|False] određuje: <custom field> Prilagođeno polje koje sadrži beleške koje treba spojiti sa komentarima [before|after] Položaj beležaka u odnosu na komentare [True|False] - Između beležaka i komentara umeće se horizontalna linija Podrazumevano: '::' Primenjuje se na izlazne formate: AZW3, EPUB, MOBI

--output-profile

Određuje izlazni profil. U nekim slučajevima, izlazni profil je potreban za optimizaciju kataloga za uređaj. Na primer, 'kindle' ili 'kindle_dx' kreira strukturirani Sadržaj sa odeljcima i člancima. Podrazumevano: 'None' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--prefix-rules

Određuje pravila za uključivanje prefiksa koji označavaju pročitane knjige, stavke sa liste želja i druge prefikse koje je odredio korisnik. Model pravila za prefiks je ('<rule name>', '<source field>', '<pattern>', '<prefix>'). Kada je definisano više pravila, koristiće se prvo pravilo koje se podudara. Podrazumevano: " (('Read books', 'tags', '+', '✓'), ('Wishlist item', 'tags', 'Wishlist', '×'))" Primenjuje se na izlazne formate: AZW3, EPUB, MOBI

--preset

Koristi imenovani unapred podešeni profil kreiran pomoću GUI graditelja kataloga. Unapred podešeni profil određuje sva podešavanja za pravljenje kataloga. Podrazumevano: 'None' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--thumb-width

Nagoveštaj veličine (u inčima) za naslovne strane knjiga u katalogu. Opseg: 1.0 - 2.0 Podrazumevano: '1.0' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

--use-existing-cover

Zameni postojeću naslovnu stranu prilikom generisanja kataloga. Podrazumevano: 'False' Primenjuje se na: AZW3, EPUB, MOBI izlazne formate

saved_searches

```
calibredb saved_searches [opcije] (list|add|remove)
```

Upravljaite sačuvanim pretragama u ovoj bazi podataka. Ako pokušate da dodate upit sa imenom koje već postoji, biće zamenjen.

Sintaksa za dodavanje:

```
calibredb saved_searches add ime_pretrage izraz_pretrage
```

Sintaksa za uklanjanje:

```
calibredb saved_searches remove ime_pretrage
```

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

add_custom_column

```
calibredb add_custom_column [moгућност] etiketa naziv tip
```

Napravi kolonu. Etiketa je računaru razumljivo ime kolone. Trebalo bi da ne sadrži praznine ili zareze. Naziv je ime kolone razumljivo korisniku. Tip je jedan od: bool, comments, composite, datetime, enumeration, float, int, rating, series, text

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

--display

Rečnik opcija za prilagođavanje načina na koji će se podaci u ovoj koloni tumačiti. Ovo je JSON niska. Za kolone nabiranja, koristite `--display` (Stranica 325) "{ \"enum_values\": [\"val1\", \"val2\"]}" Postoji mnogo opcija koje mogu ići u promenljivu display. Opcije po tipu kolone su: composite: composite_template, composite_sort, make_category, contains_html, use_decorations datetime: date_format enumeration: enum_values, enum_colors, use_decorations int, float: number_format text: is_names, use_decorations Najbolji način da pronađete dozvoljene kombinacije je da napravite prilagođenu kolonu odgovarajućeg tipa u grafičkom interfejsu, a zatim pogledate rezervni OPF za knjigu (osigurajte da je novi OPF kreiran od kada je kolona dodata). Videćete JSON za "display" za novu kolonu u OPF-u.

--is-multiple

Ova kolona čuva etikete kao podatke (tj. kao više vrednosti razdvojenih zarezima). Ovo važi ako je tip tekst.

custom_columns

```
calibredb custom_columns [opcije]
```

Izlistajte dostupne prilagođene kolone. Prikazuje labele i ID-jeve kolona.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

--details, -d

Prikaži detalje o svakoj koloni.

remove_custom_column

```
calibredb remove_custom_column [opcije] label
```

Uklanja prilagođenu kolonu identifikovanu pomoću label. Dostupne kolone možete videti pomoću komande custom_columns.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

--force, -f

Nemoj da pitaš za odobrenje.

set_custom

```
calibredb set_custom [opcije] kolona id vrednost
```

Postavite vrednost prilagođene kolone za knjigu identifikovanu pomoću id. Možete dobiti listu ID-jeva koristeći komandu search. Možete dobiti listu imena prilagođenih kolona koristeći komandu custom_columns.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

--append, -a

Ako kolona čuva više vrednosti, dodaj navedene vrednosti postojećim umesto da budu zamenjene.

restore_database

```
calibredb restore_database [opcije]
```

Obnavlja ovu bazu podataka iz metapodataka sačuvanih u OPF datotekama u svakoj fascikli calibre biblioteke. Ovo je korisno ako je vaša metadata.db datoteka oštećena.

UPOZORENJE: Ova komanda potpuno regeneriše vašu bazu podataka. Izgubićete sve sačuvane pretrage, korisničke kategorije, plugboards, sačuvana podešavanja konverzije po knjizi i prilagođene recepte. Obnovljeni metapodaci biće tačni samo onoliko koliko i podaci pronađeni u OPF datotekama.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

--really-do-it, -r

Zaista izvrši oporavak. Ova komanda neće biti pokrenuta ako ne izaberete ovu mogućnost.

check_library

```
calibredb check_library [mogućnosti]
```

Izvrši neke provere u direktorijumima s bibliotekom. Izveštaji su `invalid_titles`, `extra_titles`, `invalid_authors`, `extra_authors`, `missing_formats`, `extra_formats`, `extra_files`, `missing_covers`, `extra_covers`, `malformed_formats`, `malformed_paths`, `failed_folders`

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

--csv, -c

Izlaz u CSV formatu.

--ignore_extensions, -e

Zarezima razdvojena lista proširenja koje će biti zanemarena. Podrazumevano: sve

--ignore_names, -n

Zarezima razdvojena lista imena koja će biti zanemarena. Podrazumevano: sve

--report, -r

Zarezima razdvojena lista izveštaja. Podrazumevano: sve

--vacuum-fts-db

Izvrši vacuum nad bazom podataka za pretragu celog teksta. Ovo može biti veoma sporo i zahtevati puno memorije, u zavisnosti od veličine baze podataka.

list_categories

```
calibredb list_categories [opcije]
```

Generiše izveštaj o informacijama o kategorijama u bazi podataka. Informacije su ekvivalentne onome što je prikazano u Pregledaču oznaka.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

--categories, -r

Lista imena za pretragu kategorija razdvojena zarezima. Podrazumevano: all

--csv, -c

Izlaz u CSV formatu.

--dialect

Tip CSV datoteke za generisanje. Izbori: excel, excel-tab, unix

--item_count, -i

Ispiši samo broj stavki po kategoriji umesto broja po stavki u kategoriji.

--width, -w

Najveća širina reda u izlazu. Podrazumeva se širina ekrana.

backup_metadata

```
calibredb backup_metadata [opcije]
```

Napravite rezervnu kopiju metapodataka sačuvanih u bazi podataka u pojedinačne OPF fajlove u svakom folderu knjige. Ovo se obično dešava automatski, ali možete pokrenuti ovu komandu da forsirate ponovno generisanje OPF fajlova, pomoću opcije --all.

Imajte na umu da obično nema potrebe za ovim, jer se OPF fajlovi automatski čuvaju, svaki put kada se metapodaci promene.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

--all

Obično ova komanda radi samo na knjigama koje imaju zastarele OPF fajlove. Ova opcija omogućava da radi na svim knjigama.

clone

```
calibredb clone putanja/do/nove/biblioteke
```

Kreirajte klon trenutne biblioteke. Ovo kreira novu, praznu biblioteku koja ima sve iste prilagođene kolone, Virtuelne biblioteke i druga podešavanja kao trenutna biblioteka.

Klonirana biblioteka neće sadržati knjige. Ako želite da kreirate potpuni duplikat, uključujući sve knjige, onda jednostavno koristite alate vašeg sistema fajlova da kopirate folder biblioteke.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

embed_metadata

```
calibredb embed_metadata [opcije] book_id
```

Ažurirajte metapodatke u samim fajlovima knjiga sačuvanim u calibre biblioteci iz metapodataka u calibre bazi podataka. Obično se metapodaci ažuriraju samo prilikom izvoza fajlova iz calibre-a, ova komanda je korisna ako želite da se fajlovi ažuriraju na mestu. Imajte na umu da različiti formati fajlova podržavaju različite količine metapodataka. Možete koristiti

specijalnu vrednost 'all' za book_id da ažurirate metapodatke u svim knjigama. Takođe možete navesti više ID-jeva knjiga odvojenih razmacima i opsege ID-jeva odvojene crticama. Na primer: `calibredb embed_metadata 1 2 10-15 23`

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

--only-formats, -f

Ažuriraj metapodatke samo u fajlovima navedenog formata. Navedite ovo više puta za više formata. Podrazumevano, svi formati se ažuriraju.

search

```
calibredb search [opcije] izraz za pretragu
```

Pretražuje biblioteku za navedeni termin pretrage, vraćajući zarezima odvojenu listu ID-jeva knjiga koji odgovaraju izrazu za pretragu. Izlazni format je koristan za prosleđivanje drugim komandama koje prihvataju listu ID-jeva kao ulaz.

Izraz za pretragu može biti bilo šta iz calibre-ovog moćnog jezika za upite pretrage, na primer: `calibredb search author:asimov 'title:"i robot"'`

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

--limit, -l

Maksimalan broj rezultata za vraćanje. Podrazumevano su svi rezultati.

fts_index

```
calibredb fts_index [options] enable/disable/status/reindex
```

Kontroliše proces indeksiranja za pretragu celog teksta (FTS).

enable

Uključuje FTS indeksiranje za ovu biblioteku

disable

Isključuje FTS indeksiranje za ovu biblioteku

status

Prikazuje trenutni status indeksiranja

reindex

Može se koristiti za ponovno indeksiranje određenih knjiga ili cele biblioteke. Za ponovno indeksiranje određenih knjiga navedite ID-ove knjiga kao dodatne argumente nakon komande reindex. Ako ID-ovi knjiga nisu navedeni, cela biblioteka se ponovo indeksira.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

--indexing-speed

Brzina indeksiranja. Koristite fast za brzo indeksiranje koristeći sve resurse vašeg računara i slow za indeksiranje koje manje opterećuje resurse. Imajte na umu da se brzina resetuje na slow nakon svakog pokretanja.

--wait-for-completion

Sačekaj dok se sve knjige ne indeksiraju, povremeno prikazujući napredak indeksiranja

fts_search

```
calibredb fts_search [options] izraz za pretragu
```

Izvršite pretragu celog teksta u celoj biblioteci ili njenom podskupu.

Kada god prosleđujete argumente programu calibredb koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

--do-not-match-on-related-words

Poklapaj samo tačne reči, a ne srodne reči. Tako se correction neće poklapati sa correcting.

--include-snippets

Uključi isečke teksta koji okružuju svako poklapanje. Imajte na umu da ovo znatno usporava pretragu.

--indexing-threshold

Koliki deo biblioteke mora biti indeksiran pre nego što se dozvoli pretraga, u procentima. Podrazumevano je 90

--match-end-marker

Oznaka koja se koristi za označavanje kraja poklopljene reči unutar isečka

--match-start-marker

Oznaka koja se koristi za označavanje početka poklopljene reči unutar isečka

--output-format

Format u kojem će se prikazati rezultati pretrage. Bilo "text" za običan tekst ili "json" za JSON izlaz.

--restrict-to

Ograničite pretražene knjige, bilo korišćenjem izraza za pretragu ili ID-ova. Na primer: ids:1,2,3 za ograničavanje po ID-ovima ili search:tag:foo za ograničavanje na knjige koje imaju oznaku foo.

13.1.7 ebook-convert

```
ebook-convert ulazna_datoteka izlazna_datoteka [opcije]
```

Konvertuje e-knjigu iz jednog formata u drugi.

ulazna_datoteka je ulaz, a izlazna_datoteka je izlaz. Obe moraju biti navedene kao prva dva argumenta komande.

Izlazni format e-knjige se pogađa na osnovu ekstenzije izlazna_datoteka. izlazna_datoteka takođe može biti u specijalnom formatu .EXT gde je EXT ekstenzija izlazne datoteke. U ovom slučaju, ime izlazne datoteke se izvodi iz imena ulazne datoteke. Imajte na umu da imena datoteka ne smeju počinjati crticom. Konačno, ako izlazna_datoteka nema ekstenziju, onda se tretira kao fascikla i "otvorena e-knjiga" (OEB) koja se sastoji od HTML datoteka se upisuje u tu fasciklu. Ove datoteke su one koje bi normalno bile prosleđene izlaznom priključku.

Nakon navođenja ulazne i izlazne datoteke, možete prilagoditi konverziju navođenjem različitih opcija. Dostupne opcije zavise od tipova ulazne i izlazne datoteke. Da biste dobili pomoć za njih, navedite ulaznu i izlaznu datoteku, a zatim koristite opciju -h.

Za kompletnu dokumentaciju sistema za konverziju pogledajte *Konverzija e-knjiga* (Stranica 63)

Kada god prosleđujete argumente programu **ebook-convert** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: "/some path/with spaces"

Opcije i podrazumevane vrednosti za opcije se menjaju u zavisnosti od ulaznog i izlaznog formata, tako da uvek treba da proverite sa:

```
ebook-convert myfile.input_format myfile.output_format -h
```

Ispod su opcije koje su zajedničke za sve konverzije, praćene opcijama specifičnim za svaki ulazni i izlazni format.

- *ULAZNE MOGUĆNOSTI* (Stranica 330)
- *IZLAZNE MOGUĆNOSTI* (Stranica 331)
- *IZGLED I PONAŠANJE* (Stranica 332)
- *HEURISTIČKA OBRADA* (Stranica 334)
- *PRETRAGA I ZAMENA* (Stranica 335)
- *DETEKCIJA STRUKTURE* (Stranica 335)
- *SADRŽAJ* (Stranica 336)
- *METAPODACI* (Stranica 337)
- *OTKLANJANJE GREŠAKA* (Stranica 338)

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--input-profile

Izaberite ulazni profil. Ulazni profil pruža sistemu za pretvaranje podatke o tome kako da tumači različite informacije u ulaznom dokumentu. Na primer, dužine koje zavise od rezolucije (tj. dužine u pikselima). Mogući izbori su: cybookg3, cybook_opus, default, hanlinv3, hanlinv5, illiad, irexdr1000, irexdr800, kindle, msreader, mobipocket, nook, sony, sony300, sony900

--list-recipes

Prikaži imena ugrađenih recepata. Možete kreirati e-knjigu iz ugrađenog recepta ovako: ebook-convert "Ime recepta.recipe" izlaz.epub

--output-profile

Navedite izlazni profil. Izlazni profil govori sistemu za konverziju kako da optimizuje kreirani dokument za navedeni uređaj. U nekim slučajevima, izlazni profil se može koristiti za optimizaciju izlaza za određeni uređaj, ali to je retko potrebno. Opcije su: cybookg3, cybook_opus, default, generic_eink, generic_eink_hd, generic_eink_large, hanlinv3, hanlinv5, illiad, ipad, ipad3, irexdr1000, irexdr800, jetbook5, kindle, kindle_dx, kindle_fire, kindle_oasis, kindle_pw, kindle_pw3, kindle_scribe, kindle_voyage, kobo, msreader, mobipocket, nook, nook_color, nook_hd_plus, pocketbook_inkpad3, pocketbook_lux, pocketbook_hd, pocketbook_900, pocketbook_pro_912, galaxy, sony, sony300, sony900, sony-landscape, sonyt3, tablet

--version

prikaži broj verzije programa i izađi

ULAZNE MOGUĆNOSTI

Mogućnosti koje kontrolišu obradu ulazne mobi datoteke

--input-encoding

Odredite kodni raspored ulaznog dokumenta. Ako je podešeno ova mogućnost će zameniti sve kodne rasporede označene u samom dokumentu. Ovo je posebno korisno za dokumente koji u sebi ne sadrže nijedan kodni raspored, ili u kojima su naznake kodnog rasporeda neispravne

IZLAZNE MOGUĆNOSTI

Podešavanja koja kontrolišu rezultat obrade epub

--dont-split-on-page-breaks

Isključi deljenje na prelomima stranica. Obično se ulazne datoteke automatski dele na svakom prelomu stranice u dve datoteke. Ovo daje izlaznu e-knjigu koja se može brže obraditi i sa manje resursa. Međutim, deljenje je sporo i ako vaša izvorna datoteka sadrži veoma veliki broj preloma stranica, trebalo bi da isključite deljenje na prelomima stranica.

--epub-flatten

Ovo podešavanje je potrebno samo ako nameravate da koristite EPUB format s FBReaderJ. Ovo će "izravnati" datoteke sistema u EPUBu i postaviti sve datoteke na najviši nivo hijerarhije.

--epub-inline-toc

Umetni ugrađeni sadržaj koji će se pojaviti kao deo glavnog teksta knjige.

--epub-max-image-size

Maksimalna veličina slike (širina x visina). Vrednost profile znači da se koristi veličina ekrana iz izlaznog profila. Vrednost none znači da maksimalna veličina nije navedena. Na primer, vrednost 100x200 će prouzrokovati da se svim slikama promeni veličina tako da njihova širina ne bude veća od 100 piksela, a visina ne veća od 200 piksela. Imajte na umu da ovo utiče samo na veličinu samih datoteka slika. Bilo koja slika može biti prikazana u drugoj veličini u zavisnosti od stilizacije koja joj je primenjena u dokumentu.

--epub-toc-at-end

Stavi umetnuti ugrađeni sadržaj na kraj knjige umesto na početak.

--epub-version

Verzija EPUB datoteke za generisanje. EPUB 2 je najšire kompatibilan, koristite EPUB 3 samo ako znate da vam je zaista potreban.

--extract-to

Raspakuj sadržaj generisane knjige u navedenu fasciklu. Sadržaj fascikle se prvo briše, pa budite oprezni.

--flow-size

Podeli sve HTML datoteke veće od ove veličine (u KB). Ovo je neophodno jer većina EPUB čitača ne može da obradi velike datoteke. Podrazumevana vrednost od 260KB je veličina potrebna za Adobe Digital Editions. Postavite na 0 da onemogućite deljenje na osnovu veličine.

--no-default-epub-cover

Obično, ako ulazna datoteka nema naslovnu stranu, a vi niste definisali svoju, biće napravljena podrazumevana naslovna strana koja sadrži naslov, autore, itd. Ova mogućnost onemogućava pravljenje podrazumevane naslovne strane.

--no-svg-cover

Ne koristi SVG format za korice knjige. Koristite ovu mogućnost ako će vaša EPUB knjiga biti korišćena na uređaju koji ne podržava SVG format, kao što je iPhone, ili JetBook Lite. Bez korišćenja ove mogućnosti ovakvi uređaji će umesto korica prikazati praznu stranu.

--preserve-cover-aspect-ratio

Kada se koristi SVG korice ova mogućnost će mu promeniti veličinu srazmerno raspoloživoj veličini ekrana, čuvajući originalne razmere (odnos širine i visine). Ovo znači da će se možda pojaviti beline u vrhu, ili na dnu strane, ali slika neće biti izobličena. Bez ove mogućnosti slika može biti delimično izobličena, ali neće biti belina po ivicama.

--pretty-print

Ako je izabrano, dodatak će pokušati da napravi što čitljiviji izlaz za korisnika. Ovo ne mora da ima uticaj na sve izabrane dodatke.

--toc-title

Naslov za bilo koji generisani ugrađeni sadržaj.

IZGLED I PONAŠANJE

Podešavanja koja kontrolišu izgled rezultata obrade

--asciize

Preslovi Unicode karaktere u ASCII reprezentaciju. Koristite pažljivo jer će ovo zameniti Unicode karaktere sa ASCII. Na primer, zameniće "Pelé" sa "Pele". Takođe, imajte na umu da će se u slučajevima kada postoji više reprezentacija karaktera (karakter koji dele kineski i japanski na primer) koristiti reprezentacija zasnovana na trenutnom jeziku interfejsa programa calibre.

--base-font-size

Osnovna veličina fonta u tačkama (pts). Sve veličine fontova u proizvedenoj knjizi biće srazmerno promenjene na osnovu ove veličine. Izborom veće veličine možete povećati fontove u izlazu i obrnuto. Podrazumevano, kada je vrednost nula, osnovna veličina fonta se bira na osnovu izlaznog profila koji ste izabrali.

--change-justification

Promeni poravnanje teksta. Vrednost "Levo" prevodi sav i levo i desno poravnat tekst u levo poravnat (tj. neporavnat). Vrednost "Poravnaj" prevodi sav neporavnat tekst u tekst poravnat i levo i desno. Vrednost "Izvorno" ne menja poravnanje. Obratite pažnju da samo neki formati podržavaju poravnanje teksta.

--disable-font-rescaling

Onemogućiti bilo kakvu promenu veličine slova.

--embed-all-fonts

Ugradi svaki font koji je referenciran u ulaznom dokumentu, a nije već ugrađen. Ovo će pretražiti vaš sistem za fontovima, i ako se pronađu, biće ugrađeni. Ugrađivanje će raditi samo ako format u koji konvertujete podržava ugrađene fontove, kao što su EPUB, AZW3, DOCX ili PDF. Molimo vas da se uverite da imate odgovarajuću licencu za ugrađivanje fontova korišćenih u ovom dokumentu.

--embed-font-family

Ugradi navedenu porodicu fontova u knjigu. Ovo određuje "osnovni" font koji se koristi za knjigu. Ako ulazni dokument navodi sopstvene fontove, oni mogu zameniti ovaj osnovni font. Možete koristiti opciju za filtriranje informacija o stilu da biste uklonili fontove iz ulaznog dokumenta. Imajte na umu da ugrađivanje fontova radi samo sa nekim izlaznim formatima, uglavnom EPUB, AZW3 i DOCX.

--expand-css

Podrazumevano, calibre će koristiti skraćeni oblik za različita CSS svojstva kao što su margin, padding, border, itd. Ova opcija će uzrokovati da umesto toga koristi puni prošireni oblik. Imajte na umu da se CSS uvek proširuje prilikom generisanja EPUB datoteka sa izlaznim profilom postavljenim na jedan od Nook profila, jer Nook ne može da obradi skraćeni CSS.

--extra-css

Putanja do datoteke sa CSS opisom, ili sam CSS opis. Ovaj CSS opis će biti dodat u stilska pravila koja se već nalaze u izvornoj datoteci te se stoga može koristiti i da ih promeni.

--filter-css

Lista CSS svojstava odvojenih zarezom koja će biti uklonjena iz svih pravila CSS stila. Ovo je korisno ako prisustvo nekih informacija o stilu sprečava njihovo prepisivanje na vašem uređaju. Na primer: font-family,color,margin-left,margin-right

--font-size-mapping

Veza između naziva tipova slova u CSS opisu i veličine slova u štamparskim tačkama. Na primer, 12,12,14,16,18,20,22,24. Ovo povezuje veličine slova od xx-small do xx-large, gde se ova poslednja veličina

koristi za najveća slova. Algoritam za promenu veličine slova koristi ove veličine da bi pretvaranje učinio što "pametnijom". Podrazumevana veza je ona navedena u izabranom izlaznom profilu.

--insert-blank-line

Ubaci prazan red između pasusa. Ne radi ako ulazna datoteka ne koristi pasuse (odrednice <p>, ili <div>oznake).

--insert-blank-line-size

Podesite visinu umetnutih praznih redova (u em). Visina linija između pasusa biće dvostruko veća od vrednosti podešene ovde.

--keep-ligatures

Zadrži ligature prisutne u ulaznom dokumentu. Ligatura je kombinovani karakter para karaktera kao što su ff, fi, fl i tako dalje. Većina čitača nema podršku za ligature u svojim podrazumevanim fontovima, pa je malo verovatno da će se ispravno prikazati. Podrazumevano, calibre će pretvoriti ligaturu u odgovarajući par normalnih karaktera. Imajte na umu da ligature ovde znače samo unicode ligature, a ne ligature kreirane putem CSS-a ili stilova fonta. Ova opcija će ih umesto toga zadržati.

--line-height

Visina reda u štamparskim tačkama. Kontroliše razmak između redova. Odnosi se samo na elemente koji ne zadaju sopstvenu visinu reda. U većini slučajeva podešavanje minimalne visine reda je mnogo korisnije. Podrazumeva se da neće biti izmene visine reda.

--linearize-tables

Neki loše stvoreni dokumenti koriste tabele da bi odredili izgled teksta na strani. Posle pretvaranja ovakvih dokumenata tekst često izlazi van granica strane, a mogući su i drugi vizuelni problemi. Izborom ove mogućnosti sadržina tabela će biti predstavljena linearno kako bi se izbegli gore navedeni problemi.

--margin-bottom

Postavi donju marginu u pts. Podrazumevano je 5.0. Postavljanje ovoga na manje od nule će uzrokovati da margina ne bude postavljena (podešavanje margine u originalnom dokumentu će biti sačuvano). Napomena: Formatirani dokumenti na stranice kao što su PDF i DOCX imaju sopstvena podešavanja margina koja imaju prioritet.

--margin-left

Postavi levu marginu u pts. Podrazumevano je 5.0. Postavljanje ovoga na manje od nule će uzrokovati da margina ne bude postavljena (podešavanje margine u originalnom dokumentu će biti sačuvano). Napomena: Formatirani dokumenti na stranice kao što su PDF i DOCX imaju sopstvena podešavanja margina koja imaju prioritet.

--margin-right

Postavi desnu marginu u pts. Podrazumevano je 5.0. Postavljanje ovoga na manje od nule će uzrokovati da margina ne bude postavljena (podešavanje margine u originalnom dokumentu će biti sačuvano). Napomena: Formatirani dokumenti na stranice kao što su PDF i DOCX imaju sopstvena podešavanja margina koja imaju prioritet.

--margin-top

Postavi gornju marginu u pts. Podrazumevano je 5.0. Postavljanje ovoga na manje od nule će uzrokovati da margina ne bude postavljena (podešavanje margine u originalnom dokumentu će biti sačuvano). Napomena: Formatirani dokumenti na stranice kao što su PDF i DOCX imaju sopstvena podešavanja margina koja imaju prioritet.

--minimum-line-height

Minimalna visina reda, data kao procenat od izračunate veličine slova. calibre će obezbediti da svaki element ima najmanje ovoliko visinu reda, bez obzira na to šta je navedeno u ulaznom dokumentu. Postavite na nulu da biste onemogućili. Koristite ovo podešavanje pre nego da postavite apsolutnu visinu reda, ukoliko ne znate tačno šta radite. Na primer, dvostruku visinu ćete postići ako ovde navedete 240.

--remove-paragraph-spacing

Ukloni dodatni razmak između pasusa. Takođe uvuci sve pasuse za 1.5em. Uklanjanje razmaka neće raditi ako ulazna datoteka ne koristi pasuse (odrednice <p>, ili <div>oznake).

--remove-paragraph-spacing-indent-size

Kada calibre uklanja prazne redove između pasusa, automatski postavlja uvlačenje pasusa, kako bi se osiguralo da se pasusi mogu lako razlikovati. Ova opcija kontroliše širinu tog uvlačenja (u em). Ako ovu vrednost postavite na negativnu, onda se koristi uvlačenje navedeno u ulaznom dokumentu, odnosno calibre ne menja uvlačenje.

--smarten-punctuation

Pretvori obične navodnike, crtice i tri tačke u njihove tipografski ispravne ekvivalente. Za detalje, pogledajte: <https://daringfireball.net/projects/smartyants>.

--subset-embedded-fonts

Izdvoji podskup svih ugrađenih fontova. Svaki ugrađeni font se smanjuje tako da sadrži samo glifove korišćene u ovom dokumentu. Ovo smanjuje veličinu datoteka fontova. Korisno ako ugrađujete posebno veliki font sa mnogo nekorišćenih glifova.

--transform-css-rules

Putanja do datoteke koja sadrži pravila za transformaciju CSS stilova u ovoj knjizi. Najlakši način da napravite takvu datoteku je da koristite čarobnjaka za kreiranje pravila u calibre grafičkom interfejsu. Pristupite mu u odeljku "Izgled i ponašanje->Transformiši stilove" u dijalogu za konverziju. Kada kreirate pravila, možete koristiti dugme "Izvezi" da ih sačuvate u datoteku.

--transform-html-rules

Putanja do datoteke koja sadrži pravila za transformaciju HTML-a u ovoj knjizi. Najlakši način da napravite takvu datoteku je da koristite čarobnjaka za kreiranje pravila u calibre grafičkom interfejsu. Pristupite mu u odeljku "Izgled i ponašanje->Transformiši HTML" u dijalogu za konverziju. Kada kreirate pravila, možete koristiti dugme "Izvezi" da ih sačuvate u datoteku.

--unsmarten-punctuation

Pretvori ukrasne navodnike, crtice i tri tačke u njihove obične ekvivalente.

HEURISTIČKA OBRADA

Izmenite tekst i strukturu dokumenta koristeći uobičajene obrasce. Podrazumevano je onemogućeno. Koristite `--enable-heuristics` da omogućite. Pojedinačne akcije se mogu onemogućiti pomoću opcija `--disable-*`.

--disable-dehyphenate

Analiziraj reči sa crticom u celom dokumentu. Sam dokument se koristi kao rečnik da bi se odredilo da li crtice treba zadržati ili ukloniti.

--disable-delete-blank-paragraphs

Ukloni prazne pasuse iz dokumenta ako se nalaze između svakog drugog pasusa.

--disable-fix-indent

Uključi uvlačenje sačinjeno od višestrukih razmaka u CSS uvlačenje.

--disable-format-scene-breaks

Levo poravnati markeri za prelom scene se centriraju. Zameni meke prelome scena koji koriste više praznih linija horizontalnim linijama.

--disable-italicize-common-cases

Traži uobičajene reči i šablone koje označavaju iskošeno i pretvori ih u iskošeno.

--disable-markup-chapter-headings

Otkrij neformatirane naslove poglavlja i podnaslove. Promeni ih u h1 i h2 oznake. Ova mogućnost neće napraviti sadržaj, osim ako se koristi zajedno s izborom za otkrivanje strukture dokumenta.

--disable-renumber-headings

Traži pojave uzastopnih <h1> ili <h2> tagova. Tagovi se ponovo numerišu da bi se sprečilo deljenje na sredini naslova poglavlja.

--disable-unwrap-lines

Spoj redove koristeći interpunkciju i druge tragove oblikovanja.

--enable-heuristics

Omogući heurističku obradu. Ova mogućnost mora biti uključena da bi bila izvršena heuristička obrada.

--html-unwrap-factor

Razmera korišćena za određivanje mesta na kome će biti poništen prelom reda. Dozvoljene vrednosti su razlomljeni brojevi od 0 do 1. Podrazumevana vrednost je 0,4, odmah ispod linije srednje dužine. Ako samo nekoliko redova u dokumentu treba da bude spojeno, ovu vrednost treba smanjiti.

--replace-scene-breaks

Zameni prelome scena navedenim tekstom. Podrazumevano se koristi tekst iz ulaznog dokumenta.

PRETRAGA I ZAMENA

Izmeni tekst i strukturu dokumenta upotrebom korisničkih šablona

--search-replace

Putanja do datoteke koja sadrži regularne izraze za pretragu i zamenu. Datoteka mora sadržati naizmenične linije regularnog izraza praćene obrascem za zamenu (koji može biti prazna linija). Regularni izraz mora biti u Python regex sintaksi, a datoteka mora biti UTF-8 kodirana.

--sr1-replace

Zamena za tekst pronađen pomoću opcije sr1-search.

--sr1-search

Obrazac pretrage (regularni izraz) koji će biti zamenjen sa sr1-replace.

--sr2-replace

Zamena za tekst pronađen pomoću opcije sr2-search.

--sr2-search

Obrazac pretrage (regularni izraz) koji će biti zamenjen sa sr2-replace.

--sr3-replace

Zamena za tekst pronađen pomoću opcije sr3-search.

--sr3-search

Obrazac pretrage (regularni izraz) koji će biti zamenjen sa sr3-replace.

DETEKCIJA STRUKTURE

Kontrola automatskog određivanja strukture dokumenta.

--add-alt-text-to-img

Kada oznaka nema alt atribut, proveriti povezanu datoteku slike za metapodatke koji navode alternativni tekst i iskoristi ga za popunjavanje alt atributa. Alt atribut poboljšava pristupačnost pružanjem tekstualnih opisa za korisnike koji ne mogu da vide ili u potpunosti interpretiraju vizuelni sadržaj.

--chapter

XPath izraz za detekciju naslova poglavlja. Podrazumevano je da se <h1> ili <h2> oznake koje sadrže reči "chapter", "book", "section", "prologue", "epilogue" ili "part" smatraju naslovima poglavlja, kao i sve oznake koje imaju class="chapter". Korišćeni izraz mora da se evaluiira u listu elemenata. Da biste onemogućili detekciju poglavlja, koristite izraz "/". Pogledajte XPath uputstvo u calibre korisničkom priručniku za dodatnu pomoć o korišćenju ove funkcije.

--chapter-mark

Navedite kako će se označiti otkrivena poglavlja. Navođenje "pagebreak" dovodi do dodavanja znaka za novi red pre svakog poglavlja. Vrednost "rule" dodaje horizontalnu liniju. Vrednost "none" isključuje posebno označavanje poglavlja, a vrednost "both" dodaje i novi red i vodoravnu liniju.

--disable-remove-fake-margins

Neki dokumenti određuju margine stranice navođenjem leve i desne margine na svakom pojedinačnom pasusu. calibre će pokušati da detektuje i ukloni ove margine. Ponekad ovo može dovesti do uklanjanja margina koje nije trebalo ukloniti. U tom slučaju možete onemogućiti uklanjanje.

--insert-metadata

Umetni metapodatke knjige na početak knjige. Ovo je korisno ako vaš čitač e-knjiga ne podržava direktno prikazivanje/pretraživanje metapodataka.

--page-breaks-before

XPath izraz. Prelomi stranica se ubacuju pre navedenih elemenata. Da biste onemogućili, koristite izraz: /

--prefer-metadata-cover

Koristi naslovnu stranu iz ulazne datoteke umesto posebno navedene.

--remove-first-image

Ukloni prvu sliku iz ulazne e-knjige. Korisno ako ulazni dokument ima sliku korica koja nije identifikovana kao korica. U ovom slučaju, ako postavite koricu u programu calibre, izlazni dokument će završiti sa dve slike korica ako ne navedete ovu opciju.

--start-reading-at

XPath izraz za detekciju lokacije u dokumentu na kojoj treba započeti čitanje. Neki programi za čitanje e-knjiga (najistaknutije Kindle) koriste ovu lokaciju kao poziciju na kojoj će otvoriti knjigu. Pogledajte XPath uputstvo u calibre korisničkom priručniku za dodatnu pomoć pri korišćenju ove funkcije.

SADRŽAJ

Nadzor automatskog pravljenja Sadržaja. Podrazumeva se da će, ako ulazna datoteka već ima Sadržaj, on će biti korišćen umesto automatskog.

--duplicate-links-in-toc

Prilikom kreiranja sadržaja (TOC) iz linkova u ulaznom dokumentu, dozvoli duplirane unose, tj. dozvoli više od jednog unosa sa istim tekstom, pod uslovom da pokazuju na različite lokacije.

--level1-toc

XPath izraz koji navodi sve oznake koje treba dodati u Sadržaj na prvom nivou. Ako je ovo navedeno, ima prednost nad ostalim oblicima automatskog prepoznavanja. Pogledajte XPath uputstvo u calibre korisničkom priručniku za primere.

--level2-toc

XPath izraz koji navodi sve oznake koje treba dodati u Sadržaj na drugom nivou. Svaka stavka se dodaje ispod prethodne stavke prvog nivoa. Pogledajte XPath uputstvo u calibre korisničkom priručniku za primere.

--level3-toc

XPath izraz koji navodi sve oznake koje treba dodati u Sadržaj na trećem nivou. Svaka stavka se dodaje ispod prethodne stavke drugog nivoa. Pogledajte XPath uputstvo u calibre korisničkom priručniku za primere.

--max-toc-links

Najveći broj odrednica koje će biti dodate u sadržaj. Postavi na 0 da onemogućiš ovu mogućnost. Podrazumeva se: 50. Odrednice se dodaju u sadržaj samo ako je broj otkrivenih poglavlja manji od zadatog.

--no-chapters-in-toc

Nemoj dodavati automatski otkrivena poglavlja u sadržaju.

--toc-filter

Isključi odrednice iz sadržaja ako njihovi naslovi odgovaraju zadatom regularnom izrazu. Biće uklonjene sve takve odrednice, kao i one koje su ispod njih u hijerarhiji.

--toc-threshold

Ako se otkrije manje od ovog broja poglavlja, ona će biti dodata u sadržaj. Podrazumeva se: 6

--use-auto-toc

Obično, ako ulazna datoteka već ima sadržaj, on će biti korišćen umesto automatski napravljenog. Izborom ove mogućnosti možete da učinite da se uvek koristi automatski napravljen sadržaj.

METAPODACI

Podešavanja za upisivanje metapodataka u izlaznoj datoteci

--author-sort

Izraz koji će biti korišćen za razvrstavanje po imenu autora.

--authors

Postavi autore. Više autora treba razdvojiti znakom &.

--book-producer

Navedi producenta knjige.

--comments

Postavi opis e-knjige.

--cover

Postavi korice iz navedene datoteke ili URL-a.

--isbn

Navedi ISBN broj knjige.

--language

Navedi jezik

--pubdate

Postavi datum izdavanja (pretpostavlja se da je u lokalnoj vremenskoj zoni, osim ako vremenska zona nije eksplicitno navedena)

--publisher

Postavi izdavača e-knjige.

--rating

Navedi ocenu. Treba da bude brojčana, između 1 i 5.

--read-metadata-from-opf, --from-opf, -m

Pročitaj metapodatke iz navedene OPF datoteke. Metapodaci pročitani iz ove datoteke imaju prednost nad svim metapodacima u izvornoj datoteci.

--series

Postavi seriju kojoj ova e-knjiga pripada.

--series-index

Navedi broj knjige u ovoj seriji.

--tags

Izaberi etikete za knjigu. Lista razdvojena zarezima.

--timestamp

Postavi vremensku oznaku knjige (više se nigde ne koristi)

--title

Postavi naslov.

--title-sort

Verzija naslova koji će se koristiti za razvrstavanje

OTKLANJANJE GREŠAKA

Podešavanja koja pomažu da ispravite greške pri pretvaranju

--debug-pipeline, -d

Sačuvaj izlaz iz različitih faza procesa konverzije u navedenu fasciklu. Korisno ako niste sigurni u kojoj fazi procesa konverzije se javlja greška.

--verbose, -v

Nivo opširnosti. Navedite više puta za veću opširnost. Navođenje dva puta će rezultirati potpunom opširnošću, jednom srednjom opširnošću, a nula puta najmanjom opširnošću.

13.1.8 ebook-edit

```
ebook-edit [opcije] [putanja_do_e-knjige] [ime_datoteke_unutar_knjige ...]
```

Pokrenite calibre alat za uređivanje knjiga. Opciono možete navesti i imena datoteka unutar knjige koje će se automatski otvoriti za uređivanje.

Kada god prosleđujete argumente programu **ebook-edit** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

[opcije]

--detach

Odvoji od kontrolnog terminala, ako postoji (samo za Linux)

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--select-text

Tekst koji treba izabrati u knjizi kada se otvori za uređivanje

--version

prikaži broj verzije programa i izađi

13.1.9 ebook-meta

```
ebook-meta datoteka_e-knjige [opcije]
```

Čitanje/pisanje metapodataka iz/u datoteke e-knjiga.

Podržani formati za čitanje metapodataka: azw, azw1, azw3, azw4, cb7, cbc, cbr, cbz, chm, docx, epub, fb2, fbz, html, htmlz, imp, kepub, lit, lrf, lrx, mobi, odt, oebzip, opf, pdb, pdf, pml, pmlz, pobi, prc, rar, rb, rtf, snb, tpz, txt, txtz, updb, zip

Podržani formati za pisanje metapodataka: azw, azw1, azw3, azw4, docx, epub, fb2, fbz, htmlz, kepub, lrf, mobi, odt, pdb, pdf, prc, rtf, tpz, txtz

Različiti tipovi datoteka podržavaju različite vrste metapodataka. Ako pokušate da postavite neke metapodatke na tip datoteke koji to ne podržava, metapodaci će biti tiho ignorisani.

Kada god prosleđujete argumente programu **ebook-meta** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

[opcije]

--author-sort

Niz znakova koji će biti korišćen za razvrstavanje po imenu autora. Ako nije naveden, a imena autora jesu, biće automatski određen iz imena autora.

--authors, -a

Postavi imena autora. Ako ima više od jednog autora njihova imena treba da budu razdvojena znakom &. Imena autora treba da budu u obliku Ime Prezime.

--book-producer, -k

Navedi producenta knjige.

--category

Postavi kategoriju knjige.

--comments, -c

Postavi opis e-knjige.

--cover

Iskoristi ovu datoteku za naslovnu stranu.

--date, -d

Postavi datum izdavanja.

--disallow-rendered-cover

Za formate kao što je EPUB koji koriste „podrazumevane korice“ od prve renderovane stranice, onemogućiti takve podrazumevane korice

--from-opf

Pročitaj metapodatke iz navedene OPF datoteke i koristi ih za postavljanje metapodataka u e-knjizi. Metapodaci navedeni u komandnoj liniji će zameniti metapodatke pročitane iz OPF datoteke

--get-cover

Preuzmite korice iz e-knjige i sačuvajte ih kao navedenu datoteku.

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--identifier

Postavite identifikatore za knjigu, može se navesti više puta. Na primer: `--identifier` (Stranica 339) `uri:https://acme.com --identifier` (Stranica 339) `isbn:12345` Da biste uklonili identifikator, ne navodite vrednost, `--identifier` (Stranica 339) `isbn:` Imajte na umu da za EPUB datoteke, identifikator označen kao identifikator paketa ne može biti uklonjen.

--index, -i

Navedi broj knjige u ovoj seriji.

--isbn

Navedi ISBN broj knjige.

--language, -l

Navedi jezik

--lrf-bookid

Postavi BookID u LRF datoteke

--publisher, -p

Postavi izdavača e-knjige.

--rating, -r

Navedi ocenu. Treba da bude brojana, između 1 i 5.

--series, -s

Postavi seriju kojoj ova e-knjiga pripada.

--tags

Izaberi etikete za knjigu. Lista razdvojena zarezima.

--title, -t

Postavi naslov.

--title-sort

Izdanje naslova koja će biti korišćena za razvrstavanje. Ako nije navedena, a naslov jeste, biće automatski određena iz naslova.

--to-opf

Navedi ime OPF datoteke. Metapodaci će biti upisani u ovu OPF datoteku.

--version

prikaži broj verzije programa i izađi

13.1.10 ebook-polish

`ebook-polish [opcije] ulazna_datoteka [izlazna_datoteka]`

Poliranje knjiga služi da dovede do savršenstva vaše pažljivo izrađene e-knjige.

Poliranje pokušava da minimizuje promene u unutrašnjem kodu vaše e-knjige. Za razliku od konverzije, ono ne spaja CSS, ne preimenuje datoteke, ne menja veličinu fontova, ne prilagođava margine, itd. Svaka akcija vrši samo minimalan skup promena potrebnih za željeni efekat.

Ovu alatku bi trebalo da koristite kao poslednji korak u procesu kreiranja e-knjige.

Imajte na umu da poliranje radi samo na datotekama u AZW3 ili EPUB ili KEPUB formatima.

Kada god prosledujete argumente programu **ebook-polish** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

[opcije]**--add-soft-hyphens, -H**

Dodaj meke crtice svim rečima u knjizi. Ovo omogućava bolje prikazivanje knjige kada je tekst poravnat, u čitačima koji ne podržavaju prelom reči.

--compress-images, -i

Kompresuj slike u knjizi bez gubitaka, kako bi se smanjila veličina datoteke, bez uticaja na kvalitet slike.

--cover, -c

Putanja do slike naslovnice. Menja naslovnicu navedenu u e-knjizi. Ako naslovnica nije prisutna, ili nije pravilno identifikovana, ubacuje novu naslovnicu.

--download-external-resources, -d

Preuzmi spoljne resurse kao što su slike, stilovi, itd. koji pokazuju na URL-ove umesto na datoteke u knjizi. Svi takvi resursi biće preuzeti i dodati u knjigu tako da knjiga više ne referencira nikakve spoljne resurse.

--embed-fonts, -e

Ugradi sve fontove koji su referencirani u dokumentu, a nisu već ugrađeni. Ovo će pretražiti vaš računar za fontovima, i ako se pronađu, biće ugrađeni u dokument. Molimo vas da se uverite da imate odgovarajuću licencu za ugrađivanje fontova korišćenih u ovom dokumentu.

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--jacket, -j

Umetni stranicu "omot knjige" na početak knjige koja sadrži sve metapodatke knjige kao što su naslov, oznake, autori, serije, komentari, itd. Svaki prethodni omot knjige biće zamenjen.

--opf, -o

Putanja do OPF datoteke. Metapodaci u knjizi se ažuriraju iz OPF datoteke.

--remove-jacket

Ukloni prethodno umetnutu stranicu omota knjige.

--remove-soft-hyphens

Ukloni meke crtice iz celog teksta u knjizi.

--remove-unused-css, -u

Ukloni sva nekorisćena CSS pravila iz stilova i <style> oznaka. Neke knjige napravljene iz produkcijskih šablona mogu imati veliki broj dodatnih CSS pravila koja se ne podudaraju ni sa jednim stvarnim sadržajem. Ova dodatna pravila mogu usporiti čitače koji moraju da ih sve raščlane.

--smarten-punctuation, -p

Pretvori obične tekstualne crtice, tri tačke, navodnike, višestruke crtice, itd. u njihove tipografski ispravne ekvivalente. Imajte na umu da algoritam ponekad može generisati netačne rezultate, posebno kada su u pitanju jednostruki navodnici na početku skraćenica.

--subset-fonts, -f

Pravljenje podskupa fontova znači smanjivanje ugrađenog fonta tako da sadrži samo znakove iz tog fonta koji su korišćeni u knjizi. Ovo znatno smanjuje veličinu datoteka fontova (prepolovljavanje veličine datoteke fonta je uobičajeno). Na primer, ako knjiga koristi određeni font za naslove, onda će pravljenje podskupa smanjiti taj font tako da sadrži samo znakove prisutne u samim naslovima u knjizi. Ili ako knjiga ugrađuje podebljane i iskošene verzije fonta, ali su podebljani i iskošeni tekstovi relativno retki, ili potpuno odsutni, onda podebljani i iskošeni fontovi mogu biti smanjeni na samo nekoliko znakova ili potpuno uklonjeni. Jedina mana pravljenja podskupa fontova je ta što, ako kasnije odlučite da dodate još teksta u vaše knjige, novododati tekst možda neće biti pokriven podskupom fonta.

--upgrade-book, -U

Nadogradi unutrašnje strukture knjige, ako je moguće. Na primer, nadograđuje EPUB 2 knjige u EPUB 3 knjige.

--verbose

Pravi opširniji izlaz, korisno za otklanjanje grešaka.

--version

prikaži broj verzije programa i izadi

13.1.11 ebook-viewer

```
ebook-viewer [opcije] datoteka
```

Pregledajte e-knjigu.

Kada god prosleđujete argumente programu **ebook-viewer** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

[opcije]

--continue

Nastavi čitanje poslednje otvorene knjige

--detach

Odvoji od kontrolnog terminala, ako postoji (samo za Linux)

--force-reload

Prisilno ponovno učitavanje svih otvorenih knjiga

--full-screen, --fullscreen, -f

Ako je navedeno, prozor pregledača e-knjiga će pokušati da se otvori preko celog ekrana pri pokretanju.

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izadi

--new-instance

Otvori novi prozor pregledača čak i kada je postavljena opcija za korišćenje samo jednog prozora pregledača

--open-at

Pozicija na kojoj treba otvoriti navedenu knjigu. Pozicija je lokacija ili mesto koje možete dobiti korišćenjem akcije `Idi na->`Lokacija u kontrolama pregledača. Alternativno, možete koristiti oblik `toc:nešto` i otvoriće se na lokaciji prvog unosa u sadržaju koji sadrži nisku "nešto". Oblik `toc-href:nešto` će se podudarati sa href-om (odredište internog linka) toc čvorova. Podudaranje je tačno. Ako želite da se podudarate sa podniskom, koristite oblik `toc-href-contains:nešto`. Oblik `ref:nešto` će koristiti reference referentnog režima. Oblik `search:nešto` će pretražiti nešto nakon otvaranja knjige. Oblik `regex:nešto` će pretražiti regularni izraz nešto nakon otvaranja knjige.

--raise-window

Ako je navedeno, prozor pregledača e-knjiga će pokušati da se prikaže u prvom planu pri pokretanju.

--version

prikaži broj verzije programa i izadi

13.1.12 fetch-ebook-metadata

```
fetch-ebook-metadata [options]
```

Preuzmite metapodatke o knjizi sa onlajn izvora. Morate navesti barem jedno od sledećeg: naslov, autore ili ISBN.

Kada god prosleđujete argumente programu **fetch-ebook-metadata** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

[opcije]

--allowed-plugin, -p

Navedite ime priključka za preuzimanje metapodataka koji će se koristiti. Podrazumevano će se koristiti svi priključci za metapodatke. Može se navesti više puta za više priključaka. Sva imena priključaka: Google, Google Images, Amazon.com, Edelweiss, Open Library

--authors, -a

Autor(i) knjige

--cover, -c

Navedite ime datoteke. Korice, ako su dostupne, biće sačuvane u njoj. Bez ove opcije, korice neće biti preuzete.

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--identifier, -I

Identifikatori kao što su ASIN/Goodreads id itd. Mogu se navesti više puta za više identifikatora. Na primer:

`--identifier` (Stranica 343) asin:B0082BAJA0

--isbn, -i

ISBN knjige

--opf, -o

Ispiši metapodatke u OPF formatu umesto u tekstu čitljivom za ljude.

--timeout, -d

Vremensko ograničenje u sekundama. Podrazumevano je 30

--title, -t

Naslov knjige

--verbose, -v

Ispiši dnevnik u konzolu (stderr)

--version

prikaži broj verzije programa i izađi

13.1.13 lrf2lrs

```
lrf2lrs knjiga.lrf
```

Prevedi LRF datoteku u LRS datoteku (u XML UTF-8 kodnom rasporedu)

Kada god prosleđujete argumente programu **lrf2lrs** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

[opcije]

--dont-output-resources

Nemoj da čuvaš ugrađene slike i slova na disk

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--output, -o

Izlazna LRS datoteka

--verbose

Prikaži više detalja

--version

prikaži broj verzije programa i izađi

13.1.14 lrfviewer

```
lrfviewer [opcije] book.lrf
```

Čitaj LRF e-knjigu book.lrf

Kada god prosleđujete argumente programu **lrfviewer** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

[opcije]

--disable-hyphenation

Onemogući prelamanje reči. Trebalo bi značajno da ubrza iscertavanje.

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--profile

Profilisanje LRF iscertavača

--verbose

Odštampaj više informacija o procesu iscertavanja

--version

prikaži broj verzije programa i izađi

--visual-debug

Uključi vizuelna pomagala za otklanjanje grešaka u mehanizmu za iscertavanje

--white-background

Podrazumevano, pozadina je prljavo bela jer smatram da je to lakše za oči. Koristite ovu opciju da pozadinu učinite čistom belom.

13.1.15 lrs2lrf

```
lrs2lrf [mogućnosti] datoteka.lrs
```

Prevedi LRS datoteku u LRF datoteku.

Kada god prosleđujete argumente programu **lrs2lrf** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

[opcije]**--help, -h**

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--lrs

Pretvori LRS u LRS, korisno za otklanjanje grešaka.

--output, -o

Putanja do izlazne datoteke

--verbose

Detaljni izveštaj o obradi

--version

prikaži broj verzije programa i izađi

13.1.16 web2disk

web2disk URL

Gde je URL na primer: <https://google.com>

Kada god prosleđujete argumente programu **web2disk** koji sadrže razmake, stavite ih pod navodnike. Na primer: `"/some path/with spaces"`

[opcije]**--base-dir, -d**

Osnovna fascikla u koju se čuva URL. Podrazumevano je .

--delay

Najmanji razmak, u sekundama, između uzastopnih preuzimanja. Podrazumeva se 0 s

--dont-download-stylesheets

Ne preuzimaj CSS stilove.

--encoding

Kodni raspored Internet sajtova sa kojih pokušavate preuzimanje. Podrazumeva se da će biti pokušán da bude određen automatski.

--filter-regexp

Svaki link koji se poklapa sa ovim regularnim izrazom biće ignorisan. Ova opcija se može navesti više puta, u kom slučaju će svaki link koji se poklapa sa bilo kojim regularnim izrazom biti ignorisan. Podrazumevano, nijedan link nije ignorisan. Ako su navedeni i filter regularni izraz i regularni izraz za podudaranje, tada se prvo primenjuje filter regularni izraz.

--help, -h

prikaži ovu poruku pomoći pa izađi

--match-regexp

Biće praćene samo veze koje odgovaraju ovom regularnom izrazu. Ova mogućnost može biti navedena više puta, u kom slučaju će veze biti praćene sve dok može da se pronađe bar jedan regularni izraz kome odgovaraju. Podrazumeva se da će se pratiti sve veze.

--max-files, -n

Najveći broj datoteka koji će biti preuzet. Ovo se odnosi samo na datoteke u <a href> odrednicama. Podrazumeva se 9223372036854775807

--max-recursions, -r

Najveća dubina rekurzije, tj. praćenja veza. Podrazumeva se 1

--timeout, -t

Broj sekundi za čekanje na odziv servera. Podrazumeva se 10.0 s

--verbose

Prikaži detaljne informacije. Korisno za traženje grešaka.

--version

prikaži broj verzije programa i izadi

13.2 Nedokumentovane komande

- ebook-device
- markdown-calibre

Možete videti upotrebu za nedokumentovane komande tako što ćete ih izvršiti bez argumenata u terminalu.

Podešavanje razvojnog okruženja za calibre

calibre je program otvorenog koda objavljen pod licencom [GNU GPL v3](https://www.gnu.org/licenses/gpl.html)¹²². Možete ga slobodno preuzimati i menjati. U ovom odeljku saznaćete kako da podesite razvojno okruženje za calibre na operativnom sistemu koji koristite. calibre je napisan prvenstveno u jeziku [Python](https://www.python.org)¹²³, uz nešto C/C++ koda radi brzine i povezivanja sa sistemom. Potreban je najmanje Python 3.8.

Sadržaj

- *Filozofija dizajna* (Stranica 348)
 - *Raspored koda* (Stranica 348)
- *Preuzimanje koda* (Stranica 349)
 - *Slanje izmena za uključivanje u projekat* (Stranica 349)
- *Razvojno okruženje na Windowsu* (Stranica 350)
- *macOS razvojno okruženje* (Stranica 351)
- *Linux razvojno okruženje* (Stranica 352)
- *Odvojene „uobičajena” i „razvojna” instalacija programa calibre na istom računaru* (Stranica 352)
- *Saveti za otklanjanje grešaka* (Stranica 353)
 - *Korišćenje print naredbi* (Stranica 353)
 - *Korišćenje interaktivnog Python interpretera* (Stranica 353)
 - *Korišćenje Python debagera za udaljeno otklanjanje grešaka* (Stranica 353)
 - *Korišćenje debagera u vašem omiljenom Python IDE-u* (Stranica 354)
 - *Izvršavanje proizvoljnih skripti u calibre Python okruženju* (Stranica 354)

¹²² <https://www.gnu.org/licenses/gpl.html>

¹²³ <https://www.python.org>

- Pokretanje testova programa calibre (Stranica 354)
- Korišćenje calibre u vašim projektima (Stranica 355)
 - Binarna instalacija calibre (Stranica 355)
 - Instalacija iz izvornog koda na Linux-u (Stranica 355)
- API dokumentacija za različite delove calibre-a (Stranica 355)

14.1 Filozofija dizajna

calibre potiče iz sveta Unixa, pa ima veoma modularnu strukturu. Moduli međusobno komuniciraju preko jasno definisanih interfejsa. Zahvaljujući tome, nove funkcije se lako dodaju, a greške ispravljaju, što omogućava brz razvoj. calibre ima i sveobuhvatan interfejs komandne linije za sve funkcije, opisan u *Interfejs komandne linije* (Stranica 307).

Modularna struktura programa calibre zasniva se na Plugins. O pisanju dodataka postoji *uputstvo* (Stranica 259). Na primer, za podršku novom uređaju često je potrebno manje od 100 redova koda u dodatku koji služi kao upravljački program uređaja. Možete pogledati *ugrađene upravljačke programe*¹²⁴. Podrška novom formatu za konverziju takođe se dodaje ulaznim ili izlaznim dodatkom. Još jedan primer modularnosti je *sistem recekata* (Stranica 35) za preuzimanje vesti. Dodatne primere pogledajte u *spisku dodataka*¹²⁵.

14.1.1 Raspored koda

Sav Python kod programa calibre nalazi se u paketu calibre. Njegovi glavni potpaketi su:

- devices - Svi drajveri uređaja. Samo pregledajte neke od ugrađenih drajvera da biste dobili ideju kako oni funkcionišu.
 - Detalje potražite u `devices.interface`, gde je definisan interfejs upravljačkih programa, i u `devices.usbms`, gde je definisan opšti upravljački program za USBMS uređaje. Svi calibre upravljački programi zasnovani na USBMS-u nasleđuju ga.
- e-books - Sav kod za konverziju/metapodatke e-knjiga. Dobra početna tačka je `calibre.ebooks.conversion.cli` koji je modul koji pokreće komandu **ebook-convert**. Proces konverzije se kontroliše preko `conversion.plumber`. Kod nezavisan od formata je sav u `ebooks.oeb`, a kod zavisen od formata je u `ebooks.format_name`.
 - Čitanje, pisanje i preuzimanje metapodataka se nalazi u `ebooks.metadata`
 - Konverzija se odvija kroz niz koraka, opisan u *Uvod* (Stranica 65). U njemu učestvuju ulazni dodatak, razne transformacije i izlazni dodatak. Kod koji sastavlja i pokreće taj niz nalazi se u `plumber.py`. Obrada koristi prikaz e-knjige sličan raspakovanom EPUB-u, s manifestom, redosledom sadržaja, sadržajem knjige, vodičem, HTML sadržajem itd. Tim prikazom upravlja klasa `OEBBook` u `ebooks.oeb.base`. Transformacije su u `oeb/transforms/*.py`, a ulazni i izlazni dodaci u `conversion/plugins/*.py`.
 - Uređivanje e-knjiga se odvija pomoću drugog kontejnerskog objekta. Dokumentovano je u *API dokumentacija za alate za uređivanje e-knjiga* (Stranica 366).
- db - Pozadinski sloj baze podataka. Interfejs calibre biblioteke opisan je u *API dokumentacija za interfejs baze podataka* (Stranica 355).
- Server sadržaja: `srv` je calibre server sadržaja.
- gui2 - Grafički korisnički interfejs. Inicijalizacija GUI-ja se dešava u `gui2.main` i `gui2.ui`. Pregledač e-knjiga je u `gui2.viewer`. Uređivač e-knjiga je u `gui2.tweak_book`.

¹²⁴ <https://github.com/kovidgoyal/calibre/tree/master/src/calibre/devices>

¹²⁵ <https://www.mobileread.com/forums/showthread.php?p=1362767#post1362767>

Ako želite da locirate ulazne tačke za sve različite calibre izvršne datoteke, pogledajte strukturu `entry_points` u `linux.py`¹²⁶.

Ako vam je potrebna pomoć u razumevanju koda, objavite na [razvojnem forumu](#)¹²⁷ i najverovatnije ćete dobiti pomoć od jednog od mnogih programera calibre-a.

14.2 Preuzimanje koda

Izvorni kod calibre-a možete dobiti na dva načina, koristeći sistem za kontrolu verzija ili direktnim preuzimanjem `tarball-a`¹²⁸.

calibre koristi `Git`¹²⁹, distribuirani sistem za kontrolu verzija. Git je dostupan na svim platformama koje calibre podržava. Nakon instalacije Git-a, možete preuzeti izvorni kod calibre-a pomoću komande:

```
git clone https://github.com/kovidgoyal/calibre.git
```

Na Windows-u će vam biti potrebna puna putanja, što će biti nešto poput `C:\Program Files\Git\git.exe`.

calibre je veoma veliki projekat sa veoma dugom istorijom kontrole izvornog koda, tako da gorenavedeno može potrajati (od 10 minuta do sat vremena u zavisnosti od brzine vašeg interneta).

Ako želite da brže preuzmete kod, izvorni kod za najnovije izdanje je uvek dostupan kao [arhiva](#)¹³⁰.

Da biste ažurirali granu na najnoviji kod, koristite komandu:

```
git pull --no-edit
```

Takođe možete pregledati kod na [GitHub-u](#)¹³¹.

14.2.1 Slanje izmena za uključivanje u projekat

Ako planirate da napravite samo nekoliko malih izmena, možete napraviti svoje izmene i kreirati "merge directive" koju zatim možete priložiti uz tiket u calibre sistemu za praćenje grešaka¹³². Da biste to uradili, napravite svoje izmene, a zatim pokrenite:

```
git commit -am "Comment describing your changes"
git format-patch origin/master --stdout > my-changes
```

Ovo će kreirati datoteku `my-changes` u trenutnom folderu, jednostavno je priložite uz tiket na calibre sistemu za praćenje grešaka¹³³. Imajte na umu da će ovo uključiti *sve* komitove koje ste napravili. Ako želite da pošaljete samo neke komitove, morate promeniti `origin/master` iznad. Da biste poslali samo poslednji komit, koristite:

```
git format-patch HEAD~1 --stdout > my-changes
```

Da biste poslali poslednjih *n* komitova, zamenite *1* sa *n*, na primer, za poslednja 3 komita:

```
git format-patch HEAD~3 --stdout > my-changes
```

¹²⁶ <https://github.com/kovidgoyal/calibre/blob/master/src/calibre/linux.py>

¹²⁷ <https://www.mobileread.com/forums/forumdisplay.php?f=240>

¹²⁸ <https://calibre-ebook.com/dist/src>

¹²⁹ <https://www.git-scm.com/>

¹³⁰ <https://calibre-ebook.com/dist/src>

¹³¹ <https://github.com/kovidgoyal/calibre>

¹³² <https://bugs.launchpad.net/calibre>

¹³³ <https://bugs.launchpad.net/calibre>

Pazite da ne uključite spajanja kada koristite `HEAD~n`.

Ako planirate opsežniji rad na programu calibre, najbolje je da otvorite nalog na [GitHubu](#)¹³⁴. U nastavku je kratko uputstvo za pravljenje sopstvene kopije projekta iz koje možete slati zahteve za spajanje izmena s glavnim calibre repozitorijumom:

- Podesite git na vašoj mašini kao što je opisano u ovom članku: [Setup Git](#)¹³⁵
- Podesite ssh ključeve za autentifikaciju na GitHub, kao što je opisano ovde: [Generating SSH keys](#)¹³⁶
- Idite na <https://github.com/kovidgoyal/calibre> i kliknite na dugme *Fork*.
- U Terminalu uradite:

```
git clone git@github.com:<username>/calibre.git
git remote add upstream https://github.com/kovidgoyal/calibre.git
```

Zamenite `<username>` iznad sa vašim GitHub korisničkim imenom. To će preuzeti vaš fork lokalno.

- Možete praviti izmene i komitovati ih kad god želite. Kada ste spremni da vaš rad bude spojen, uradite:

```
git push
```

i idite na <https://github.com/<username>/calibre> i kliknite na dugme *Pull Request* da generišete pull request koji može biti spojen.

- Možete ažurirati vašu lokalnu kopiju sa kodom iz glavnog repozitorijuma u bilo kom trenutku radeći:

```
git pull upstream
```

Takođe bi trebalo da pratite calibre [razvojni forum](#)¹³⁷. Pre nego što napravite velike promene, trebalo bi da ih prodiskutujete na forumu ili direktno kontaktirate Kovida (njegova email adresa je svuda u izvornom kodu).

14.3 Razvojno okruženje na Windowsu

Белешка

Takođe morate odvojeno preuzeti izvorni kod za calibre kao što je gore opisano.

Instalirajte calibre normalno, koristeći [Windows instalater](#)¹³⁸. Zatim otvorite komandnu liniju i pređite u prethodno preuzetu fasciklu sa kodom za calibre. Na primer:

```
cd C:\Users\kovid\work\calibre
```

calibre je fascikla koja sadrži src i resources podfascikle.

Sledeći korak je postavljanje promenljive okruženja `CALIBRE_DEVELOP_FROM` na apsolutnu putanju src fascikle. Dakle, prateći gornji primer, to bi bilo `C:\Users\kovid\work\calibre\src`. [Evo kratkog vodiča](#)¹³⁹ za postavljanje promenljivih okruženja na Windows-u.

Kada postavite promenljivu okruženja, otvorite novu komandnu liniju i proverite da li je ispravno postavljena koristeći komandu:

¹³⁴ <https://github.com>

¹³⁵ <https://help.github.com/articles/set-up-git>

¹³⁶ <https://help.github.com/articles/generating-ssh-keys>

¹³⁷ <https://www.mobileread.com/forums/forumdisplay.php?f=240>

¹³⁸ https://calibre-ebook.com/download_windows

¹³⁹ <https://docs.python.org/using/windows.html#excursus-setting-environment-variables>

```
echo %CALIBRE_DEVELOP_FROM%
```

Postavljanje ove promenljive okruženja znači da će calibre sada učitavati sav svoj Python kod sa navedene lokacije.

To je sve! Sada možete da menjate calibre kod. Na primer, otvorite fajl `src\calibre\__init__.py` u svom omiljenom uređivaču i dodajte red:

```
print("Hello, world!")
```

blizu vrha datoteke. Sada pokrenite komandu **calibredb**. Prva linija izlaza bi trebalo da bude `Hello, world!`.

Takođe možete postaviti calibre razvojno okruženje unutar besplatnog Microsoft Visual Studio-a, ako želite, prateći uputstva [ovde](#)¹⁴⁰.

14.4 macOS razvojno okruženje

Белешка

Takođe morate odvojeno preuzeti izvorni kod za calibre kao što je gore opisano.

Instalirajte calibre normalno koristeći [priloženi .dmg](#)¹⁴¹. Zatim otvorite Terminal i pređite u prethodno preuzeti folder sa calibre kodom, na primer:

```
cd /Users/kovid/work/calibre
```

calibre je folder koji sadrži podfoldere `src` i `resources`. Alati komandne linije nalaze se u paketu aplikacije calibre, u folderu `/Applications/calibre.app/Contents/MacOS`. Dodajte taj folder u promenljivu okruženja `PATH` ako želite da te alate lako pokrećete.

Sledeći korak je kreiranje bash skripte koja će postaviti promenljivu okruženja `CALIBRE_DEVELOP_FROM` na apsolutnu putanju `src` foldera kada se calibre pokreće u debug modu.

Kreirajte običan tekstualni fajl:

```
#!/bin/sh
export CALIBRE_DEVELOP_FROM="/Users/kovid/work/calibre/src"
calibre-debug -g
```

Sačuvajte ovaj fajl kao `/usr/local/bin/calibre-develop`, a zatim postavite njegove dozvole tako da može da se izvršava:

```
chmod +x /usr/local/bin/calibre-develop
```

Kada to uradite, pokrenite:

```
calibre-develop
```

Trebalo bi da vidite neke dijagnostičke informacije u Terminal prozoru dok se calibre pokreće, i trebalo bi da vidite zvezdicu posle broja verzije u GUI prozoru, što ukazuje da pokrećete iz izvornog koda.

¹⁴⁰ <https://www.mobileread.com/forums/showthread.php?t=251201>

¹⁴¹ https://calibre-ebook.com/download_osx

14.5 Linux razvojno okruženje

Белешка

Takođe morate odvojeno preuzeti izvorni kod za calibre kao što je gore opisano.

calibre se prvenstveno razvija na Linuxu. Razvojno okruženje možete postaviti na dva načina: instalirati izvršnu verziju programa i koristiti je kao okruženje za razvoj, kao na Windowsu i macOS-u, ili instalirati calibre iz izvornog koda. Uputstva za drugi način nalaze se u fajlu `INSTALL` u stablu izvornog koda. Ovde je opisan preporučeni način, s izvršnom verzijom programa.

Instalirajte calibre koristeći `binarni instaler`¹⁴². Zatim otvorite terminal i pređite u prethodno preuzeti folder sa calibre kodom, na primer:

```
cd /home/kovid/work/calibre
```

calibre je fascikla koja sadrži `src` i `resources` podfascikle.

Sledeći korak je postavljanje promenljive okruženja `CALIBRE_DEVELOP_FROM` na apsolutnu putanju `src` foldera. Dakle, prateći gornji primer, to bi bilo `/home/kovid/work/calibre/src`. Kako postaviti promenljive okruženja zavisi od vaše Linux distribucije i shell-a koji koristite.

Белешка

Preporučuje se zvanični instalacioni paket izvršne verzije programa. Ako ipak koristite paket svoje distribucije, umesto toga podesite promenljive `CALIBRE_PYTHON_PATH` i `CALIBRE_RESOURCES_PATH`. Njihove vrednosti možete dobiti naredbom `calibre-debug --paths`. Imajte u vidu da paketi iz distribucija često imaju ozbiljne probleme i da za njih nije obezbeđena podrška.

Kada postavite promenljivu okruženja, otvorite novi terminal i proverite da li je ispravno postavljena koristeći komandu:

```
echo $CALIBRE_DEVELOP_FROM
```

Postavljanje ove promenljive okruženja znači da će calibre sada učítavati sav svoj Python kod sa navedene lokacije.

To je to! Sada ste spremni da počnete sa hakovanjem calibre koda. Na primer, otvorite fajl `src/calibre/__init__.py` u vašem omiljenom editoru i dodajte liniju:

```
print("Hello, world!")
```

blizu vrha datoteke. Sada pokrenite komandu `calibredb`. Prva linija izlaza bi trebalo da bude `Hello, world!`.

14.6 Odvojene „uobičajena” i „razvojna” instalacija programa calibre na istom računaru

Stablo izvornog koda calibre-a je veoma stabilno i retko se kviri, ali ako osećate potrebu da pokrećete iz izvornog koda na odvojenoj test biblioteci i pokrećete izdatu verziju calibre-a sa vašom svakodnevnom bibliotekom, to možete lako postići koristeći `.bat` fajlove ili shell skripte za pokretanje calibre-a. Primer ispod pokazuje kako to uraditi na Windows-u koristeći `.bat` fajlove (uputstva za druge platforme su ista, samo koristite shell skriptu umesto `.bat` fajla)

Za pokretanje izdate verzije calibre-a sa vašom svakodnevnom bibliotekom:

¹⁴² https://calibre-ebook.com/download_linux

calibre-normal.bat:

```
calibre.exe "--with-library=C:\path\to\everyday\library folder"
```

calibre-dev.bat:

```
set CALIBRE_DEVELOP_FROM=C:\path\to\calibre\checkout\src
calibre.exe "--with-library=C:\path\to\test\library folder"
```

14.7 Saveti za otklanjanje grešaka

Python je jezik sa dinamičkim tipovima i odličnom podrškom za ispitivanje objekata. Kovid je napisao osnovni kod programa calibre ne koristeći debager nijednom. Greške u kodu možete otklanjati na više načina:

14.7.1 Korišćenje print naredbi

Ovo je Kovidov omiljeni način za otklanjanje grešaka. Umetnite naredbe print na mesta koja vas zanimaju i pokrenite program u terminalu. Grafički interfejs, na primer, možete pokrenuti ovako:

```
calibre-debug -g
```

Slično tome, pregledač e-knjiga možete pokrenuti ovako:

```
calibre-debug -w /path/to/file/to/be/viewed
```

Uređivač e-knjiga se može pokrenuti kao:

```
calibre-debug --edit-book /path/to/be/edited
```

14.7.2 Korišćenje interaktivnog Python interpretera

Možete ubaciti sledeće dve linije koda da biste pokrenuli interaktivnu Python sesiju na tom mestu:

```
from calibre import ipython
ipython(locals())
```

Kada se pokreće iz komandne linije, ovo će pokrenuti interaktivni Python interpreter sa pristupom svim lokalno definisanim promenljivama (promenljivama u lokalnom opsegu). Interaktivni odzivnik čak ima i Tab dovršavanje za svojstva objekata i možete koristiti razne Python mogućnosti za introspekciju, kao što su `dir()`, `type()`, `repr()`, itd.

14.7.3 Korišćenje Python debagera za udaljeno otklanjanje grešaka

Ugrađeni Python debager (pdb) možete koristiti za udaljeno otklanjanje grešaka iz komandne linije. Najpre pokrenite debager na mestu u calibre kodu koje vas zanima:

```
from calibre.rpdb import set_trace
set_trace()
```

Zatim pokrenite calibre, bilo normalno, ili koristeći jednu od calibre-debug komandi opisanih u prethodnom odeljku. Kada se dostigne gore navedena tačka u kodu, calibre će se zamrznuti, čekajući da se debager poveže.

Sada otvorite terminal ili komandnu liniju i koristite sledeću komandu da započnete sesiju debugovanja:

```
calibre-debug -c "from calibre.rpdb import cli; cli()"
```

Možete pročitati o tome kako da koristite Python debugger u [Python stdlib dokumentaciji za pdb modul](#)¹⁴³.

Белешка

Udaljeni debugger podrazumevano pokušava da se poveže preko porta 4444. Drugi port možete zadati parametrom `port` u obe funkcije, `set_trace()` i `cli()`, na primer: `set_trace(port=1234)` i `cli(port=1234)`.

Белешка

Python debugger ne može da rukuje višestrukim nitima, tako da morate pozvati `set_trace` jednom po niti, svaki put sa različitim brojem porta.

14.7.4 Korišćenje debagera u vašem omiljenom Python IDE-u

Moguće je koristiti ugrađeni debager u vašem omiljenom Python IDE-u, ako podržava udaljeno debugovanje. Prvi korak je da dodate `calibre src checkout` u `PYTHONPATH` u vašem IDE-u. Drugim rečima, fascikla koju ste postavili kao `CALIBRE_DEVELOP_FROM` iznad, mora takođe biti u `PYTHONPATH` vašeg IDE-a.

Zatim postavite modul udaljenog debagera IDE-a u `src` podfasciklu `calibre` izvornog koda. Dodajte bilo koji kod koji je potreban za pokretanje udaljenog debagera u `calibre` na mestu od interesa, na primer u glavnoj funkciji. Zatim pokrenite `calibre` normalno. Vaš IDE bi sada trebalo da bude u mogućnosti da se poveže sa udaljenim debagerom koji radi unutar `calibre-a`.

14.7.5 Izvršavanje proizvoljnih skripti u calibre Python okruženju

Komanda `calibre-debug` pruža nekoliko korisnih prekidača za izvršavanje vašeg sopstvenog koda, sa pristupom `calibre` modulima:

```
calibre-debug -c "some Python code"
```

je odlično za testiranje malog dela koda u komandnoj liniji. Radi na isti način kao i `-c` prekidač za Python interpreter:

```
calibre-debug myscript.py
```

može se koristiti za izvršavanje vaše sopstvene Python skripte. Radi na isti način kao i prosleđivanje skripte Python interpreteru, osim što je `calibre` okruženje potpuno inicijalizovano, tako da možete koristiti sav `calibre` kod u vašoj skripti. Da biste koristili argumente komandne linije sa vašom skriptom, koristite oblik:

```
calibre-debug myscript.py -- --option1 arg1
```

-- uzrokuje da se svi naredni argumenti proslede vašoj skripti.

14.8 Pokretanje testova programa calibre

Testove programa `calibre` možete pokrenuti ovako:

```
calibre-debug -t all
```

¹⁴³ <https://docs.python.org/library/pdb.html#debugger-commands>

14.9 Korišćenje calibre u vašim projektima

Moguće je direktno koristiti calibre funkcije/kod u vašem Python projektu. Postoje dva načina da se to uradi:

14.9.1 Binarna instalacija calibre

Ako imate binarnu instalaciju calibre-a, možete koristiti Python interpreter koji dolazi uz calibre, ovako:

```
calibre-debug /path/to/your/python/script.py -- arguments to your script
```

14.9.2 Instalacija iz izvornog koda na Linux-u

Pored korišćenja gore navedene tehnike, ako radite instalaciju iz izvornog koda na Linux-u, možete takođe direktno uvesti calibre, na sledeći način:

```
import init_calibre
import calibre

print(calibre.__version__)
```

Od suštinskog je značaja da uvezete init_calibre modul pre bilo kojih drugih calibre modula/paketa jer on podešava interpreter za pokretanje calibre koda.

14.10 API dokumentacija za različite delove calibre-a

14.10.1 API dokumentacija za interfejs baze podataka

Ovaj API je bezbedan za korišćenje iz više niti (koristi zaključavanje sa više čitalaca i jednim piscem). Pristupa mu se ovako:

```
from calibre.library import db
db = db('Path to calibre library folder').new_api
```

Ako ste u calibre dodatku koji je deo glavnog calibre GUI-ja, pristupate mu ovako umesto toga:

```
db = self.gui.current_db.new_api
```

class calibre.db.cache.Cache (backend, library_database_instance=None)

Keš fajla metadata.db iz calibre biblioteke koji se čuva u memoriji. Ova klasa je ujedno API za pristup bazi podataka bezbedan za korišćenje iz više niti. Podaci u kešu održavaju se u normalizovanom obliku radi što boljih performansi.

SQLite se koristi samo za pouzdano čitanje iz fajla metadata.db i upisivanje u njega. Logika za čitanje, sortiranje, pretraživanje i keširanje tabela ponovo je implementirana radi što boljih performansi i fleksibilnosti.

class EventType (*values)

book_created = 4

Kada se u bazi podataka kreira novi zapis o knjizi, sa ID-jem knjige kao jedinim argumentom

book_edited = 8

Kada se format knjige uređuje, sa argumentima: (book_id, fmt)

books_removed = 5

Kada se knjige uklone iz baze podataka sa listom ID-jeva knjiga kao jedinim argumentom

format_added = 2

Kada se format doda knjizi, sa argumentima: (book_id, format)

formats_removed = 3

Kada se formati uklone iz knjige, sa argumentima: (mapiranje ID-ja knjige u skup formata uklonjenih iz knjige)

indexing_progress_changed = 9

Kada se promeni napredak indeksiranja

items_removed = 7

Kada se stavke kao što su oznake ili autori uklone iz nekih knjiga. Argumenti: (field_name, affected book ids, ids of removed items)

items_renamed = 6

Kada se stavke kao što su oznake ili autori preimenuju u nekim ili svim knjigama. Argumenti: (field_name, affected book ids, map of old item id to new item id)

links_changed = 11

Kada se promene veze povezane sa stavkom(ama), sa argumentima: (field_name, item_ids)

metadata_changed = 1

Kada se promene neki metapodaci za neke knjige, sa argumentima: (name of changed field, set of affected book ids)

notes_changed = 10

Kada se promene beleške povezane sa stavkom(ama), sa argumentima: (field_name, item_ids)

add_books (books, add_duplicates=True, apply_import_tags=True, preserve_uuid=False, run_hooks=True, dbapi=None)

Dodajte navedene knjige u biblioteku. Knjige bi trebalo da budu iterabilne od 2-torki, svaka 2-torka u obliku (mi, format_map) gde je mi objekat metapodataka, a format_map rečnik u obliku {fmt: path_or_stream}, na primer: {'EPUB': '/path/to/file.epub'}.

Vraća par lista: ids, duplicates. ids sadrži ID-ove knjiga za sve novokreirane knjige u bazi podataka. duplicates sadrži (mi, format_map) za sve knjige koje već postoje u bazi podataka prema jednostavnoj heuristici za otkrivanje duplikata koju koristi *has_book()* (Stranica 362).

add_custom_book_data (name, val_map, delete_first=False)

Dodaje podatke za name; val_map preslikava identifikatore knjiga u vrednosti. Ako je delete_first True, prethodno sačuvani podaci za name biće uklonjeni.

add_extra_files (book_id, map_of_relp_path_to_stream_or_path, replace=True, auto_rename=False)

Dodaj dodatne datoteke sa podacima

add_format (book_id, fmt, stream_or_path, replace=True, run_hooks=True, dbapi=None)

Dodaj format navedenoj knjizi. Vraća True ako je format uspešno dodat.

Параметри

- **replace** -- Ako je True, zamenjuje postojeći format, inače ako format već postoji, vraća False.
- **run_hooks** -- Ako je True, dodaci za tipove datoteka se pokreću na formatu pre i posle dodavanja.
- **dbapi** -- Samo za internu upotrebu.

add_listener (*event_callback_function*, *check_already_added=False*)

Registruje povratnu funkciju koja će biti pozvana nakon određenih akcija nad ovom bazom podataka. Funkcija mora primiti tri argumenta: (*EventType* (Stranica 355), *library_id*, *event_type_specific_data*)

add_notes_resource (*path_or_stream_or_data*, *name: str*, *mtime: float | None = None*) → int

Dodaje navedeni resurs kako bi beleške mogle da ga koriste i vraća heš njegovog sadržaja.

all_annotation_styles ()

Vraća torku svih ugrađenih stilova anotacija.

all_annotation_types ()

Vraća torku svih tipova anotacija u bazi podataka.

all_annotation_users ()

Vraća torku svih (*user_type*, *user name*) koji imaju anotacije.

all_annotations (*restrict_to_user=None*, *limit=None*, *annotation_type=None*, *annotation_style=None*, *ignore_removed=False*, *restrict_to_book_ids=None*)

Vraća torku svih anotacija koje odgovaraju navedenim kriterijumima. *ignore_removed* kontroliše da li se vraćaju i uklonjene (obrisane) anotacije. Uklonjene anotacije su samo kostur koji se koristi za spajanje anotacija.

all_annotations_for_book (*book_id*)

Vraća torku koja sadrži sve anotacije za navedeni *book_id* kao rečnik sa ključevima: *format*, *user_type*, *user*, *annotation*. Ovde je *annotation* podatak o anotaciji.

all_book_ids (*type=<class 'frozenset'>*)

Zamrznuti skup svih poznatih ID-ova knjiga.

all_field_for (*field*, *book_ids*, *default_value=None*)

Isto kao *field_for*, osim što radi na više knjiga odjednom

all_field_ids (*name*)

Zamrznuti skup ID-ova za sve vrednosti u polju *name*.

all_field_names (*field*)

Zamrznuti skup svih imena polja (treba koristiti samo za *many-one* i *many-many* polja)

annotation_count_for_book (*book_id*)

Vraća broj anotacija za navedenu knjigu dostupnih u bazi podataka.

annotations_map_for_book (*book_id*, *fmt*, *user_type='local'*, *user='viewer'*)

Vraća mapu tip anotacije -> podaci o anotaciji za navedeni *book_id*, *format*, *user* i *user_type*.

author_data (*author_ids=None*) → dict[int, dict[str, str]]

Vraća podatke o autoru kao rečnik sa ključevima: *name*, *sort*, *link*

Ako se ne pronađu autori sa navedenim ID-ovima, vraća se prazan rečnik. Ako je *author_ids* *None*, vraćaju se podaci za sve autore.

author_sort_from_authors (*authors*, *key_func=<function make_change_case_func.<locals>.change_case>*)

Za zadatu listu autora vraća niz *author_sort*, pri čemu prednost ima redosled sortiranja povezan s autorom, a ne izračunati niz.

author_sorts (*author_ids=None*) → dict[int, str]

Vraća sortiranja autora za navedene autore.

Ako se ne pronađu autori sa navedenim ID-ovima, vraća se prazan rečnik. Ako je *author_ids* None, vraćaju se podaci za sve autore.

book_storage_for_book (*book_id: int, fmt: str, user_type: str = 'local', user: str = 'viewer'*) → BookStorageEntry | None

Vraća skladište podataka za pojedinačnu knjigu (koje čitači koriste za localStorage) za navedene *book_id*, format, *user_type* i *user*, ili None ako skladište ne postoji. Skladište je rečnik oblika: {'timestamp': broj sekundi od epohe, 'data': {ključ: vrednost}}.

books_for_field (*name, item_id*)

Vraća sve knjige povezane sa stavkom identifikovanom sa *item_id*, gde stavka pripada polju *name*.

Vraćena vrednost je skup ID-ova knjiga, ili prazan skup ako stavka ili polje ne postoje.

books_in_virtual_library (*vl, search_restriction=None, virtual_fields=None*)

Vraća skup knjiga u navedenoj virtuelnoj biblioteci

compress_covers (*book_ids, jpeg_quality=100, progress_callback=None*)

Komprimuje slike korica navedenih knjiga. Kvalitet 100 označava kompresiju bez gubitaka, a niže vrednosti kompresiju s gubicima.

Povratni poziv napretka će biti pozvan sa *book_id* i starim i novim veličinama za svaku knjigu koja je obrađena. Ako dođe do greške, nova veličina će biti string sa detaljima greške.

copy_cover_to (*book_id, dest, use_hardlink=False, report_file_size=None*)

Kopira koricu u objekat sličan fajlu *dest*. Vraća False ako korica ne postoji ili je *dest* isti fajl kao trenutna korica. *dest* takođe može biti putanja, u kom slučaju se korica kopira na nju ako i samo ako je putanja različita od trenutne putanje (uzimajući u obzir osetljivost na velika i mala slova).

copy_format_to (*book_id, fmt, dest, use_hardlink=False, report_file_size=None*)

Kopira format *fmt* u objekat sličan fajlu *dest*. Ako navedeni format ne postoji, podiže `NoSuchFormat` grešku. *dest* takođe može biti putanja (do fajla), u kom slučaju se format kopira na nju, ako i samo ako je putanja različita od trenutne putanje (uzimajući u obzir osetljivost na velika i mala slova).

cover (*book_id, as_file=False, as_image=False, as_path=False, as_pixmap=False*)

Vraća sliku korice ili None. Podrazumevano, vraća koricu kao bytestring.

UPOZORENJE: *as_path* kopira koricu u privremeni fajl i vraća putanju do njega. Obrišite taj fajl kada završite s njim.

Параметри

- **as_file** -- Ako je True, vraća sliku kao otvoreni objekat fajla (`SpooledTemporaryFile`)
- **as_image** -- Ako je True, vraća sliku kao `QImage` objekat
- **as_pixmap** -- Ako je True, vraća sliku kao `QPixmap` objekat
- **as_path** -- Ako je True, vraća sliku kao putanju koja pokazuje na privremeni fajl

data_for_find_identical_books ()

Vraća podatke koji se mogu koristiti za implementaciju `find_identical_books()` (Stranica 359) u radnom procesu bez pristupa bazi podataka. Pogledajte `db.utils` za implementaciju.

data_for_has_book ()

Vraća podatke pogodne za upotrebu u `has_book()` (Stranica 362). Ovo se može koristiti za implementaciju `has_book()` (Stranica 362) u radnom procesu bez pristupa bazi podataka.

delete_annotations (*annot_ids*)

Obriši anotacije sa navedenim id-jevima.

delete_custom_book_data (*name, book_ids=()*)

Obriši podatke za *name*. Podrazumevano briše sve podatke, ako želite da obrišete podatke samo za neke id-jeve knjiga, prosledite listu id-jeva knjiga.

delete_trash_entry (*book_id, category*)

Obriši unos iz smeća. Ovde je *category* 'b' za knjige i 'f' za formate.

embed_metadata (*book_ids, only_fmets=None, report_error=None, report_progress=None*)

Ažuriraj metapodatke u svim formatima navedenih *book_ids* na trenutne metapodatke u bazi podataka.

expire_old_trash ()

Uklanja prestare stavke iz korpe za otpatke.

export_note (*field, item_id*) → str

Izvozi belešku kao jedan HTML dokument sa slikama ugrađenim putem data: URL-ova.

fast_field_for (*field_obj, book_id, default_value=None*)

Isto kao *field_for*, osim što izbegava dodatnu pretragu za dobijanje objekta polja

field_for (*name, book_id, default_value=None*)

Vrati vrednost polja *name* za knjigu identifikovanu sa *book_id*. Ako takva knjiga ne postoji ili nema definisanu vrednost za polje *name* ili takvo polje ne postoji, onda se vraća *default_value*.

default_value se ne koristi za *title*, *title_sort*, *authors*, *author_sort* i *series_index*. To je zato što oni uvek imaju vrednosti u bazi. *default_value* se koristi za sve prilagođene kolone.

Vraćena vrednost za *is_multiple* polja su uvek torke, čak i kada se ne pronađu vrednosti (drugim rečima, *default_value* se ignoriše). Izuzetak su identifikatori za koje je vraćena vrednost uvek rečnik. Vraćene torke su uvek u redosledu veza, odnosno u redosledu u kojem su kreirane.

field_ids_for (*name, book_id*)

Vrati id-ove (kao torku) za vrednosti koje polje *name* ima na knjizi identifikovanoj sa *book_id*. Ako nema vrednosti, ili nema takve knjige, ili nema takvog polja, vraća se prazna torka.

field_supports_notes (*field=None*) → bool | frozenset

Vrati True ako i samo ako navedeno polje podržava beleške. Ako je polje None vrati frozenset svih polja koja podržavaju beleške.

find_identical_books (*mi, search_restriction="", book_ids=None*)

Pronalazi knjige čiji skup autora sadrži sve autore iz *mi* i čiji se naslov približno podudara. Pogledajte i [data_for_find_identical_books\(\)](#) (Stranica 358).

format (*book_id, fmt, as_file=False, as_path=False, preserve_filename=False*)

Vraća format e-knjige kao bytestring ili None ako format ne postoji, ili nemamo dozvolu za pisanje u datoteku e-knjige.

Параметри

- **as_file** -- Ako je True, format e-knjige se vraća kao objekt datoteke. Imajte na umu da je objekt datoteke *SpooledTemporaryFile*, pa ako želite kopirati format u drugu datoteku, koristite [copy_format_to\(\)](#) (Stranica 358) umesto toga radi boljih performansi.
- **as_path** -- Kopira datoteku formata u privremenu datoteku i vraća putanju do privremene datoteke

- **preserve_filename** -- Ako je `True` i vraća putanju, ime datoteke je isto kao ono koje se koristi u biblioteci. Imajte na umu da korišćenje ovoga znači da ponovljeni pozivi daju istu privremenu datoteku (koja se svaki put ponovo kreira)

format_abspath (*book_id*, *fmt*)

Vraća apsolutnu putanju do fajla e-knjige formata *format*. Gotovo nikada ne treba da koristite ovu metodu jer zaobilazi zaštitu pri radu iz više niti koju ovaj API pruža. Umesto nje koristite `copy_format_to()` (Stranica 358).

Trenutno se koristi samo u calibredb list, pregledaču, uređivanju knjige, `compare_format` sa originalnim formatom, otvori sa, masovnom uređivanju metapodataka i katalogizima (preko `get_data_as_dict()`).

Osim pregledača, otvori sa i uređivanja knjige, ne verujem da bilo koji od ostalih vrši bilo kakav I/O upis u datoteku sa rezultatima ovog poziva.

format_hash (*book_id*, *fmt*)

Vraća heš navedenog formata za navedenu knjigu. Vrsta heša zavisi od pozadinskog sistema, ali je obično SHA-256.

format_metadata (*book_id*, *fmt*, *allow_cache=True*, *update_db=False*)

Vraća putanju, veličinu i mtime za navedeni format za navedenu knjigu. Ne bi trebalo da koristite putanju osim ako apsolutno morate, jer direktan pristup krši garancije o bezbednosti niti ovog API-ja. Umesto toga koristite metodu `copy_format_to()` (Stranica 358).

Параметри

- **allow_cache** -- Ako je `True` koriste se keširane vrednosti, inače se vrši spor pristup sistemu datoteka. Keširane vrednosti mogu biti zastarele ako je pristup sistemu datoteka izvršen van ovog API-ja.
- **update_db** -- Ako je `True`, polje `max_size` u bazi podataka se ažurira za ovu knjigu.

formats (*book_id*, *verify_formats=True*)

Vraća torku svih formata za navedenu knjigu. Ako je `verify_formats` `True`, proverava da li fajlovi postoje na disku.

get_all_items_that_have_notes (*field_name=None*) → `set[int] | dict[str, set[int]]`

Vraća sve `item_ids` za stavke koje imaju beleške u navedenom polju ili svim poljima ako je `field_name` `None`

get_all_link_maps_for_book (*book_id*)

Vraća sve linkove za sva polja na koja se poziva knjiga identifikovana sa `book_id`. Ako `book_id` ne postoji, metoda vraća `{}`.

Primer: Pretpostavimo da autor A ima link X, autor B ima link Y, oznaka S ima link F, a oznaka T ima link G. Ako knjiga 1 ima autora A i oznaku T, ova metoda vraća `{'authors':{'A':'X'}, 'tags':{'T', 'G'}}`. Ako autor knjige 2 nije ni A ni B i nema oznake, ova metoda vraća `{}`.

Параметри

book_id -- id knjige o kojoj je reč.

Резултат

`{field: {field_value, link_value}, ...}` za sva polja sa `field_value` koja imaju nepraznu vrednost linka za tu knjigu

get_book_path (*book_id*, *sep='/'*, *unsafe=False*)

Vraća relativnu putanju knjige za dati ID. Koristite ovu metodu jer možete izabrati separator direktorijuma; podrazumevano se koristi separator operativnog sistema. Ako je `unsafe` `True`, metoda može vratiti `None` kada `book_id` nije u biblioteci.

get_categories (*sort='name', book_ids=None, already_fixed=None, first_letter_sort=False, uncollapsed_categories=None*)

Koristi se interno za implementaciju Pregledača oznaka

get_custom_book_data (*name, book_ids=(), default=None*)

Dobavi podatke za name. Podrazumevano vraća podatke za sve book_ids, prosledite listu ID-jeva knjiga ako želite samo neke podatke. Vraća mapu book_id u vrednosti. Ako određena vrednost nije mogla biti dekodirana, koristi default za nju.

get_id_map (*field*)

Vrati mapiranje ID brojeva u vrednosti za navedeno polje. Polje mora biti many-one ili many-many polje, inače se podiže ValueError.

get_ids_for_custom_book_data (*name*)

Vrati skup ID-jeva knjiga za koje name ima podatke.

get_item_id (*field, item_name, case_sensitive=False*)

Vrati ID stavke za item_name ili None ako nije pronađeno. Ova funkcija je veoma spora ako se vrše pretrage za više imena, koristite ili get_item_ids() ili get_item_name_map(). Slično tome, pretrage osjetljive na velika i mala slova su brže od onih koje nisu.

get_item_ids (*field, item_names, case_sensitive=False*)

Vrati rečnik koji mapira item_name u ID stavke ili None

get_item_name (*field, item_id*)

Vrati ime stavke za stavku navedenu pomoću item_id u navedenom polju. Pogledajte takođe `get_id_map()` (Stranica 361).

get_item_name_map (*field, normalize_func=None*)

Vrati mapiranje vrednosti stavki u ID-jeve

get_link_map (*for_field*)

Vrati rečnik linkova za prosleđeno polje.

Параметри

for_field -- ime za pretragu polja za koje se želi mapa linkova

Резултат

{field_value:link_value, ...} za linkove koji nisu prazni

get_metadata (*book_id, get_cover=False, get_user_categories=True, cover_as_data=False*)

Vraća metapodatke za knjigu identifikovanu sa book_id kao `calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata` (Stranica 215) objekat. Imajte na umu da lista formata nije verifikovana. Ako je get_cover True, vraća se korica, bilo kao putanja do privremenog fajla kao mi.cover ili ako je cover_as_data True onda kao mi.cover_data.

get_next_series_num_for (*series, field='series', current_indices=False*)

Vraća sledeći indeks serije za navedenu seriju, uzimajući u obzir različite postavke koje kontrolišu generisanje sledećeg broja serije.

Параметри

- **field** -- Polje slično seriji (podrazumevano je ugrađena kolona serije)
- **current_indices** -- Ako je True, umesto toga vraća mapiranje book_id u trenutnu vrednost series_index.

get_notes_resource (*resource_hash*) → dict | None

Vraća rečnik koji sadrži podatke o resursu i ime ili None ako nije pronađen resurs sa navedenim hešom

get_pages (*book_id: int*) → Pages | None

Vraća informacije o broju stranica za navedenu knjigu

get_proxy_metadata (*book_id*)

Kao *get_metadata()* (Stranica 361) osim što vraća ProxyMetadata objekat koji čita vrednosti iz baze podataka samo na zahtev. Ovo je mnogo brže od *get_metadata* kada je potrebno pristupiti samo malom broju polja iz vraćenog objekta metapodataka.

get_usage_count_by_id (*field*)

Vraća mapiranje id-a u broj korišćenja za sve vrednosti navedenog polja, koje mora biti polje više-prema-jedan ili više-prema-više.

has_book (*mi*)

Vraća True ako i samo ako baza podataka sadrži unos sa istim naslovom kao prosledeni Metadata objekat. Poređenje ne razlikuje velika i mala slova. Pogledajte takođe *data_for_has_book()* (Stranica 358).

has_format (*book_id, fmt*)

Vraća True ako i samo ako format postoji na disku

has_id (*book_id*)

Vraća True ako i samo ako navedeni *book_id* postoji u bazi podataka

import_note (*field, item_id, path_to_html_file, path_is_data=False*)

Uvezi prethodno izvezenu belešku ili proizvoljnu HTML datoteku kao belešku za navedenu stavku

init ()

Inicijalizuje ovaj keš podacima iz pozadinskog sistema.

items_with_notes_in_book (*book_id: int*) → dict[str, dict[int, str]]

Vraća rečnik polja u stavke koje imaju pridružene beleške za to polje za navedenu knjigu

link_for (*field, item_id*)

Vraća vezu, ako postoji, za navedenu stavku ili None ako veza nije pronađena

list_extra_files (*book_id, use_cache=False, pattern=""*) → tuple[ExtraFile, ...]

Dobij informacije o dodatnim datotekama u direktorijumu knjige.

Параметри

- **book_id** -- id knjige u bazi podataka za knjigu
- **pattern** -- obrazac imena datoteka za pretragu. Prazan obrazac se podudara sa svim dodatnim datotekama. Obrasci moraju koristiti / kao separator. Koristite konstantu DATA_FILE_PATTERN za podudaranje datoteka unutar direktorijuma podataka.

Резултат

Torka svih dodatnih datoteka koje se podudaraju sa navedenim obrascem. Svaki element torke je ExtraFile(relpath, file_path, stat_result). Gde je relpath relativna putanja datoteke do direktorijuma knjige koristeći / kao separator. stat_result je rezultat pozivanja os.stat() na datoteci.

mark_for_pages_recount (*book_id: int = 0*) → None

Označi sve knjige za ponovno brojanje stranica

merge_annotations_for_book (*book_id, fmt, annots_list, user_type='local', user='viewer'*)

Spoji navedene anotacije u postojeće anotacije za *book_id*, *fm*, *user_type* i *user*.

merge_extra_files (*dest_id, src_ids, replace=False*)

Spoji dodatne fajlove iz *src_ids* u *dest_id*. Fajlovi u konfliktu se automatski preimenuju osim ako je *replace=True*, u kom slučaju se zamenjuju.

move_book_from_trash (*book_id*)

Vraća obrisanu knjigu iz korpe za otpatke.

move_format_from_trash (*book_id*, *fmt*)

Vraća obrisani format iz korpe za otpatke.

multisort (*fields*, *ids_to_sort=None*, *virtual_fields=None*)

Vrati listu sortiranih ID-jeva knjiga. Ako je *ids_to_sort* *None*, vraćaju se svi ID-jevi knjiga.

fields mora biti lista 2-torki u obliku (*field_name*, *ascending=True* ili *False*). Najznačajnije polje je prva 2-torka.

notes_data_for (*field*, *item_id*) → dict[str, Any] | None

Vrati sve podatke o beleškama kao rečnik ili *None* ako beleška ne postoji

notes_for (*field*, *item_id*) → str

Vrati dokument beleške ili prazan string ako nije pronađen

notes_resources_used_by (*field*, *item_id*)

Vrati skup heševa resursa svih resursa koje koristi beleška za navedenu stavku

pages_needs_scan (*books: Iterable[int] = ()*) → set[int]

Vrati podskup knjiga (ili sve knjige ako je prazno) koje su označene kao da im je potrebno skeniranje za ažuriranje broja stranica

pref (*name*, *default=None*, *namespace=None*, *get_default_from_defaults=False*)

Vrati vrednost za navedenu postavku ili vrednost navedenu kao *default* ako postavka nije postavljena.

queue_pages_scan (*book_id: int = 0*, *force: bool = False*, *by_user: bool = True*) → None

Započni skeniranje ažurirajući broj stranica za sve knjige kojima je potrebno skeniranje. Ako je *book_id* naveden, onda se samo ta knjiga skenira i uvek se skenira. Kada je *force* *True*, postojeća vrednost stranica, ako postoji, se odbacuje tako da se knjiga prisilno ponovo skenira čak i ako je postojeća vrednost bila ažurna.

read_backup (*book_id*)

Vrati OPF rezervnu kopiju metapodataka za knjigu kao bytestring ili *None* ako takva rezervna kopija ne postoji.

refresh_format_sizes (*size_map: dict[tuple[int, str], int]*) → set[int]

Ažuriraj bazu podataka sa veličinama na disku navedenih datoteka formata. *size_map* mapira (*book_id*, *fmt*) na veličinu datoteke formata. Koristi se za popravljjanje sačuvanih veličina koje su zastarele jer su datoteke formata promenjene van calibre-a. Vraća id-ove knjiga čije su sačuvane veličine promenjene.

remove_books (*book_ids*, *permanent=False*)

Uklanja knjige navedene u *book_ids* iz baze podataka i briše njihove fajlove s formatima. Ako je *permanent* *False*, fajlovi se premeštaju u korpu za otpatke te biblioteke.

remove_extra_files (*book_id: int*, *relpaths: Iterable[str]*, *permanent=False*) → dict[str, Exception | None]

Izbriši navedene dodatne datoteke, bilo u korpu za otpatke ili trajno.

remove_formats (*formats_map*, *db_only=False*)

Ukloni navedene formate iz navedenih knjiga.

Параметри

- **formats_map** -- Mapiranje *book_id* na listu formata koji treba da se uklone iz knjige.
- **db_only** -- Ako je *True*, samo ukloni zapis za format iz baze podataka, ne briši stvarnu datoteku formata iz sistema datoteka.

Резултат

Mapa id-a knjige na skup formata koji su stvarno izbrisani iz sistema datoteka za tu knjigu

remove_items (*field, item_ids, restrict_to_book_ids=None*)

Obriši sve stavke u navedenom polju sa navedenim id-ovima. Vraća skup id-ova pogodjenih knjiga. *restrict_to_book_ids* je opcioni skup id-ova knjiga. Ako je naveden, stavke će biti uklonjene samo iz tih knjiga.

rename_extra_files (*book_id, map_of_relpath_to_new_relpath, replace=False*)

Preimenuj dodatne datoteke sa podacima

rename_items (*field, item_id_to_new_name_map, change_index=True, restrict_to_book_ids=None*)

Preimenuj stavke iz polja više-na-jedan ili više-na-više kao što su oznake ili serije.

Параметри

- **change_index** -- Prilikom preimenovanja u polju sličnom seriji takođe promeni vrednosti *series_index*.
- **restrict_to_book_ids** -- Opcioni skup id-ova knjiga za koje se vrši preimenovanje, podrazumevano za sve knjige.

restore_book (*book_id, mi, last_modified, path, formats, annotations=()*)

Vrati unos knjige u bazu podataka za knjigu koja već postoji u sistemu datoteka

restore_original_format (*book_id, original_fmt*)

Vrati navedeni format iz prethodno sačuvanog ORIGINAL_FORMAT, ako postoji. Vraća True u slučaju uspeha. ORIGINAL_FORMAT se briše nakon uspešnog vraćanja.

property safe_read_lock

Bezbedno zaključavanje za čitanje ne radi ništa ako nit već drži zaključavanje za pisanje; u suprotnom pribavlja zaključavanje za čitanje. Time se sprečava DowngradeLockErrors, do koga može doći pri ažuriranju keša pretrage kada postoje složene kolone. Ažuriranje keša drži ekskluzivno zaključavanje, dok pretraga složene kolone čita vrednosti polja preko ProxyMetadata, koji pokušava da pribavi deljeno zaključavanje. Mogući su i drugi takvi slučajevi.

Ovo svojstvo pri svakom pristupu vraća novi objekat za zaključavanje. Taj objekat nije rekurzivan (radi boljih performansi) i sme se koristiti samo u naredbi with, kao with `cache.safe_read_lock::`; u suprotnom može doći do grešaka.

save_original_format (*book_id, fmt*)

Sačuvaj kopiju navedenog formata kao ORIGINAL_FORMAT, prepisujući bilo koji postojeći ORIGINAL_FORMAT.

search (*query, restriction="", virtual_fields=None, book_ids=None, allow_templates=True*)

Pretraži bazu podataka za navedeni upit, vraćajući skup podudarnih ID-ova knjiga.

Параметри

- **restriction** -- Ograničenje koje se sa zadatim upitom kombinuje operatorom AND. Pošto se ograničenja keširaju, pretraga a AND b biće sporija od pretrage a uz ograničenje b.
- **virtual_fields** -- Koristi se interno (virtuelna polja kao što je *on_device* za pretragu).
- **book_ids** -- Ako nije None, skup ID-ova knjiga za koje će se knjige pretraživati umesto pretraživanja svih knjiga.

search_annotations (*fts_engine_query, use_stemming=True, highlight_start=None, highlight_end=None, snippet_size=None, annotation_type=None, restrict_to_book_ids=None, restrict_to_user=None, ignore_removed=False, annotation_style=None*)

Vraća torku anotacija koje se podudaraju sa navedenim upitom za pretragu celog teksta.

search_notes (*fts_engine_query*="", *use_stemming*=True, *highlight_start*=None, *highlight_end*=None, *snippet_size*=None, *restrict_to_fields*=(), *return_text*=True, *result_type*=<class 'tuple'>, *process_each_result*=None, *limit*=None)

Pretraži tekst beleški koristeći FTS indeks. Ako je upit prazan, vrati sve beleške.

set_annotations_for_book (*book_id*, *fmt*, *annots_list*, *user_type*='local', *user*='viewer')

Postavi sve anotacije za navedeni *book_id*, *fmt*, *user_type* i *user*.

set_conversion_options (*options*, *fmt*='PIPE')

options mora biti mapa u obliku {*book_id*:*conversion_options*}

set_cover (*book_id_data_map*)

Postavi korice za ovu knjigu. Podaci mogu biti QImage, QPixmap, objekat datoteke ili bytestring. Takođe može biti None, u kom slučaju se uklanjaju sve postojeće korice.

set_field (*name*, *book_id_to_val_map*, *allow_case_change*=True, *do_path_update*=True)

Postavi vrednosti polja navedenog sa *name*. Vraća skup svih ID-ova knjiga na koje je promena uticala.

Параметри

- **book_id_to_val_map** -- Mapiranje *book_ids* na vrednosti koje treba primeniti.
- **allow_case_change** -- Ako je True, promeniće se upotreba velikih i malih slova u poljima tipa više-prema-jedan ili više-prema-više. Na primer, ako jedna knjiga ima oznaku *tag1*, a drugoj postavite oznaku *Tag1*, obe će dobiti oznaku *Tag1* kada je *allow_case_change* True; u suprotnom će obe imati *tag1*.
- **do_path_update** -- Koristi se interno, nikada ne bi trebalo da ga menjate.

set_link_map (*field*, *value_to_link_map*, *only_set_if_no_existing_link*=False)

Postavlja veze za vrednosti stavki u polju. Napomena: ovaj metod ne menja vrednosti koje nisu u *value_to_link_map*

Параметри

- **field** -- ime za pretragu
- **value_to_link_map** -- dict(*field_value*:link, ...). Imajte na umu da su ovo vrednosti, a ne id-ovi polja.

Резултат

knjige promenjene postavljanjem veze

set_metadata (*book_id*, *mi*, *ignore_errors*=False, *force_changes*=False, *set_title*=True, *set_authors*=True, *allow_case_change*=False)

Postavi metapodatke za knjigu *id* iz *Metadata* objekta *mi*

Postavljanje *force_changes*=True će primorati *set_metadata* da ažurira polja čak i ako *mi* sadrži prazne vrednosti. U ovom slučaju, 'None' se razlikuje od 'prazno'. Ako je *mi.XXX* None, *XXX* se ne zamenjuje, inače se zamenjuje. Oznake, identifikatori i atributi korica su posebni slučajevi. Oznake i identifikatori se ne mogu postaviti na None pa će uvek biti zamenjeni ako je *force_changes* true. Morate osigurati da *mi* sadrži vrednosti koje želite da knjiga ima. Korice se uvek menjaju ako je obezbeđena nova korica, ali se nikada ne brišu. Takođe imajte na umu da *force_changes* nema uticaja na postavljanje naslova ili autora.

set_notes_for (*field*, *item_id*, *doc*: str, *searchable_text*: str = "", *resource_hashes*=(), *remove_unused_resources*=False) → int

Postavite dokument beleški. Ako se tekst za pretragu razlikuje od dokumenta, navedite ga kao `searchable_text`. Ako dokument referencira resurse, njihovi heševi moraju biti prisutni u `resource_hashes`. Postavite `remove_unused_resources` na `True` da biste očistili neiskorišćene resurse, imajte na umu da ažuriranje beleške automatski čisti resurse koji se odnose na tu belešku u svakom slučaju.

set_pages (*book_id: int, pages: int = 0, algorithm: int = 0, format: str = "", format_size: int = 0*) → None

Postavi informacije o broju stranica za navedenu knjigu

set_pref (*name, val, namespace=None*)

Postavi navedenu postavku na navedenu vrednost. Pogledajte takođe `pref()` (Stranica 363).

split_if_is_multiple_composite (*f, val*)

Ako je *f* ključ za pretragu složene kolone, a kolona je `is_multiple`, deli *val* na jedinstvene neprazne vrednosti. Poređenje razlikuje velika i mala slova. Redosled se ne čuva. Vraća `list()` radi kompatibilnosti s metodama za čitanje polja posredničkih metapodataka, na primer oznaka.

tags_older_than (*tag, delta=None, must_have_tag=None, must_have_authors=None*)

Vrati id-ove svih knjiga koje imaju oznaku `tag` a koje su starije od navedenog vremena. Poređenje oznaka nije osetljivo na velika i mala slova.

Параметри

- **delta** -- Objekat `timedelta` ili `None`. Ako je `None`, onda se vraćaju svi id-ovi sa tom oznakom.
- **must_have_tag** -- Ako nije `None`, lista poklapanja će biti ograničena na knjige koje imaju ovu oznaku
- **must_have_authors** -- Lista autora. Ako nije `None`, lista poklapanja će biti ograničena na knjige koje imaju ove autore (neosetljivo na velika i mala slova).

unretire_note_for (*field, item_id*) → int

Vrati prethodno povučenu belešku za navedenu stavku. Beleške se povlače kada se stavka ukloni iz baze podataka

update_annotations (*annot_id_map*)

Ažuriraj anotacije.

update_book_storage_for_book (*book_id: int, fmt: str, entry: BookStorageEntry, user_type: str = 'local', user: str = 'viewer'*) → `BookStorageEntry`

Postavlja skladište podataka za pojedinačnu knjigu za navedene `book_id`, `format`, `user_type` i `user`, osim ako je postojeće skladište novije od prosleđenog unosa. Vraća skladište koje važi nakon ažuriranja. Za brisanje skladišta prosledite unos sa praznim podacima.

user_categories_for_books (*book_ids, proxy_metadata_map=None*)

Vrati korisničke kategorije za navedene knjige. `proxy_metadata_map` je opciono i korisno je za poboljšanje performansi, u kontekstima gde `ProxyMetadata` objekat za knjige već postoji. Trebalo bi da bude mapiranje `book_ids` na njihove odgovarajuće `ProxyMetadata` objekte.

14.10.2 API dokumentacija za alate za uređivanje e-knjiga

Alati za uređivanje e-knjiga sastoje se od `calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container` (Stranica 367) objekta koji predstavlja knjigu kao kolekciju HTML + resursnih datoteka, i raznih alata koji se mogu koristiti za izvođenje operacija na kontejneru. Svi alati su u obliku funkcija na nivou modula u raznim `calibre.ebooks.oeb.polish.*` modulima. Objekat kontejnera za knjigu na određenoj putanji dobijate ovako:

```
from calibre.ebooks.oeb.polish.container import get_container
container = get_container('Path to book file', tweak_mode=True)
```

Ako pišete dodatak za uređivač e-knjiga, trenutni kontejner za knjigu koja se uređuje dobijate ovako:

```
from calibre.gui2.tweak_book import current_container
container = current_container()
if container is None:
    report_error # No book has been opened yet
```

Container objekat

```
class calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container (rootpath=None, opfpath=None,
                                                    log=<calibre.utils.logging.Log object>,
                                                    clone_data=None)
```

Kontejner predstavlja otvorenu e-knjigu kao fasciklu punu datoteka i OPF datoteku. Postoje dva važna koncepta:

- Korenska fascikla. Ovo je osnova e-knjige. Sve datoteke e-knjige su unutar ove fascikle ili u njenim podfasciklama.
- Imena: to su putanje do fajlova knjige u odnosu na korensku fasciklu. Uvek koriste POSIX separatore i nisu URL-kodirana. Mogu se posmatrati kao kanonski identifikatori fajlova u knjizi. Većina metoda objekta kontejnera koristi imena. Imena su uvek u normalizovanom Unicode obliku NFC.
- Klonovi: kontejner objekat podržava efikasno kloniranje na disku, koje se koristi za implementaciju kontrolnih tačaka u uređivaču e-knjiga. Da bi ovo radilo, nikada ne bi trebalo da pristupate datotekama na sistemu datoteka direktno. Umesto toga, koristite `raw_data()` (Stranica 370) ili `open()` (Stranica 369) za čitanje/pisanje komponentnih datoteka u knjizi.

Pri pretvaranju između href vrednosti i imena koristite metode ove klase. One pretpostavljaju da su sve href vrednosti URL-kodirane.

abspath_to_name (*fullpath*, *root=None*)

Pretvorite apsolutnu putanju u kanonsko ime relativno u odnosu na `root`

Параметри

root -- Osnovna fascikla. Podrazumevano se koristi koren za ovaj kontejner objekat.

add_file (*name*, *data=b"*, *media_type=None*, *spine_index=None*, *modify_name_if_needed=False*, *process_manifest_item=None*, *suggested_id=""*)

Dodajte fajl u ovaj kontejner. Unosi za fajl se automatski kreiraju u OPF manifestu i spine-u (ako je fajl tekstualni dokument)

add_name_to_manifest (*name*, *process_manifest_item=None*, *suggested_id=""*)

Dodajte unos u manifest za fajl sa navedenim imenom. Vraća ID manifesta.

add_properties (*name*, **properties*)

Dodajte navedena svojstva stavci manifesta identifikovanoj imenom.

apply_unique_properties (*name*, **properties*)

Obezbedite da su navedena svojstva postavljena samo na stavci manifesta identifikovanoj imenom. Možete proslediti None kao ime da biste uklonili svojstvo sa svih stavki.

book_type = 'oeb'

Tip knjige (epub za EPUB fajlove i azw3 za AZW3 fajlove)

commit (*outpath=None, keep_parsed=False*)

Upišite sve izmenjene parsirane objekte u fajl sistem i sačuvaj e-knjigu na outpath.

Параметри

- **output** -- Putanja na koju se čuva fajl e-knjige. Ako je None, koristi se putanja originalnog fajla knjige.
- **keep_parsed** -- Ako je True, parsirane reprezentacije sačuvanih stavki se zadržavaju u kešu.

commit_item (*name, keep_parsed=False*)

Upišite parsirani objekat na disk (serijalizuje se i upisuje u osnovni fajl). Ako je `keep_parsed` True, parsirana reprezentacija se zadržava u kešu. Pogledajte takođe: `parsed()` (Stranica 370)

dirty (*name*)

Označite parsirani objekat koji odgovara imenu kao izmenjen (dirty). Pogledajte takođe: `parsed()` (Stranica 370).

exists (*name*)

True ako i samo ako fajl/folder koji odgovara kanonskom imenu postoji. Imajte na umu da ova funkcija pati od ograničenja osnovnog OS fajl sistema, posebno (ne)osetljivosti na velika i mala slova. Tako će na fajl sistemu neosetljivom na velika i mala slova ovo vratiti True čak i ako se veličina slova imena razlikuje od veličine slova osnovnog fajla u fajl sistemu. Pogledajte takođe `has_name()` (Stranica 368)

filesize (*name*)

Vratite veličinu u bajtovima fajla predstavljenog navedenim kanonskim imenom. Automatski rukuje izmenjenim parsiranim objektima. Pogledajte takođe: `parsed()` (Stranica 370)

generate_item (*name, id_prefix=None, media_type=None, unique_href=True*)

Dodajte stavku u manifest sa href izvedenim iz datog imena. Automatski osigurava jedinstvenost href i id. Vraća generisanu stavku.

get_file_path_for_processing (*name, allow_modification=True*)

Slično kao `open()` osim što vraća putanju datoteke, umesto otvorenog objekta datoteke.

property guide_type_map

Mapiranje tipa vodiča u kanonsko ime

has_name (*name*)

Vraća True ako i samo ako postoji datoteka sa istim kanonskim imenom kao što je navedeno. Za razliku od `exists()` (Stranica 368) ova metoda je uvek osetljiva na velika i mala slova.

href_to_name (*href, base=None*)

Pretvorite href (relativno u odnosu na base) u ime. base mora biti ime ili None, u kom slučaju se koristi `self.root`.

insert_into_xml (*parent, item, index=None*)

Umetnite stavku u roditelja (ili dodaj na kraj ako je `index` None), popravljajući uvlačenje. Radi samo sa samozatvarajućim stavkama.

is_dir = False

Ako ovaj kontejner predstavlja otpakovanu knjigu (direktorijum)

iterlinks (*name, get_line_numbers=True*)

Iteriraj preko svih veza u name. Ako je `get_line_numbers` True, daje rezultate u obliku (link, line_number, offset). Gde je line_number broj linije na kojoj se veza pojavljuje, a offset je broj znakova od početka linije. Imajte na umu da offset zapravo može obuhvatiti nekoliko linija ako nije nula.

make_name_unique (*name*)

Obezbedite da *name* već ne postoji u ovoj knjizi. Ako postoji, vrati izmenjenu verziju koja ne postoji.

manifest_has_name (*name*)

Vraća True ako manifest ima unos koji odgovara imenu

property manifest_id_map

Mapiranje id-a manifesta u kanonska imena

manifest_items_of_type (*predicate*)

Imena svih stavki manifesta čiji se media-type podudara sa *predicate*. *predicate* može biti skup, lista, string ili funkcija koja uzima jedan argument, koja će biti pozvana sa media-type.

manifest_items_with_property (*property_name*)

Sve stavke manifesta koje imaju navedeno svojstvo

property manifest_type_map

Mapiranje media-type manifesta u listu kanonskih imena tog media-type

property mi

Metapodaci ove knjige kao Metadata objekat. Imajte na umu da se ovaj objekat konstruiše u hodu svaki put kada se ovo svojstvo zatraži, pa ga koristite štedljivo.

name_to_abspath (*name*)

Pretvorite kanonsko ime u apsolutnu putanju zavisnu od OS-a

name_to_href (*name*, *base=None*)

Pretvorite ime u href relativan u odnosu na *base*, koji mora biti ime ili None u kom slučaju se *self.root* koristi kao osnova

property names_that_must_not_be_changed

Skup imena koja se nikada ne smeju preimenovati. Zavisi od formata e-knjige.

property names_that_must_not_be_removed

Skup imena koja se nikada ne smeju obrisati iz kontejnera. Zavisi od formata e-knjige.

property names_that_need_not_be_manifested

Skup imena kojima je dozvoljeno da nedostaju u manifestu. Zavisi od formata e-knjige.

open (*name*, *mode='rb'*)

Otvorite fajl na koji pokazuje *name* za direktno čitanje/pisanje. Imajte na umu da će ovo sačuvati fajl ako je izmenjen i ukloniti ga iz keša za parsiranje. Morate završiti sa ovim fajlom pre nego što ponovo pristupite njegovoj parsiranoj verziji, inače će se desiti loše stvari.

property opf

Parsirani OPF fajl

opf_get_or_create (*name*)

Pomoćni metod koji vraća prvi XML element s navedenim imenom ili ga, ako ne postoji, pravi ispod elementa *opf:package* pa ga vraća.

property opf_version

Verzija postavljena na <package> elementu OPF-a

property opf_version_parsed

Verzija postavljena na <package> elementu OPF-a kao torka celih brojeva

opf_xpath (*expr*)

Pogodna metoda za evaluaciju XPath izraza na OPF fajlu, ima unapred definisane opf: i dc: prefikse imenskog prostora.

parsed (*name*)

Vraća parsiranu reprezentaciju fajla navedenog po imenu. Za HTML i XML fajlove vraća se lxml stablo. Za CSS fajlove vraća se css_parser stylesheet. Imajte na umu da se parsirani objekti keširaju radi performansi. Ako napravite bilo kakve izmene na parsiranom objektu, morate pozvati *dirty()* (Stranica 368) kako bi kontejner znao da ažurira keš. Pogledajte takođe *replace()* (Stranica 370).

raw_data (*name*, *decode=True*, *normalize_to_nfc=True*)

Vraća sirove podatke koji odgovaraju fajlu navedenom po imenu

Параметри

- **decode** -- Ako je True i fajl ima tekstualni MIME tip, dekodira ga i vraća unicode objekat umesto sirovih bajtova.
- **normalize_to_nfc** -- Ako je True, vraćeni unicode objekat se normalizuje u NFC normalnu formu kao što je potrebno za EPUB i AZW3 formate fajlova.

relpath (*path*, *base=None*)

Konvertuje apsolutnu putanju (sa OS separatorima) u putanju relativnu u odnosu na base (podrazumevano self.root). Relativna putanja *nije* ime. Koristite *abspath_to_name()* (Stranica 367) za to.

remove_from_spine (*spine_items*, *remove_if_no_longer_in_spine=True*)

Uklanja navedene stavke (po kanonskom imenu) iz spine-a. Ako je *remove_if_no_longer_in_spine* True, stavke se takođe brišu iz knjige, a ne samo iz spine-a.

remove_from_xml (*item*)

Uklanja stavku iz roditelja, popravljajući uvlačenje (radi samo sa samozatvarajućim stavkama)

remove_item (*name*, *remove_from_guide=True*)

Uklanja stavku identifikovanu imenom iz ovog kontejnera. Ovo uklanja sve reference na stavku u OPF manifestu, guide-u i spine-u, kao i iz svih internih keševa.

rename (*current_name*, *new_name*)

Preimenuje fajl iz *current_name* u *new_name*. Automatski re-bazira sve linkove unutar fajla ako se promeni folder u kojem se fajl nalazi. Imajte na umu, međutim, da se linkovi ne ažuriraju u drugim fajlovima koji bi mogli referencirati ovaj fajl. Ovo je zbog performansi, takva ažuriranja bi trebalo raditi jednom, grupno.

replace (*name*, *obj*)

Zamenjuje parsirani objekat koji odgovara imenu sa *obj*, koji mora biti sličan objekat, tj. lxml stablo za HTML/XML ili css_parser stylesheet za CSS fajl.

replace_links (*name*, *replace_func*)

Zamenite sve linkove u *name* pomoću *replace_func*. To mora biti funkcija koja prima URL i vraća zamenski URL. Mora imati i atribut 'replaced', postavljen na True ako je neka zamena zaista izvršena. Takvu funkciju možete napraviti pomoću klasa *LinkReplacer* i *LinkRebaser*.

serialize_item (*name*)

Konvertujte parsirani objekat (identifikovan kanonskim imenom) u bytestring. Pogledajte *parsed()* (Stranica 370).

set_spine (*spine_items*)

Postavite spine da bude *spine_items* gde je *spine_items* iterabilan u obliku (*name*, *linear*). Izbaciće grešku ako jedno od imena nije prisutno u manifestu.

property spine_items

Iterator koji daje putanju za svaku stavku u spine knjige. Pogledajte takođe: `spine_iter` (Stranica 371) i `spine_items` (Stranica 370).

property spine_iter

Iterator koji daje item, name is_linear za svaku stavku u spine knjige. item je lxml element, name je kanonsko ime datoteke, a is_linear je True ako je stavka linearna. Pogledajte takođe: `spine_names` (Stranica 371) i `spine_items` (Stranica 370).

property spine_names

Iterator koji daje name i is_linear za svaku stavku u spine knjige. Pogledajte takođe: `spine_iter` (Stranica 371) i `spine_items` (Stranica 370).

Upravljanje datotekama komponenti u kontejneru

`calibre.ebooks.oeb.polish.replace.replace_links (container, link_map, frag_map=<function <lambda>>, replace_in_opf=False)`

Zamenite veze ka datotekama u kontejneru. Iteriraće kroz sve datoteke u kontejneru i promeniti navedene veze u njima.

Параметри

- **link_map** -- Mapiranje starog kanonskog imena u novo kanonsko ime. Na primer: `{'images/old.png': 'images/new.png'}`
- **frag_map** -- Funkcija koja prima dva argumenta, (name, anchor), i vraća novo sidro. Korisna je kada treba promeniti sidra u HTML fajlovima. Podrazumevano se ništa ne menja.
- **replace_in_opf** -- Ako je False, veze se ne menjaju u OPF datoteci.

`calibre.ebooks.oeb.polish.replace.rename_files (container, file_map)`

Preimenuje datoteke u kontejneru, automatski ažurirajući sve veze ka njima.

Параметри

file_map -- Mapiranje starog kanonskog imena u novo kanonsko ime, na primer: `{'text/chapter1.html': 'chapter1.html'}`.

`calibre.ebooks.oeb.polish.replace.get_recommended_folders (container, names)`

Vraća fascikle koje su preporučene za data imena datoteka. Preporuka se zasniva na tome gde se nalazi većina datoteka istog tipa u kontejneru. Ako nema datoteka određenog tipa, pretpostavlja se da je preporučena fascikla ona koja sadrži OPF datoteku.

Ulepšavanje koda i automatsko popravljavanje grešaka pri parsiranju

`calibre.ebooks.oeb.polish.pretty.fix_html (container, raw)`

Popravlja sve greške pri parsiranju u HTML-u predstavljenom kao string u raw. Popravljanje se vrši pomoću HTML5 algoritma za parsiranje.

`calibre.ebooks.oeb.polish.pretty.fix_all_html (container)`

Popravlja sve greške pri parsiranju u svim HTML datotekama u kontejneru. Popravljanje se vrši pomoću HTML5 algoritma za parsiranje.

`calibre.ebooks.oeb.polish.pretty.pretty_html (container, name, raw)`

Ulepšava HTML predstavljen kao string u raw

`calibre.ebooks.oeb.polish.pretty.pretty_css (container, name, raw)`

Ulepšava CSS predstavljen kao string u raw

`calibre.ebooks.oeb.polish.pretty.pretty_xml(container, name, raw)`

Ulepšava XML predstavljen kao string u `raw`. Ako je `name` ime OPF-a, vrši se dodatno ulepšavanje specifično za OPF.

`calibre.ebooks.oeb.polish.pretty.pretty_all(container)`

Ulepšava sve HTML/CSS/XML datoteke u kontejneru

Upravljanje informativnim stranicama o knjizi

`calibre.ebooks.oeb.polish.jacket.remove_jacket(container)`

Uklanja postojeću informativnu stranicu o knjizi, ako postoji. Vraća `False` ako nije pronađena.

`calibre.ebooks.oeb.polish.jacket.add_or_replace_jacket(container)`

Pravi novu informativnu stranicu na osnovu metapodataka knjige ili zamenjuje postojeću. Vraća `True` ako je postojeća stranica zamenjena.

Deljenje i spajanje fajlova

`calibre.ebooks.oeb.polish.split.split(container, name, loc_or_xpath, before=True, totals=None)`

Deli fajl naveden po imenu na poziciji navedenoj sa `loc_or_xpath`. Deljenje automatski migrira sve linkove i reference na pogođene fajlove.

Параметри

- **loc_or_xpath** -- Treba da bude XPath izraz kao što je `//h:div[@id="split_here"]`. Može takođe biti *loc* koji se koristi interno za implementaciju deljenja u panelu za pregled.
- **before** -- Ako je `True`, deljenje se dešava pre identifikovanog elementa, inače posle njega.
- **totals** -- Koristi se interno

`calibre.ebooks.oeb.polish.split.multisplit(container, name, xpath, before=True)`

Deli navedeni fajl na više lokacija (svi tagovi koji se podudaraju sa navedenim XPath izrazom). Pogledajte takođe: [`split\(\)`](#) (Stranica 372). Deljenje automatski migrira sve linkove i reference na pogođene fajlove.

Параметри

before -- Ako je `True`, deljenja se dešavaju pre identifikovanog elementa, inače posle njega.

`calibre.ebooks.oeb.polish.split.merge(container, category, names, master)`

Spaja navedene fajlove u jedan fajl, automatski migrirajući sve linkove i reference na pogođene fajlove. Svi fajlovi moraju biti ili HTML ili CSS fajlovi.

Параметри

- **category** -- Mora biti ili `'text'` za HTML fajlove ili `'styles'` za CSS fajlove
- **names** -- Lista fajlova za spajanje
- **master** -- Koji od spojenih fajlova je *master* fajl, to jest, fajl koji će ostati nakon spajanja.

Upravljanje koricama

`calibre.ebooks.oeb.polish.cover.set_cover(container, cover_path, report=None, options=None)`

Postavite korice knjige na sliku na koju ukazuje `cover_path`.

Параметри

- **cover_path** -- Ili apsolutna putanja do datoteke slike ili kanonsko ime slike u knjizi. Kada koristite sliku u knjizi, morate takođe postaviti opcije, pogledajte ispod.

- **report** -- Opcioni poziv koji uzima jedan argument. Biće pozvan sa informacijama o zadacima koji se obrađuju.
- **options** -- None ili rečnik koji kontroliše kako se postavljaju korice. Rečnik može imati unose: **keep_aspect**: True ili False (Očuvaj razmeru korica u EPUB-u) **no_svg**: True ili False (Koristi SVG omotač korica na naslovnoj strani EPUB-a) **existing**: True ili False (**cover_path** se odnosi na postojeću sliku u knjizi)

`calibre.ebooks.oeb.polish.cover.mark_as_cover (container, name)`

Označite navedenu sliku kao sliku korica.

`calibre.ebooks.oeb.polish.cover.mark_as_titlepage (container, name, move_to_start=True)`

Označite navedenu HTML datoteku kao naslovnu stranu EPUB-a.

Параметри

move_to_start -- Ako je True, HTML fajl se premešta na početak redosleda čitanja (spine).

Rad sa CSS-om

`calibre.ebooks.oeb.polish.fonts.change_font (container, old_name, new_name=None)`

Promenite porodicu fontova sa `old_name` na `new_name`. Menja sva pojavljivanja porodice fontova u stilovima, oznakama stila i atributima stila. Ako se `old_name` odnosi na ugrađeni font, on se uklanja. Možete postaviti `new_name` na None da biste uklonili porodicu fontova umesto da je promenite.

`calibre.ebooks.oeb.polish.css.remove_unused_css (container, report=None, remove_unused_classes=False, merge_rules=False, merge_rules_with_identical_properties=False, remove_unreferenced_sheets=False)`

Uklonite sva nekorišćena CSS pravila iz knjige. Nekorišćeno CSS pravilo je ono koje se ne podudara ni sa jednim stvarnim sadržajem.

Параметри

- **report** -- Opcioni poziv koji uzima jedan argument. Poziva se sa informacijama o operacijama koje se izvode.
- **remove_unused_classes** -- Ako je True, atributi klase u HTML-u koji se ne podudaraju ni sa jednim CSS pravilom se takođe uklanjaju.
- **merge_rules** -- Ako je True, pravila sa identičnim selektorima se spajaju.
- **merge_rules_with_identical_properties** -- Ako je True, pravila sa identičnim svojstvima se spajaju.
- **remove_unreferenced_sheets** -- Ako je True, stilovi koji nisu referencirani ni u jednom sadržaju se uklanjaju.

`calibre.ebooks.oeb.polish.css.filter_css (container, properties, names=())`

Uklonite navedena CSS svojstva iz svih CSS pravila u knjizi.

Параметри

- **properties** -- Skup svojstava za uklanjanje. Na primer: `{'font-family', 'color'}`.
- **names** -- Fajlovi iz kojih se uklanjaju svojstva. Podrazumevano su svi HTML i CSS fajlovi u knjizi.

Rad sa sadržajem (Table of Contents)

`calibre.ebooks.oeb.polish.toc.from_xpaths(container, xpaths, prefer_title=False)`

Napravite sadržaj iz liste XPath izraza. Svaki izraz u listi odgovara nivou generisanog sadržaja. Na primer: [`//h:h1`], [`//h:h2`], [`//h:h3`] će generisati sadržaj u tri nivoa iz oznaka `<h1>`, `<h2>` i `<h3>`.

`calibre.ebooks.oeb.polish.toc.from_links(container)`

Napravite sadržaj iz linkova u knjizi.

`calibre.ebooks.oeb.polish.toc.from_files(container)`

Napravite sadržaj iz fajlova u knjizi.

`calibre.ebooks.oeb.polish.toc.create_inline_toc(container, title=None)`

Napravite ugrađeni (HTML) sadržaj iz postojećeg NCX sadržaja.

Параметри

title -- Naslov za ovaj sadržaj.

Alatka za uređivanje knjiga

class `calibre.gui2.tweak_book.plugin.Tool`

Bases: `object`

Osnovna klasa za pojedinačne alate u dodatku za uređivanje knjiga. Korisni članovi uključuju:

- `self.plugin`: Referenca na `calibre.customize.Plugin` (Stranica 260) objekat kojem ovaj alat pripada.
- `self.boss` (Stranica 374)
- `self.gui` (Stranica 374)

Metodi koji moraju da se nadjačaju u potklasama:

- `create_action()` (Stranica 375)
- `register_shortcut()` (Stranica 374)

name: `str` | `None` = `None`

Postavite ovo na jedinstveno ime, koristiće se kao ključ

allowed_in_toolbar = `True`

Ako je `True`, korisnik može izabrati da postavi ovaj alat na traku sa alatkama dodataka

allowed_in_menu = `True`

Ako je `True`, korisnik može izabrati da postavi ovaj alat u meni dodataka

toolbar_button_popup_mode = `'delayed'`

Režim iskačućeg prozora za meni (ako postoji) dugmeta na traci sa alatkama. Moguće vrednosti su `'delayed'`, `'instant'`, `'button'`

property boss

`calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss` (Stranica 375) objekat. Koristi se za kontrolu korisničkog interfejsa.

property gui

Glavni prozor korisničkog interfejsa

property current_container

Vraća trenutni `calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container` (Stranica 367) objekat koji predstavlja knjigu koja se uređuje.

register_shortcut (*qaction, unique_name, default_keys=(), short_text=None, description=None, **extra_data*)

Registruje prečicu na tastaturi koja će pokrenuti navedeni `qaction`. Ova prečica na tastaturi će postati automatski prilagodljiva od strane korisnika u odeljku Prečice na tastaturi u postavkama uređivača.

Параметри

- **qaction** -- QAction objekat, biće pokrenut kada korisnik pritisne konfigurisanu kombinaciju tastera.
- **unique_name** -- Jedinstveno ime za ovu prečicu/akciju. Koristiće se interno, ne sme se deliti sa bilo kojim drugim akcijama u ovom dodatku.
- **default_keys** -- Lista podrazumevanih prečica na tastaturi. Ako nije navedeno, neće biti postavljene podrazumevane prečice. Ako se prečice navedene ovde sukobljavaju sa ugrađenim prečicama ili prečicama iz korisničke konfiguracije/drugih dodataka, biće ignorisane. U tom slučaju, korisnici će morati ručno da konfigurišu prečice preko Postavki. Na primer: `default_keys=('Ctrl+J', 'F9')`.
- **short_text** -- Opcioni kratak opis ove akcije. Ako nije navedeno, koristiće se tekst iz QAction.
- **description** -- Opcioni duži opis ove akcije, koristiće se u unosu postavki za ovu prečicu.

create_action (*for_toolbar=True*)

Kreira QAction koji će biti dodan na traku sa alatima dodataka ili u meni dodataka u zavisnosti od `for_toolbar`. Na primer:

```
def create_action(self, for_toolbar=True):
    ac = QAction(get_icons('myicon.png'), 'Do something')
    if for_toolbar:
        # We want the toolbar button to have a popup menu
        menu = QMenu()
        ac.setMenu(menu)
        menu.addAction('Do something else')
        subaction = menu.addAction('And another')

        # Register a keyboard shortcut for this toolbar action be
        # careful to do this for only one of the toolbar action or
        # the menu action, not both.
        self.register_shortcut(ac, 'some-unique-name', default_keys=('Ctrl+K',
↵))
    return ac
```

➡ See also

Metod `register_shortcut()` (Stranica 374).

Kontrolisanje korisničkog interfejsa uređivača

Korisnički interfejs uređivača e-knjiga kontroliše jedan globalni *Boss* objekat. On ima mnogo korisnih metoda koje se mogu koristiti u kodu dodatka za obavljanje uobičajenih zadataka.

class calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss (*parent, notify=None*)

add_savepoint (*msg*)

Napravite tačku za vraćanje sa imenom navedenim kao *msg*

apply_container_update_to_gui (*mark_as_modified=True*)

Ažurirajte sve komponente korisničkog interfejsa da odražavaju najnovije podatke u trenutnom kontejneru knjige.

Параметри

mark_as_modified -- Ako je *True*, knjiga će biti označena kao izmenjena, tako da će korisnik biti upitan da je sačuva pri izlasku.

close_editor (*name*)

Zatvorite uređivač koji uređuje fajl naveden sa *name*

commit_all_editors_to_container ()

Potvrdite sve promene koje je korisnik napravio u fajlovima otvorenim u uređivačima u kontejner. Trebalo bi da pozovete ovaj metod pre izvođenja bilo kakvih akcija na trenutnom kontejneru

property currently_editing

Vratite ime fajla koji se trenutno uređuje ili *None* ako se nijedan fajl ne uređuje

edit_file (*name, syntax=None, use_template=None*)

Otvorite fajl naveden po imenu u uređivaču

Параметри

- **syntax** -- Medijski tip fajla, na primer, *'text/html'*. Ako nije naveden, pogađa se iz ekstenzije fajla.
- **use_template** -- Šablon za inicijalizaciju otvorenog uređivača

open_book (*path=None, edit_file=None, clear_notify_data=True, open_folder=False, search_text=None*)

Otvorite e-knjigu na *path* za uređivanje. Prikazaće grešku ako e-knjiga nije u podržanom formatu ili trenutna knjiga ima nesačuvane promene.

Параметри

edit_file -- Ime fajla unutar novootvorene knjige za početak uređivanja. Može biti i lista imena.

rewind_savepoint ()

Poništi prethodno kreiranje tačke za vraćanje, korisno ako kreirate tačku, a zatim prekinete operaciju bez promena

save_book ()

Sačuvajte knjigu. Čuvanje se obavlja u pozadini

set_modified ()

Označite knjigu kao izmenjenu

show_current_diff (*allow_revert=True, to_container=None*)

Prikazuje promene u knjizi u odnosu na poslednju kontrolnu tačku.

Параметри

- **allow_revert** -- Ako je *True*, dijalog za razlike će imati dugme koje omogućava korisniku da poništi sve promene
- **to_container** -- Objekat kontejnera s kojim treba uporediti trenutni kontejner. Ako je *None*, koristi se kontejner sa prethodne kontrolne tačke.

show_editor (*name*)

Prikažite uređivač koji uređuje fajl naveden sa `name`

sync_preview_to_editor ()

Sinhronizujte poziciju panela za pregled sa trenutnom pozicijom kursora u trenutnom uređivaču

Upravljanje digitalnim pravima (DRM)

Upravljanje digitalnim pravima (DRM) opšti je naziv za tehnologije kontrole pristupa kojima proizvođači uređaja, izdavači, nosioci autorskih prava i pojedinci pokušavaju da ograniče korišćenje digitalnog sadržaja i uređaja. Ponekad se, pogrdno, naziva i „upravljanjem digitalnim ograničenjima”. Ovaj naziv obuhvata tehnologije koje sprečavaju načine korišćenja digitalnog sadržaja — dozvoljene ili nedozvoljene — koje pružalac sadržaja nije želeo ili predvideo. Obično se ne odnosi na druge vrste zaštite od kopiranja koje se mogu zaobići bez menjanja fajla ili uređaja, poput serijskih brojeva ili fajlova s ključevima. Može označavati i ograničenja vezana za određeni primerak digitalnog dela ili uređaja. DRM tehnologije pokušavaju da kontrolišu korišćenje digitalnih medija tako što krajnjim korisnicima ograničavaju pristup, kopiranje ili pretvaranje u druge formate. Pogledajte [Wikipediju](https://en.wikipedia.org/wiki/Digital_rights_management)¹⁴⁴.

15.1 Šta DRM znači za mene lično?

Kada kupite e-knjigu zaštićenu DRM-om, zapravo ne postajete njen vlasnik, već dobijate dozvolu da je koristite pod uslovima koje određuje prodavac. DRM ograničava šta možete da radite s e-knjigama koje ste „kupili”, a kupci često nisu svesni razmera tih ograničenja. Na primer, možda nećete moći da promenite format knjige ili njen izgled, uključujući veličinu slova, iako takve izmene možete napraviti na knjigama bez DRM-a. Kupce često iznenadi što e-knjigu zaštićenu DRM-om ne mogu da pretvore u drugi format. Ako imate Amazon Kindle, a kupite knjigu od Barnes and Nobles, knjigu zaštićenu DRM-om nećete moći da čitate na svom Kindle uređaju. Govorim o knjizi koju ste KUPILI, a ne ukrali ili neovlašćeno pribavili.

15.2 Šta DRM radi za autore?

Izdavači e-knjiga zaštićenih DRM-om tvrde da tako štite autore, integritet njihovih dela i sprečavaju pirateriju. Međutim, DRM NE sprečava pirateriju: oni koji žele da neovlašćeno kopiraju sadržaj i dalje to rade. Tri velika DRM sistema za e-knjige vode Amazon, Adobe i Barnes and Noble, a sva tri su probijena. DRM pre svega otežava korišćenje knjiga kupcima koji poštuju pravila. Može se tvrditi i da šteti autorima: neki ljudi koji bi kupili knjigu radije potraže neovlašćenu kopiju nego da prihvate DRM ograničenja. Oni koji bi pribavljali takve kopije bez DRM-a čine to i kada on postoji. Ključno je ponoviti: *DRM ne sprečava pirateriju*. Zato je, osim što smeta kupcima e-knjiga, i rasipanje novca.

¹⁴⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Digital_rights_management

15.3 DRM i sloboda

Digitalni sadržaj može učiniti informacije i stvaralačka dela lako dostupnim svima i pružiti ljudima nove mogućnosti. Međutim, to nije u interesu nekih izdavača koji žele da odvrate ljude od takve slobode kako bi zadržali svoj položaj u svetu koji se menja brže nego što oni mogu da ga prate.

15.4 Zašto calibre ne podržava DRM?

calibre je softver otvorenog koda, dok je DRM po svojoj prirodi zatvoren. Kada bi calibre podržavao otvaranje ili prikazivanje fajlova zaštićenih DRM-om, lako bi mogao da se izmeni u alat za uklanjanje DRM-a, što je po sadašnjim zakonima nezakonito. Softver otvorenog koda i DRM zasnivaju se na suprotnim načelima: DRM nastoji da kontroliše korisnika, a softver otvorenog koda da mu pruži veću kontrolu. Zato ne mogu da koegzistiraju.

15.5 Kakav je stav calibre-a o dobavljačima sadržaja?

Čvrsto verujemo da autori i drugi stvaraoci sadržaja treba da dobiju naknadu za svoj trud, ali DRM nije pravi način da se to postigne. Pravimo bazu e-knjiga bez DRM-a iz različitih izvora kako bismo vam pomogli da pronadete takve alternative, a nezavisnim autorima i izdavačima da predstavljaju svoj sadržaj. Nadamo se da će vam baza koristiti i molimo vas da ne pribavljate neovlašćene kopije sadržaja koji je u njoj predstavljen.

15.6 Kako mogu da pomognem u borbi protiv DRM-a?

Kao čitalac i kupac e-knjiga možete doprineti borbi protiv DRM-a: nemojte kupovati knjige zaštićene DRM-om. Potražite željenu knjigu kod izdavača koji nude izdanja bez DRM-a. Ako volite knjige nezavisnih autora koji ih prodaju bez DRM-a i možete to sebi da priuštite, podržite ih donacijom. To je dobro uloženi novac: njihove knjige su obično jeftinije od DRM izdanja, mada postoje izuzeci, a verovatno će raditi i na uređajima koje budete imali ubuduće. Tako nećete morati ponovo da kupujete istu knjigu. Ne obeshrabrujte autore i izdavače takvih knjiga neovlašćenim kopiranjem njihovih dela. Stvaraoci sadržaja zaslužuju naknadu za svoj rad; nemojte ih kažnjavati zato što vam nude bolje iskustvo čitanja. Dugoročno, to bi štetilo i vama. Ako kupite knjigu od prodavca koji nudi i izdanja sa DRM-om i bez njega, a status knjige nije bio jasan, ostavite komentar ili recenziju koji će budućim kupcima razjasniti da li ona ima DRM. Mnogi prodavci to ne označavaju dovoljno jasno. [Ovde](https://www.defectivebydesign.org/guide/ebooks)¹⁴⁵ možete naći vodič za život bez DRM-a.

¹⁴⁵ <https://www.defectivebydesign.org/guide/ebooks>

RSS

RSS (*Really Simple Syndication*) je format veb-dovoda za objavljivanje sadržaja koji se često ažurira, kao što su vesti i objave na blogovima. Posebno je pogodan za računarsku obradu, pa je najpraktičniji način da se sadržaj sa veba prenese u e-knjigu. Na internetu se koriste i mnogi drugi formati dovoda, a calibre razume većinu njih. Naročito dobro podržava format *ATOM*, koji se često koristi za blogove.

recept

Recept je skup uputstava pomoću kojih calibre pretvara internet izvor vesti, poput časopisa ili bloga, u e-knjigu. Recept je, u suštini, kod napisan u jeziku *Python*¹⁴⁶. Zato može da pretvori i veoma složene izvore vesti u e-knjige. U najjednostavnijem obliku, sastoji se od promenljivih, kao što su URL adrese, koje programu calibre daju dovoljno podataka da na internetu pronađe i preuzme vesti.

HTML

HTML (*Hyper Text Mark-Up Language*) je podskup standardnog opšteg jezika za označavanje (SGML) namenjen elektronskom izdavaštvu i standard koji se koristi na webu.

CSS

CSS (*Cascading Style Sheets*) je jezik koji opisuje kako dokument napisan u jeziku *HTML* treba da se prikaže, odnosno njegov vizuelni izgled.

API

API (*Application Programming Interface*) je programski interfejs koji biblioteka pruža drugim programima kako bi mogli da koriste njene usluge.

LRF

LRF je format e-knjiga koji mogu da čitaju SONY čitači e-knjiga.

URL

URL (*Uniform Resource Locator*) je adresa resursa na internetu, na primer: `http://example.com`.

regularni izraz

Regularni izrazi omogućavaju sažeto i fleksibilno pronalaženje delova teksta, kao što su određeni znakovi, reči ili obrasci znakova. Uvod u regularne izraze potražite u *uputstvu* (Stranica 220).

¹⁴⁶ <https://www.python.org>

C

- `calibre.customize`, [260](#)
- `calibre.customize.conversion`, [269](#)
- `calibre.db.cache`, [355](#)
- `calibre.devices.interface`, [272](#)
- `calibre.ebooks.metadata.book.base`, [215](#)
- `calibre.ebooks.metadata.sources.base`, [266](#)
- `calibre.ebooks.oeb.polish.container`, [366](#)
- `calibre.ebooks.oeb.polish.cover`, [372](#)
- `calibre.ebooks.oeb.polish.css`, [373](#)
- `calibre.ebooks.oeb.polish.jacket`, [372](#)
- `calibre.ebooks.oeb.polish.pretty`, [371](#)
- `calibre.ebooks.oeb.polish.replace`, [371](#)
- `calibre.ebooks.oeb.polish.split`, [372](#)
- `calibre.ebooks.oeb.polish.toc`, [374](#)
- `calibre.gui2.tweak_book.boss`, [375](#)
- `calibre.utils.formatter_functions`, [187](#)
- `calibre.web.feeds.news`, [43](#)

Символы

- l calibredb-add command line option, 320
- H ebook-polish command line option, 341
- I calibredb-add command line option, 319
fetch-ebook-metadata command line option, 343
- S calibredb-add command line option, 319
- T calibredb-add command line option, 319
- U ebook-polish command line option, 341
- access-log calibre-server command line option, 311
- add calibredb-add command line option, 319
- add-alt-text-to-img ebook-convert command line option, 335
- add-and-delete calibre command line option, 308
- add-plugin calibre-customize command line option, 308
- add-simple-plugin calibre-debug command line option, 309
- add-soft-hyphens ebook-polish command line option, 341
- ajax-timeout calibre-server command line option, 311
- all calibredb-backup_metadata command line option, 327
calibredb-export command line option, 321
- allowed-plugin fetch-ebook-metadata command line option, 343
- append calibredb-set_custom command line option, 326
- as-extra-data-file calibredb-add_format command line option, 320
- as-opf calibredb-show_metadata command line option, 321
- ascending calibredb-list command line option, 318
- asciiize ebook-convert command line option, 332
- attachment calibre-smtp command line option, 315
- auth-mode calibre-server command line option, 311
- author-sort ebook-convert command line option, 337
ebook-meta command line option, 339
- authors calibredb-add command line option, 319
ebook-convert command line option, 337
ebook-meta command line option, 339
fetch-ebook-metadata command line option, 343
- auto-reload calibre-server command line option, 311
- automerge calibredb-add command line option, 319
- ban-after calibre-server command line option, 311
- ban-for calibre-server command line option, 311
- base-dir web2disk command line option, 345
- base-font-size ebook-convert command line option, 332
- book-list-mode calibre-server command line option, 312

```

--book-producer
    ebook-convert command line option, 337
    ebook-meta command line option, 339
--build-plugin
    calibre-customize command line option,
    308
--cafile
    calibre-smtp command line option, 315
--catalog-title
    calibredb-catalog command line option,
    323
--categories
    calibredb-list_categories command line
    option, 327
--category
    ebook-meta command line option, 339
--change-justification
    ebook-convert command line option, 332
--chapter
    ebook-convert command line option, 335
--chapter-mark
    ebook-convert command line option, 336
--clear-caches
    calibre-debug command line option, 309
--command
    calibre-debug command line option, 309
--comments
    ebook-convert command line option, 337
    ebook-meta command line option, 339
--compress-images
    ebook-polish command line option, 341
--compress-min-size
    calibre-server command line option, 312
--continue
    ebook-viewer command line option, 342
--cover
    calibredb-add command line option, 319
    ebook-convert command line option, 337
    ebook-meta command line option, 339
    ebook-polish command line option, 341
    fetch-ebook-metadata command line op-
    tion, 343
--cross-reference-authors
    calibredb-catalog command line option,
    323
--csv
    calibredb-check_library command line
    option, 326
    calibredb-list_categories command line
    option, 327
--custom-list-template
    calibre-server command line option, 312
--customize-plugin
    calibre-customize command line option,
    308
--daemonize
    calibre-server command line option, 312
--date
    ebook-meta command line option, 339
--debug-device-driver
    calibre-debug command line option, 309
--debug-pipeline
    calibredb-catalog command line option,
    323
    ebook-convert command line option, 338
--default-programs
    calibre-debug command line option, 309
--delay
    web2disk command line option, 345
--detach
    calibre command line option, 308
    ebook-edit command line option, 338
    ebook-viewer command line option, 342
--details
    calibredb-custom_columns command line
    option, 325
--dialect
    calibredb-list_categories command line
    option, 327
--diff
    calibre-debug command line option, 309
--disable-allow-socket-preallocation
    calibre-server command line option, 312
--disable-auth
    calibre-server command line option, 312
--disable-dehyphenate
    ebook-convert command line option, 334
--disable-delete-blank-paragraphs
    ebook-convert command line option, 334
--disable-fallback-to-detected-interface
    calibre-server command line option, 312
--disable-fix-indents
    ebook-convert command line option, 334
--disable-font-rescaling
    ebook-convert command line option, 332
--disable-format-scene-breaks
    ebook-convert command line option, 334
--disable-hyphenation
    lrfviewer command line option, 344
--disable-italicize-common-cases
    ebook-convert command line option, 334
--disable-local-write
    calibre-server command line option, 312
--disable-log-not-found
    calibre-server command line option, 312
--disable-markup-chapter-headings
    ebook-convert command line option, 334

```

--disable-plugin
calibre-customize command line option, 308

--disable-remove-fake-margins
ebook-convert command line option, 336

--disable-renumber-headings
ebook-convert command line option, 334

--disable-unwrap-lines
ebook-convert command line option, 335

--disable-use-bonjour
calibre-server command line option, 312

--disable-use-sendfile
calibre-server command line option, 313

--disallow-rendered-cover
ebook-meta command line option, 339

--display
calibredb-add_custom_column command line option, 325

--displayed-fields
calibre-server command line option, 312

--do-not-match-on-related-words
calibredb-fts_search command line option, 329

--dont-asciiize
calibredb-export command line option, 321

--dont-download-stylesheets
web2disk command line option, 345

--dont-output-resources
lrf2lrs command line option, 343

--dont-replace
calibredb-add_format command line option, 320

--dont-save-cover
calibredb-export command line option, 321

--dont-save-extra-files
calibredb-export command line option, 321

--dont-split-on-page-breaks
ebook-convert command line option, 331

--dont-update-metadata
calibredb-export command line option, 322

--dont-verify-server-certificate
calibre-smtp command line option, 315

--dont-write-opf
calibredb-export command line option, 322

--download-external-resources
ebook-polish command line option, 341

--duplicate-links-in-toc
ebook-convert command line option, 336

--duplicates
calibredb-add command line option, 319

--edit-book
calibre-debug command line option, 309

--embed-all-fonts
ebook-convert command line option, 332

--embed-font-family
ebook-convert command line option, 332

--embed-fonts
ebook-polish command line option, 341

--empty
calibredb-add command line option, 319

--enable-allow-socket-preallocation
calibre-server command line option, 312

--enable-auth
calibre-server command line option, 312

--enable-fallback-to-detected-interface
calibre-server command line option, 312

--enable-heuristics
ebook-convert command line option, 335

--enable-local-write
calibre-server command line option, 312

--enable-log-not-found
calibre-server command line option, 312

--enable-plugin
calibre-customize command line option, 308

--enable-use-bonjour
calibre-server command line option, 312

--enable-use-sendfile
calibre-server command line option, 313

--encoding
web2disk command line option, 345

--encryption-method
calibre-smtp command line option, 315

--epub-flatten
ebook-convert command line option, 331

--epub-inline-toc
ebook-convert command line option, 331

--epub-max-image-size
ebook-convert command line option, 331

--epub-toc-at-end
ebook-convert command line option, 331

--epub-version
ebook-convert command line option, 331

--exclude-genre
calibredb-catalog command line option, 323

--exclusion-rules
calibredb-catalog command line option, 323

--exec-file
calibre-debug command line option, 310

--expand-css
ebook-convert command line option, 332

--explode-book
calibre-debug command line option, 310

--export-all-calibre-data
calibre-debug command line option, 310

--extra-css

```

    ebook-convert command line option, 332
--extract-to
    ebook-convert command line option, 331
--field
    calibredb-set_metadata command line option, 321
--fields
    calibredb-list command line option, 318
--filter-css
    ebook-convert command line option, 332
--filter-regex
    web2disk command line option, 345
--flow-size
    ebook-convert command line option, 331
--font-size-mapping
    ebook-convert command line option, 332
--for-machine
    calibredb-list command line option, 318
--force
    calibredb-remove_custom_column command line option, 325
--force-reload
    ebook-viewer command line option, 342
--fork
    calibre-smtp command line option, 315
--formats
    calibredb-export command line option, 322
--from-opf
    ebook-convert command line option, 337
    ebook-meta command line option, 339
--full-screen
    ebook-viewer command line option, 342
--fullscreen
    ebook-viewer command line option, 342
--generate-authors
    calibredb-catalog command line option, 323
--generate-descriptions
    calibredb-catalog command line option, 323
--generate-genres
    calibredb-catalog command line option, 323
--generate-recently-added
    calibredb-catalog command line option, 323
--generate-series
    calibredb-catalog command line option, 323
--generate-titles
    calibredb-catalog command line option, 323
--genre-source-field
    calibredb-catalog command line option, 323
--get-cover
    ebook-meta command line option, 339
--gui
    calibre-debug command line option, 310
--gui-debug
    calibre-debug command line option, 310
--header-note-source-field
    calibredb-catalog command line option, 324
--help
    calibre command line option, 308
    calibre-customize command line option, 309
    calibre-debug command line option, 310
    calibre-server command line option, 313
    calibre-smtp command line option, 315
    command line option, 317
    ebook-convert command line option, 330
    ebook-edit command line option, 338
    ebook-meta command line option, 339
    ebook-polish command line option, 341
    ebook-viewer command line option, 342
    fetch-ebook-metadata command line option, 343
    lrf2lrs command line option, 343
    lrfviewer command line option, 344
    lrs2lrf command line option, 345
    web2disk command line option, 345
--html-unwrap-factor
    ebook-convert command line option, 335
--identifier
    calibredb-add command line option, 319
    ebook-meta command line option, 339
    fetch-ebook-metadata command line option, 343
--ids
    calibredb-catalog command line option, 322
--ignore
    calibredb-add command line option, 320
--ignore_extensions
    calibredb-check_library command line option, 326
--ignore_names
    calibredb-check_library command line option, 326
--ignore-plugins
    calibre command line option, 308
--ignored-fields
    calibre-server command line option, 313
--implode-book
    calibre-debug command line option, 310

```

```

--import-calibre-data
    calibre-debug command line option, 310
--include-snippets
    calibredb-fts_search command line option, 329
--index
    ebook-meta command line option, 340
--indexing-speed
    calibredb-fts_index command line option, 328
--indexing-threshold
    calibredb-fts_search command line option, 329
--input-encoding
    ebook-convert command line option, 330
--input-profile
    ebook-convert command line option, 330
--insert-blank-line
    ebook-convert command line option, 333
--insert-blank-line-size
    ebook-convert command line option, 333
--insert-metadata
    ebook-convert command line option, 336
--inspect-mobi
    calibre-debug command line option, 310
--is-multiple
    calibredb-add_custom_column command line option, 325
--isbn
    calibredb-add command line option, 319
    ebook-convert command line option, 337
    ebook-meta command line option, 340
    fetch-ebook-metadata command line option, 343
--item_count
    calibredb-list_categories command line option, 327
--jacket
    ebook-polish command line option, 341
--keep-ligatures
    ebook-convert command line option, 333
--kepubify
    calibre-debug command line option, 310
--language
    ebook-convert command line option, 337
    ebook-meta command line option, 340
--languages
    calibredb-add command line option, 319
--level1-toc
    ebook-convert command line option, 336
--level2-toc
    ebook-convert command line option, 336
--level3-toc
    ebook-convert command line option, 336
--library-path
    command line option, 317
--limit
    calibredb-list command line option, 318
    calibredb-search command line option, 328
--line-height
    ebook-convert command line option, 333
--line-width
    calibredb-list command line option, 318
--linearize-tables
    ebook-convert command line option, 333
--list-fields
    calibredb-set_metadata command line option, 321
--list-plugins
    calibre-customize command line option, 309
--list-recipes
    ebook-convert command line option, 330
--listen-on
    calibre-server command line option, 313
--localhost
    calibre-smtp command line option, 315
--log
    calibre-server command line option, 313
--lrf-bookid
    ebook-meta command line option, 340
--lrs
    lrs2lrf command line option, 345
--manage-users
    calibre-server command line option, 313
--margin-bottom
    ebook-convert command line option, 333
--margin-left
    ebook-convert command line option, 333
--margin-right
    ebook-convert command line option, 333
--margin-top
    ebook-convert command line option, 333
--match-end-marker
    calibredb-fts_search command line option, 329
--match-regex
    web2disk command line option, 345
--match-start-marker
    calibredb-fts_search command line option, 329
--max-files
    web2disk command line option, 345
--max-header-line-size
    calibre-server command line option, 313
--max-job-time
    calibre-server command line option, 313
--max-jobs

```

calibre-server command line option, 313

--max-log-size
calibre-server command line option, 313

--max-opds-items
calibre-server command line option, 313

--max-opds-ungrouped-items
calibre-server command line option, 313

--max-recursions
web2disk command line option, 346

--max-request-body-size
calibre-server command line option, 313

--max-toc-links
ebook-convert command line option, 337

--merge-comments-rule
calibredb-catalog command line option, 324

--minimum-line-height
ebook-convert command line option, 333

--new-instance
ebook-viewer command line option, 342

--no-chapters-in-toc
ebook-convert command line option, 337

--no-default-epub-cover
ebook-convert command line option, 331

--no-svg-cover
ebook-convert command line option, 331

--no-update-check
calibre command line option, 308

--num-per-page
calibre-server command line option, 313

--one-book-per-directory
calibredb-add command line option, 320

--only-formats
calibredb-embed_metadata command line option, 328

--open-at
ebook-viewer command line option, 342

--opf
ebook-polish command line option, 341
fetch-ebook-metadata command line option, 343

--outbox
calibre-smtp command line option, 315

--output
lrf2lrs command line option, 344
lrs2lrf command line option, 345

--output-format
calibredb-fts_search command line option, 329

--output-profile
calibredb-catalog command line option, 324
ebook-convert command line option, 330

--page-breaks-before
ebook-convert command line option, 336

--password
calibre-smtp command line option, 315
command line option, 317

--paths
calibre-debug command line option, 310

--permanent
calibredb-remove command line option, 320

--pidfile
calibre-server command line option, 313

--port
calibre-server command line option, 314
calibre-smtp command line option, 315

--prefer-metadata-cover
ebook-convert command line option, 336

--prefix
calibredb-list command line option, 318

--prefix-rules
calibredb-catalog command line option, 324

--preserve-cover-aspect-ratio
ebook-convert command line option, 331

--preset
calibredb-catalog command line option, 324

--pretty-print
ebook-convert command line option, 331

--profile
lrfviewer command line option, 344

--progress
calibredb-export command line option, 322

--pubdate
ebook-convert command line option, 337

--publisher
ebook-convert command line option, 337
ebook-meta command line option, 340

--raise-window
ebook-viewer command line option, 342

--rating
ebook-convert command line option, 337
ebook-meta command line option, 340

--read-metadata-from-opf
ebook-convert command line option, 337

--really-do-it
calibredb-restore_database command line option, 326

--recurse
calibredb-add command line option, 320

--relay
calibre-smtp command line option, 316

--remove-first-image
ebook-convert command line option, 336

--remove-jacket
ebook-polish command line option, 341

--remove-paragraph-spacing
 ebook-convert command line option, 333

--remove-paragraph-spacing-indent-size
 ebook-convert command line option, 333

--remove-plugin
 calibre-customize command line option, 309

--remove-soft-hyphens
 ebook-polish command line option, 341

--remove-unused-css
 ebook-polish command line option, 341

--replace-scene-breaks
 ebook-convert command line option, 335

--replace-whitespace
 calibredb-export command line option, 322

--report
 calibredb-check_library command line option, 326

--restrict-to
 calibredb-fts_search command line option, 329

--run-plugin
 calibre-debug command line option, 310

--run-test
 calibre-debug command line option, 310

--run-without-debug
 calibre-debug command line option, 311

--search
 calibredb-catalog command line option, 322
 calibredb-list command line option, 318

--search-replace
 ebook-convert command line option, 335

--search-the-net-urls
 calibre-server command line option, 314

--select-text
 ebook-edit command line option, 338

--separator
 calibredb-list command line option, 318

--series
 calibredb-add command line option, 319
 ebook-convert command line option, 338
 ebook-meta command line option, 340

--series-index
 calibredb-add command line option, 319
 ebook-convert command line option, 338

--shutdown-running-calibre
 calibre command line option, 308
 calibre-debug command line option, 311

--shutdown-timeout
 calibre-server command line option, 314

--single-dir
 calibredb-export command line option, 322

--smarten-punctuation
 ebook-convert command line option, 334
 ebook-polish command line option, 341

--sort-by
 calibredb-list command line option, 318

--sr1-replace
 ebook-convert command line option, 335

--sr1-search
 ebook-convert command line option, 335

--sr2-replace
 ebook-convert command line option, 335

--sr2-search
 ebook-convert command line option, 335

--sr3-replace
 ebook-convert command line option, 335

--sr3-search
 ebook-convert command line option, 335

--ssl-certfile
 calibre-server command line option, 314

--ssl-keyfile
 calibre-server command line option, 314

--start-in-tray
 calibre command line option, 308

--start-reading-at
 ebook-convert command line option, 336

--subject
 calibre-smtp command line option, 315

--subset-embedded-fonts
 ebook-convert command line option, 334

--subset-font
 calibre-debug command line option, 311

--subset-fonts
 ebook-polish command line option, 341

--tags
 calibredb-add command line option, 319
 ebook-convert command line option, 338
 ebook-meta command line option, 340

--template
 calibredb-export command line option, 322
 calibredb-list command line option, 318

--template_file
 calibredb-list command line option, 318

--template_heading
 calibredb-list command line option, 318

--test-build
 calibre-debug command line option, 311

--thumb-width
 calibredb-catalog command line option, 324

--timefmt
 calibredb-export command line option, 322

--timeout
 calibre-server command line option, 314
 calibre-smtp command line option, 315
 command line option, 317

fetch-ebook-metadata command line option, 343
 web2disk command line option, 346
 --timestamp
 ebook-convert command line option, 338
 --title
 calibredb-add command line option, 319
 ebook-convert command line option, 338
 ebook-meta command line option, 340
 fetch-ebook-metadata command line option, 343
 --title-sort
 ebook-convert command line option, 338
 ebook-meta command line option, 340
 --to-dir
 calibredb-export command line option, 322
 --to-lowercase
 calibredb-export command line option, 322
 --to-opf
 ebook-meta command line option, 340
 --toc-filter
 ebook-convert command line option, 337
 --toc-threshold
 ebook-convert command line option, 337
 --toc-title
 ebook-convert command line option, 331
 --transform-css-rules
 ebook-convert command line option, 334
 --transform-html-rules
 ebook-convert command line option, 334
 --trusted-ips
 calibre-server command line option, 314
 --un-kepubify
 calibre-debug command line option, 311
 --unsmarten-punctuation
 ebook-convert command line option, 334
 --upgrade-book
 ebook-polish command line option, 341
 --url-prefix
 calibre-server command line option, 314
 --use-auto-toc
 ebook-convert command line option, 337
 --use-existing-cover
 calibredb-catalog command line option, 324
 --userdb
 calibre-server command line option, 314
 --username
 calibre-smtp command line option, 316
 command line option, 317
 --vacuum-fts-db
 calibredb-check_library command line option, 326
 --verbose
 calibre command line option, 308
 calibre-smtp command line option, 315
 calibredb-catalog command line option, 323
 ebook-convert command line option, 338
 ebook-polish command line option, 342
 fetch-ebook-metadata command line option, 343
 lrf2lrs command line option, 344
 lrfviewer command line option, 344
 lrs2lrf command line option, 345
 web2disk command line option, 346
 --version
 calibre command line option, 308
 calibre-customize command line option, 309
 calibre-debug command line option, 311
 calibre-server command line option, 314
 calibre-smtp command line option, 315
 command line option, 317
 ebook-convert command line option, 330
 ebook-edit command line option, 338
 ebook-meta command line option, 340
 ebook-polish command line option, 342
 ebook-viewer command line option, 342
 fetch-ebook-metadata command line option, 343
 lrf2lrs command line option, 344
 lrfviewer command line option, 344
 lrs2lrf command line option, 345
 web2disk command line option, 346
 --viewer
 calibre-debug command line option, 311
 --visual-debug
 lrfviewer command line option, 344
 --wait-for-completion
 calibredb-fts_index command line option, 328
 --white-background
 lrfviewer command line option, 344
 --width
 calibredb-list_categories command line option, 327
 --with-library
 calibre command line option, 308
 command line option, 317
 --worker-count
 calibre-server command line option, 314
 -a
 calibre-customize command line option, 308
 calibre-smtp command line option, 315
 calibredb-add command line option, 319

- calibredb-set_custom command line option, 326
- ebook-meta command line option, 339
- fetch-ebook-metadata command line option, 343
- b
 - calibre-customize command line option, 308
- c
 - calibre-debug command line option, 309
 - calibredb-add command line option, 319
 - calibredb-check_library command line option, 326
 - calibredb-list_categories command line option, 327
 - ebook-meta command line option, 339
 - ebook-polish command line option, 341
 - fetch-ebook-metadata command line option, 343
- d
 - calibre-debug command line option, 309
 - calibredb-add command line option, 319
 - calibredb-custom_columns command line option, 325
 - ebook-convert command line option, 338
 - ebook-meta command line option, 339
 - ebook-polish command line option, 341
 - fetch-ebook-metadata command line option, 343
 - web2disk command line option, 345
- e
 - calibre-debug command line option, 310
 - calibre-smtp command line option, 315
 - calibredb-add command line option, 319
 - calibredb-check_library command line option, 326
 - ebook-polish command line option, 341
- f
 - calibre-debug command line option, 311
 - calibre-smtp command line option, 315
 - calibredb-embed_metadata command line option, 328
 - calibredb-list command line option, 318
 - calibredb-remove_custom_column command line option, 325
 - calibredb-set_metadata command line option, 321
 - ebook-polish command line option, 341
 - ebook-viewer command line option, 342
- g
 - calibre-debug command line option, 310
- h
 - calibre command line option, 308
- calibre-customize command line option, 309
- calibre-debug command line option, 310
- calibre-server command line option, 313
- calibre-smtp command line option, 315
- command line option, 317
- ebook-convert command line option, 330
- ebook-edit command line option, 338
- ebook-meta command line option, 339
- ebook-polish command line option, 341
- ebook-viewer command line option, 342
- fetch-ebook-metadata command line option, 343
- lrf2lrs command line option, 343
- lrfviewer command line option, 344
- lrs2lrf command line option, 345
- web2disk command line option, 345
- i
 - calibre-debug command line option, 310
 - calibredb-add command line option, 319
 - calibredb-catalog command line option, 322
 - calibredb-list_categories command line option, 327
 - ebook-meta command line option, 340
 - ebook-polish command line option, 341
 - fetch-ebook-metadata command line option, 343
- j
 - ebook-polish command line option, 341
- k
 - ebook-meta command line option, 339
- l
 - calibre-customize command line option, 309
 - calibre-smtp command line option, 315
 - calibredb-add command line option, 319
 - calibredb-search command line option, 328
 - calibredb-set_metadata command line option, 321
 - ebook-meta command line option, 340
- m
 - calibre-debug command line option, 310
 - calibredb-add command line option, 319
 - ebook-convert command line option, 337
- n
 - calibredb-check_library command line option, 326
 - web2disk command line option, 345
- o
 - calibre-smtp command line option, 315
 - ebook-polish command line option, 341
 - fetch-ebook-metadata command line option, 343

- ul style="list-style-type: none; padding-left: 0;">
- lrf2lrs command line option, 344
- lrs2lrf command line option, 345
- p
 - calibre-smtp command line option, 315
 - ebook-meta command line option, 340
 - ebook-polish command line option, 341
 - fetch-ebook-metadata command line option, 343
- r
 - calibre-customize command line option, 309
 - calibre-debug command line option, 310
 - calibre-smtp command line option, 316
 - calibredb-add command line option, 320
 - calibredb-check_library command line option, 326
 - calibredb-list_categories command line option, 327
 - calibredb-restore_database command line option, 326
 - ebook-meta command line option, 340
 - web2disk command line option, 346
- s
 - calibre command line option, 308
 - calibre-debug command line option, 311
 - calibre-smtp command line option, 315
 - calibredb-add command line option, 319
 - calibredb-catalog command line option, 322
 - calibredb-list command line option, 318
 - ebook-meta command line option, 340
- t
 - calibre-debug command line option, 310
 - calibre-smtp command line option, 315
 - calibredb-add command line option, 319
 - calibredb-list command line option, 318
 - ebook-meta command line option, 340
 - fetch-ebook-metadata command line option, 343
 - web2disk command line option, 346
- u
 - calibre-smtp command line option, 316
 - ebook-polish command line option, 341
- v
 - calibre command line option, 308
 - calibre-smtp command line option, 315
 - calibredb-catalog command line option, 323
 - ebook-convert command line option, 338
 - fetch-ebook-metadata command line option, 343
- w
 - calibre-debug command line option, 311
 - calibredb-list command line option, 318
 - calibredb-list_categories command line option, 327
 - calibre-debug command line option, 310
- ## A
- abort_article() (*calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe* *метода*), 44
 - abort_recipe_processing() (*calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe* *метода*), 44
 - abspath_to_name() (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container* *метода*), 367
 - accept_drag_move_event() (*calibre.gui2.actions.InterfaceAction* *метода*), 287
 - accept_enter_event() (*calibre.gui2.actions.InterfaceAction* *метода*), 287
 - accepts_drops (*ампубум* *calibre.gui2.actions.InterfaceAction*), 287
 - action_add_menu (*ампубум* *calibre.gui2.actions.InterfaceAction*), 286
 - action_menu_clone_qaction (*ампубум* *calibre.gui2.actions.InterfaceAction*), 286
 - action_shortcut_name (*ампубум* *calibre.gui2.actions.InterfaceAction*), 286
 - action_spec (*ампубум* *calibre.gui2.actions.InterfaceAction*), 286
 - action_type (*ампубум* *calibre.gui2.actions.InterfaceAction*), 287
 - add_annotation_to_library() (*calibre.devices.usbms.device.Device* *метода*), 283
 - add_book() (*calibre.devices.interface.BookList* *метода*), 280
 - add_books() (*calibre.db.cache.Cache* *метода*), 356
 - add_books_to_metadata() (*calibre.devices.usbms.driver.USBMS* *метода*), 285
 - add_books_to_metadata() (*метода* *класе* *calibre.devices.interface.DevicePlugin*), 277
 - add_custom_book_data() (*calibre.db.cache.Cache* *метода*), 356
 - add_extra_files() (*calibre.db.cache.Cache* *метода*), 356
 - add_file() (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container* *метода*), 367
 - add_format() (*calibre.db.cache.Cache* *метода*), 356
 - add_listener() (*calibre.db.cache.Cache* *метода*), 356
 - add_name_to_manifest() (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container*

- метода), 367
- add_notes_resource() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- add_or_replace_jacket() (у модулу calibre.ebooks.oeb.polish.jacket), 372
- add_properties() (calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container метода), 367
- add_savepoint() (calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss метода), 375
- add_toc_thumbnail() (calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода), 44
- adeify_images() (метода класе calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 43
- all_annotation_styles() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- all_annotation_types() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- all_annotation_users() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- all_annotations() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- all_annotations_for_book() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- all_book_ids() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- all_field_for() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- all_field_ids() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- all_field_keys() (calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata метода), 216
- all_field_names() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- all_non_none_fields() (calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata метода), 216
- allowed_in_menu (ампубум calibre.gui2.tweak_book.plugin.Tool), 374
- allowed_in_toolbar (ампубум calibre.gui2.tweak_book.plugin.Tool), 374
- annotation_count_for_book() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- annotations_map_for_book() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- API, **381**
- apply_container_update_to_gui() (calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss метода), 376
- apply_unique_properties() (calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container метода), 367
- articles_are_obfuscated (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 48
- ASK_TO_ALLOW_CONNECT (ампубум calibre.devices.interface.DevicePlugin), 273
- author (ампубум calibre.customize.InterfaceActionBase), 289
- author (ампубум calibre.customize.MetadataReaderPlugin), 264
- author (ампубум calibre.customize.MetadataWriterPlugin), 265
- author (ампубум calibre.customize.Plugin), 260
- author (ампубум calibre.customize.PreferencesPlugin), 289
- author (ампубум calibre.devices.usbms.driver.USBMS), 284
- author (ампубум calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source), 266
- author_data() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- author_sort_from_authors() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- author_sorts() (calibre.db.cache.Cache метода), 357
- auto_cleanup (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 48
- auto_cleanup_keep (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 48
- auto_repeat (ампубум calibre.gui2.actions.InterfaceAction), 286
- auto_trim_covers (ампубум calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source), 266
- ## B
- BasicNewsRecipe (класа у calibre.web.feeds.news), 43
- BCD (ампубум calibre.devices.interface.DevicePlugin), 272
- BCD (ампубум calibre.devices.usbms.device.Device), 281
- book_class (ампубум calibre.devices.usbms.driver.USBMS), 284
- book_created (ампубум calibre.db.cache.Cache.EventType), 355
- book_edited (ампубум calibre.db.cache.Cache.EventType), 355
- book_storage_for_book() (calibre.db.cache.Cache метода), 358
- book_type (ампубум calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container), 367
- BookList (класа у calibre.devices.interface), 279
- booklist_class (ампубум calibre.devices.usbms.driver.USBMS), 284
- books() (calibre.devices.interface.DevicePlugin метода), 276
- books() (calibre.devices.usbms.driver.USBMS метода), 284

books_for_field() (<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 358	BuiltinCurrentVirtualLibraryName (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 190
books_in_virtual_library() (<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 358	BuiltinDateArithmetic (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 201
books_removed (<i>амрибум</i> <i>calibre.db.cache.Cache.EventType</i>), 355	BuiltinDaysBetween (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 201
boss (<i>calibre.gui2.tweak_book.plugin.Tool</i> property), 374	BuiltinDivide (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 187
Boss (класа у <i>calibre.gui2.tweak_book.boss</i>), 375	BuiltinEncodeForURL (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 213
browser_type (<i>амрибум</i> <i>calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i>), 48	BuiltinEval (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 212
BuiltinAdd (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 187	BuiltinExtraFileModtime (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 197
BuiltinAnd (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 188	BuiltinExtraFileNames (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 197
BuiltinAnnotationCount (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 195	BuiltinExtraFileSize (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 197
BuiltinApproximateFormats (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 196	BuiltinField (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 190
BuiltinArguments (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 209	BuiltinFieldExists (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 207
BuiltinAssign (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 210	BuiltinFieldListCount (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 203
BuiltinAuthorLinks (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 189	BuiltinFinishFormatting (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 192
BuiltinAuthorSorts (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 189	BuiltinFirstMatchingCmp (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 212
BuiltinBookCount (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 196	BuiltinFirstNonEmpty (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 202
BuiltinBooksize (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 189	BuiltinFloor (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 188
BuiltinBookValues (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 197	BuiltinFormatDate (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 193
BuiltinCapitalize (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 211	BuiltinFormatDateField (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 194
BuiltinCeiling (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 187	BuiltinFormatDuration (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 194
BuiltinCharacter (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 207	BuiltinFormatNumber (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 195
BuiltinCheckYesNo (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 207	BuiltinFormatsModtimes (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 197
BuiltinCmp (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 212	BuiltinFormatsPaths (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 198
BuiltinConnectedDeviceName (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 189	BuiltinFormatsPathSegments (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 198
BuiltinConnectedDeviceUUID (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 189	BuiltinFormatsSizes (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 198
BuiltinContains (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 207	BuiltinFractionalPart (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 188
BuiltinCount (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 203	BuiltinFString (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 192
BuiltinCurrentLibraryName (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 190	BuiltinGetLink (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 199
BuiltinCurrentLibraryPath (класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 190	

BuiltinGetNote (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 199	cali-	BuiltinMakeUrl (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 213	cali-
BuiltinGlobals (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 210	cali-	BuiltinMakeUrlExtended (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 214	cali-
BuiltinHasCover (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 190	cali-	BuiltinMod (класа <i>y</i> <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 188	
BuiltinHasExtraFiles (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 199	cali-	BuiltinMultiply (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 188	cali-
BuiltinHasNote (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 200	cali-	BuiltinNot (класа <i>y</i> <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 188	
BuiltinHumanReadable (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 195	cali-	BuiltinOndevice (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 191	cali-
BuiltinIdentifierInList (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 210	cali-	BuiltinOr (класа <i>y</i> <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 189	
BuiltinIfempty (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 208	cali-	BuiltinPrint (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 210	cali-
BuiltinInList (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 211	cali-	BuiltinQueryString (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 214	cali-
BuiltinIsDarkMode (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 210	cali-	BuiltinRange (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 206	cali-
BuiltinIsMarked (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 190	cali-	BuiltinRatingToStars (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 195	cali-
BuiltinLanguageCodes (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 190	cali-	BuiltinRawField (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 191	cali-
BuiltinLanguageStrings (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 191	cali-	BuiltinRawList (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 191	cali-
BuiltinListCountMatching (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 203	cali-	BuiltinRe (класа <i>y</i> <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 208	
BuiltinListDifference (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 204	cali-	BuiltinReadingProgress (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 200	cali-
BuiltinListEquals (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 204	cali-	BuiltinReGroup (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 208	cali-
BuiltinListIntersection (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 204	cali-	BuiltinRound (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 188	cali-
BuiltinListitem (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 211	cali-	BuiltinSelect (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 211	cali-
BuiltinListJoin (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 204	cali-	BuiltinSelectedBooks (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 201	cali-
BuiltinListRe (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 205	cali-	BuiltinSelectedColumn (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 202	cali-
BuiltinListReGroup (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 205	cali-	BuiltinSeriesSort (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 191	cali-
BuiltinListRemoveDuplicates (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 205	cali-	BuiltinSetGlobals (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 210	cali-
BuiltinListSort (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 205	cali-	BuiltinShorten (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 208	cali-
BuiltinListSplit (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 205	cali-	BuiltinShowDialog (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 202	cali-
BuiltinListUnion (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 205	cali-	BuiltinSortBookIds (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 202	cali-
BuiltinLookup (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 203	cali-	BuiltinStrcat (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 208	cali-
BuiltinLowercase (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 211	cali-	BuiltinStrcatMax (класа <i>y</i> <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 208	cali-

BuiltinStrcmp	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 213	cali-	--add-and-delete, 308
BuiltinStrcmpcase	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 213	cali-	--detach, 308
BuiltinStrInList	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 211	cali-	--help, 308
BuiltinStrlen	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 209	cali-	--ignore-plugins, 308
BuiltinSubitems	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 206	cali-	--no-update-check, 308
BuiltinSublist	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 207	cali-	--shutdown-running-calibre, 308
BuiltinSubstr	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 209	cali-	--start-in-tray, 308
BuiltinSubtract	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 188	cali-	--verbose, 308
BuiltinSwapAroundArticles	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 209	cali-	--version, 308
BuiltinSwapAroundComma	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 209	cali-	--with-library, 308
BuiltinSwitch	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 203	cali-	-h, 308
BuiltinSwitchIf	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 203	cali-	-s, 308
BuiltinTemplate	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 212	cali-	-v, 308
BuiltinTest	(класа у <i>calibre.utils.formatter_functions</i>), 209	calibre.customize	module, 260
BuiltinTitlecase	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 212	calibre.customize.conversion	module, 269
BuiltinToday	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 201	calibre.db.cache	module, 355
BuiltinToHex	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 215	calibre.devices.interface	module, 272
BuiltinTransliterate	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 209	calibre.ebooks.metadata.book.base	module, 215
BuiltinUppercase	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 212	calibre.ebooks.metadata.sources.base	module, 266
BuiltinUrlsFromIdentifiers	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 215	calibre.ebooks.oeb.polish.container	module, 366
BuiltinUserCategories	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 191	calibre.ebooks.oeb.polish.cover	module, 372
BuiltinVirtualLibraries	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 191	calibre.ebooks.oeb.polish.css	module, 373
BuiltinWidthFromPages	(класа у <i>bre.utils.formatter_functions</i>), 202	calibre.ebooks.oeb.polish.jacket	module, 372
		calibre.ebooks.oeb.polish.pretty	module, 371
		calibre.ebooks.oeb.polish.replace	module, 371
		calibre.ebooks.oeb.polish.split	module, 372
		calibre.ebooks.oeb.polish.toc	module, 374
		calibre.gui2.tweak_book.boss	module, 375
		calibre.utils.formatter_functions	module, 187
		calibre.web.feeds.news	module, 43
		calibre-customize command line option	
		--add-plugin, 308	
		--build-plugin, 308	
		--customize-plugin, 308	
		--disable-plugin, 308	
		--enable-plugin, 308	
		--help, 309	
Cache	(класа у <i>calibre.db.cache</i>), 355		
Cache.EventType	(класа у <i>calibre.db.cache</i>), 355		
cached_cover_url_is_reliable	(атрибут <i>calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source</i>), 266		
calibre command line option			

C

```

--list-plugins, 309
--remove-plugin, 309
--version, 309
-a, 308
-b, 308
-h, 309
-l, 309
-r, 309
calibre-debug command line option
--add-simple-plugin, 309
--clear-caches, 309
--command, 309
--debug-device-driver, 309
--default-programs, 309
--diff, 309
--edit-book, 309
--exec-file, 310
--explode-book, 310
--export-all-calibre-data, 310
--gui, 310
--gui-debug, 310
--help, 310
--implode-book, 310
--import-calibre-data, 310
--inspect-mobi, 310
--kepubify, 310
--paths, 310
--run-plugin, 310
--run-test, 310
--run-without-debug, 311
--shutdown-running-calibre, 311
--subset-font, 311
--test-build, 311
--un-kepubify, 311
--version, 311
--viewer, 311
-c, 309
-d, 309
-e, 310
-f, 311
-g, 310
-h, 310
-i, 310
-m, 310
-r, 310
-s, 311
-t, 310
-w, 311
-x, 310
calibre-server command line option
--access-log, 311
--ajax-timeout, 311
--auth-mode, 311
--auto-reload, 311
--ban-after, 311
--ban-for, 311
--book-list-mode, 312
--compress-min-size, 312
--custom-list-template, 312
--daemonize, 312
--disable-allow-socket-preallocation,
    312
--disable-auth, 312
--disable-fallback-to-detected-
    interface, 312
--disable-local-write, 312
--disable-log-not-found, 312
--disable-use-bonjour, 312
--disable-use-sendfile, 313
--displayed-fields, 312
--enable-allow-socket-preallocation, 312
--enable-auth, 312
--enable-fallback-to-detected-
    interface, 312
--enable-local-write, 312
--enable-log-not-found, 312
--enable-use-bonjour, 312
--enable-use-sendfile, 313
--help, 313
--ignored-fields, 313
--listen-on, 313
--log, 313
--manage-users, 313
--max-header-line-size, 313
--max-job-time, 313
--max-jobs, 313
--max-log-size, 313
--max-opds-items, 313
--max-opds-ungrouped-items, 313
--max-request-body-size, 313
--num-per-page, 313
--pidfile, 313
--port, 314
--search-the-net-urls, 314
--shutdown-timeout, 314
--ssl-certfile, 314
--ssl-keyfile, 314
--timeout, 314
--trusted-ips, 314
--url-prefix, 314
--userdb, 314
--version, 314
--worker-count, 314
-h, 313
calibre-smtp command line option
--attachment, 315
--cafile, 315
--dont-verify-server-certificate, 315

```

```

--encryption-method, 315
--fork, 315
--help, 315
--localhost, 315
--outbox, 315
--password, 315
--port, 315
--relay, 316
--subject, 315
--timeout, 315
--username, 316
--verbose, 315
--version, 315
-a, 315
-e, 315
-f, 315
-h, 315
-l, 315
-o, 315
-p, 315
-r, 316
-s, 315
-t, 315
-u, 316
-v, 315
calibredb-add command line option
-l, 320
-I, 319
-S, 319
-T, 319
--add, 319
--authors, 319
--automerger, 319
--cover, 319
--duplicates, 319
--empty, 319
--identifier, 319
--ignore, 320
--isbn, 319
--languages, 319
--one-book-per-directory, 320
--recurse, 320
--series, 319
--series-index, 319
--tags, 319
--title, 319
-a, 319
-c, 319
-d, 319
-e, 319
-i, 319
-l, 319
-m, 319
-r, 320
-s, 319
-t, 319
calibredb-add_custom_column command line
option
--display, 325
--is-multiple, 325
calibredb-add_format command line option
--as-extra-data-file, 320
--dont-replace, 320
calibredb-backup_metadata command line op-
tion
--all, 327
calibredb-catalog command line option
--catalog-title, 323
--cross-reference-authors, 323
--debug-pipeline, 323
--exclude-genre, 323
--exclusion-rules, 323
--generate-authors, 323
--generate-descriptions, 323
--generate-genres, 323
--generate-recently-added, 323
--generate-series, 323
--generate-titles, 323
--genre-source-field, 323
--header-note-source-field, 324
--ids, 322
--merge-comments-rule, 324
--output-profile, 324
--prefix-rules, 324
--preset, 324
--search, 322
--thumb-width, 324
--use-existing-cover, 324
--verbose, 323
-i, 322
-s, 322
-v, 323
calibredb-check_library command line option
--csv, 326
--ignore_extensions, 326
--ignore_names, 326
--report, 326
--vacuum-fts-db, 326
-c, 326
-e, 326
-n, 326
-r, 326
calibredb-custom_columns command line op-
tion
--details, 325
-d, 325
calibredb-embed_metadata command line op-
tion

```


--only-formats, 328
 -f, 328
 calibredb-export command line option
 --all, 321
 --dont-asciiize, 321
 --dont-save-cover, 321
 --dont-save-extra-files, 321
 --dont-update-metadata, 322
 --dont-write-opf, 322
 --formats, 322
 --progress, 322
 --replace-whitespace, 322
 --single-dir, 322
 --template, 322
 --timefmt, 322
 --to-dir, 322
 --to-lowercase, 322
 calibredb-fts_index command line option
 --indexing-speed, 328
 --wait-for-completion, 328
 calibredb-fts_search command line option
 --do-not-match-on-related-words, 329
 --include-snippets, 329
 --indexing-threshold, 329
 --match-end-marker, 329
 --match-start-marker, 329
 --output-format, 329
 --restrict-to, 329
 calibredb-list command line option
 --ascending, 318
 --fields, 318
 --for-machine, 318
 --limit, 318
 --line-width, 318
 --prefix, 318
 --search, 318
 --separator, 318
 --sort-by, 318
 --template, 318
 --template_file, 318
 --template_heading, 318
 -f, 318
 -s, 318
 -t, 318
 -w, 318
 calibredb-list_categories command line option
 --categories, 327
 --csv, 327
 --dialect, 327
 --item_count, 327
 --width, 327
 -c, 327
 -i, 327
 -r, 327
 -w, 327
 calibredb-remove command line option
 --permanent, 320
 calibredb-remove_custom_column command line option
 --force, 325
 -f, 325
 calibredb-restore_database command line option
 --really-do-it, 326
 -r, 326
 calibredb-search command line option
 --limit, 328
 -l, 328
 calibredb-set_custom command line option
 --append, 326
 -a, 326
 calibredb-set_metadata command line option
 --field, 321
 --list-fields, 321
 -f, 321
 -l, 321
 calibredb-show_metadata command line option
 --as-opf, 321
 can_be_disabled (*ампубум calibre.customize.Plugin*), 261
 CAN_DO_DEVICE_DB_PLUGBOARD (*ампубум calibre.devices.interface.DevicePlugin*), 273
 can_get_multiple_covers (*ампубум calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source*), 266
 can_handle() (*calibre.devices.interface.DevicePlugin метода*), 275
 can_handle_windows() (*calibre.devices.interface.DevicePlugin метода*), 274
 can_handle_windows() (*calibre.devices.usbms.device.Device метода*), 282
 CAN_SET_METADATA (*ампубум calibre.devices.interface.DevicePlugin*), 273
 CAN_SET_METADATA (*ампубум calibre.devices.usbms.driver.USBMS*), 284
 canonicalize_internal_url() (*calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода*), 44
 capabilities (*ампубум calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source*), 266
 card_prefix() (*calibre.devices.interface.DevicePlugin метода*), 275
 card_prefix() (*calibre.devices.usbms.device.Device метода*), 282

CatalogPlugin (класа у calibre.customize), 265
 category (ампубум calibre.customize.PreferencesPlugin), 289
 category_order (ампубум calibre.customize.PreferencesPlugin), 289
 center_navbar (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 48
 change_font() (у модулу calibre.ebooks.oeb.polish.fonts), 373
 changed_signal (ампубум calibre.gui2.preferences.ConfigWidgetBase), 291
 changed_signal (ампубум calibre.gui2.preferences.ConfigWidgetInterface), 290
 clean_downloaded_metadata() (calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source метода), 267
 cleanup() (calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода), 44
 CLI (класа у calibre.devices.usbms.cli), 283
 cli_main() (calibre.customize.Plugin метода), 262
 cli_options (ампубум calibre.customize.CatalogPlugin), 265
 clone_browser() (calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода), 44
 close_editor() (calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss метода), 376
 command line option
 --help, 317
 --library-path, 317
 --password, 317
 --timeout, 317
 --username, 317
 --version, 317
 --with-library, 317
 -h, 317
 commit() (calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container метода), 367
 commit() (calibre.gui2.preferences.ConfigWidgetBase метода), 291
 commit() (calibre.gui2.preferences.ConfigWidgetInterface метода), 290
 commit_all_editors_to_container() (calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss метода), 376
 commit_item() (calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container метода), 368
 common_options (ампубум calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin), 270
 common_options (ампубум calibre.customize.conversion.OutputFormatPlugin), 271
 compress_covers() (calibre.db.cache.Cache метода), 358
 compress_news_images (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 48
 compress_news_images_auto_size (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 48
 compress_news_images_max_size (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 49
 config_help_message (ампубум calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source), 266
 config_widget (ампубум calibre.customize.PreferencesPlugin), 289
 config_widget() (calibre.customize.Plugin метода), 261
 config_widget() (calibre.devices.interface.DevicePlugin метода), 277
 config_widget() (calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source метода), 267
 ConfigWidgetBase (класа у calibre.gui2.preferences), 291
 ConfigWidgetInterface (класа у calibre.gui2.preferences), 290
 Container (класа у calibre.ebooks.oeb.polish.container), 367
 contains(), 162
 conversion_options (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 49
 convert() (calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin метода), 270
 convert() (calibre.customize.conversion.OutputFormatPlugin метода), 271
 copy_cover_to() (calibre.db.cache.Cache метода), 358
 copy_format_to() (calibre.db.cache.Cache метода), 358
 core_usage (ампубум calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin), 270
 cover() (calibre.db.cache.Cache метода), 358
 cover_margins (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 49
 create_action() (calibre.gui2.tweak_book.plugin.Tool метода), 375
 create_inline_toc() (у модулу calibre.ebooks.oeb.polish.toc), 374
 create_menu_action() (calibre.gui2.actions.InterfaceAction метода), 287
 create_widget() (calibre.customize.PreferencesPlugin метода), 290
 CSS, 381
 current_container (cali-

- bre.gui2.tweak_book.plugin.Tool* *property*), 374
- currently_editing* (*calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss* *property*), 376
- custom_field_keys()* (*calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata* *memoda*), 216
- customization_help()* (*calibre.customize.Plugin* *memoda*), 262
- customization_help()* (*calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source* *memoda*), 267
- ## D
- data_for_find_identical_books()* (*calibre.db.cache.Cache* *memoda*), 358
- data_for_has_book()* (*calibre.db.cache.Cache* *memoda*), 358
- debug_managed_device_detection()* (*calibre.devices.interface.DevicePlugin* *memoda*), 274
- deepcopy()* (*calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata* *memoda*), 216
- default_cover()* (*calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe* *memoda*), 44
- delay* (*ампубум* *calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe*), 49
- delete_annotations()* (*calibre.db.cache.Cache* *memoda*), 358
- delete_books()* (*calibre.devices.interface.DevicePlugin* *memoda*), 277
- delete_books()* (*calibre.devices.usbms.driver.USBMS* *memoda*), 285
- delete_custom_book_data()* (*calibre.db.cache.Cache* *memoda*), 359
- delete_trash_entry()* (*calibre.db.cache.Cache* *memoda*), 359
- description* (*calibre.customize.conversion.OutputFormatPlugin* *property*), 271
- description* (*ампубум* *calibre.customize.Plugin*), 260
- description* (*ампубум* *calibre.customize.PreferencesPlugin*), 290
- description* (*ампубум* *calibre.devices.usbms.driver.USBMS*), 284
- description* (*ампубум* *calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe*), 49
- detect_managed_devices()* (*calibre.devices.interface.DevicePlugin* *memoda*), 274
- Device* (класа у *calibre.devices.usbms.device*), 281
- DevicePlugin* (класа у *calibre.devices.interface*), 272
- DevicePlugin.UserAnnotation* (класа у *calibre.devices.interface*), 273
- dirty()* (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container* *memoda*), 368
- do_user_config()* (*calibre.customize.Plugin* *memoda*), 261
- dont_add_to* (*ампубум* *calibre.gui2.actions.InterfaceAction*), 287
- dont_remove_from* (*ампубум* *calibre.gui2.actions.InterfaceAction*), 287
- download()* (*calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe* *memoda*), 44
- download_cover()* (*calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source* *memoda*), 269
- drop_event()* (*calibre.gui2.actions.InterfaceAction* *memoda*), 287
- ## E
- ebook-convert* command line option
- add-alt-text-to-img, 335
 - asciize, 332
 - author-sort, 337
 - authors, 337
 - base-font-size, 332
 - book-producer, 337
 - change-justification, 332
 - chapter, 335
 - chapter-mark, 336
 - comments, 337
 - cover, 337
 - debug-pipeline, 338
 - disable-dehyphenate, 334
 - disable-delete-blank-paragraphs, 334
 - disable-fix-indents, 334
 - disable-font-rescaling, 332
 - disable-format-scene-breaks, 334
 - disable-italicize-common-cases, 334
 - disable-markup-chapter-headings, 334
 - disable-remove-fake-margins, 336
 - disable-renumber-headings, 334
 - disable-unwrap-lines, 335
 - dont-split-on-page-breaks, 331
 - duplicate-links-in-toc, 336
 - embed-all-fonts, 332
 - embed-font-family, 332
 - enable-heuristics, 335
 - epub-flatten, 331
 - epub-inline-toc, 331
 - epub-max-image-size, 331
 - epub-toc-at-end, 331
 - epub-version, 331
 - expand-css, 332
 - extra-css, 332

```

--extract-to, 331
--filter-css, 332
--flow-size, 331
--font-size-mapping, 332
--from-opf, 337
--help, 330
--html-unwrap-factor, 335
--input-encoding, 330
--input-profile, 330
--insert-blank-line, 333
--insert-blank-line-size, 333
--insert-metadata, 336
--isbn, 337
--keep-ligatures, 333
--language, 337
--level1-toc, 336
--level2-toc, 336
--level3-toc, 336
--line-height, 333
--linearize-tables, 333
--list-recipes, 330
--margin-bottom, 333
--margin-left, 333
--margin-right, 333
--margin-top, 333
--max-toc-links, 337
--minimum-line-height, 333
--no-chapters-in-toc, 337
--no-default-epub-cover, 331
--no-svg-cover, 331
--output-profile, 330
--page-breaks-before, 336
--prefer-metadata-cover, 336
--preserve-cover-aspect-ratio, 331
--pretty-print, 331
--pubdate, 337
--publisher, 337
--rating, 337
--read-metadata-from-opf, 337
--remove-first-image, 336
--remove-paragraph-spacing, 333
--remove-paragraph-spacing-indent-size,
    333
--replace-scene-breaks, 335
--search-replace, 335
--series, 338
--series-index, 338
--smarten-punctuation, 334
--sr1-replace, 335
--sr1-search, 335
--sr2-replace, 335
--sr2-search, 335
--sr3-replace, 335
--sr3-search, 335
--start-reading-at, 336
--subset-embedded-fonts, 334
--tags, 338
--timestamp, 338
--title, 338
--title-sort, 338
--toc-filter, 337
--toc-threshold, 337
--toc-title, 331
--transform-css-rules, 334
--transform-html-rules, 334
--unsmarten-punctuation, 334
--use-auto-toc, 337
--verbose, 338
--version, 330
-d, 338
-h, 330
-m, 337
-v, 338
ebook-edit command line option
--detach, 338
--help, 338
--select-text, 338
--version, 338
-h, 338
ebook-meta command line option
--author-sort, 339
--authors, 339
--book-producer, 339
--category, 339
--comments, 339
--cover, 339
--date, 339
--disallow-rendered-cover, 339
--from-opf, 339
--get-cover, 339
--help, 339
--identifier, 339
--index, 340
--isbn, 340
--language, 340
--lrf-bookid, 340
--publisher, 340
--rating, 340
--series, 340
--tags, 340
--title, 340
--title-sort, 340
--to-opf, 340
--version, 340
-a, 339
-c, 339
-d, 339
-h, 339

```

- i, 340
 - k, 339
 - l, 340
 - p, 340
 - r, 340
 - s, 340
 - t, 340
 - ebook-polish command line option
 - H, 341
 - U, 341
 - add-soft-hyphens, 341
 - compress-images, 341
 - cover, 341
 - download-external-resources, 341
 - embed-fonts, 341
 - help, 341
 - jacket, 341
 - opf, 341
 - remove-jacket, 341
 - remove-soft-hyphens, 341
 - remove-unused-css, 341
 - smarten-punctuation, 341
 - subset-fonts, 341
 - upgrade-book, 341
 - verbose, 342
 - version, 342
 - c, 341
 - d, 341
 - e, 341
 - f, 341
 - h, 341
 - i, 341
 - j, 341
 - o, 341
 - p, 341
 - u, 341
 - ebook-viewer command line option
 - continue, 342
 - detach, 342
 - force-reload, 342
 - full-screen, 342
 - fullscreen, 342
 - help, 342
 - new-instance, 342
 - open-at, 342
 - raise-window, 342
 - version, 342
 - f, 342
 - h, 342
 - edit_file() (*calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss* *метода*), 376
 - eject() (*calibre.devices.interface.DevicePlugin* *метода*), 275
 - eject() (*calibre.devices.usbms.device.Device* *метода*), 283
 - embed_metadata() (*calibre.db.cache.Cache* *метода*), 359
 - encoding (*ампубум* *calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe*), 49
 - exists() (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container* *метода*), 368
 - expire_old_trash() (*calibre.db.cache.Cache* *метода*), 359
 - export_note() (*calibre.db.cache.Cache* *метода*), 359
 - extra_css (*ампубум* *calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe*), 49
 - extract_readable_article() (*calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe* *метода*), 44
- ## F
- fast_field_for() (*calibre.db.cache.Cache* *метода*), 359
 - feeds (*ампубум* *calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe*), 49
 - fetch-ebook-metadata command line option
 - I, 343
 - allowed-plugin, 343
 - authors, 343
 - cover, 343
 - help, 343
 - identifier, 343
 - isbn, 343
 - opf, 343
 - timeout, 343
 - title, 343
 - verbose, 343
 - version, 343
 - a, 343
 - c, 343
 - d, 343
 - h, 343
 - i, 343
 - o, 343
 - p, 343
 - t, 343
 - v, 343
 - field_for() (*calibre.db.cache.Cache* *метода*), 359
 - field_ids_for() (*calibre.db.cache.Cache* *метода*), 359
 - field_supports_notes() (*calibre.db.cache.Cache* *метода*), 359
 - file_type (*ампубум* *calibre.customize.conversion.OutputFormatPlugin*), 271
 - file_types (*ампубум* *calibre.customize.CatalogPlugin*), 265

<code>file_types</code> (ампубум <i>calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin</i>), 269	<code>from_xpaths()</code> (у моду.у <i>calibre.ebooks.oeb.polish.toc</i>), 374
<code>file_types</code> (ампубум <i>calibre.customize.FileTypePlugin</i>), 262	G
<code>file_types</code> (ампубум <i>calibre.customize.MetadataReaderPlugin</i>), 264	<code>generate_item()</code> (<i>calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container</i> <i>memoda</i>), 368
<code>file_types</code> (ампубум <i>calibre.customize.MetadataWriterPlugin</i>), 264	<code>genesis()</code> (<i>calibre.gui2.actions.InterfaceAction</i> <i>memoda</i>), 288
<code>filename_callback()</code> (<i>calibre.devices.usbms.device.Device</i> <i>memoda</i>), 283	<code>genesis()</code> (<i>calibre.gui2.preferences.ConfigWidgetInterface</i> <i>memoda</i>), 290
<code>filesize()</code> (<i>calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container</i> <i>memoda</i>), 368	<code>get_all_items_that_have_notes()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 360
<code>FileTypePlugin</code> (класа у <i>calibre.customize</i>), 262	<code>get_all_link_maps_for_book()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 360
<code>filter_css()</code> (у моду.у <i>calibre.ebooks.oeb.polish.css</i>), 373	<code>get_all_standard_metadata()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata</i> <i>memoda</i>), 216
<code>filter_regexps</code> (ампубум <i>calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i>), 50	<code>get_all_user_metadata()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata</i> <i>memoda</i>), 216
<code>find_identical_books()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 359	<code>get_annotations()</code> (<i>calibre.devices.usbms.device.Device</i> <i>memoda</i>), 283
<code>fix_all_html()</code> (у моду.у <i>calibre.ebooks.oeb.polish.pretty</i>), 371	<code>get_article_url()</code> (<i>calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i> <i>memoda</i>), 44
<code>fix_html()</code> (у моду.у <i>calibre.ebooks.oeb.polish.pretty</i>), 371	<code>get_author_tokens()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source</i> <i>memoda</i>), 267
<code>for_viewer</code> (ампубум <i>calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin</i>), 270	<code>get_book_path()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 360
<code>format()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 359	<code>get_book_url()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source</i> <i>memoda</i>), 267
<code>format_abspath()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 360	<code>get_book_url_name()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source</i> <i>memoda</i>), 268
<code>format_added</code> (ампубум <i>calibre.db.cache.Cache.EventType</i>), 355	<code>get_book_urls()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source</i> <i>memoda</i>), 268
<code>format_field()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata</i> <i>memoda</i>), 217	<code>get_browser()</code> (<i>calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i> <i>memoda</i>), 44
<code>format_hash()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 360	<code>get_cached_cover_url()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source</i> <i>memoda</i>), 268
<code>format_metadata()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 360	<code>get_categories()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 360
<code>FORMATS</code> (ампубум <i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i>), 272	<code>get_collections()</code> (<i>calibre.devices.interface.BookList</i> <i>memoda</i>), 280
<code>FORMATS</code> (ампубум <i>calibre.devices.usbms.driver.USBMS</i>), 284	<code>get_cover_url()</code> (<i>calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i> <i>memoda</i>), 45
<code>formats()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 360	
<code>formats_removed</code> (ампубум <i>calibre.db.cache.Cache.EventType</i>), 356	
<code>free_space()</code> (<i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i> <i>memoda</i>), 276	
<code>free_space()</code> (<i>calibre.devices.usbms.device.Device</i> <i>memoda</i>), 282	
<code>from_files()</code> (у моду.у <i>calibre.ebooks.oeb.polish.toc</i>), 374	
<code>from_links()</code> (у моду.у <i>calibre.ebooks.oeb.polish.toc</i>), 374	

<code>get_custom_book_data()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 361	<i>bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i> метода), 45
<code>get_device_information()</code>	(<i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i> метода), 275	<code>get_open_popup_message()</code> (метода класе <i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i>), 274
<code>get_device_information()</code>	(<i>calibre.devices.usbms.driver.USBMS</i> метода), 284	<code>get_option()</code> (<i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i> метода), 279
<code>get_device_uid()</code>	(<i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i> метода), 278	<code>get_pages()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 361
<code>get_driveinfo()</code>	(<i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i> метода), 275	<code>get_proxy_metadata()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 362
<code>get_extra_css()</code>	(<i>calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i> метода), 45	<code>get_recommended_folders()</code> (у модулу <i>calibre.ebooks.oeb.polish.replace</i>), 371
<code>get_feeds()</code>	(<i>calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i> метода), 45	<code>get_standard_metadata()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata</i> метода), 216
<code>get_file()</code>	(<i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i> метода), 277	<code>get_title_tokens()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source</i> метода), 267
<code>get_file_path_for_processing()</code>	(<i>calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container</i> метода), 368	<code>get_url_specific_delay()</code> (<i>calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i> метода), 46
<code>get_id_map()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 361	<code>get_usage_count_by_id()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 362
<code>get_identifiers()</code>	(<i>calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata</i> метода), 216	<code>get_user_blacklisted_devices()</code> (<i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i> метода), 278
<code>get_ids_for_custom_book_data()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 361	<code>get_user_metadata()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata</i> метода), 216
<code>get_images()</code>	(<i>calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin</i> метода), 270	<code>gui</code> (<i>calibre.gui2.tweak_book.plugin.Tool property</i>), 374
<code>get_item_id()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 361	<code>gui_category</code> (ампубум <i>calibre.customize.PreferencesPlugin</i>), 289
<code>get_item_ids()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 361	<code>gui_configuration_widget()</code> (<i>calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin</i> метода), 271
<code>get_item_name()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 361	<code>gui_configuration_widget()</code> (<i>calibre.customize.conversion.OutputFormatPlugin</i> метода), 272
<code>get_item_name_map()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 361	<code>gui_layout_complete()</code> (<i>calibre.gui2.actions.InterfaceAction</i> метода), 288
<code>get_link_map()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 361	<code>gui_name</code> (ампубум <i>calibre.customize.PreferencesPlugin</i>), 290
<code>get_masthead_title()</code>	(<i>calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i> метода), 45	<code>guide_type_map</code> (<i>calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container property</i>), 368
<code>get_masthead_url()</code>	(<i>calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i> метода), 45	
<code>get_metadata()</code>	(<i>calibre.customize.MetadataReaderPlugin</i> метода), 264	
<code>get_metadata()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 361	
<code>get_next_series_num_for()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 361	
<code>get_notes_resource()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 361	
<code>get_obfuscated_article()</code>	(<i>cali-</i>	

H

<code>handle_gzip</code>	(ампубум <i>calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i>), 50
<code>has_book()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 362
<code>has_format()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> метода), 362
<code>has_html_comments</code>	(ампубум <i>calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source</i>), 266

- p>has_id() (calibre.db.cache.Cache метода), 362
-
- p>has_name() (calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container
-
- метода), 368
-
- p>href_to_name() (cali-
-
- bre.ebooks.oeb.polish.container.Container
-
- метода), 368
-
- p>HTML, 381
-
- p>I
-
- p>icon (ампубум calibre.customize.PreferencesPlugin), 290
-
- p>icon (ампубум calibre.devices.interface.DevicePlugin),
-
- 273
-
- p>id_from_url() (calibre.ebooks.metadata.sources.base.Sources
-
- метода), 268
-
- p>identify() (calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source
-
- метода), 268
-
- p>identify_results_keygen() (cali-
-
- bre.ebooks.metadata.sources.base.Source
-
- метода), 268
-
- p>ignore_connected_device() (cali-
-
- bre.devices.interface.DevicePlugin метода),
-
- 278
-
- p>ignore_duplicate_articles (ампубум cali-
-
- bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 50
-
- p>ignore_ssl_errors (ампубум cali-
-
- bre.ebooks.metadata.sources.base.Source),
-
- 266
-
- p>image_url_processor() (метода класе cali-
-
- bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 43
-
- p>import_note() (calibre.db.cache.Cache метода), 362
-
- p>index_to_soup() (cali-
-
- bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода),
-
- 46
-
- p>indexing_progress_changed (ампубум cali-
-
- bre.db.cache.Cache.EventType), 356
-
- p>init() (calibre.db.cache.Cache метода), 362
-
- p>initial_tab_changed() (cali-
-
- bre.gui2.preferences.ConfigWidgetInterface
-
- метода), 290
-
- p>initialization_complete() (cali-
-
- bre.gui2.actions.InterfaceAction метода),
-
- 288
-
- p>initialize() (calibre.customize.CatalogPlugin
-
- метода), 265
-
- p>initialize() (calibre.customize.Plugin метода), 261
-
- p>initialize() (calibre.gui2.preferences.ConfigWidgetBase
-
- метода), 291
-
- p>initialize() (calibre.gui2.preferences.ConfigWidgetInterface
-
- метода), 290
-
- p>InputFormatPlugin (класа у cali-
-
- bre.customize.conversion), 269
-
- p>insert_into_xml() (cali-
-
- bre.ebooks.oeb.polish.container.Container
-
- метода), 368
-
- p>installation_type (ампубум cali-
-
- bre.customize.Plugin), 261
-
- p>InterfaceAction (класа у calibre.gui2.actions), 286
-
- p>InterfaceActionBase (класа у calibre.customize), 289
-
- p>InternalMetadataCompareKeyGen (класа у cali-
-
- bre.ebooks.metadata.sources.base), 269
-
- p>is_configured() (cali-
-
- bre.ebooks.metadata.sources.base.Source
-
- метода), 266
-
- p>is_dir (ампубум cali-
-
- bre.ebooks.oeb.polish.container.Container),
-
- 368
-
- p>is_dynamically_controllable() (cali-
-
- bre.devices.interface.DevicePlugin метода),
-
- 278
-
- p>is_image_collection (ампубум cali-
-
- bre.customize.conversion.InputFormatPlugin),
-
- 269
-
- p>is_link_wanted() (cali-
-
- bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода),
-
- 46
-
- p>is_null() (calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata
-
- метода), 216
-
- p>is_running() (calibre.devices.interface.DevicePlugin
-
- метода), 279
-
- p>is_usb_connected() (cali-
-
- bre.devices.interface.DevicePlugin метода),
-
- 274
-
- p>items_removed (ампубум cali-
-
- bre.db.cache.Cache.EventType), 356
-
- p>items_renamed (ампубум cali-
-
- bre.db.cache.Cache.EventType), 356
-
- p>items_with_notes_in_book() (cali-
-
- bre.db.cache.Cache метода), 362
-
- p>iterlinks() (calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container
-
- метода), 368
-
- p>K
-
- p>keep_only_tags (ампубум cali-
-
- bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 50
-
- p>L
-
- p>language (ампубум cali-
-
- bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 50
-
- p>library_about_to_change() (cali-
-
- bre.gui2.actions.InterfaceAction метода),
-
- 288
-
- p>library_changed() (cali-
-
- bre.gui2.actions.InterfaceAction метода),
-
- 288
-
- p>link_for() (calibre.db.cache.Cache метода), 362
-
- p>links_changed (ампубум cali-
-
- bre.db.cache.Cache.EventType), 356

<code>list_extra_files()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 362	<code>manifest_items_with_property()</code>	(<i>cali- bre.ebooks.oeb.polish.container.Container</i> <i>memoda</i>), 369
<code>load_actual_plugin()</code>	(<i>cali- bre.customize.InterfaceActionBase</i> <i>memoda</i>), 289	<code>manifest_type_map</code>	(<i>cali- bre.ebooks.oeb.polish.container.Container</i> <i>property</i>), 369
<code>load_resources()</code>	(<i>calibre.customize.Plugin</i> <i>memoda</i>), 261	<code>mark_as_cover()</code>	(<i>y</i> <i>модулу</i> <i>cali- bre.ebooks.oeb.polish.cover</i>), 373
<code>load_resources()</code>	(<i>calibre.gui2.actions.InterfaceAction</i> <i>memoda</i>), 288	<code>mark_as_titlepage()</code>	(<i>y</i> <i>модулу</i> <i>cali- bre.ebooks.oeb.polish.cover</i>), 373
<code>location_selected()</code>	(<i>cali- bre.gui2.actions.InterfaceAction</i> <i>memoda</i>), 288	<code>mark_for_pages_recount()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 362
LRF, 381		<code>masthead_url</code>	(<i>ампубум</i> <i>cali- bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i>), 50
<code>lrf2lrs</code> command line option		<code>match_regexps</code>	(<i>ампубум</i> <i>cali- bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i>), 50
<code>--dont-output-resources</code> , 343		<code>max_articles_per_feed</code>	(<i>ампубум</i> <i>cali- bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i>), 50
<code>--help</code> , 343		<code>MAX_PATH_LEN</code>	(<i>ампубум</i> <i>cali- bre.devices.usbms.device.Device</i>), 281
<code>--output</code> , 344		<code>merge()</code>	(<i>y</i> <i>модулу</i> <i>calibre.ebooks.oeb.polish.split</i>), 372
<code>--verbose</code> , 344		<code>merge_annotations_for_book()</code>	(<i>cali- bre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 362
<code>--version</code> , 344		<code>merge_extra_files()</code>	(<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 362
<code>-h</code> , 343		<code>Metadata</code>	(<i>класа y</i> <i>calibre.ebooks.metadata.book.base</i>), 215
<code>-o</code> , 344		<code>metadata_changed</code>	(<i>ампубум</i> <i>cali- bre.db.cache.Cache.EventType</i>), 356
<code>lrfviewer</code> command line option		<code>metadata_for_field()</code>	(<i>cali- bre.ebooks.metadata.book.base.Metadata</i> <i>memoda</i>), 216
<code>--disable-hyphenation</code> , 344		<code>MetadataReaderPlugin</code>	(<i>класа y</i> <i>calibre.customize</i>), 264
<code>--help</code> , 344		<code>MetadataWriterPlugin</code>	(<i>класа y</i> <i>calibre.customize</i>), 264
<code>--profile</code> , 344		<code>mi</code>	(<i>calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container</i> <i>prop- erty</i>), 369
<code>--verbose</code> , 344		<code>minimum_calibre_version</code>	(<i>ампубум</i> <i>cali- bre.customize.Plugin</i>), 261
<code>--version</code> , 344		<code>model_metadata()</code>	(<i>метода класе</i> <i>cali- bre.devices.interface.DevicePlugin</i>), 274
<code>--visual-debug</code> , 344		<code>model_metadata()</code>	(<i>метода класе</i> <i>cali- bre.devices.usbms.device.Device</i>), 281
<code>--white-background</code> , 344		<code>module</code>	
<code>-h</code> , 344		<i>calibre.customize</i> , 260	
<code>lrs2lrf</code> command line option		<i>calibre.customize.conversion</i> , 269	
<code>--help</code> , 345		<i>calibre.db.cache</i> , 355	
<code>--lrs</code> , 345		<i>calibre.devices.interface</i> , 272	
<code>--output</code> , 345		<i>calibre.ebooks.metadata.book.base</i> , 215	
<code>--verbose</code> , 345		<i>calibre.ebooks.metadata.sources.base</i> , 266	
<code>--version</code> , 345		<i>calibre.ebooks.oeb.polish.container</i> , 366	
<code>-h</code> , 345		<i>calibre.ebooks.oeb.polish.cover</i> , 372	
<code>-o</code> , 345			
M			
<code>make_name_unique()</code>	(<i>cali- bre.ebooks.oeb.polish.container.Container</i> <i>memoda</i>), 368		
<code>MANAGES_DEVICE_PRESENCE</code>	(<i>ампубум</i> <i>cali- bre.devices.interface.DevicePlugin</i>), 273		
<code>manifest_has_name()</code>	(<i>cali- bre.ebooks.oeb.polish.container.Container</i> <i>memoda</i>), 369		
<code>manifest_id_map</code>	(<i>cali- bre.ebooks.oeb.polish.container.Container</i> <i>property</i>), 369		
<code>manifest_items_of_type()</code>	(<i>cali- bre.ebooks.oeb.polish.container.Container</i> <i>memoda</i>), 369		

calibre.ebooks.oeb.polish.css, 373
 calibre.ebooks.oeb.polish.jacket, 372
 calibre.ebooks.oeb.polish.pretty, 371
 calibre.ebooks.oeb.polish.replace, 371
 calibre.ebooks.oeb.polish.split, 372
 calibre.ebooks.oeb.polish.toc, 374
 calibre.gui2.tweak_book.boss, 375
 calibre.utils.formatter_functions, 187
 calibre.web.feeds.news, 43
 move_book_from_trash() (*calibre.db.cache.Cache*
memoda), 362
 move_format_from_trash() (*calibre.db.cache.Cache*
memoda), 363
 multisort() (*calibre.db.cache.Cache memoda*), 363
 multisplit() (*у модулу calibre.ebooks.oeb.polish.split*),
 372

N

name (*ампубум calibre.customize.Plugin*), 260
 name (*ампубум calibre.gui2.actions.InterfaceAction*), 286
 name (*ампубум calibre.gui2.tweak_book.plugin.Tool*),
 374
 name(), 162
 name_order (*ампубум calibre.customize.PreferencesPlugin*), 289
 name_to_abspath() (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container*
memoda), 369
 name_to_href() (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container*
memoda), 369
 names_that_must_not_be_changed (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container*
property), 369
 names_that_must_not_be_removed (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container*
property), 369
 names_that_need_not_be_manifested (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container*
property), 369
 needs_subscription (*ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe*), 51
 NEWS_IN_FOLDER (*ампубум calibre.devices.usbms.device.Device*), 281
 no_stylesheets (*ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe*), 51
 normalize_path() (*memoda класе calibre.devices.usbms.driver.USBMS*), 285
 notes_changed (*ампубум calibre.db.cache.Cache.EventType*), 356
 notes_data_for() (*calibre.db.cache.Cache memoda*),
 363
 notes_for() (*calibre.db.cache.Cache memoda*), 363

notes_resources_used_by() (*calibre.db.cache.Cache*
memoda), 363
 NUKE_COMMENTS (*ампубум calibre.devices.interface.DevicePlugin*), 273

O

oldest_article (*ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe*), 51
 on_import (*ампубум calibre.customize.FileTypePlugin*),
 262
 on_postconvert (*ампубум calibre.customize.FileTypePlugin*), 262
 on_postdelete (*ампубум calibre.customize.FileTypePlugin*), 262
 on_postimport (*ампубум calibre.customize.FileTypePlugin*), 262
 on_postprocess (*ампубум calibre.customize.FileTypePlugin*), 263
 on_preprocess (*ампубум calibre.customize.FileTypePlugin*), 263
 open() (*calibre.devices.interface.DevicePlugin memoda*),
 275
 open() (*calibre.devices.usbms.device.Device memoda*),
 283
 open() (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container*
memoda), 369
 open_book() (*calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss*
memoda), 376
 OPEN_FEEDBACK_MESSAGE (*ампубум calibre.devices.interface.DevicePlugin*), 273
 opf (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container prop-*
erty), 369
 opf_get_or_create() (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container*
memoda), 369
 opf_version (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container*
property), 369
 opf_version_parsed (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container*
property), 369
 opf_xpath() (*calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container*
memoda), 369
 options (*ампубум calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin*),
 270
 options (*ампубум calibre.customize.conversion.OutputFormatPlugin*),
 271
 options (*ампубум calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source*),
 266
 OSX_MAIN_MEM_VOL_PAT (*ампубум calibre.devices.usbms.device.Device*), 281

- p
-
- output_encoding (ампубум calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin), 270
-
- OutputFormatPlugin (класа у calibre.customize.conversion), 271
-
- P
-
- pages_needs_scan() (calibre.db.cache.Cache метода), 363
-
- parse_feeds() (calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода), 46
-
- parse_index() (calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода), 46
-
- parsed() (calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container метода), 370
-
- path_sep (ампубум calibre.devices.interface.DevicePlugin), 273
-
- Plugin (класа у calibre.customize), 260
-
- populate_article_metadata() (calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода), 46
-
- popup_type (ампубум calibre.gui2.actions.InterfaceAction), 286
-
- post_yank_cleanup() (calibre.devices.interface.DevicePlugin метода), 275
-
- post_yank_cleanup() (calibre.devices.usbms.device.Device метода), 283
-
- postadd() (calibre.customize.FileTypePlugin метода), 264
-
- postconvert() (calibre.customize.FileTypePlugin метода), 263
-
- postdelete() (calibre.customize.FileTypePlugin метода), 263
-
- postimport() (calibre.customize.FileTypePlugin метода), 263
-
- postprocess_book() (calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin метода), 270
-
- postprocess_book() (calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода), 47
-
- postprocess_html() (calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода), 47
-
- pref() (calibre.db.cache.Cache метода), 363
-
- prefer_results_with_isbn (ампубум calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source), 266
-
- PreferencesPlugin (класа у calibre.customize), 289
-
- prepare_addable_books() (calibre.devices.interface.DevicePlugin метода), 278
-
- preprocess_html() (calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода), 47
-
- preprocess_image() (calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода), 47
-
- preprocess_raw_html() (calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода), 47
-
- preprocess_regexpс (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 51
-
- pretty_all() (у модулу calibre.ebooks.oeb.polish.pretty), 372
-
- pretty_css() (у модулу calibre.ebooks.oeb.polish.pretty), 371
-
- pretty_html() (у модулу calibre.ebooks.oeb.polish.pretty), 371
-
- pretty_xml() (у модулу calibre.ebooks.oeb.polish.pretty), 371
-
- print_version() (метода класе calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 43
-
- priority (ампубум calibre.customize.Plugin), 261
-
- priority (ампубум calibre.gui2.actions.InterfaceAction), 286
-
- PRODUCT_ID (ампубум calibre.devices.interface.DevicePlugin), 272
-
- PRODUCT_ID (ампубум calibre.devices.usbms.device.Device), 281
-
- publication_date() (calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe метода), 47
-
- publication_type (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 51
-
- Q
-
- queue_pages_scan() (calibre.db.cache.Cache метода), 363
-
- R
-
- raw_data() (calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container метода), 370
-
- re:test(), 162
-
- read_backup() (calibre.db.cache.Cache метода), 363
-
- recept, 381
-
- recipe_disabled (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 51
-
- recipe_specific_options (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 51
-
- recommendations (ампубум calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin), 270
-
- recommendations (ампубум calibre.customize.conversion.OutputFormatPlugin), 271

recursions (амбу́м cali-
 bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 51
 refresh_format_sizes() (calibre.db.cache.Cache
 метода), 363
 refresh_gui() (calibre.gui2.preferences.ConfigWidgetInterface
 метода), 290
 register() (calibre.gui2.preferences.ConfigWidgetBase
 метода), 291
 register_shortcut() (cali-
 bre.gui2.tweak_book.plugin.Tool метода),
 374
 regularni izraz, **381**
 relpath() (calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container
 метода), 370
 remove_attributes (амбу́м cali-
 bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 51
 remove_book() (calibre.devices.interface.BookList
 метода), 280
 remove_books() (calibre.db.cache.Cache метода), 363
 remove_books_from_metadata() (cali-
 bre.devices.usbms.driver.USBMS метода),
 285
 remove_books_from_metadata() (метода класе
 calibre.devices.interface.DevicePlugin), 277
 remove_empty_feeds (амбу́м cali-
 bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 52
 remove_extra_files() (calibre.db.cache.Cache
 метода), 363
 remove_formats() (calibre.db.cache.Cache метода),
 363
 remove_from_spine() (cali-
 bre.ebooks.oeb.polish.container.Container
 метода), 370
 remove_from_xml() (cali-
 bre.ebooks.oeb.polish.container.Container
 метода), 370
 remove_item() (calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container
 метода), 370
 remove_items() (calibre.db.cache.Cache метода), 364
 remove_jacket() (у модулу cali-
 bre.ebooks.oeb.polish.jacket), 372
 remove_javascript (амбу́м cali-
 bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 52
 remove_stale_user_metadata() (cali-
 bre.ebooks.metadata.book.base.Metadata
 метода), 217
 remove_tags (амбу́м cali-
 bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 52
 remove_tags_after (амбу́м cali-
 bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 52
 remove_tags_before (амбу́м cali-
 bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 52
 remove_unused_css() (у модулу cali-
 bre.ebooks.oeb.polish.css), 373
 rename() (calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container
 метода), 370
 rename_extra_files() (calibre.db.cache.Cache
 метода), 364
 rename_files() (у модулу cali-
 bre.ebooks.oeb.polish.replace), 371
 rename_items() (calibre.db.cache.Cache метода), 364
 replace() (calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container
 метода), 370
 replace_links() (cali-
 bre.ebooks.oeb.polish.container.Container
 метода), 370
 replace_links() (у модулу cali-
 bre.ebooks.oeb.polish.replace), 371
 requires_version (амбу́м cali-
 bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 52
 reset() (calibre.devices.interface.DevicePlugin метода),
 274
 reset() (calibre.devices.usbms.device.Device метода),
 282
 resolve_internal_links (амбу́м cali-
 bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 52
 restart_critical (амбу́м cali-
 bre.gui2.preferences.ConfigWidgetBase), 291
 restart_critical (амбу́м cali-
 bre.gui2.preferences.ConfigWidgetInterface),
 290
 restore_book() (calibre.db.cache.Cache метода), 364
 restore_defaults() (cali-
 bre.gui2.preferences.ConfigWidgetBase метода),
 291
 restore_defaults() (cali-
 bre.gui2.preferences.ConfigWidgetInterface
 метода), 290
 restore_defaults_desc (амбу́м cali-
 bre.gui2.preferences.ConfigWidgetInterface),
 290
 restore_original_format() (calibre.db.cache.Cache
 метода), 364
 reverse_article_order (амбу́м cali-
 bre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 52
 rewind_savepoint() (cali-
 bre.gui2.tweak_book.boss.Boss метода),
 376
 RSS, **381**
 run() (calibre.customize.CatalogPlugin метода), 265
 run() (calibre.customize.FileTypePlugin метода), 263
S
 safe_read_lock (calibre.db.cache.Cache property), 364
 sanitize_callback() (cali-
 bre.devices.usbms.device.Device метода),
 283

sanitize_path_components() (calibre.devices.usbms.device.Device мемода), 283
 save_book() (calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss мемода), 376
 save_original_format() (calibre.db.cache.Cache мемода), 364
 save_settings() (calibre.customize.Plugin мемода), 261
 save_settings() (calibre.devices.interface.DevicePlugin мемода), 277
 save_settings() (calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source мемода), 267
 scale_news_images (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 52
 scale_news_images_to_device (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 53
 search() (calibre.db.cache.Cache мемода), 364
 search_annotations() (calibre.db.cache.Cache мемода), 364
 search_notes() (calibre.db.cache.Cache мемода), 365
 serialize_item() (calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container мемода), 370
 set_all_user_metadata() (calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata мемода), 216
 set_annotations_for_book() (calibre.db.cache.Cache мемода), 365
 set_conversion_options() (calibre.db.cache.Cache мемода), 365
 set_cover() (calibre.db.cache.Cache мемода), 365
 set_cover() (у модулу calibre.ebooks.oeb.polish.cover), 372
 set_driveinfo_name() (calibre.devices.interface.DevicePlugin мемода), 278
 set_driveinfo_name() (calibre.devices.usbms.driver.USBMS мемода), 284
 set_field() (calibre.db.cache.Cache мемода), 365
 set_identifier() (calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata мемода), 216
 set_identifiers() (calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata мемода), 216
 set_library_info() (calibre.devices.interface.DevicePlugin мемода), 278
 set_link_map() (calibre.db.cache.Cache мемода), 365
 set_metadata() (calibre.customize.MetadataWriterPlugin мемода), 265
 set_metadata() (calibre.db.cache.Cache мемода), 365
 set_modified() (calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss мемода), 376
 set_notes_for() (calibre.db.cache.Cache мемода), 365
 set_option() (calibre.devices.interface.DevicePlugin мемода), 279
 set_pages() (calibre.db.cache.Cache мемода), 366
 set_plugboards() (calibre.devices.interface.DevicePlugin мемода), 277
 set_pref() (calibre.db.cache.Cache мемода), 366
 set_progress_reporter() (calibre.devices.interface.DevicePlugin мемода), 275
 set_progress_reporter() (calibre.devices.usbms.device.Device мемода), 282
 set_spine() (calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container мемода), 370
 set_user_blacklisted_devices() (calibre.devices.interface.DevicePlugin мемода), 278
 set_user_metadata() (calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata мемода), 217
 settings() (мемода класе calibre.devices.interface.DevicePlugin), 277
 show_current_diff() (calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss мемода), 376
 show_editor() (calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss мемода), 376
 shutdown() (calibre.devices.interface.DevicePlugin мемода), 278
 shutting_down() (calibre.gui2.actions.InterfaceAction мемода), 289
 simultaneous_downloads (ампубум calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe), 53
 skip_ad_pages() (calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe мемода), 47
 SLOW_DRIVEINFO (ампубум calibre.devices.interface.DevicePlugin), 273
 smart_update() (calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata мемода), 217
 sort_index_by() (calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe мемода), 48
 Source (класа у calibre.ebooks.metadata.sources.base), 266

<code>specialize()</code> (<i>calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin</i> <i>memoda</i>), 270	<i>bre.ebooks.metadata.sources.base.Source</i>), 266
<code>specialize_css_for_output()</code> (<i>calibre.customize.conversion.OutputFormatPlugin</i> <i>memoda</i>), 272	<code>supports_collections()</code> (<i>calibre.devices.interface.BookList</i> <i>memoda</i>), 280
<code>specialize_global_preferences()</code> (<i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i> <i>memoda</i>), 278	<code>supports_gzip_transfer_encoding()</code> (<i>ampubym calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source</i>), 266
<code>specialize_options()</code> (<i>calibre.customize.conversion.OutputFormatPlugin</i> <i>memoda</i>), 271	<code>supports_restoring_to_defaults()</code> (<i>ampubym calibre.gui2.preferences.ConfigWidgetBase</i>), 291
<code>spine_items()</code> (<i>calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container</i> <i>property</i>), 370	<code>supports_restoring_to_defaults()</code> (<i>ampubym calibre.gui2.preferences.ConfigWidgetInterface</i>), 290
<code>spine_iter()</code> (<i>calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container</i> <i>property</i>), 371	<code>sync_booklists()</code> (<i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i> <i>memoda</i>), 277
<code>spine_names()</code> (<i>calibre.ebooks.oeb.polish.container.Container</i> <i>property</i>), 371	<code>sync_booklists()</code> (<i>calibre.devices.usbms.driver.USBMS</i> <i>memoda</i>), 285
<code>split()</code> (<i>y moduly calibre.ebooks.oeb.polish.split</i>), 372	<code>sync_preview_to_editor()</code> (<i>calibre.gui2.tweak_book.boss.Boss</i> <i>memoda</i>), 377
<code>split_if_is_multiple_composite()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 366	<code>synchronize_with_db()</code> (<i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i> <i>memoda</i>), 279
<code>split_jobs()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source</i> <i>memoda</i>), 267	
<code>standard_field_keys()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata</i> <i>memoda</i>), 216	T
<code>STANDARD_METADATA_FIELDS</code> (<i>y moduly calibre.ebooks.metadata.book.base</i>), 217	<code>tag_browser_context_action()</code> (<i>calibre.gui2.actions.InterfaceAction</i> <i>memoda</i>), 288
<code>start_plugin()</code> (<i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i> <i>memoda</i>), 279	<code>tag_to_string()</code> (<i>memoda klase calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i>), 43
<code>startup()</code> (<i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i> <i>memoda</i>), 278	<code>tags_older_than()</code> (<i>calibre.db.cache.Cache</i> <i>memoda</i>), 366
<code>stop_plugin()</code> (<i>calibre.devices.interface.DevicePlugin</i> <i>memoda</i>), 279	<code>template_css</code> (<i>ampubym calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i>), 53
<code>summary_length</code> (<i>ampubym calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i>), 53	<code>template_to_attribute()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata</i> <i>memoda</i>), 217
<code>supported_platforms</code> (<i>ampubym calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin</i>), 269	<code>temporary_file()</code> (<i>calibre.customize.Plugin</i> <i>memoda</i>), 262
<code>supported_platforms</code> (<i>ampubym calibre.customize.conversion.OutputFormatPlugin</i>), 271	<code>test_fields()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source</i> <i>memoda</i>), 267
<code>supported_platforms</code> (<i>ampubym calibre.customize.InterfaceActionBase</i>), 289	<code>THUMBNAIL_COMPRESSION_QUALITY</code> (<i>ampubym calibre.devices.interface.DevicePlugin</i>), 272
<code>supported_platforms</code> (<i>ampubym calibre.customize.MetadataReaderPlugin</i>), 264	<code>THUMBNAIL_HEIGHT</code> (<i>ampubym calibre.devices.interface.DevicePlugin</i>), 272
<code>supported_platforms</code> (<i>ampubym calibre.customize.MetadataWriterPlugin</i>), 265	<code>timefmt</code> (<i>ampubym calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i>), 53
<code>supported_platforms</code> (<i>ampubym calibre.customize.Plugin</i>), 260	<code>timeout</code> (<i>ampubym calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i>), 53
<code>supported_platforms</code> (<i>ampubym calibre.customize.PreferencesPlugin</i>), 289	<code>title</code> (<i>ampubym calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe</i>), 53
<code>supported_platforms</code> (<i>ampubym calibre.devices.usbms.driver.USBMS</i>), 284	<code>to_html()</code> (<i>calibre.ebooks.metadata.book.base.Metadata</i> <i>memoda</i>), 217
<code>supported_platforms</code> (<i>ampubym</i> <i>cali-</i>	<code>Tool</code> (<i>klasa y calibre.gui2.tweak_book.plugin</i>), 374

`toolbar_button_popup_mode` (*ampubym calibre.gui2.tweak_book.plugin.Tool*), 374
`total_space()` (*calibre.devices.interface.DevicePlugin memoda*), 276
`total_space()` (*calibre.devices.usbms.device.Device memoda*), 282
`touched_fields` (*ampubym calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source*), 266
`type` (*ampubym calibre.customize.CatalogPlugin*), 265
`type` (*ampubym calibre.customize.conversion.InputFormatPlugin*), 269
`type` (*ampubym calibre.customize.conversion.OutputFormatPlugin*), 271
`type` (*ampubym calibre.customize.FileTypePlugin*), 263
`type` (*ampubym calibre.customize.InterfaceActionBase*), 289
`type` (*ampubym calibre.customize.MetadataReaderPlugin*), 264
`type` (*ampubym calibre.customize.MetadataWriterPlugin*), 265
`type` (*ampubym calibre.customize.Plugin*), 261
`type` (*ampubym calibre.customize.PreferencesPlugin*), 289
`type` (*ampubym calibre.devices.interface.DevicePlugin*), 272
`type` (*ampubym calibre.devices.interface.DevicePlugin.UserAnnotation*), 273
`type` (*ampubym calibre.ebooks.metadata.sources.base.Source*), 266

U

`unretire_note_for()` (*calibre.db.cache.Cache memoda*), 366
`update_annotations()` (*calibre.db.cache.Cache memoda*), 366
`update_book_storage_for_book()` (*calibre.db.cache.Cache memoda*), 366
`upload_books()` (*calibre.devices.interface.DevicePlugin memoda*), 276
`upload_books()` (*calibre.devices.usbms.driver.USBMS memoda*), 284
`upload_cover()` (*calibre.devices.usbms.driver.USBMS memoda*), 285
URL, 381
USBMS (класа у *calibre.devices.usbms.driver*), 284
`use_embedded_content` (*ampubym calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe*), 53
`user_categories_for_books()` (*calibre.db.cache.Cache memoda*), 366
`user_feedback_after_callback` (*ampubym calibre.devices.interface.DevicePlugin*), 274

V

`value` (*ampubym calibre*

bre.devices.interface.DevicePlugin.UserAnnotation), 273
`VENDOR_ID` (*ampubym calibre.devices.interface.DevicePlugin*), 272
`VENDOR_ID` (*ampubym calibre.devices.usbms.device.Device*), 281
`version` (*ampubym calibre.customize.MetadataReaderPlugin*), 264
`version` (*ampubym calibre.customize.MetadataWriterPlugin*), 265
`version` (*ampubym calibre.customize.Plugin*), 260
`VIRTUAL_BOOK_EXTENSION_MESSAGE` (*ampubym calibre.devices.interface.DevicePlugin*), 273
`VIRTUAL_BOOK_EXTENSIONS` (*ampubym calibre.devices.interface.DevicePlugin*), 273

W

`WANTS_UPDATED_THUMBNAILS` (*ampubym calibre.devices.interface.DevicePlugin*), 272
`warmup_excluded_domains()` (*calibre.web.feeds.news.BasicNewsRecipe memoda*), 48
web2disk command line option
 `--base-dir`, 345
 `--delay`, 345
 `--font-download-stylesheets`, 345
 `--encoding`, 345
 `--filter-regexp`, 345
 `--help`, 345
 `--match-regexp`, 345
 `--max-files`, 345
 `--max-recursions`, 346
 `--timeout`, 346
 `--verbose`, 346
 `--version`, 346
 `-d`, 345
 `-h`, 345
 `-n`, 345
 `-r`, 346
 `-t`, 346
`WINDOWS_CARD_A_MEM` (*ampubym calibre.devices.usbms.device.Device*), 281
`WINDOWS_CARD_B_MEM` (*ampubym calibre.devices.usbms.device.Device*), 281
`WINDOWS_MAIN_MEM` (*ampubym calibre.devices.usbms.device.Device*), 281
`windows_sort_drives()` (*calibre.devices.usbms.device.Device memoda*), 282